Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial 3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) **license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format
Adapt — remix, transform, and build upon the material

700 97 Ա. 3 700

348

Հայկական
ճարտարապետութեան

690 ԱՀ (760-ԱՀ)

ԼԷՅՏԻ ԻԶԱԲԷԼ

[ԻՍԹ ԼԻՆՆ]

ՄԻՒԷԼԼԻՖԻ

ՄԻՍԻՍ ՀԷՆՐԻ ՈՒՈՒՏ

ՄԻՒԹԷՐՃԻՄԻ

ՏՕՔԹ. Ա. ՆԱՔՔԱՇԵԱՆ

2004

Զ. ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ ՄԱԹԲԱԱՍԸ

2311-70

ԳԱՐՑԻՍԻՆԸ ՔՈՐՅԱՆՆ

ՊԻՐ ԳԱՉ ՍԷՕԶ

Ինկիլիզճէսի «Իսպլին» նամիյլէ մարուֆ օլան պու հիքեայը Թիւրքճէյէ թէրճիւմէ էտիպ «Լէյտի Իզապէլ» նամը իլէ պասգ վէ նէշր էտտիրտիմ: Միւթէրճիմի աճիզին վէ մէշղուլիյէթիմիզի շախսէն թանըյանլար գօլայճա հիսապ էտէպիլիրլէր քի պու հիքեայը թէրճիւմէ էտիպ Թիւրքճէ շիվէսինտէ եազմագ, Ապտիւլ Համիտ տէվրինտէ Ն զօֆիյա եազտըրըպ ռուխսաթընը ալմագ վէ շիմտի պասգ վէ նէշրի իչին սարֆ էյլէտիյիմիզ վագթ, էմէք, գահմէթ, քէսէմիզտէն էյլէտիյիմիզ մասրաֆ, հիչ պիր մէնֆաաթըմըզլա նիսպէթ էտիլէմէզ: Պիզի պու ուզուն իշէ սէվք էտէն, վէ պիր գաչ սէնէտէն պէրու չէքտիյիմիզ զահմէթի հիսս էտտիրմէյէն օնտան պէքլէտիյիմիզ մէնֆաաթ տէյիլ, իլլա օնա օլան սօն տէրէճէ մէրագ վէ մուհապպէթիմիզ վէ ումում միլլէթտաշլարըմըզըն օնու օգումագըն օլան արզու վէ իշթիյագըմըզ տըր: Հիքեայէ ղայէթ փարլագ վէ հէյէճանլը վագաալար իլէ տօլու օլտուղու կիպի օլ գատար տա նաֆիէ վէ ախլագի տըր: Պունտան վագաալար ռօմանլարըն չօղունտա օլտուղու կիպի խայալի՝ մապէտէ վէ ախլագը օմատըգտան մաատա հէր էօմրէ՝ հէր ահլէյէ՝ տօղրուտան ալագատար օլան վագաալը մէսէլէլէր տիրլէր քի, իխթիյար կէնճ՝ էրքէք գատըն՝ ռուհպան վէ էսնաֆ՝ զէնկին վէ ամէլէ՝ պիլա ֆարգ օգույուպ անտէն լէզզէթ վէ տէրս ալապիլիրլէր: Էյի սէյրէթ օլ տէրէճէ ալի վէ փարլագ՝ ֆէնա սէյրէթ իսէ օլ տէրէճէ սէյյիէ վէ մէրտուտ ռէսմ օլունմուշ տըր քի, կէրէք պուլանլար վէ կէրէք նիհայէտէ կէօրիւլէն նէֆի թախսըլար, օգույանլարըն պիւթիւն էօմր-

լերինտե կեօյլերի եօնիւնտե եաշայանազլար տըր։ Կիւնահ վե ճեսամեթ, եօմր վե ախրեթ, ճինայեթ վե ասայեթ, մուհապպեթ վե խիյանեթ, Նամուս վե ախլագսըզլըգ այլէ խուսուսու տրամաննըլըղըն կապին նեթինելերի հազզընտա վերիլեն տերին թասավվուրլար ճեօյլե տուրսուն, պեօյլիւ պիր սըրրըն մահիրանէ ֆեթհի՝ ասըլ պիր մուհաֆեզէ՝ փարլամենթօ ինթիխապաթը վե ուսուլլարը՝ Ինկիլիզ սըյասի-եկեանը վե եհալիսինին ասաթ ահվալ վե ատեթլերի հազզընտա կենիշ մալիւմաթ ը հավի տիր։

Էլհասըլ են մեշհուր Ինկիլիզ մուհարրիրլերինտեն օլան Միսիս Հէնրի Ուտտըն եազտըղը 40 թանետեն են պիրինճիսի օլան պու քիթապ, տիւնեատա եազըլմըշ օլան եսերլերին են այալարընտան պիրի վե պիլա շիւպհէ պիզիմ օգուտուգլարըմըզ իչինտէ են եիւքսեք պիր եսեր տիր։ Անաիպ տեյիլ տիր քի, 955 տեֆա պասըլմըշ վե 5 միլիօն թանէ սաթըլմըշ վե եալան սաթըլմազտա, հեր պիր Ինկիլիզ ֆերտի վե ղազեթալը անը փարյազ լիսան իլէ մետհ էյլեմեքտե, վե եալան Ինկիլթերրա վե Ամերիգանըն են մեշհուր թեաթրօլարընտա օյնանմազտա տըր։

Պու եսերին հեր պիր շերեֆի այլ մուհարրիրինէ աիտ տիր։ Պիզ թասվիրիմիզի պաշտա գօյարագ պու շերեֆի ղասպ եա թագսիմ եթմեք իսթեմեզդիք, հաշա՛, անճագ պու վեսիլէ իլէ հեր թարաֆտան տօսթլարըմըզա պիրեր զիքրիյեթ եօլլամագ իսթետիք, վե «Լէյտի Իզապել» լութֆեն եմանեթնիլիք վազիֆեսինի իֆա եսիյօր։

Պու թեշեպպիւստեն ֆեար պեքլեմեյիպ զիյանը տախի կեօզէ ալտըրտըգ։ Ֆագաթ միլլեթտաշլարըմըզըն ֆեաֆֆեսինէ անը օգուբմագլէ պիր խըզմեթ եթմիշ օլմագ միւֆեաֆաքընը մուքլագա մեմնուն եսիյօրըզ։

Ա. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

ԼԷՅՏԻ ԻԶԱՊԷԼ

ՖԱՍԼ 1

ԻՍԹԼԻՆ

Լօրտ Մաունթ Սէվըրն Լօնտրատաքի գօնաղընըն պէօյիւք քիւթիւպխանէսինտէ պիր գօլթուգ սանտալյասը իւզէրինտէ օթուրմագտա իտի: Միւմաիլէյհին սաչլարը պէյազլանմըշ օլուպ էնլի ալնը վագթընտան էվվէլ պիւրիւշմիւշ վէ վագթըյլա հագըշըգլը օլան սիմասընտա միհնէթ ալամէթլէրի միւշահէտէ օլունմագտա իտի: Այաղընըն պիրինի ֆանէլալար իչինէ սարմըշ օլուպ, գարիպէ պիր խասթըգ իւզէրինէ վազ էյլէմիշ օլտուղընտան, քիմ կէօրսէ կուք տէնիլէն խասթալըգտան միւզթարիպ օլտուղընը անլայապիլիր իտի: Սիննի հէնուզ 49 իտի իսէտէ քէնտիսի վագթընտան էվվէլ իխթիյար օլմուշ իտիյի պիր պագըշտա կէօրիւլիւյօր իտի: Միւմաիլէյհ պէյն էննաս քէսպի չէօհրէթ էյլէմիշ պիր զաթ իտի, անըն չէօհրէթի՝ պէօյիւք պիր մէմուր, մէշհուր պիր

ճէնէրալ եա էնլի փօլիթիք օլմասը եախօտ լօրտլար գամարասընտա պէօյիւք պիր մէվգի թութմասընտա տէյիլ, լաքին քէյֆ ու զէվգին, էյշ ու իշրէթին էն եօթէ ուճունա կիտիկ գումար, սէֆահէթ վէ միւսրիֆլիք ալէմինտէ օլան քիւսթախլըղընտա իտի: Մամաֆիհ, հէր քէսին տէտիյինէ կէօրէ միւմախլէյհին գապահաթը հալընըզ ֆիքրինտէ օլուպ հիւրէյինին թէմիզլիյի վէ էյիլիյի ճիհէթիյլէ պիէմսալ պիր զաթ իտի: Թեաշքի սատէճէ Մր. Ուիլլիէմ Վէյն հալինտէ գալմըշ օլա իտի: Օ՛ 25 եաշընտա տէկին կիճէ կիւնտիւզ իլմի հուգուգ միւթէլաասը իլէ մէշղուլ օլուպ քեամիլլիյի վէ ղայրէթի ճիհէթիյլէ հէր քէս լինտինտէ մարուֆ օլմուշ, հաթթա արգատաշլարը անը քէյֆ վէ զէվգէ ճէլպ էտիպ կէօթիւրմէյէ մուվաֆֆագ օլամազլար իտի, չէօյլէ քի իսմինի հաքիմ Վէյն թէսմիյէ էտէրլէր իտի: Թէնտիսի հարիս օլտուղը կիպի հալընըզ քէնտի ճէհտլէրի սայէսինտէ պու տիւնեատա պիր մէվգի թութապիլէճէյինի պիլիր վէ անա կէօրէ պուլունըր իտի: Կէրչի Լօրտ Մաունթ Սէվըրն աիլէսինէ մէնսուպ իտի իսէ տէ օլ իւնվան վէ մէվգիյէ քէնտինին վարիս օլմասը ղայրի միւհթէմիլ օլտուղընտա պիլիր իտի: Իխթիյար Լօրտ վէֆաթ էթսէ պիլէ քէնտինտէն էվվէլ իքի կէնճ վարիսլէր վար իտի, վէ քէնտինէ սըրա սըրա կէլմէյէճէք իտի: Վէ լաքին նասըլ իսէ վագաալար եօյլէ թէսատիւֆ էյլէտիլէր քի աղ վագթ զարֆընտա իխթիյար Լօրտ վէֆաթ էտիպ օլ իքի կէնճ վարիսլէրտէն պիրի Աֆրիգատա օլ պիրի իսէ Օգսֆօրտտաքի գայըգ եարըշընտա վէֆաթ էյլէտի, վէ Ուիլլիէմ Վէյն, օլ կէնճ ֆագիր հուգուգ թալէպէսի, պիրտէն պիրէ կէօզլիւնիւ աչըպ Լօրտ Մաունթ Սէվըրն օլտու, վէ սէնէվի 60,000 լիրա իրատըն վարիս վէ սահիպի իտի: Աճայըպ տէյիլ իտի քի պէօյլէ պիր կէնճ թէ[illegible] եօլունու շաշըրտը, մալիք օլտուղը սէրվէթ վէ իւնվանը զայէթ ճալիպ թապիաթը վէ հիւսն ու էնտամը տախի միւնզամմ օլարագ պիթթապի ալէմ անըն էթրաֆընտա տէօնիւպ թալթիֆ, թէպասպուս վէ նիւվազիշ իլէ անը իհաթա էյլէտիլէր: Զօգ կէչմէզտէն վագթըն էն ճալիպ վէ մէշհուր ատէմի

օլուպ եօյլէ պիր սիւրաթլա սէֆահէթ վէ զէվգ ու սէֆայա տալտը քի անըն խարապիյէթտէ գարար գըլաճաղընը հէր քէս թէզլիյէ տէրք էյլէրտի: Լաքին պէօյիւք պիր խանէտանըն վէ սէնէվի ալթմըշ պին լիրալըգ պիր վարիտաթ եօյլէ պիր-իքի կիւնտէ պիթէմէզ իտի: Իշթէ 49 սինինինէ վասըլ օլմուշ օլտուղը հալտէ հալա քեամիլէն խարապ վէ մահվ օլմամըշ իտի իսէ տէ, քէլէպի սօն տէրէճէ տօլաշմըշ օլուպ եօմրիւ տախի պիր էնտիշէ իչինտէ կէչմէքտէ վէ խէլաս իւմիտի արթըգ գալմամըշ իտի: Միւմախլէյհին պու հալտէ օլտուղը պէյն էլ էհալի անլաշըլմըշ օլտուղու կիպի տօսթլարընա տախի մալիւմ իտի, տայինլէրի իսէ փէք ալա պիլիրլէր իտի: Լաքին պունլարտան հիչ պիրիսի չէքտիյի իզտիրապը վէ մէվգիինին նէ գատար ֆէնա օլտուղունու քէնտիսի գատար պիլմէզլէր իտի: Սէնէլէր էվվէլ հիչ տէյիլ պիրազ իհթիյաթ էտիպ տիւշիւնսէ իտի պու պէլալարա պիր չարէ պուլապիլիր իտի. լաքին ֆէնա կիւնլէրի հիչ հիսապա ալմայըպ պօրճլարընըն ճէսամէթինի տէհշէթլի սուրէթտէ արթըրտը, վէ արթըգ հալինի կիզլէյէմէզ պիր մէվգիյէ եէթիշմիշ, րէզալէթ վէ խարապիյէթ զէմանը եագլաշմըշ իտի: Անըն թէէհհիւլիւ տախի ագիլանէ սուրէթտէ օլմամըշ իտի, զիրա Կրէթնա Կրինտէ պիր գըզա թէաշշուգ էթմիշ վէ մէրգումէնին փէտէրի թէէհհիւլինէ մուխալիֆէթ կէօսթէրտիյինտէն ֆիրարէն կիզլիճէ նիքեահ օլմուշլար վէ գարըսընըն փէտէրի մէրգումէյի միրաստան մահրում էյլէտիյինտէն պիր փարա սէրվէթ կէթիրմէմիշ իտի: Պու ճիւմլէ իլէ Գօնթէս պիւթիւն եօմրիւնտէ փէք սապըրլը վէ էյի պիր գարը օլմուշ օլարագ պիր թէք գըզ էվլատը տիւնեայա կէթիրմիշ վէ գըզը հէնուզ 13 եաշընտա իքէն քէնտիսի վէֆաթ էթմիշ վէ պաշգա պիր էվլատը օլմամըշ իտի: Օլ զամանտէ Լօրտ պու միւթէլաաթ իլէ օղրաշըպ մասանըն իւզէրինտէքի քեաղըտ եըղընլարընա պագմագտա իքէն խըզմէթճի իչէրի կիրիպ «Մի Լօրտ, պիր էֆէնտի կէլմիշ, սիզի կէօրմէք իսթէյօր» տէտի: «Քիմ տիր» տէտի Լօրտ խըզմէթճինին էլինտէքի գարթը կէօրմէյէրէք: «Իշթէ գարթը

Մի Լօրտ․ Ուէսթլինտէ Մր․ Գարլայլ տըր»։

«Մր․ Գարլա՞յլ մը․․․ Աճապա նէ՞ իսթէյօրմըշ․ սէօյլէյին պույուրսուն»։

Խըզմէթճի ավտէթ էտիպ Մր․ Գարլայլը իչէրի տավէթ էյլէտի։ Միւմաիլէյհէ էյի տըգգաթ էտինիզ, ուզուն պօյլու, գայէթ էնտամլը, նէճիպ կէօսթէրիշլի պիր զաթ տըր։ Միւքեալէմէ էտէր իքէն պիրազ էյիլմէք քէնտինէ ատէթ հիւքմիւնէ կէչմիշ, ազալարը միւթէնասըպ օլուպ պէնզի պէրրագ, սաչը սիյահ վէ կէօզլէրի իրի, ալա տըրլար։ Էլ հասըլ սիմասընտա պազան անտէ էօյլէ պիր նէճապէթ վէ ճիտտիյէթ միւշահէտէ էյլէր քի, էրքէք, գատըն քիմ օլուրսա օլսուն էյի պիր թէէսիր գապուլ էթմէմէք վէ անտէն խօշլանմամագ էտէմէզ։ Քէնտիսի պիր գասապա ավօգաթընըն էվլատը օլուպ, քէնտիսի տախի ավօգաթ իսէտէ Օգսֆօրտ տար իւլ ֆիւնունընտա թալիմ օլունմուշ, գայէթ թէրպիյէլի պիր էֆէնտի տիր։ Իչէրի կիրիպ Լօրտա տօղրու իլէրիլէմէքտէ իքէն Լօրտ էլինի ուզատըպ

«Սէֆա կէլտինիզ Գարլայլ։ Աֆվ էտէրսինիզ։ Կէօրիւյօրսունըզ քի եէրիմտէն գալգամայօրում․․․ այաղըմ շիտտէթլէ ազըրյօր։ Օլ զալիմ տիւշմէնիմ օլան կուք խասթալըղը եինէ եագալատը․․․ Պույուրուն օթուրունըզ․․։ Լօնտրատա՞մը գալըյօրսընըզ» տէտի։

«Խայր, շիմտի Ուէսթլինտէն կէլիյօրում, մահզա զաթը ալիլէրինիզի կէօրմէք իչիւն կէլտիմ, Լօրտ հազրէթլէրի » տէտի Գարլայլ։

«Սիզէ նէ՞ խըզմէթ էտէպիլիրիմ սէօյլէյինիզ» ,տէտի Լօրտ շիւպհէ իլէ։ Զիրա Գարլայլը տանըշլէրին պիրի թարաֆընտան վէքեալէթէն կէլիյօր զաննէյլէտի։ Մր․ Գարլայլ սանտալիասընը Լօրտա եագըն կէօթիւրէրէք ալչագ պիր սէսա իլէ․

«Միլօրտ հազրէթլէրի, Իսթլին գօնաղընըզ սաթըլաճագ տէյիւ պիր թավաթուր գուլաղըմա իլիշտի, սահի՞հ մի տիր» տէտի։

«Պիր տագիգէ տուրունըզ էֆէնտի»տէտի Լօրտ, սէօզինիւ

քէսէրէք, պու սիւալընըզտան ասըլ մագսատընըզ նէ տիր, էմնիյէթ վէ շէրէֆ իւզրէ սէօյլէյինի՛զ, աչըգ սէօյլէյինի՛զ․ պուրայա տանըշլէրիմտէն պիրի թարաֆընտան աղզըմտան սէօզ ալմագ իչիւն մի կէլիյօրսունըզ։»

«Միլօրտ» տէտի Մր․Գարլայլ «սահիհ տիր քի ավօգաթլարըն սէօզլէրինէ շիւպհէ էթմէք ատէթ հիւքմիւնէ կէչմիշ տիր, լաքին պէնտէնիզ թարաֆընտան սիզէ տօղրու պէօյլէ պիր մուամէլէ զաննէտէրիմ խաթըրընըզտան կէչիրմէզսինիզ։ Էօմրիւմտէ քիմսէյէ պիր հիլէ էթտիյիմ խաթըրըմա կէլմէյօր, շիմտէն սօնրատա էտէճէյիմի զաննէթմէմ։»

«Աֆվ էտէրսինիզ Մր․Գարլայլ․ էկէր պանա էտիլէն հիլէլէրին վէ օյնանըլան օյունլարըն եարըսընը պիլսէնիզ պիթիւն տիւնեայա էմնիյէթսիզլիք կէօսթէրտիյիմ իչիւն թէաճճիւպ էթմէզ իտինիզ։ Պույուրունըզ սէօզիւնիւզիւ տէվամ էտինիզ։»

«Վէքիլինիզտէն կիզլիճէ անլատըմ քի Իսթլինտէքի սայֆիյէ սաթըլաճագ, էկէր պէօյլէ պիր շէյ վար իսէ պէնտէնիզ ալմագ իսթէրիմ։»

«Քիմ իչիւն։»

«Քէնտիմ իչիւն։»

«Սիզի՞ն իչիւն միւ,» տէտի Լօրտ կիւլէրէք «Ավօգաթլըգ փէք ֆէնա պիր իշ օլմամալը․․․Մր․ Գարլայլ»։

«Էվվէթ ֆէնա տէյիլ։ Լաքին պէնտէնիզէ ամուճամտան վալիտէմտէն վէ փէտէրիմտէն տախի էփէյի պիր սէրվէթ գալմըշ տըր, շիմտի օլ փարալար իլէ պիր միւլք սաթըն ալմագ իսթէյօրըմ․ Իսթլին սայֆիյէնիզ իշիմէ կէլիր, էկէր ֆէրաղ էտէպիլիր իսէնիզ։»

«Մր․ Գարլայլ իշլէրիմ գայէթ ֆէնա մէրքէզտէ օլտուղընը ինքեարա մահալ եօգ, վէ տախի չօգ փարա լազըմ տըր։ Իսթլին հաճզ օլունմուշ տէյիլ իսէտէ ազ պիր մէպլաղ իչիւն թէրհին էտիլմիշ տիր, իմտի օնու սաթարսամ ֆէնա օլմազ, հիչ տէյիլ իսէ էլիմտէ պիր գաչ պին լիրա գալըր վէ պիր զէման տահա սիւրիւքլէնիրիմ։ Ֆագաթ շայէթ Իսթլինին սաթըլտըղը տույուլաճագ օլսա պաշըմա

արը կիպի ճէմ օլուրլար վէ էլիմէ պիր փարա կէչմէզ, իմտի սաթըլսա տախի մախֆի պիր թարզտա օլմալը տըր, անլայօրմուսընըզ» տէտի Լօրտ:

«Էվվէթ անլայօրում:»

«Պէօյլէ րազը օլուր իսէնիզ պաշգասը ալմազտան իսէ սէնին ալմազըզընը արզու էյլէրիմ, տէյէրինի վէրէպիլիրմիսին, 70,000տէն աշաղը վէրէմէմ» տէտի Լօրտ:

«Փէք չօգ իսթէտինիզ էֆէնտիմ»:

«Ասըլ գըյմէթինտէն չօգ աշաղը տըր, պիլիրիմ, լաքին պու վէճհիլէ սաթըլան մուլքլէր հիչ պիր վագթ ասըլ գըյմէթլէրինի կէթիրմէզլէր:»

«Շիմտիյէ գատար զանն էտէր իտիմ քի Իսթըլին քէրիմէնիզ նամընա գայտ օլունմըշ տըր» տէտի Գարլայլ ճիտտիյէթ իլէ:

«Խայր, էօյլէ պիր շէյ եօգ տըր: Օլան օլմուշ կէչմիշ տիր, Մր. Գարլայլ, արթըգ ֆայտէ էթմէզ, պու հալտէ քէրիմէմ պիր փարասըզ գալաճագ տըր: Զաթէն պու մուլահազա պէնի էրիտիպ պիթիրիյօր: Պիր թէսէլլիմ վար իսէ էյի պիր թարզտա թէէհհիւլ էտէճէյինէ իւմիւտիմ վար, չիւնքի կիւզէլ տիր, վէ զայէթ սաղլամ իւքսէք պիր թէրպիյէ ալմըշ տըր: Հազիզի պիր ինկիլիզ գըզը կիպի փէրվէրտէ էտիլմիշ տիր, վալիտէսի պէնիմ իզֆալաթըմա ույարագ ֆիրար էթմէսինտէն պաշգա հիչ պիր գուսուրը եօգ իտի, մէլէք կիպի պիր գատըն իտի, վէ 12 սէնէ օնուն թէրպիյէսի ալթընտա գալըպ օնտան պէլու միւքէմմէլ վէ մուգթէտիր մուրէպպիյէ թահթը իտարէսինտէ պուլունմուշ տըր: Նէ հալ իսէ շիմտի իշիմիզէ կէլէլիմ, Իսթլինի իշթիրա էտէր իսէնիզ մախֆի օլմալը, օնուն րէհին օլունտուղը պօրճլար վէրիլիպ պագըսի պանա թէսլիմ օլունմալը, էհալի նազարընտա Իսթըլինին սահիպի եինէ Լօրտ Մաունթ Սէվըրն օլմալը տըր, էկէր պու զալիմ հիլէքեար տաինլէր պիր գօզու ալըրլար իսէ պանա պիր փարա պըրագմազլար... պունա րազըմիսինիզ» տէտի:

Մր. Գարլայլ պիրազ տուշիւնիւպ մուվաֆագաթ կէօսթէրէրէք էրթէսի սապահ վէքիլլէր իլէ կէօրիւշիւպ թէրթիպ էթմէք գարարըյլա կիթմէք իւզրէ այաղա գալգտըղընտա, Լօրտ, «կիթմէյինիզ, պուրտա գալընըզ պէրապէր թաամ էտէլիմ» տէտի: Գարլայլ թէրէտտիւտ իլէ էլպիսէսինէ պագմազտա իքէն (զիրա ատի պիր ճաքէթ կիյինմիշ օլուպ Լօրտ սօֆրասընտա օթուրաճագ պիր հալտէ տէյիլ իտի) Լօրտ ֆիքրինի անլայըպ «Զիյանը եօգ տըր պիզ պիզէ օլաճաղըզ պիրտէ քէրիմէմ պուլունուր: Քէրէմ էտին չու չանա տօգունունըզ» տէտի: Գարլայլ չանը վուրտու, վէ խըզմէթճի կէլտիյինտէ Լօրտ թաամը հազըրլամալարընը էմր էթտի: Սաաթ 7տէ թաամ հազըր օլուպ, Լօրտ մագարալը սանտալիասը իլէ թաամ օտասընա կէօթիւրիւլտիւ: Պունլար գափուտան իչէրի կիրմէքտէ իքէն օլ պիր գափուտան պաշգա պիրիսի կիրմէքտէ իտի: Գարլայլ կէօզլէրինի գալտըրըպ մէրգումէյէ աթֆը նիկեահ էյլէտի: Իչէրի կէլէն նազիք, հիւսն ի էնտամը տիլպէր պիր գըզ իտի քի անըն էմսալինի անճագ մէշհուր րէսսամլարըն էսէրլէրինտէ կէօրմիւշ իտի: Սիյահ կիւզէլ սաչլարընըն գըվըրմլարը օմուզլարընա տէօքիւլմիւշ, վիւճիւտինէ գըյմէթլի պէյազ տանթէլատան էլպիսէ կիյինմիշ վէ պէյազ նազիք գօլլարը ինճուլէր իլէ միւզէյյէն ատէթա պաշգա պիր տիւնիատան կէլմիշ մէլէք կիպի պիրի իտի: «Քէրիմէմ Լէյտի Իզապէլ, Մր. Գարլայլ» տէտի Լօրտ վէ Լօրտ սօֆրանըն պաշընտա անլէր իսէ Իքի թարաֆտա օլարագ սօֆրայա օթուրտուլար: Մր. Գարլայլ չօգլուգ գատընլարըն հիւսնիւնէ ճէզպ օլունան պիրի տէյիլ իտի իսէ տէ, պու տէֆա գարշըսընտա օթուրան գըզըն հիւսնու ճէմալը քէնտի իւզէրինտէ աճայիպ պիր թէէսիր պըրագմայա պաշլատը: Գալպինէ թէէսիր էտէն մէրգումէնին վիւճուտընըն թէնասիւպ վէ էնտամը, նազիք տիլպէր եանաղընըն կիւլ կիպի գըրմըզըլըղը, սաչլարընըն չօգլուղը վէ սիյահլըղը տէյիլ, անճագ լաթիֆ սիյահ կէօզլէրինտէքի հէլավէթ իտի քի եօմրիւնտէ պէօյլէ շիրին կէօզլէրէ թէսատիւֆ էթմէմիշ իտի: Կէօզլէրինի մէրգումէտէն պիր թագրիպ այըրամայօր իտի, վէ պագա պագա մէրգումէնին կէօզլէրինտէ պիր մէլիլ հալ

օլտուղունը ֆարգընա վարտը: Լաքին Մր. Գարլայլ պիթ թապի Լէյտի Իզապէլ կիպի պիր գատըն իչին քէտէրին ժանասընըտա անլայամազ իտի. «Նէ չափուգ կէյինմիշսին Իզապէլ» տէտի Լօրտ:

«Իխթիյար Միսիս Լէվիսընը պէքլէթմէք իսթէմէտիմ, չիմտիտէն կէյինտիմ, պիլիրսինիզ պու ագշամ չայը օրատա չէճէյիզ», տէտի Իզապէլ:

«Իւմիտ էտէրիմ, չօգ կէճ գալմազսընըզ»:

«Օրասը Միսիս Վէյնին պիլէճէյի չէյ տիր փէտէր:»

«Էօյլէ իսէ կէճ գալաճաղընըզա շիւպհէ եօգ, շու զէմանլարտա գատընլար կէճէյի կիւնտիւզէ թէպտիլ էտիյօրլար, լաքին եանագլարընըն կիւլինիւ սօլտուրտըգլարընը պիլմէյօրլար», տէտի Լօրտ:

Թաամ խիթամա էրտիքտէ Իզապէլ, «Ատիյօ փէտէր» տէյէրէք ալնընը ուզաթտը վէ Լօրտ ալնընտան պուսէ էտիպ «Գըզըմ, Միսիս Վէյնէ սէօյլէ կիճէ եարըսընտան սօնրայա գալմայընըզ, սէն պիր տանէճիք էվլատըմսըն, սէնի զայը էթմէք իշիմէ կէլմէզ» տէյիպ Գարլայլա թէվէճճիւհ իլէ «Լութֆէն չանը չալընըզ, այաղըմ աղրըյօր, գըզըմը արապայա գատար կէօթիւրէմէյէճէյիմ, պիր խըզմէթճիյէ թէնպիհ էտէյիմ» տէտիյինտէ Գարլայլ գըզարըպ սըգըլարագ «Լօրտ հազրէթլէրի էկէր միւսաատէ էտէր իսէնիզ վէ Լէյտի Իզապէլ աֆվ էտէրլէր իսէ պէնտէնիզ արապայա գատար րէֆագաթ էթմէք շէրէֆինէ նաիլ օլայըմ» տէտի: Լօրտ «Մէսրուր օլուրըզ» տէյիպ Լէյտի Իզապէլ տախի թէպէսսիւմ էթմէսի իւզէրինէ Գարլայլ գափույա գատար կիտիպ մէրգումէյի արապայա գօտու, վէ արապա նապէտիտ օլտու: Գարլայլ ավտէթ էթտիյինտէ, Լօրտ քէլամա պէտ իլէ «Կէօրիւյօրսունըզ Մր. Գարլայլ, քէրիմէմ ալօն էօմրիւնէ եէնի պաշլատը վէ հէր կիրտիյի սալօնտա պէօյիւք պիր թէէսիր հասըլ էտիյօր: Կիւզէլ օլտուղը գատարտա էյի խիւրէքլի տիր» տէտի: Լօրտ միւպալաղա էթմէյօր իտի, մէրգումէ զայէթ էտիպէ վէ լաթիֆ խիւրէքլի պիր գըզ օլուպ, էմսալի պիր չօգ գըզլար կիպի մօտափէրէսթլիք վէ խաֆիֆ մէշրէպլիք-

տէն պիխապէր պէօյիւմիւշ իտի, չիւնքի վալիտէսինին հայաթընտա էօմրիւնիւն պէօյիւք գըսմընը փէտէրինին Ուէյլզտէքի գօնաղընտա կէչիրմիշ օլուպ վալիտէսինին վէֆաթընտան սօնրա պէօյիւք շէհր վէ սալօնլար էօմրիւնէ տուխուլ էթմէմիշ, անճագ էյի պիր միւրէպպիյէ իտարէսի թահթընտա Մաունթ Սէվըրն գօնաղընտա իմրար ը էօմր էյլէմիշ իտի: Սախիյէ, նէճիպէ, լաթիֆէ, հալիմէ վէ հէր քէսէ հիւրմէթլէ մուամէլէ էտէն պիր գըզճըղազ իտի: Էլ հասըլ էյ պու հիքեայէյի օգույան, շիմտի անա հէր պիր մէտհ ու սէնա, հիւրմէթ վէ մուհապպէթինի էսիրկէմէ, զիրա էօյլէ պիր զէման կէլէճէք քի պէօյլէ եափամայաճագսըն... Էկէր անըն միւսթագպէլինի փէտէրի էվվէլտէն կէօրիւպ անլայապիլսէ իտի, մուհապպէթինտէն նաշի վուրուպ անը թէլէֆ էտէր վէ օ հալլէրէ տիւչար օլմաղա անը թէրք էթմէզ իտի:

ՖԱՍԼ 2

ԳԸՐԸԼԱՆ ԽԱՉ

Լէյտի Իզապէլ Միսիս Լէվիսընըն օտասընա կիրտիյինտէ մէրգումէ ասապի վէ սապըրսըզ պիր հալտէ իտի, չիւնքի Միսիս Վէյն ագշամ թաամընա կէճիքմիշ վէ Իզապէլ տախի չայ վագթընը կէչիրմիշ իտի: Իզապէլ գօրգագ պիր թավր իլէ «Թէէսսիւֆ էտէրիմ քի կէճիքտիմ, սօֆրատա միւսաֆիր պիր էֆէնտի վար իտի, օլ սէպէպտէն պիրազ կէճ գալտըգ» տէտի:

«Էվվէթ 25 տագիգէ կէճ գալտընըզ, պէն իսէ չայըմըն վագթընը շաշըրամամ, էմմա չանը չալընըզ,» տէտի իխթիյար Միսիս Լէվիսըն: Մէրգումէ 80 եաշընտա օլուպ էմմա թէսմիյէ էթտիյի Միսիս Վէյն քէնտինին թօրնու իտի, մէրգումէ 26 սինինտէ միւթէքէպպիր, տէպտէպէյի սէվէր, ասապի խօտպին պիր գատըն իտի: Ջէվճի Րէյմօնթ Վէյն Լօրտ Մաունթ Սէվըրնըն պիրատէրի, պէնաէն ալէյհ վարիսի իտի, չիւնքի Լօրտըն օղլու եօգ իտի: Խըզմէթճի չայ թագըմընը

իչէրի կէթիրտի վէ Իզապէլ սըչրայըպ չայը հազըրլամաղլէ մէշղուլ իքէն թամամ օ սըրատա սիւսլիւ կիյինմիշ սիյահ կէօզլիւ քէսքին պագըշլը պիր կէնճ իչէրի կիրտի քի պու կէնճ՝ գափիթան Ֆրանսիս Լէվիսըն օլուպ, իխթիյարէնին ախէր թօրնու վէ Միսիս Վէյնին յէկէնի իտի։ Միւմաիլէյհ պէյազ պէնիզլի, պէյազ տիշլի, սաչլարը տըգգաթլէ թարանմըշ, էնտամլը պիր կէնճ օլուպ աթվար վէ մուամէլէսի իլէ հէր քէսի ճէլպ էթմէք խասսիյէթինէ մալիք իտի իսէտէ, պէօյլէ յիւրէքսիզլէրին յիւրէքսիզի վէ չափգընլար չափգընըտա տիւնեատա ազ պուլունըր իտի։ Տիւնեա անա իլթիֆաթ էյլէր վէ հէր քէս օնըն իլէ ալագա էտէր իտի, զիրա սիմասը հազըշըզը վէ աթվարը ճազիպէլի օլտուղը չէօյլէ տուրսուն զէնկին իխթիյար ամուճասը Սըր Փիթըր Լէվիսընըն Պարօնլուղընըն վարիսի օլտուղունտան պիլիրլէր իտի։

«Գափիթան Լէվիսըն, Լէյտի Իզապէլ Վէյն» տէտի; իխթիյարէ անլէրի նէքտիկէրէ թագտիմ էտէրէք, Իզապէլ կէօզլէրինի գալտըրըպ օլ էնտամլը կէնճէ պագտըղընտա սիմասընտա խաֆիֆ պիր գըզարթը փէյտա օլտու։ Նէ՞ աճայիպ տիր քի էօմրիւնտէ պէօյլէ վէ աճայիպ թէսիրաթ վէ թէպտիլաթ իճրա էտէճէք օլան պու իքի էշխաս այնի կիւնտէ, այնի սաաթտա թէսատիւֆ էյլէսին վէ անլէրի թանըշընըզայ խիթամ պուլտու, Միսիս Վէյն Իզապէլի սալօնընտա օտասը էթմէք վազիֆէսինի իյֆա էյլէտիյինտէն օլ ագշամ Տիւչէս Տարտֆօրթ խանէսինտէ պիր սիւարէյէ կիտէճէք իտիլէր, վէ այաղա գալգըպ միւֆարագաթ էթմէք իւզրէ իքէն Միսիս Լէվիսըն,

«Օ պօյնուստաքի նէ՞ կիւզէլ խաչ տըր», տէտի Իզապէլէ խիթապէն։

«Էվվէթ չօգ կիւզէլ տիր, վալիտէմ վէֆաթ էթմէզտէն պանա վէրմիշ իտի, պէօյլէ էհէմմիյէթլի սըրալարտա թագընըըըմ։ Զըգարայըմ պագընըզ, տէյիւ զինճիրի վէ խաչը չըգարըպ իխթիյարէնին էլինէ գօտու։ Միսիս Վէյն տըգգաթլա Իզապէլէ պագըպ,

«Վայ Իզապէլ, պու խաչ իլէ ինճու պիլէզիքտէն մասա

իւզէրինտէ պիր չէյին եօգ. էլմասլարընը նի՛չին թագընմատըն» տէտի։

«Թագընմըշ իտիմ կէրի չըգարտըմ, չօգ փարլայօր իտիլէր վ. հէր քէս էլմասլարընը կէօսթէրմէյէ կէլմիշ տէրլէր տէյիւ գօրգտըմ չըգարտըմ» տէտի սըգըլարագ։

«Ա՛նլատըմ Իզապէլ սէն րահիպէ օլմագ նիյէթինտէսին, լաքին օլ թէզեինաթ թէրքիյէ վէ մէտէնիյէթին շարթը տըրլար» տէտի Միսիս Վէյն հիտաէթինի կիզլէմէյէրէք. Իզապէլ պու սէօզլէրէ էհէմմիյէթ վէրմէտի, լաքին Միսիս Վէյնին տաապի պիր հալ քէսպ էթտիյինին ֆարգընտա իտի, զէվալը պիլմէյօր իտի քի պու հալին սէպէպի Գափիթան Լէվիսընըն քէնտի թազէ հիւսնիւնէ զիյատէճէ տըգգաթ էթմիշ օլմասը սէպէպինտէն հասէտ նէթիճէսի իտի։ Օլ արա իխթիյար խաչը ուզատըպ «Ալ գըզըմ պու սէնին պօյնընտա հէր թէզեինաթտան կիւզէլ տիր, սանա չօգ սիւսէ հաճէթ տէյիլ տիր», տէր իքէն Իզապէլ էլտիվէնլէրինի թագընըպ մանթօսընը ալմագ իւզրէ օլտըղընտան Գափիթան Լէվիսըն խաչը ալտը վէ Իզապէլէ վէրիր իքէն նասըլ իսէ էլինտէն եէրէ տիւշտիւ։ Լէվիսըն սըչրայըպ ալայըմ տէյիւ աճէլէ էտէր իքէն այագը խաչըն իւզէրինէ կէլիպ խաչ իքի փարչա օլտու։ պունըն իւզէրինէ Իզապէլին եիւրէյի տօլուպ կէօզլէրինտէն եաշլար կէլմէյէ պաշլատը։ Միսիս Վէյն պունը կէօրիւնճէ Լէվիսընըն թարզիյէ քէլիմէլէրինի գաթ էտէրէք «Զօճուգ պիր խաչ իչիւն ագլա՞յօրմուսըն, խափըշտըրըլմասը զօր պիր չէյ տէյիլ տիր, հա» տէտի։ Իզապէլ կէօզլէրինի սիլէրէք Լէվիսընա «րիճա էտէրիմ քէնտինիզի թագպիհ էթմէյին, գապահաթ պէնտէ իտի» տէյիպ խաչըն փարչասընը չըգարտը վէ զինճիրի պօյնընա թագտը, պատէհու տըշարը չըգըպ արապայա պինմէք իւզրէ իքէն Ֆրանսիս Լէվիսըն անլէրի թէշեի էթմէք իւզրէ գափույա գատար կէլմիշ օլտուղընտան Իզապէլ էլինի ուզատըպ «Կէճէլէր խայր օլսուն» տէտիյինտէ, Լէվիսըն, «Պէն սիզտէն էվվէլ կէլիյօրում» տէտի։ Լաքին պու ագշամ պաշգա պիր եէրտէ տավէթլի օլուպ կէլէմէյէճէյինիզի սէօյլէյօր իտինիզ» տէտի Իզապէլ, «Ֆիքրիմի տէյիշ-

տիրտիմ, չիմտիլիք ոէլամէթլէ կիտինիղ» տէտի Լէվիսըն։

Արապա հօլա չըգտը, Միսիս Վէյն թէքրար Իզապէլէ
տէօնիւպ «Պէօյլէ պիր թէք զինճիր իլէ նէ՛ թօհաֆ կէօրիւնէ-
ճէքսին» տէտի,«Ա՛հ Միսիս Վէյն նէ՛ էհէմմիյէթի վար. պէն
անճագ գըրըլան խաչը տիւշիւնիյօրըմ. մութլագա պու ֆէ-
նա պիր ալամէթ տիր։»

«Ֆէնա օլաճագ նէ՛ վար»։

«Ֆէնա պիր ալամէթ տիր, վալլտէմ էօլմէք իւզրէ իքէն օնու
պանա վէրտի, վէ թէնպիհ էթտի քի օնը պիր հատիկեար հա-
լինտէ հըֆզ էտիպ նէ վագթ ըրգլէթ իչինտէ վէ նասիհաթա
միւհթաճ օլուր իսէմ օնա պագըպ վալլտէմ նէ՞ նասիհաթ
վէրէճէք տէյիւ սիւալ էտէյիմ, լաքին իշթէ գըրըլտը,
պիթտի» տէտի։ Օ արա պիր լամպա ըշըղը հանըստան կէչ-
մէքտէ օլտըգլարընտան Միսիս Վէյն Իզապէլին հալա աղլա-
մագտա օլտուղընը կէօրէրէք... «Պանա պագ Իզապէլ սէնի
գըզարմըշ կէօզլէր իլէ Տիւշէսին սալօնընա թէշհիր էտէ-
մէմ, էկէր աղլամանը տուրտուրմազ իսէն արապայը կէրի
չէվիրիր սէնի հէրինէ թէսլիմ էտէր քէնտիմ եալընըզ կիտէ-
րիմ, սէնին պիր պուտալա պէպէքտէն ֆարգըն եօգ տըր»,
տէտի։ Իզապէլ կէօզլէրինի սիլտի վէ արապա հօլունա տէվամ
էտիպ մահալը մագսուտընա հէթիշտի։ Իչէրի կիրտի-
յինտէ Իզապէլ քէնտինի պիր խայալաթ ալէմինտէ պուլտու։
Սատէտիլ վէ թէճըիւպէսիզ օլան պու գըզճըղազ նուրլար ի-
չինտէ ղարգ օլմուշ, սալօնըն շաշաասընը, հազըրունըն
սիւս վէ տարաթընը վէ հէր թարաֆտան քէնտիսինէ արզ
օլունան իլթիֆաթ վէ նիւվազիշլէրի կէօրիւպ հէր շէյի
խաչըն գըրըլտըղընը տախի ունութտու։ Միւսաֆիրլէր պիթ-
թապի ասըլզատէկեան սընըֆընտան վէ պէօյլէք իրատ սա-
հիպլէրինտէն իպարէթ իտի. պունլարտան պիր միրասխէտի
Օգսֆօրտ Թալէպէսի տիվարա տայանմըշ էթրաֆա սէյր է-
տէր իքէն սապըրգ մէքթէպ արգատաշլարընտան պիր Գօն-
թըն եագլաշտըղընը կէօրէրէք... «Նէ՞ օ հինէ պուրալարտա
կէզինյօրսըն, հա՞նի պէօյլէ հէրլէրէ կէլմէյէճէք իտին», տէ-
տի. «Էօյլէ իտի եա, մէճպուրիյէթ հինէ պէնի կէթիրտի,

թէհարրիւյէ չըգտըմ», տէտի գօնթ, «Նէ՞ թէհարրիւինէ».
«Պիր գարը... պիզիմ իխթիյար հինէ խարճլըղը քէստի,
արթըգ պիր շիլին պիլէ վէրէմէյէճէք իմիշ, խալահը նէֆս
էտինճէյէ գատար, պունըն իչիւն տէ իւք շարթ պիր գարը
ալմագլըղըմ իմիշ, նէ եափայըմ պիր թանէ արաշթըրըյօ-
րում, պիլիրսին եա պօրճ պօզագըմա գատար չըգտը» տէ-
տի։ «Էօյլէ իսէ շու հէնի ալը գաչըրմա, հազիգաթէն կիւ-
զէլլիք մօտէլի տիր», «Բի՞մ տիր». «Լէյտի Իզապէլ Վէյն»,
«Թէշէքքիւր էտէրիմ, լաքին էօյլէսի գայն փէտէր իչիմէ
կէլմէզ, իքիմիզ պիր այարտայըզ. սօնրա իքիմիզ պիրլիքտէ
պաթարըզ»։ «Հէր շէյի պիր արատա պուլամազսըն, մէրգու-
մէնին կիւզէլլիյի վէ թէրպիյէսի էմսալըզ տըր, շու պուլա-
շըգ Լէվիսըն ասլա եագասընը պրագմայօր... զաննէտիյօր
քի գատընլարըն քհաֆֆէսի քէնտինին հանըմտա օյունճագ
տըրլար։» «Հէմ տէ էօյլէ տիր, խապիս չօգ տէֆա մու-
վաֆֆագ օլույօր։ Պէն պու հէրիֆտէն նէֆրէթ էտիյօրում
գըվըրճըգ սաչլարը, պէյազ էլլէրի, պէյազ տիշլէրի իլէ
քէնտինի պէօյլէք պիր շէյ զաննէտիյօր... Նէ՞ իտի հինէ
օ կէչէնքի Զարթէրես մէսէլէսի... գափատըլտը կիթտի...
պայգուշ կիպի հիւրէքսիզ պիր հէրիֆ տիր. «Բի՞մ պիլիր
Լէվիսըն օ իշին իչինտէն տէ հըլան կիպի սագըլըպ չըգտը,
պիչարէ գըզ գապահաթը օլմատըղընը սէօյլէտի իսէտէ քի՞մ
ինանըյաճագ. Իշթէ Լէվիսըն կէլիյօր, Մաունթ Սէվըրնըն
գըզըտա պէրապէր։ Օ էսնատա Լէվիսըն Իզապէլի գօլունա
թագմըշ գօնուշարագ պունլարըն հանըմտա կէչմէքտէ իտի։
«Հիսս էտիյօրում քի սիզէ թամիրի նազապիլ պիր զիյան
իրաս էյլէտիմ, վէ պիւթիւն էօմրիւմտէ գալպիմին ուպու-
տիյէթ վէ մահճուպիյէթի անա մուգապէլէ էտէմէյէճէք տէ-
մէքտէ իտի...» Մէրգումըն լաթիֆ սէտասը վէ ճալիպ ուս-
լուպը գուլագա ղայէթ խօշ ամմա գալպէ միւհլիք իտի։
Լէյտի Իզապէլին գուլագլարընա պէօյլէ մէմնում սէօզլէր
հալա տօգունմամըշ օլտուղընտան կէօզլէրինի գալտըրըպ
քէնտի իւզէրինէ տիքիլմիշ կէօզլէրինի կէօրտիւքճէ
հանագլարը գըզարըպ հէրէ պագմագտա իտի։ «Տիգ-

գաթ էթ Միլէյտի Իզապէլ, քէնտինէ մուգայյէտ օլ, խանընտաքի հէրիֆ թէփէտէն թըրնաղա սախթէքեար տըր» տէյիւ մըրըլտանտը. Օգսֆօրտ Թալէպէսի եավաշճա: «Ալչագ պիր հայտուտ տըր» տէտի օլպիրի: «Պէն հագգընտա պիր իքի չէյլէր պիլիրիմ, մութլագա պու պիչարէյի տախի կիւզէլլիյի վէ չէօհրէթի խաթրը իչիւն եիւրէյինի խարապ էտիպ աթաճագ տըր. չիւն քէնտինտէ գօրգաճագ պիր եիւրէք եօգ տըր. Էվվէթ պէնիմ պարկիրին եիւրէյինէ պէնզէր. լաքին մէրգումէ ճիտտէն կիւզէլ իմիշ», ըլավէ էթտի Թալէպէ:

ՖԱՍԼ 3

ՊԱՐՊԱՐԱ ՀԷՅԷՐ

Ուէսթլին օլ զէման էհէմմիյէթլի պիր գասապա իտի: Կէրչի ֆապրիգալարը վէ պէօյիւք էպնիյէյէ մալիք օլմայըպ օլ սանճաղըն մէրքէզի տէ տէյիլ իտի իսէ տէ, պէօյիւքճէ պիր չարշու վէ մահքէմէ հալինտէ իսթիմալ օլունան պէօյիւք պիր պինասը վէ պիր գաչ պէօյիւք քիլիսէլէրի վար իտի. գասապանըն շարգ թարաֆընտա տօղրու պիր միլ մէսաֆէյէ գատար այրը այրը պաղչէլէր իչինտէ պիր թագըմ զէնկինլէրէ մախսուս գօնագլար վար իտի քի, պունլարըն նիհայէթէ կէլտիյի եէրտէն պիր միլ տահա շարգտա Իսթլին գօնաղը վէ արազիսի մէվճուտ օլուպ, Լօրտ Մաունթ Սէվըրնըն միւլքի վէ սայֆիյէսի իտի: Իսթլինէ կէօթիւրէն եօլ իքի թարաֆը աղաճըլըգլար վէ պաղչէլէր իլէ մուհաթ օլուպ ղայէթ խօշ պիր մէնզարէ թէշքիլ էտէրլէր վէ պէօյիւք պիր գափուտան Իսթլին արազիսինէ կիրիլիպ չագըլ թաշլարընտան մամուլ պիր եօլ տօղրու գօնաղա կէօթիւրիւր իտի: Գօնագ փէք պէօյիւք տէյիլ իտի իսէտէ վիլլա ուսուլինտէ եափըլմըշ պէյազ ճալիպ վէ կիւզէլ պիր պինա իտի: Պալատա զիքր էթտիյիմիզ խանէլէրին խիթամը կէլտիյի եէրտէն րուպ միլ շարգա վէ Իսթլինէ իւչ րուպ միլ գալա եօ-

լուն սաղ թարաֆընտա պիր խայլը մէսաֆէ իչէրի տօղրու ախէր եալընըզ պիր խանէ վար իտի քի, էթրաֆընտա վէ գարշըսընտա պուլունան աղաճըլըգ իչինտէ սայքի ղայպ օլմուշ իտի: Իշպու խանէ գըրմըզը թուղլատան եափըլմըշ օլուպ, պաղչէ գափուսընտան կիրիլէրէք, իքի թարաֆը աղաճլը տար եօլտան սըրլ խանէյէ եէթիշիլիր իտի: Էվ գափուսընտան պիր պէօյիւք սալօնա կիրիլիր իտի քի, իքի թարաֆընտա օտալար վէ գարշըտա եօգարը գաթա չըգըլըր էնլի պիր մէրտիվէն մէվճուտ իտի, վէ մէրտիվէնին եանընտաքի գափուտան խըզմէթճիլէրին օտասընա կիրիլիր իտի:

Պու խանէ Կրօվ թէսմիյէ օլուպ հաքիմ Րիչարտ Հէէրին միւլքի իտի. հաքիմ Հէէրին իքիսի գըզ պիրիսի օղլան իւչ էվլատը վար իտի. գըզլարըն պէօյիւյիւ Աննա, թէէհհիւլ էթմիշ օլուպ, քիւչիւք գըզը Պարպարա 18 եաշընտա օլարագ եանընտա իտի. օղլունըն իսմի Րիչարտ իտի քի պունըն հագգընտա իլէրիտէ սէօյլէյէճէյիզ:

Պիր մայիս կիւնիւ աղշամա տօղրու սալօնըն սօլ թարաֆընտաքի օտատա գօլթուգ սանտալիասը իւզէրինտէ եաշըլըճա նազիք վիւճուտլը պիր գատըն շալլարա պիւրիւնմիւշ վէ էթրաֆընտա եաստըգլար գօնուլմըշ օլարագ օթուրույօր իտի: Պու գատըն միսիս Հէր օլուպ գարշըսընտա փէնճէրէտէ օթուրմուշ պիր քիթապ օգումագտա օլան մաի կէօզլիւ, աչըգ գումրալ սաչլը պէյազ տիլպէր գըզ տախի գըզը Պարպարա իտի:

Միսիս Հէր 24 սէնէ էվվէլ Մր. Հէր իլէ թէէհհիւլ էտէլինտէն պէրու պիր տէֆա օլսուն քէնտի պաշընա քէնտի իրատէթինի էվինտէ կէօսթէրէմէմիշ իտի: Հաքիմ Հէր էյի պիր քիմսէ օլուպ գարըսընը սէվէր իտի իսէտէ, սէրթ մուաննիտ վէ քէնտինի պէյէնմիշ պիր քիմսէ օլուպ, աիլէ խալգընը րէյ ու րիզասընա հիչ էհէմմիյէթ վէրմէզ իտի: Մէրգումէ իսէ, հալիմ, լաթիֆ, գօրգագ վէ միւթիւ պիր գարը օլուպ զէվճինի պիւթիւն գալպինտէն սէվէր վէ անա իթաաթ էթմէյէ օլ տէրէճէ իւլֆէթ էյլէմիշ իտի քի էն ճիւզի չէյտէ

պիլէ թէճավուզա գօրգար իտի: Հաքիմ Հէր էմր էյլէմիշ իտի քի չայ սաաթ 7տէ իչիլսին վէ քէնտիսի կէլմէտիքճէ սօֆրա գօնուլմասըն:

Պիչարէ գատըն իսէ խասթա վէ քէօթրիւմ հալինտէ օլուպ աճըրգ վէ սուսուզլըղընտան պայըլմա պիր գատէհ չայ իչմէյէ ճէսարէթ էտէմէզ վէ կէօզլէրի գափուտա պէքլէր իտի. Օլ ագշամ սօն տէրէճէ սուսուզ վէ զաիֆ հալտէ պիրազ չայ կէթիրմէլէրի իչին ըրճա էտէր իքէն էնճամ Հաքիմ իչէրի կիրտի: Մէրգում օրթապօյլու, շիշման, վագարլը պիր քիմսէ օլուպ հաքիմլէրէ ատէթ օլտուղը վէճհլէ պաշընտա փէրուգա թագընմըշ իտի: Իչէրի կիրէր կիրմէզ խասթա զէվճէսի «Րիչարտ, պու ագշամ խաթէրսէն հէման չայը կէթիրսինլէր, եինէ հէրարէթիմ վար, վէ տիլիմ տէօնմէզ օլտու» տէտի:

«Չօգ պէքլէյէճէք տէյիլսին, սաաթ 7յէ եագընտըր» տէյէրէք հաքիմ գափույը չարփըպ տըշարը չըգտը: Մէրգումէ ֆէնալըգ եա նէզաքէթսիզլիք էթմէք մագսէտինտէ օլմայըպ աթվարը պէօյլէ իտի: Խասթա պիր ահ չէքիպ գափույա տօղրու պագմագտա իքէն Թէքրարէն իչէրի կիրիպ «Պարպարա, սէօյլէ կէթիրսինլէր, կիւզէլ մահիթապ ըշըղը վար պիրազ Պօշամպ կիլէ կիտիպ օթուրաճաղըմ, էրքէն իչէլիմ» տէտի:

Չայ կէթիրիլտի, հաքիմ իչիպ կիթտի, միսիս Հէր ճան իզթիրապը իլէ տալտը: Պարպարա իսէ օմուզունա պիր շալ ալըպ տըշարը պաղչէ գափուսընա կիթտի վէ եօլա տօղրու պագմաղա պաշլատը: Եօլ իզսիզ օլուպ հավա խօշ վէ միւլայիմ, մահիթապ իսէ եիւքսէլմէքտէ վէ հէր թարաֆը թէնվիր էթմէքտէ իտի: Պարպարա պաշընը տէմիր փարմագլըղա տայայարագ «Աճապա նէ՞զէման կէլէճէք... ա՛հ օնսուզ եաշայամայաճաղըմ... շու պիր գաչ կիւնլէրի՞նէ պէտպախթ կէչիրտիմ... աճապա նիչին Լօնտրայա կիթտի... Գօրնէլիա անճագ պիր իքի կիւնտէն ավտէթ էտէճէք տէյօր իտի» տէյու քէնտի քէնտինէ միւլահազա էթմէքտէ իտի:

Պու էսնատա իրագտան պիր այագ սէսի իշիտիլիպ

Պարպարա կէրի չէքիլտի վէ աղաճլարըն արասընտա կիզլէնտի. զիրա հէր եօլտան կէչէնէ կէօրիւնմէք իսթէմէզ իտի: Լաքին այագ սէսլէրի եագլաշտըգճա սիմասը թէպտիլ օլուպ, կէօզլէրի փարլամաղա, եանագը գըզարմաղա վէ նապըզը շիտտէթլէ չարփմաղա պաշլատը: Պաշընը ուզատըպ եօլա տօղրու պագտը, օլ ուզուն գամէթ վէ էնտամ կէօզլիւնէ իլիշտի, գալպինին է՛ն տէրին մուհապպէթիյլէ սէվտիյի զաթ եագլաշմագտա իտի: Թէքրարէն իչէրի չէքիլտի, (հագիգի մուհապպէթ տայիմա գօրգագ օլուր) լաքին գափու աչըլաճագ եէրտէ այագ սէսլէրի կէչիպ կիթմէյէ պաշլատըլար: Պարպարա եիւրէյի չարփարագ գափուտան պաշընը ուզաթտը. Էվվէթ կէչէն Մր. Գարլայլ իտի, լաքին քէնտինէ կէլմէյօր իտի. քէնտինի տիւշիւնմէյէրէք սավուշուպ կիթմէքտէ իտի: «Արչիպօլ» տէտի Պարպարա հիսսիյաթընը զապթ էտէմէյէրէք:

«Հա՛, Պարպարա սէ՞ն միսին... խըրսը՞զ մը պէքլէյօրտուն: Նա՞սըլսըն», տէտի Գարլայլ եագլաշարագ:

«Սէն նա՞սըլսըն, նէ՞ զէման կէլտին», տէտի Պարպարա, վէ իչէրի կիրմէսի իչին գափույը աչըգ թութարագ,

«Շիմտի կէլտիմ, թրէն խաթասիօնլարտա չօգ էյլէշտի, պէնիմ իչինտէ օլտուղըմը պիլմէյօրլար իտի ղալիպա. Խաթասիօնտա չըգտըղըմտա պագըշլարընտան էօյլէ անլատըմ: Էվէ շիմտի կիտիյօրում», տէտի Գարլայլ շագա էտէրէք:

«Աճապա Գօրնէլիա նէ՞ տէյէճէք, պույուրընըզ պիրազ րահաթ էտինիզ...»:

«Թէշէքքիւր էտէրիմ, զաթէն կէլէճէք իտիմ, ֆագաթ տալմըշըմ» տէյիպ իչէրի կիրտի վէ Պարպարանըն գօլընը գօլունա թագըպ էվէ տօղրու իլէրիլէմէյէ պաշլատը: Պու հարէքէթի ղայէթ սաֆտէրունանէ վէ թապիի օլարագ եափմագտա օլուպ ֆիքրինտէ հիչ պիր շէյ եօգ իտի իսէ տէ, Պարպարա քէնտիսինի Ատէն պաղչէսինտէ տէյիւ հիս էտիյօր իտի:

«Պէն կիտէլի նա՞սըլսընըզ, Պարպարա, վալիտէն րահա՞թ մը» տէտի Գարլայլ:

Арм ССР им. А. Мясникяна

«Էվվէլքի կիպի զանն էտէրիմ, վալիտէմին խասթալըղը խայալ տըր: Ֆիքրինի րահաթ պըրագմայըր քի ուլուզէլըմ: Լաքին պու գօլթուղընտաքի փաքէթ նէ՞ տիր » տէտի Պարպարա:

«Սէնին սօրմաղա հագգըն եօգ, Միս Պարպարա: Վալիտէնէ աիտ տիր»:

«Լօնտրատան վալիտէմէ պիր շէ՞յ մի կէթիրտին, Արչիպօլտ»:

«Էվվէթ պիր քէօյլիւ շէհրէ կիտէրսէ տօսթլարընա հէտիյէ կէթիրմէ՞զ մի, էվվէլտէն ատէթ պէօյլէ տէ՞յիլ մի իտի»:

«Էվվէթ, հէր քէս եօլա չըգմազտան էվվէլ վասիյէթլէրինի եազըպ գօրլար 4-5 կիւն արապա իչինտէ կիթտիքլէրի վագթլարտա.... Սահիհ վալիտէմ իչիւն պիր շէ՞յ մի տիր»:

«Էվվէթ, տէտիք եա՛... սէնին իչիւնտէ պիր շէյ կէ-թիրտիմ»:

«Սահի՞հ մի, նէ՞ տիր» տէտի Պարպարա գըզարարագ վէ աճապա շագա մը տէյիւ շիւպհէ էտէրէք:

«Ամմա՛ սապըրսըզ գըզ... նէ՞ տիր... նէ՞ տիր... պիր տագիգէ սապր էթ, կէօրիւրսիւն» տէյէրէք Գարլայլ գօլթուղընտաքի փաքէթի պաղչէ գանէփէսի իւզէրինէ գօյուպ ճէպլէրինի պիրէր պիրէր գարըշտըրտը վէ պիր ալթուն զինճիր իլէ պիր մէտալիօն չըգարըպ Պարպարանըն պօյնունա թագտը:

Պարպարանըն եիւրէյի չարփմազտա օլուպ մէմնունիյէթինի սէօյլէյէմէզ պիր հալէ կէլմիշ իտի: Գարլայլ տէրհալ փաքէթի ալըպ Միսիս Հէրին օտասընա կիտէրէք փաքէթին իփլէրինի չէօզմէքտէ իքէն «Իւզէրիմէ կիւլմէյէսինիզ Միսիս Հէր, սիզէ պիր շէյ կէթիրտիմ, ամմա նէ գատիֆէ, նէ իփէք տիր, նէ տէ 20 պին լիրալըգ պիր վասիյէթնամէ տիր, պիր հավա եասթըղը տըր» տէտի:

Ջէվապը գարը օթուրմատան եօրուլմուշ օլուպ Լօնտրատա պէօյլէ պիր շէյ պուլունըր տէյիւ իշիթմիշ իտի, վէ թամամ խըթէտիյի չէյ օլուպ էլինէ ալարագ «Սիզէ նա՞սըլ թէշէքքիւր էտէճէյիմի պիլմէմ,» տէտի:

«Թէշէքքիւր էտէր իսէնիզ արթըգ պիր շէյ կէթիրմէմ: Պարպարայա սէօյլէտիմ քի շէհրէ կիտէնլէր տօսթլարընա հէտիյէ կէթիրիրլէր: Պու եաստըղը պիր տիւքքեանըն փէնճէրէսինտէ կէօրտիւմ, խաթըրըմա կէլտին, սօնրա սաաթըմը թամիր իչիւն պիր եէրէ կիրտիմ, պիր զինճիր կէօրիւպ Պարպարանըն ղայպ էյլէտիյի զինճիր խաթըրըմա կէլտի. պիր թանէ ալտըմ. սաաթճը գանտըրըպ պիր մէտալյօն վէրտի իչինէ սէվկիւլիւնիւն սաչը գօնուր իմիշ: Պարպարա, օ եանընտաքի գըյմէթլի սաչը պունա գօյապիլիրսին», տէտի Գարլայլ:

«Հա՞նկի սաչը» տէյիւ սուալ էթտի Միսիս Հէր:

Գարլայլ իքի թարաֆընա պագըպ կէօյա տիվարլար իշիտիր տէյիւ գօրգույօր կիպի «Րիչարտըն սաչընը» տէտի:

Միսիս Հէր պաշընը էլլէրի իչինէ գօյուպ. «Ահ օղլում ... օղլում... զէվալլը պիպախթ օղլում... զէվճիմ խասթալըղըմա թէաճճիւպ էտիյօր. Պարպարա պէնի իսթիհզա էտիյօր... Նա՞սըլ րահաթ օլայըմ... Նա՞սըլ փէրիշան օլմայայըմ... Ահ, Րիչարտըմ... Րիչարտըմ» տէյիւ փիզան էյլէմէյէ պաշլատը:

Պունըն իւզէրինէ պիր գաչ տագիգէ սիւքիւնէթ հիւքմ էյլէտի: Էնճամ Գարլայլ պագը թէսէլլի սէօզլէրի սէօյլէյիպ տըշարը չըգմազտա իքէն Պարպարա գափույա գատար պէրապէր կէլէրէք. «Ջօգ չափուգ կիտիյօրսունըզ, օն տագիգէ պիլէ տուրմատընըզ» տէտի:

«Լաքին տահա էվէ կիթմէտիմ վէ Գօրնէլիա պէքլէյօր, էկէր պաշգա պիր եէրտէ էյլէշտիյիմի անլար իսէ իչիմիզ վար, Նութգ տինլէմէլիյիզ», տէտի Գարլայլ Պարպարայա տէօնէրէք:

«Վալիտէն փէք խասթա կէօրիւնիւյօր» տէյիւ իլավէ էյլէտի:

«Էվվէթ էն ճիւզի շէյ քէնտինի ալթ իւսթ էտիյօր, եինէ պիր րիւյա կէօրմիւշ վէ պիր ֆէնալըգ վար տըր տէյօր: Պիւթիւն կիւն փէք փէրիշան վագթ կէչիրտի: Փէտէրիմ տարըլըյօր վէ Ցէնտի քէնտինի թօփլամալըսըն տէյօր, թա-

պիր րիւյա մէսէլէսինի քէնտինէ սէօյլէյէմէյիզ»։

«Եինէ րույաը օլ մէսէլէ հագգընտա՞ մը իտի», տէտի Գարլայլ ալչագ պիր սէսա իլէ վէ էթրաֆա պագարագ։

«Էվվէթ եինէ գաթլ մատտէսի։ Պիլիրսինիզ տախմա, Պէթէլին պու իշտէ ալագասը վար, տէյիւ խատըա էտէյօր իտի, տիւն կէճէ րույասընտա եինէ Պէթէլի Հօլլիճօն իլէ պէրապէր կէօրմիւշ, կէօյա Հօլլիճօն տէօշէմէ իւզէրինտէ սէրիլմիշ մագթուլ եաթըյօր, վէ Պէթէլ տէ եանընտա տուրույօր, գըզըլ հայլազ էֆայ իսէ մաթպախըն օլ պիր ուճունտա տուրուպ պագըյօր իմիշ»։

«Լաքին կէրէք քի վալիտէնիզ րույայա պու գատար էհէմմիյէթ վէրմէսին։ Պիւթիւն կիւն ֆիքրինի պու մէսէլէ իլէ մէշղուլ էտիյօր․ կէճէ տէ օնա աիտ րույալար կէօրիւյօր»։

«Նէ չարէ քի ֆիքրինի ղալթ էտէմէյօր։ Սապահլարը պէօյլէ տիթրէյէրէք գալգըդըընտա փէտէրիմ սէպէպի նէ տիր, տէյիւ թէաճճիւպ էտիյօր, վէ պին տիւրլիւ պէհանէլէր պուլուպ սէօյլէմէյէ մէճպուր օլույօրուզ, չիւն պիլիյօրսին քի օլ գաթլ մէսէլէսինէ աիտ պիր սէօզ սէօյլէմէք օլմազ։ Շիւպհէմ եօգ քի տիւն Պէթէլին եօլտան կէչտիյինի կէօրտիւ, վէ պու րույայը օնուն իչիւն կէօրտիւ, Պէթէլի գաթիլ տէյիւ շիւպհէ էթմէյէ մահալ եօգ, լաքին մութլագա մէտխէլի վար տըր տէյիւ ինանըյօր»։

«Վալիտէնին քէտէրի չօգ պէօյիւք տիր, Պարպարա, վէ քէնտիսիտէ գուվվէթլի տէյիլ տիր»։

«Էվվէթ, օլ մէլուն կէճէտէն պէրու ճիւմլէմիզին տէրտ վէ էլէմի պէօյիւք օլտու»։

Պու էսնատէ գափույա կէլմիշ օլուպ Գարլայլ չըգմագ իւզրէ իքէն Պարպարա էլինի ուզատըպ անը մէն էտէրէք,

«Արչիպօլտ պու հէտիյէ իչիւն սանա թէշէքքիւր սունմատըմ, պէնի նանքէօր զաննէթմէյէսին»տէտի։ Գարլայլ իսէ «Պուտալա գըզ, թէշէքքիւր էտէճէք նէ՞ վար, իշթէ պէտէլինի ալտըմ։ Կէճէլէր խայր օլսուն» տէյիւ անընտան պիր պուսէ ալըպ եիւրիւմէյէ պաշլատը։

Պարպարա եիւրէյի վէ տամարլարը նէպզըն էթմէքտէ վէ սաատէթին էվճի ալասընտա օլտուղը հալտէ սըչրայարագ իչէրի ավտէթ էտիպ վալիտէսինին օտասընա կիրտի։ Մէրգումէ օլ տէրէճէ մէսուտ իտի քի, վալիտէսի պիլէ ֆարգընա վարտը։

Միս Հէր, «Գըզըմ, սէօյլէ լամպայը կէթիրսինլէր, վէ սէն տէ օթուր իչինի իշլէ, լաքին փէնճէրէյի գափամա, տըշարըյը սէյր էթմէք իսթէրիմ» տէտի։

Պարպարա իշէ պաշլայաճագ հալտէ տէյիլ իտի։ Փէնճէրէյէ օթուրմուշ օլարագ, լաթիֆ կէճէյի սէյր էթմէքտէ վէ չու սօն տագիգէլէրին խայալաթը իչինտէ եաշայօր իտի։ Գարլայլ իլէ հէր նէ գատար սըգը տօսթ իտիլէր իսէ տէ չիմտիյէ գատար քէնտինի պուսէ էթմէմիշ իտի։ Աճապա պու տէֆա մագսատը նէ՞ իտի․․․ Ա՛հ, Արչիպօլտ նիչիւն «Սէնի սէվիյօրում» տէյիպտէ պէնի պու հալտէ խէլաս էթմէյօրտըն տէյիւ քէնտի քէնտինէ տիւշիւնմէքտէ իտի։

Գարլայլ չօճուգլըղընտան պէրու Հէր ֆամիլեասը իլէ թէքլիֆսիզ ալագատար իտի, գիրա փէտէրինին իւք գարըսը հաքիմին հէկէնի օլուպ, գօնշուլուգտան մատա օլ միւնասիպէթլէ տախի պիր պիրինէ ագրապա իտիլէր։ Ճէօյլէքի Գարլայլ իքի գըզլար իլէ, եանի Աննա վէ Պարպարա իլէ պէրապէր պէօյիւյիւպ սէպավէթինտէն պէրու օյնար, գօշար արալարընտա օնլարա թաճիզլիք վէրիր, հաթթա Պարպարա փէտէրինին իրատէթինտէն պիրագ թէվէրրիւս էթմիշ օլտուղընտան արա սըրա գավգա տախի էյլէրլէր իտի։ Սաաթ օնու չալմըշ օլուպ Միսիս Հէր միւթատը իւզրէ պիրագ պրանտի իչիպ եաթաղա կիրմիշ, Պարպարա իսէ փէնճէրէ էօնիւնտէ տուրուպ անընը ճամա տայաթմըշ տըշարը մահիթապըն զիյասընտա աղաճլըգլարը սէյր էյլէմէքտէ վէ խայալաթըն կիւզէլ ալէմլէրինտէ եաշամագտա իտի։ Խայալընտա Գարլայլըն զէվճէսի օլուպ, մէսուտ օլմագտա, տիւնեա քէնտինէ հասէտ էյլէմէքտէ իտի։ Կէրչի Պարպարա սէվիմլի, կիւզէլ տըլգատէ իտի իսէտէ, Գարլայլ կիպի պիր կէնճ պուլմագ տա հէր քէսէ նասիպ տէյիլ իտի։ Օնա գը-

ղընը վերմէյէ միւֆթէխիր օլմայաճագ պիր վալիտէ օ հէվալէտէ պուլունմազ վէ անըն թէքլիֆինէ էվվէթ տէյիւ մէսէրրէթլէ ըսըրամայաճագ պիր գըզ օրալարտա խայալ օլունմազ իտի։ Զինճիրէ վէ մէտալիօնա պագըփ տուտագլարընա կէօթիւրէրէք «Պու կիւնէ գատար շիւպհէլի իտիմ, լաքին արթըգ շիւպհէմ գալմատը, պանա պունլարը վէրմէսի վէ պուսս էթմէսի....։ Ա՛հ, Արչիպօլտ, քի՛մչքի աչըգ սէօյլէյիփ խիւրէյիմի չու իզթիրապտան ազատ էյլէսէն... լաքին պիլիրիմ սէօյլէյէճէք, օլ վագթ թէզ կէլէճէք վէ էկէր չու քէրթէնքէլէ Գօրնի....։»

Պարպարանըն միւլահազասը պուրտա գաթ օլունտու, չիւնքի գարշըտա աղաճլըղըն թամամ էօնիւնտէ պիր շէյ կէօզիւնէ իլիշմիշ իտի։ Շէքլի ինսանա պէնզէրիտի, վէ հարէքէթ էտիյօր իտի։ Պարպարա տա տըգգաթլը պագմաղա պաշլատը, զիրա օլ շէքլ պիր իքի ատըմ իլէրի կէլիփ գօլու իլէ իշարէթ էթմէքտէ վէ հաթթա պաշընտաքի շափգայը չըգարըփ յուգարը աշաղը սալլամաղա պաշլամըշ իտի։

Պարպարանըն պէնզի էօլիւ պէնզի կիպի օլուպ գօրգուսընտան խիւրէյի գօփուպ աղզընա կէլտի։ Իլք խաթըրընա կէլէն շէյ, հիզմէթճիլէրէ պաղըրմագ իտի իսէտէ քէնտի խանէլէրինէ ալագասը օլան էսրար հէման ֆիքրինտէն կէչիփ սիւքիւթ էթմէյէ վէ միւմքին իսէ անլամաղա գարար վէրտի, տըշարըյա սալանըն գափուսը էօնիւնէ չըգտը, լաքին հալա օլ շէքլ շապգայը շիտտէթլէ սալլամագտա իտի։ Պարպարա գօրգուսընտան նէ էտէճէյինի շաշըրըփ պիր գաչ տագիգէ թէրէտտիւտ էթտիքտէն սօնրա ֆէվգ էլ ատէ ճէսարէթինի թօփլայըփ շալընը օմուզընա ալարագ եավաշ եավաշ գափույա տօղրու իլէրլէտի, տիզլէրի տիթրէյիփ վալիտէսինին րիւյասը վէ ֆէնալըգ հիսսի գալպինի տօլտուրմագտա, պունըն քիմ վէ նէ օլտուղընը անլամալըյըմ տէմէքտէ իտի։

ՖԱՍԼ 4

ՄԱՀԻԹԱՊ ՆՈՒՐԸՆՏԱ ՊԻՐ ՄԻՒԼԱԳԱԹ

Մահիթապըն զիյասը հէր թարաֆը թէնվիր էթմիշ օլուպ պինանըն հէր թարաֆը, հաթթա իւզէրինտէքի պատնիւմա, պալգօն վէ փէնճէրէլէր էթրաֆտա աղաճլար սիյէճլէր վէ ուֆագ ֆիտանլար պիլէ կէօրիւնմէքտէ իտիլէր։ Պարպարա աղաճլըղա տօղրու իլէրիլէմէքտէ իքէն օլ շէքլ աղաճլարըն արասընա չէքիլտի։ Աճէպա զաթէն պէտպախթ օլմուշ խանէլէրինէ թազէ պիր պէտպախթլը՞գ մը իսապէթ էտէճէք իտի, աճէպա րուհանի պիր մախլո՞ւգ մը իտի. եօգսա կէօզլէրի՞ մի քէնտինի ալտատըյօր իտի... Պիլա շիւպհէ կէօրտիւյիւ խայալ օլամազ իտի... Իմտի աղաճլըղա եագըն գալտըղընտա տիթրէյէրէք.

«Քի՞մսին, նէ՞ իսթէյօրսըն» տէտի եավաշ պիր սէտա իլէ։

«Պարպարա, Պարպարա, պէնի թանըմայօրմըսըն» տէյիւ պիր ճէվապ կէլտի։

Պարպարա սէսի թանըյըփ տէհշէթ վէ մէսէրրէթլէ գարըշըգ պիր նիտա էտէրէք աղաճլըղըն արասընա գօշտու, վէ ամէլէ գըյաֆէթլի պիր ատէմին գօյնունա սարըլըփ կէօզլէրինտէն եաշլար աագարագ. «Ա՛հ, Րիչարտ... Ա՛հ պիրատէրիմ... Նէ՞րէտէն կէլիյօրսըն, պուրայա նասը՞լ կէլտին» տէտի։

Միւմաիլէյհ քիրլի, միսքին պիր էլպիսէ կիյինմիշ, սիեահ պիր պըյըգ թագընմըշ վէ պաշընա էսքի էսքի պիր հասըր շափգա գօնմուշ օլուպ թանըլմազ պիր հալտէ իտի։ Պու քիմսէ Պարպարանըն պիրատէրի Րիչարտ իտի։ Մէրգում հէմշիրէսինին գօյնունա սարըլըփ, «Պարպարա, գօրգտը՞ն մը» տէտի։

«Նա՞սըլ գօրգմայայըմ, պէլքի սէնին թարաֆընտան կէլէն պիրի տիր տէյիւ ֆիքրիմտէն կէչտի. պու պիլէ պէնի տէհշէթէ սալտըրտը։ Սէն քէնտին կէլմէյէ նասը՞լ ճէսարէթ էթտին, Րիչարտ, պիլմէզմիսին քի պիր կէօրիւլիւր իսէն պու՝ սէնին իչին էօլիւմ տէմէք տիր։»

«Էվվէթ, հէմտէ տար աղաճը իւզէրինտէ։ Պիլիրիմ Պարպարա»։

«Էօյլէ իսէ նի՞չին քէնտինի թէհլիքէյէ գօյուն. վալլահէմ կէօրսէ օնուն տախի էօլիւմիւնէ սէպէպ օլուրսըն»։

«Շիմտիքի եաշատըղըմ էօմրէ տայանամայօրում, կիթ-տիմ կիտէլի Լօնտրատա չալըշըյօրըմ, լաքին չօգ կիւճ պիր իշ տիր, պիրազ փարա ալապիլիրիմ իւմիտիյլէ կէլտիմ։»

«Լօնտրատա՞ մը իտին, նէ՞ իշ եափըյօր իտին։»

«Ախօրլարտա սէյիսլիք»։

«Ախօրլարտա՞ մը, նէ՞ սէօյլէյօրսըն Րիչարտ»։

«Եա նէ՞ օլաճագ իտի, թիւճճարլը՞գ, պանքէրլի՞ք եա-խօտ լօրտլարըն պիրի եանընտա պաշ քեաթիպլի՞ք մի զանն էտիյօր իտին։ Հաֆթատա 10 շիլին, հէր պիր իհթիյաճը պունըն իլէ կէօրմէլիյիմ» տէտի Րիչարտ։

Պարպարա էլինի թութըպ աղլայարագ, «Զէվալլը Րի-չարտ, զէվալլը պիրատէրիմ, օլ կէճէքի եափտըղըն նէ տէհ-շէթլի պիր ամէլ իտի, պիր թէսէլլիմիզ վար իսէ օտա շու տըր քի, մութլագա օլ կէճէ ագլըն իւզէրինտէ տէյիլ իտի» տէտի Պարպարա։

«Նէ՞ սէօյլէյօրսըն Պարպարա։ Եէմին էտէրիմ քի պէն պի-կիւնահըմ, եէմին էտէրիմ քի օ ատէմ գաթլ օլունտուղունտա պէն օրատա տէյիլ իտիմ, եէմին էտէրիմ քի գաթլ օլտու-ղունը կէօզլէրիմ իլէ կէօրմէտիմ, լաքին սէմատա շու մահ-թապը նասըլ կէօրիւյօր իսէմ գաթիլ քիմ օլտուղունըտա պիլիրիմ» տէտի Րիչարտ։

Պարպարա տիթրէյէրէք. «Պու ճինայէթի իրթիքեապ էտէն Պէթէ՞լ մի տիր տէմէք իսթէյօրսըն» տէտի։

«Պէթէ՞լ մի, խայր, Պէթէլ հէր նէ գատար խըրսըզ ի-սէտէ պու իշտէ մէտխէլի եօգ տըր»։

«Պէթէլ խըրսը՞զ մը տըր, Րիչարտ», տէտի Պարպարա։

«Պէթէլին նէ օլտուղը պիր կիւն զահիրէ չըգար, կէրչէ պէնիմ վագըֆէմ տէյիլ տիր, վէ գըյամէթէ գատար խըր-սըզլըղընա տէվամ էտէպիլիր, քէնտիսի վէ Լօգալէյ»։

«Րիչարտ, վալլահէմ ֆիքրինէ գօմուշ տըր քի, Պէթէլին

պու իշտէ մէտխէլի վար տըր, վէ ֆիքրինտէն չըգարամա-յօր, էօյլէ իսէ եանըլըեօր»։

«Սէնին նա՞սըլ պու իշտէ մէտխէլին եօգ իսէ օնուն տա-խի եօգ տըր»։

«Փէք ալա, սէն տէյօրսըն քի սէնին տախի մէտխէլին եօգ»։

«Պէն օլ վագթ գուլիպէտէ պիլէ տէյիլ իտիմ, պու պապտէ եէմին էտէրիմ, Հօլլինճօնը գաթլ էտէն Թօրն իտի»։

«Թօ՞րն մը։ Թօրն քի՞մ տիր», տէտի Պարպարա թէաճ-ճիւպլէ։

«Պիլմէմ, քեաշքի պիլսէմ, քեաշքի պուլապիլսէմ, է-ֆայըն տօյթու իտի։ Նէ հալ իսէ, պու մէսէլէյի միւպահէսէ էթմէյէ կէլմէտիմ, ֆախտէսի եօգ տըր. սանա սուչսուզ օլ-տուղըմը իսպաթ էթմէքլիյիմ՝ հագգըմտա սաար օլան իտամ ճէզասընը թէպտիլ էթմէզ։ Փէտէրիմ նէ՞ հալտէ, հալա պանա գարշը չօգ ֆէնա տույղուտա՞ մը տըր»։

«Փէք ֆէնա. նէ իսմինի զիքր էտէր, նէ էթտիրիր։ Խըզմէթճիլէրէ թէնպիհ էթտի քի քիմսէ իսմինի աղզընա ալմասըն։ Էվիզա տիւշիւնմէյէրէք պիր տէֆա, Րիչարտըն օտասը, տէտի, քէնտինի գափուտան տըշարը գօվտու, էլ-պիսէ վէ էշեասընը արգասընտան եօլլատըլար։ Պիլի՞յօրմը-սըն Րիչարտ, փէտէրիմիզ եէմին էթտի»։

«Նէ՞ եէմինի։»

«Սէնի հիւքմ էյլէտիքլէրի կիւն քէնտիսի տախի մահ-քէմէտէ եէմին էթտի քի սէնի հէր նէ զէման վէ նէրէտէ կէօրիւր իսէ ատալէթէ թէսլիմ էտէճէք. Թապիաթընը պի-լիրսին քի եափար։ Րիչա՛րտ, պուրալարա կէլմէքլիյին չօգ թէհլիքէլի տիր»։

«Պիլիրիմ Թապիաթընը. պէնիմ իլէ նէ՞ զէման լէթա-ֆէթլէ մուամէլէ էյլէտի։ Էվիմիզտէ մէսուտ օլա իտիմ տը-շարըյա գօշուպ պու հալլէրէ տիւշմէզ իտիմ ... Նէ իսէ, Պարպարա, վալլահէմի կէօրմէք իսթէրիմ։»

«Նասը՞լ կէօրէպիլիրսին, մումքին տէյիլ։»

«Նի՞չին, պուրայա կէլէ՞մէզ մի, եաթագտա՞ մը տըր։»

«Դու կէճէ օլամազ Րիչարտ. փէտէրիմ Դօշամպ կիլտէ տիր, վէ հէր հանկի տագիգէ կէլէպիլիր։»

«Պիր պիւթիւն սէնէ կէօրմէյիպ տէ չիմտի կէօրսէզտէն այրըլմագ նէ՛ միւշքիլ տիր... Լաքին նէ եափայըմ... իմտի փարա վէրինիզ կիտէյիմ, 100 լիրա իսթէրիմ» տէտի Րիչարտ»։

«Եարըն ագշամ կէլէպիլիր իսէն փարայը վէրէպիլիրիմ։ Վալիտէյի կէօրիւպ կէօրմէյէճէյինի պիլմէմ, լաքին սէօյլէտիյին կիպի պիտուշ իսէն իսպաթ օլունա՞մազ մը»։

«Բի՞մ իսպաթ էտէճէք. պէնիմ ալէյհիմէ իմարէլէր գուվվէթլի տիր, Թօրն իսէ հէր քէսէ պիր սըրր տըր, անը քիմսէ պիլմէզ, քիմսէ թանըմազ»։

«Մր. Գարլայլա սէօյլէյէլիմ, Րիչարտ, էկէր սանա եարտըմ էտէճէք վէ պիկիւնահ օլտուղունու իսպաթ էտէճէք պիր քիմսէ վար իսէ, օ տա Մր. Գարլայլ տըր։ Պիլիրսին քի տէմիր կիպի սէպաթ սահիպի տիր»։

«Էվվէթ. սահիհ տիր, պէնիմ պուրատա օլտուղումը սըրրըմը սէօյլէյէճէք օնտան պաշգա քիմսէ օլամազ։ Հէր քէս պէնիմ իչիւն նէ՞րէտէ տիր տէյօրլար»։

«Պագըրը վէֆաթ էթմիշ տէյօր, պագըլար Աւսթրալիատա զաննէտիյօր։ Լիվըրփուլտան Աւսթրալիայա կիտէն պիր վափօրա կիրմիշսին տէյու պիր խապէր ալտըգ, ասըլը չըգմատը»

«Խայր, կիթտիմ կիտէլի Լօնտրատայըմ վէ սախօրլարտա իտիմ, պաշգա պիր իշ էլիմտէն կէլմէզ։ Հէմտէ փօլիս քէնտինի թագիպ էթմէքտէ օլան պիր ատէմ իչիւն էն էյի մահալ էօյլէ գարանլըգ հէրլէր տիրլէր»։

Պարպարա պիրտէն պիրէ եօլա պագըպ հէման էլինի պիրատէրինին ազըզընա գափատը վէ «Ամա՛ն, սուս օլ, փէտէրիմ կէլիյօր» տէտի։ Վէ պիր տագիգէ սօնրա Մր. Հէր պագչէ գափուսընտան իչէրի կիրտի, վէ րէֆիգի Մր. Փիննըր իսէ եօլունա տէվամ էթտի։ Հէմշիրէ վէ պիրատէր նէկտիկէրինէ սարըլմըշ նէֆէս ալմայարագ տուրտուլար։ Պարպարանըն եիւրէյինին չարփմասը ատէթա իշիտիլիյօր իտի։ Անլէր կէչէր կէչմէզ Պարպարա «Արթըգ կիթմէլիսին, Րիչարտ, պիր տագիգէ պիլէ տուրամամ, եարըն ագշամ եինէ պուրայա կէլ, կէօրիւշէլիմ» տէյուպ, գօշմագ իւզրէ իքէն Րիչարտ գօլունտան թութուպ «Պարպարա, գօրգարըմ սուսուզ օլտուղումա տաիր սէօզլէրիմէ ինանմատըն, պուրատա իքիմիզ եալընըզ Ալլահըն հուզուրընտայըզ, վէ պիր կիւն անըն հուզուրընտա եիւզ եիւզէ մուհաքէմէ օլունաճաղըզ։ Օ Ալլահ շահիտ տիր քի սանա սէօյլէտիքլէրիմ հագիգաթ տըր. Հօլլի ճօնը՝ Թօրն գաթլ էյլէտի վէ պէնիմ ասլա մէտխէլիմ եօգ տըր» տէտի։ Պարպարա պիրատէրինի էօփիւպ հէման գօշտու։ Փէտէրի հէնուզ գափույը գափամագտա օլտուղընտան, «Աչընըզ, փէտէր, իչէրի կիրէյիմ» տէտի։

Հաքիմ գափույը աչըպ «Նէ՞ օ գըզ, կէճէնին պու վագթընտա տըշարըտա նէ կէզիյօրսըն» տէտի։

«Սէնի պէքլէմէք իչիւն եօլա չըգտըմ իտի, փէտէր, եան եօլա սափմըշըմ. պէնի կէ՞օրմէտին մի»։

«Սէն պունտան պիր սաաթ էվվէլ եաթաղընտա օլմալը իտին», տէտի հաքիմ հիտտէթ իլէ։

ՖԱՍԼ 5

ՄՐ. ԳԱՐԼԱՅԼԸՆ ԵԱԶԸԽԱՆԷՍԻ

Ուէսթլին մէրքէզինէ եագըն եան եանա իքի խանէ մէվճուտ օլուպ պունլարըն պիրի Մր. Գարլայլըն եազըխանէսի օլ պիրի իսէ քէնտինին իշ մահալլի իտի։ Գարլայլ իսմի էօթէտէն պէրու միւթէպպէր վէ նամուսլու պիր իսմ օլուպ էվվէլա Գարլայլ վէ Տէյվիտսըն տէյու մարուֆ իտի։ Ջիրա Գարլայլըն փէտէրինին իւք գարըտը Տէյվիտսընըն հէմշիրէսի օլուպ պիր գըզ չօճուղը տունեայա կէթիրէրէք վէֆաթ էյլէմիշ իտի։ Պու գըզըն իսմի Գօրնէլիա օլուպ փէտէրի իքինճի տէֆա թէէհհիւլ էթմէյինտէ Գօրնէլիա հէթիշմիշ պիր գըզ իտի։ Պու իքինճի գարը տախի պիր օղլան չօճուղունը եանի շու կէօրտիւյիւմիզ Գարլայլ Արչիպօլտը տիւնեայա կէթիրիրքէն վէֆաթ էյլէմիշ, վէ պու չօճուղը Գօրնէ-

լիա պէօյլէթմիշ, սէվմիշ վէ անը հիւքմ ու իտարէ էյլէմիշ իտի: Անա թամմ վալիտէ կիպի մուամէլէ էյլէր, վէ Արչիպօլտ տախի վալիտէսի տէյիւ պունը թանըմըշ վէ չօճուգլուղընտա անա Մամա Գօրնի թէսմիյէ էյլէմիշ իտի: Պէօյլէճէ Գարլայլ էօյլէ հէմշիրէսինին էլինտէ պէօյիւմիւշ, տաէմ օլմուշ իսէտէ, Գօրնի հիւքմ ու նուֆուզընտան հիչ պիր չէյ թէնզիլ էթմէմիշ վէ քիւչիւք, պէօյիւք հէր չէյտէ իճրայի նուֆուզ էյլէմէք խաթէմիշ վէ Գարլայլ տախի իթաաթ էթմէյէ ալըշմըշ իտի: Գօրնէլիանըն իրատէթի գուվվէթլի օլուպ ախէրինին էֆքեար վէ հիսսիյաթընը չօղլուգ հիտայա ալմայարագ տօղրու կէօրտիւյիւ չէյի իճրա էյլէր իտի: Էօմրիւնտէ հիւքմ էյլէ յէն իքի ճիհէթ վար իտի պիրի Արչիպօլտըն մուհապպէթի, օլ պիրի տաչէ: Տայըր Մր. Տէյվիտըն միւճէրրէտ օլարագ վէֆաթ էթմիշ օլտուղընտան սէրվէթինին պէօյիւք գըսմընը Գօրնէլիայա վէ պիր գըսմընը տա Արչիպօլտը սէվտիկլինտէն օնա թէրք էյլէմիշ իտի: Փէտէրլէրի Մր. Գարլայլ իսէ սէրվէթինին ճիւզի պիր գըսմընը քէրիմէսինէ վէ պէօյիւք գըսմընը օղլունա Արչիպօլտա թէրք էյլէմիշ իտի, գիրա պու սէրվէթի պաշըըճա իքինճի գարըընըն կէթիրմիշ իտիյի 20,000 լիրա ասէսինտէ արթտըրմըշ իտի:

Միս գարլայլ խախսա էհալինին թէսմիյէ էթտիյի լուզրէ Միս Գօրնի՝ թէէհհիւլ էթմէտի: Պէօյիւթմէքտէ օլտըղը պիրատէրինին մուհապպէթի քէնտինի մէն էյլէմիշ իտի: Զիրա զէնկին Գարլայլըն գըզընա թէքլիֆ էտէնլէր էքսիք օլմատը իսէտէ, հէր խազլաշանը թէզլիյէ ըէտտ էտիպ խօլա գօմուշ իտի: Էն սօն միւշթէրի Ուէսթլինտէ հէնի պիր փափազ իտի: Պու վագթտա Միս Գօրնինին սիննի 40ը միւթէճավիզ օլուպ փափազըն կէլտիյի վագթ հէմէք զէմանը օլտուղընտան սօֆրայա պիրազ չուրուպ չըգարմագ իպրէ հէմէք տասընըն տօլապընը աչմըշ պիր թապաղա չուրուպ տօլտուրմագտա իտի: Խըզմէթճի փափազը իչէրի հէմէք տասընա կէթիրտի: Միւմայլէյհ պէյաղ էլտիվէնլէր կիյինմիշ, տիգգաթլա թարանմըշ, քէնտինէ պիր չէքէտիւզէն վէրմիշ օլարագ կէլմիշ իտի:

Գօրնի միւսաֆիրէ ավտէթլէ էլլինտէքի չուրուպ թապաղընը մասա իւզէրինէ գօյուպ պիր սանտալիա իւզէրինտէ օթուրտու վէ փափազը տինլէմէյէ հազըրլանտը, չիւնքի սէրմօնի տէնիլէն չէյլէրի էօմրիւնտէ գուլլանմագ օլտուղը կիպի, մաթպախտա հէմէքլէր տախի սօղումագտա օլտուղընտան պիր տագիգէ էվվէլ մէրգումը խօլա գօմագ իսթէր իտի: Փափազ քէնտինտէն 12 եաշ քիւչիւք վէ պիր այագ տա գըսա օլուպ, Միս Գօրնի ասըրըղլըղլա աչագը տօղրու միւմախլէյհէ պագմագտա վէ պիր խայր մագսէտ իչիւն փարա տիլէնմէյէ կէլմիշ զաննն էթմէքտէ իտի: Էնճամ պիր չօգ մուգատտէմէլէր, փէփէլէմէ վէ սըգըլմատան սօնրա րահիպ մէսէլէյի աչար քի իսթէտիյի փարա տէյիլ քէնտիսի, Միս Գօրնի իմիշ: Օրատա զուհուր էտէն մէնզարէ հագիգաթէն սէյր էթմէյէ տէյէր իտի: Գօրնի հէյէճանտէն սըչրայըպ. «Ութանմազ, գաչ կիւնլիւք չօճուգսընտա պէօյլէ լագըրտըլար սէօյլէմէյէ կէլտին,» տէյիւ թապագտաքի չուրուպը րահիպին կէօքսիւնէ ֆըրլատըպ գափուտան չափուգ չըգըպ կիթմէսի իչիւն տէ ուզուն գօլլարը իլէ էփէյի խարտըմ էթտիյինտէն պիչարէ րահիպ նասըլ էվինէ կիթտիյինի, սօգագլարտան նասըլ կէչտիյինի խայալ էտինիզ: Շու վագըա տախի Ուէսթլինտէ իշիտիլիպ, պիր տահա Միս Գօրնիյէ պու պապտէ զահմէթ վէրէն օլմատը:

Մր. Գարլայլ Լօնտրատան ավտէթինին էրթէսի կիւնիւ եազըխանէսինտէ օթուրմուշ օլուպ, պիրինճի քեաթիպ վէ մասլահաթկիւզարը Մր. Տիլ եանը պաշընտա տուրմուշ վէ ղայպուպէթի էսնասընտաքի իշլէրի թարիֆ էթմէքտէ իտի: Մր. Տիլ գըսա պօյլու, թաս պաշլը, զաիֆ վիճուտլը պիր ատէմ օլուպ, Մր. Գարլայլըն պէպէքլիյինտէն պէրու օրատա քեաթիպլիք էյլէմիշ վէ ալտըղը մաաշ վէ մէվգիինտէն մէմնուն օլուպ քէնտի պաշընա իշ աչմագլըղը խաթըրընտան պիլէ կէչիրմէմիշ իտի: Գարլայլըն ումուրընտա պիզզաթ Գարլայլտան զիյատէ չալըշըր իտի: Միւմաիլէյհ պէքեար օլուպ եագընտա կիւզէլճէ պիր տախիրէտէ սաքին օլուր վէ Միս Գօրնիյի կէրիտէն կէրիյէ սէվէր տէյու հէր քես սէօյլէր ի-

տի։ Պունըն սահիհ մի եալան մը օլտուղունու պիլմէյիզ, չիւնքի քէնտիսի Միս Գօրնիյէ սալա պիր թէքլիֆտէ պուլունմամըշ օլուպ Գարլայլը պիւթիւն գալպինտէն սէվէր վէ սատագաթլա խըրմէթ էյլէր իտի։

Միւմաիլէյհ Գարլայլըն քեաղըտլարը պիթիրմէք իւզրէ օլտուղընը կէօրիւպ «Ծօնս վէ Րըշուօրք էնճամ իշի պօզմուշլար վէ տավա հէյէթինէ տէօքիւլմիւշ, տիւն իքինտէ այրը այրը պուրա կէլտիլէր․ հէր պիրի իսթէյօր քի քէնտինէ վէքեալէթ էտէյիմ։ Պու կիւն կէլիպ խապէր ալաճագլար» տէտի։

Գարլայլ իսէ «Հիչ պիրինէ տէ վէքեալէթ էթմէմ, իքիսի պիր պիրինտէն պէրպատ տըրլար... Օլ փարայը ալմալարը տախի տօղրու մուամէլէ տէյիլ իտի։ Սէօյլէ քիմէ իսթէրլէրսէ կիթսինլէր» տէտի։

«Տիլլ, պիր գաչ կիւնտէն Իսթլին էմլաքընըն րէհին վէ տայինլէրինէ ախտ էվրագ վէ թափու գայտլարը կէլէճէք․ քէնտին անլէրի պիր էյի կէօզտէն կէչիր վէ քիմսէյէ պիր շէյ սէօյլէմէ։ Իսթլին եագընտա սաթըլաճագ պէօյլէ մէտհուն պիր քիմսէտէն մալ ալընըր իքէն չօգ տըգգաթ վէ իհթիյաթ լազըմ տըր։ Լօրտ Մաունթ Սէվըրն հէման խարապիյէթէ եէթիշմիշ տիր։ Տիգգաթ էթ քի քիմսէյէ պիր սէօզ սէօյլէմէյէսին»։

«Պաշ իւզէրինէ Մր․ Արչիպօլտ, քի՞մ սաթուն ալըյօր, փէք կիւզէլ պիր միւլք տիր», տէտի Մր․ Տիլլ։

«Հէր քէստէն էվվէլ սէն ալըրսըն», տէտի Գարլայլ կիւլէրէք, «Էվրագը պիր եէհուտի կէօզիւ իլէ թէտգիգ էյլէ»։

Օլ էսնատէ հաքիմ Հէր վէ Գըրնէլ Թէթէլ Գարլայլըն եանընա կէլտիքլէրինտէն Մր․ Տէլլ օտասընա չէքիլտի քի օրատա Պարպարա թէլաշ իլէ պէքլէմէքտէ իտի, վէ միւսաֆիրլէր կիթտիյինտէ Պարպարայը Գարլայլըն օտասընա տավէթ էյլէտի։ Գարլայլ մէրգումէյի կէօրիւր կէօրմէզ թէաճճիւպ իլէ այաղա գալգտըղընտա Պարպարա «Աֆվ էտէրսինիզ, պանա պիր միւշթէրի նազարը իլէ պագընըզ։ Վալլահի թարաֆընտան կէլիյօրում, ազ գալտը փէտէրիմէ

թէսատիւֆ էտէճէք իտիմ, Մր․ Տիլլ պէնի օտասընա սագլատը,» տէտի։

Գարլայլ պիր սանտալիա կէօսթէրիպ քէնտիսի տախի մասասը պաշընտա մէվգիինի թութտու։ Պարպարա մէրգումըն հալինտէքի փարգը վէ իչ իւզէրինտէ նասըլ ճիտտի վէ թէմքինլի պուլունտըղընը կէօրմէմէզլիք էտէմէտի։ Պատէհու մէրգումէ հավաշ պիր սէտա իլէ «Սիզէ ղայէթ աճաիպ պիր սէօզ սէյլէյէճէյիմ, լաքին (էթրաֆընա պագարագ) պիզի իշիտէն օլապիլի՞ր մի, չիւնքի չօգ թէհլիքէլի տիր» տէտի։

«Խայր միւմքին տէյիլ տիր, փարգընա վա՞րմատընըզմը քի գափուլար իքի գաթ տըրլար»։

Եինէտէ մէրգումէ այաղա գալգտը վէ Գարլայլըն եանընա կիտիպ էյիլէրէք հավաշ պիր ֆըսըլթը իլէ․

«Րիչարտ պուրատա տըր» տէտի։

«Րիչա՞րտ մը, նէ՞րէտէ, Ուէսթլինտէ՞ մի»։

«Էվվէթ, տիւն աքշամ պիզիմ էվին գարշըսընտա աղաճլըգ արասընա կէլմիշ, պանա իշարէթ էյլէտի։ Նէ տէրէճէ գօրգտուղըմը խայալ էտինիզ։ Եանընա կիթտիմ, պիւթիւն վագթ Լօնտրատա իմիշ, վէ (սէօյլէմէյէ հիճապ էտիյօրում) ախօրլարտա չալըշըյօր իմիշ։ Հէմ տախի... Ահ Արչիպօլտ, սէօյլէյօր քի պիսուզ իմիշ»։

Մր․ Գարլայլ իհթիմալէն պու սէօզլէրէ ինանմայարագ վէ էհէմմիյէթ վէրմէյէրէք պիր սանտալիա չէքիպ «Օթուր, Պարպարա, օթուր» տէտի։

Պարպարա օթուրտու։ Լաքին եինէ էթրաֆընա պագարագ «Էմի՞ն միսինիզ քի պուրայա քիմսէ կէլմէզ, պիզի կէօրէն օլա պիլիր ղայրի թապիի կէօրիւնիւր, վալլահի րահաթսըզ տըր կէլէմէտի։ Հէմ տէ փէտէրիմ իշիտիր տէյիւ գօրգտում» տէտի։

«Րահաթ էտինիզ պուրասը խուսուսի տիր վէ քիմսէ կէլէմէզ։ Սէօյլէյինիզ, Րիչարտ նէ՞ տէյօր» տէտի Գարլայլ։

«Սէօյլէյօր քի օլ ղէման գուլիպատէ տէյիլ իմիշ վէ օնու գաթլ էտէն Թօրն իսմինտէ պիրի իմիշ»։

«Թօ՞րն մը, նա՞սըլ Թօրն»։

«Պիլմէմ Էֆայըն տօսթու իմիշ: Արչիպօլտ, պու պապաէ էն պէօյիւք նէմինըէր էթտի, վէ պէն քէնտիմ սիզի կէօրտիւյիւմ կիպի ինանըրըմ քի հալան սէօյլէմէ յօր իտի, պու ադշամ եինէ կէլէճէք, ըէճա էտէրիմ քէնտինի սիզ կէօրիւնիւզ վէ սիզէ նազլ էյլէսին: Պէլքի պիկիւնահ օլտուղըն իզհար իչին պիր եօլ պուլապիլիրսինիզ:»

Գարլայլ թէպէսսիւմ իլէ «Փէք գօլայ տէյիլ, Պարպարա: Րիչարտ պունը սէօյլէմէք իչի՞ն մի կէլմիշ,» տէտի:

«Խայր, պունը սէօյլէմէնին փախտէսի եօգ տըր տէյիւ տիւշիւնիւյօր; չիւնքի խայաթ օլունաճաղընա ինանմայօր: 100 լիրա իսթէմէք իչին կէլմիշ, պու փարա իլէ տահա րահաթ պիր իշ պուլաճաղընը զաննէտիյօր: Վալիտէմին եանընտա եօգ տըր, պէնի սանա կէօնտէրտի քի, էկէր վէրէպիլիր իսէնիզ սիզէ սօնրա էօտէյէճէք տիր:»

«Շի՞մտի մի իսթէյօրսունըզ: Տիլլ էվտէ չօգ փարա պրագմայօր: Պանգայա եօլլամալըյըմ,» տէտի Գարլայլ:

«Պու ադշամ լազըմ: Րիչարտը կէօրմէք վէ թէհլիքէլի տիր քէնտիսի իչին: Պէլքի աղաճըրտա կէօրէպիլիրսինիզ: Զիփթլիք ամէլէսի գըյաֆէթինտէ, պաշընտա պիր էնլի շափգա, պիր տէ ուզուն պըյըգ թագընմըշ: Վալիտէմէ քէնտինին կէլտիյինի սէօյլէմէտիմ: Պիլիրսինի եօլլամըշ տէտիմ: Նէ՞ տէրսինիզ, սէօյլէ յի՞մ մի»:

«Նի՞չին սէօյլէմէյէճէքսինիզ, քէնտինէ չօգ էյի օլուր: Էվլատընը սաղ կէօրմէսի քէնտինէ գուվվէթ վէրիր»:

«Փէք էյի: Պիր սօն սուալ տահա գալտը: Փետէրիմի պու ադշամ էվտէն նա՞սըլ իւզագլաշտըրապիլիրիզ: Թապիաթընը պիլիրսինիզ: Պիզ պիր չէյ սէօյլէսէք տահա զիյատէ ինատ էտէր, կիտէճէք իսէ պիլէ կիթմէզ: Պունա պիր չարէ տիւշիւնիւնիւզ: Կէօրիւյօրսունըզ եա, չօճուգլուղումըզտա նա՞սըլ հէր չէյի սիզէ սօրար իտիմ իսէ, շիմտիտէ էօյլէ էտիյօրում»:

Գարլայլ կէօզլէրինի գափայըպ պիր տագիգէ տիւշիւնտիւ վէ թէքրար կէօզլէրինի աչըպ, «Պաշգա պիր տէյէճէյինիզ գալտը՞ մը» տէտի:

«Խայր»:

«Էօյլէ իսէ տիւշիւնիւր սիզէ խապէր վէրիրիմ:»

«Լաքին թէքրար պուրա կէլէմէմ: Շիւպհէ տավէթ էտէրիզ վէ էվէ խապէր էթմէքլիյինիզ տախի օլմազ»:

«Էօյլէ իսէ սաաթ 4տէ (պիրազ տիւշիւնէրէք) սաաթ 3տէ եօլ իւզէրինտէ պուլունըրըզ, օրա կէլիրիմ»: Մր. Գարլայլ պէօյլէ սէօյլէյիպ այաղա գալգտը վէ Պարպարայը թա էվին գափուսընա գատար թէշեի էտիպ ավտէթ էյլէտի: Պարպարա գափուտան պիր ատըմ ալմադա գալմատը թէքմիլ եէլքէնլէրի աչմըշ կէմի կիպի պիր չէյ տիր իւզէրինէ սալտըրըպ կէլտի. պու կէլէն Միս Գօրնի իտի: Մէրգումէ պիր ալայ գարը իչինտէ էն եիւքսէյի օլուպ, վագթըյլէ օլտուգճա եագըշըգլը իտի իսէ տէ շիմտի վիճուտի փէք քէօշէլի օլմուշ իտի, շու գատար քի հէյէթինտէ պիր վագար վէ ալամէթ վար իտի: Մէրգումէ Պարպարայա հիւճիւմ էտիպ. «Աճապ, նէ՞րէտէն կէլիյօրսըն: Արչիպօլտըն եանընտաքի սէ՞ն մի իտին» տէտի: Պարպարա շաշըրըպ պիր պէհանէ տիր փէփէլէտի:

«Վալիտէն սէնի պիր իշ իչի՞ն մի եօլլատը... պէն պէօյլէ չէյ իշիթմէտիմ: Իքի տէֆա օլտու Արչիպօլտը կէօրմէյէ կէլիյօրում: Տիլլ մէշղուլ տըր տէյիւ պրագմատը: Օլ իխթիյարա պէնտէն էսրար սագլամայը կէօսթէրէճէյիմ», տէտի Գօրնի:

«Էսրար օլաճագ պիր չէյ եօգ» տէտի Պարպարա գօրգարագ, «Վալիտէմ պիր իշ իչին Գարլայլըն էֆքեարընը սօրմագ իսթէտի: Րահաթսըզ օլտուղընտան պէնի եօլլատը»:

«Նէ՞ իշ իչին»:

«Սիզէ ալագասը օլան պիր մէսէլէ տէյիլ, փարա մէսէլէսի տիր, ինանըրըզ էհէմմիյէթսիզ պիր չէյ տիր»:

«Էօյլէ իսէ նի՞չին օլ գատար գափանըպ գալտընըզ»:

«Մր. Գարլայլ պազը թէֆէրրիւաթ սօրույօր իտի», պէօյլէճէ Գօրնի սօզագ պօյունա կիտիպ իզանտըլ էյլէտի իսէտէ պիր չէյ անլայամայըպ օլ խըզզ իլէ ավտէթ էյլէտի:

Մր. Գարլայլ իսէ մասասը պաշընտա ավտէթ իլէ չանը չալըպ պիր քեաթիպ չաղըրարագ «Պըգզ հօթէլինէ կիթ, հաքիմ էֆէնտիլէրէ սէօյլէ, կէչէրքէն պուրայա օղրասընլար» տէյիւ էմր էթմիշ վէ չօգ կէչմէզտէն օլ միւհթէրէմ էֆէնտիլէր կէլմիշ իտիլէր։ Զիրա կիւճ պիր մէսէլէ հագգընտա Գարլայլըն էֆքեարընա միւրաճաաթ էթմիշ իտիլէր։

Մր. Գարլայլ. «Սիզի ալը գօմագ նիյէթիմ իօգ, մէսէլէյի տիւշիւնտիւքճէ օլ ատէմին թէվգիֆինի լազըմ կէօրիւյօրում։ Ագշամ սաաթ 7տէ պիզիմ էվէ պույուրըն, ալա թիւթիւն վէ խարըմ տիւզինա տա փիփօ վար, հէմ տիւմանը վէրիրսինիզ հէմ տիւշիւնիւրիւզ» տէտի։ Անլէրի տավէթ էյլէմիշ վէ պէշի պիրտէն տավէթի ճան ը կէօնիւլտէն գապուլ էյլէմիշ իտիլէր, անլէր չըգար չըգմազ Միս Գօրնէլիա տըր իչէրի կիրտի վէ այաղընը այաղը իւզէրինէ գօյուպ օթուրտուղունտա Գարլայլ.

«Նէ՞ վար Գօրնէլիա, նէ՞ խաթէրսըն» տէյիւ սուալ էյլէտի։

«Նէ՞ մի վար, Արչիպօլտ նէ՞ օլույօր, մէյտանտա պիր շէյ վար։ Պարպարա՛ նի՞չիւն պուրատա սէնին իլէ գափանըպ գալտը» տէյիւ ճէվապ վէրտի չիտտէթ իլէ։ Գարլայլ հէր նէ գատար տիւրլիւ սէպէպլէր իլէ հէմշիրէսինի թէսքին էտիպ էլինտէն գուրթուլմաղա չալըշտը իսէտէ. Գօրնէլիա եէրինտէն պիլէ գըմըլտանմայըպ տիմտիք օթուրուպ եիւզինէ պագարագ. «Պարպարա իլէ օլան սըրրընըզը անլամայընճա կիթմէմ։ Արչիպօլտ պէնի ալտատամազսըն, քէնտինէ սօրտում վալիտէսինին պիր փարա մէսէլէսի տէյօր իտի, սէն իսէ պիր մահքէմէ մէսէլէսի օրթայա ածտըն։ Իմտի նէ՛ օ տըր նէ՛ օլ պիրի, հագիգաթի սէօյլէյինիզ» տէտի։

Մր. Գարլայլ հէմշիրէսինին նէ օլտուղունու էյի թանըր վէ անըն գարար վէ սէպաթընը չօգտան էօյրէնմիշ իտի։ Շու վար իտի քի, քէնտինէ պիր էսրար իթիմատ օլունապիլիր վէ քիմսէ օնտան պիր շէյ ալամազ վէ էկէր քէնտինտէն պիր շէյ կիզլէնտիյինի անլար իսէ օնա թէքմիլ վագըֆ օլմայընճա ֆէրաղաթ էթմէզ իտի, պինաէն ալէյհ սէօյլէմէյէ գարար վէրիպ, մէսէլէյի թէմամէն անլաթտը. Գօրնէլիա «Աճայըպ Րիչարտ չըլտըրմը՞շ մը, նէ՞ ճէսարէթլէ կէլմիշ» տէյու մըրըլտանարագ սավուշուպ կիթմէսի իւզէրինէ Գարլայլ հէման պիր զարֆ ալըպ իւզէրինէ քէնտի նամընը վէ ատրէսինի եազտը, վէ Մր. Տիլի չաղըրըպ «Պունը ագշամ սաաթ 8տէ պիզէ կէթիր պէնի գափույա չաղըր» տէտի։

Օլ կիւնիւ սաաթ 3տէ Գարլայլ եօլ պօյունտա եիւրիւր իքէն Պարպարայա թէսատիւֆ էտիպ. «Հէր շէյ սըրասընտա կիտտի, մահքէմէ հէյէթինի պիզէ տավէթ էյլէտիմ, փէտէրին տախի կէլէճէք» տէյիպ կէչմէքտէ իքէն, Պարպարա շիւպհէ իլէ, «Եօյլէ իսէ սիզ կէլէմէզսինիզ։ Րիչարտը կէ՞օրմէյէճէքմիսինիզ» տէմէսի իւզէրինէ,

«Մէրագ էթմէյինիզ կէլիրիմ» տէյիպ սավուշտը։

ՖԱՍԼ 6

ԿԷՆՃ ՐԻՉԱՐՏ ՀԷՐ

Մահքէմէ հէյէթի էֆէնտիլէր պիրէր պիրէր Միս Գարլայլըն խանէսինէ ճէմ օլտուլար։ Միս Գարլայլ տէյօրուզ, չիւնքի հէր նէ գատար Մր. Գարլայլ օրատա սաքին իտի իսէ խանէ մէրգումէյէ վասիյէթ օլունմուշ իտի։ Միս Գօրնի փիփօլար վէ թիւթիւնէ րաղմէն արալարընտա օթուրմուշ հէփսինտէն զիեատէ միւպահէսէ էտիյօր իտի, պու սէպէպտէն հէր քէս մէրգումէ իչիւն փէտէրի գատար էյի պիր ավօգաթ տըր տէրլէր իտի. հագիգաթէնտէ չօգ մէսէլէլէրտէ քէսքին վէ տօղրու նազարիյաթը վար իտի։

Սաաթ 8տէ պիր խըզմէթճի կիրիպ Գարլայլա խիթապէն «Մր. Տիլ կէլմիշ սիզի իսթէյօր էֆէնտի» տէմէսի իւզէրինէ Գարլայլ տըշարը չըգըպ էլինտէ մէքթուպ ավտէթ էտէրէք «Թէէսսիւֆ էտէրիմ քի խուսուսի պիր իշ իչիւն

եարըմ սաաթ գադար սիզի թէրք էթմէլիյիմ, թէզլիք կէլիրիմ», տէյէրէք վէ ավֆ տիլէյիպ տըշարը չըգտը։

Մանիթաղըն ըշըղը հէր թարաֆը թէնվիր էթմիշ օլուպ միւսաֆիլէյն աղաճըգլար արասընտա եիւրիւր իքէն սօլ թարաֆընտա պիւլունան աղաճըգլարա տօղրու աթֆ ը նիկեահ էյլէտի։ Պուրասը Ապպէյ օրմանը թէսմիյէ օլունուպ օրթասընտա պիր ուֆագ գուլիպէ մէվճուտ իտի քի Հօլլիճօն պուրատա գաթլ օլունմուշ վէ գըզը Էֆայտա զայպ օլմուշ օլտուղընտան գուլիպէտէ արթըգ քիմսէ սաքին օլմայօր իտի։ Իշթէ պու գուլիպէտէքի գաթլ մատտէսի Րիչարտը մահքիւմ էյլէմիշ իտի։ Էնճամ հաքիմ Հէրին խանէսինէ եէթիշիպ պաղչէ գափուսընտան իչէրի կիրտի։ Պարպարա փէնճէրէտէ օլուպ աչագը գօշտու վէ «Վալիտէմ չօգ էնտիշէ իչինտէ տիր» տէտի։ Գարլայլ «Րիչարտ կէլտի՞ մի» տէյիւ սօրտու։

«Պիլա շիւպհէ կէլմիշ օլմալը, լաքին հալա իշարէթ վէրմէտի» տէյէրէք պիրլիքտէ իչէրի կիրտիլէր վէ Գարլայլ պանղնօթլարը Միսիս Հէրէ վէրիպ, «Թաշըմագա գօլայ օլսուն տէյիւ պանղնօթ կէթիրտիմ» տէտի։

Միսիս Հէր «Թէշէքքիւր էտէրիմ» տէյիւ էլինի սըգարագ «Արչիպօլտ օղլումա կէօրմէք իսթէրիմ, նա՞սըլ էտէլիմ, պէն պաղչէյէ՞ մի կիթմէլիյիմ» տէտիյինտէ. Գարլայլ «Խայր, Րիչարտ պուրայա կէլսին, տահա էյի օլուր, անճագ տըգգաթ էտին քի խըզմէթճիլէր օրթատա օլմասըն» տէտի։ Պու էսնատէ Պարպարա փէնճէրէտէն պաղըրըպ. «Իշթէ, իշթէ, օրատա տըր, աղաճլարըն էօնիւնտէ տուրույօր» տէտի տիթրէյէրէք։

Գարլայլ գափույա տօղրու կիտէրէք «Պէն կիտէր կէթիրիրիմ, ֆագաթ չափուք ալտէթ էտէմէյիզ, չիւնքի էվվէլա պէն քէնտիմ գօնուշմալը վէ էվէ կիթմէլիյիմ քի հաքիմի ալը գօյայըմ. սօնրա սիզ սէրպէսթ կէօրիւշէպիլիրսինիզ» տէտի, վէ տըշարը չըգըպ աղաճլըգա եէթիշտի։ Րիչարտ պիր աղաճա տայանմըշ օլարագ ուզուն սիյահ պըյըգլարը վէ էնլի շափգասը իլէ տուրմագտա իտի։ Միւսաֆիլէյն մաի կէօզ-

լիւ, օրթա պօյլու, պէյազ պէնզլի, գումրալ սաչլը վէ չիրին կէհրէլի պիր կէնճ օլուպ, Ֆիքրի զայէթ քէսքին օլմասըղը կիպի վալիտէսի կիպի հալիմ վէ միւլայիմ թապիաթլը պիրի իտի, վէ սաքի իրատէթ տէնիլէն շէյ քէնտինտէ մէֆգուտ իտի։ Մր. Գարլայլը կէօրիւնճէ իլէրիլէյիպ կէօրիւշտիւքտէն սօնրա «Վալիտէմ կէլի՞յօր մը» տէտի։

«Խայր, սէն իչէրի կիթ, փէտէրին էվտէ տէյիլ պիզտէ տիր, խըզմէթճիլէր տէ մաթպախտա գափալը տըրլար։ Լաքին շու կիւզէլ պըյըգլար իլէ սէնի կէօրտիւյիւնտէ թանըյամազլար» տէտի Գարլայլ։

«Էօյլէ իսէ չափուգ կիտէլիմ, պուրատա աթէշ իւզէրինտէ տուրույօրըմ, փարայը հազըրլատըլտը՞ մը»։

«Էվվէթ հազըր տըր, լաքին Րիչարտ հէմշիրէն տէյօր քի, օլ էսէֆէնկիզ կէճէնին թամամ վուգուաթընը պանա նագլ էթմէք իսթէյօրըն. էյի օլուր քի շիմտի սէօյլէյէսին»։

«Սիզին իշիթմէնիզի արզու էտէն Պարպարա իտի, պէնճէ հիչ էհէմմիյէթի եօգ տըր։ Պիւթիւն տիւնեայա նագլ էթսէմ ֆարգ էթմէզ, չիւնքի քիմսէ ինանմազ, հաթթա սիզ պիլէ ինանմայաճագսընըզ»։

«Պէնի թէճրիւպէ էյլէ Րիչարտ։ Լաքին միւմքին ի մէրթէպէ ազ սէօզլէր իլէ»։

«Փէք ալա սէօյլէյիմ։ Օլ վագթ Հօլլիճօնըն էվինէ չօգ կիտիյօրտում տէյիւ. էվտէ պիր փաթըրտը վար իտի։ Փէտէրիմ վէ վալիտէմ պէն Հօլլիճօնըն գըզը Էֆայըն եանընա կիտիյօրում զաննէտիյօրլար իտի։ Պէլքի սահիհ պէլքի եանլըշ իտի։ Պիր կիւն Հօլլիճօն պէնտէն թիւֆէնկիմի էմանէթ իսթէտի վէ օլ ագշամ էֆ… նէ իսէ… պիրինի կէօրմէյէ կիթտիյիմտէ….»

Գարլայլ սէօզինի գաթ էտէրէք. «Րիչարտ մէշհուր պիր սէօզ վար պիլի՞րմիսին, Ավօգաթա վէ տօգթօրա թամամ տօղրույը սէօյլէ տէրլէր։ Էկէր պու պապտէ պիր շէյ անլամագլըղըմը իսթէրտէն հէր շէյի աչըգտան վէ օլտուղը կիպի սէօյլէմէլիսին, եօգսա հիչ սէօյլէմէ» տէտի։

«Փէք էյի, մատէմ քի էօյլէ տիր սէօյլէյէյիմ։ Պէն օ

գըզը սէվէր իտիմ վէ անըն իլէ թէէննիւլ էթմէք իչին սէնէլէրճէ պէքլէմէյէ հազըր իտիմ, չիւնքի պիլիրսինիզ օլ վագթ փէտէր վէ վալիտէմին րէյինէ գարշը պիր չէյ եափամազ իտիմ»։

«Թէէննիւլ էթմէք իչի՞ն մի» տէտի Գարլայլ գուվվէթլիճէ։

«Էլպէթտէ պաշգա նէ՞ օլապիլիր իտի։ Պաշգա տիւրլիւ տիւշիւնէճէք քիմսէլէրտէն օլմատըղըմը պիլիրսինիզ զանն էտէրիմ»։

«Փէք էյի, տէվամ էտինիզ, մէրգումէ մուհապպէթինիզի մուգապէլէ էյլէ՞րմի իտի»։

«Էյի պիլմէյօրում. պազըն մուգապէլէ էտէր կիպի, պազըն էթմէզ կիպի կէօրիւնիւր իտի։ Անըն իլէ օլմազտան տահա զիյատէ մահզուզ օլուր իտի, վէ անըն կէլէճէյինի մէմնու էթտիյի կէճէլէր պանա կէլմէ տէյու թէնպիհ էտէր իտի»։

«Րիչարտ, ունուտույօրսուն քի օ տէտիյին քիմ օլտուղընը պիլմէյօրում» տէտի Գարլայլ։

Րիչարտ էյիլէրէք, «Օլ մէլուն Թօրն» տէտի։

«Քի՞մ տիր պու Թօրն, պէօյլէ պիրինի իշիթմէտիմ», տէտի Գարլայլ։

«Պէլքի պիւթիւն Ուէսթլինտէ անը պիլէն եօգ տըր. օ պուրատէ չօգ տըգգաթ էտէր իտի։ Պիր գաչ միլ ուզագտա սաքին օլուր վէ կիզլի կէլիր, կիզլի կիտէր իտի»։

«Էֆա՞յ իչիւն մի կէլիր իտի»։

«Էվվէթ, աթընը գօշտուրարագ կէլիր, աթը աղաճա պաղլար վէ Էֆայըն փէտէրի էվտէ տէյիլ իսէ, իչէրիտէ օթուրուրլար, էվտէ իսէ պիր իքի սաաթ օրմանտա կէզէրլէր իտի։ Օլ ագշամ Հօլլիճօն քէնտի թիւֆէնկինի թամիրէ վէրմիշ օլուպ, պէնիմքինի էմանէթ իսթէմիշ իտի, պէն տախի օլ ագշամ Էֆայըն խանընա կիթմէյէ սէօզ վէրմիշ օլտուղումտան թիւֆէնկի ալըպ կիտիյօր իքէն փէտէրիմ՝ «Նէրէյէ կիտիյօրսուն» տէյու սօրտու, «Պօշամպըն օղլունըն խանընա կիտիյօրում» տէտիմ, պու եալան մուհաքէմէտէ ալէյհիմէ գուվվէթլի պիր էմարէ թէշքիլ էյլէտի։ Միւթատըմ օլտուղու իւզրէ թարլալարըն վէ օրմանըն իչինտէն կէչիփ

Հօլլիճօնըն գուլուպէսինէ եէթիշտիյիմտէ Էֆայ գափույա գօշուպ օլ ագշամ պէնի գապուլ էտէմէյէճէյինի սէօյլէտի։ Պիզ պիր գաչ տագիգա միւսահէպէ էտէրքէն Լօգսլէյ կէչիփ թիւֆէնկ էլիմտէ տուրտուղումու կէօրտիւ։ Էնճամ իթտաաթ էթմէյէ մէճպուր օլտըմ, չիւնքի մէրգումէնին պաստըղը թօփրագը սէվէր իտիմ վէ էօմրիւմ էլինտէ իտի։ Թիւֆէնկի վէրտիմ, տօլու օլտուղունը խապէր վէրիփ չէքիլտիմ. փագաթ սավուշուպ կիթմէտիմ։ Եինէ օ իչէրիտէ օլմալը տըր տէյու շիւպհէ էթտիյիմտէն պիր աղաճ ալթընտա կիզլէնտիմ։ Լօգսլի թէքրար կէչիփ պէնի կէօրտիւ, վէ նէ՞ իչիւն տուրտուղումու սիւալ էյլէտի։ Հիչ ճէվապ վէրմէյիփ պիրազ տահա եօլ չէքիլտիմ։ Պէնիմ շախսի իշլէրիմէ գարըշմազա նէ՞ հագգը վար տէյու տիւշիւնտիւմ։ Պու հարաքէթիմ տախի միւճրիմիյէթիմէ տէլիլ սայըլտը։ Չօգ կէչմէզտէն, պէլքի 20 տագիգէ սօնրա պիր սիլահ փաթլայըշը իշիթտիմ քի գուլիպէնին թարաֆընտան կէլտի։ Պու վագթտա կիւնէշ պաթմագ իւզրէ օլուպ, պէլքի պիր եօրտէք ավճըսը տըր տէյու զանն էթտիմ։ Օլ տագիգատա Պէթէլ աղաճլարըն արասընտան չըգըփ գուլիպէյէ տօղրու գօշմազա պաշլատը։ Իշթէ Հօլլիճօնը գաթլ էտէն պու սիլահ փաթլայըշը իտի։ Թամմ օլ տագիգէտէ գուլիպէ եօլունտան նէֆէսի քէսիլիրճէսինէ գօշարագ պիրի չըգըփ կէլտիյինի կէօրտիւմ. պու գօշան Թօրն իտի։ Մէրգում աճաիփ պիր հէյէթ քէսփ էթմիշ օլուպ, էօմրիւմտէ քիմսէյի պէօյլէ միւտհիշ պիր հալտէ կէօրմէմիշ իտիմ. պէնզի քիւլ կիպի, կէօզլէրի եէրինտէն օյնամըշ, տուտագլարը չէքիլմիշ վէ տիթրէմէքտէ վէ էթրաֆա պագարագ գօշմագտա իտի, էկէր գուվվէթիմ եէթիշսէ իւզէրինէ հիւճում էտէր թութար իտիմ, զիրա Էֆայ քէնտինի գապուլ էթմէք իչիւն պէնի տէֆ էթմիշ իտիյինի կէօրտիւյիւմտէն տահա զիյատէ գըզգանճ օլմուշ իտիմ»։

Գարլայլ սէօզիւնիւ քէսէրէք «Րիչարտ զանն էտէրիմ պիրազ էվվէլ, Թօրն ագշամ օլմազտան կէլմէզ իտի, տէյօր իտին» տէտի։

«Օլ կիւնէ գատար պէօյլէ էրքէն կէլմիշ իտիյինի կէօր-

մէժիչ իտիմ։ Շունը պիլիրիմ քի օլ կիւնիւ օրատա իտի։ Պատէհու խըզզ իլէ գօշուպ օրմանա կիրտիմ, վէ տէրհալ աթըընըն այագ սէսինի իշիթտիմ քի պինիպ գօշտուրարագ կիթտի։ Աճապա պու նէտէ՞ն գօրգմուշ իտի։ Էֆայ իլէ գավղա՞ մը էթտիլէր, նէ՞ վար տէյիւ գուլիպէյէ տօղրու կիթտիմ, մէրտիվէնլէրի չըգըպ տամըմը աթտըմ վէ Հօլլի-ճօնըն էօլմիւշ ճէսէտի իւզէրինէ տիւշտիւմ։ Մաթպախըն տէօշէմէսի իւզէրինտէ պէօյրիւնտէն հարալընմըշ գանլար ագմըշ հաթմագտա վէ Թիւֆէնկիմ հէնուզ պօշալմըշ օլարագ եանընտա տուրուեօր իտի։ Էֆայը չաղըրտըմ, ճէվապ վէ-րէն օլմատը. Նէ աշաղըտա նէ եուգարըտա քիմսէ կէօրիւն-մէյօր իտի, տէրհալ ճէնազէ իլէ եալընըզ օլտուղըմը խա-յալ էտիպ, իւզէրիմէ տէհշէթ կէլտի։ Թիւֆէնկիմի ալըպ գաչմաղա պաշլատըմ»։

«Նի՞չին Թիւֆէնկինի ալտըն» տէտի Գարլայլ։

«Պաղէն Թասավվուրլար Ֆիքրիմիզտէն իլէրլէրի կիպի կէյիպ կէչէրլէր, օլ սանիյէ պանա կէլտի քի, մազթուլըն եանընտա Թիւֆէնկիմ պուլունմասը էյի պիր շէյ տէյիլտիր։ Պէօյլէճէ Թիւֆէնկ էլիմտէ գափուտան չըգըպ գօշմագ իւզրէ իքէն Լօգուէյ Թէքրար գարշըմա չըգտը։ Վէ պիլմէմ նէ՞ պուտալալըգ պէնի սարտը, եափապիլէճէյիմ էն ֆէնա պիր շէյի եափտըմ, եանի Թիւֆէնկի իչէրի աթըպ գաչտըմ։ Լօգուէյ արգամտան Տուր տէյու պաղըրմագտա իտի իսէ տինլէմէյիպ գաչտըմ»։

«Իշթէ Ռիչարտ հիւքմիւնէ է՛ն չօգ պատի օլան պու հարաքէթին իտի, Լօգուէյին չէհատէթի տէ պունտան իպա-րէթ իտի» տէտի Գարլայլ։

«Էվվէթ քեաֆֆէսի պէնիմ գօրգագլըղըմ սէպէպինտէն օլտու։ Պիր գարը օլուպ ֆիսթանլար կիյսէմ, պունտան էյի օլուր իտի։ Լաքին տինլէյինիզ սէօզիւմիւ պիթիրէյիմ։ Պի-րազ էօթէտէ աշըգլըգտա Պէթէլէ թէսատիւֆ էթտիմ, վէ «Պէթէ՛լ, օլ քէօփէյի կէօրտի՞ւն միւ» տէյիւ սուալ էթտիմ, Պէթէլ «Հա՞նկի քէօփէյի» տէյու սորտու. «Թօրնու, Էֆա-յըն եանընա կէլէն չօլ սիւալիւ հէրիֆի» տէտիմ, չիւնքի

Պէթէլ գուլիպէյէ տօղրու գօշմագտա օլտուղընտան մութ-լագա մէրգումա րասթ կէլմիշ օլաճագ իտի. «Խայր, Թօրն ֆիլան կէօրմէտիմ, Էֆայըն եանընա սէնտէն պաշգա քիմսէ կէլտիյինի պիլմէյօրում» տէյիւ ճէվապ վէրտի։ «Սիլահ փաթլատըղընը իշիթտի՞ն մի» տէյիւ սորտում։ «Էվվէթ ի-շիթտիմ, զաննը էտէրիմ Լօգուէյ իտի. չիւն պուրալարտա օ կէզիյօր» տէյիւ ճէվապ վէրտի, «Լաքին սէն օլ տազիգէ-տէ գուլիպէյէ տօղրու գօշույօր իտին, Թօրնա թէսատիւֆ է՞թմէտին մի», տէտիյիմտէ. «Խայր, պէն տէրհալ օրմանըն իչէրիսինէ սափտըմ, վէ քիմսէյի կէօրմէտիմ, զաննը էթմէմ քի պուրալարտա Լօգուէյտէն վէ պիզտէն պաշգա քիմսէ վար տըր», տէտի։ Պէօյլէճէ անը պրագըպ ֆիրար էյլէտիմ»։

«Ռիչարտ պու ֆիրարըն իլէ էն տէհշէթլի պիր ատըմ ալտըն, վէ քէնտինի մահվ էյլէտին» տէտի Գարլայլ։

«Էվվէթ, էթտիյիմ տիվանէլիք իտի, կէօյա պիրազ պէք-լէյիպ իշին նէ սուրէթ ալտըղընը անլամագ իսթէտիմ։ Տա-հա վար, պիր գաչ սաաթ սօնրա Էֆայը պուլուպ պիր տազիգա գօնուշտում, մէրգումէ պէնի փէտէրինին գաթիլի տէյիւ իթհամ էտիպ քէնտի քէնտինի նէհրէ աթտը վէ սը-նըրը Թութտու։ Պունը կէօրտիւյիւմտէ արթըգ ինանտըմ քի, հէր քէս պէնի գաթիլ զաննը էտէրէք իթհամ էտէճէք։ Պիւթիւն պիւթիւնէ գօրգուպ ֆիրար էյլէտիմ իսէ, իշտէ պիր գաչ կիւն պէքլէյիպ ավտէթ էթմէք իսթէտիմտէ ի-տիմ։ Լաքին Թահգիգաթ իճրա օլունտու, ալէյհիմէ հիւքմ սատըր օլտու, վէ արթըգ կէյէմէզ օլտում։ Էֆայ, քէնտինէ լանէթ օգումայօրում, հագիգաթը սէօյլէյէճէք հէրտէ Թօր-նըն օրտա օլտուղընը ինքեար էտիպ էվտէ եալընըզ օլտու-ղընը վէ պաղչէտէն կէչէր իքէն պիր սիլահ սէսի իշիտէրէք կէլմիշ վէ փէտէրինին ճէսէտի եանընտա եալընըզ Լօգուէյի կէօրմիւշ օլտուղընը սէօյլէյիպ պիւս պիւթիւն մահվըմա սէ-պէպ օլտու»։

Մր. Գարլայլ պիր միւտտէթ սիւքիւթ պիր Թարզտա միւթէլաա էտիպ տուրտուգտան սօնրա. «Ռիչարտ, էկէր սէն Թօրնըն օլ մինվալ իւզրէ գուլիպէտէն գաչտըղընը կէօրտիւն

իսէ, նի՞չին մէյտանա կէլիպ խապէր վէրմէտին» տէտի։

«Զինքի տիվանէ իտիմ, չինքի գօրգագ իմ, գօրգագ տօղմուշըմ, վէ պիւթիւն էօմրիւմտէ գօրգագ գալաճաղըմ։ Մր. Գարլայլ կէօրիւյօրում քի սէօզլէրիմէ ինանմայօրսունըզ, լաքին ֆարզ էտէլիմ քի, մէյտանա կէլիպ սէօյլէսէմ, թաստըգ էտէն քիմսէ օլմատըգճա նէ՞ ֆայտէ էտէր իտի, խուսուսա թիւֆէնկ պէնիմ տիր վէ օլ կիւնիւ կէօթիւրտիւյիւմիւ հէր քէս պիլիրլէր» տէտի Րիչարտ։

«Պաշգա պիր խուսուս տա շու տըր քի պու Թօրն նա՞սըլ օլուպ տա պուրայա կիտիպ կէլիյօր վէ կէօրէն օլմասըն, պէն պու իշի իլք տէֆա իշիտիյօրում,» տէտի Գարլայլ։

«Թօրն տաիմա արալըգ եօլլարտան կէլիր վէ սայքի տաիմա ագշամտան սօնրա զուհուր էտէր իտի, վէ Էֆայ իլէ կիզլիճէ կէօրիւշտիւյիւնտէն պու չէյ քէնտի մագսէտի հազըրլընտա էյի պիր թասավվուր վէրմէզ իտի։ Պունու Էֆայա տա սէօյլէտիմ իտի։ Մր. Գարլայլ սանա հէմին էտէրիմ քի, եալընըզ հազիգաթը հալը սէօյլէտիմ։ Պէն, Թօրն, Էֆայ վէ Հօլլիճօն պիրլիքտէ հուզուրընըզտա տուրաճաղըմըզ Խալիգ պու հէմինիմէ շահիտ օլսուն», տէտի։ Րիչարտըն սէտասը վէ աթվարընտա էօյլէ պիր ճիտտիյէթ վար իտի քի Գարլայլ միւթէէսսիրէն սիւքիւթ էյլէտի։ Րիչարտ սէօզիւնէ տէվամ էտիպ «Պունլարը պաշգա նէ՞ մագսէտ իլէ սէօյլէյէպիլիրիմ, ճիւմլէ իտտիալարըմ պէրաէթիմէ զէրրէ գատար խըզմէթ էթմէզլէր» տէտի։

«Խայր, խըզմէթ էթմէզլէր» տէտի Գարլայլ, «սէնին պէրաէթին անճագ պունլարըն իսպաթ օլունմասը իլէ օլապիլիր, լաքին պու մէսէլէյի ֆիքրիմտէ սագլայաճաղըմ, վէ քի՞մ պիլիր, պէլքի պիր չարէ պուլունըր։ Պու Թօրն նէ՞ հէյէթտէ պիր ատէմ իտի, պանա թարիֆ էյլէ։»

«23-24 եաշլարընտա, ինճէ ուզուն, ասըլզատէկեան սընըֆընա մէնսուպ պիր ատէմ իտի։»

«Նէ՞րէտէ սաքին օլույօր իտի, պիլիյօրմուսըն։»

«Խայր պիլմէմ, Էֆայ պազէն իֆթիխար իլէ Սուանսօնտան կէլիյօր, 10 միլ ուզագտան, տէր իտի։»

«Սուանսօնտաքի Թօրնլարտան պիրի օլմասըն։»

«Խայր, պու օնլարըն հիչ պիրինէ պէնզէմէզ, ինճէ էլտիվէնլէր կիյինիր, մէնտիլինէ վէ էլպիսէսինէ գօգուլար սիւրէր, ասըլզատէկեան սընըֆընտան տըր, լաքին ֆէնա կուսթօսը վար տըր։ Փարմագընտա էլմաս իւզիւք թագընըր, կէօմլէյինին փուլլարը, Թօփլուսը էլմաս տըրլար։ Զանն էտէրիմ Էֆայըն կէօզլէրինի գամաշտըրմագ իչին պունլարը թագընըր իտի, հաթթա պիր տէֆա Էֆայ «Իսթէրսէմ պիր պէօյլիւք հանըմ օլապիլիրիմ» տէտիյինտէ գազ կիպի սատէտիլ օլտուգունու սէօյլէտիմ, չինքի Թօրն Էֆայ կիպի պիրինէ տօղրու պիր մագսէտ թաշըյաճագ ատէմլէրտէն տէյիլ իտի։»

«Րիչարտ, Էֆայ նէ՞րէտէ տիր։»

«Նէ պիլէյիմ նէրէտէ տիր. պէն՝ սիզէ սօրաճագ իտիմ։»

Գարլայլ սիւքիւթ իլէ Րիչարտըն եիւզիւնէ պագարագ «Մէրգումէ մէտէրինին ղայպ օլտուղը կիւն ղայպ օլտու վէ հալա կէլմէտի։ Հէր քէս տիւշիւնիւպ ինանտըլար քի սէնին եանընա կիթտի։»

«Ա՛լ սանա պիր պուտալալըգ տահա։ Պէն օլ պիպախթ կէճէտէն պէրու մէրգումէյի նէ կէօրտիւմ նէ իշիթտիմ, ճէկէր պիրինին արգասընտան կիթտի իսէ օ տա Թօրն օլմալը։»

«Թօրն կիւզէլ կէօսթէրիշլի՞ մի տիր։»

«Զանն էտէրիմ հէր քէս անը կիւզէլ թէսլիմ էյլէր։ Էֆայա մութլագա էօյլէ իտի, վէ էմսալի եօգ զանն էտէր իտի։ Սիյահ փարլագ սաչլը, սիյահ պըյըգլը, սիյահ կէօզլիւ, քիպար սուրէթլի իտի, անճագ կուսթօսը քէնտինի պօզար իտի։»

Գարլայլ՝ սուալլարը խիթամա էրմիշ օլարագ Րիչարտը գօլունտան թութուպ իչէրի կէօթիւրտիւ, վէ տէրտլի, գալիֆ, պիպախտ վալիտէ իլէ սէրսէրի, փէրիշան էվլատը կէօզ եաշլարը իլէ հէքտիկէրինի տէրագուշ էթմէյէ թէրք էտիպ էվէ տօղրու եօլա րէվան օլտու։ Օլ սաաթա գատար Հօլլիճօնըն գաթիլի Րիչարտ Հէր օլտուղընա գայլինտէ զէր-

րէ գատար չիւպհէ վագը օլմամըշ, նիթէքիմ հիւքքեամըն վէ ումում էհալինին զաննը էթթիյի կիպի գաթիլին օլտուղընա ինանմըշ իտի։ Րիչարտըն հալիմ, գօրգագ վէ էյի եիւրէքլի օլուպ պու ճինայէթէ միւգթէտիր օլմատըղընը պիլիր վէ էկէր թէֆթիշ օլունսա պիր գազա նէթիճէսի օլտուղը զահիր օլուր տէյիւ ինանըր իտի։ Լաքին պու ագշամքի իշիթտիքլէրի ֆիքրինի պիւս պիւթիւն ալթ ուսթ էյլէտիլէր. «Աճապա պու Թօրն քի՞մ իտի, Րիչարտըն ինատ էյլէտիյի պիր խըմ եա պիր չախս օլամազ իտի։ Հագիգաթէն ատըլյատէկեանտա՞ն մը, եօգսա էօյլէ կէօսթէրիշ սաթան թագըմընտան մը իտի։ Գաթիլ մութլագա օ՞ մը տըր, պաշգա պիրիսի օլամազ մը իտի,» Մր. Գարլայլ չու միւլահազաթ իլէ էվէ եէթիշտի, միւսաֆիրլէր հալա չըգմադըգլարընը իչին օթուրմագտա, Միս Գարլայլ իսէ թիւթիւնէ տայանամայըպ խաթալա կիթմիշ իտի։ Սաաթ 11տէ քահվէսի գալգըպ կիթտիլէր, եալընըզ Մր. Տիլ՝ Գարլայլըն իշարէթի իւզէրինէ օրատա գալտը։ Եալընըզ գալտըգլարընտա Գարլայլ Մր. Տիլէ Սուանսօնտաքի Թօրն ախլէսի հագգընտա պիր չօգ սուալլար էյլէտի իսէտէ օնլարըն իքի պիրատէր օլուպ միւթէհհիլ վէ քիպարլը ատէմլէր օլտուգլարը վէ Էֆայըն խանըմը կէլէճէք թագըմընտան օլմատըգլար ճէվապընը ալտը։ Պատէհու Սուանսօնու կիտիպ պու պապտէ էյի պիր թահգիգաթ խաֆիյէսինը Տիլէ թէնպիհ էտէրէք եօլա գօյտուգտան սօնրա խըզմէթճի Ճօյը իչէրի չագըրըպ։

«Ճօյ, հէմշիրէն Էֆայ նէ՞րէտէ տըր, հիչ խապէր ալտը՞ն մը» տէյիւ սուալ էյլէտի։

Ճօյ՝ 35 սիննինտէն եուգարը, օրթա պօյլու, սարը պէնզլի ալա կէօզլիւ պիր գըզ օլուպ չօգտան պէրու Միս Գարլայլըն խըզմէթճիսի վէ Էֆայըն տախի էօյլէ հէմշիրէսի իտի։

«Խայր էֆէնտիմ, փէտէրիմին գաթիլի իլէ ֆիրար էտէն պիր գըզ նէրէտէ օլտուղունու քիմսէյէ սէօյլէ՞ր մի» տէտի Ճօյ։

«Հէմշիրէյին խանընա կէլէն օլ պիր ատէմ քի՞մ իտի» տէտի Գարլայլ։

Ճօյ՝ խիւզիւ՛ գըզարարագ «Էֆէ՛նտի օնուն կէլտիյինի իշիթտինի՞զ մի» տէտի։

«Օլ վագթ իշիթմէմիշ իտիմ, Սուէնսօնտան կէլիյօր իտի տէյի՞լ մի։»

«Էվվէթ էօյլէ զանն էտէրիմ. Էֆայ օնուն հագգընտա չօգլուգ սէօյլէմէզ իտի, չիւնքի պիզ անըն իչիւն նիզա էյլէմիշիզ, O րիւթպէտէ օլան քիմսէնին սանա էյի նիյէթի օլամազ, տէտիյիմտէ խիւզիւմէ հայգըրըր իտի։»

«Նէ՞ րիւթպէտէ Ճօյ։»

«Էֆայ՝ Լօրտա եագըն պիր շէյ տէյօր իտի։ Պէն պիր տէֆա կէօրտիւմ, էլլէրինին իւզէրի էլմաս տօլու օլուպ, մաթպախտա Էֆայ իլէ օթուրույօր իտի։ Պէնի կէօրտիւյիւ կիպի գալգըպ սավուշտու, կիտէրքէն մէնտիլի տիւշտիւ, Էֆայ արգասընտան Գափտան Թօրն տէյիւ չաղըրըպ վէրտի, օլ վագթ Էֆայ Գափտան թէսմիյէ էտիյօր իտի իսէտէ պաշգա պիր շէյ իմիշ... միւ...

«Միւլազի՞մ մի։»

«Էվվէթ էֆէնտիմ, մէնտիլինի ալըպ կիթտի, չիմտի կէօրսէմ էյիճէ թանըյամամ, օլ կիւնիւ նինէ գավղա էյլէտիք։ Այնի կիւնտէ Րիչարտը տախի օրալարտա կէօրտիւմ, վէ տիւշիւնտիւմ քի, պու իքինին արասընտա պիր կիւն պիր իշ չըգար, վէ հաֆթա սիւրմէտի պիչարէ փէտէրիմին պաշընտա փաթլատը։»

«Ճօյ հիչ ֆիքրինէ չիւպհէ կէլտի՞ մի քի Էֆայ՝ Րիչարտ իլէ տէյիլ պու Թօրն իլէ ֆիրար էթմիշ օլսուն։»

«Այլա, էմինիմ քի Րիչարտ իլէ ֆիրար էյլէտի» տէտի։

Պէօյլէճէ հէր քէս եաթագլարընա չէքիլտիլէր։ Րիչարտ իսէ վալիտէսի իլէ անճագ 15 տագիգա կէօրիւշտիւքտէն սօնրա փարայը ալըպ կիտէր իքէն՝ վալիտէ վէ հէմշիրէ պէլքի չօգ սէնէլէր իչիւն՝ պէլքի տէ էպէտէն կէօրմէյէճէքլէրի սէվկիւլիւ պիր թէք օղուլ վէ պիրատէրին արգասընտան մէրգում կէօզտէն նիհան օլանա գատար աղլայարագ պագա գալտըլար։

ՖԱՍԼ Է

ԳՕՐՆԷԼԻԱ ԳԱՐԼԱՅԼ

Բիր Ցուլիս սապահը Ռուէսթլին սաաթը 8ի չալտը վէ քիլիսէնին չանլարը տախի տէր ագապ վուրուլարագ Փազար իտիյինի իլան էյլէմէքտէ իտիլէր։ Միս Գարլայլ չանլարը իշիտիր իշիթմէզ հաթտըընտան սըչրայըպ կէճէլիք իլէ տըշարը սալըյա չըգմըշ վէ գարշըտաքի օտանըն գափուսընը չիտտէթ իլէ վուրուպ Գարլայլը ույանտըրմըշ վէ խըզմէթճիլէր իլէ գավղայա պաշլամըշ իտի։ Մէրգումէ վալիտէսինտէն գալմա ուզուն պիր անթարի կիյինուպ պէլինէ փիւսկիւլլիւ պիր գուշագ պաղլամըշ, պաշընա պէօյիւք պէյազ հագըշըգըլը գավուգ կիպի պիր շէյ սարմըշ իտի։ Էվվէլիսի ագշամ աչճըյը թարտ էյլէմիշ օլուպ հանլարընտա Փիթըր նամ իխթիյար խըզմէթճի վէ էվվէլճէ վիքըրինի էթտիյիմիզ գըզ Հանի Ճօյս գալմըշ իտի։ Պիչարէ Գարլայլ հիչ տէյիլ թրաշ օլուպ էնսէք իշիւն սըճագ սու իսթէմիշ իսէ տէ Գօրնի՝ Փիթըրըն էլինտէն սույու ալըպ «Սէօյլէ չիմտի թաամա կէլսին, սու վէրիլմէյէճէք» տէմիշ իտի։ Էնճամ Գարլայլ կիյինմիշ օլարագ սօֆրայա կէլտի։ Պիչարէ սօղուգ սու իլէ թրաշ օլմաղա մէճպուր օլմուշ իտի, վէ օթուրտուղընտա նիչիւն պու սապահ պէօյլէ էրքէն թաամ էտիյօրըմըշ տէյու սուալ էյլէտի։

«Զօգ իշլէրիմ վար պիթիրմէլիյիմ, հօգ իսէ քիլիսէյէ հէթիշէմէյիզ, աչճըմըզ կիթտի»։

«Պարպարա, պու կիւն պիզտէ միւսաֆիր օլաճագ» տէտի Գօրնի։

Գարլայլ հէմշիրէսինին իտարէսինէ միւտախէլէ էտէմէզ իտիյինտէն չօճուգ կիպի իթաաթ էտիպ թաամը տէվամ էթմէքտէ իքէն՝ Սէնթ Ջուտա քիլիսէսինին չանլարը ահէնկ իլէ չալընմագտա իտիլէր։ Ատէթա պիր տիւյիւն հա պէօ-

յիւք պիր զինէթ վար իմիշ կիպի։ Գարլայլ գուլաղընը վէրիպ «Աճապա նէ՞ վար» տէտի։

«Արշիպօլտ, հիչ պիր շէյէ ագըլըն էրմէզ. Նի՞չիւն չալընաճագ։ Լօրտ Մաունթ Սէվըրն Իսթլինէ կէլտի, անա հիւրմէթէն չալընըյօր» տէտի Գօրնի։

Հէր նէ գատար Իսթլին էշխա վէ միւզթէմիլաթը իլէ սաթըլմըշ վէ Գարլայլա ֆէրաղ օլունմուշ իսէտէ, պու մուամէլէ մախֆիճէ օլմուշ իտիյինտէն քիմսէնին խապէրի հօգ իտի։ Լօրտ Մաունթ Սէվըրն տահա զիյատէ շիւպհէյէ մահալ վէրմէմէք վէ պէլքի տէ օլ գատար սէվտիյի սայֆիյէյէ սօն պիր վէտա էթմէք նիյէթիյլէ Լէյտի Իզապէլի ալըպ Իսթլինէ կէլմիշ իտի։

Ռուէսթլին պիր զէվգ ու հարէքէթ իչինտէ օլուպ կէօյա Արիսթօգրաթիգ պիր մահալ կիպի օլմուշ, հէր քէս Լօրտըն օրատա սաքին օլուպ հուզուրը իլէ օրայը միւշէրրէֆ էյլէյէճէյինի ումիտ էյլէմէքտէ իտիլէր։ Գատընլար սիւս վէ ֆանթազիլէր հազըրլամագլա մէշղուլ օլուպ փէտէրինտէն թազիր հէյէն գըզ հալընըզ Պարպարա տէյիլ իտի։ Միս Գարլայլ թաամտան սօնրա թուալէթինի պիթիրիպ պիրատէրի իլէ քիլիսէյէ կիթմէք իւզրէ հօլա չըգտըլար։ Գափուտան չըգար չըգմազ փէմպէ իփէք չէմսիյէ ալթընտա փէմպէ թիւյլիւ շափգա գօնմուշ, մաի իփէք էլպիսէ վէ պէյազ էլտիվէնլէր կիյինմիշ օլարագ Պարպարա գարշըլարընա չըգտը։

Գօրնէլիա տուտաղընը պիւքէրէք պու քիւչիւք ֆօտուլ գըզա պագ տէտի իսէ Գարլայլ։ «Աֆէրի՛ն, Պարպարա, կիւնէշ փէրթէվլէրինտէն փարլագ օլմուշսըն տէնիլմէյէ շայէսթէ օլմուշսըն» տէտի։ Պարպարա մաի թաթլը կէօզլէրինի Գարլայլա թէվէճճիւհ էթտիրէրէք․

«Քիլիսէտէ տահա չօգ փարլագլարընը կէօրէճէքսինիզ, տիւնտէն պէրու պիւթիւն Ռուէսթլին սիւս հափմագտա տըր, պու կիւն Լօրտ՝ գըզը իլէ քիլիսէտէ օլաճագ, հէր քէս Լէյտի Իզապէլէ րէգապէթէ չալըշըյօր» տէտի Միսս Գարլայլ։

«Նա օնուն պաշընտա թիւյ հօգ իսէ նէ՞ մէյուսիյէթ» տէտի.

«Օլմամագ միւմքի՞ն մի, մութլագ օլաճագ» տէտի Պարպարա։

«Նա հիչ քիլիսէյէ կէլմէզլէր իսէ, նաղը՛գ չափգալարա, նաղը՛գ Թիւյլէրէ» տէտի Գարլայլ կիւլէրէք։

«Փէտէրիմ տախի չափգանըն Թիւյլիւնիւ կէօրտիւյիւնտէ հիտտէԹլէնտի վէ պէօյլէ սէօյլէտի» տէտի Պարպարա։ Բիլիւէտէ Պարպարա փէտէրինին հանըմտա օթուրմագա ճէսարէթ էտէմէյիփ, Գարլայլ տիլէյինէ մախսուս գանափէտէ օԹուրտու։ Ջիրա քիլիսէնին իչինտէ պիլէ պաշընտա Թիւյլիւ չէքիփ աթմագ հաքիմտէն մէմուլ օլունուր պիր մուամէլէ իտի։ Արատան 5 տագիգէ կէչմէզտէն, գըր տաչըը, աչըը պուրուշմուշ պիր էֆէնտի՝ հանըմտա կէնճ պիր գըզ իլէ կիրիփ Թօփալլայարագ իլէրիլէտի վէ կիտիփ Իսթլինէ մախսուս գանէփատէ օԹուրտուլար։ Պարպարա տըգգաԹլա պագտը պունլարա. լաքին մէմուլ օլունան միւսաֆիրլէր օլտուգլընը խաԹըրլատան պիլէ կէչիրմէտի, զիրա մէրգումէ կէնճ գըզ պէյազ, իւզէրի մէնէֆշէ րէնկինտէ, նօգԹալը, ատի սատէ պիր նազլըգ էլպիսէսի կիյինմիշ, վէ պաշընտա պիր տիւզ հասըր չափգա գօնմուշ իտի։ Պարպարա էյիլիփ Գօրնէլիայա «Աճէպա պունլար քի՞մ տիրլէր» տէյիւ սօրտու։

«Լօրտ իլէ գըզը տըր, քի՞մ օլաճագ» տէտի Գօրնի։

«Աճափ, լաքին իւզէրինտէ պիր չէյ յօգ, նէ իփէքլէր կիյինմիշ, նէ պաշընտա Թիւյ վար, պուրատաքիլէրին քհաֆֆէսինտէն սատէ կիյինմիշ»։

«Էվվէթ էօյլէ տիր, նինէ տէ հագիգի պիր հանըմ տըր։ Լօրտ քէնտիսի չօգ Թէպտիլ օլմուշ, լաքին Լէյտի Իզապէլի վալիտէսինէ պէնզէյիշլինտէն Թանըյա պիլիր իտիմ, Թամմ վալիտէսինին սիմասը վէ կէօզլէրինին հէլավէԹի,» տէտի Գօրնի։ «Էվվէթ, օլ չիրին, Թաթլը կէօզլէրի վէ մէլուլ սիմայը պիր տէֆա կէօրիւպտէ ունուԹմագ միւմքին տէյիլ իտի։»

Պարպարա նէրէտէ օլտուգլընը սայքի ունուտուփ կէօզլէրինի մէրգումէնին իւզէրինտէն այըրմատը, վէ քէնտի էլպիսէսինէ պագտըգճա հիճապ էտիյօր իտի։

Բիլլաէ խիթամ պուլտու. Լօրտըն արապասը գափուտա պէքլէմէքտէ օլուփ, Լէյտի Իզապէլ արապայա կիրտի, Լօրտ տախի այագընը աթմագ իւզրէ իքէն Գարլայլ կէօզլինէ իլի-

շիփ էլինի ուզատարագ, «Սապահլար խայր օլսուն,» տէմէսի իւզէրինէ, Գարլայլ հէման հանըմա կիտիփ կէօրիւշտիւ, վէ չափգասընը աչըփ Լէյտի Իզապէլի սէլամլատը, վէ մէրգումէ տախի Թէպէսսիւմ իլէ պաշընը էյիփ մուգապէլէ էյլէտի։

«Սիզէ չօգ տէյէճէքլէրիմ վար, պաշգա իչինիզ եօգ իսէ պույուրուն, Իսթլինէ կիտէլիմ. պու կիւն օրտա միւսաֆիր օլունըզ,» տէտի Լօրտ։

Մր. Գարլայլ հէմշիրէսինէ տէօնիւփ, «Պէնի Թաամա պէքլէմէյինիզ,» տէյէրէք Պարպարայա տախի «Աֆվ էտէրսին» տէյիփ արապայա կիրտի։ Իսթլինէ տօղրու միւԹէվէճճիհ օլտուլար։ Շէմս հալա փարլայօր իտի, լաքին Պարպարա իչիւն տիւնեա գարարտը, վէ Թէաճճիւպլիւնիւ սէԹր էտէմէյէրէք, «Մր. Գարլայլ պունլարը նէ՞րէտէն Թանըյօր» տէտի։ «Լօնտրատա կէօրմիւշլէր։ Լօրտը չօգ տէֆա կէօրմիւշ, լաքին քէրիմէսինէ պիր տէֆա րասթ կէլմիշ։ Ֆագաթ նէ՛ կիւզէլլիք,» տէտի Գօրնի։ Պարպարա ճէվապ վէրմէտի, օլ կիւնիւ ագշամա գատար ֆիքրի իւզէրինտէ տէյիլ իտի։ Րույա ալէմինտէ եաշըյօր կիպի օ կիւնիւ կէչիրտի։

Գարլայլ իսէ Իսթլինին սէրայընը, տէպտէպէ վէ նէֆասէթի իչինտէ քէնտինի ղայիպ էյլէմէքտէ իտի։ Ղայէթ կիւզէլ փահալը մէֆրուշաթ, կիւմիւշ սօֆրա Թագըմլարը, չուրուփ վէ եէմէքլէրին էնվաը, խըզմէթճիլէրին գալապալըգը, Լօրտըն ճալիփ վէ խօշ աթվարը վէ էն զիյատէ քէրիմէսինին հիւսնի նէզաքէթի քէնտինի մէֆթուն էյլէտիքլէրի կիպի, Թէաճճիւպէ տախի միւսթէղրագ էյլէմէքտէ իտիլէր։ Լօրտ պու գատար կիւճլիւքլէր իչինտէ պուլունուր իքէն պու ճիհէթի նա՞սըլ անլայապիլիր, վէ նէ՞ զէմանա գատար տագլայապիլէճէք տէյիւ տիւշիւնտիւ, օլ կիւնիւ հէր չէյ ճալիփ իտի.. խուսուսա... ։ Տըգգաթ էյլէ Մր. Գարլայլ, եիւրէյինէ մուգայյէտ օլ։ Լէյտի Իզապէլ իսէ սօֆրատան գալգըփ սալօնա կիտէրէք միւլահազայա տալմըշ իտի, պիր արտ վալիտէսինի տէր խաթըր էյլէտի, մուախխէրէն Լօնտրատա կէչիրտիյի էօմր կէօզիւ էօնիւնէ կէլտի։ Օրատա չօգճա Թէ-

սատիֆ էյլէտիյի պիր չախս Փիքրինի զիյատէ մէշղուլ էթմէքտէ վէ ատէթա քէնտինի միւզթարիպ էյլէմէքտէ իտի։ Պու չախս՝ Ֆրանսիս Լէվիսըն իտի։

Պու խուսուստա Միսիս Վէյն մէսուլ իտի, զիրա անլէրի պու գատար չօգ միւլագաթ էթմէյէ միւսաատէ էյլէմէսի տիւշիւնիլմիւմիւշլիւք նէթիճէսի իտի։ Միսիս Վէյն սօղուգ թապիաթլը խօտպին, ֆէնա վէ մէրհամէթսիզ պիր գարը օլուպ, քէնտի նէֆսինտէն մատա տիւնեատա քիմսէյի տիւշիւնմէզ իտի։ Իշթէ օլ միւլագաթլար Իզապէլէ էօյլէ թէէսիր էթմիշ իտի քի, անը տիւշիւնտիւքճէ գալպինտէ պիր չէյ հիսս էթմէմէք էտէմէյօր իտի։ Իզապէլ փէտէրինին վէ միւսաֆիրին չայ իչմէք իչիւն սօֆրայա կէլմէյիպ կէճիքտիքլէրինի կէօրէրէք հէման փիանօնըն պաշընա օթուրտու, վէ թաթլը վէ տէրին սէտա իլէ մագամլար չալըպ թէրէննիւմ էյլէմէյէ պաշլատը։

Պէրիտէ Լօրտ քէնտինէ օլ տէրէճէ մուզիր վէ հէր տամլասը խասթալըղընա զէհիր կիպի թէէսիր էտէն շարապը իչիպ օթուրմագտա վէ Գարլայլ իլէ միւքեալէմէ էյլէմէքտէ իտի, Գարլայլ օլ աղշամըն նասըլ կէչտիյինի պիլմէտի։

ՖԱՍԼ Զ

ՄՐ. ՔԷՅՆԻՆ ՔՕՆՍԷՐԹԻ

Լօրտ Մաունթ Սէվըրնըն իսթլինտէ 15 կիւնտէն զիյատէ գալմագա նիյէթի եօգ իտի իսէտէ պու միւտտէթ զարֆընտա խասթալըղը քէսպ ի շիտտէթ էտիպ օտասընտան չըգամազ օլտու։ Պու միւնասէպէթլէ Գարլայլ անլէր իլէ փէք չօգ ալագատար պուլունտու, Լօրտըն միւմաիլէյհէ տօղրու խուսուսի պիր մուհապպէթի օլուպ, պիր աղշամ օ կէօրիւնմէզսէ մէյուս օլուր վէ խապէր եօլլայըպ անը տավէթ էտէր իտի։ Պիր աղշամ Լէյտի Իզապէլ օրալարտա փիանօ ագգօր էտէն պիրի օլուպ օլմատըղընը սօրունճա,

Գարլայլ Մր. Քէյն իսմինտէ պիրինի թավսիյէ էյլէտի։ Ջավալլը Իզապէլ պիլմէյօր իտի քի օլ պօզուգ փիանօ պիլէ քէնտինին տէյիլ իտի։ Մր. Քէյն օրալարտա մուզիգա մուալլիմի օլուպ 7 չօճուգը իլէ ֆագրը հալէ տիւչար օլմուշ վէ թէճալլիւշիւնիւ չըգարամամագտա իտի։ Էրթէսի կիւնիւ Գարլայլըն խապէրի իւզէրինէ կէլիպ փիանօյը ագօրտ էտէր իքէն՝ Լէյտի Իզապէլին եազընըզ վէ լէթաֆէթինտէն ճէսարէթ ալըպ՝ հալինի արզ էյլէտի, վէ պիր գօնսէր վէրմէք մագսատինտէ օլուպ, էկէր փէտէրի իլէ հազըր պուլունմագա թէնէզզիւլ էտէրլէր, վէ գօնսէրին քէնտի չէրէֆլէրինէ օլտուղընըն իլան օլունմասընա միւսաատէ էտէրլէրսէ գօնսէրէ չօգ ինսան կէլէճէյինի վէ պու եօլ իլէ իքի սէնէլիք էվ քիրասը պօրճունը էօտէյիպ ֆամիլեասը փէրիշանլըգէթ վէ սէֆալէթտէն գուրթարաճագլարընը պէյան վէ թէքլիֆի գապուլ էթմէսինի րիճա էյլէտի։ Լէյտի Իզապէլ հէման եօզարը սէյիրտիպ փէտէրինէ վուգուի հալի անլատարագ գօնսէրէ կիթմէյէ սէօզ վէրսին տէյու րիճա էյլէտի։ Լօրտ իլք տէֆա կիւլէրէք Ուէսթլինտէ գօնսէրէ կիթմէք վէ վըզըրթը տինլէմէք իսթէմէտիյինի պէյանլա, Պիր գաչ պիլէթ սաթուն ալըպ խըզմէթճիլէրի եօլլայալըմ տէտի իսէտէ, Իզապէլ իսրար վէ րիճա էտիպ Լօրտը սէօզ վէրմէյէ րազը էթտի։ Վէ կէլիպ Մր. Քէյնէ թէպշիր իլէ, «Կիթ հէր քէսէ սէօյլէ քի փէտէրիմ իլէ հէր քէստէն էվվէլ կէլէճէյիզ,» տէտի։ Էրթէսի կիւնիւ Գարլայլ հէփ տօսթլարընա իլան էտիպ, քէնտիսի տախի իքի պիլէթ սաթուն ալարագ էվէ կէթիրտի վէ մասանըն իւզէրինէ գօտու։

Միսս Գօրնի պունլարը կէօրիւր կէօրմէզ «Պունլար նէ՞ տիր Արչիպօլտ, գօնսէ՞ր պիլէթլէրի մի, պունլարա 10 շիլի՞ն մի վէրտին, կիթտիքճէ տէլի օլույօրսըն» տէտի։ Գօրնի պիլմէյօր իտի քի վէրտիյի եալընըզ պու 10 շիլին տէյիլ իտի, «Պու վէրտիյիմիզ պիզէ տօղանմազ Գօրնի, տիւշիւն պիր տէֆա, նէ գատար չօճուգլարը վար տըր։»

«Չօճուգլարընը քէնտիսի տիւշիւնսիւն։ Իշթէ տախմա պէօյլէ տիր, ֆագիրլէր պիր իրզըն չօճուգ փէյտա էտէրլէր, սօնրատան մէրհամէթ թալէպ էտէրլէր։ Օնուն եէրինէ տայագ թալէպ էթսէլէր տահա էյի օլուր»։

«Նէ հալ իսէ պիլէթլէրի ալըրըգ, փարասընը վէրիրիք, Գօրնի, պէրապէր կիտէլիմ, օլմա՞զ մը: Էկէր մուվաֆըգ շափգան եօգ իսէ պիր տանէ կէթիրթիրիր:»

«Նէ՞րէ կիտէլիմ: Իքիմիզ կիտիփ պօշ սանտալիալար խուղէրինէ գազ կիպի օթուրարագ ըշըգլարը սայալըմ, տէյի՞լ մի: Պիր տէ վըզըրթը տինլէմէյէ եէնի չափգա: Տահա նէ վար նէ եօգ:»

«Մէրագ էթմէ սանտալիալար պօշ օլմայաճագ, Լօրտ Մաունթ Սէվըրն վէ Լէյտի Իզապէլ տախի կէլիյօրլար: Պիլէթ ալանըն հիսապը եօգ տըր,» տէտի Գարլայլ: Վէ Գօրնէլիայը քէնտի քէնտինէ սէօյլէնմէյէ թէրք էտիփ եազըխանէսինէ կիթմէք իւզրէ տըշարը չըգտը: Քէօշէյի տէօնտիւյիւնտէ Օթուէյ Պէթէլէ թէսատիւֆ էյլէտի: Միւմաիլէյհ Գըրնըլ Պէթէլին եէյէնի օլուփ Գըրնըլըն խանէսինտէ գալըյօր իտի: Միւմաիլէյհ սօն ալթը այտան պէրու Ուէսթլինտէն ղայփ օլմուշ իտիյինտէն, Մր. Գարլայլ միւմաիլէյհի կէօրիւր կէօրմէզ «Սէ՞ն միսին, Պէթէլ: Չօգտան պէրու նէ՞րէտէ իտին, Գըրնըլ սէնին հասրէթինտէն էօլիւյօր իտի» տէտի:

«Ալլահ խըթէմէզ, Մր. Գարլայլ: Ալմանիատա, Ֆրանսատա պիրազ տօլաշտըմ, արա սըրա թէպտիլաթ լազըմ: Գըրնըլ պէնի 6 այագ ուզունլուղընտա սանտըգ իչինտէ այաղըմ էօնտէ, պաշըմ արգատա կէօթիւրտիւքլէրինի կէօրսէ խինէ մէրագ էթմէզ,» տէտի Պէթէլ:

«Պէթէլ, սանա պիր չէյ սօրալ էտէճէյիմ, Փիքըրինի էյիճէ թօփլայըփ ճէվապ վէրմէնի րիճա էտէրիմ: Հէր նէ գատար մուհաքէմէտէ զիքր օլունմատը իսէտէ, պիր եօլ իլէ անլատըմ քի, Հօլլիճօնըն գաթլ օլունտուղը կէճէ Րիչարտ սէնի կէօրիւփ պիր գաչ տագիգէ գօնուշմուշսընըզ»:

Պէթէլ պիրտէն սըչրայըփ «Քի՞մ տէյօր, պունու սիզէ քի՞մ սէօյլէտի» տէտի:

«Օնուն լիւզումը եօգ: Մուհագգագ պէօյլէ օլտուղունը պիլիրիմ:»

«Էվվէթ սահիհ տիր, օլ վագթ պիր չէյ տէմէտիմ, զէ-

վալը Րիչարտըն ալէյհինէ տահա զիյատէ պիր իսպաթ օլմասըն տէյիւ: Սօն տէրէճէ տէհշէթ իչինտէ պանա թէսատիւֆ էյլէտի:»

«Էֆայըն տօսթու օլան Թօրն իսմինտէ պիրինին գուլիպէտէն ֆիրար էյլէտիյինի կէօրիւփ կէօրմէտիյինի սիւալ էթմիշ էօյլէ՞ մի:»

«Էվվէթ էօյլէ պիր իսմ իտի: Թօրն, Թօրն, պէօյլէ պիր չէյ: Պէն եա ագլըմը չըլտըրմըշ եախօտ պիր օյուն էտիյօր զանն էթտիմ:»

«Պէթէլ հագիգաթը հալի սէօյլէյինիզ, սիզէ հիչ պիր վէճհլէ տօգունմազ: Լաքին պու Թօրնըն գուլիպէտէն չըգըփ գաչտըղընը կէօրտիւնի՞ւզ մի:»

Պէթէլ, պաշընը սալլայարագ «Խայըր, պէօյլէ պիրինի կէօրմէտիմ վէ պէօյլէ պիրինի թանըմայօրում: Պէլքի կէօրմէտիյիմ հէրտէն օրմանտա սավուշմուշ իսէ պիլմէմ: Պէն սիլահըն փաթլատըղընը իշիթտիմ, վէ Լօգսլէյ օրալարտա կէզիյօր իտի, օ աթտը զանն էթտիմ: Պիրազ իլէրի կիտիփ օրմանտա տէօնտիւմ վէ պիրտէ Րիչարտըն գօշարագ տէհշէթ իչինտէ կէլտիյինի կէօրտիւմ» տէտի:

«Պէթէլ պիլիրսին քի, նէ սանա, նէ տիւնեատա քիմսէյէ զէրրէճէ զիյան իրաս էտէճէք քիմսէլէրտէն տէյիլիմ, Ֆիքրիմտէ պիր շիւպհէ վար տըր քի, պու ճինայէթի իճրա էտէն Րիչարտ տէյիլ Թօրն իտի. պու պապտէ պիր ըշըգ, պիր մալիւմաթ վէրէպիլի՞րմիսին:»

«Խայըր, պու պապտէ զիյատէ պիր չէյ պիլմէմ, վէ մալիւմաթ վէրէմէմ, լաքին պանա թէսատիւֆ էթմիշ իտիյինի նէ՞րէտէն անլատընըզ: Պու խուսուստա քիմսէյէ աղըզըմը աչըփ պիր չէյ սէօյլէմէտիմ:»

«Նէրտէն անլատըմ իսէ անլատըմ, հէթէր քի պիլիյօրում, վէ ումիտ էտիյօր իտիմ քի մութլագա պիր եարտըմընըզ օլաճագ իտի:»

«Պէն օլսամ, էօյլէ Թօրնլարա ֆիլանա էհէմմիյէթ վէրմէմ: Րիչարտ օլ կէճէ էօյլէ ագլըմը շաշըրմըշ հալտէ իտի քի, հէր չէյի խայալ էտէպիլիր իտի,» տէտի Պէթէլ:

ՖԱՍԼ Թ.

ԳՕՆՍԷՐՏԷ ՖԱՃԻԱ

Գօնսէր Փէնչշէնպէ կիւնիւ իճրա օլունաճագ վէ Լօրտ Ջումա էրթէսի կիւնիւ Լօնտրայա նագլ էտէճէք իտի. Լաքին Փէնչշէնպէ սապահը հէր քէս էրքէն ույանտըրըլտը, տօքթօր չաղըրըլտը, զիրա Լօրտըն խասթալըղը քէնտինէ պիր հիւճում տահա էյլէմիշ իտի: Լէյտի Իզապէլ պիր թարաֆտան փէտէրինին րահաթսըզլըղընը կէօրիւպ թէրէտտիւտ էյլէմէքտէ, օլ պիր թարաֆտան Մր. Քէյնի վէ չօճուգլարընը տիւշիւնիւպ կիթմէյէ արզու էյլէմէքտէ իտի: Փէտէրի պու հալին ֆարգընա վարըպ ագշամ իւզէրի գըզընը եանընա չաղըրարագ. «Գըզըմ, գալմագլըղըն իլէ պիր խայր էտէմէզսին, պէն կէլէմէմ, Միսիս Տօպյէ խապէր էյլէ, սէնի կէօթիւրսիւն» տէմէսի իւզէրինէ, Իզապէլ թէքմիլ մուճէվհէրաթընը թագընըպ գօնսէր մահալլինէ ազիմէթ էյլէտի:

Պարպարա տախի գօնսէրտէն կէրի գալմատը: Փէտէրի իլէ պէրապէր Գարլայլ խանէսինէ կիտիպ օրատան եօլա չըգտըլար: Եօլտա մէրգումէ Գարլայլըն եանընտան եիւրիւյէրէք, ալէտտէվամ Իզապէլ հագգընտա սուալլար էթմէքտէ վէ Գարլայլ անըն հիւսնիւնիւ, լէթաֆէթինի վէ սէտասընըն կիւզէլլիյինի մէտհ էյլէտիքճէ եիւրէյի էզիլմէքտէ իտի: Էնճամ գօնսէր մահալլինէ եէթիշիպ փէտէրի վէ Գօրնէլիա իլէ պիր խուսուսի մահալէ օթուրտուլար, Գարլայլ իսէ գափու եանընտա այագտա գալտը: Պիրազ սօնրա Միսիս Տիւսինին իքի գըզլարը իլէ Իզապէլ տախի վարըտ օլուպ գալապալըղըն արասընտան կէչէրէք պաշտա քէնտիլէրէ մախսուս օլան մահալէ օթուրտուլար: Պիւթիւն էհալինին կէօզլէրի Լէյտի Իզապէլ իւզէրինէ թէվճիհ էտիլմիշ իտի: Մէրգումէ փահալը պէյազ էլպիսէլէրի, պինազիր հիւսնիւ, կիւզէլ սաչլարընըն պէօլիւքլէրի, էլմասլարը վէ թէզհինաթը իլէ կէօզլէրի գամաշտըրմագտա իտի: Եանընտաքի գըզլար

իսէ գօյու իփէքլէր կիյինմիշ օլուպ՝ Իզապէլ պունլարըն արասընտա պիր զանպագ կիպի կէօրիւնիւյօր իտի:

Գօնսէր էփէյի ուզուն տէվամ էյլէտի վէ սօնլարընա եագըն, այաղընտան տիզինէ գատար սալթ իփէք չօրապ կիյինմիշ, պաշընա գարնապիթ չիչէյի կիպի փէրուգա գօյմուշ պիր ատէմ նէրտիպանլարտան եօգարը չըգըպ, գափու եանընտաքի էֆէնտիլէրի իթէլէյէրէք իչէրի կիրմէյէ չալըշըյօր վէ գալապալըղա շաշգըն շաշգըն պագարագ պիրինի արայօր կիպի կէօրիւնիւյօր իտի: Պու քիմսէ Լօրտըն ուշագլարընտան պիրի օլուպ, կէօզիւնէ Գարլայլ իլիշինճէ ուզանըպ. «Աֆվ էտէրսինիզ էֆէնտի, խաթունըմ նէ՞րէտէ օթուրըյօր սէօյլէյէպիլի՞րմիսինիզ» տէտի:

Գարլայլ էլյէ իշարէթ էտէրէք «Էօթէ պաշտա, օրքէսթրանըն եանընտա տըր,» տէտի:

Խըզմէթճի օրայա պագըպ քէնտի քէնտինէ սէօյլէնիր կիպի. «Օրայա նա՞սըլ կիթմէլի պիլմէմ, օտա տօլմուշ, օրայա գատար թէփէլէմէլի, Միլօրտ պիրտէն պիրէ ֆէնալաշտը վէ էօլէճէք տէյիւ գօրգույօրլար,» տէտի:

Գարլայլ պիրտէն պիրէ ըսըրամագտան քէնտինի ալամատը: «Պազըրըշլարընա ճան տայանմայօր էֆէնտի, Ուէսթլինտէն Տօքթ. Ուէյնրայթ իլէ պիր ախէր տօքթօր կէլտիլէր Լինպօրայա տա պիր խապէր եօլլանըլտը, տագիգէ ղայպ էթմէյէ կէլմէզ, Լէյտի Իզապէլի եէթիշտիրմէլիյիզ, աթլարը գօշտուրարագ կէլտիք» տէտի: Մր. Գարլայլ խըզմէթքեարա: «Սէն պուրատա տուր, Լէյտի Իզապէլի շիմտի կէթիրիրիմ» տէյիպ՝ ուզուն պօյու իլէ էհալինին արասընտան եօլ պուլարագ իլէրիլէմէյէ պաշլատը: Հէր քէս մէրգումա պագըպ թէրէննիւմիւն օրթասընտա նէ՞րէ կիտիյօր տէյիւ մըրըլտանըլար իսէ տէ Գարլայլ էհէմմիյէթ վէրմէյիպ Լէյտի Իզապէլին եանընա եէթիշտի:

«Ջանն էթտիմ քի պու ագշամ եանըմա գօնուշմագա կէլմէյէճէքսինիզ. նա՞սըլ, մէշհուր պիր մահալ տէյի՞լ մի» տէտի Իզապէլ:

«Էվվէթ փէք միւքէմմէլ, լաքին փէտէրինիզ փէք րա-

համթ տէյիլ իմիշ, արապայը եօլլամըշ, սիզի իսթէյօր, մուսաատէ էտինիզ քի սիզի կէօթիւրէյիմ» տէտի Գարլայլ։

«Ռահաթ տէյի՞լ մի. պիլիրիմ զէվալլը խաստա օլուրըմ տէյիւ գօրգույօր, վէ էրքէն կիթմէմի իսթէյօր, թէշէքքիւր էտէրիմ, Մր. Գարլայլ։ Սօնունա գատար օթուրմաղ իսթէրիմ» տէտի Իզապէլ կիւլէրէք։

«Խայր, էօյլէ տէյիլ տիր Մի Լէյտի, Լօրտ ֆէնալաշմըշ տըր։»

«Փէք էյի, էօյլէ իսէ շու մագամ պիթմինտէ կիտէլիմ։»

«Տահա էյի օլուր քի վագթ ղայպ էթմէյիփ կիտէսինիզ։»

«Փէք էյի, տէյիփ գալգտը, վէ էլինի Գարլայլըն գօլու իչինէ գօյուփ գալապալըգ արասընտան չըգմաղա պաշլատըլար։ Հէր կէօզ իւզէրլէրինէ տիքիլմիշ իտի, լաքին հիչ պիրի Պարպարանըն կէօզլէրի գատար էնտիշէ իլէ պագմատը։ Մէրգումէ Միսս Գարլայլա խիթապէն. «Աճապա ն կիտիյօրլար» տէտի։

«Նէ՞ պիլէյիմ, նէրէ՞ կէօթիւրիւյօր։ Պարպարա պու ագշամ նէ՞ օլույօրսըն, կէլտին կէլէլի պէնի րահաթ պըրագմայօրսըն։ Պուրայա գօնսէ՞ր տինլէմէյէ մի կէլտիք, սէնի՞ մի» տէտի Գօրնէլիա թիթիզլէնէրէք։

Լէյտի Իզապէլ մանթօսընը ալըփ նէրտիվէնլէրտէն էնտի, վէ արապայա կիրմէք իւզրէ իքէն խըզմէթճիյէ տէօնիւփ, «Փէտէրիմ փէք ֆէնալաշտը՞ մը» տէտի։

«Էվվէթ Մի Լէյտի փէք տէհշէթլի պագըրըյօր, լաքին սապահա գատար եաշայապիլիր զաննը օլունույօր» տէտի։

Իզապէլ պիր ֆէրեատ սէտասը չըգարըփ Գարլայլըն գօլունը թութարագ վէ «Ահ, Մր. Գարլայլ, պանա նի՞չին սէօյլէմէտին» տէտի։ Գարլայլ ուշագը իթէլէյիփ «Մի Լէյտի, թէէսսիւֆ էտէրիմ քի, սիզէ չիմտի սէօյլէտիլէր, լաքին ճէսուր օլունըզ։ Պիլիրսինիզ նէ գատար տէֆալար իւզէրինէ պէօյլէ նէվպէթլէր կէլմիշ տիր, եինէ օնլարտան պիրի օլմալը։ Կիրինիզ, մէմնուն էտէրիմ քի փէտէրինիզի րահաթ պուլաճագսընըզ» տէտի։

«Պէնիմ իլէ պէրապէր կէ՞լմէյէճէքմիսինիզ» տէմէսի

իւզէրինէ՝ Գարլայլ. «Էլպէթտէ, սիզի եալընըզ թէրք էտէմէմ» տէյէրէք արապայա աթլատը վէ աթլար խըզ իլէ գօշմաղա պաշլատըլար։ Իզապէլ իսէ արապանըն քէօշէսինտէ «Փէտէրիմ, Փէտէրիմ» տէյու աղլամագտա իտի։ Գօնաղա եէթիշտիքլէրինտէ Միսիս Մէյսըն սալօնտա գարշըլարընա չըգտը։ Իզապէլ պունը կէօրիւփ «Նա՞սըլ տըր փէտէրիմ, օտասընա կիտէպիլի՞րմիյիմ» տէտի։ Միսիս Մէյսըն սիւքիւթ էյլէտի։ Լօրտ րահաթ իտի. ամա հիտտէթը գալմամըշ օլարագ եաթըյօր իտի։ Իզապէլ փէտէրինին օտասընա կիրտի, Լօրտըն սիմասընտա էօլիւմ նիշանը օլմագտա իտի։ Մէրգումէ տիթրէյէրէք, Տօքթօրա խիթապէն. «Զափուգ սէօյլէյինիզ, նէ՞ հալտէ տիր։ Սիմասը նի՞չին էօյլէ, նէ՞ գատար սարը տըր։ Պէն էօմրիւմտէ պէօյլէ քիմսէյի կէօրմէտիմ» տէտի։

«Զօգ աղըր չէքտի Մի Լէյտի, սիմասընտաքի օլ աղըրնըն էսէրլէրի տիր» տէտի Տօքթօր։

Գարլայլ տախի իչէրի կիրմիշ օլուփ, Լօրտըն սիմասընտաքի ալամէթի կէօրէրէք վուգուի հալի անլամըշ իտի։ Պու հալտէ, տագիգէլէր սաաթլար կիպի կէչմէքտէ իտիլէր։ Էնճամ Լօնտրատան իւչ թանէ տօքթօրլար տախի կէլիփ խաստայը մուայէնէ իլէ նապզընը, եիւրէյինի տինլէյէրէք աչըգ պիր սէտա իլէ պիր գաչ սէօզ թէաթի էյլէտիլէր։ Իզապէլ հէր պիր հարաքէթլէրինի տըգգաթլա կէօզէթմէքտէ օլտուղունտան խանլարընա եագլաշըփ.

«Պիր շէյ եափապիլէճէ՞քմիսինիզ, փէտէրիմ գուրթուլաճա՞գ մը» տէտի։

Տօքթօրլար ղայէթ մուպհէմ ճէվապլար վէրմէքտէ իտիլէր։

«Պանա հագիգաթը սէօյլէյինիզ, պէնի ալտաթմայընըզ, պիլիյօ՞րմուսընըզ քի եալընըզ էվլատը պէն իմ վէ պաշգա քիմսէմիզ եօգ տըր,» տէտի Իզապէլ կէօզլէրինտէն եաշ ագարագ։ Թապիպլէր սօն տագիգէլէրին եագլաշմըշ օլտուղունը պիլիփ, օլ մէնզարէյի մէրգումէնին կէօրմէսինի իսթէմէտիքլէրինտէն տըշարը չըգմասընը թավսիյէ էյլէտիլէր իսէ-

տէ, մէրգումէ փէտէրինին հաստըղընա հիւզիւնիւ գօյուպ ֆիղան էյլէմէյէ տէվամ էյլէտի։ Էնճամ Գարլայլ սանիյէլէր կէչտիքճէ Լօրտըն ֆէնալաշմագտա օլտուղընը կէօրերէք Իզապէլին գուլաղընա էյիլէրէք «Փէտէրինիզին շիֆա պուլմասընը պիզիմ գատար իսթէմէ՞զմիսինիզ.»

«Էվվէթ, ա՛հ, էվվէթ, հիւրէյիմ էզիլիյօր» տէտի։

«Էօյլէ իսէ ափվ էտէրսինիզ. Տօքթօրլարըն արզուսունա մուխալէֆէթ էթմէմէլիսինիզ, հալընըզ պուլունմագ իսթէյօրլար, վէ վագթ գայպ էտիյօրսունուզ։»

Իզապէլ տէրհալ այաղա գալգըպ էլինի ալնընա գօյարագ. «Պէնիմ կիթմէքլիյիմ փէտէրիմին րահաթլանմասը իչիւն մութլագա լազը՞մ մը» տէտի։

«Էվվէթ, Լէյտի, մութլագա լազըմ տըր։»

Մէրգումէ տէրհալ տըշարը չըգըպ քիւթիւպխանէյէ կիրտի, վէ հիւզիւ գօյու գափանըպ ֆիղան էթմէքտէ իտի։ Էնճամ տօքթօրլարտան պիր գաչը միւֆարագաթ էյլէտիլէր; զիրա արթըգ էտէճէք պիր չէյ գալմամըշ իտի։ Լօրտ արա սըրա այըլըպ տէհշէթլի սուրէթտէ չապալար վէ ինլէր իտի։ Իհթիմալէն ֆիքրի իզթիրապը տախի վիւճուտընըն տիւչար օլտուղը ճէֆալարա միւնզամ օլույօր իտի, զանն էտէրսին պէօյլէ ֆէնա կէչմիշ օլան էօմրլէր՝ սօն սաաթլարընտա զիյատէ ազապ չէքէրլէր։ Գարլայլ իսէ արատա պիր կէլիպ նազիք պիր թարզտա խապէրլէր վէրէրէք Իզապէլի թէսքինէ չալըշըյօր իտի։ Հալի նէզ ուզուն սիւրտիւ. Կէճէ սապահ օլմագտա, լաքին Լօրտ հալա չապալամագտա իտի։

Իզապէլ արթըգ տայանամայարագ Մր. Գարլայլ իլէ ատէթա նիզա էթմէքտէ, վէ «Պանա էթտիյինիզ զալիմլիք տըր, փէտէրիմտէն պէնի նի՛չիւն այըրըյօրսունուզ։ Սէնի փէտէրինին սօն սաաթլարընտա, օնտան այըրտըլա՞ր մը» տէյիւ ազլայըպ նիտա էյլէմէքտէ իտի։

«Միլէյտի օրատա պուլունմագ իչիւն սիզին հիւրէյինիզտէն չօգ զիյատէ սէրթ պիր հիւրէք լազըմ տըր» ճէվապ վէրտի։

«Սիզ սէրթ հիւրէքլի տէյիլսինիզ, պէնի պրագընըզ, մէրհամէթ էտինիզ փէտէրիմէ՛, փէտէրիմէ՛» տէյիւ գափույա սէյիրթտի Իզապէլ։

Գարլայլ էօնիւնէ չըգըպ արգասընը գափույա տայատարագ քէմալը նէզագէթ վէ իշթիրագը հիս իլէ հիւզիւնէ պագըպ. «Ափվ էտէրսինիզ, սէվկիւլիւ հանըմ, սիզի պրագամամ» տէտի, վէ էլինտէն թութուպ աթէշին հանընա կէթիրտի։

Իզապէլ էօնքիւր, էօնքիւր ազլայարագ. «Ա՛հ, փէտէրի՛մ, փէտէրի՛մ, տիւնեատա սէնտէն պաշգա քիմսէմ եօգ, փէտէրի՛մ» տէյիւ ֆէրեատ էյլէտի։

«Պիլիրիմ, պիլիյօրում, հալինիզի հիս էտիյօրում։ Ագչամտան պէրու 20 տէֆա տիւշիւնտիւմ քի, քեա՛շքի պիրատէրինիզ օլա իտէմ, սիզի տահա զիյատէ սէրպէսթ վէ գուվվէթլէ թէսէլլի էթմէյէ չալըշըր իտիմ։ Ափվ էյլէ պու միւթէլաամը» տէտի Գարլայլ։

«Էօյլէ իսէ պէնի նի՛չիւն հանընա պրագմայօրսունուզ, պանա սէպէպինի սէօյլէյին վէ իթաաթ էյլէրիմ։»

«Փէքի ֆէնա հալտէ տիր, փէքի ճիյէրսուզ սուրէթտէ չապալայօր։ Սիզին կէօրճէյինիզ մէնզարէ տէյիլ տիր։ Էկէր սէօզիւմիւզիւ տինլէմէյիպ կիտէր իսէնիզ պիւթիւն էօմրիւնիւզտէ փէշիման օլաճագսընըզ» տէտի Գարլայլ։

«Վէֆաթ էթմէք իւզրէ՞ մի տիր։»

Գարլայլ սիւքիւթ էթտի։ Նասըլ ճէվապ վէրէճէյինի պիլմէյօր իտի։

«Պէնի ալտաթմայընըզ, սիզէ իթիմատըմ վար։»

«Գօրգարըմ էօյլէ տիր։»

Իզապէլ քէնտինի գանէփանըն իւզէրինէ աթըպ. «Ա՛հ, փէտէրիմ պէնտէն այըրըլյօր, էպէտէն այըրըլյօր։ Պրագըն պիր տէֆա կէօրէյիմ, սօն վէտա էտէյիմ, պունը տիլիրիզ էթմէյին» տէյիւ ազլամագտա իտի։

Գարլայլ «Կիտիպ պագայըմ, ամմա պէն կէլէնէ գատար օթուրընըզ» տէյիւ գափուտան չըգտը վէ Լօրտըն օտասընա կիրիպ չըգմասը պիր օլտու, վէ Իզապէլին հանընա ալտէթ էտիպ, էլինի քէմալը իհթիրամլա թութարագ տէրին վէ միւէսսիր պիր սէտա իլէ. «Քեաշքի սիզի թէսէլլի էտէպիլսէմ» տէտի։

Մէրգումէնին նիւզլիւ օլ պիր օտատա եաթանըն պէնզի կիպի պէմպէյազ օլուպ «Սէօյլէյինիզ, չափուգ սէօյլէյինիզ» տէտի։

«Սէօյլէյէճէք պիր շէյ գալմատը, հէր շէյ պիթտի, Ալլահ սիզի թէսէլլի էյլէսին Լէյտի Իզապէլ։»

Մէրգումէ նիւզլիւ գօյուն սուֆա խըզէրինէ տիւշտիւ, ճիյէրլէր փարէլէյէճէք տէրէճէտէ ֆիղան ու ֆէրեատ էյլէտի։ Շաֆագ աղարմագտա օլուպ, էօմրիւն թարիխինէ ախէր պիր կիւն տահա միւնզամմ օլմագտա, լաքին Ուիլեէմ Սէյն, Լօրտ Մաունթ Սէվըրնըն օլ կիւնտէն հիսսէսի եօգ իտի։ Րուհը էպէտէն թէյրան էթմիշ իտի։

ՖԱՍԼ 10

ՃԷՆԱԶԷ ՊԷՔՃԻԼԷՐԻ

Լօրտըն վէֆաթը վէ տէֆնի պէյնինտէ պիր չօգ վուգուաթ զուհուր էյլէտի։ Միւմաիլէյհ Ճումաա սապահը վէֆաթ էթմիշ վէ օլ կիւնիւ ագշամ օլմաղտան պիւթիւն Լօնտրա պու խապէրի իշիթմիշ իտի։ Նէթիճէսի շու օլտու քի Ճումաա էրթէսի սապահլայըն Իսթլին սայֆիյէսինին էթրաֆը Լօրտըն ալաճագլըլարը գալապալըղը իլէ տօլմուշ իտի։ Պազըսը 10 լիրա, պազըսը 1000, պազըսը 10,000 լիրա իսթէմէքտէ, պազըսը եայղարա էթմէքտէ, ախէրլէրի տահա թէրպիյէլի պուլունմագտա, պիր թագըմը տախի ճէնազէյի րէհին հալինտէ զապթ էթմէյի տիւշիւնմէքտէ իտիլէր։ Պու սօնրաքիլէր մագսատլարընը զայէթ մուվաֆֆագիյէթլէ մէյտանի իճրայա գօտուլար. շէօյլէ քի իքի սիվրի պուրունլու, պէտչէհրէլի հէրիֆլէր տօլաշըպ խըզմէթճիլէրէ մախսուս օլան գափույը չալտըլար։ Պիր խըզմէթճի գըզ գափույա կէլիպ աչտըղընտա «Սանտըգ կէլտի՞ մի» տէյու սուալ էյլէտիլէր։ «Խայր, Մր. Ճօնս սաաթ տօգուզտա սէօզ վէրմիշ իտի, տահա սաաթ տօգուզ օլմատը»։

«Պիզ օրատան կէլիյօրըզ, սանտըգ եօլա չըգտը, պիզ Լօրտ հազրէթլէրինին օտասընա չըգըպ հազըրլայաճաղըզ» տէմէլէրի իւզէրինէ խըզմէթճի պունլարը ճէնազէնին եաթտըղը օտայա կէօթիւրտիւ։... Պունլար օտատան իչէրի կիրէր կիրմէզ գափույը գափայըպ պիրի ճէնազէնին սաղ թարաֆընա, տիկէրի սօլ թարաֆընա օթուրտըլար։ Պունլար ճէնազէյի զապթ էյլէմիշ իտիլէր, վէ հագգլարը վէրիլմէտիքճէ օրատան գըմըլտանմայաճագ իտիլէր, վէ գանուն տախի միւսաատէ էյլէր իտի։ Նէ՛ ալա մէշղուլիյէթ։ Արատան պիր սաաթ կէչմէզտէն Լէյտի Իզապէլ եինէ փէտէրինի կէօրմէք իչիւն օտայա կիրտի վէ կէօզիւնիւ գալտըրըպ պու իքի պիչիմսիզ հէրիֆլէրի կէօրտիւյիւնտէ գօրգուպ էթրաֆտան կէլմիշ թէրպիյէսիզ սէյիրճիլէր զաննըյլա պիր խըզմէթճի չաղըրմագ տիւշիւնտիւ իսէտէ, էվվէլա քէնտի սէօյլէմէյէ գարար վէրիպ «Պուրատա նէ՞ արայօրսունըզ» տէտի։

«Միւսաատընըզլա թէշէքքիւր էյլէրիզ, եէրիմիզ րահաթտըր, հանըմ» ճէվապ վէրտիլէր։

Լէյտի Իզապէլ պունլարըն աթվար վէ սէօզլէրինտէն պիր շէյ անլամայըպ, «Նէ՞ իսթէյօրսունըզ, պուրատա նէ՞ եափըյօրսունըզ» տէտի։

«Փէք էյի, սիզէ սէօյլէյէլիմ, չիւնքի սիզ քէրիմէսի սինիզ կէօրիւնիյօր, վէ պաշգա աղրապասը տա մէյտանտա եօգ։ Պիզ նախօշ պիր վազիֆէ իֆասընա մէճպուր օլտուգ։ Պունը զապթ էտիյօրուզ։ Պէլքի խապէրինիզ վար քի փէտէրինիզին չօգ պօրճու վար տըր։ Պիզիմ էֆէնտի վէֆաթընը իշիտիր իշիթմէզ պիզի եօլլատը քի ճէնազէյի թէվգիֆ էտէլիմ, վէ փարալարը ալմատըգճա պըրագմայալըմ։ Պիզ տէ էմրէ իթաաթ էտիյօրուզ» տէտիլէր։

Պու սէօզլէր Իզապէլէ Ջինճէ կիպի իտիլէր. մէրգումէյի տէհշէթ վէ թէաճճիւպ սարտը։ Ճէնազէյի՞ մի զապթ էթմէք։ Պէօյլէ շէյ էօմրիւնտէ իշիթմէմիշ. իշիթմիշ օլսա պիլէ ինանմազ իտի։ Աճէպա նէ՞ եափաճագլար իտի։ Պիչարէ՝ էլլէրինի եիւզիւնէ գափայըպ կէօզ եաշլարը տէօքէրէք տըշարը գօշտու, վէ Միսիս Մէյսօնա րասթ կէլիպ իքի էլլէ մէր-

գումէյի թութարագ «Օրատա... իքի ատէմլէր... օրատա» տէյիւ փէփէլէտի:»

«Նէ՞ ատէմլէր, Մի Լէյտի...հանկի ատէմլէր» տէտի գարը:

«Պիլմէմ, պիլմէմ... փէտէրիմի զապթ էյլէմիշլէր կիթ-մէյէ էքլէր իմիշ:»

Միսիս Օ՛էսօն մէսէլէյի անլամագ իսթէրէ Լօրտըն օտա-սընա կիրտի: Իզապէլ իսէ սալատա փարմագլըղա տայանըպ տուրուր իքէն աշաղըտան գալապալըգ վէ կիւրիւլթիւ սէ-տալարը գուլաղընա իլիշտի: Խըզմէթճի գալապալըղա խի-թապէն «Հանըմը կէօրմէքտէն նէ՞ ֆայտէ չըգար. փէտէրի-նին իշլէրինտէն սալա խապէրի եօգ տըր. անըն տէրտի քէնտիսինէ եէթէր, պրագընըզ» տէմէքտէ իտի:

«Կէօրէճէյիզ, կէօրմէլիյիզ: Էկէր աշաղը կէլիպ սուալը-մըզա ճէվապ վէրմէյէ թէնէզզիւլ էթմէզ իսէ պիզ եօգարը կի-տէրիզ» տէյիւ պաղըրըշըյորլար: Ճէվապէն «Պուրատա քեաֆֆէ-միզ սօյուլմուշ տօլանտըրըլմըշըզ, վէ քէրիմէսինտէն պաշգա սէօյլէյէճէք քիմսէ եօգ տէնիլիյօր, վէ մէրգումէյի թաճիզ էթմէյի տէյիլ իմիշիզ: Փարամըզը սարֆ էթտիքլէրի զէման թաճիզ օլմայօր իտիլէր: Էկէր աշաղը կէլիպ պիզիմ իլէ գօ-նուշմազ իսէ, տէյէճէյիզ քի գատընըգ չէրէֆինտէն մահ-րում՝ պիհիճապ պիր քիմէսնէ տիր:»

Իզապէլ քէնտինի կիւճպէլա զապթ էտիպ մէրտիվէնտէն պիրազ աշաղը էնէրէք եավաշճա խըտմէթճիյի չաղըրըպ «Նէ՞ տիր պու... պանա սէօյլէ» տէտի,

Խըտմէթքեար «Ամա՛ն խաթունըմ, սագըն պու հէրիֆլէ-րին արասընա էնմէյէսին: Բէնճա էտէրիմ, կիտինիզ. սիզի կէօրմէսինլէր: Մր. Գարլայլա խապէր եօլլատըմ, շիմտի կէ-լիր» տէտի:

«Փէտէրիմին պունլարա պօրճը՞ մը վար ըմըշ:»

«Գօրգարըմ էօյլէ տիր, խաթունըմ:»

Իզապէլ ուսուլճա աշաղը էնիպ գալապալըղըն արասըն-տան կէչէրէք թաամ օտասընա եէթիշտի: Օրատա տախի պիր չօգ ալաճագ սահիպլէրի թօփլանմըշ իտիլէր, պազըսը ազ, պազըսը չօգ, վատէսի կէլմիշ եա հէնուզ կէլմէմիշ գամ-

պիալըլար, իսմիխապէրլէր տօփ տօլու իտի. հէր աղըզտան պիրէր չէքվա:

Պիչարէ նէ ճէվապ վէրէճէյինի, նէ վար էտէճէյինի շաշըրըպ, մէլիւլ կէօզլէրի իլէ պիր օնա պիր պունա պագ-մագտա իքէն, անլէրտէն զահիրէն մութէպէր պիրի քէլամա աղազ իլէ «Հանըմ, պուրա կէլիպ սիզէ զահմէթ վէրմէզ ի-տիք, լաքին փէտէրինիզին մասլահաթկիւզարը տիւն ագ-շամ պիզէ վէրէճէք պիր փարա օլմատըղընը վէ անճագ պու էվ էշեասը գալմըշ օլտուղունը խապէր վէրտի: Պէօյլէ սըրա-տա իւք կէլէն իւք ալըր: Իմտի սապահ էրքէն կէլիպ հաճզ էթտիրմէյէ մէճպուր օլտում» տէտի:

«Սիզ կէլմէզտէն զաթէն հաճզ օլունմուշ իտի,» տէտի պաշգա պիրիսի քի պուրնունըն սիվրիլիյինտէն եօգարը օ-տաքիլէրին ընըֆընտան օլտուղը անլաշըլըյօր իտի:«Լաքին նէ՞ չըգար պու գատար պօրճա պէտէլ: Տէնիզտէ պիր գա-տէհ սու:»

Լէյտի Իզապէլ տիթրէյէրէք «Նէ՞ եափայըմ, նէ՞ եափ-մագլըղըմը իսթէրսինիզ. փարամ եօգ քի սիզէ վէրէյիմ» տէտի:

«Պիլիյօրըզ, հանըմ. իշիթտիյիմիզէ կէօրէ սանա ճիւմ-լէմիզտէն զիյատէ զարար օլմուշ: Զիւնքի պաշընը հըֆզ էտէ-ճէք պիր էվին վէ Պէնիմ տէյէճէք պիր լիրան եօգ իմիշ» տէտի ախէր պիրի սաքին պիր սէտա իլէ:

«Հէր քէս ալէյհինտէ խապասաթ իշլէմիշ, պինլէրի խա-րապ էյլէմիշ» տէտի, պիր ախէրի գապաճա: Լաքին նէզա-քէթսիզլիյի իշիւն մէրգումը թաղիր էտիպ սուստուրտըլար:

«Պէլքի պիր սուալըմըզա ճէվապ վէրէպիլիրսինիզ, մատ-մուազէլ: Հիչ հազըր փարա եօ՞գ մու տըր:»

Մէրգումըն սէօզիւ գաթ օլունտու, Մր. Գարլայլ իչէրի կիրիպ Իզապէլին տիթրէյէն էլլէրինի թութարագ պիր թա-րաֆա չէքիպ, ամիրանէ պիր թարզ իլէ.

«Նէ՞ իսթէյօրսընըզ, պու եափտըղընըզըն մանասը նէ՞ տիր» տէտի:

«Սիզ Լօրտըն տօսթուսընըզ: Նէ իսթէտիյիմիզի պիլմէ-լիսինիզ, հագգըմըզը իսթէյօրըզ»:

«Լաքին պուրասը փարա խոճէյճէք հէր տէյիլ, պուրայա թօփլանմանըզ ֆաւտէ էթմէզ, Ուէսթմըրթըրնա կիթմէլի իտինիզ» տէտի Գարլայլ։

«Օրայա կիթտիք վէ թէէմմինաթ ալտըգ քի հիչ պիրիմիզէ պիր փարա եօգ։»

«Նէ տէ օլսա պուրա կէլմէնիզ պիհուտէ տիր։ Աֆվ էտէրսինիզ, պու խանէտէն տըշարը չըգընըզ», պու էմրէ պիթթապի քիմսէ իթաաթ էթմէտի։

«Իմթինա էյլէտիյինիզ հալտէ մէսուլիյէթտէ գալաճագընըզը սիզէ խապէր վէրիրիմ, Պու խանէ Լօրտ Մաունթ Սէվըրնըն խանէսի տէյիլ տիր։ Զօգտան ախէրինէ սաթմըշ տըր։ Իմտի ախէր պիրինին էմլաքընա թէճավիւզ էտիյօրսունըզ» տէյու իլավէ էթտի Գարլայլ։ Բիմսէ ալտըրմատը, չօղու հիճվ էթտիլէր, վէ «Պէօյլէ տէսխէլէր փարա էթմէզ» տէյու պաղըրտըլար։

«Տինլէյինիզ էֆէնտիլէր, պէօյլէ սըրատա իպաթ օլունմայաճագ պիր վագըայը սէօյլէյէճէք գատար ահմագ պիրի տէյիլիմ։ Սիզէ պիր ինսան հալինտէ շէրէֆիմ իւզէրինէ սէօյլէյօրըմ։ Պու միւլք ճիւմլէ միւշթէմէլաթը իլէ այլար էվվէլ Նիզամի սուրէթտէ ախէրինէ ֆէրաղ օլունմըշ տըր, վէ Լօրտ պուրատա անճագ պիր միւսաֆիր իտի։ Իսթէրսէնիզ մաալահաթկիւզարընտան սուալ էտինիզ» տէտի Գարլայլ։

«Բի՞մ սաթուն ալտը։»

«Ուէսթլինտէ Մր. Գարլայլ. պէլքի պաղընըզ իամինի իշիթմիշ օլմալըսընըզ։»

«Էվվէթ, իշիթմիշիզ. զէքի կէնճ պիր ավօգաթ տըր,» տէտի օնլարտան պիր գաչը։

«Օ ատէմ պէն իմ... վէ մատամ քի պանա զէքի օլմագ շէրէֆինի իթլագ էտիյօրսունուզ, ՝տիւշիւնմէլիսինիզ քի, սաղլամ վէ էմին օլմայան պիր փազարլըղա կիրիշմէմ. Քէնտի փարամ իլէ սաթուն ալտըմ. Իսթէրսէնիզ պէնիմ տիր։»

«Պէտէլինի թէտիյէ էթտինի՞զ մի։»

«Էվվէթ, օլ վագթ պիթթէմամ վէրտիմ»։

«Լօրտ օլ փարայը նէ՞ եափտը։»

«Օրասընը պիլմէմ. Լօրտըն իշլէրի պանա աիտ տէյիլ տիր։»

«Նէ աճաիպ քի, քէնտինին օլմայան հէրտէ այլար իլէ օթուրույօր» տէտի գալապալըգտան պիրի։

«Էվվէթ, աճայիպ կէօրիւնիւր, լաքին սաֆիյէսինէ սօն վէտա էթսէք իւզրէ կէլիպ պիրագ գալմայը թալէպ էյլէտի, վէ խասթալանտըղընտան կիտէմէտի, եօգ իսէ պու կիւն կիթմիշ օլաճագ իտի։ Իմտի պու էվ վէ էշեալար պանա աիտ տիր, վէ հիչ պիրինիզէ պօրճում օլմատըղընտան պուրատան չէքիլիր իսէնիզ մէմնուն օլուրըմ,» տէտի Գարլայլ։

«Պէլքի աթլար վէ արապա տա պէնիմ տէյճէնէքսինիզ։»

«Խայր, օնլարը Լօրտ քէնտիսի կէթիրտի։»

«Օնլարըն պէքճիսի վար պիր հէրէ գաչամազլար, եօգարըտա պաշգա պէքճի տահա վար,» տէտի պիրի։

«Նէ՞ մէլուն չափկըն իտի պու Լօրտ տէտի» պաշգասը։

«Լօրտ հէր նէ տէ օլսա քէրիմէսինինին հիսսիյաթընա թէարրուզ էթմէյէ սիզէ հագգ վէրմէզ, վէ զանն էտէրիմ քէնտինի պիր ինկլիզճէ թէսմիյէ էտէն՝ ,,նէզաքէթսիզլիք՚՚տէն իճթինապ էթմէլի իտի,» տէյէրէք Լէյտի Իզապէլին էլինտէն չէքիպ. «Սիզ եօգարը կիտինիզ, պու իշէ պէն պագայըմ» տէտի, վէ մէրգումէյի եօգարը կէօթիւրիւպ մաղտուր տախիլէրի տէֆ էյլէտի։ Լաքին եօգարը չըգըպ օլ իքի հէրիֆլէրի վէ ճէնազէնին զապթ օլունմուշ իտիյինի կէօրիւնճէ շաշա գալտը, զիրա անլէրի տէֆէ գուվվէթի օլմատըղընը պիլիր իտի։ Իմտի պու ատէմլէր Մաունթ Սէվըրն լօրտլուղընա վարիս վէ մէրգումըն պիրատէրի Մր. Վէյն կէլէնէ գատար օրատա գալաճագլար իտի։

Էրթէսի սապահը Փազար օլուպ Մր. Գարլայլ Իսթլինէ կէլտի, Մր. Վէյն հալա կէլմէմիշ, գահվէ ալթը մասա իւզէրինէ գօնուլմուշ վէ Լէյտի Իզապէլ տիթրէյէրէք օթուրուպ պագմագտա իտի։ Գարլայլ «կէճէյի նա՞սըլ կէչիրտինիզ, պիրագ ույուտընը՞զ մը» տէտիյինտէ.

«Խայր, ույումատըմ չօգ գօրգուում, պիւթիւն կիճէ կէօզլէրիմի գափամատըմ» տէտի։

«Նէ՞տէն գօրգույօրսընըզ։»

«Օլ ատէմլէրտէն գօրգույօրում։ Մր. Վէյն հալա կէլմէտի»։ Պիրազ սօնրա խըզմէթճի պիր տէսթէ մէքթուպլար կէթիրտի քի, չօղու Թագիյէ մէքթուպլարը իտիլէր, Իզապէլ պունլարտան պիր Թանէսինի այըրըպ «Միսիս Վէյնին եազըսը տըր» տէյէրէք աչըպ օգուտու։

«Ֆէսըլ Մարլինկ.

«Ճումա էրթէսի.

«Սէվկիւլիւ Իզապէլ,

«Մր. Գարլայլըն մէքթուպընտա եազըլան խապէրտէն սօն տէրէճէ միւթէէսսիւֆ վէ մէյուս օլտում։ Զէվճիմ պուրատա օլմատըղընտան մէքթուպը քէնտիմ աչտըմ, մէրգում տէնիզ գըյըսընտա Թէնէզզիւհէ կիթմիշ տիր։ Փազար կիւնիւ ավտէթ էտէճէյինի սէօզ վէրմիշ իտի, վէ ումումէն սէօզիւնէ սատըգ տըր։ Էմին օլունըզ քի, պիր տագիգէ պիլէ ղայպ էթմէյէրէք կէլտիյինտէ Իսթլինէ եօլլարըմ, սիզին իչին նասըլ հիսս էյլէտիյիմի Թարիֆ էտէմէմ։ Զիյատէ եազմագա վագթըմ եօգ. չալըշ քի ճէսարէթլի օլասըն, սէվկիւլիւ Իզապէլ։

«Գալըրըմ քէմալը էսէֆ վէ իհթիրամը հիսս իլէ։

«Սատըգընըզ

«Էմմա Մաունթ Սէվըրն»

Իզապէլին սար. մըշ սիմասընա ճիւզի գըզարթը սէյիրթտի, հիչ տէյիլ շու իլք մէքթուպը Էմմա Վէյն իմզալըյաճագ եէրտէ, Էմմա Մաունթ Սէվըրն իմզալամասը եիւրէյինէ օգ կիպի սափլանտը, մէքթուպը Գարլայլա ուզատըպ «Նէ՛ գատար պախթսըզըմ» տէտի։

Մր. Գարլայլ մէքթուպը օգույուպ իմզայա կէլտիյինտէ տուտագլարընը գըվըրըպ «Միսիս Վէյնին պիրազ հիսսիյաթը օլսա իտի քէնտիսի գօշուպ կէլմէլի իտի, եալընըզ օլտուղընը պիլիր իտի» տէտի։

Իզապէլ պաշընը էլլէրի իչինէ գօյուպ էյլէտի, վէ նէ

մէվգիտէ, հալ ու քէյֆիյէթտէ պուլունտուղու կէօզիւ էօնիւնէ կէլտի։

Կէնճ, կիւզէլ, սէրվէթ վէ ունվան սահիպի պիր գատըն իքէն, շիմտի պիպախթ, սահիպսիզ, վէ քէնտի էվինտէ պիլէ պիր էճնէպի, պիգայըր ի հագգըն տիխուլ էթմիշ պիր սէրսէրի իտի։ Փէտէրինէ օլան մուհապպէթի նէ գատար տէրին վէ ազիմ իտի իսէ, անըն վէֆաթը իչիւն հիսս էթտիյի քէտէր տախի օլ տէրէճէ ազիմ իտի։ Լաքին քէտէրի սալթ պու տէյիլ իտի։ Պաշընը սէթր էտէճէք պիր տամը եօգ, քէնտինինին տէյէճէք պիր լիրասը եօգ, վէ ախէրինին էվինտէ պուլունույօր իտի։ Շիմտէն սօնրա նէ՞րէյէ կիտէճէք, քի՛մ իլէ եաշայաճագ իտի։ Խըզմէթքեարլարըն մաաշը պիլէ Թէէտիյէ օլունմամըշ, քի՞մ վէրէճէք։ Իզապէլ շու միւլահազատան այըլըպ «Նէ՞ վագթտան պէրու պու խանէ սիզին տիր Մր. Գարլայլ» տէտի։

«Կէչէն Ցունիստէն պէրու։ Փէտէրինիզ սիզէ սէօյլէ՞մէտի մի։»

«Խայր, հէփ պու շէյլէր սիզի՞ն մի տիրլէր։»

«Էվվէթ, էշեա տախի փազարլըգտա տախիլ իտի, (եէմէք մասասընա պագարագ) Թապագլար վէ քէթէնլէր տախիլ տէյիլ զաննէտէրիմ» տէտի Գարլայլ։

«Օնլար տախիլ տէյի՞լ մի, էօյլէ իսէ տիւնքի ատէմլէրին օնլարա հագգլարը վար։»

«Պիլմէյօրում, պէլքի Թապագլար տախի տախիլ տիր։ Կիւմիւշ Թագըմլար վէ միւճէվհէրաթ տախիլ տիր, քէթէնլէրին գաթէն էհէմմիյէթի եօգ։»

«Էլպիսէլէրիմ պէնի՞մ մի տիրլէր։»

Գարլայլ մէյիլ պիր Թարզտա կիւլիւմսէյէրէք մէրգումէյի Թէէմին էթտի։ Զէվալլը պէօյլէ շէյլէր էօմրիւնտէ իշիթմէտիյի շէյլէր իտի, Իսթլինին պօրճա պէտէլ վէրիլմիշ իտիյի տախի խաթըրընտան կէչէրէք.

«Փէտէրիմին սիզէ պօրճու վա՞ր մը իտի» տէտի։

«Խայր, պանա հիչ պիր տէֆա պօրճլու օլմատը։»

«Եինէտէ Իսթլինի սաթուն ալտընըզ։»

«Հէր հանկի պիր քիմսէնին սաթուն ալաճաղը կիպի ալտըմ։ Փարամ վար իտի, պիր միւլք ալմագ իսթէյօր իտիմ, պունը ալտըմ։»

Իղպալ կէօզլէրինէ հիւճում էտէն եաշլարը զապթ էտէմէյէրէք․ «Մր․ Գարլայլ մէվգիիմի անլայօրում, սիզին խանէնիզտէ իգամէթ էթմէքլիյիմ ճաիզ օլամազ, լաքին նէ չարէ էլիմտէն պիր շէյ կէլմէզ» տէտի։

«Պու պապտա էնտիշէ էթմէյինիզ, Լէյտի Իղպալ։ Պէն սիզէ տահա զիյատէ միննէթտարըմ, վէ ճիտտէն իւմիտ էտէրիմ քի, Խաթլընտէ գալմագ սիզին իչին միւվաֆըգ օլուր իսէ խաթէտիյինիզ գատար գալապիլիրսինիզ։»

«Թէշէքքիւր էտէրիմ, պիր գաչ կիւն․․․թա քի տիւշիւնէյիմ։ Ա՜հ, Մր․ Գարլայլ, հագիգաթէն փէտէրիմ պէնիմ իչիւն պիր թէրթիպաթտա պուլունմամըշ տըր։ Հալիմի վազըհէն կէօրիւյօրում. Նէ էվիմ վար, նէ պիր փարամ, պուրասը սիզին տիր, Լօնտրատաքի էվիմիզ վէ Մաունթ Սէվըրնտաքի սարայ տախի թէվէրրիւսէն ամուճամ Մր․ Վէյնէ ինթիգալ էտէճէք տիր։»

«Լաքին պիլա շիւպհէ Մր․ Վէյն խանէնիզտէ քէնտիլէր իլէ գալմանըզա մէսրուր օլաճագ տըր։»

«Նէ՛, անլէր իլէ պիրլիքտէ եաշամագ մը․ Նէ՞ սէօյլէյօրսունըզ Մր․ Գարլայլ։»

«Աֆվ էտէրսինիզ պու խուսուսաթա միւտախէլէ էյլէմէլի տէյիլ իտիմ, լաքին․․․»

«Պէն սիզտէն աֆվ տիլէմէլիյիմ, հագգըմտա կէօսթէրտիյինիզ ինթիմամ իչիւն թէշէքքիւր էյլէրիմ, լաքին Միսիս Վէյն իլէ ասլա եաշայամամ։»

Մր․ Գարլայլ գալգըպ կիթմէյէ հազըրլանըր իքէն, «Սիզէ եալընըզ գալմագ էյի տէյիլ տիր, պէլքի Միսիս Տիւսի կէլմէք իսթէր» տէտի։

Իղպալ, «Տիւն կէլտի, կէրի կիթտի։ Փէտէրիմին օտասընտա օլ հէրիֆլէր օլտուգճա քի՞մ պուրատա գալըր» տէյիւ ճէվապ վէրտի։

Գարլայլ տըշարը չըգտըգընտա խըզմէթճիլէրէ Լօրտ

Մաունթ Սէվըրն կէլտիյինտէ քէնտինէ խապէր էթմէլէրինի թէնպիհ էտիպ կիթտի։

ՖԱՍԼ 11

ՅԷՆԻ ԼՕՐՏ ՎԷ ՓԱՆՏԳՆՕԹ

Փազար կէօյլէնտէն սօնրա Եէնի Լօրտ Սէվըրն Իսթլինէ միւվասէլէթ էյլէյիպ այնի զէմանտա Մր․ Ուարպըրթըն վէ Մր․ Գարլայլ տախի եէթիշիպ պիրլիքտէ միւզաքէրէյէ պաշլատըլար։

Եէնի Լօրտ 43 եաշընտա, չիշման, օրթա պօյլու պիր քիմսէ օլուպ, նամուսլու, ֆագաթ սէրթ վէ սօղուգ թապիաթլը պիր ատէմ իտի։ Պիրատէրի իլէ սըգը ալագա էյլէմէտիքլէրինտէն անըն ումուրընըն պու տէրէճէ ֆէնա պիր մէրքէզտէ օլտուղունը խայալ պիլէ էտէմէզ իտի։ Մէրգում շու խարապիյէթի վէ Իզապէլէ պիր փարա թէտարիք էտիլմէմիշ իտիյինի անլատըգտա․ «Տիւնեատա պունտան աճմագ պիր չաֆգըն խայալ օլունամազ։ Հիչ պիր ագըլ սահիպի ինսան պէօյլէ պիր մուամէլէ եափամազ․ քէնտի չօճուգլընը տիւնեայա պիլա աման վէ ինթիյաթ թէրք էյլէմէզ։ Պիչարէ գըզըն պիր թէք չիլլինի հօգ տըր քի, պիր գօրտէլա ալըրն։ Էվտէ 25 լիրա վար իմիշ քի, օնու տա հէվմի մէսարիֆ իչիւն վէրիպ պիթիրմիշ, պէօյլէ չէյ տիւնեատա վուգու պուլմու՞շ մը» տէյիւ սէօյլէնմէքտէ իտի։

«Հիչ տէյիլ գըզըն պիրազ տիւշիւնմէտի, աֆվ օլունմազ պիր գապահաթ տըր» տէտի Ուարպըրթըն, «Պու պապատէ քէնտինի ույանտըրանա գատար իշ իշտէն կէչմիշ իտի։»

«Անլատըղըմա կէօրէ Իսթլին սիզէ կէչմիշ» տէտի Լօրտ, Մր․ Գարլայլա խիթապէն։

«Էվվէթ, կէչէն Յունիստէն պէրու։»

Լօրտ հիտտէթլէ խալը իւզէրինտէ եիւրիւյէրէք «Պու նէ՛ ահմագ, ութանմազ, եիւրէքսիզ պիր ինսան, էօմրիւնիւ չափգընլըգտա կէչիրիպ պիր տիլէնճի հալինտէ վէֆաթ էթ-

միշ, վէ պիր թէք գըզընը ախէրլէրին սաատագասընտա միւհթաճ էյլէմէք, ճէնազէ մէսարիֆի խըզմէթճիլէրին մաաշը վէ սաիրէ նէ՞րէտէն վէրիլէճէք» տէտի։

«Էն զիյատէ տուշիւնիւլէճէք շէյ, քէրիմէսինին հալի տիր, մերգումէ նէ՞րէտէ գալաճագ» տէտի Մր. Գարլայլ։

«Նէ՞րէտէ գալաճագ, պիզտէ գալըր, վէ իւմիտ էտէրիմ քի փէտէրինին խանէսինտէն ֆէնա օլմազ։ Պու գատար պօրճ վէ րէզալէթ իլէ փէք մէսուտ պիր էօմր հաշամամըշ օլմալը իտի։»

«Լաքին զաննէ էտէրիմ մերգումըն պու հալլէրտէն աւլա խապէրի եօգ իտի։»

«Պօշ սէօզ. նա՞սըլ խապէրի օլմազ» տէտի եինէ Լօրտ։

«Էվվէթ, Մր. Գարլայլըն հագգը վար, մերգումէ Մաունթ Սէվըրնըն գօնաղընտա իտի, ֆագաթ պիր շէյ պիլմէյօր իտի, վէ սօն տէֆա Իսթլինին սաթըլմասը իշինի պիր միւտտէթ տահա թէէխիր էթտի, նէ հալ իսէ հէր պաւրէթմիւզլէրի չիմտի խիթամա էրտի,» տէտի Ուարպըրթըն։

Պատէհու եօգարըտա իքի քիշինին ճէնազէյի զապթ էյլէմիշ իտիքլէրինի վէ 2000 լիրատան իպարէթ օլան պօրճ թէէտիյէ օլունմատըգճա եէրլէրինտէն գըմըլտանմայաճագլարընը Լօրտա թէֆհիմ էյլէտիլէր, Լօրտ իսէ «Աճայըպ, պու նէ՞ խէճալէթ, պէօյլէ րէզալէթէ գանունլարըմըզ միւսաատէ էտի՞յօր մը» տէյու պաղըրմագտա իտի։

Պունլար գօնուշմագտա իքէն պիզ պիրազ Լէյտի Իզապէլէ աթֆ ընազար էտէլիմ։ Ամուճասը կէլտիյինտէ մերգումէ իլէ կէօրիւշիւպ քէնտիլէրինտէ գալաճաղընը խապէր վէրմիշ իտի, հէր նէ գատար մէմնունըմ տէյիւ ճէվապ վէրմիշ իտի իսէ տէ, եալընըզ գալտըղընտա ֆիքրի թուղեան էտիպ, «Խայր, աւլա կիտէմէյէճէյիմ, չալըշըրըմ, խըզմէթճիլիք էտէրիմ, պիր գարա էքմէք եէրիմ, օլ գարը իլէ եաշայամամ» տէմէքտէ իտի։ Պիչարէ, սէօյլէմէք, տուշիւնմէք գօլայ ամմա իճրասը կիւճ օլտուղընը պիլմէյօր իտի։

Էնճամ օլ իքի քիմսէնին ալաճագլարընը Լօրտ թէէտիյէ էյլէտի իսէ տէ ախէր տաինլէր տախի այնի մուաամէլէյի էյ-

լէմէսինլէր տէյիւ ճէնազէ տէֆնինէ գատար օրատա գալմալարը թէրթիպ օլունտու։ Ճէնազէ Ուէսթլին քիլիսէսինտէ տէֆն օլունաճագ իտի, զիրա Մաունթ Սէվըրնա գատար մէսարիֆ վէ քիւլֆէթի Լօրտ տէրիւհտէ էյլէմէտի։ Պու տախի Իզապէլին եիւրէյինէ զայէթ աղըր կէլտի իսէ տէ, նէ չարէ էլինտէն պիր շէյ կէլմէզ իտի։

Երթէսի կիւնիւ ճէնազէ ալայը իճրա օլունտու, վէ Լօրտ իլէ Մր. Գարլայլ սանտըղըն եանընտան կիթմէքտէ, ճիւմլէ միւսաֆիրլէրի վէ պիւթիւն Ուէսթլին էհալիսի տախի արգատան կէլմէքտէ իտիլէր։

Ճէնազէտէն սօնրա Լօրտ, խըզմէթճիլէրին կէչմիշ վէ կէչմէքտէ օլան պիրէր այլըգ մաաշլարընը հէտիյէ էյլէյիպ քէնտիսի եինէ Լօնտրայա կիտէճէք օլտուղընտան Իզապէլի եանընա չաղըրըպ. «Իզապէլ, պէնիմ կիտէճէք վագթըմ կէլտի, պիր տէյէճէյին վա՞ր մը» տէտի։

Մերգումէ պիր շէյ սէօյլէմէք իւզրէ աղզընը աչտը իսէտէ եիւզլէրի գըզարըպ պիր շէյ սէօյլէյէմէտի։

«Զաննէ էտէրիմ տէյէճէյին եօգ, տօղրու Քէսըլ Մարլինկէ կիտինիզ, լաքին եօլտա պիր շէյ եէմէյէ ունուտմա» իլավէ էթտի Լօրտ։

Լէյտի Իզապէլին րէնկի թէպտիլ օլմագտա վէ հալա միւթէրէտտիտ պիր հալտէ կէօրիւնիւյօր իտի։

«Նէ՞ վար Իզապէլ, պիր շէ՞յ մի տէմէք իսթէյօրսըն։»

Իզապէլ եէրէ պագարագ. «Սէօյլէմէք իսթէմէյօրըմ, լաքին հիչ փարամ եօգ» տէտի։

«Վա՜յ, հագիգաթէն խաթըրըմտան չըգտը, պէօյլէ շէյլին վուգուը կէօրիւլմէմիշ քի (ճըզտանընը չըգարըպ գարըշտըրարագ), պէնիմ տախի գալմամըշ սէվկիլիւմ, չիմտիլիք շու 3 լիրա իլէ իտարէի մասլահաթ էյլէ։ Եօլ մէսարիֆի խըզմէթճինին եանընտա վար, իլք հէթիշտիյինտէ Լէյտի Մաունթ Սէվըրն վէրիր։ Լաքին իսթէ, չիւնքի էօյլէ շէյ խաթըրնա կէլմէզ։ Խօշճա գալ գըզըմ, քէնտինի ֆէրահ թութ, պէն տախի թէզ կէլիրիմ» տէյէրէք օրատան չըգտը վէ արապասընա րագիպէն սավուշուպ կիթտի։

Մր. Գարլայլ Լօրտը արապասընա գատար թէշնի էտիպ Իզապէլին եանընա ավտէթ էյլէտի, մէրգումէ տուտագլարընա գատար պէմ պէյազ օլմուշ օլուպ մասանըն իւզէրինտէն ալթունլարը ալմագտա իտի:

Մէրգումէ ալթունլարըն իքիսինի Գարլայլա տօղրը եիթէրէք. «Րէճա էտէրիմ, պանա պիր խըզմէթ էտինիզ, շունլարը Մր. Քէյնէ վէրինիզ, օնըն փարայա իհթիյաճը տահա չօգ տըր, անըն խաթրը իչիւն օլմասա իտի Լօրտտան փարա իսթէյէմէզ իտիմ» տէտի:

Օլ էսնատա տըշարըտա պիր կիւրիւլթիւ իշիտիլիպ, տէօրթ աթ գօշուլը պիր արապա գափու էօնիւնտէ տուրտու: Իզապէլի ինվանընա եազըշըր թարզտա օրատան միւֆարագաթ էյլէմէսի իչիւն Լօրտ օլ արապայը իրսալ էյլէմիշ իտի: Մէրգումէ արապայա պագըպ կէօզլէրինտէն սէյլէր ագարագ աշաղը էնտի: Սալատա խըզմէթճիլէր տիզիլմիշ տուրույօր իտիլէր, անլէրտէն պազըլարընըն սաչլարը քէնտի խըտմէթլէրինտէ ագարմըշ իտիլէր. Մէրգումէ անլէրէ աթֆ ը նազար էյլէյէրէք էլինի գալտըրըպ վէտա իչիւն պիր չէյ սէօյլէմէք իսթէտի իսէտէ, պօղազը թըգանըպ հիւրէյինին խէյէճանընը զապթ էտէմէյէրէք էթրաֆա պիր տահա պագտը, վէ տըշարը չըգըպ Գարլայլըն եարտըմը իլէ արապայա կիրտի: Ուշագլար հէրլէրինէ օթուրուպ արապա եօլա չըգմաղա իւզրէ հազըրլանտը, մէրգումէ պաշընը ուզատըպ պօղունուգ պիր սէտա իլէ, Գարլայլա խիթապէն.

«Սիզէ թէշէքքիւրիւմիւ արզ էթմէտիմ, լաքին կէօրիւյօրսունըզ սէօյլէյէմէյօրըմ» տէտի:

«Բեաշքի սիզէ գիյատէ պիր չէյ եափապիլէ իտիմ, քեաշքի չու էլէմլէրտէն խէլաս էթմէք էլիմտէն կէլսէ: Էկէր պիր տահա պիր պիրիմիզի կէօրէմէզ իսէք...»

«Խայր, կէօրիւշէճէյիզ, օրայա կէլմէյէ վատ էթտինիզ տէյի՞լ մի:»

«Էվվէթ, օլ վէճհլէ պէլքի կէօրիւշէպիլիրիզ: Լաքին պու էօմրտէ մէվգի վէ հալ ու քէյֆիյէթլէրիմիզ հէկտիկէրիմիզինքինտէն չօգ ֆարգլը տըրլար: Ալլահ սիզէ էպէտէն

միւպարէքլէսին, սէվկիւլիւ Լէյտի Իզապէլ:» Արապա սիւրաթլա եօլ ալմաղա պաշլատը: Իզապէլ փէրտէլէրի էնտիրիպ արապանըն քէօշէսինէ չէքիլտի, վէ գալպի փաթլարճասընա աղլամաղա պաշլատը: Փէտէրինի ղայպ էթմիշ, էվինի ղայպ էթմիշ, հէր շէյտէն մահրում օլմուշ, սօյունմուշ իտի: Էնճամ գալպինին ըզտըրապը պիրազ թէսքին օլտու կէօզլէրինի սիլտի վէ գուճաղընտա պիր քեաղըտ փարչասը կէօզիւնէ իլիշտի: Բէմալ ը սիւրաթ վէ մէրագլա ալըպ կէօրտիւ քի 100 լիրայը հավի պիր պանգնօթ իտի:

Էյ, օգույան տօստլար, գօրգարըմ պու պիր հիքեայէ, մասալ տըր տէյէճէքսինիզ, լաքին էօյլէ տէյիլ տիր: Էմին օլուն քի սիզէ հագիգաթը հալի նագլ էտիյօրըմ: Իզապէլ կէօզլէրինի սիլիպ պիր տահա պագտը, թէքրար, թէքրար կէօզտէն կէչիրտի, աճապա նէ՞րէտէն կէլտի, քի՞մ օրայա գօմուշ իտի: Անիտէ հագիգաթ ը հալ ֆիքրինէ տօղտը: Մր. Գարլայլ պըրագմըշ օլմալը իտիյինի ֆէհմ էյլէտի, էլլէրի տիթրէյիպ, եանագլարը գըզարմաղա վէ տէրուն ի հիտտէթի թահրիք օլունմաղա պաշլատը: Իւք հիսսիյաթը սաիգէսիյլէ պունը հագարէթ տէյիւ թէլագգի էյլէտի իսէտէ, պիրազ սէրինլէնէրէք տէրունինտէ հիտտէթ եէրինէ հիւրմէթ գաիմ օլտու: Տիւնեատա պիր փարասըզ օլարագ գալմըշ իտիյինի պիլէրէք նէճապէթինտէն նաշի պու հարաքէթէ ճիւրաթ էյլէմիշ օլտուղունու իսթինթաճ էթտի: Իմտի նէ եափմալը իտի: Անը իատէ էյլէմէք վէ պէօյլէ սախի վէ նէճիպ գալպի եարալամագ տօղրու տէյիլ իտի, անը սարֆ էյլէմէք տախի իսթէմէզ իտի, իմտի պիզզաթ էլիյլէ իատէ էյլէմէք իչիւն թա քէնտինէ թէսատիւֆ էտէճէյի կիւնէ գատար սագլամաղա գարար վէրտի:

Լօրտ Մաունթ Սէվըրն Լօնտրայա եէթիշիպ միւթալաըը օլան հօթէլէ կիրտիյինտէ իւք թէսատիւֆ էյլէտիյի քէնտի գարըսը օլտու: Մէրգումէ եաս էլպիսէսինի քէնտիսի ալմագ իւզրէ օրայա կէլմիշ իտի:

«Թէէսսիւֆ էտէրիմ քի պուրատասըն: Ամմա, Իզապէլ պիզիմ էվէ կիթտի» տէտի Լօրտ:

«Պիզէ նէ՞չիւն կիթտի» տէտի գարըսը սիւրաթլա։

«Չօգ պէրպաթ պիր հալ տըր։ Լորտ Մաունթ Սէվըրն պիր տիլէնճիտէն տահա ֆէնա հալտէ վէֆաթ էթտի վէ Իզապէլին պիր ագչէսի եօգ տըր։»

«Զաթէն չօգ պիր շէյ գալաճաղը մէմուլ տէյիլ իտի։»

«Լաքին հիչ պիր շէյ եօգ, Էմմա, պիր փարասը եօգ։»

«Մէրգումէ նէ՞րէտէ գալաճագ։»

«Թապիի պիզտէ գալաճագ, մէրգումէ...։»

«Պիզտէ՞ մի գալաճագ, խա՛յր, ասլա, ասլա։»

Լէյտի Մաունթ Սէվըրն հիտտէթինտէն սարարըպ այա-ղա գալգարագ. «Պանա՛ պագ Րէյմոնտ, պէն Իզապէլի էվի-մէ գապուլ էթմէմ։ Անտէն նէֆրէթ էյլէրիմ, պէօյլէ շէյի նա՞սըլ պանա սօրմատան գապուլ էթտին։»

«Պէն թէքլիֆ էթտիմ, օ գապուլ էթտի, պաշգա նէ՞րէ-տէ գալապիլիր։»

«Նէրէտէ գալըր իսէ գալսըն, պէն իսթէմէմ։»

«Լաքին մէրգումէ կիթտի վէ Գէսըլ Մարլինկտէ տիր։ Տիւշիւն պիր տէֆա, տիւնեատա քիմսէսի եօգ վէ փէտէրի միւնասիպ պիր էօմր եաշասա իտի պիզ տահա 20 սէնէյէ գատար պու մէվգիյէ կէլէմէզ իտիք։ Իմտի ինսանիյէթ վէ ալէլխուսուս գարապէթ նօգթաի նազարընտան մէրգումէյի մուհաֆազա էթմէք ֆարզըմըզ տըր։ Անը սօգագա՞ մը պըրա-գալըմ, խասօտ տարիւլաճէզէյէ՞ մի կէօնտէրէլիմ։ Էվէ կի-տիպ քէնտինի կէօրիւր իսէնիզ, սիզին տախի հիսսիյաթը-նըզ թէպտիլ օլուր,» տէտի Լորտ։

Լէյտի Մաունթ Սէվըրն սիւքիւթ իլէ պագմագտա իտի։ «Հէմ տէ ուզուն վագթ տէրտինի չէքէճէք տէյիլսին, օլ հիւսն ու լէթաֆէթ իլէ, օլ թաթլը թապիյաթը իլէ քիմ օլ-սա անըն իլէ թէէհհիւլ էթմէք իսթէր, հէր քիմ օլսա անըն սիմասը վէ թապիաթը խաթըրը իչիւն ֆագիրլիյինէ կէօզ գափար» տէտի Լորտ։

«Պիլիրիմ իւք րասթ կէլտիյի քիմսէ իլէ թէէհհիւլ էթ-մէյէ հազըր տըր։ Լաքին պիլմէյօրսուն քի պաշընը պօշ պրագմայաճագըմ» տէտի Լէյտի Սէվըրն։

ՖԱՍԼ 12

ԳԷՍԸԼ ՄԱՐԼԻՆԿՏԷՔԻ ԷՕՄՐ

Լորտ վէ Լէյտի Սէվըրն խանէլէրինէ աւտէթ էյլէտիք-լէրինտէ Իզապէլին կէլտիյինէ 10 կիւն օլմուշ իտի։ Լորտ մէրգումէյէ իֆաի խօշամէտի էյլէտի, Լէյտի Սէվըրն տախի այնի վազիֆէյի իֆա էյլէտի իսէ տէ, օլ տէրէճէ զահիրի, օլ տէրէճէ սօղուգ վէ իսթէքսիզ պիր սուրէթտէ քի Իզապէ-լին գանը պաշընա սըչրատը։ Խայալ էտինիզ քի, էվէր իւք միւլագաթ պէօյլէ օլուր իսէ սօնրա նէ՞ հալտէ եաշատըլար։ Լէյտի Սէվըրն հէր ֆուրսաթլա թազիրլէր էյլէր, իսթիհգար էտէր. վէ սէօզ վուրուր իտի։ Մէրգումէ զայէթ ֆօտուլ օ-լուպ հէր քէսին մահզա քէնտինէ արզը ուպուտիյէթ էյլէ-մէսինի իսթէր իտի։ Քէնտիսի միսիլլու զէնկին վէ ախէր-լէրի իսթիհգար էտէն պիր գարը ազ օլտուղը կիպի քէնտի-նի պու տէրէճէ ունուտուպ աշգաղըլըղըն (Ֆըյըրթ) ուճ տէրէճէսինէ կիտէն գարը տախի նատիրէն պուլունուր իտի։ Էվինէ կէնճ վէ կիւզէլ պիր գատըն տավէթ էթմէք-տէն իսէ անըն եէրինէ պիր ճիւտամըըը տահա զիյատէ թէրճիհ էտէր իտի։ Շիմտի տէ էվինէ զիյարէթէ կէլէնլէրին Իզապէլէ զիյատէսիլէ տըգգաթ վէ հիւրմէթ էթտիքլէրինի կէօրտիւկիւնտէ հիտտէթ ու հասէտի տէրէճէ ի նիհայէտէ թահ-րիք օլունուպ աչըգտան աչըղա քէնտի խանէսինտէ պիր աղըրլըգ վէ թաճիզլիք օլտուղընը վէ չարէսիզ գալտըղը ի-չիւն թէհամմիւլ էյլէտիյինի պէյան էթմէքտէն կէրի տուր-մազ իտի։ Իզապէլ իսէ եալընըզ գալտըգճա ֆիզան էտէր վէ էլլէրինի օվալայարագ պիր չարէ տիւշիւնիւր իտի իսէ տէ, հիչ պիր եօլ կէօրէմէզ իտի։

Պունլարըն իքի օղլու օլուպ Փետրվար այընտա քիւ-չիւյիւ վէֆաթ էյլէտիյի սէպէպտէն Լոնտրայա կիտէմէյիպ Գըշը Մարլինկտէ կէչիրմէյէ մէճպուր օլտուլար։

Լորտ Մաունթ Սէվըրն իսէ տէֆի ղամմ իչիւն Մարտ

այընտա Փարիզէ ավտէթ էյլէտի։ Փասգալեա եագլաշմըշ օլտուղընտան Լէյտի Սէվըրնըն պէօյլէ վալիտէսի Միսիս Լէվիսըն Փասգալեայը պիրլիքտէ կէչիրէճէյինի թահրիրէն պիլտիրմիշ իտի։ Մէրգումէնին վիրուտընը մէն էյլէմէք իչիւն Լէյտի Սէվըրն էլմասլարընը վէրմէյէ րազը օլուր իտի իսէտէ չի չարէ կէլէճէք իտի, օլ էլմասլար քի վագթըյլա Իզապէլին մալը օլուպ անըն վիճտանընը թէզյին էյլէմէքտէ իքէն շիմտի քէնտինէ ինթիգալ էյլէմիշ իտի։ Փէհրիզին իլք հաֆթասընտա Միսիս Լէվիսըն կէլիպ նէթիշտի, վէ թօրնը Ֆրանսիս Լէվիսըն տախի պէրապէր իտի։ Պիր գաչ հաֆթա հէր շէյ սուրէթի զահիրէտէ ասուտէ պիր հալտէ կիտիպ տէվամ էթմէքտէ իտի իսէտէ, նիհայէթ Լէյտի Սէվըրնըն հասէտ վէ հիտտէթի թէտրիճէն թէզայիւտ էթմիշ իտի, զիրա Ֆրանսիս Լէվիսըն Իզապէլէ զիյատէսիյլէ տըգգաթ վէ էհէմմիյէթ վէրմէքտէ պուլունտու։ Մէրգում նէկէնի օլտուղը հալտէ Լէյտի Մաունթ Սէվըրն օնա տօղրու ատէթա թէհլիքէլի օլաճագ գատար պիր մուհապպէթ պաղլամըշ իտի, վէ տունեատա հէր քէս Իզապէլէ մէյլ էթսէ պու տէրէճէ ղազապլանմազ իտի։ Մէրգումէ կէչէն սէնէ Լոնտրատա պունլարը նէքտէլէրի իլէ կէօրիւշմէլէրինէ ֆուրսաթ վէրտիյինէ նատիմ օլմագտա վէ քէնտի քէնտինէ աֆվ էտէմէմէքտէ իտի։

Սօն Ճումա կիւնի Իզապէլ Լօրտըն քիւչիւք օղլու Ուիլեէմ իլէ կէզմէյէ չըգմըշ օլուպ Լէվիսըն տախի պէրապէր կէլմիշ իտի։ Պունլար հէման թամ վագթընտա խանէյէ ավտէթ էյլէտի։ Իզապէլ օտասընա կիրիպ էլպիսէսինի տէյիշմիշ, Մարվէլ տախի անըն սաչընը թարամագտա՝ Ուիլեէմ իսէ գուճաղընտա օթուրմագտա իքէն գափու աչըլըպ Լէյտի Սէվըրն իչէրի կիրտի։ վէ հիտտէթ ու շիտտէթինտէն տիթրէյէրէք,

«Նէ՞րէտէ իտինիզ» տէյու հայգըրտը։

«Տըշարըյա հավա ալմաղա չըգտըգ վէ աղաճըգլարըն խանընտա կէզիյօր իտիք» տէտի Իզապէլ։

«Պէօյլէ րէզալէթէ նասը՞լ իրթիքեապ էտիյօրսըն։»

Իզապէլ խիւրէյի շիտտէթլէ չարփարագ «Նէ՞ սէօյլէտիյինիզի անլամայօրում» տէյիւ ճէվապ վէրտի։

«Էվլիմի պիր թիմարխանէյէ թահվիլ էթտիյին քիֆայէթ էթմէտի տէ պիր տէ թէրզի՞լ մի էթմէյէ պաշլատըն . . . Թամամ իւչ սաաթ տըր Լէվիսըն իլէ ղայիպ օլտունուզ։ Անըն կէլտիյի իլք տագիգէտէն պէրու Ֆրլըրթ էթմէքտէն պաշգա պիր շէյէ պագմատըն։ Կէչէն Ծնունդտա տախի խափըղըն պու իտի» տէտի Մի Լէյտի։

Պու նէվ հագարաթամիզ սէօզլէր Իզապէլին սինիրընա տօգունուպ փիւր աթէշ օլտու։ Քէնտիսի պիր Լօրտ գըզը օլուպ, անըմագճասընա հասէտ վէ պու տէրէճէ հագարէթ էտէն շու գարըտան չօգ զիյատէ էսալէթլի օլտուղը չէօյլէ տուրսուն, ասլա պիր գապահաթը յօգ իքէն իլզմէթճիւնին գարշըսընտա պէօյլէճէ թահգիր օլունմագ Իզապէլին թէհամմիւլիւ հուտուտընը թէճավիւզ էյլէտի. տէրհալ սաչլարընը Մարվէլին էլլէրինտէն գուրթարըպ այաղա գալգտը վէ գարշըսընտա տուրարագ,

«Պէն Ֆրլըրթ էթմէտիմ։ Էօմրիւմտէ էտէպլէրտէն տէյիլիմ . . . Օնու էվլի պարգըլարա թէրք էյլէրիմ. . . Հէր նէ գատար տա օնլար իչիւն տահա աղ միւսաատէ օլունաճագ պիր հալ տէյիլ իսանըր իսէմտէ։ Պու խանէյէ կէլտիյիմ կիւնտէն պէրու, պուրատա անճագ պիր Ֆրլըրթ էտէն կէօրտիւմ . . . Օ տա պէն տէյիլիմ, սէն սին, Լէյտի Մաունթ Սէվըրն»տէտի։

Պու սէօզլէրի Լէյտի հազրէթլէրինին խիւրէյինէ օգ կիպի իլիշէյէրէք հիտտէթինտէն պէմպէյազ քէսիլիպ քէնտինի ունութտու, վէ էլինի գալտըրըպ Իզապէլին խանաղընա չարփտը, վէ մէրգումէ սագընմա գատար օլ պիր խանաղընա տախի էնտիրտի։ Պիչարէ պիր ֆէրեատ տըր գօփարըպ էլլէրինի եիւզիւնէ գափամըշ օլտուղը հալտէ եէրէ տիւշտիւ։ Մարվէլ էլլէրինի եօգարը ուզաթմըշ օլարագ տիթրէմէյէ, չօճուգ իսէ թըրնաղընա թաշ տիւշմիւշ կիպի պաղըրմաղա պաշլատը։ Մէզպուրէ Ուիլեէմին գուլաղընա տախի պիր խումրուգ վուրուպ «Մայմուն, նէ՞ աղլայօրսըն» տէյիւ թազիւէյէրէք տըշարը ֆըրլաթըպ մէնզարէյէ խիթամ վէրտի։

Օլ կէճէյի Իզապէլ հիտտէթ վէ կէօզ եաշլարը իլէ կէչիրիպ փէտէրինին խանընտա տէֆն օլունմուշ պուլունմագ-

ըղըը պին տէֆա արզու էյլէտի: Արթըր պու խանէտէ գալմագ գապիլ տէյիլ իտի: Քի՞մ գալապիլիր իտի: Լաքին նէ՞րէյէ կիթսին.., Ֆիքրինտէն պիր չօգ շէյլէր կէչիրտի: Պիր արա տիւշիւնտիւ քի, ֆիրար էտիպ Ֆրանսայա ամուճասընըն եանընա կիթսին: Նասըլ Միսիս Լէվիսընըն թիմարխանէսինէ միւրաճաաթ էթսին: Նասըլ Միսիս Մէսօնը պուլուպ անըն իլէ սաքին օլսուն: Լաքին հիչ պիրինէ գարար վէրէմէտի: Վագաա Ֆրանսիս Լէվիսըն նէզտինտէ պիր կէօնէ խաֆիֆ մէշրէպլիք կէօսթէրմէմիշ իտի իսէտէ, անըն մէտհ ու սէնա վէ աշգ ու սէվտայա տաիր սէօզլէրինէ սիւքիւթ էյլէմիշ վէ գալպինտէ անա տօղրու հէման աշգ ու մուհապպէթ տէնիլէճէք գատար պիր հիսսիյաթ փէյտա օլմուշ իտի:

Կիրակի սապահը եօրղուն վէ զաիֆ պիր հալտէ գալգտըգտա, Մարվէլ գահվէ ալթըսընը եօգարը կէթիրտի վէ քիւչիւք Ուիլեէմ տախի ուսուլճա Լէյտի Իզապէլին եանընա կիրտի: Զիրա չօճուգ Իզապէլէ փէվգէլատէ մուհապպէթլէ րապթ օլմուշ իտի: Պիրազտան կիյինիպ սալօնա էնէր էնմէզ խըզմէթճի պիր գարթ կէթիրիպ «Պիր էֆէնտի կէլմիշ, սիզի կէօրմէք իսթէյօր, Մի Լէյտի» տէտի: Իզապէլ «Պէնի՞ մի եօգսա Լէյտի Մաունթ Սէվըրնը մը իսթէյօր» տէտի: «Խայր խաթունըմ, սիզի սուալ էյլէտի:»

Իզապէլ գարթա պագըպ «Ա՛հ Մ. Գարլայլ: Սէօյլէ պույուրսուն» տէտի: Պու էօմրին վագաալարը նէ՛ աճաիպ տըրլար: Պազը էն ուֆագ վէ էն էհէմմիյէթսիզ շէյլէր պիւթիւն էօմրիւ սաատէթէ եա տախի սէֆալէթէ սէվգ էթմէյէ սէպէպ օլուրլար: Մր. Գարլայլըն միվէքքիլլէրինտէն պիրի եօլճուլըգ էտէրքէն Մարլինկէ եէթիշիպ թէհլիքէլի թարզտա խասթալանմըշ վէ իշլէրինի սըրալամամըշ օլտուղընտան քէնտիսինի թէլէկրաֆ իլէ օրայա ճէլպ էյլէմիշ իտի: Շու վագըա Գարլայլ իչին էն ատի պիր վուգուաթտան իտի իսէտէ, պիւթիւն էօմրիւնիւ թային էտէճէք պիր վագաա օլմագա թագտիր օլունմուշ իտի:

Մր. Գարլայլ իչէրի կիրիպ ուզուն գամէթի, նէճիպ սիմասը վէ ճէնթլմէնէ լայըգ աթվարը իլէ իլէրլէտի: Իզապէլ

էլինի ուզատըպ մէսէրրէթինի կիզլէմէյէրէք «Պու փէք մէմուլին ղայրի պիր մէսէրրէթ տիր: Սիզի կէօրտիւյիւմէ նէ՛ գատար մէմնունըմ» տէտի:

Տիւն պիր իշ իչիւն պուրայա կէլմիշ իտիմ, սիզի կէօրմէտէն կիտէմէտիմ: Լօրտ Սէվըրն պուրտա տէյի՞լ մի:»

«Ֆրանսայա կիթտի: Սիզէ թէքրար կէօրիւշէճէյիզ տէտիմ իտի. խաթրընըզա կէլիյօ՞ր մը: Սիզ...»

Իզապէլ պուրատա սիւքիւթ էյլէտի, զիրա պանգնօթ խաթրընա տիւշտիւ վէ նէ սէօյլէյէճէյինի շաշըրտը, զիրա անըն պիր գըսմընը սարֆ էյլէմիշ իտի: Նէ՞ եափըն. Լէյտի Սէվըրնտան ագչէ իսթէյէպիլի՞ր մի իտի: Գարլայլ թէրէտտիւտիւնիւ կէօրէրէք սէօզիւ տէյիշտիրմէք իչիւն.

«Նէ՞ կիւզէլ պիր չօճուգ տըր» տէտի:

«Էվվէթ, Լօրտ Վէյն տիր:»

«Շիւպհէ եօգ քի միւսթագիլ վէ ճիտտի պիր րուհա մալիք տիր: Գա՞չ եաշընտա սըն քիւչիւք տօսթում:»

Չօճուգ «Ալթը եաշընտայըմ էֆէնտիմ, պիրատէրիմ տէօրթ եաշընտա իտի» տէտի:

Իզապէլ չօճուղա էյիլէրէք «Ուիլեէմ, սէն պու էֆէնտիյի թանըմազըսըն, Մր. Գարլայլ տըր, պանա չօգ էյլիք էթտի» տէտի:

Չօճուգ պաշընը գալտըրըպ, «Էկէր Լէյտի Իզապէլէ էյլիք էթտին իսէ պէնտէ սէնի սէվէճէյիմ: Շիմտի տէ օնուն տօսթու՞ մը սընըզ» տէտի:

Իզապէլ «Էվվէթ, էվվէթ, չօգ էյլիք էթտի... նէ սէօյլէյէյիմ պիլմէմ. օնու սարֆ էթմէք նիյէթիմ... եօգ իտի, լաքին...» տէյիւ մըրըլտանտը վէ սիւքիւթ էթտի:

Գարլայլ կիւլէրէք «Նէ՞ սէօյլէտիյինիզի անլամայօրըմ: Լաքին սիզէ պիր ֆէնա խապէր կէթիրտիմ» տէտի:

«Նէ՞ տիր:»

«Պալըգլարըն իքիսի էօլտիւ: Կէչէնքի սօղուգլարտա տօնմուշ օլմալը տըրլար:»

«Չէքտիյինիզ զահմէթէ թէշէքքիւր էյլէրիմ: Իսթլին նա՞սըլ տըր: Սէվկիւլի Իսթլին, քի՞մ սաքին օլույօր:»

«Քիմսէ սաքին օլմայօր․ էփէյի Թամիրաթ եափտըմ։ Լաքին Լէյտի Իզապէլ, նէ՞ գատար զայիֆ կէօրիւնիյօրսընըզ։»

«Իսթլինտէ օլտուղում գատար պուրատա սըհհէթինտէ օլմագլըղըմ մէմուլ էտիլէմէզ։»

«Իւմիտ էտէրիմ պուրատա մէսուտ օլուրսըզ։»

Մէրգումէ տալա ունուտըլմայաճագ պիր պագըշ իլէ Գարլայլըն եիւզիւնէ պագըպ պաշընը սալլայարագ «Խայըր, մէսուտ տէյիլ իմ։ Տէհշէթլի պիր մահալ տըր, պուրատան կիթմէլիյիմ, լաքին նէրէ՞յէ կիտէճէյիմ պիլմէմ. տիւնեատա պիր տօսթում եօգ տըր,» տէտի։

Զօճուգլարըն եանընտա էսրար գօնուշըլմազ, չօգ տէֆա անլէր մէմուլինտէն զիյատէ պիլիրլէր վէ ֆէհմ էտէրլէր, «Խապէրի չօճուգլարտան ալ» տէրլէր։ Օլ սըրա Ուիլեէմ պաշընը գալտըրըպ «Իզապէլ պուրատան կիտէճէյիմ տէյօր, նի՞չին կիտէճէք սանա սէօյլէյի՞մ մի։ Տիւն Մամամ հիտտէթլէնիպ քէնտինի տէօյտիւ» տէտի։

«Սէսինի քէս, Ուիլեէմ» տէտի Իզապէլ։ Զօճուգ սէօզիւնէ տէվամ էտիպ «Իքի եիւզիւնէ պիրէր սիլլէ վուրտու, հէփիմիզ պագըրտըգ։ Մամա պանա տա վուրտու, հէմ տէ Լէյտի Իզապէլ կիւզէլ իմիշ, օնուն իչին Մամամ...։»

Իզապէլ հէման չօճուղը գափարագ տըշարը չըգարըպ խըզմէթճիյէ թէսլիմ էյլէտի վէ ավտէթ էյլէտիյինտէ, Գարլայլ էնկլին վէ իշթիրագը հիսս իլէ տօլու պիր սէտա իլէ․ «Նէ՞ իշիտիյօրըմ, Լէյտի Իզապէլ, չօճուղըն սէօյլէտիքլէրի սահիհ մի՞ տիր, հագիգաթէն պիր տօսթա իհթիյաճըն վար» տէտի։

«Թալէիմ տիր, չէքմէլիյիմ։ Հիչ տէյիլ, ամուճամ կէլէնէ գատար։»

«Սօնրա նէ՞ օլաճագ։»

«Պիլմէմ, պէնի գապուլ էտէճէք, պաշգա մահալ եօգ տըր։ Վէ Լէյտի Սէվըրն իլէ եաշայամամ, վէ պուրատա գալմայաճաղըմ, եիւրէյիմի տիւքէտիյօր, վէ եափտըգլարընա տալա միւսթահագգ տէյիլ իմ։»

«Շիւպհէմ եօգ քի միւսթահագգ տէյիլսինիզ։ Քեաշքէ

սիզէ եարտըմ էտէպիլսէմ, սիզին իչին նէ՞ եափապիլիրիմ։»

«Հիչ պիր շէյ եափամազսընըզ, քիմսէ պիր շէյ եափամազ։»

«Քեա՛շքէ, քեա՛շքէ սիզէ պիր եօլ պուլապիլսէմ, Իսթլին սիզին իչին փէք շէն վէ մէսուտ մահալ տէյիլ իտի, լաքին կէօրիւնիւր քի պուրասը տահա չօգ ֆէնա տըր։»

«Շէն վէ մէսուտ մահալ տէյի՞լ մի։ Խայըր, փէք մէսուտ իտի վէ էօմրիւմտէ արթըգ օլ սաատէթի պուլամայաճաղըմ։ Ա՜հ, Մր. Գարլայլ, Իսթլինի խաթըրըմա տիւշիւրմէ։ Քեա՛շքէ ույգուտան ույանըր կիպի ույանսամ վէ կէօրսէմ քի շու սօն իւչ այլար, վագաալարը իլէ պէրապէր պիր տէհշէթլի րուեա իմիշլէր, վէ պէն Թէքրարէն օրատա սէվկիւլիւ փէտէրիմ իլէ եաշայօրում։ Օրասը հագիգի պիր ճէննէթ օլաճագ տըր։»

Մր. Գարլայլըն նէֆէսի գըսըլտը, եիւզիւ գըզարըպ սիմասը պիւս պիւթիւն թէպտիլ օլմուշ պիր հալտէ իտի։ Իրատէթի էլտէն կիտիպ, նէ տէյէճէյինի շաշըրմըշ վէ մէրգումէնին էլինի էլլէրինին իչինէ ալըպ․ «Իսթլինէ ավտէթ էթմէքլիյինիզ իչին անճագ պիր եօլ վար տըր, լաքին պիլմէմ օլ պապտէ սէօյլէմէքլիյիմ օլապիլի՞ր մի» տէտի։

Իզապէլ եիւզիւնէ պագըպ տուրույօր իտի։

«Էկէր սէօզլէրիմ սիզի կիւճէնտիրիր իսէ, Լէյտի Իզապէլ, հէման պէնի աֆվ էտինիզ վէ սէօզլէրիմի քէօտիւրինիզ։ Իսթլինէ անըն խաթունը հալինտէ ավտէթ էթմէքլիյինիզի Թէքլիֆէ ճէսարէթ էտէպիլի՞րմիյիմ։»

Մէրգումէ պու սէօզլէրին ասըլ մանասընը անլամայըպ «Իսթլինին խաթունը հալինտէ ավտէթ էթմէ՞ք մի,» տէտի։

«Էվվէթ վէ պէնիմ զէվճէմ հալինտէ։»

Արթըգ եանլըշ անլամագա մահալ գալմամըշ իտի, մէրգումէ պիրտէն պիրէ հայրէթ իչինտէ ղարգ օլտու։ Եանընտա քէմալը էմնիյէթլէ տուրմուշ, էլլէրի էլի իչինտէ պուլունուպ, տիւնեատա եալընըզ տօսթու հալինտէ անըն իլէ գօնուշուպ տէրտլէշմէքտէ, անա տօղրու ֆէվգէլատէ հիւրմէթ հիսս էյլէտիյի կիպի, պիր պիրատէրի կիպի անը սէվ-

մէքտէ իտի, լաքին անըն գէվճէսի օլմա՞գ։ Պու օլ տագիգէյէ գատար հիչ պիր սուրէթլէ, հիչ պիր միւնասէպէթլէ խաթըրընտան պիլէ կէչմէմիշ իտի։ Իլք հիսսիյաթը մուխալէֆէթ էթմէք օլուպ օլ թէէսիր ալթընտա քէնտի քէնտիսինի վէ էլլէրինի կէրի չէքմէյի թէճրիւպէ էյլէտի։ Գարլայլ մէրգումէնին էլինի պրագմայըպ քէմալը նէզաքէթ վէ ճիտտիյէթ իլէ մուհապպէթինի պէյան էյլէտի։ Միւմաիլէյհ ումումէն օլտուղը կիպի «նիւրէքլէրտէն» «օգլարտան» սէնին իչիւն «էօլիւյօրըմլարտան», պահս էթմէյիփ խալիս պիր մուհապպէթին սատէ թէպլիղաթըյլա մէրգումէնին ֆիքրինէ վէ գալպինէ միւրաճաաթ էյլէտի։ Մէրգումէնին խայալընը պիր պաշգասը գապթ էթմիշ օլմասա իտի օլ տագիգէտէ էվվէթ տէյէճէյինէ ասլա շիւպհէ եօգ իտի։ Թամամ պու էսնատէ գափու աչըլըպ Լէյտի Սէվըրն իչէրի տուխուլ էյլէտի, վէ պիր պագըշտա Գարլայլըն վազիյէթինի, մէրգումէնին էլլէրի էլի իչինտէ օլտուղընը, Իզապէլին գըզարմըշ սիմասընը վէ թէլաշըը հալինի կէօրիւպ վուգուֆ հալին թամամ ֆարգընա վարարագ՝ սօղուգ սօղուգ, տիք տիք նիւզլէրինէ պագմագա պաշլատը։ Մր. Գարլայլ մէրգումէյէ տէօնիւպ քէնտի քէնտինի թագտիմ էթմէք մագսատըյլէ.

«Թէէսսիւֆ էտէրիմ քի Լօրտ Մաունթ Սէվըրն պուրատա տէյիլ տիր։ Օնըն թարաֆընտան թանըլմագ շէրէֆինէ նաիլ օլմուշ իտիմ։ Պէնտէնիզ Մր. Գարլայլըմ» տէտի։

«Իսմինիզի իշիթմիշ իտիմ, լաքին Լէյտի Իզապէլ Վէյն իլէ պու գատար սըգը պիր ալագանըզ օլտուղընը պիլմէյօր իտիմ,» տէտի Մի Լէյտի։

«Մատամ շիմտիյէ տէկին պէօյլէ ֆէվգէլատէ սըգը պիր ալագատա պուլունմուշ տէյիլ իտիք, լաքին ըճճա էտիյօր իտիմ քի, շիմտէն սօնրա էօյլէ օլալըմ։ Լէյտի Իզապէլին պանա էօմիւր րէֆիգէսի օլմասընը թալէպ էտիյօր իտիմ» տէտի Գարլայլ։

Պու սէօզլէր Գօնթէսէ խօշ րաիհալար կիպի թէէսիր էթմէսիյլէ հիտտէթի՝ մէսէրրէթէ թէհավվիւլ էյլէտի։ Զիրա պու թէքլիֆ հէր պիր կիւճլիւքլէրինի հալլ էտէճէք վէ շու նէֆ-

րէթ էթտիյի շախստան գուրթուլաճագ էն ալա չարէ իտիյինի տէր խաթըր էյլէտի։ Պինաէն ալէյհ սիմասընտա ալաիմի խօշնուտի միւշահէտէ օլունարագ, «Իզապէլ սիզէ նէ՞ գատար միննէթտար օլմալը, պէն հէր շէյի աչըգ սէօյլէրիմ, Մր. Գարլայլ, չիւնքի սիզէ մալիւմ տիր քի, փէտէրինին պասիրէթսիզլիյի սէպէպիյլէ Իզապէլ քիւլլիյէն թէրք էտիլմիշ վէ շիմտի նիւքսէք տէրէճէտէն թէէհհիւլ քէնտիսի իչիւն միւմքիւնսիւզ օլմուշ տըր։ Իսթլին փէք կիւզէլ պիր նէր իմիշ,» տէտի։

«Փէք պէօյլէ պիր նէր տէյիլ, լաքին կիւզէլ տիր։»

«Փէք ալա, Լէյտի Իզապէլին ճէվապը նէ՞ տիր աճապա» տէտի Լէյտի։ Իզապէլ պիրազ իլէրիլէյիպ Գարլայլա խիթապէն էնկին պիր սէտա իլէ. «Պանա տիւշիւնմէք իչիւն պիր գաչ սաաթ միւսաատէ էյլէ՞րմիսինիզ,» տէտի։

«Մէսրուր օլուրըմ, չիւնքի օ հալտէ գապուլ էտէճէյինիզէ տաիր հիչ տէյիլ իւմիտ էտէպիլիրիմ։ Էօյլէնտէն սօնրա թէքրար պուրա կէլիրիմ,» տէտի Գարլայլ, վէ մէրգումէ տըշարը չըգտը։

Իզապէլ օտասընտա եալընըզ գալտըղընտա պէյնի ֆուրթունա իչինտէ կիպի թէմէվվիւճ էյլէմէքտէ իտի։ Մէրգումէ հէնուզ չօճուգ օլուպ, չօճուգ կիպի տիւշիւնիւր վէ գարար էյլէր իտի։ Մր. Գարլայլըն ալըգատէկեանտան օլտուղը վէ քէնտիսի Իսթլինտէ անըն գէվճէսի օլտուղընտա. օլ իւլֆէթ էյլէմիշ օլտուղը էօմրիւն թանթանասընտան ատի սաքին պիր էօմր կէչիրէճէյի վազիֆէսի տէյիլ իտի։ Գարլայլտան մահզուզ օլույօր վէ անըն իլէ պուլունմագտան թէլէզզիւզ էտիյօր իտի։ Վէ էկէր գալպինտէ Ֆրանսիս Լէվիսըն նէր թութմուշ օլմասա իտի, անը իսթէտիյի կիպի սէվմէսինտէ հիչ պիր մանի եօգ իտի։ Ֆագաթ Լէվիսըն կէօզիւ էօնիւնէ կէլտիյինտէ, «Ա՜հ, քեաշքի անը հիչ կէօրմիւշ օլմասա իտիմ,» եախօտ «Գարի պու թէքլիֆի օ էտէ իտի» տէյիւ տիւշիւնիւյօր իտի։ Եինէ տէ Լէյտի Սէվըրնըն եանընտա իմրար էյլէտիյի էօմր խաթըրընա կէլտիքճէ, Իսթլինին կէօզիւնէ հագիգաթէն ճէննէթ կիպի կէօրիւնիւյօր իտի։ Իշթէ շու միւ-

թէլաշ իլէ օղրաշըպ չապալար վէ պիր գարար վէրէմէզ իքէն, Լէյտի Սէվըրն վէ իխթիյարէ Միսիս Լէվիսըն հանըն տա կէլիպ պիւթիւն գուվվէթ վէ թէէսսիւրլէրիյլէ Գարլայը գապուլ էթմէյէ տէյիւ իգնա էթմէյէ չալըշըրլար: Հաթթա Միսիս Լէվիսըն Գարլայ իչին «Շու պօշ գաֆալը ինսան սահիպլէրինին օն թանէսինի տէյէր» տէմէքտէ իտի:

Իզապէլ կահ պիր թարաֆա, կահ տիկէր թարաֆա մէյլ էտիպ պիր գարար վէրէմէյէրէք վագթ միրուր էյլէտի: Փէնճէրէտէն պագըշըրդընտա Գարլայըն կէլմէքտէ օլտուղունը կէօրտիւ: Աշաղը սալօնա կիթտի, վէ հալա նէ ճէվապ վէրէճէյինէ տաիր պիր գարարա կէլէմէմիշ իտի: Պէլքի պիր գաչ կիւն տահա միւսաատէ իսթէյիպ սօնրա եազմագըղը տիւշիւնիւյօր իտի: Օլ սըրատա խըզմէթքեարլարտան պիրի Գարլայը իչէրիյէ կիրտիրտի վէ Գարլայ գափույը գափայըպ մէրզումէյէ եագըն կէլէրէք, վէ պէքլէյիպ տուրմագտա իտի իսէտէ, Իզապէլ տուտագլարընա գատար պէյազլանմըշ օլտուղու հալտէ տիթրէյիպ տուրմագտա իտի: Էնճամ Գարլայ սիւքիւթի գաթ էտիպ. «Րիճամը գապուլ էթմէյէ գարար վէրտինի՞զ մի» տէտի:

«Էվվէթ, լաքի՛ն... լաքի՛ն... սիզէ սէօյլէմէքը... իսթէյօր իտիմ քի......:»

Մր. Գարլայ մէրգումէնին էլինտէն թութուպ. «Աճէլէմիզ եօգ տըր, Իզապէլ, նէթէր քի պէնի մէսուտ էյլէտինիզ, րահաթ րահաթ սէօյլէյինիզ,» տէտի:

Իզապէլին կէօզլէրինտէն եաշլար ագարագ. «Սիզէ սէօյլէյէճէք իտիմ քի... սիզէ սէօյլէմէլի իտիմ քի, հէր նէ գատար Էվվէթ տէտիմ իսէտէ, հալա սիզի...: Պանա պու թէքլիֆ փէք մէմուլին ղայրի իտի, սիզտէն չօգ խօշնուտ իմ, սիզէ չօգ հիւրմէթ վէ րիայէթ էտէրիմ, լաքին հալա սիզի սէվտիյիմի հիս էթմէյօրըմ» տէտի:

«Էկէր հիս էթսէնիզ թէաճճիւպ էտէր իտիմ: Սիզին մուհապպէթինիզի ճէլպ էթմէքլիյիմէ միւսաատէ էտէճէքսինիզ տէյի՞լ մի:»

«Էվվէթ, ումիտ էտէրիմ էօյլէ օլաճագ:»

Մր. Գարլայ էյիլիպ տուտագլարընտան պուս էյլէտի, «Սէվկիւլիւմ, իշթէ հէփ իսթէտիյիմ պու գատար տըր» տէտի:

Էրթէսի կիւնիւ օրատա գալըպ, իզտիվաճըն կիւնիւ, վէ սաիր խուսուսաթ թէրթիպ օլունտու: Թարաֆէյնին աճէլէ էտէճէք սէպէպլէրի օլտուղընտան պիր այ սօնրայա գարար վէրիլտի: Գարլայ օլ նազիք ֆիտանը պիր ան էվվէլ օրատան գալտըրմագա, Իզապէլ իսէ Լէյտի Սէվըրնըն եիւզիւնտէն՝ Լէյտի Սէվըրն տախի Իզապէլին եիւզիւնտէն գուրթուլմագա աճէլէ էյլէմէքտէ իտիլէր: Հաթթա Գարլայ միւֆարագաթ էտէր իքէն Իզապէլ քէնտինէ սարըլտըղընտա, «Քեա՛շքի սէվկիւլիւմ, սէնի շիմտի կէօթիւրէպիլսէմ. պուրատա պիր տագիգէ պրագմագ իսթէմէյօրում» տէտիյինտէ: Իզապէլ «Քեաշքի կէօթիւրսէնիզ. սիզ Լէյտի Սէվըրնին էն ալա զէմանընը կէօրտիւնիւզ» տէտի:

ՖԱՍԼ 13

ՄՐ. ՏԻԼԻՆ ՍԱՐՍԸԼՄԱՍԸ

Մր. Գարլայ Ուէսթլինէ ավտէթ էթտիյինտէ մէքթէպտէ եարամազլըգ էթմիշ օլուպտա սէզտիրմէմէյէ չալըշան պիր չօճուգ կիպի իտի: Սէնէլէրտէն պէրու հիսսի թապիի քէնտինէ էօյրէթմիշ իտի քի, հէմշիրէսի թէէհհիւլիւնէ մուխալէֆէթ էթտիյի էօյլէ տուրսուն, Լէյտի Իզապէլէ պիւթիւն պիւթիւնէ իթիրազ էտէճէյի պէտիհի իտի: Ջիրա մէրգումէ հէր շէյտէ մէնֆաաթ արար վէ կիւզէլլիք եա ախէր շէյլէր ինտինտէ լա շէյ իտիլէր: Մէրգումէնին իրատէթի էօյլէ գուվվէթլի իտի քի, Գարլայ պու թէէհհիւլիւ կիւճլիւյէ տիւշար էտէճէյինէ պիլէ ինանըր իտի, պինաէնալէյհ պու մէսէլէյի անտէն կիզլի սագլամագա գարար վէրտի վէ թայիպ օլունմազ իտի:

Մր. Գարլայըն նիշանլանմասընտան իւչ հաֆթա սօնրա պիր ագշամ Պարպարա Միս Գարլայը զիյարէթ էյլէտի:

Մասա իւզէրինտէ չայ հազըրլանմըշ օլուպ Գարլայ-

«Պու ագշամ իչմէսէմ օլուր, տահա չօգ իչլէրիմ վար» տէ-
մէքտէ իտի։ Միս Գարլայլ իսէ. «Նի՛չին իչմէյէճէքսին,
պագ, Պարպարա Հարըն Գէօըլ Մարլինկէ կիտիյօր, չիմտիյէ
գատար խապէր վէրմէտի, սէնտէ չափգանը չըգար պէրապէր
իչէլիմ,» տէտի, վէ իւչիւ պիրլիքտէ օթուրուպ չայ իչմէք-
տէ իքէն Գօրնէլիա «Գալգըպ կիտէյիմ չանթանը հազըրլա-
յայըմ» տէտի։
Գարլայլ չար չափուգ. «Խայր, մէմնունըմ պէն հազըր-
լայաճաղըմ, Փի՛թըր, պէօյիւք չանթայը օտասնա կէօթիւր,»
տէտի։
«Պէօյիւք չանթայը նէ՞ յափաճագսըն, պիր էվ գատար
տըր, օնու նէ՞րէլէրէ սիւրիւքլէյէճէքսին» տէտի Գօրնի։
«Էլպիսէլէրիմտէն մաատա պիր չօգ քեաղըտլար վար։»
«Օյ խասթա հալա օրատա՞ մը տըր» տէտի Պարպարա։
«Էվվէթ օրատա տըր։»
«Պու տէֆա տախի Լօրտ Մաունթ Սէվըրնա օղրայա-
ճա՞գմըսընըզ։»
«Էվվէթ։»
«Լէյտի Իզապէլին թէէհհիւլիւ իչիւն պիր չէյ սէօյլէ՞-
յօրլար մը» տէյիւ Պարպարա թէքրարլատը։
«Հէր քէսին սէօյլէտիյինի ֆիքրիմէ տօլտուրամամ,»
տէտի Գարլայլ։
Զայ խիթամ պուլմաղա հազըր օլուպ պիր չօգ միւքեա-
լէմէլէրտէն սօնրա, Պարպարա այաղա գալգարագ, «Վագթ
կէչիյօր, գարանըգ պաստը, վալիտէմ պէքլէր» տէտի։
«Արչիպօլտ պէրապէր կէլէպիլիր, զաթէն հազըրլանըյէ
կիտիյօր» տէտի Միս Գօրնի։
Պարպարա տէրհալ չափգասընը գօյուպ իքիսի պիրլիքտէ
յօլա տիւշտիւլէր։ Կէճէ ղայէթ սաքիթ վէ լաթիֆ իտի։
Պարպարա թէքրարէն սէօզիւ Լէյտի Իզապէլ ուզէրինէ կէ-
թիրէրէք «Արչիպօլտ, Լէյտի Իզապէլին թէէհհիւլ էտէճէյինի
իշիթտի՞ն մի տէյիւ սուալ էթտիմ, ճէվապ վէրմէտինիզ»
տէտի։
«Պարպարա ճէվապ վէրտի, ինանըրըմ քի Լէյտի Իզա-
պէլ թէէհհիւլ էտէճէք տիր» տէտի։

«Քի՞մ իլէ։»
Գարլայլ թէպէսսիւմ էտէրէք «Պու պապտէ վագթսըզ
սուալլարա ճէվապ վէրէմէմ։ Պու տէֆա ավտէթիմտէ տահա
էյի սէօյլէյէպիլիրիմ» տէտի։
«Պու տէֆա էյիճէ անլայընըզ։ Պէլքի Լօրտ Վէյն իլէ
թէէհհիւլ էտէճէք։»
Գարլայլ յիւքսէք սէս իլէ կիւլէրէք, «Ամմա թախմին
էթտինիզ, Լօրտ Վէյն ալթը յաշընտա տըր» տէտի։ «Վէ ղա-
յէթ կիւզէլ սաֆֆ վէ աչըգ յիւրէքլի նէճիպ պիր չօճուգ։
Էյէր պէնիմ էվլատըմ օլուր իսէ էօյլէ օլմասընը արզու է-
տէրիմ» տէտի։
«Փէք մուհիմ պիր իգրար, պութիւն Ուէսթլինի պէ-
քեար գալաճաղընըզա ինանտըրտընըզ, չիմտի տէ էվլատտան
պահս էտիյօրսունուզ։»
«Ուէսթլինէ պէօյլէ պիր վատտա պուլունմատըմ։»
«Հէր քէս կէօսթէրիշտէն հիւքմ էյլէր, պիր ատէմ 30
յաշար վէ...»
«Պու տա տօղրու տէյիլ, պէլքի 30 յաշընը պիթիրտի-
յիմտէ չօգտան էվլէնմիշ պիր քիմսէ օլաճաղըմ։»
«Տէմէք ինթիխապ էյլէտինիզ։»
«Էթմէտիմ տէմէմ, Պարպարա, վագթը կէլտիյինտէ հէր
չէյի անլարսընըզ։»
Պարպարա հէման էլինի մէրգումըն գօլունտան չէքէ-
րէք կէօյա չալընը թօփլար կիպի պիր հարէքէթ էյլէտի։
Վէ պէօյլէճէ գօնուշարագ գափու էօնիւնէ վարըլ օլտուգ-
լարընտա, Պարպարա «Իչէրի պույուր, վալիտէմի կէօր, չօգ-
տան պէրու պիզէ պիր էճնէպի կիպի օլտունըզ» տէտի։
«Փէք չօգ մէշղուլ իտիմ, չիմտի տէ մէշղուլըմ, կէլէ-
մէմ Պարպարա, սէլամ սէօյլէ» տէտի Գարլայլ։
«Նէ՞ գատար կիտէճէքսինիզ, պիր հաֆթատան ավտէթ
էտէ՞րմիսինիզ։»
«Իհթիմալէն պիր հաֆթատան։»
Պու էսնատէ Գարլայլ միւֆարագաթ էթմէք ուզրէ ի-
քէն, Պարպարա էյիլէյիպ·

«Արչիպօլտ սիզէ պիր չէյ սէօյլէյէճէյիմ, իւզէրիմէ կիւլմէյինիզ: Կէչէն սէնէ պանա պիր զինճիր վէ մէտալիօն վէրտինիզ, խաթըրընըզա կէլի՞յօր մը» տէտի:

«Էվվէթ, նէ՞ օլմուշ:»

«Օնուն իչինէ պիր փարչա Րիչարտըն վէ Աննանըն սաչընտան գօյտում, վէ տահա հէր վար: Պէնիմ տօսթլարըմ վէ սէվկիւլիւլէրիմին պիրէր զիքրիյէթինի սագլամագ իսթէրիմ, պիր փարչա սաչընըզտան վէրինիզ քի սագլայայըմ:»

«Սաչըմը՞ մը» տէտի Գարլայլ թէաճճիւպ իլէ, կէօյա պաշընը իթմէյօր իմիշ կիպի, «Սաչըմըն սանա նէ՞ ֆայտէսի վար, Պարպարա:»

Գարլայլ մէրգումէնին հիսսիյաթընըն նէ մէրքէզտէ օլտուղընտան վէ մագսէտի նէ իտիյինտէն աւլա խապէրտար օլմայարագ չագա էթմէքտէ իտի, էնճամ կիւլէրէք «Բէհաչքի տիւն սէօյլէտէ իտին, պէրպէրէ կիթմիշ իտիմ, պիր ավուճ կէթիրիր իտիմ: Գաղըղըն լիւզումը եօգ, Պարպարա, պէնի Ուիլլինկթըն եա Նէլսըն հէրինէ գօյաճագսըն: Կէճէլէր խայր օլսուն» տէյիպ սավուշտը:

Պարպարա եալընըզ գալտըղընտա արզասընտան պագարագ տէրին պիր թէֆէքքիւրէ տալտը, չէօյլէ քի, քէնտինի ճէննէթտէ խայալ էտիյօր իտի: Գարլայլ ինթիխապ էթմիշ իտի վէ քիմ օլտուղընա չիւպհէ օլմազ իտի: Քէնտի անտէն մաատա քիմսէ իլէ ալագա էթմէզ վէ քիմսէյէ թէմէյյիւլաթ կէօսթէրմէզ իտի:

«Լաքին աճապա նի՞չիւն իշի չագայա վէրիպ տահա աչըգ սէօյլէմէտի: Ահ, Արչիպօլտ, սէնին զէվճէն օլտուղըմ զէմանն կէօրէճէքսին քի սէնին իչիւն նէ՛ մուհապպէթ խազինէսի մէվճուտ իմիշ» տէմէքտէ իտի Պարպարա: Պէօյլէճէ պիր տահա աթֆը նիկեահտան սօնրա իչէրի օտասընա կիթտի:

Գարլայլըն միւֆարագաթընտան իւչ կիւն սօնրա, Մր. Տիլ էլինտէ պիր մէքթուպ օլարագ, Գօրնէլիանըն խանէսինէ կէլիպ սալօնա կիրտի: Մէրգումէ փէրտէլէրի թանզիմ էթմէքլէ մէշղուլ օլուպ հիչ էհէմմիյէթ վէրմէտիյինտէն Մր. Տիլ, «Միս Գօրնէլիա սիզէ Արչիպօլտտան մէքթուպ վար

տըր: Փօսթաճը հազըրխանէյէ պրագմըշ իտի, իչթէ կէթիրտիմ» տէտի:

Գօրնէլիա եիւզինի պիւլէ տէօնտէրմէյէրէք.

«Նէ՞ մէքթուպը, հազաճագ նէ՞ վար իմիշ, նէ՞ վագթ կէլիյօր իմիշ» տէտի:

«Պէնիմ մէքթուպըմտա օլ պապտէ պիր չէյ եազմայօր. աչըպ պագընըզ:»

Գօրնէլիա մէքթուպը աչըպ իւզէրինէ պագտը վէ եըլտըրըմտան վուրուլմուշ կիպի սուֆա իւզէրինէ տիւշէ գալտը, մէքթուպտա չէօյլէ եազըլը իտի:

«Գէօրլ Մարլինկ, Մայիս

«Սէվկիլիւլիմ Գօրնէլիա

«Պու սապահ՝ Լէյտի Իզապէլ Վէյն իլէ թէէհհիւլ էյլէտիմ, չիմտիլիք սիզի խապէրտար էթմէք իչիւն եազըյօրում: Եարըն եա օլ պիր կիւն տահա մուֆասսալ եազարըմ:

«Գալպըմ մուհապպէթլէ

«Պիրատէրին

«ԱՐՉԻՊՕԼՏ ԳԱՐԼԱՅԼ»

Գօրնէլիա թէքէլլիւմէ միւգթէտիր պիր հալէ կէլիր կէլմէզ աղզընտան չըգան իլք սէօզ «Պու օյուն տըր» քէլիմէսի իտի:

Մր. Տիլ հալա սանէմ կիպի տուրույօր իտի:

«Օյուն տըր տէյօրում, օրատա գազ կիպի պիր այաղըն իւզէրինէ նէ՞ տուրույօրսուն: Սէօյլէսէնէ, էօյլէ՞ մի, տէյի՞լ մի:»

«Պէն տախի հայրէթտէ գալտըմ Միս Գօրնի: Պանա տա մէքթուպ վար» տէտի Տիլ:

«Եալան տըր, օլամազ, պուրատան կիտէր իքէն թէէհհիւլ էթմէյէ պէնիմ, սէնին նիյէթինիզ վար իտի իսէ, օնուն տա վար տըր:»

«Նէ՞ պիլէլիմ Միս Գօրնի, քի՞մ պիլիր, պէլքի պուրատան կիտէր իքէն օ մագսէտ իլէ կիթտի:»

«Թէէհհիւլ էթմէք իչիւն, հէ՛: Խայր պու գատար անմագ

օլամազ։ Օնտա տա օլ ղարիփ չօճուգ հանըմ իլէ։ Խա՛յր, խայր։»

Մր. Տիլ պիր քեաղըտ փարչասը չըգարըպ «Իշթէ պունու եօլլամըշ քի ղազէթալարտա թապ էթտիրէյիմ։ Մութլագա էվլէնմիշ տիրլէր» տէտի։

Գօրնէլիա էլլէրի վէ տուտագլարը հըրսընտան տիթրէյէրէք՝ քեաղըտը ալըպ օգուտու։

«Մայիս պիրտէ Իսթլինտէն Մր. Արչիպօլտ Գարլայլ, սապըգ Լօրտ Մաունթ Սէվըրնըն քէրիմէսի՝ Լէյտի Իզապէլ Վէյն իլէ Գէսըլ Մարլինկտէ թէէհհիւլ էյլէտիլէր։ Նիքեահլարը Լօրտ Մաունթ Սէվըրնըն փափազը վասըթասըյլա իճրա օլունտու։»

Միս Գարլայլ քեաղըտը փարէ փարչա էտիպ Մր. Տիլին եիւզիւնէ տօղրու աթարագ․

«Ասլա քէնտինէ ափվ էթմէյէճէյիմ։ Ահմա՛գ, պուտա՛լա։ Կիտիպ էօյլէ միւսրիֆ պիր գըզ իլէ էվլէնմէք, էօյլէ պիրի քի գօնագլարտա թիւյլէր վէ իփէքլէր կէյինիպ արգասընտա իւչ եարտա գույրուգ սիւրիւքլէմէյէ ալըշմըշ» տէյիւ պաղըրմագտա իտի։

«Արչիպօ՞լտ մը պուտալա տըր, Միս։»

«Պուտալատան տահա ֆէնա․ մէճնուն տըր, մութլագա հալը ճիննէթտէ օլտուղը զէման պունը եափմըշ օլմալը։ Պիր ազաճըգ սէզմիշ օլսա իտիմ, քէնտինէ պիր թիմարխանէ թէզքէրէսի չըգարթըրըր իտիմ։ Նէ՞ եիւզիւմէ պագըյօրսուն, մութլագա եափար իտիմ։ Նէ՞րէտէ սաքին օլաճագլար իմիշ։»

«Զանն էտէրիմ Իսթլինտէ։»

«Նէ՞, Իսթլինտէ՞ մի։ Մր. Գարիւլ իլէ պէրապէ՞ր մի։ Սէն տէ ագլընը գաչըրըյօրսուն։»

«Իսթլին Գարիւլէրէ քիրայա վէրիլմէտի, Արչիպօլտ Գէսըլ Մարլինկտէն ավտէթ էթտիյինտէ փազարլըղը ֆէսխ էթտի։ Րէտտիյէ մէքթուպընը պէն եազտըմ։ Անլաշըլան օլ վագթ իչի գարարլաշտըրըմըշ վէ Իսթլինտէ քէնտիսի սաքին օլմաղա գարար վէրմիշ իտի։»

Միս Գարլայլ ագզը աչըգ գալարագ տինլէյիպ հէման այագա գալգտը վէ ամուտ կիպի հէյէթլէ իլէրիլէյիպ Մր. Տիլին եանընա կիթտի վէ իքի էլլէ արգատան եագասընը գավրայըպ եէտի տագիգէ պիւթիւն գուվվէթի իլէ սալլատը։ Պիչարէ իխթիյար էլինտէ ատէթա օյունճագ կիպի սալլանմագտա օլուպ նէֆէսի թըգանըպ էօլէճէք զանն էյլէտի։

«Սէնին իչիւն տէ պիր թիմարխանէ լազըմ. խայի՛ն, չա՛փկըն, սէն տէ ա՛ըն իլէ միւշթէրէքսին. հէր չէյի պիլիյօր իտին» տէյու հայգըրտը։ Պիչարէ նէֆէսինի թօփլայըպ «Ալլահ պիլիր քի, խապէրիմ եօգ տըր մատամ։ Պիր պէպէք գատար պիկիւնահ իմ։ Մէքթուպը ալտըղըմտա նէ՞րէտէ օլտուղըմը պիլմէզ օլտում» տէտի։

«Նիչին կիտիպ պէօյլէ պիր ճիննէթի իճրա էյլէտի։ Միւսրիֆ, պիր փարասըզ պիր գըզա սէն նի՞չիւն իճարա վէրիլմէսինէ մանի օլաճագ մուամէլէյի եափտըն, քէնտինի գանտըրմըշ օլմալը սըն, եօգսա օրատա սաքին օլմայը տիլէյէճէք գատար ահմագ օլամազ։»

«Պէն եափմատըմ, գոնտըրմատըմ, Միս Գօրնի, հէր չէյի քէնտիսի եափմըշ իտի։ Պէն Արչիպօլտըն խըզմէթճիսի իմ։ Հէմ նի՞չին օթուրմասըն, Իսթլին թամամ քէնտիսինէ եագըշըր։ Մէրգումէյէ կէլինտիքտէ էն թաթլը, կիւզէլ, սէվիմլի պիր գըզ տըր։ Հէմ տախի սըըզատէ տիր։»

«Իւմիտ էտէրիմ պու համագաթընըն նէթիճէսինի չէքէճէք տիր։»

«Ալլահ էթմէ՛սին, Միս Գօրնի։ Զօգ թէէսսիւֆ էտէրիմ քի նահագգ եէրտէ պանա հիւճում էյլէտինիզ։»

«Կէօզլիւմէ կէօրիւնիւր իսէն եինէ եափարըմ։»

Մր. Տիլ ուսուլճա սավուշուպ, մէրգումէ եալընըզ գալտըգտա քէնտի քէնտինէ մըրըլտանարագ էլլէ գօլույլա պազը հարաքէթլէր իճրա էտէրէք պիրազ կէզինտիքտէն սօնրա չափգասընը պաշընա գօյուպ Հաքիմ Հէրին էվինին եօլունը էլէ ալտը, վէ իչէրի կիրիպ պիր սանտալիա իւզէրինէ Պարպարանըն գարշըսընտա օթուրտու իսէտէ, պիր չէյ սէօյլէյէմէյիպ հէյէճանընը վէ ահլարընը Պարպարա իչիւնճէ,

«Նէ՞ վարտըր, պիր րահաթսըզլըղընը՞զ մը վար,» տէյիւ սօրտու։

«Րահաթսըզլը՞գ մը, ֆիքրիմ ագըլըմ ալթ իւսթ օլմուշ տըր․․․Խայր շարափ ֆալան իչմէտիմ։ Վազ կէչ, Պարպարա, պաշըմըզա պիր ֆէլաքէթ կէլտի․․․ Արչիպօլտ․․․»

«Արչիպօ՞լտ մը․․․ Նէ՞ օլտու, չմէնտիֆէրտէ պիր գազա՞ մը օլմուշ, այաղը՞ մը գըրըլմըշ։»

«Քեաշքի այաղը գըրըլսա իտի․․․ տահա ֆէնա․․․»

Պարպարա մէրգումէնին թալիաթընը պիլտիյինտէն ֆիքրինտէ մալիյէճէ պիր գըյամ օլմալը տէյիւ թախմին էտէրէք,

«Պէլքի Իսթլինէ ախտ պիր մէսէլէ տիր, Գարիւլէր կէլմէյօր մը եօգսա» տէտի։

«Խայր պիր պաշգասը կէլիյօր․․, Պիրատէրիմ կիտիփ պիր պուտալալըգ էթմիշ վէ շիմտի քէնտիսի կէլիփ Իսթլինտէ սաքին օլաճագ։»

Պարպարա կէրչի պու սէօզլէրտէն պիր շէյ անլայամատը իսէ տէ հիւզլէրի գըզարըփ մէսէրրէթ ալամէթի միւշահէտէ օլունտու։ Գօրնէլիա իսէ մէրգումէնին Գարլայլա օլան մունասէպէթինի սէզմիշ օլտուղընտան հիւրէյինտէն Շիմտի սէնտէ ալթ իւսթ օլուրսըն հանըմ տէմէքտէ իտի։ Մէրգումէ սէօզինէ տէվամ էտիփ,

«Մր․ Տիլ պու սապահ պիր խապէր կէթիրտի, Իըլտըրըմտան վուրուլմուշ կիպի օլտում վէ Տիլի պիր էյի սարսըտըմ» տէտի։

Պարպարա պիր շէյ անլամայարագ տուրուփ պագմագտա իտի։

«Լօրտ Մաունթ Սէվըրնըն գըզը խաթըրընա կէլի՞յօր մը․ չօլ չօճուգ․․․ հանի, գօնուշէրէ կէլմիշ իտի, պէյազ էլպիսէ կիյինմիշ, սաչլարընը պըրագմըշ, էլմասլար իչինտէ, հիքեայէլէրտէքի փրէնսէսլէր կիպի․․․»

«Էվվէթ։»

«Արչիպօլտ անըն իլէ էվլէնմիշ։»

Պարպարա հէր նէ գատար Քօրնինին քէսքին կէօզլէրի քէնտիսինի թէտգիգ էթմէքտէ իտիյինի պիլէրէք, հիսսիյա-

թընը զապթ էյլէմէք իսթէտի իսէ տէ գատիր օլամայըփ րէնկի պէմ պէյազ քէսիլտի վէ,

«Սահիհ տէյիլ տիր, Գօրնէլիա» տէյիւ նիտա էյլէտի։

«Սահիհ տիր, տիւն սապահ նիքեահլարը իճրա օլունմուշ։Էկէր պիրազ անլասա իտիմ հէթիչիր մէն էտէր իտիմ, լաքին պու կիւն արթըգ չարէ եօգ տըր»։

Պարպարա հէրինտէն ըրչրայըփ, «Աֆվ էտէրսինիզ վալտէմ, իլէ տըշարը չըգտը, խըզմէթճիլէրէ պիր թէնպիհ վէրմիշ իտի, ունութտըմ,» տէյէրէք սավուշտը, վէ հօգարը օտասընա գօշուփ հիւզիւ գօյու տէօշէմէ իւզերինէ գափանարագ աղլամաղա պաշլատը։ Պիչարէնին կէօզլէրի եօնիւնտէքի փէրտէ գալտըրըլըփ հազինգաթը հալի պիրտէն էօրտիւ։ Պու գատար սէնէլէրտէն պէրու րույասը վէ տահա տիւն կէճէ ույանըգ գալըփ խայալ էյլէտիյի իզտիւաճը կիւնլէրի վէ ճէլիւ խայալաթը հէր իլէ հէքսան օլմուշ իտիլէր, վէ արթըգ եօմրիւնտէ չէմս լէման էթմէյէճէք իտի։ Աղըր սէտասը տըշարըյա իշիտիլէճէք գատար հիւքսէք չըգմըշ իտիյինտէն խըզմէթճիլէրտէն Ուիլսօն ուսուլճա գափույը աչըփ իչէրի պագտը։ Գափունըն սէսի գուլաղընա հէթիչիփ մէրգումէ տօղրուլտու, վէ քէնտի քէնտինի թօփլայըփ աշաղը գօշտու։ Գօրնէլիա հալա օթուրմուշ սընըրլարընը զապթ էտէմէյօր իտի։

«Էկէր պիր մալիւմաթըմ օլսա իտի մութլագա քէնտինի պիր իքի սէնէ թիմարխանէյէ գափաթըրըր իտիմ, օրատա գըյամինըզ գալըր իտի։ Ասլա թէէհհիւլ էտէճէյի խաթըրըմտան կէչմէզ իտի, քէնտինէ տէ սէօյլէմիշ իտիմ։»

«Իէք ղայրի մութէնասիպ պիր թէէհհիւլ» տէտի Պարպարա։

«Միւնասէպէթսիզ տէմէք տէ սէօ՞զ միւ։ Հիւսն վէ հայվան օյունունա պէնզէր։ Մէրգումէ կիւզէլ, նազիքէ, ասըլզատէ, մաարաֆլը, էլմասլը, զիյաֆէթլէր վէ տէպտէպէ իլէ պէօյիւմիւշ․ քէնտիսի իսէ ատի պիր ավուգաթ։»

Պարպարանըն կիւլէճէք հիւրէյի օլսա կիւլէր իտի։

«Էվվէլքի կիւն Իսթլինէ կիթտիմ, իւչ թանէ գըզ իրգ-

մէթձի, գօրտէլալար, չէրիտլէր թագընմըչ, պիր գաչ էր-քէք խըզմէթձի չըգըըը թագըմլար իչինտէ կէօրտիւմ։ Միւս-թէձիրլէրին տիր զանն էյլէտիմ։ Քէնտիսի թութմուշ իտի-յինի անլասամ, հէփսինի եօլա գօր իտիմ։ Նէ իսէ պէն գա-րարըմը վէրտիմ, եարըն Իսթլինէ կիտիպ օլ գալապալըղը տէփ էտէրիմ, վէ օրայա նագլ էտէր օթուրուրըմ։ Պարի իքի մասրաֆ օլմասըն, հէմ տէ օ ճահիլ չօճուգ էվ իտարէ էթմէքլիյի նէ՞ պիլիր, պարի մուգայյէտ օլուրըմ։»

«Իշթէ կէօրիւյօրսուն, Պարպարա, քեաշքի պու խապէրի կէթիրէճէյիմէ պիրատէրիմին վէֆաթը խապէրինի կէթիրէ իտիմ» տէյէրէք կէլտիյի խըզ իլէ ավտէթ էյլէտի։

ՖԱՍԼ 14

ԼՕՐՏԸՆ ԹԷԱՃՃԻՒՊԻ

Լօրտ Մաունթ Սէվըրն պու իզտիրվաճըն վուգուընի իլք տէֆա ղազէթալարտա կէօրիւպ Միս Գօրնիտէն տահա ազ թաճիւպէ տիւչար օլմատը, վէ ալէլ աճէլէ գօշուպ Լօնտրայա կէլտի։ Օլ զէման կէլին վէ կիւվէյի Լօնտրանըն ղարպի պէօ-յիւք հօթէլլէրինտէն պիրինտէ գալմագտա օլտուգլարընտան տօղրու օրայա կիտիպ անլէրի պուլտու։ Տօղրու օտալա-րընա կիրտիյինտէ Իզապէլ եալընըզ իտի։ Մէրգում հէման կէօրիւշմէյէ ֆիլանա սապր էթմէյիւպ,

«Իզապէլ, թէէհհիւլ էթմիշսինիզ։ Պունըն մանասը նէ՞ տիր» տէտի։

Մէրգումէ գըզարարագ, «Էվվէթ, պիր գաչ կիւն էվվէլ» տէտի։

«Ավօգաթ Գարլայլ իլէ՞։ Պու իչ նա՞սըլ օլտու։»

«Փասգալեատա պիզէ կէլմիշ օլուպ թէքլիֆ էթտի, պէն տէ գապուլ էթտիմ։»

«Նի՞չին պանա մալիւմաթ վէրմէտին, Իզապէլ։»

«Սիզէ մալիւմաթ վէրիլմէտիյինի պիլմէյօր իտիմ, Մր. Գարլայլ վէ Լէյտի Սէվըրն եազտըլար։»

«Ջանըն էտէրիմ պունըն սէպէպի փէտէրինիզին օլ էֆէն-տինին հէր կիւն կէլմէսինէ վէ սէնին իլէ գօնուշմասընա միւսաատէ էթմէսի տիր։ Օլ վագըթ անա եիւրէյինիզի ռապթ էթտինիզ։»

«Խայր ասլա. Գարլայլը սէվմէք խաթըրըմտան պիլէ կէչմէտի»։

«Տէմէք քի մէրգումը սէվմէյօրսընըզ։»

«Խայր։ Լաքին քէնտինտէն փէկ էլ ատէ խօշլանըրըմ. պանա չօգ էյլիք էթտի,» տէտի Իզապէլ գօրգագ պիր թավր իլէ։

Լօրտ չէնէսինի օվալայարագ տիւշիւնմէյէ պաշլատը։ Ֆիքրինտէ գարար վէրտիյի եէկեանէ թէֆսիր տախի պօշա չըգմըշ իտի։

«Էկէր Մր. Գարլայլը սէվմէյօր իսէնիզ Սէվմէք վէ Խօշլանմագ արասընը նա՞սըլ թէֆրիգ էտիյօրսըն։ Օ՞լմայա քի պաշգա պիրինի սէվէսին։»

Իզապէլ պաշընը եէրէ էյիպ զինձիրի իլէ օյնայարագ,

«Վագըթ միւրուրըյլա զէվճիմի սէվէճէյիմ» տէտի։

«Ջէվապը չօճուղըմ։ Պէն կիթտիքտէն սօնրա Գէսըլ Մար-լինկէ քի՞մ կէլտի։»

«Միսիս Լէվիսըն։»

«Կէնճ էֆէնտիլէրտէն քի՞մ կէլտի տէմէք իսթէյօրում։»

«Եալընըզ Ֆրանսիս Լէվիսըն։»

«Ֆրանսիս Լէ՞վիսըն մը... Օլմայա քի օնա մուհապպէ-թինի վէրէճէք գատար համագաթ եափասըն։»

Պու սիւալ օլ գատար տօղրուտան սօրուլմուշ վէ Իզա-պէլ տախի քէնտի գալպինտէն օլ գատար խապէրտար իտի քի, պիր ճէվապ իթասընա միւգթէտիր օլամատը։ Լաքին կէօսթէրիշի վէրտիյի ճէվապտան գուվվէթլի օլարագ սըրրը-նը ֆաշ էյլէմէյէ մէճպուր օլտու։

Լօրտ սէրթ կէօզլէրինի թէրահհիւմ իլէ, մէրգումէնին հիճապընտան էյիլմիշ օլան պաշընա աթֆ էտիպ,

«Իզապէլ, Լէվիսըն չօգ ֆէնա պիր ատէմ տիր, էկէր մէրգում գալպինտէ պիր եէր թութմուշ իսէ իլք ֆուրսաթ

իլէ անը չըգարըպ աթ... վէ անտէն ուզագ օլ: Անըն իլէ ալագանը գաթ էյլէ, վէ պիր տահա եագըն օլմա:»

«Զաթէն գաթ էյլէտիմ, վէ պիր տահա րապթ էթմէյէ նիյէթիմ ասլա եօգ տըր: Լաքին Լէյտի Մաունթ Սէվըրն սիզին կիպի տիւշիւնմէյօր, եօգ իսէ օրատա պուլունտուր-մազ իտի,» մըրըլտատը Իզապէլ:

«Օ տախի անըն հագգընտա էյի տիւշիւնմէզ: Քիմսէ Ֆրան-սիս Լէվիսըն հագգընտա էյի տէյէմէզ: Լաքին զէնկին տիր, վէ նասըլ իսէ պէօյլէ պօշ գաֆալը թէնպէլ, ֆօտուլ, քիմսէլէրի վէ միւտահինլէրի էթրաֆընտա թօփլամագտան հազզ էյլէր: Իզապէլ, սէն ազըլլը օլ: Օլմայա քի ալտանասըն: Հէր նէ հալ իսէ պու Գարլայլ իլէ թէէհհիւլ էթտիյինի թէֆսիր էթ-մէզ: Տահա զիյատէ անլաշըլմազ պիր մուամմա վար: Ա-ճէպա օ սէնի մէճպու՞ր մը էթտի:»

Իզապէլ ճէվապ վէրմէզտէն Գարլայլ իչէրի կիրտի: Լօրտ մէրգումը կէօրտիւյիւնտէ Իզապէլէ խիթապէն. «Իսթէրսէն պիրազ տըշարը չըգ, Գարլայլա պազը տէյէճէքլէրիմ վար» տէտի, վէ Գարլայլա տէօնիւպ միւթէքէպպիր վէ թէմքինլի պիր թավըր իլէ.

«Էֆէ՛նտի, պու իզտիվա՞ճ նա՞սըլ վուգու պուլտու: Սիզ-տէ շէրէֆ եօ՞գ մը քի, ղայպուպէթիմտէն իսթիֆատէ էտէ-րէք աիլէ տաիրէմէ տուխուլ էտիպ միւնասիպէթսիզ եօլտա Լէյտի Իզապէլ իլէ թէէհհիւլ էյլէտինիզ» տէտի:

Գարլայլ թէաճճիւպ վէ թէմքին իլէ վէ ճէսուրանէ Լօր-տըն եիւզիւնէ պագարագ «Նէ՞ սէօյլէտիյինիզի անլամայօ-րում, Մի Լօրտ» տէյիւ ճէվապ վէրտի:

«Սէօյլէտիյիմ ղայէթ սատէ տիր, միւհաֆըզընըն ղայ-պուպէթինտէն իսթիֆատէ էտէրէք կէնճ պիր գըզը քէնտի-նին մատունը օլան պիր թէէհհիւլէ տիւչար էթմէք շէրէֆլի պիր հարէքէթ տէյիլ տիր:»

«Լէյտի Իզապէլէ տօղրու մուամէլէմտէ հիչ պիր միւ-նասիպէթսիզ հալ վուգու պուլմատը, վէ Լէյտի Իզապէլ Գարլայլա շէրէֆլի վէ նամուսլու հարէքէթտէն պաշգա պիր մուամէլէտէ պուլունմայաճագ տըր: Զաթընըզա եանլըշ խա-պէր վէրմիշ օլմալը տըրլար:»

«Պանա հիչ պիր խապէր վէրիլմէտի, պունը անճագ ղազէթալարտան անլամագլըղա միւսաատէ օլունտում, վէ Լէյտի Իզապէլին եալընըզ ագրապասը պէն իմ:»

Լէյտի Իզապէլէ թէքլիֆ էտիպ, թէքլիֆիմ գապուլ օլ-տուղունտա իլք իշիմ սիզէ եազմագ օլտու: Օլ մէքթուպը ալմամըշ օլմալըղընըզ տէյիւ կէօրիւյօրում, եօգ իսէ օնա ճէվապ վէրմէտիյինիզ իչիւն զաթը ալինիզէ նէզաքէթսիզլիք աթֆ էտէճէք իտիմ:»

«Օլ մէքթուպըն միւհթէվիյաթը նէ՞ իտի:»

«Վուգուաթը օլտուղը կիպի զիքր էյլէտիմ, վէ Լէյտի Իզապէլին նամընա նէ գայտ էթտիրտիյիմի պէյան էտիպ, իքիմիզին տախի, թէէհհիւլին պիր ան էվվէլ վուգու պուլ-մասընը արզու էյլէտիյիմիզի պէյան էյլէմիշ իտիմ:»

«Փէք ալա, մէքթուպը նէ՞ տարէսէ եօլլատընըզ:»

«Լէյտի Մաունթ Սէվըրն տարէսինի վէրէմէտի, վէ քէնտինէ թէսլիմ էտէր իսէմ քէնտիսի, մէքթուպը սիզէ եօլլայաճաղընը սէօյլէմէսի իւզէրինէ անը քէնտինէ վէրտիմ, պունտան էօթէ պիր շէյ իշիթմէտիմ, անճագ Իզապէլին մէքթուպընտա խապէր եօլլամըշ իտի քի, զա-թընըզ ճէվապ վէրմէտիյինիզտէն էլպէթթէ իթիրազընըզ եօգ տըր:»

«Պու սէօյլէտիյինիզ սահի՞հ մի տիր տէյիւ պաղըրտը:»

«Միլօրտ նազարընըզտա նէ՞ գուսուրլարըմ վար պիլ-մէմ, չիւնքիւ պիլիրիմ քի, եալան վէ իթիգատսըզլըք իլէ քիմսէ պէնի իթհամ էտէմէզ: Պու տագիգէյէ գատար զա-թընըզըն պու իզտիվաճտան պի խապէր օլտուղունուզա տաիր չիւպհէ պիլէ էթմէտիմ:»

«Էօյլէ իսէ պու գատարը իչիւն աֆվընըզը տիլէրիմ: Լա-քին սէօյլէյինիզ պու իզտիվաճ նա՞սըլ օլտու, վէ նէ սու-րէթլէ պէօյլէ թաճիլ օլունտու: Թէքլիֆինիզ վէ թէէհհիւ-լինիզ պէյնինտէն անճագ իւչ հաֆթա կէչմիշ տիր:»

«Էլիմտէն կէլսէ իտի, մէրգումէյի՝ թէքլիֆ էթտիյիմ կիւն ալըր կիտէր իտիմ: Հէր նէ քի եավըրըմ իսէ մէրգու-

ժէնին րահաթ վէ սաատէթի իչին եափըըմ։»

Լորտ Էվվէլէքի սօղուգ վէ խաթըրշինաքեարը հալինէ ավ-
տէթ էտէրէք «Չօյլէ մի... լութֆէն վազգալարը զիքր վէ
մուճիպլէրինիզի պէյան էթմէյէ հիմմէթ պույուրունուզ»
տէտի։

«Լորտ Մաունթ Սէվըրն, սիզէ խապէր վէրէյիմ քի,
վազգալար սիզին գուլաղընըզա փէք խօշ կէլէճէքլէր։»

«Միւսաատէ էտինիզ տէ օլ ճիհէթինի պէն հիւքմ էտէ-
յիմ։»

«Փէք էյի Պէտըլ Մարլինկէ պիր իշ իչին կիթմիշ ի-
տիմ, վէ զաթընըզ իլէ Լէյտի Իզապէլին տավէթի ուզէրինէ
տէվլէթխանէնիզէ կիթտիմ։ Պու հարաքէթիմ փէք թապիի
օլտուղը կիպի կիթմէմէքլիյիմ սիզէ օլան վատըմտա սա-
տագաթսըզլըգ տէմէք օլաճագ իտի։ Օրատա պի պախթ Ի-
զապէլի թէսատիւ օլունմագտա պուլտում։ Մէրգումէ խանէ-
նիզտէ մէսուտ օլմագտան փէք ուզագ պուլունույօր իտի։
Էվվէթ հաթթա տայագ եէմէք տէրէճէսինտէ, Լորտ հազ-
րէթլէրի։»

Լորտ սանէմ կիպի տուրա գալմըշ, Գարլայլըն եիւզինէ
պագմագտա իքէն Գարլայլ սէօզինէ տէվամ էտէրէք «Շու-
րասընը իզահ էթմէլիյիմ քի, պունլարա քիւչիւք մախտու-
մընըզըն իֆատէսի իլէ վագըֆ օլտում, եօգ իսէ Իզապէլ
սէօյլէմէզ իտի։ Լազըն չօճուգ աղզընտան գաչըրտըգտան
սօնրա արթըգ ինքեար էտէմէտի։ Զաթէն մէրգումէտէ ին-
քեար էտէճէք հիւրէք վէ րուհ գալմամըշ իտի, քեամիլէն
մէյուս վէ մաղտուր իտի։ Պու հալ ղազապըմը թահրիք էյ-
լէյէրէք մէրգումէյի սաատէթ պուլապիլէճէյի պիր եէրէ
կէօթիւրմէք վէ շու մաղտուրիյէթտէն պիր ան էվվէլ խէ-
լաս էթմէք իչին տէրունիմտէ չէտին պիր արզու հասըլ
օլտու։ Պունու իճրա էյլէմէք իչին անճագ պիր թարիգ
վար իտի, օնա թէքլիֆ էթմէքլիյի կէօզիւմէ ալտըրտըմ.
զէվճէմ օլուպ Իսթլինէ քէնտի խանէսինէ ավտէթ էթմէյի
թէքլիֆ էյլէտիմ։»

«Տէմէք օլույօր քի օլ կիւնիւ պիզէ կիթտիյինիզտէ պու

մագսէտ իլէ կիթմէտինիզ։»

«Խայր, անճագ հալ ու քէյֆիյէթլէրին մէյտանա կէ-
թիրտիյի պիր գարար իտի։»

Լորտ օտատա էօթէ պէրի կէզմէքտէ օլուպ եավաշ եա-
վաշ հէր չէյի անլամագտա իտի։ Լաքին հալա ֆիքրի միւ-
շէվվէշ պիր հալտէ օլտուղընտան պիրտէն պիրէ տուրուպ
«Մէրգումէյի սէվիփ սէվմէտիյինիզի սիւալ էտէպիլի՞րմիյիմ»
տէտի։

Գարլայլ՝ եիւզլէրի գըզարարագ «Պու էօյլէ պիր սիւալ
տըր քի, քիմսէ ախէրինէ ճէվապ վէրմէք իսթէմէզ, լաքին
սիզէ սէօյլէյէյիմ» տէտի։

«Մէրգումէյի ճիտտէն վէ պիւթիւն հիսսիյաթըմ իլէ
տէրունի ճանտան սէվէրիմ, թա Իսթլինտէ իքէն սէվմիշ
իտիմ, լաքին էկէր օլ կիւն խանէնիզէ կիթմէմիշ օլսա ի-
տիմ մուհապպէթիմի մէզարա գատար կիզլէյիպ ալա քիմ-
սէյէ պիր շէյ պէյան էթմէզ իտիմ։ Մէրգումէ իլէ թէեհհիւլ
էթմէք խաթըրըմտան կէչմէտիյինին սէպէպի անըն իւնվանը
վէ մէվգիին պէնիմքի իլէ միւթէապագաթ էթմէտիյի մէսէ-
լէսի իտի։ Լաքին պաշգա տէֆալար տախի գասապա ավօ-
գաթլարընտան Լորտ գըզլարը իլէ իզտիվաճ էտէնլէր օլմուշ
տըր, պիզիմքի օլ ֆիհրիսթէ պիր իլավէ տէմէք տիր։»

«Լաքին անըն նէզտինիզտէ պիր Լորտ գըզը կիպի եա-
չամասը միւմքի՞ն մի։»

«Էվիմիզ Իսթլին օլաճագ տըր։ Ֆիլվագի փէտէրինին
խանէսի կիպի տէպտէպէլի օլմայաճագ տըր։ Մուգատտէմա
հէր չէյի քէնտիսինէ վէ Լէյտի Սէվըրնա իզահ էյլէտիմ։
Իսթլին էն պէօյիւք օղլումըզա ինթիգալ էտէճէք. սանաա-
թըմ էյի տիր, վէ մըգտարը քեաֆի իրատըմտա վար,
չէօյլէ քի պէն եարըն վէֆաթ էտէճէք օլսամ, Իզապէլ սէնէվի
3000 լիրա պիր վարիտաթա մալիք օլաճագ տըր, պունլարը
մէքթուպըմտա միւնֆէրիտէն զիքր էյլէմիշ իտիմ։»

Լորտ տուրուպ տիւշիւնմէքտէ իտի, «Ումիտ էտէրիմ քի
հարէքեաթըմտա ղայրի միւնասիպ պիր ճիհէթ կէօրէմէտի-
նիզ։»

Լորտ էլինի ուզատարագ «Պէլքի ֆարգընտա օլմատը-նըզ քի, իչէրի կէլտիկիմտէ էլինիզի թութմազ իսթէմէմիշ իտիմ։ Գօրգարըմ սիզ շիմտի այնի մուամէլէ իլէ պանա մուգապէլէ էտէճէքսինիզ։ Շիմտի քէմալը մուհապպէթլէ էլինիզի սըգմագլըղը քէնտիմէ իֆթիխար ատտ էտէրիմ։ Աֆվ էտինիզ սիզի խանըշ հիւքմ էյլէտիմ։ Հագիգաթէն էն նէճիպ վէ էհլի նամուս պիր զաթսընըզ» տէտի։ Վէ Մր. Գարլայլըն էլինի թութուպ «Իզապէլէ թէսատիւֆ էտէն տէմէքլէ զէվճէմի իմա էտիյօր իտինիզ, տէյի՞լ մի։ Սիզտէն պաշգա պունը պիլէն վա՞ր մը» տէտի Լորտ։

«Էմին օլունուզ քի նէ պէն, նէ Իզապէլ, պունը հիչ պիր քիմսէյէ զիքր էթմէյիզ. վէ խաթըրլէրիմիզտէն սիլիպ աթաճագըզ։ Սիզ տախի իշիթմէմիշ օլունըզ։»

Լորտ օլ կիւնիւ պէրապէր կէչիրիպ, ագշամ միւֆարագաթ էյլէր իքէն Իզապէլէ խիթապէն։

«Իզապէլ, պու սապահ կէլիր իքէն զէվճինի մահվ էթմէք թասավվուրըյլա կէլտիմ։ Շիմտի իսէ անա հիւրմէթ վէ մուհապպէթ իպրազըյլա միւֆարագաթ էտիյօրում, անա էյի վէ սատըգ պիր զէվճէ օլ, զիրա էզ հէր ճիհէթ լայըգ տըր» տէտի։

Լորտ էվէ միւվասէլէթ էյլէտիքտէ զէվճէսի իլէ պիր գըյամէթ գօփարտըգտան սօնրա Մաունթ Սէվըրն սէրայընա ավտէթ էյլէտի։

ՖԱՍԼ 15

ԷՎԷ ԱՎՏԷԹ

Միս Գարլայլ սէօզլիւնտէ սէպաթ էյլէմիշ իտի։ Քէնտի խըզմէթճիլէրինի վէ Փիթըրը ալըպ Իսթլինէ նագլ էթմիշ վէ Մ'ր. Տիլին սէօզլէրինէ րագմէն Գարլայլըն թութմուշ օլտուղու խըզմէթքեարլարը տէֆ էյլէմիշ իտի։

Գարլայլ վէ Իզապէլ թէհէհհիւլլէրինտէն պիր այ սօնրա պիր ճումա ագշամը էվէ ավտէթ էյլէտիլէր։ Գօրնէլիա պաշընա սիյահ իփէկլի եէնի պիր շափգա գօյմուշ օլտուղը հալտէ գափուտա պէքլէյօր իտի։ Մէրգումըն 4 աթլը պիր

արապա իչինտէ կէլտիքլէրինի կէօրիւպ րէնկի աթմագլա պաշլատը իսէ տէ, նէ չարէ իտարէի մասլահաթ էթմէյէ գարար վէրմիշ իտի։

Արապատան էնտիքտէ Գարլայլ հէմշիրէսինի կէօրէրէք «Հա՜, Գօրնէլիա պուրատա՞մըսըն։ Էյի խափմըշսըն։ Իզապէլ, պու հէմշիրէմ տիր» տէտի։

Գօրնի սօղուգ պիր թարզտա «Նա՞սըլսընըզ մատամ» տէյէրէք մէրգումէնին փարմագլարընը թութտու։ Գարլայլ արապատան պագը շէյլէրինի ալմագա ավտէթ էտիպ Իզապէլ սալօնա կիրտիյինտէ Գօրնէլիա «Եօգարը չըգընըզ, մատամ, թամամտան էվվէլ պէլքի տէյիշիրմէք իսթէրսինիզ» տէմէսի իւզէրինէ, «Թէշէքքիւր էտէրիմ թամամ էթտիք, պիրազ չայ իսթէրիմ» տէտի։

«Չա՞յ մը» տէտի Գօրնի. «Պու գատար կէճ վագթ չայ իչիլի՞ր մի, զաննէտէրիմ սըճագ սու պիլէ եօգ տըր, մատամ։ Շիմտի չայ իչէրսէնիզ պիւթիւն կիճէ ույույամազսընըզ» տէտի։

«Էօյլէ իսէ պէնի եօգ, զահմէթ վէրմէյէյիմ, պիր շէյ իսթէմէմ» տէտի։

Վէ Գօրնէլի տիշարը չըգտըգընտա, Մարվէլ խանը Իզապէլին թուալէթ խըզմէթճիսինէ թէսատիւֆ էյլէտի քի, մէրգումէ զայէթ սիւսլիւ գօրտէլա վէ քէշքէշլէրլէ միւզէյյէն պիր էլպիսէ կիյինմիշ իտի, վէ իքիսի տիք տիք պիրպիրինին եիւզլիւնէ պագտըլար։ Իզապէլ իսէ խանէսինէ կէլմիշ կիպի հիսս էթմէտիյինտէն պիրտէն հիսսիյաթը ղըլեանա կէլիպ եիւզիւ գօյուն տիւշտիւ վէ աղլամագա պաշլատը։ Գարլայլ իչէրի կիրիպ պու հալը կէօրմէսիյլէ «Իզապէլ, սէվկիւլիւմ նէ՞ օլույօրսուն» տէտի։

«Եօրուլմուշում վէ էվէ կէլտիյիմտէ փէտէրիմ տէ խաթըրըմա տիւշտիւ, օտամա կիթմէք իսթէտիմ Արչիպօլտ, լաքին հանկըսը տըր պիլմէյօրում»։ Գարլայլ քէնտիսի տախի պիլմէյօր իտի, Միս Գօրնի իչէրի սըվըշըպ «Քիւթիւպխանէնին իթթիսալինտէքի օտա տըր, պէրապէր կէլէյի՞մ մի» տէտի։

Գարլայլ, «Խայր պէն կէօթիւրիւրիւմ» տէյիպ օտայա կիրտիլէր վէ, նէ՞ կէօրսէլէր էյի, ըշըգ եանմամըշ, օտա նիզամսըզ վէ հէր չէյ տիւզէնսիզ իտի: Գարլայլ էթրաֆա պիր կէօզ կէզտիրիպ «Պու նէ՞ հալ տըր, հէր չէյ գարմագարըշ կէօրիւնիւյօր, աճապա խըզմէթ.քեարլար մէ.քթուպը եանլըշ անլայարագ պիզի եա՞րըն մը կէլէճէ.ք զանն էթմիշլէր» տէմէ.քտէ իտի:

«Արչիպօլտ չօգ եօրղունըմ, էլպիսէմի չըգարամամա արթըգ աչագը կիթմէյէմ օլմա՞զ մը» տէտի Իզապէլ:

«Սէվկիլիմ, էվինիզտէ պուլունտըղընըզը ունուտըյորսունուզ, քիմսէտէն իզն ալաճագ տէյիլսինիզ: Խանէմիզին մէյսուտ պիր խանը օլմասընա չալըշաճաղըմ, վէ պէօյլէ օլաճաղընա իւմիտ էտէրիմ:»

Մէրգում հագիգի պիր նիւրէյէ մալիք օլուպ, Իզապէլի մէյսուտ էթմէ.ք իչիւն հէր չէյի եափմաղա հազըր իտի, լաքին պիլմէյօր իտի .քի, հէմշիրէսինի .քէնտինտէն այըրմատըգճա պու միւմ.քինսիզ օլաճագ իտի:

«Իզապէլ, նէ՞ իսթէրսին պիրազ չայ կէթիրէլի՞մ մի»:

«Խայր պիր չէյ իսթէմէմ, սու իչէրիմ վէ Մարվէլ կէթիրէպիլիր»:

Գարլայլ տըշարը չըգտը վէ Մարվէլ հիտտէթինտէն տիթրէյէրէ.ք խաթունընըն էլպիսէլէրինի չըգարմագտա իտի, չիւնքի եօլճուլուգլարը էսնասընտա պիր էր.քէ.ք խըզմէթճի պէրապէր օլմատըղը չէօյլէ տուրսուն, պուրատա տախի նէ օտաճը, նէ սօֆրաճը, նէ գափուճը, նէ պիրինճի պիր աշճը վէլհասըլ քիմսէ կէօզիւնէ իլիշմէմիշիտի: Վէ հէման չու սըրատա Միս Գօրնի իլէ օլ տէրէճէ գավղայա թութուշտըլար .քի, Մր. Գարլայլըն հէմշիրէսի օլտուղընը, իշիթմիշ օլմասա իտի, էլպէթէ.քի չանթայը մէրգումէնին պաշընա էնտիրիր իտի: Իզապէլ կէճէլի.ք մանթօսընը վէ փանթօֆլարընը կիյտի.քտէն սոնրա, էլինէ պիր .քիթապ ալըպ օթուրտու:

Թաամտա Գարլայլ իլէ հէմշիրէսի եալընըզ իտիլէր, «Գօրնէլիա,» տէտի Գարլայլ, «խըզմէթճիլէրիմի կէօրմէյօրում, նէ՞րէտէ տիրլէր:»

«Կիթտիլէր:»

«Կիթտիլէ՞ր մի: Նի՞չիւն: Փէ.քտէ միւ.քէմմէլ խըզմէթ.քեարլար իտի:»

«Փէ.ք միւ.քէմմէլ. Թիւլ ֆիսթանլար, չիչէ.քլի թիւյլիւ շափգալար, տիզլի.ք վէ չիզմէլէր: Արչիպօլտ պիր տահա էվ ումուրընա միւտախէլէ էթմէյինիզ:»

«Լաքին գուսուրլարը նէ՞ իտի:»

«Արչիպօլտ, պէօյլէ պուտալալըղը նի՞չին եափտըն, թէէհիւլ էտէճէ.ք իտի իսէն սէնին տէրէճէնէ մուվաֆըգ պիր գըզ եօ՞գ մը իտի:»

«Տուր պիրազ, Գօրնէլիա, օլ պապտա սանա հիչ պիր չէյ կիպլէմէյէրէ.ք եազտըմ: Աֆվ էտէրսին, զիյատէ միւպահէսէյէ լիւզում եօգ: Շու խըզմէթճիլէրէ կէլէլիմ, նէ՞րէտէ տիրլէր»:

«Բեաֆֆէսինէտէ եօլ վէրտիմ, չիւնքի ֆազլա պիր աղըրլըգ իտիլէր: Պէն պուրատա սա.քին օլմագ իւզրէ կէլտիմ. զաթէն 4 թանէ խըզմէթճիլէրիմիզ վար, պիր նազի.ք հանըմտա ոլիզին իլէ կէլտի, օլտու 5, տահա նէ՞ լազըմ:»

Գարլայլ տօնա գալտը: Հէմշիրէսինտէն այրը եաշամաղա գարար վէրմիշ իտի իսէտէ, մէրգումէյէ իթաաթ էթմէ.ք տէ .քէնտինէ թապիաթ օլմուշ իտի:

«Բէնտի էվինի նէ՞ եափտըն» տէտի:

«Մէֆրուշաթըյլա քիրայա վէրտիմ, վէ պու կիւն միւսթէճիրլէր թաշընտըլար: Պէնի սօգագա աթամագըն եա, հէմ տախի պիրլի.քտէ մէսարիֆիմիզ ազ օլմա՞զ մը: Սէնին եէրինտէ .քիմ օլսա մէսրուր օլուր: Զէվճէն էվին խաթունը օլսուն, պունա միւտախէլէ էթմէմ: Լաքին թէճրիպէսիզ տիր: Պէն անճագ իտարէ ճիհէթիլէ եարտըմ էտէճէյիմ, քէնտիսի տախի զանն էտէրիմ մէմնուն օլուր:» Գարլայլ տիւշիւնմէյէ պաշլատը, հէմշիրէսինին չու թէրթիպի պէլքի խայրլը օլապիլիր իտի:

«Իւսթիւնտէ սէնին իչիւն տէ եէր վար, լաքին... Հէմ տէ չօգճա եէր վար: Իւսթիւն պունըն եարը պէօյիւ.քլիւյիւ-

տէ տէ օլսա քհաֆէմիզէ եէր օլուր վէ Լէյտի Իզապէլ իչին սալթանաթլը պիր եէր տախի օլա պիլիր։»

«Իսթըլին պէնիմ տիր» տէտի Գարլայլ։

«Հա քէզա համագաթըն տախի։»

«Խըզմէթքեարլարա կէլինտիքտէ իսթէտիյիմ գատար սագլայապիլիրիմ... արապա վէ աթլար իչին իքի...

Գօրնէլիանըն իւզէրինէ զանն էտէրսին պայըլըճագ կէլտի։

«Նէ՞ սէօյլէյօրսըն, նէ՞ արապասը։»

«Լօնտրատա պիր արապա իլէ պիր չիֆթ աթ սաթըն ալտըմ։ Պու կէչտիյիմիզ արապա Լօրտ Մաունթ Սէվըրնըն հէտիյէսի տիր։»

«Ա՛հ, Արչիպօլտ, պու նէ՞ կիւնահլար իրթիքեապ էտիյօրսըն։»

«Նէ՛ կիւնահը։»

«Իսրաֆ՝ տէրտ աչար, վէ միւսրիֆլիք կիւնահ տըր։ Սանա պունու չօճուգլուղընտան էօյրէ՞թմէտիմ մի։ Պու փիյանօյը՞ տա մը սէն սաթըն ալտըն։»

«Էվվէթ, օ տա Իզապէլէ պէնիմ հէտիյէմ տիր։ Էվտէքի չօգ պօզուգ իտի։»

«Ֆիյաթը նէ՞ տիր։»

«Էհէմմիյէթի եօգ, 120 լիրայա ալտըմ։»

Գօրնէլիանըն կէօզլէրի թէփէսինէ չէքիլիպ էլլէրինի եօգարը տօղրու ուզաթտը, զանն էտէրսին իմտատ տիլէյօր իտի։

Գարլայլ պիր շիշէ շամփանիա ալըպ եօգարը Իզապէլին օտասընա չըգտը, մէրգումէ հալա գօլթուգ սանտալիասընտա օթուրմուշ թիթրէմէքտէ իտի։

«Նէ՞ օլույօրսուն Իզապէլ, նի՞չին րահաթսըզսընըզ։»

«Մարվէլ կիթտիքտէն սօնրա գօրգմաղա պաշլատըմ, չանը արատըմ, պուլամատըմ։ Պէնի թայիպ էյլէմէ Արչիպօլտ։ Պուրասը փէտէրիմին վէֆաթ էյլէտիյի օտա տըր, վէ խըզմէթճիլէրին սէօյլէտիյի եարասա հիքեայէսի խաթըրըմա կէլտի. զանն էթտիմ քի փէնճէրէյէ կէլիյօրլար։»

Գարլայլ կիւլէրէք պիրազ շարապ վէ սու գարըշտըրըպ մէրգումէյէ թագտիմ պիրլէ «Եարըն օտամըզ տէյիշիրէճէք տիր, սէվկիւլիւմ, գօրգմա խանըմտան կիթմէյէճէյիմ» տէտիքտէն սօնրա չանը պուլտու վէ վուրուլնճա Մարվէլ կէլիպ «Գօրնէլիայա սէօյլէ, արթըգ աշաղը էնմէյէճէյիմ» տէտի։

Կէճէ կէչտի։ Սապահլայըն զահվէ ալթըտա Միս Գօրնի մալիւմ օլան գըյաֆէթի իլէ կէլիպ Իզապէլին գարշըսընտա օթուրտու, վէ զահվէ ալթը ըպրըղըն ը էլինէ ալըպ թէվզի էթմէյէ պաշլատը։ Օլ էսնատա Փէթըր իչէրի կէլիպ՝ «Գասապ կէլմիշ էմրինիզէ մունթազըր տըր» տէտի, Միս Գարլայլ Իզապէլին եիւզիւնէ պագտը, Իզապէլ էօմրիւնտէ պէօյլէ պիր էմիր վէրմիշ օլմատըղընտան շաշըրտա գալտը։ Գօրնէլիանըն հուզուրը՝ մէրգումէյի տահա զիյատէ շաշըրըյօր իտի։ Օ օլմասա, զէվճինտէն սուալ էտէպիլիր իտի։ Էնճամ «Ռօսթօ վէ խաշլամա իչին պիր չէյ կէթիրսին» տէտի։

Գօրնի տէրհալ այաղա սըչրայըպ «Պիլիյօ՞րմուսընըզ Լէյտի Իզապէլ պէօյլէսի պիր էմր գասապը շաշըրտըր։ Իսթէրսէնիզ պու կիւնլիւք լազըմ օլանը պէն թէրթիպ էտէյիմ» տէտի։

«Էվվէթ, մէմնուն օլուրում, պէն պէօյլէ չէյէ ալըշմըշ տէյիլիմ, էվ իտարէսինի պիլմէմ, լաքին էօյրէնմէլիյիմ։»

Միս Գօրնի օտատան տըշարը ֆըրլատը, Գարլայլ տախի կիթմէք իւզրէ իքէն, «Կիտիյօ՞րմուսընըզ, քհաշքի պիր ազ կէպմէյէ կիտէպիլսէ իտիք» տէտի Իզապէլ։

«Պու կիւն կիտէմէմ, սէվկիւլիւմ։ Պիր այ տըր իշլէրիմէ պագմատըմ, պույուրունըզ եօլա գատար պէրապէր կիտէլիմ։ Վէ պունտան սօնրա չօգ վագթ պիրլիքտէ կէզէպիլիրիզ» տէտի։

Իզապէլ շափգասընը գօյուպ պէրապէր տըշարը չըգտըլար, եօլտա կիտէր իքէն Գարլայլ պունը մինասիպ պիր ֆուրսաթ ատտ էտիպ «Հէմշիրէմ պիզիմ իլէ պէրապէր սաքին օլմագ իսթէյօր։ Պու չէյ շու ճիհէթլէ էյի տիր քի, սէն էվ իտարէսի զահմէթինտէն ազատ օլուրսուն։ Լաքին

օլ պիր թարաֆտան տիւշինիւյօրըմ քի հալընըզ օլսադ, տահա մէսուտ օլուրուզ, սէն նա՞սըլ խըթէրսին» տէտի։

Իզապէլ օլ տէհշէթլի Գօրնէլիանըն սօլթսէթ կիպի տալմա թէփէսինտէ տուրաճաղը խապէրինի իշիտիր իշիթմէզ հիւրէյի թահրիք օլունտու, լաքին թէրպիյէ վէ նէզաքէթի իգթիզասընտան պիր շէյ սէօյլէմէյիփ «Նասըլ խըթէրսէնիզ, էօյլէ օլսուն» տէտի։

«Իզապէլ, սէն նա՞սըլ խըթէրսէն էօյլէ օլմալը տըր։ Սանա նիճէ խօշ կէօրիւնիւր իսէ էօյլէ թէրթիփ էտէրիմ, պու էօմիւրտէ հալընըզ մագսատըմ սէնի մէսուտ էթմէք տիր» տէտի։

Իզապէլ պիլլյօր իտի քի, պու սէօզլէր քէմալը մուհապպէթ վէ ճիտտիյէթլէ թէֆհիմ օլունտու, լաքին տիւշիւնտիւ քի Գարլայլ կիպի պիր զէվճ վէ մուհաֆըզա մալիք օլտուղճա մէրգումէ նէ՛ հափայիլլիր, «Վարըն գալըն, Արչիպօլտ, պիզէ զահմէթ վէրսէզ» տէտի։

Գարլայլ «Պիր իքի այ թէճրիպէ էտէլիմ պագալըմ» տէյիփ էվվէտա էտէրէք իշինէ կիթտի։ Իզապէլ տախի էվէ տէօնիւփ, պիր էյիճէ օտալարը կէօզտէն կէչիրտի իսէ տէ քեաֆֆէսի պօշ կիպի վէ պաշգա թիւրլիւ կէօրիւնմէքտէ իտի։ Ընճամ քէնտի օտասընա կիրտիյինտէ, Մարվէլի՝ քէնտի էլպիսէլէրինի թէրթիփ էթմէքտէ պուլտու։

«Պիր տագիգէ սիզէ սէօյլէյէպիլի՞րմիյիմ» տէտի Մարվէլ։

«Սէօյլէյինիզ, նէ՞ վար։»

Մարվէլ հիքեայէսինի մէյտանա վազ էտէրէք պէօյլէ ուֆագ պիր հէրտէ գալմայաճաղընը, հէր շէյին տաի պիր տէրէճէտէ օլտուղընը տէրմիյան իլէ խաթէրսէ հաթթա օլ կիւն վազիֆէսինի պրագմաղա հազըր իտիյինի պէյան էյլէտի։

Իզապէլ ճէվապէն «Խըտմէթճի մէսէլէսինտէ պիր խանըշըլըգ օլմուշ կէօրիւնիւյօր, լաքին տուզէլիր, Մարվէլ. էվվէլճէ սանա խապէր վէրմիշ իտիմ քի, Մր. Գարլայլըն տահրէսի փէք պէօյիւք օլամազ» տէտի։

«Օլ ճիհէթտէ պէլքի թէհամմիւլ էտէպիլիր իտիմ, լաքին շու տիշի... շու Միս Գարլայլ իլէ պէրապէր պիր խանէտէ սաքին օլմազլըղըմ միւմքին տէյիլ տիր, Մի Լէյտի։ Հէր իքիմիզին տէ թապիաթը սէրթ տիր, գարշըլաշաճաղըզ տէյիւ գօրգարըմ, պանա էվ տօլուսը ալթըն վէրսէնիզ օ գըզա թէհամմիւլ էտէմէմ, րէճա էտէրիմ հիսապըմը քէսինիզ» տէտի։

Իզապէլ պէօյլէ չափուգ կիթմէսինին միւնասիպ օլմատըղընը տէրմիյան էտէրէք գալմասը իչին չօգ իպրամ էյլէտի իսէ տէ մէրգումէ «Միզին կիպի լաթիֆ վէ էյի պիր խաթունտան այրըլմագ խըթէմէմ, լաքին հափամայաճաղըմ, վէ պիր կիւն էվվէլ պիր հէր պուլմալըյըմ» տէմէսի իւզէրինէ հիսապըննա պագըլըփ, զիյատէսիյլէ մաաշընը թէտիյէ էթտիքտէն սօնրա էլինէ պիր տէ թավսիյէնամէ վէրէրէք մէրգումէյէ իզին վէրտի։

Մարվէլ կիտէր իքէն աշաղըտա Ճօյս թէսատիւֆ էտիփ, պու հարէքէթինին ղայրի միւնասիպ օլտուղընը վէ պէօյլէսի պիր հանըմը թէրք էթմէյէ ուտանմալը իտիյինի սէօյլէմէքտէն չէքինմէտի։

Մարվէլ ճէվապէն «Պէն պէօյլէ շէյէ ասլա թէհամմիւլ էտէմէմ։ Ֆիլհագիգա հանըմըմ էմսալըզ պիր գատըն տըր. լաքին շու ուզուն պօյլու մօսթուրա իլէ պիր էվտէ սաքին օլամամ վէսսէլամ։ Անը էվէ գօյաճագ հէրտէ սօգագլարտա գարնաւալ տէյիւ կէզտիրսէլէր տահա էյի օլուր տէյիփ սավուշտու։ Վէ Միս Գարլայլըն էմրի իլէ պու քէրրէ Իզապէլէ Ճօյս խըզմէթ էթմէյէ պաշլատը։ Օլ կիւնիւ ագշամ իւզէրի, Իզապէլ զէվճինի խըթիզպալ իչին գարշը աղաճլըղա գատար կիթմիշ օլուպ, մէրգում կէճիքտիյինտէն հօլուն քէնարընտա պիր աղաճա տայանըփ օթուրմուշ իտի։

Եարըմ սաաթ սօնրա Գարլայլ կէչէրքէն, Իզապէլին՝ պաշընը պիր աղաճա տայանմըշ, շէմսիյէ վէ շափգասը հանըմա տուշմիւշ, խանագլարը գըզարմըշ, սաչլարը տարմա տաղըն օլմուշ օլարագ օրաճըգտա ույումագտա իտիյինի կէօրտիւ։ Ուսուլճա խանընտա տուրուփ պիր միւտտէթ շու մէնզարէյի սէյր էյլէտի։ Ատէթա մէշհուր պիր րէսսամըն

չըզըղը խայալի պիր մէնզարէ կիպի իտի ։ Էնճամ Իզապէլ կէօզլէրինի աչըպ զէվքինի կէօրէրէք «Ա՛հ, Արչիպօլտ նէ՛րէտէյիմ ։ Սէնի պէքլէմէյէ կէլտիմ, ույումուշ գալմըշըմ» տէտի ։

«Սէնի գափըպ կէօթիւրտէլէր պէն նէ՞ եափաճագ իտիմ ։ Պույուրընըզ կիտէլիմ, պու կիւն աղշամա գատար նէ՞ եափտընըզ պագալըմ ։»

«Պէլմէմ. հիչ պիր շէյ եափմատըմ, պիրազ եէնի փիյանօյը թէճրիպէ էթտիմ, սաաթա պագտըմ, արզու էթտիմ քի, էվէ կէլէսինիզ. արապա վէ աթլար կէլտի Արչիպօլտ ։»

«Էվվէթ խապէրիմ վար, կէզմէյէ չը՞գմատըն մը ։»

«Խայր, սիզի պէքլէտիմ» ։ Պատէհու Մարվէլին սավուշուպ կիթտիկինի խապէր վէրտիկինտէ, Գարլայլըն ճանը սըգըլըպ, «Եազըգ պաշգա պիրինի կիթիրտմէլիյիզ» տէտի. վէ պէօյլէճէ էվէ եէթիշտիլէր ։

Էրթէսի Փազար սապահը քիլիսէյէ կիթմէք իւզրէ Գարլայլ արապայը հազըրլամալարընը թէնպիհ էթտի. Գօրնէլիա պունը իշիտիր իշիթմէզ Փազար կիւնիւ արապայա պինմէլէրինէ միւսաատէ էթմէք իսթէմէտի իսէ տէ Գարլայլ «Պու սըճագտա եիւրիւյէմէզ» տէյիփ կիւճ պէլա արապայա րաքիպէն քիլիսէյէ կիթտիլէր Գօրնի իսէ եայա կիթտի ։ Ուէսթլին էհալիսի կէլին վէ կիւվէյիյի կէօրմէք իւզրէ քիլիսէյէ տօլմուշլար իտի ։ Պիթթապի Պարպարա տախի կէլմիշ իտի վէ մէրգումէ սիմասընտա միւշահատէ օլունան մահզունիյէթի իխֆա էտէմէմէքտէ վէ կէօզլէրինի՝ քէնտինին սէնէլէրճէ հասրէթ չէքտիյի մէվգիի իհրազ էտէն կիւզէլ սիմալը վէ թաթլը կէօզլիւ գատընտան այըրամամագտա իտի, չէօյլէքի պիչարէ օլ կիւնիւ քիլիսէ խըզմէթլէրինտէն պիր շէյ իսթիֆատէ էտէմէտի, Քիլիսէ խիթամ պուլտուգտա կէլին վէ կիւվէյի ղարպ թարաֆտա պուլունան Լօրտըն մէզարընը զիյարէթ էտիպ Իզապէլ պիր խայլը կէօզ եաշլարը տէօքտիւքտէն սօնրա գափույա կէլտիլէր, վէ արապայա պինմէք իւզրէ իքէն, Գարլայլ Պարպարանըն գա-

փուտա պիր գաչ գատընլար իլէ գօնուշուպ տուրմագտա օլտուղընը կէօրիւպ սէլամ վէրտի ։ Մէրգումէ Գարլայլըն սէլամընը պաշը իլէ մուգապէլէ էյլէր իքէն Իզապէլին կէօզլէրի անա թէվաաթիւֆ էտիպ Գարլայլա խիթապէն,

«Նէ՞ տիլպէր պիր գըզ, իսմի նէ՞ տիր» տէտի ։

«Պարպարա Հէր ։»

ՖԱՍԼ 16

ՊԱՐՊԱՐԱՆԸՆ ԽՍՐԱՔԸ

Մր. Գարլայլը վէ Լէյտի Իզապէլի թէպրիք էթմէք իչիւն հէր թարաֆտան միւսաֆիրլէր կէլմէքտէ իտիլէր ։ Պու էսնատէ Ճօյս՝ Լէյտի Իզապէլին խուսուսի խըզմէթքեարը թային օլունմուշ իտի ։ Պունա Գօրնէլիանըն ըրզասընը թահսիլ էթմէք իչիւն Ճօյս մէրգումէնին էլպիսէլէրինի տիքմէյի վատ էյլէմիշ իտի ։ Կիւնլէրին պիրինտէ Հաքիմ Հէր Մատամը վէ Պարպարա տախի թէպրիքէ կէլտիլէր. Հաքիմ Հէր թազէ փէրուզասը իլէ մուաննիտ չէհրէլի վէ վագարլը, Միսիս Հէր Նազիք վէ լաթիֆ. Պարպարա կիւզէլ վէ տիլպէր կէօրիւնմէքտէ իտի ։ Մէրգուման խայլըճա օթուրուպ հէման կիթմէք իւզրէ իքէն Միս Գարլայլ իչէրի կէլիպ, տահա օթուրմալարընը իպրամ էյլէտի իսէ տէ, Հաքիմ օլ աղշամ միսաֆիրի օլտուղընը զիքր իլէ Պարպարանըն՝ իսթէրսէ գալմասընա միւսաատէ էյլէտի ։

Թաամ վագթը եագլաշըպ Իզապէլ կիյինմէք իւզրէ օտասընա չըգտըղընտա Ճօյս տախի արգասընտան կիթտի, Իզապէլ կիյինիր իքէն «Ճօյս, Միս Պարպարա տաիմա պուրայա կէլի՞րմի իտի» տէյու սուալ էյլէտի ։

Ճօյս. «Էվվէթ, էֆէնտինին ագրապասը տըրլար, վէ պէրապէր պէօյիւմիւշլէր, հէմ տախի հէր քէս Պարպարա էֆէնտիյի չօգ սէվէր տէյիւ զանն էթտիյինտէն անլէրի պիր-պիրլէրինէ եագըշտըրըրլար իտի ։ Հալ պու քի պէնճէ թէէհհիւլ

էթմիշ պուլունմալար իտի, հիչ մէսուտ օլմայաճագլար իտի» տէտի:

Իզապէլին գալպինտէ գըզգանճըգ հիսսիյաթը հուսուլէ կէլմէյէ պաշլատը: Տէյի՞լ մի քի հէր հանկի պիր գատըն, զէվճինին՝ պիր ախէրինին իւզէրինէ մուհապպէթի օլտուղընու ասլա իշիթմէք իսթէմէզ: Վէլհասըլ կիյինիպ աշաղը էնտիյինտէ՝ Պարպարայը սալօնտա պուլտու:

Իքիսի տախի կիւզէլ, պիրի պէյազ թէզհինաթ իլէ սիյահ նէֆիս պիր էլպիսէ, օ պիրի աչըգ մաւի զարիֆ պիր իփէքլի գումաշ կիյինմիշ, պիրի գարա գաշ վէ գարա չիրին կէօզլէրէ, օ պիրի իրի մաւի ճազիպ կէօզլէրէ մալիքէ, հէր իքիսի եէկտիկէրինի գըսգանմագտա օլուպ պիրլիքտէ փէնճէրէ էօնինտէ տուրմուշ Գարլայլըն վիւրուտընը պէքլէյօրլար իտի: Ագըպէթ Գարլայլ էօթէտէն զուհուր էթտի վէ Պարպարանըն եանաղընտա նակեահան զահիր օլան գըզարթը Իզապէլին նազարընտան գաչամատը. Գարլայլ իչէրի կիրտիյինտէ,

«Օ՛, նա՞սըլսընըզ Պարպարա, էնճամ պիզի զիյարէթէ թէնէզզիւլ պույուրտընըզ, ֆագաթ չօգ կէճիքտինիզ» տէտիքտէն սօնրա Իզապէլէ թէվէճճիւհէն, «Սի՞զ նասըլսընըզ սէվկիւլիւմ» տէտի իսէ տէ. պու տէֆա միւթատը իւզրէ պուսէ էթմէտի: Ելպէթ ախէրլէր հուզուրընտա էթմէյէճէք իտի, լաքին զէվճէսի պու հալի եանլըշ թէֆսիր էթմէյէ մէյեալ պիր հալտէ պուլունտու:

Թամամտան սօնրա Միս Գարլայլ Պարպարայը ալըպ թէնէզզիւհէ չըգտը, վէ կէզտիքլէրի սըրատա ալէտտէվամ Իզապէլտէն չէքվալար էթմէքտէ պուլունտու: Հիչ պիր իշէ պագտըղը եօգ, թէրէննիւմ էտէր, փիանօ չալար վէ կէօզիւ եօլտա Արչիպոլտը պէքլէր» տէմէքտէ իտի: «Կէչէն կիւն Արչիպոլտըն պաշը աղրըյօր իմիշ եօգարը չըգտը, Իզապէլ տէ եէմէյի ֆիլանը պըրագըպ եանընա կիթտի, վէ պիր տահա էնմէտի, եօգարըյա չըգըպ գափույը աչտըմ պագտըմ քի, Արչիպոլտ սօֆա իւզէրինտէ եաթմըշ: Մի Լէյտի եանընա տիզ չէօքմիւշ, իփէք մէնտիլինի օ տը գօլօնյա պա-

թըրըպ պաթըրըպ եանընա գօյօր: Շիմտի սանա սօրայըմ, պունըն թատը վա՞ր մը: Արչիպոլտըն պաշը աղրըյա իտի, պէն պիրազ ինկլիզ թուզու իլէ սինէմէքի իչիրիր եաթըրըր իտիմ, պիր չէյի գալմազ իտի:»

Պարպարա ճէվապ վէրմէյէրէք, եիւզիւնիւ օ պիր թարաֆա տէօնտէրտի:

Նիհայէթ պաղչէյի տօլաշըպ եօգարը կէլտիլէր: Իզապէլ եանտաքի օտատա փիանօ չալըպ թէրէննիւմ էյլէմէքտէ իտի: Պարպարա օ թաթլը սէսի տինլէտի վէ Միս Գարլայլըն իգրար էթտիյի կիպի քէնտիսի տախի ուսուլճա արա գափույը աչըպ իչէրի պագտը: Իզապէլ օթուրմուշ «Պօհէմիալը գըզ» օփէրասընտան պիր փարչա թէրէննիւմ էտիյօր, Գարլայլ իսէ արգասընտա տուրուպ քէմալը հայրէթլէ տինլէմէքտէ իտի: Իզապէլ մագամը պիթիրտիքտէ պաշընը եօգարը գալտըրարագ «Արչիպոլտ, պու մագամը նէ չօգ սէվիյօրսըն» տէտի:

«Պիլմէմ, սէնին աղզընտան իշիտէլի չօգ սէվիյօրում:»

«Էվվէթ, չօգ կիւզէլ տիր, պիլի՞րմիսին Արչիպոլտ փէտէրիմին մէզագը տախի թամմ սէնինքի կիպի իտի, պու մագամլարը սէվէր իտի, պէն տէ պունլարը սէվէրիմ: Լօնտրատա իքէն փէտէրիմ պունլարը պանա թէրէննիւմ էթտիրտիյինտէ Միսիս Վէյն գուլագլարընը գափար իտի, փէտէրիմ տէ մուգապէլէթէն մէրգումէ քէնտինինի եիւքսէք Իթալեան մագամլարընա պաշլատըղը կիպի եիւրիւյիւպ տըշարը չըգար իտի:»

Իզապէլ թէքրարէն չալըպ թէրէննիւմէ պաշլատը, վէ պիթիրիր պիթիրմէզ եիւզիւնիւ տէօնտէրիպ «Արթըգ եէթմէ՞զ մի, օն մագամ օլտու չալըյօրում, իւճրէթիմի վէրմէտին» տէտի:

Գարլայլ թէէտիյէ էյլէմէք իւզրէ մէրգումէնին տուտագլարը իւզէրինէ պուսէլէր եաղտըրմաղա պաշլատը:

Պարպարա հէման չէքիլիպ փէնճէրէ էօնիւնէ կիթտի, պիր տագիգէ սօնրա իքիսի պիրտէն գօլ գօլա վէրիպ տըշարը չըգտըլար վէ Պարպարայը կէօրիւպ «Պուրտա՞մըսընըզ

Միս Հէր, աֆվ էտէրսինիզ: Սիզի Գօրնէլիա իլէ կէզիյօր զանն էյլէտիք, Գօրնէլիա նէ՞րէտէ տիր,» տէտի Գարլայլ:

«Պէն չիմտի կէլտիմ, Միս Գարլայլ տախի կէլտի» տէտի Պարպարա:

Պէօյլէճէ քիաֆֆէսի չայ իչմէք իւզրէ օթուրտըլար, վէ պիր միւտտէթ միւսահէպէյէ տալմըշ իքէն՝ սաաթ օնու չալտը, Պարպարա եէրինտէն սըչրայըպ «Պու գատար կէճ օլտուղունը պիլմէյօր իտիմ: Աճապա պէնի կէօթիւրմէք իչին պիր քիմսէ կէլմի՞շ մի,» տէտի:

Իպապէլ չանը չալըպ սիւալ էթտի իսէ տէ քիմսէ կէլմէմիշ իտի, «Էօյլէ իսէ Փիթըրա զահմէթ վէրէճէյիմ, վալիտէմ եաթմըշ օլմալը, վէ փէտէրիմ ունութմուշ տըր, տըշարըտա գալմագ ուսուլըմա կէլմէզ:»

«Վագթըյլա պիր կէճէ գալտըն իտի, օնուն կիպի տէյի՞լ մի»տէտի Գարլայլ: Մէրգումէնին Րիչարտ իլէ տուրուր իքէն փէտէրինին կէլիպ գափույը գափատըղընը իմա էտէրէք:

«Ա՛հ, Արչիպօլտ, քէրէմ էյլէ, օնլարը խաթըրըմա կէթիրմէ» տէտի Պարպարա տիւշիւնմէյէրէք: Լաքին Իպապէլ թէաճճիւպ իլէ պագմագտա իտի:

«Վագթ կէչմիշ տիր, սիզի պէն կէօթիւրիւմ» տէտի Գարլայլ: Պարպարա՝ եիւրէյի չիտտէթլէ վուրարագ շափգասընը վէ մանթօսընը կիյինտի, «Խօշճա գալըն» տէյիպ տըշարը չըգտը, վէ Գարլայլըն գօլունա կիրմիշ օլարագ իլէրիլէմէյէ պաշլատը: Հէր չէյ էվվէլքի կիպի, անճագ մէրգում չիմտի պիր ախէրինին զէվճի իտի:

Ցունիս այընըն սըճագ պիր կէճէսի օլուպ, մահիթապ ըշըղը էթրաֆը կէօրէճէք գատար օրթալըղը թէնվիր էթմիշ իտի, պաղ քէնարընտան կէչիպ եօլա կէլտիքլէրինտէ Գարլայլ. «Պարպարա, թարլա եօլունտան կիտէլի՞մ մի» տէտի, զիրա թարլալար իչինտէն պիր եօլ Մր. Հէրին էվինին արգասընա չըգար իտի:

«Էվվէթ, եօլուն թօզունտան ուզագ օլուրուզ» տէտի Պարպարա:

Գարլայլ խէնտէյի կէչիպ Պարպարանըն էլինտէն թու-

թարագ կէչիրտի, վէ գօլունը մէրգումէյէ թագտիմ էտիպ եիւրիւմէյէ պաշլատըլար: Թամ պիր պուչուգ այ էվվէլ՝ պէօյլէճէ գօլ գօլա պուրատան կիթմիշլէր իտի: Օլ տագիգէլէր Պարպարանըն կէօզիւ էօնիւնէ կէլիպ հէր չէյի պէրրագ սուրէթտէ կէօրմէքտէ վէ օլ սէօզլէրին մանասընը անլամագտա իտի:

Գատընլարըն էօմրլէրինտէ էյլէ տագիգէլէր վար տըր քի, պիր արա քէնտի քէնտիլէրինի ունուտուպ, աթվար վէ միւնասէպէթի հիսապա ալմայարագ տէրունի հիսսիյաթլարընը ֆաշ էտէրլէր: Սէրին թապիաթ իլէ հիսսիյաթ վէ հըրսլարընը գումվէթլու պիր ինզըպաթ ալթընտա սագլայանլար փէք չօգ տէյիլ տիրլէր: Պարպարա տախի հըրսընը թէմամէն թահթը ինզիպաթտա սագլայանլարտան տէյիլ իտի, վէ Գարլայլըն թէէհհիւլիւնտէն պէրու, մուհապպէթ, գըսգանճլըգ, քէտէր վէ մահճուպիյէթ հիսսիյաթը տէրունինինտէ ըզըրան էտիպ, եիւրէյինին թէլլէրինի սօն տէրէճէ կէրկին գօմուշլար էտիյի կիպի, պու ագշամքի մէնզարէլէր Գարլայլըն մէրգումէյէ տօղրու օլան նիւվազիշ վէ մուհապպէթի, մէրգումէնին տամարլարընա գատար թէէսիր էտիպ հէման փաթլայաճագ պիր հալէ կէլմիշ իտի: Պիչարէ հիսս էտիյօր իտի քի, տիւնեա քէնտի իչիւն գարարմըշ, անչէր տիւնեատա, քէնտի իսէ խարիճտէ գալմըշ, ալթըգ մէվճուտիյէթին էհէմմիյէթի գալմամըշ իտի: Էկէր Պարպարա զապթը նէֆսէ միւգթէտիր օլսա վէ չու տագիգէլէրի կէչիրէպիլսէ իտի, պիւթիւն էօմրիւնտէ ֆիքրինտէ պիր տիքէն կիպի գալըպ, հէր տէրխաթրէթ տիքճէ հիճապընտան եիւզլէրինի գըզարտաճագ օլան չու վագըա օլ ագշամ վուգու պուլմազ իտի: Գարլայլ իսէ եանընտաքի իչպու հէյէճանտան հիչ խապէրտար օլմատըղը կիպի, օնա սէպէպիյէթ վէրմիշ իտիյինի տախի պիլմէտիյինտէն չուրտան, պուրտան սէօզլէր սէօյլէտիքճէ, Պարպարանըն հըրսընը տահա զիյատէ թահրիք էյլէմէքտէ իտի:

«Պարպարա սիզին էքինլէր նէ՞ վագթ պիչիլիյօր:» Պար-

պարա սուքիւթ էթտի, զիրա հէյէճանընը զապթ էթմէյէ չալըշըյօր իտի: Գարլայլ սուալը թէքրար էթտի, Պարպարա իսէ ճէվապա մուզթէտիր օլտուղը պօղազընտան աղլամաք ընչգըրըղը կիպի պիր սէտա տըր զուհուր էթտի:

«Պարպարա նէ՞ օլույօրսուն, խասթա՞ մըսըն. նէյի՞ն վար...:»

Արթըգ մէրգումէ քէնտի քէնտինի զապթ էտէմէյէրէք, խըրատէթլի էլտէն կիտիպ ընչկըրա ընչկըրա աղլամաղա պաշլատը: Գարլայլ նէ յափաճաղընը շաշըրըպ մէրգումէյի իքի գօլլարը իլէ թութտու: Պարպարա պիրազ չապալայըպ կիւճ պէլա հըրըլընը թէսքին էյլէմէքտէ վէ հէյէճան կէչմէք իւզրէ իտի:

«Պիրազ րահաթլանտը՞ն մը, Պարպարա, նէ՞ սէպէպէ մէյտանի պէօյլէ օլտուն» տէտի Գարլայլ:

«Նէ՛ սէպէպէ մի... սէպէպինի սէ՞ն մի սուալ էտիյօրսուն»:

«Նէ՛ տէտիյինիզի անլայամայօրում. էկէր պիր հօլ իլէ սէնի կիւճէնտիրմիշ իսէմ, ճիտտէն թէէսսիւֆ էյլէրիմ:»

«Ճիտտէն թէէսսի՞ւֆ մի էյլէրսինիզ, պիլա շիւպհէ! Պէնիմ իչիւն նէ՞ վաքիֆէն, հարըն թօփրաղըն ալթընտա կիրսէմ, նէ՞ ումուրըն տըր: Սէնին զէվճէն վար, անճաք օնու ումուր էտէրսին:»

Գարլայլ էթրաֆա պագարագ «Րիճա էտէրիմ սուքիւթ էտինիզ» տէտի:

«Սուքի՞ւթ էթմէք մի...էօյլէ հա պէնիմ, փէրուշանիյէթիմ սանա նէ՞ տիր... քհաշկի պու էօմրիւ հաշամագտան իսէ մէզարա էնէ իտիմ... միհնէթիմ թէհամմիւլիւմին ֆէվգինտէ տիր:»

«Սիզի անլամամաղըգ էտէմէմ. լաքին սէվկիւլիւմ Պարպարա սիզէ տօղրու օլան հիսսիյաթ վէ ալագամտան ֆազլա պիր թէէսիր իշլէտէճէք սէպէպիյէթ ասլա վէրմէտիմ զանն էտէրիմ:»

«Սէպէպիյէթ վէ՞րմէտինիզ: Հէր կիւն էվիմիզէ կէլիպ կէօլկէմ կիպի հանըմտա կէզէն շու զինճիրի վէ մէտալիօնը

վէրէն սիզ տէյի՞լմիսինիզ, պէնիմ իլէ պիր պիրատէր կիպի կէօրիւշմէ՞զ մի իտինիզ:»

«Տօղրուսու, Պարպարա, Պիր պիրատէր կիպի, տէտինիզ. սիզի թամամ պէօյլէ սէվէր իտիմ, վէ ասլա ֆարգը պիր շէյ հօշ իտի, վէ ֆարգը պիր շէյ օլապիլիր իտիյի ասլա ֆիքրիմտէն կէչմէտի:»

Պարպարա թէքրարէն սէսինի իւքսէլտիպ... «Պիր պիրատէր կիպի ... էվվէթ պէնիմ հիսսիյաթըմը հիսապա ալմատընըզ վէ գալպիմի զապթ էյլէտինիզ:»

«Սուս օլ, Պարպարա. րիճա էտէրիմ ֆիքրինի թօփլա, րահաթ էթ: Էկէր սիզի տահա տէրին պիր հիսսիյաթ իլէ սէվտիյիմի տուշիւնմէնիզէ սէպէպիյէթ վէրտիմ իսէ, անճաք ֆէվգէլատէ թէէսսիւֆիւմիւ պէյան էյլէրիմ: Էմին օլունըզ քի ղայրի իխթիյարի օլարագ էյլէմիշիմ:»

«Մէրգումէ պէյնիմիզէ կիրմիշ օլմասա պէնի սէ՞վմէյէճէք մի իտին:»

«Պիլմէմ, նա՞սըլ պիլէպիլիրիմ, թէքրար էտէրիմ Պարպարա, սանա հէմշիրէ նազարը իլէ պագմըշ իտիմ, նէ օլաճաղընը նէ՞ պիլիրիմ:»

«Պարի հէր քէս իշիթմիշ օլմասա իտի, տահա գօլայ թէհամմիւլ էյլէր իտիմ: Ուէսթլին էհալիսի իսմիմի սանա րապթ էյլէմիշ իտի, շիմտի իսէ պանա թէրահհիւմտէն պաշգա աթֆ էտէճէք պիր շէյլէրի գալմատը: Ա՛հ, քհաշքի պէնի էօլտիւրէյիտին Արչիպօլտ:»

«Ճիտտէն չօգ թէէսսիւֆ էտէրիմ, ումիտ էտէրիմ քի թէզլիյէ պունու ունուտաճագսընըզ: Շու միւքհալէմէ՛ պուրատա մահվ օլսուն կիտսին, վէ հինէ պիրի պիրիմիզէ պիրատէր վէ հէմշիրէ օլալըմ: Էմին օլունըզ քի պու իգրարընըզ սիզէ օլան մուհապպէթ վէ հիւրմէթիմտէն զէրրէ գատար թէնզիլ էյլէմէտիլէր:»

Պարպարա սուքիւթ էյլէտի: Կէօզ յաշլարը յանաղընտան աշաղը էնմէքտէ իտիլէր: Օլ էսնատէ պիր սէս չըգտը, տէօնտիւլէր, Ուիլսօն կէլմիշ, քիմ պիլիր նէ՞ զէմանտան պէրու կէլմիշ օլարագ խէնտէյին էօթէ թարաֆընտա տուրույօր իտի:

«Սի՞զ միսինիզ , Միս Պարպարա» տէտի մէրգումէ։ Ուիլսըն՝ Հէր խանէսինտէ գըզ օտաճը օլուպ, Հաքիմ Էվվէլա Ճէսփէրի Իսթլինէ յօլլամըշ իսէ տէ, սապր էտէմէյիպ մէրգումէյի տախի արգասընտան յօլլամըշ իտի։

Պարպարա հէր նէ գատար «Արթըգ սիզէ հաճէթ գալմատը, կէլմէյինիզ» տէտի իսէ տէ. Գարլայլ գափույա գատար կիթտի։ Մէրգումէ իչէրի կիրէր իքէն, էյիլիպ,

«Արչիպօլտ տէլի օլմուշում։ Սիզէ օ յօլտա սէօյլէմէքլիյիմ մութլագա ագլըմը չըլտըրմըշ օլտուղումը կէօսթէրիր։ Րիճա էտէրիմ ունուտընըզ» տէտի։

«Սիզէ էօյլէ յափաճաղըմը սէօյլէմիշ իտիմ»։ «Վէ զէվճէնէ պու պապտէ պիր չէյ տէմէյէճէքսին, տէյի՞լ մի։»

Պարպարա «Թէշէքքիւր էտէրիմ, կէճէլէր խայր օլսուն։»

Գարլայլ էլինի պրագմայարագ «Իւմիտ էտէրիմ քի մուհապպէթինի գապուլ էտէճէք պէնտէն տահա լայըգ պիրիսի օլաճագ տըր» տէտի։

«Աւլա։ Պէն սէվիպ ունուտանլարտան տէյիլ իմ, պու էօմրտէ՝ տայիմա Պարպարա Հէր գալըպ էօյլէ վէֆաթ էտէճէյիմ» տէյիպ իլէրի գօշտու։

Գարլայլ պու սօն մուքապէլէյէ իւզէրինէ տիւշիւնէրէք ահէսթէ ահէսթէ իլէրլէմէքտէ իտի։ Ագաճլըգըն նիհայէթինէ յէթիշտիյինտէ «Արչի՛պօլտ» տէյիւ պիր սէս իշիթտի։

«Սէ՞ն միսին, սէվկիւլիւմ։»

«Էվվէթ, սէնի գարշըլամաղա կէլտիմ, չօգ կէճի՞քտինիզ մի։»

«Էվվէթ, յօլտա խըզմէթճիլէրի գարշըլատըմ, լաքին գափույա գատար կիթտիմ։»

«Հէր աիլէսի իլէ փէք սըգը ալագատար իտինիզ տէյի՞լ մի։»

«Էվվէթ, Գօրնէլիանըն ագրապասը տըրլար։»

«Պարպարա չօգ կիւզէլ գըզ տէյի՞լ մի։»

«Էվվէթ, չօգ տիլպէր։»

«Փէք էյի, պու գատար սըգը ալագանըզ օլտուղճա՝ աճայիպ քի, մէրգումէյի սէվմէտին։»

Գարլայլ յիւքսէք սէս իլէ կիւլտիւ։

«Սէօյլէսէնէ, Արչիպօլտ։»

«Նէ՞ սէօյլէյիմ Իզապէլ» տէտի Գարլայլ թէաճճիւպ իլէ մէրգումէյէ պագարագ։

«Պարպարայը սէ՞վմէտին մի։»

«Սէվմէ՞ք մի, ագլըն նէ՞րէլէրտէ կէզիյօր Իզապէլ, պէն տիւնեատա պիրինի սէվտիմ, օ տա պէնիմ զէվճէմ օլտու։»

ՖԱՍԼ 17

ՀԱՅԱԹ ՎԷ ՄԷՄԱԹ

Արատան պիր սէնէ տահա կէչտի։ Էկէր Գօրնէլիա Իսթլինտէ պէրլէշիպ գալմըշ օլմասա Իզապէլ պախթիյար օլաճագ իտի։ Ջահիրէն կէօյա հանըմ Իզապէլ իտի իսէ տէ, հագիգաթ ը հալտէ Գօրնէլիա հիւքիւմրան օլմագտա իտի։ Մէրգումէ Իզապէլին արգուլարընա մուգավէմէթ, թէրթիպլէրինէ միւտախալէ էտէր վէ հէր հարաքէթինէ սէրթ սէօզլէր իլէ մուախէզէյէ չըգըշըր, վէ մէրգումէ հալիմ վէ սէլիմ վէ հէսսաս օլուպ, ատէթա չօճուգ կիպի Գօրնէլիանըն իրատէթինէ իթաաթ էտէր վէ Գարլայլ իսէ իշլէրինէ մէշղուլ օլուպ, անըն պիր շէյտէն խապէրի յօգ իտի։ Մէրգումէ քէնտինի մէշղուլիյէթինէ վէրիպ էվտէ օլտուղը զէման Իզապէլ նէզաքէթ վէ թէրպիյէսի իգթիզասընտան պու պապտէ պիր սէօզ սէօյլէմէզ իտի։

Սայքի կիւն կէչմէզ իտի քի, Իզապէլէ գահր յօլլու պիր պէյանաթտա պուլունմասըն վէ պիրատէրինին քէնտի իլէ թէէհհիւլիւ սէպէպիյլէ ազիմ վէ պօշ մասրաֆլար աչտըղընը անլաթմասըն։ Իզապէլ իսէ մէրգումէ մըրըլտանտըգճա պաշընը էլլէրի իչինէ ալըպ տէրունինտէն ահլար չէքէր իտի։ Էկէր ճէսարէթ էտիպ տէ զէվճինէ աչըգտան սէօյլէյէրէք հէր շէյի անլաթմըշ օլսա իտի, պու ճիւմլէ ռահաթսըզ հալլէրտէն պիր անտէ խէլաս օլուր պիթէր իտի։

Պիր Փեպրուար սապահը Իզապէլ սիւքիւթ վէ տալղըն օթուրմագտա օլտուղը հալտէ Միսս Գօրնի խըզմէթքեարլար իլէ խայլը փաթըրտը գօփարտըգտան սօնրա իչէրի կէլիպ. «Նի՞չին պէօյլէ պօշ օթուրույօրսըն: Պէն օլսամ պէօյլէ օ-թուրմագտան խօրուլուրըմ, մութլագա ջօլխուրիւմ: Պանա եարտըմ էյլէ տէ շու եէնի սօֆրա փէշքիրլէրինի տիքէլիմ» տէտի:

«Սօֆրա՞ փէշքիրլէրի մի: Օ իշլէրի պիլմէմ, եափամամ, հէմ շիմտի րահաթ տէյիլ իմ, իշ իշլէյէճէք զէմանըմ տէյիլ տիր» տէյու ճէվապ վէրտի: Շայէտ Գարլայլ էրքէն կէլիպ արապա իլէ անը կէզմէյէ կէօթիւրմէք իսթէսէ, «Իշինի պաշգասընա պրագըպ կիւնիւն օրթասընտա կէզմէյէ կիտի-յօրսըն» տէյու թազիր էյլէր իտի:

Իշթէ պու մինվալ իւզրէ Իզապէլ իմրար ը եօմր էյլէտի: Ապրիլ այը կէշտիքտէ, Իզապէլին վազ ը համլ զէմանը եագ-լաշմըշ օլուպ, պիր սապահ թուլու ի շէմստէն չօգ էվվէլ, Ճօյս Իզապէլին խանընտաքի օտասը օթուրմուշ էլլէրինի օվալայըպ տուրույօր իտի. Գօրնէլիա իչէրի կիրիպ «Նա՞սըլ օլտու Ճօյս, թէհլիքէ վա՞ր մը» տէտի:

«Պիլմէմ հանըմ, պէնի իչէրի պրագմայօրլար. Տօք. Ուէյն Րայթ պուրատա տըր, վէ Տօքթ. Մարթինէ տախի թէ-լէկրաֆ քէշիտէ օլունտու» տէտի:

«Ամա՛ն Ճօյս, նէ՞ սէօյլէյօրսըն, նի՞չին Տօքթ. Մարթի-նի տէ ճէլպ էտիյօրլար, աճապա պիր թէհլիքէ՞ մի վար» տէյիւ իչէրի կիրմէյէ թէշէպպիւս էտինճէ, Ճօյս. «Հանը՛մ, կի՛րմէյինիզ, իսթէմէյօրլար: Հէմ պիզիմ կիրմէմիզ նէ՞ ֆայ-տէ էտէպիլիր» տէտի: Ջիւնքի Միս Գարլայլըն հուզուրը Իզապէլէ խօշ օլմատըղընը պիլիր իտի: Գօրնէլիա իսէ Իզա-պէլէ պիր հալ օլուր իսէ էպէտէն վիճտանընտան մուխագ-գագ օլաճաղընը տիւշիւնմէքտէ, վէ չօգ էնտիշէ էթմէքտէ իտի: Նիհայէթ Տօքթ. Մարթին կէլտի, վէ իչէրի կիրմէ-սինտէն պիրազ սօնրա Տօքթ. Ուէյն Րայթ տըշարը չըգտըգ-տա Գարլայլ հէման մէրգումը գարշըլայըպ «Նէ՞ խապէր, նէ՞ սէօյլէյօր» տէտի:

«Պէնիմ տէտիյիմտէն ֆարգլը պիր շէյ տէմէյօր փէք գրիթիգալը պիր հալտէ տիր, իւմիտ էտէրիզ քի, գուր-թուլաճագ տըր» տէտի. «Լաքին էյի օլուր քի Մր. Լիթըլը չաղըրասընըզ:»

Մր. Գարլայլ պիր նիտա տըր գօփարտը, զիրա Մր. Լիթըլ՝ Ուէսթլին քիլիսէսինին փափազը իտի:

Տօքթօր տէրագապ «Ջէվճէնիզ իչիւն տէյիլ, լաքին չօ-ճուգ իչիւն տիր, օնուն եաշաեաճաղը մուհալ տըր, վէ պէլքի վաֆթիզ օլունմասընը իսթէրսինիզ» տէտի:

Գարլայլ պիր նէֆէս ալըպ «Ալլահ համի օլսուն» տէտի: Տագիգէլէր սաաթլար կիպի կէչտիլէր, թաամ օտասընտա մասասընըն էթրաֆընտա Գարլայլ հէմշիրէսի վէ Մր. Լիթթըլ տուրըյօրլար իտի, վէ օրթատա պիր քեասէ իչինտէ սու վար իտի: Էնճամ Ճօյս գօլլարը իչինտէ ֆանէլատա սարըլը օլարագ կէթիրտի:

«Ճօյս, նէ՞ հալտէ տիր, րահա՞թ մը:»

«Էվվէթ էֆէնտիմ, րահաթ իմիշ» տէտի:

Վաֆթիզ այինի պաշլատը, փափազ. «Նէ՞ իսմ գօյաճագ-սընըզ» տէյիւ սօրտուղընտա, Գարլայլ. «Իզապէլ Լիւսի» տէտի, վէ վաֆթիզ այինի իճրա օլտու:

ՖԱՍԼ 18

ՈՒԻԼՍԸՆԸՆ ՋԷՎԱԶԷԳԼԻՑԻ

Իզապէլին խասթալըղը իմթիտատ էթտի, զիրա փէք զաիֆ տիւշմիւշ իտի: Պէպէք տախի պէրհայաթ օլուպ, էլ-պէթ պիր տայէ պուլմագ լազըմ կէլտի: Օլ էսնատէ հաքիմ Հէրին խըզմէթճիլէրինտէն Ուիլսըն Պարպարա իլէ գավղա էտիպ չըգմըշ իտի, վէ Գօրնէլիա պունու չօճուղա տայէ օլ-մագ իւզրէ կէթիրմիշ իտի: Մէրգումէ ուզուն պօյլու, գարա

կէօզլիւ խօշ սիմալը պիր գարը իտի, ֆագաթ զայէթ զէվզէք վէ ուզուն լիսանը վար իտի։

Պիր կիւն նինէ Իզապէլ խաֆիֆ պիր աթէշ իչինտէ հարը ույանըգ հարը ույգուտա հալմագտա իքէն հանտաքի օտասը իւմինին թէլէֆֆիւզ օլունտըգընը իշիտիպ այըլտը, վէ տինլէմէյէ պաշլատը։ Ծօյս վէ Ուիլսըն, հանտաքի օտատա միւքիալէմէ էթմէքտէ իտիլէր։

«Նէ՞ գատար խասթա կէօրիւնիւյօր» տէտի Ուիլսըն։

«Կէչէն հաֆթա կէօրսէն նէ՞ տէյէճէք իտին, շիմտի չօգ էյի տիր, հէմ կիւն պէ կիւն տիւզէլիյօր։»

«Մաազ Ալլա՛հ պիր շէյ վուգու պուլսա, նինէ օլ պիրինին իւմիտլէրի մէյտանտա չըգար։»

«Պօշ սէօզլէրի պրագ Ուիլսըն։»

«Պօշ սէօզլէ՞ր մի, նէ՞ տէյօրսըն, մէրգումէ էվվէլքինտէն գըյաթէ աշգ ու սէվտա իչինտէ տիր։ Պու իքինճի տէֆա մութլագա անը հագալար վէ արթըգ գաչըրմազ։»

«Քեաֆֆէսի էհալինին պօշ պօզագլըգը վէ խայալը, Ուէսթլինին աւէթի տիր։ Մր. Գարլայլ հիչ պիր վագթ մէրգումէյէ նիւրէյինի վէրմէտի» տէտի Ծօյս։

«Սէն էօյլէ զաննէտէրսին, պէն սէնտէն էյի պիլիր իմ, մէրգումէյի պուս էթտիյինի պիլէ կէօրտիւմ։»

«Ալ սանա պիր զէվզէքլիք տահա, պունտան նէ՞ չըգար։»

«Օնտան պիր շէյ չըգմազ։ Լաքին օլ թագըմտըգը զինճիրի վէ մէտալիօնըտա օ՛ վէրտի։»

«Օ՛ֆ Ուիլսըն, պէօյլէ պօշ լագըրտըլարտան վազ կէչ։»

«Օլ վագթտան պէրու կէճէ կիւնտիւզ պօյնունտան չըգարթմատը։»

«Էվլէնմէք իչիւն կիթտիյի կիւնիւն կէճէսինտէ Միս Պարպարայը էվէ կէթիրմիշ իտի, կիւզէլ մահիթապ ըշըղը վար իտի, օրա նէթիճէլէրինտէ գափուտա կիւզէլ պիր մուհապպէթ մէնզարէսի վար իտի։»

«Սէն տէ սէյիրճի՞ մի օլտուն։»

«Էվվէթ, պէն տէ պիրինի պէքլէմէք իչիւն աղաճլըգը չըգմըշ իտիմ, իշթէ օ՛ արա իքիսի պիրտէն կէլտիլէր։ Պիր

մէտալիօն, սաչ վէրմէք ֆիլան լագըրտըսը վար իտի, լաքին էյի անլայամատըմ։»

«Վա՛յ շաշգըն, վայ, սէն քէնտին սէօյլէյօրսըն քի, թէէհհիւլիւնտէն պիր կէճէ էվվէլ իտի» տէտի Ծօյս։

«Պէնիմ նէ վազիֆէմ, էվվէլ օլսուն, սօնրա օլսուն, էմին օլ քի Ծօյս, պէյնլէրինտէ պէօյլէ մուհապպէթ մէնզարէլէրի չօգ վուգու պուլմուշ տըր։ Լաքին զաննէտէրիմ Մի Լէյտիյէ թէսատիւֆ էյլէտիքտէ ինկյանընա վէ կիւզէլլիյինէ տայանամատը վէ էսկի մուհապպէթի աթը վէրտի։ Հէփ էրքէքլէր պէօյլէ սէպաթըրըզ տըրլար, խուսուսա Մր. Գարլայլ կիպի կէօսթէրիշլի օլանլար։»

«Լաքին Մր. Գարլայլ օ տէտիյին թագըմընտան տէյիլ։»

«Տահասը վար, տինլէ։ Պիր գաչ կիւն սօնրա Միս Գօրնի կէլիպ, թէլէհհիւլլէրինին խապէրինի նագլ էտէրքէն փէնճէրէ աչըգ իտի, հօգալը օտատան տինլէտիմ։ Պարպարա պիր շէյ պէհանէ էտիպ հօգալը օտասընա չըգտը, իչէրիտէն կէլէն ադըմ սէտասընը իշիտիպ, ուսուլ իլէ գափույը աչտըմ քի նիւզլիւ գօյուն գափանըմըշ, նիւրէյի փաթլարճասընա ադլայօր։ Էօմրիւմտէ քիմսէյէ պէօյլէ աճըմամըշ իտիմ, հէման գափույը գափայըպ չըգտըմ։»

«Նէ՞ գատար պուտալա օլմալը քի, քէնտինէ ալագա էթմէյէն պիրինէ պու գատար կէօնիւլ վէրիյօր» տէտի Ծօյս։

«Նէտէ՞ն պիլիյօրսըն Ծօյս, քի օ տա սէվմէյօր իտի։ Սէն հաքիմտէն տահա մուաննիտ սին, սէօզլիւմիւ քէսմէ քի պիթիրէյիմ։ Պուրայա թէպտիլէ կէլտիքլէրի կիւն, խաթըրընտա՞ մը Պարպարա պուրատա գալմըշ իտի։»

«Էվվէթ, տէր խաթըր էտիյօրըմ» տէտի Ծօյս։

«Կէճէ պէնի հօլլատըլար քի, Պարպարայը կէօթիւրէյիմ, հօլտա նէ՞ կէօրսէմ պէյէնիր սին։»

«Նէ՞ կէօրտիւն, պիր հըլա՞ն մը։»

«Պարպարա իլէ Մր. Գարլայլը։ Մէրգումէ տիրէյէ տայանմըշ ադլամագտա, վէ Գարլայլ տախի էյիլմիշ տուրմագտա իտի, անճագ «Շիմտէն սօնրա պիրատէր վէ հէմշիրէ օլապիլիրիզ» տէտիյինի իշիթտիմ, վէ չափուճագ սէս վէր-

տիմ, Էնճամ գափույա գատար կէլտի եինէ իքի էլլնի թութուփ պիր շէյ սէօյլէտի կիթտի։ Իշթէ պու սէնէքի թիթիզ մէշրէպլըյինին վէ սաատէթսիզլըյինին հէփ սէպէպի պու տըր, էկէր Մր. Գարլայլ Մի Լէյտիտէն օսանըր տա։»

«Ուիլսըն եէթէր արթըգ, լիսանընը տուրտուր» տէտի Ճօյս սէրթ պիր սէտա իլէ։

«Նէ՞ սէօյլէտիմ Ճօյս, սատէճէ օլմուշ վագըալարը նագլ էթտիմ։ Էրքէքլէրին քեաֆֆէսի տէ սէպաթսըզ տըրլար վէսսէլամ։ Էվվէլքի տէտիյիմ կիպի էկէր հանըմա պիր շէյ օլուրսա պիլմիշ օլ քի Պարպարա եէրինէ հազըր տըր։»

«Հանըմա հիչ պիր շէյ օլաճագ տէյիլ, մէրագ էթմէ։»

«Ինշաալլահ օլմազ, հիչ տէյիլ շու պիտուն մասումըն խաթրը իչին։»

«Պանա պագ Ուիլսըն, էկէր սէն պէօյլէ պօշ պօղազլըգ էտէճէք իսէն, պիլմիշ օլ քի, հանըմա սէօյլէր սէնի տէֆ էթտիրիրիմ։ Պիլիրսին քի, ֆիքրիմէ գօյտուղըմ շէյի իճրա էտէրիմ ։ Միս Գարլայլ սէնին իչին Ուէսթլինտէ չօգ պօշ պօղազ պիր գըզ տէյօր իտի իսէ հագգը վար իմիշ։ Միսիս Հէրի՞ն մի էքմէյինի եէյօրսըն, Մր. Գա՞րլայլըն մը ֆարգ էթմէզ, շու մալիւմ քի, ատէթա սէն պիր գամմազլըք էթմիշսին վէ պուրատա տա էօյլէ էտէճէք իսէն իշէ կէլմէզ» տէտի Ճօյս։

Խայալ էտինիզ քի, Իզապէլ շու հիքեայէյի լուղէթ պէ լուղէթ տինլէմիշ օլտուղունտան նէ՛ հալէ կէլտի։ Պիր խըտմէթճինին պօշ պօղազլըղընտան նէ՞ չըգար տէյէճէքսինիզ, էօյլէ տէյիլ տիր։ Մէրգումէնին խասթամիճազ զաիֆ վէ հիսսաս օլտըղընը տուշիւնիւնիւզ, վէ պիր տէ հալ ու քէյֆիյէթլէրի վէ պահս օլունան մէսէլէլէրի հիսապա ալընըզ։ Իզապէլէ էօյլէ պիր գանաաթ կէլտի քի, Գարլայլ քէնտինի սէվմէզ իտի, անճագ հըրս ու շան սէպէպինտէն քէնտի իլէ ագտ ը իզտիվաճ էյլէմիշ, վէ եիւրէյի իսէ պիր պաշգասընըն իտի։ Հասէտ, մուհապպէթ, խասթալըգ, հիտտէթ պիր պիրինէ գարըշըպ մէրգումէյի էօյլէ պիր հալէ կէթիրտիլէր քի, Մր. Գարլայլ էվէ տէօնիւպ եիւզիւնէ պագտըղընտա, ատէթա գօրգուպ «Իզապէլ ֆէնալաշմըշըն, սանա նէ՞ օլտու» տէտի։

Մէրգումէ պիրազ տօղրուլուպ Գարլայլա սարըլարագ. «Արչիպօլտ, անըն իլէ թէէհհիւլ էթմէ, մէզարըմտա րահաթ եաթամամ» տէտի։

Մր. Գարլայլ հիւմմա նէթիճէսի օլարագ սայըգլայօր զաննըյլա թէսքին էթմէյէ չալըշտը իսէ տէ, մէրգումէ տէվամ էտիպ. «Պէնիմ չօճուղըմա ֆէնալըգ էտէր, սէնին մուհապպէթինի օնտան վէ պէնիմ զիքրիմտէն այըրըր, Արչիպօ՛լտ, անըն իլէ էվլէնմէմէլիսին» տէտի։

«Իզապէլ րույա կէօրիւյօր օլմալըսըն, կէօզլէրինի աչ վէ ֆիքրինի թօփլա, իշթէ պանա տայան։»

«Անըն սէնին զէվճէն օլաճաղընը տիւշիւնտիւքճէ պու շէյ պանա էօլիւմ տէրէճէսինտէ քէտէր վէրիյօր։ Մէրգումէյի ալմայաճաղընը վատ էյլէ։»

«Ագըլանէ օլան հէր շէյի վատ էտէրիմ, լաքին նէ՞ սէօյլէտիյինի անլայամայօրում, պէնիմ թէէհհիւլ էթմէքլիյիմին իմքեանը եօգ տըր, պէնիմ զէվճէմ սէնսին։»

«Լաքին պէն վէֆաթ էտէրսէմ, պիլիրսին քի էտէպիլիրիմ, վէ չօգլար էօյլէ զանն էտիյօր, մուսաատէ էթմէ քի եէրիմէ օ կէլսին։»

«Խայր, մուսաատէ էթմէմ, ֆիքրինտէքի քիմսէյի սէօյլէ Իզապէլ, քիմի՞ րույա կէօրիւյօրսըն։»

«Արչիպօլտ սէն պի՛լմէյօրմուսըն։ Թէէհհիւլ էթմէզտէն էվվէլ պիրինի սէվմէ՞զ մի իտին։ Սօնրա եինէ սէվի՞յօր մը իտին, պէլքի շիմտի սէ՞վմէյօրմուսըն։»

Մր. Գարլայլ պագտը քի պու շէյ սալթ խասթալըգ վէ րույա իշի տէյիլ, ճիտտիյէթ վէ վագարընը էլէ ալարագ. «Քիմի՞ իմա էտիյօրսըն Իզապէլ» տէտի։

«Պարպարա Հէր։»

Գարլայլ գաշլարընը չաթտը, տօղրուլուպ գարշըսընտա սէրին վէ թէմքինլի պիր թավր իլէ պագարագ. «Իզապէլ, պու կէրէքսիզ շէյլէր նէ՞րէտէն ֆիքրինէ կիրմիշ պիլմէյօրում, պէն Պարպարայը ասլա սէվմէտիմ։ Պարպարայա տօղ-

լու էն ճիւզի պիր աշգ ու մուհապպէթ էսէրի պիլէ էօմրիւմ-տէ հիս էթմէտիմ։ Նէ էվվէլ, նէ սօնրա, նէ շիմտի, պու թասավվուրը ֆիքրինէ գօյան քի՞մ օլտուղունը պանա սէօյ-լէմէլիսին» տէտի։

«Լաքին մէրգումէ սիզի սէվէր իտի։»

Գարլայլ պուրատա պիր տագիգէ թէրէտտուտ էյլէտի, չիւնքի պու ճիհէթ սահիհ իտի իսէ տէ, օնու զէվճէսինէ ֆաշ էթմէք իսթէմէտիյինտէն շու եօլտա ճէվապ վէրտի։

«Իզապէլ, էկէր էօյլէ օլսա պիլէ, պու շէյի Պարպարա-նըն համագաթընա համլ էտէրիմ։ Մուգապէլէ էտիլմէտիյի թագտիրտէ պիր գարընըն պիր քիմսէյէ մուհապպէթ վէր-մէսի տիվանէլիք տէմէք տիր։ Էկէր գալպինի պանա վէր-միշ իսէ, շու գատար տէյէ պիլիրիմ քի, խապէրիմ եօգ տըր, էմին օլ քի Գօրնէլիայը գըսգանաճագ սէպէպին վար իսէ, Պարպարա իչին տախի էօյլէ օլսուն» տէտի։

Իզապէլ տէրին պիր նէֆէս ալարագ ֆիքրինտէ շիմտի-լիք պիր գանաաթ հասըլ օլտու, Գարլայլ թէքրարլայըպ։

«Պէն զաննը էթմէզ իտիմ քի պիր սէնէլիք էօմր սընու-տուլապիլսին։ Պիր ատէմ հագիգի վէ ճիտտի մուհապպէ-թինի իպտալ իչիւն պէնիմ էթտիյիմտէն ֆազլա նէ՞ եափա-պիլիր իտի» տէտի։

Իզապէլին կէօզլէրի եաշարըպ «Արչիպօլտ պանա հիտ-տէթլէնմէ, սանա օլան մուհապպէթիմ պէնի պու հալէ կէ-թիրտի» տէտի։

«Էօյլէ իսէ րուեա կէօրիւյօր իտին։ Պիր տահա պէօյլէ րուեալար կէօրմէ սէվկիւլիւմ, վէ պունլարը ֆիքրինտէն սիլիպ մահվ էյլէ։»

Ինսան թապիաթընտա գըսգանճլըգ կիպի տէրին, գուվ-վէթլի վէ ալտատըճը պիր հալ եօգ տըր։ Իզապէլ հէր նէ գատար ֆիքրինտէն աթմագ իսթէտի իսէ տէ, գատիր օլա-մատը։ Շէքսփիր գըսգանճլըղը սարը վէ եէշիլ թէսմիյէ է-տիյօր, պէնճէ «Սիյահ վէ պէյազ տըր» տէսէմ տահա տօղրու օլուր, զիրա էն ատի վագըալարը տէհշէթլի սուրէթտէ կէօս-թէրտիյի կիպի, էն իմքեանսըզ շէյլէրի տէ ատի վուգուաթ

կիպի կէօզ էօնիւնէ կէթիրիր։ Իշթէ Իզապէլ պու պասար իլէ հէր կիւն տիւնեայը սէյր էտիպ, մուհապպէթի քէտէրի շիտտէթ էտէր, վէ Պարպարա գալպինէ պիր տիքէն օլուրտու։

ՔԱՍԼ 19

ԳԱՓՏԱՆ ԹՕՐՆ ՈՒԷՍԹԼԻՆՏԷ

Արատան պիր սէնէ տահա կէչմիշ օլուպ, պիր կիւզէլ Մայիս սապահը, վալիտէ վէ գըզ սալօնտա օթուրմուշ օլ-տուգլարը հալտէ, Միսիս Հէր Պարպարայա խիթապէն․ «Նէ կիւզէլ պիր կիւն տիւր» տէտի։

«Էվվէթ վալիտէ։ Էյի օլուր քի պիրազ տըշարը չըգ-սամ։ Պէն չարշուտան էլպիսէլիք ալմագ իսթէյօրում, ա-րապա իլէ պէրապէր կիտէլիմ» տէտի Պարպարա։

«Լաքին գըզըմ, փէտէրինէ պիր սուալ էթ, րուխսաթ վէրի՞ր մի։»

Պարպարա տէրհալ պաղչէտէ Պէնճամինէ պիր թազըմ էմրլէր վէրմէքտէ օլան փէտէրինէ գօշուպ արապա իչին իզն իսթէտի։ Մէրգում պիր չօգ սուալ վէ իթիրազլարտան սօնրա միւսաատէ էյլէտի, վալիտէ վէ քէրիմէ տօղրու չար-շըյա կիտիպ պիր մաղազատան իչէրի կիրտիլէր, վէ ալա-չըգ Միսիս Հէր ճագլարը չէյլէրէ պագըպ այըլմագտա իքէն, «Պարպարա, չանթամ զաննը էտէրիմ արապատա գալմըշ, կէ-թիր» տէտի։

Պարպարա գափույա չըգըպ արապաճըյա «Պէնճա՛մին, արապանըն իչինէ պագ վալիտէնին չանթասը գալմը՞շ մը,» տէյիպ տուրուր իքէն, սօգաղըն աշաղըսընտան զուհուր է-տիպ տէ քէնտինէ տօղրու կէլէն պիր էֆէնտի տըգգաթընը ճէլպ էյլէտի։ Մէրգում 27-28 եաշլարընտա պօյլու պօսլու, ճալիպ սիմալը, սիյահ սաչլը վէ գարա կէօզլիւ պիրի օլուպ, վէ եէլէյի իւզէրինտէն ասըլան գալընճա ալթուն զինճիր, վէ

հեչեյնին մինչև տուայմելերի չիմնին գիյաընտա փարլա-մագտա իտիլեր։ Նախեահան մերգում էլինի գալտըրտըգտա փարմագընտաքի էլմաս նիւզիւք տախի օլ վէճհլէ փարլատը։ Իրամ օլ էսնատէ Օթվէյ Պէթէլ մերգումը կէօրիւպ, «Վա՜յ գափտան Թօրն, սՙզմխընից, չէօյլէ կէլինից պազալըմ» աէտի։

Պարպարանըն աղզը աչըգ գալըպ տալըն տալըն պազ-մագտա իքէն, Պէնճամինին «Իշթէ՛ չանթա, մատմուազէլ» տէտիյինի իշիթմէտի։ Գափտան Թօ՞րն, ուզուն պօյ, սիյահ սաչ, հագըշըգլը սիմա, էլմաս նիւզիւք, պէյազ էլտիվէն, հէր չէյ թամամ, պիրատէրինին մուգատտէմա վէրտիյի թա-րիֆէ մուվաֆըգ իտի, պէօյլէճէ իքիսի պիրլիքտէ հանըն-տան կէչտիլէր։ Պէթէլ սէլամ վէրտի իսէտէ, տալընըղըն-տան նաչի օնուն պիլէ ֆարգընա վարմատը։ Պարպարա տէրհալ իչէրի կիրիպ վալիտէսինէ «Զափթագ պիթիրէլիմ վալիտէ, կիտէլիմ» տէտի։

Միսիս Հէր քերիմէսինին ուզլունէ պագըպ լէհճէսինտէ նիւմայան օլան թէպտիլաթը կէօրէրէք, «Պարպարա նէ՞ օլ-տուն, պիր իզթիրապը՞ն մը վար» տէտի։

«Պիր չէյ եօգ վալիտէ, եօրուլտում, անճագ միւմքին ի մէրթէպէ չափուգ կիտէլիմ։»

«Լաքին չու իքի իփէքլի գումաշտան պիրինի ինթիխապ էյլէ, հէչի՞լ մի իսթէրսին աչըգ մաի մի.»

«Հանկիսի օլուրսա օլսուն, ֆագաթ հէչիլտէն չօգ խօշ-լանըմամ, իսթէրսէն օլ պիրինի ալ» տէտի, վէ չար չափուգ իշլէրինի պիթիրիպ էվէ ավտէթ էյլէտիլէր։ Օտասընտա տիւշիւնէ տիւշիւնէ էնճամ Պարպարա գարար վէրտի քի, ասլա վագթ կէչիրմէյէրէք Գարլայլա խապէր վէրմէլի տիր։ Վէ պիր պէհանէ իլէ Իսթլինէ կիտիպ Գօրնէլիայը սորտու։ Օլ կիւնիւ Միս Գարլայլ էվտէ տէյիլ իտի։ Պինրազ թէրէտ-տիւտ էտիպ խըզմէթճիյէ Մր. Գարլայլը կէօրէճէյինի սէօյ-լէտի, վէ մէրգումէ իչէրի հանըմա կիրտիյինտէ, «Թէէս-սիւֆ էտէրիմ քի, սիզի րահաթսըզ էտիյօրում Մր. Գարլայլ, Միս Գարլայլա սիւալ էյլէտիմ իսէտէ, ասըլ մազսէտիմ

սիզի կէօրմէք իտի, Րիչարտըն պիր գափթան Թօրն հագ-գընտա սէօյլէտիյի խաթըրընըզտա տըր, տէյի՞լ մի։»

«Էվվէթ։»

«Զանն էտէրիմ մէրգում պուրատա Ուէսթլինտէ տիր։»

«Սահի՞հ մի, օ Թօ՞րն մը տըր աճապա։»

«Հի՛չ շիւպհէմ եօգ քի օ տըր» տէյիպ վուգու ի հալի թէմամըյլա նագլ էյլէտի։ Էնճամ Պարպարա հիքեայէսինի պիթիրիպ կիթմէք իզրէ գօնուշարագ պաղչէ գափուսընա վասըլ օլտուլար։ Գարլայլըն խապէրի եօգ իտի քի, զէվճէ-սինին գըզգանճ կէօզլէրի քէնտիլէրինի թէագըպ էյլէմէք-տէ իտի։ Պարպարա կէօրիւշիւպ միւֆարագաթ էյլէտի, թամամ օլ էսնատէ Գարլայլ եօգարը եօլտան Թօմ Հէրպէրթ իլէ հանըմտա պիր էֆէնտինին կէլտիյինի կէօրէրէք օրա-ճըգտա տուրուպ պէքլէտի։ Եանընա եագլաշտըգլարընտա Մր. Հէրպէրթ էլինի Գարլայլա ուզատըպ, «Նէ ալա թէսա-տիւֆ Գարլայլ, սուսուզլըգըմտան պայըլըյօր իտիմ, պիզէ լութֆէն շու սէնին ալա Սիտըր Շարապընտան իչիր» տէյիպ եանընտաքի էճնէպիյի թագտիմ իլէ «Գափթան Թօրն տըր» տէտի։

Գարլայլ մէրգումանը էվինէ տավէթ էյլէտի, վէ իւչիւ պիրլիքտէ սալօնտա օթուրուպ հէր պիրի պիրէր սիկարա չըգարտըլար։

«Լէյտի Իզապէլ նա՞սըլ տըր» տէտի Հէրպէրթ։

«Էյիէյիմ փէք րահաթ տէյիլ տիր։»

«Զօգ թէէսսիւֆ էտէրիմ, քէնտինէ իհթիրամաթըմը թագտիմ էյլէ։ Օ տէյիլ ամմա թիւթիւնիւն գօգուսընը ալը՞ր մը աճէպա» տէտի։

Գարլայլ «Խայր, քէյֆինիզէ պագըն, զիյանը եօգ» տէ-յիպ գափտան Թօրնա միւթէվէճճիհէն «Պու սէմթլէրի թա-նը՞յօրմըսընըզ» տէտի։

«Խայր, պուրալարա իլք տէֆա օլարագ տիւն կէլտիմ։»

«Տէմէք պունտան էվվէլ հիչ կէլմէմիշ իտինիզ։»

«Խայր, կէլմէմիշ իտիմ։»

Հէրպէրթ քէլամա պաշլայըպ «Պիրատէրիմ ժագ իլէ

յնի թապուրտա տըրլար։ Էվվէլճէ քէնտինի տավէթ էյլէ-միշ իտիմ, տիւն խապէրսիզ օլարագ գալգըպ կէլմիշ։ Պալըգ ավընա կիտէճէք իմիշլէր, պիրատէրիմտէ պուրատա տէյիլ։ Քի՞մ պիլիր նէրտէ թէփիք աթըպ կէզիյօր։» Պու վէճհլէ միւքեալէմէ պալըգ ավը իւզէրինէ տէօնիւպ, գափ-թան Թօրն, ԷՆԿԻՆ Կեօլ իսմինտէ պիր մահալ թարիֆ էտէ-րէք, օրատա չօգ իրլան պալըղը պուլունտըղընը զիքր էյ-լէտի։ Մր. Գարլայլ թէպէսսիւմ իլէ, «Կէօրիւնիւր քի, պու թարաֆլարա կէլմիշսինիզ։ Լաքին օլ կէօլ իւչ սէնէ էվվէլ տօլտուրուլտու, վէ Սգուայր Թօրնին զըղընըն մալը տըր» տէտի։

«Խայր, կէօրմէտիմ, լաքին պիր տօսթում սէօյլէտի։»

Մր. Գարլայլ միւքեալէմէյի թէտրիճէն Սուէնսօն իւզէ-րինէ կէթիրիփ, օրատա պուլունուպ պուլունմատըղընը Թօրնտան սուալ էյլէտի։ Վէ պիր գաչ կիւն պուլունմուշ օլտուղը ճէվապընը ալընճա, ֆիքրինտէ պուլունան Րիչարտըն զիքր էյլէտիյի Թօրն օլտուղընա գանաաթ հասըլ էյլէտի։ Վէ տըշարը չըգըպ, Ճօյսը կէօրէրէք մէրգումէյէ «Պիր պէ-հանէ իլէ իչէրի կէլ, վէ չու օթուրան էֆէնտիյէ տըգգաթլա պագ, զանն էտէրիմ թանըյաճագսըն» տէտի։

Ճօյս իչէրի սու կէթիրիպ մասանըն իւզէրինի պըրագ գարըշտըրտըգտան սօնրա տըշարը չըգտը վէ միւսաֆիրլէրին կիթմէսի աքապինտէ, Գարլայլ «Նա՛սըլ օլ էֆէնտիյի թանը-տը՞ն մը» տէյիւ սուալ էյլէտի։

«Խայր էֆէնտիմ, հիչ կէօրտիւյիւմ ատէմ տէյիլ։»

«Ճօյս էյի տիւշիւն, վագթըյլա Սուէնսօնտան ադ իլէ Էֆայըն խանըմա կէլէն ատէմ տէյի՞լ մի, իսմի օ իսմ տիր, քէնտիսի տախի օ օլմալը։»

«Խայր էֆէնտիմ, պէն գափտան Թօրնու պիր տէֆա կէօրտիւմ, թէքրար թանըյաճաղըմա փէք էմին տէյիլիմ, ֆագաթ պունու կէօրտիւյիւմտէ ֆիքրիմ իւզէրինտէ հիչ պիր թէէսիր պըրագմատը» տէտի։

Էրթէսի կիւն Գարլայլ Օթուէյ Պէթէլէ թէսատիւֆ էյ-լէյիպ,

«Պէթէ՛լ, գափթան Թօրն իլէ տօ՞սթմուսընըզ» տէտի։

«Էվվէթ, կէչէն ագշամ Հէրպէրթին խանըմա կիթմիշ իտիմ, օրատա կէօրիւպ թանըտըմ, պէնի պըրագմատըլար, կէճէ գալըպ կիւզէլ պիր վագթ կէչիրտիք։»

«Պէթէ՛լ, պու Թօրն Էֆայ Հօլիճօնըն խանըմա կէլէն քիմսէ տէյի՞լ մի, տօղրու սէօյլէ, իսթէրսէն սէօյլէյէ պի-լիրսին» տէտի։

«Նէ՞ սաչմա խալան, պու գափթան Թօրն օնուն... Նէ՞ Թօրնու սէօյլէյօրսըն» տէտի պիրտէն պիրէ։

«Պէթէ՛լ, սէօզիւ գարըշտըրմա, Հօլիճօն մէսէլէսինտէ պիր Թօրն վար տըր, պու օլ ատէմ տէյի՞լ մի» տէտի Գարլայլ։

«Գա՛րլայլ, կէրէքսիզ սէօզիւն· լիւզումը յօգ։ Սէնին զէ-քեավէթինէ խագըշէ՞ր մը։ Սանա սէօյլէտիմ քի, էօյլէ պի-րինի կէօրմէտիմ վէ թանըմայօրում։ Պէնիմ սէօզիւմէ նի՞-չին ինանըլմայօր, պիլմէք իսթէրիմ։ Պու ատէմի տէ կէ-չէն կիւն կէօրտիւմ պաշգա պիր շէյ պիլմէմ։»

Գարլայլ միւֆարագաթ էտիպ եազըխանէսինէ տօղրու եիւրիւմէք վէ ֆիքրինտէ պու մէսէլէյի տօլաշտըրմագտա իտի, չու պէլլի իտի քի Թօրն իսմի Պէթէլէ զիքր օլուն-տըգտա, մէրգում թահրիք օլունույօր, վէ պունտա պիր սըրր մէվճուտ իտի իսէտէ, նէ՞ իտիյինի պիր տիւրլիւ թախ-մին էտէմէյօր իտի։ Էրթէսի կիւնիւ գափթան Թօրն Ուէսթ-լինաէն միւֆարագաթ էտիպ կիթմիշ իտի։

ՕՔՍԻՃԷՆ ԳԱԶԸ

ՖԱՍԼ 1

ԷՎՏԷՆ ՄՈՒՖԱՐԱԳԱԹ

Պալատա զիքր էթտիյիմիզ վագըալար իւզէրինէ պիր գաչ սէնէլէր կէչտի: Իսթլին սէքէնէսինին ատէտինէ իքի տանէ տահա իլավէ օլունմուշ օլուպ պու վագթտա Գարլայլըն պիրի գըզ իքիսի օղլան իւչ չօճուղը վար իտի. Իզապէլ, Ունլիճէմ վէ Արչիպօլտ: Լէյտի Իզապէլ աղըր պիր խասթալըգտան թուլթուլմուշ վէ թէհլիքէյի կէչիրմիշ իտի իսէ տէ, հալը նէգահէթի իմթիտատ էտիպ քեամիլէն սըհհէթ պուլամամըշ, զայիֆլէնմիշ, պէյազլանմըշ, վէ կէօսթէրիշլի վիւճուտը տահա ինճէլմիշ, չիլին վէ մէզիւ կէօզլէրի զանն էտէրսին տահա պէօյիւմիւշ վէ մէյտանտա գալմըշ իտի: Պիւթիւն կիւն օտասընտա պիր շալ սարարագ օթուրըր վէ հավա փէք կիւզէլ օլուրսա պաղչէն գափալը արապա իլէ տըշարը չըգար վէ խասթա պիր Թարաֆտա օթուրուպ չօճուգլարընըն օյնատըղընը սէյր էտէր իտի:

Տօքթ. Ուէյնրայթ էվէյլի չարշամպա իսէ տէ չօգ պիր սէմէրէ կէօրիւլմէտիյինտէն Տօքթ. Մարթին տախի չաղըրըլըպ իքիսի պիր իթթիֆագ պիր Թէպտիլի հավանըն լիւզումը պուլունտուղընա գարար վէրէրէք Ֆրանսատա Պուլօնեըյա տէ-

նիզ գըյըսընա կիթմէսինի թավսիյէ էյլէտիլէր: Իզապէլ պիւթիւն գուվվէթի իլէ մուգավէմէթ էյլէյիպ խանէսինտէն վէ չօճուգլարընտան այըրլմագ վէ խուսուսա Պուլօնեը կիպի գալապալըգլը վէ կիւրիւլթիւլիւ պիր սահիլէ կիթմէք իսթէմէտի: Լաքին Տօքթօրլար մութլագա էվտէն ուզագլանմասընը վէ Ֆրանսատա տէնիզ գըյըսընտա պիր հէրտէ հաշամասընը քէնտի հայաթը իչին էլզէմ իտիյինի իսրար էյլէյէրէք, Իզապէլի իսթէր իսթէմէզ րազը էյլէտիլէր: Իզապէլին պու խասթալըղը էսնասընտա Պարպարա իլէ զէվճի պէյնինտէ օլան ալագա մէսէլէսի Թէքրարէն Փիքրինտէ պաշ կէօսթէրմիշ իտի: Զաաֆիյէթ տայիմա ինսանըն Փիքրինտէ ույուշուգ հալտէ օլան հիսսիյաթը թահրիք էյլէր: Մէրզումէնին փիքրի տայիմա պու մէսէլէ իլէ օղրաշըրը «Աճէպա Գարլայլ Պարպարայը սէվմի՞շ մի իտի, աճէպա քէնտի իլէ թէէհհիւլիւնիւն սէպէպի իւնվանը վէ կիւզէլլիյի խաթըր իչին տէ՞յիլ մի իտի» տէյիւ տիւշիւնիւր իտի: Գարլայլըն իքի սէնէլէրտէ օլան մուհապպէթ նիւմայիշլէրի վէ նիւվազիշլէրի էքսիկ թապիի վէ սաքին պիր հալ քէսպ էթմիշ իտիլէր: Ումումէն հալ պէօյլէ տէյի՞լ մի: Մուհապպէթ զայիլ օլմազ իսէ տէ զէման վէ իւլֆէթ հիւքմլէրինի իճրա էթմէզլէ՞ր մի...: Բիւչիւք չօճուգլարը պագընըզ: Պիր օղլան եէնի պիր քէման եա պիր գըզ եէնի գուգլա էլէ կէչիրտիյինտէ նա՞սըլ մէմնուն էյլէր: Էօփէր, սէվէր, կէօքսինէ պասար վէ կէօզլէրինտէն այըրմազ, հէր չէյի թէրք էտիպ պունլար քէնտինէ հէր չէյտէ հէր չէյ օլուրլար: Լաքին, սապր էյլէ պիրազ վագթ կէչսին, քէման գարանլըգ պիր տօլապ իչինէ աթըլըր, գուգլա քիւչիւճէք պէշիյին իչինտէ թէրք օլունուպ արթըգ հիւզլէրինէ պագան օլմազ: Անլէրէ պիր ազչամ սէօյլէ քի, կիտիպ չօլ սէվկիւլիւ օյունճագլարընը կէթիրիպ օյնասընլար, իսթէքսիզ օլարագ կէթիրիրլէր, զիրա ուսանմըշլարտըր: Անլէրի սէպաթսըզ տէյիւ թազիր էթմէքտէ մանա եօգ տըր, թապիաթլարընտա տըր, զիրա պէշէր տիրլէր:

Պէօյլէմիշ չօճուգլար պունտան փարգլը՞ մը տըրլար.

Էրքէք օլսուն, գարը օլսուն, պիզիմ ճիւմլէմիզտէ չօգ սէվտի-յիմիզ չէյլէրի էլէ կէչիրտիյիմիզտէ անլէր յինտիմիզտէ տը-թըգ էհէմմիյէթտէն տիւշմէզլէ՞ր մի՝ Էյ կէնճ գատըն, էկէր պիրազտան սէնին համին վէ էֆէնտին օլաճագ օլան զաթ էպէտէն սէնի այնի չէվգ ու կէրմիյէթ իլէ սէվէճէյինէ տաիր վատտ վէ եէմինլէր էտիյօր իսէ, իսթէրսէն ինան. լաքին միւսթագպէլտէ մէյուս օլուր իսէն անը թագպիհ վէ թագիր էյլէմէ՝ Պիլմիշ օլ քի սէնի գատտէն իզֆալ էյլէմէմիշ տիր, անճագ ինսան թապիաթը թէպէտտիւլ էտէր իտիյինի ու-նութմըշ իտի՝ Զէման կէլէճէք քի, աթվարը աքիթ վէ աքլին պիր հէյէթ ալաճագ վէ պու հալ սանա պիւրուտէթ տէյիւ կէօրիւնէճէք, պունը կէօզիւնէ ալ գիրա ֆարգը պիր չէյ օլամազ՝ Իլք մուհապպէթին շիտտէթի վէ շէպապէթին փարլագլըգ վէ թէրավէթի պիր կիւն զայիլ օլաճագ տըր՝

Իզապէլ պու խաթարա պուլունտու, զէվճինին աքլին վէ թապիի մուաշէրէթինէ գըզգանճլըգ կէօզիւ իլէ պագա-րագ Պարպարոնըն թէէսիրի տէյիւ թէֆսիր էյլէտի՝ Շու մալիւմ տիր քի, Իզապէլ Գօրլայը հագիգի պիր մանատա սէվմէմիշ իտի իսէ տէ, հիւրմէթ, րայէթ, մուհապպէթ վէ հէր պիր գապիլիյէթի իլէ գոլպինի անա րապթ էտիպ աշգ ու սէվտա էյլէմէյէ ճէհտ էյլէմիշ իտի՝ Լաքին, ճեհs եյլեմեf պու մէսէլէ իչին նաֆիլէ օլտուղընը պիլմէտի՝ Աշգ ու մու-հապպէթ էօյլէ պիր չէյ տիր քի, խապէրին օլմայարագ վէ չօգ տէֆա տա իրատէթինէ րաղմէն օլարագ զուհուր էյլէր՝ Իզապէլ պէլքի մուվաֆֆագ օլտում զաննը էյլէտի, անը ա-խէր պիրճիւմլէ ինսանլար իլէ րուպար էյլէտիյինտէ քիաֆ-ֆէսինտէն ֆարգլը, քիաֆֆէսինտէն ալի վէ նէճիպ կէօրիւր վէ միւֆթէխիր օլուր իտի. զիրա հիս էտէր իտի քի, պիր փրէնսէս պիլէ Գօրլայ կիպի պիր ինսանը զէվճիմ թէսմիյէ էթմէյէ միւֆթէխիր օլուր իտի, իմտի անըն գալպինին ուֆագ պիր քէօշէսինին պիլէ Պարպարայա վէրիլմէսինէ րազը օլամազ իտի՝ Էնճամ, միւֆարագաթլարը կիւնիւ կէլտի՝ Զօճուգլարըն իւչիւ տախի եանըմտա իտիլէր՝ Ի-զապէլ 5 եաշընտա նազլը պիր գըզ օլուպ, Ուիլհէմ թամմ

վալիտէսինին այնի, Արչիպօլտ իսէ թամամ փէտէրինէ պէնզէր իտի. Մէրգումէ անլէրի գօլլարը իչինէ ալըպ, «Սէվկիւլիւլէ-րիմ եանըմա կէլինիզ, մամա իլէ պէրապէր տէնիզտէն էօթէ կէչմէք իսթէ՞րմիսինիզ». «Էվվէթ մամա, էվվէթ գայըգա պինէլիմ, Արչիպոլտէ ալալըմ» տէտի Ուիլհէմ՝ Արչիպօլտ իսէ խալընըն իւզէրինտէ օթուրմուշ թէքմէլէմէքտէ իտի՝

«Արչի տէ, հէփինիզ տէ... Ճօյ. Ուիլըն... վէ...»

Միս Գօրլայ հէման սէօզիւնիւ քէսիպ. «Զօճուգլար կիթմէյէճէքլէր, նի՞չիւն էօյլէ սէօյլէյօրսըն» տէտի, օլ էս-նատէ Գօրնէլիա փէնճէրէ էօնիւնտէ օթուրմուշ պիր չէյ տիքիյօր իտի, զաթէն պու թէպտիլի հավա մէսէլէսի մէր-գումէնին ֆիքրինէ մուխալիֆ օլուպ, Տօքթօրլարըն գա ֆասընտան չըգմա պօշ զանմէթլէր՝ Հէման թէպտիլի հավա, թէպտիլի հավա, փարմագը քէսիլէնի պիլէ թէպտիլի հա-վայա եօլլայաճագլար՝ Իզապէլ պիրազ ճէհտ էթմիշ օլա էվտէ տէ րահաթ օլուր տէյիւ տիւշիւնմէքտէ իտի՝

«Պիլա չիւպհէ պէրապէր կիտէճէքլէր, նի՞չիւն պէրա-պէր կիթմէսինլէր» տէտի Իզապէլ՝

«Նի՞չիւն մի կիթմէսինլէր... օլաճագ մասրաֆ իչիւն սանա սէօյլէյիմ քի Իզապէլ, պէօյլէ մասրաֆլար իլէ թէ-զիյէ զէվճինի խարապ էտէճէքսին՝ Զաթէն Ճօյ վէ Փիթըր իլէ սէնին եօլճուլուգ մասրաֆըն խայլըճա օլուր, պիր ա-րապա տօլուսը չօճուգ վէ թայէլէ՞ր տէ մի կէօթիւրէճէք-սին՝ Պունտան սարֆը նազար էթմէլիսին, սէն րահաթ էթ-մէք իչին կիտիյօրսըն. Զօճուգլար իլէ նա՞սըլ րահաթ էտէր-սին» տէտի՝

Իզապէլ գալգըպ Արչիպօլտը խալընըն իւզէրինտէն գալտըրտը վէ գուճագընա ալըպ կէօզիւնիւն եաշլարը չօ-ճուղըն գըվըրճըգ սաչլարը իւզէրինէ տիւշտիւյիւ հալտէ «Զօ-ճուգլարըմը նա՞սըլ պըրագապիլիրիմ, օնլար եանըմտա օլ-մազ իսէ հասրէթլէրինտէն տահա ֆէնա օլուրըմ, եալընըզ կիտէմէմ» տէտի՝

«Եալընը՞զմըսըն, զէվճին եանընտա տէյի՞լ մի՝»

«Օ կէօթիւրիւպ կէրի կէլէճէք, օրատա գալմայաճագ»:

«Էլպէթ կէրի կէլէճէք, պու գատար մաարաֆ իլէ նէ՛ եափըլըն... չօճուգլարտա պէօյլէյօր օնուտա հիտապա ալմալը: Լաքին եինէ սիզ պիլիրսինիզ, իսթէտիյինիզ կիպի եափընըզ» տէտի Գօրնի:

«Իսթէտիյինի եափմազ նէ՞րէտէ:»

Ճօյս պալտաաքի միւքեալէմէնին պիր գըսմընը իշիթմիշ օլուպ, ագշամ պիր ֆուրսաթ պուլարագ Գարլայլա Իզապէլին չօճուգլարը պէրապէր կէօթիւրմէք արզուսընտա օլտուղընը սէօյլէտի: Գարլայլ «Էլպէթտէ կիտէճէքլէր, նի՞չին կիթմէսինլէր տէյիպ Իզապէլին եանընա գօշտու, վէ

«Իզապէլ չօճուգլարը պէրապէ՞ր մի ալմագ իսթէյօրսըն» տէտի:

«Էվվէթ փէք չօգ արզու էտէրիմ. քեաշքի պէրապէր կէլսէլէր Արչիպօլտ:»

«Էլպէթ կիտէպիլիրլէր, օնլար իչին աախի կիւզէլ պիր թէպտիլամ օլուր. նի՞չին թէրէտտիւտ էտիյօրսըն:»

«Մասրաֆ իչին:»

Գարլայլ թէպէսսիւմ իլէ եիւզիւնէ պագըպ «Մասրաֆըն սանա նէ՞ ալագասը վար, պէն սանա սէօյլէմէզտէն օլ պապաէ հիչ էնտիշէ էթմէ» տէտի:

«Ահ Արչիպօլտ պէնի աախմա սէվիյօրսըն:»

Գարլայլ պու սէօզիւն մանասընը անլամայըպ «Տախմա պանա գըյմէթլիսին սէվկիւլիւմ» տէտի:

Լաքին Միս Գարլայլ պու գատարը իշիտինճէ իլէրի աթըլըպ հիւճիւմ էյլէտի վէ չօճուգլար պէրապէր կիթմէյի թագտիրտէ Իզապէլին սագալմայաճագընա վէ հայաթը թէհլիքէտէ օլաճագընա Գարլայլը ինանտըրմագա չալըշտը: Վէլ հասըլ Տօքթօրլարա միւրաճաաթ օլունտուգտա Միս Գարլայլ անլէրին եիւզէրինէ աախի թէէսիր իչլէտիպ Իզապէլին եալընըզ կիթմէսինէ գարար վէրտիրտի:

Իզապէլ Ճօյսը եանընա չաղըրըպ «Ճօյս, սէնի էվտէ պըրագաճաղըմ, Ուիլսընը կէօթիւրէճէյիմ» տէտի:

«Հէր շէյի էյի եափտըն Ճօյս... ամմա չօճուգլարըմը պէն կէօթիւրէմէզ իսէմ, սէն եան[illegible]արընտա գալմալըսըն. Միս Գարլայլա թէսլիմ էտէմէմ» տէտի:

«Էմրինիզէ իթաաթ էտէրիմ հանըմ, քեա՛շքի օնլար տա պէն տէ պէրապէր կէլէ լտիք:»

«Ճօյս, պէն կէրի կէլմէզ իսէմ չօճուգլարըմըն եանընտա գալմագա վաատ էտէ՞րմիսին:»

Ճօյս՝ կէօզլէրի եաշարարագ. «Մի Լէյտի իսմիտ էտէրիմ քի կէլիրսինիզ, նի՞չին պէօյլէ ֆէնա շէյլէր տիւշիւնիւյօրսընըզ:»

«Պէնտէ իւմիտ վէ արզու էտէրիմ քի կէլիրիմ Ճօյս, լաքին չօգ խաստա իմ: Պանա սէօզ վէր քի հէր նէ տէ օլսա չօճուգլարըմտան այրըլմայաճագսըն:»

«Վաատ էտէրիմ Մի Լէյտի, միւսթաատ օլունըզճա այրըլմամ:»

«Անլէրէ լաթիֆ օլ, անլէրի սէվ, անլէրի մուհաֆազա էյլէ, անլէրէ հիչ պիր քիմսէ թարաֆընտան թէարրուզ էթտիրմէ, վէ արա սըրա զէվալլը վալիտէլէրի հագգընտա անլէրէ սէօյլէ:»

«Վաատ էտէրիմ. եափարըմ, Մի Լէյտի:»

Իզապէլ միւֆարագաթ էթտի Ճօյս օթուրուպ ընչըլըրարագ աղլատը:

ՖԱՍԼ 2

ՖՐԱՆՍԻՍ ԼԷՎԻՍԸՆ

Մր. Գարլայլ վէ Լէյտի Իզապէլ մայէթլէրինտէ Փիթըր վէ Ուիլսըն օլարագ Պուլօնեայա վարըլ օլուպ Ժoքէյ գլ Պէճէ միւսաֆիր օլտուլար: Գարլայլ օլ կիւնիւ կիտիպ խուսուսի պիր խանէ իճար էյլէտի վէ օրայա նագլ էթտիլէր: Գարլայլ հէր նէ գատար պիր կիւն գալմագա սէօզ վէրմիշ իտի իսէտէ, Իզապէլին րահաթլանտըղընը վէ տէնիզ գըյըլըընըն խօշ մէնզարէլէրինի կէօրիւպ իւչ կիւն գալտը: Էրթէսի կիւնիւ գօրտօն իւզէրինտէ պիրիւքտէ կէզէրքէն Գարլայլ գալապալըղը կէօրիւպ «Պունլարտան չօղը ինկիլիզ տիրլէր

վէ արալարընտա հէր թագըմտան ատէմլէր վար տըր» տէտի:

«Պունլարըն քեաֆֆէսի տախի թէպտիլի հավա իչի՞ն մի կէլմիշլէր» տէյու սորտու Իզապէլ:

«Խայր, չօղը Ինկիլթէրատա քէլէպի տօլաշտըրմըշլար վէ պուրտա կէլիպ ադամէթ սաթըյօրլար:»

«Պու կէօրտիւյիւն սիւս վէ միւճէվհէրաթըն հէփսի պօրճ տըր տէյու» Իզապէլէ պազը թանըտըգլարընը կէօսթէրիպ գօնուշարագ էվէ ավտէթ էյլէտիլէր. տիկէր թարաֆտան Գարլայլըն էնտամը վէ Իզապէլին հիւսնիւ հէր քեսին տիգգաթընը ճէլպ էյլէմէտէ իտի:

Իրթէսի սապահ Գարլայլ գահվէ ալթը էտիպ միւֆարագաթ էթմէք իւզրէ գէվճէսինի պուս էտիպ «Խօշճա գալ սէվկիւլիւմ, քէնտինէ տըգգաթ էյլէ» տէր իքէն Իզապէլ տախի «Զօճուգլարը պէնիմ իչիւն էօփ Արչիպօլտ, վէ... վէ... վէ... Պարպարա իլէ չօգ կէօրիւշմէ» տէտի, հարը ճիտտի հարը շագա հալինտէ: Գարլայլ թապիի քեամիլէն շագա տէյիւ թէլագգը էտիպ կիւլէրէք միւֆարագաթ էյլէտի:

Իզապէլ տախի պիրագ սօնրա գալգըպ վագթընը նասըլ կէչիրէճէյինի տիւշիւնէրէք հավաչ հավաչ գըյըյա կիտիպ օրատա պիր գանէփա իւզէրինէ օթուրտու, վէ էօթէ պէրի տօլաշան էհալիյի սէյր էթմէյէ պաշլատը: Պիր թանէ րիւմաթիզմօլը շիշման պիր ատէմ կէլտի, պատէհու միւրէպպիյէլէրիյլէ իքի գըզ գուհուր էթտի, վէ սօնրա չիփթէ կէօզլիւքլիւ պիր կէնճ կէլիպ քէմալը տըգգաթլա քէնտինէ պագըըլար իւէ տէ, Իզապէլ տէ էօյլէ պիր հալ վար իտի քի. կէօզլիւյիւ ֆիլանը էնտիրիպ սավուշմագա անլէրի մէճպուր էյլէտի: Անտէն սօնրա, ուզուն էնտամլը պիր էֆէնտի կէօզիւնէ իլիշտի: Վէ ղայրի իխթիյարի օլարագ պիւթիւն ասապէլէրինտէ պիր թէէսիր հուսուլա կէլտի: Ճիւրէյի կիյատէսիյլէ նէպզան էթմէյէ պաշլատը. աճապա քէնտինէ պէօյլէ թէէսիր էտէն պու հէյէթ քիմին հէյէթի իտի: Զօգ կէչմէզտէն անլատը քի օլ հալա ֆիքրինտէն մահվ էտէմէ-

տիյի Ֆրանսիս Լէվիսընըն կէլիշի իտի: Մէրգում տախի հագըն կէլիպ թամամ գարշըսընտա տուրարագ րահաթ րահաթ Իզապէլի կէօզտէն կէչիրտի. վէ քէնտի քէնտինէ «Նէ՛ տիւլպէր պիր գըզ» տէմէքտէ իտի» :Ինճամ թանըյըպ շափգասընը չըգարտը, վէ քէնտինէ մախսուս թէպպէսսիւմ իլէ.

«Եանըլմայօրսամ զաննէտէրիմ, Լէյտի Իզապէլ Վէյնի կէօրմէք շէրէֆինէ նաիլ օլույօրում, տէյի՞լ մի» տէտի:

Մէրգումէ ուզաթմագտա օլտուղը էլինի թութաու Լէվիսըն սէօզլիւնէ տէվամ իլէ

«Աֆվ էտէրսինիզ Լէյտի Իզապէլ... Գարլայլ տէյէճէք իտիմ, արատա չօգ վագթ կէչմիշ իսէ տէ, սիզի կէօրտիւյիւմտէ էվվէլքի հալինիզի տէր խաթըր էթտիմ» տէտի:

Իզապէլին եանագլարը գըզարմըշ վէ հիւսնիւ օն գաթ տահա թէզայիւտ էթմիշ իտի: Լէվիսըն հէմէն եանընտա օթուրուպ «Պուրալարտա նէ՞ կէզիյօրսունուզ» տէտի:

«Խասթա օլտում վէ թէպտիլի հավա իչիւն պէնի պուրայա եօլլատըլար:»

«Սահիհէն խասթա օլմուշսունուզ վէ փէք զայիֆ կէօրիւնիւյօրսունուզ, սանա պիր եարտըմ էտէպիլի՞րմիյիմ:»

Իզապէլ մէրգումըն իւզէրինտէ իճրա էյլէտիյի թէէսիրտէն խապէրտար օլուպ քէնտի քէնտինէ հիտտէթլէնմէքտէ իտի: Օլ տագիգէյէ գատար Լէվիսընըն քէնտի գալպինտէ պիր եէր թութտըղընտան պիխապէր օլուպ, շիմտի օնուն պու գուվվէթէ հաիզ օլտուղունը կէօրտիւյիւ իչիւն քէնտի քէնտինէ աֆվ էտէմէմէքտէ իտի:

Մէրգումէ հէմէն գալգմագա թէշէպպիւս էտիպ «Պէլքի պու կիւն էրքէն չըգտըմ օլ սէպէպտէն ֆէնալաշտըմ. եօլտա խըրտէթճիմէ րասթ կէլիրիմ: Խօշճա գալընըզ, Գափթան Լէվիսըն» տէտի:

Լէվիսըն հէմէն մէրգումէնէն գօլունա կիրիպ «Եալընըզ կիտէճէք հալտէ կէօրիւնմէյօրսունըզ, միւսաատէ էտինիզ սիզի էվէ գատար կէօթիւրէյիմ» տէյէրէք, գօրտօնտան էնտիրիպ եիւրիւմէյէ պաշլատըլար: Իզապէլ հիսսիյաթընտան խապէրտար օլարագ օնուն իլէ պէօյլէ հագըն պուլունմագ

մինասիպ օլմատըղընը տիւշիւնտիւ իսէ տէ, ագրապասը օլտուղընտան պիր պէհանէ յագըշտըրըպ տա գազայը գուրթարամատը:

«Լէյտի Մաունթ Սէվըրնը հագընտա կէօրտիւյիւնիւզ վա՞ր մը» տէյիւ սօրտու Լէվիսըն:

«Կէչէն Պահար Մր. Գարլայլ իլէ Լօնտրայա կիթտիյիմտէ օրատա կէօրտիւմ: Բէնտիյլէ միւքեաթէպէ էթմէյիպ, լաքին Լօրտ պիր գաչ տէֆա պիզի զիյարէթէ կէլտի:»

«Պէն 10 յաշան պէրու նէ՛ Ինկիլթէրրայը կէօրտիւմ, նէ տէ պիր քիմսէյի: Փարիզտէ գալըյօր իտիմ: Տիւնքի կիւն պուրայա կէլտիմ» տէտի Լէվիսըն:

«Մէմուրիյէթինիզի պու գատար ուզուն վագթ թէրք էտէպիլի՞րմիսինիզ:»

«Սիլքի ասքէրիտէն չըգտըմ, վէ մէվգիիմի տէ սաթտըմ: Պաշգասընա տէյիլ, ամմա սիզէ սէօյլէյէպիլիրիմ: Շիմտի հալիմ չօգ փէրիշան, պիզիմ իխթիյար ամուճա էօյլէ պիր րէզալէթ յափտը քի թարիֆ օլունմազ... Թէհհիւլ էյլէտի:»

«Էվվէթ Սըր Փիթըր թէհհիւլ էյլէտի տէյիւ իշիթմիշ իտիմ:»

«Իխթիյար պունատը, 70 յաշընտա տըր: Պու թէհհիւլը պէնիմ իչիմի պօզտու, չիւնքի պիր օղլու օլաբիլիր, վէ օ միրասը հագգընը էլիմտէն ալա պիլիր: Թէհհիւլիւ խապէրի ղազէթալարտա կէօրիւնիւր կէօրիւնմէզ պէնիմ իթիպարը մալիյէմ յիւզտէ յիւզ տիւշտիւ վէ պօրճլուլար իւզէրիմէ հիւճիւմ էթմէսիյլէ նէ յափայըմ, ամուճամ տա թէէտիյէ էթմէտիկի իչիւն սավուշուպ պուրայա կէլտիմ:»

«Շիմտի իւմիտին նէ՞ տիր:»

«Իւմիտսի՞մ մի: Նէ՛ օլաճագ, չու տէնիզէ թաշ աթան քիրլի չօճուղը կէօրիւյօրսընըզ յա: Օնա սօրսան նէ՛ ճէվապ վէրիր, յիւզիւնէ պագար, վէ հիչ պիր չէյ սէօյլէմէզ, իշթէ պէնիմ տէ ճէվապըմ օ հօլտա տըր:»

«Լաքին հալա Սըր Փիթըրըն խալէֆի օլաբիլիրսինիզ:»

«Բէ՞մ պիլիր, հա օլուր հա օլմազ. պու իխթիյար սէրսէմլէր թէհհիւլ էտէրլէրսէ...»

«Սըր Փիթըր իլէ գավղա՞ մը էթտինիզ,» տէտի Իզապէլ սէօզլէրինի քեսէրէք:»

«Ցալըտէ էթսէ հէր կիւն գավղա էտէր իտիմ, լաքին գօրգարըմ պանա վէրտիյի թախսիսաթը տա քեսէր: Պու հիչ իշիմէ կէլմէզ. մէնֆաաթ վար, նէ՛ յափալըմ:»

«Պու լօնտրատա չօգ գալը՞րմըսընըզ:»

«Պիլմէմ, էյլէնճէ պուլտուղըմ գատար գալըրըմ: Փարիզ չօգ կիւզէլ պիր եէր տիր, պիրազ տէնիզ պանեօսը ալմագա կէլտիմ... լաքին գօրգարըմ քի Մատամ, չափուգ եիւրիւտիւմ վէ սիզի եօրտում:»

«Էվվէթ, Սըր Փիթըրըն սէօզլէրինի էթտիյինիզտէ ատըմընըզ չափուգլաշտը: Լաքին զիյանը եօգ մէմնուն օլտում, պու եօլ իլէ գումվէթլէնմիշ օլտուղըմը անլատըմ, ալա պու գատար եիւրիւյէմէյօր իտիմ:»

Լէվիսըն «Աֆվ էտէրսին» տէյէրէք ատըմընը աղըրլաշտըրտը, վէ էվէ եէթիշէրէք քէնտիսի տախի տավէթ օլունմագտան իչէրի կիրիպ րուպ սաաթ տահա գօնուշտու: Վէ կիտէրքէն էօյլէտէն սօնրա նէ՛ յափմագ նիյէթինտէ օլտուղընը մէրգումէտէն սօրտու, Իզապէլ հաթըրպ րահաթ էտէճէյիմ տէտիյինտէ «Պիր տահա տըշարը չըգտըղըմտա պանա խապէր էյլէ, սիզէ յարտըմ էտէյիմ, խըզմէթճի իլէ կիթմէյինիզ վէ Մր. Գարլայլ կէլտիյինտէ պէնտէն մէմնուն օլաճագ տըր» տէյիպ կիթտի:

Լէվիսըն պու սէօզլէրի էլպէթթէ փէք մինասէպէթլէ սէօյլէյօր իտի. հէր հանկի պիր տօսթուն, պիր թանըշ ագրապանըն այնի վէճհլէ պուլունմասը իճապ էտէր իտի: Վէ Իզապէլ նէ իթիրազ կէթիրէպիլիր իտի: Օլ գատըն հիսսիյաթըն հալա քէնտինտէ մէվճուտ օլտուղընը գապուլ էթմէյի պիլէ քէնտինէ հիճապ ատտ էտիյօր իտի: Իմտի մէվճուտ օլմայան պիր չէյտէն նէ՞չիւն խաֆվ վէ իճթինապ էտէճէք իտի: Էն էյիսի հիչ պիր չէյի փիքրէ կէթիրմէյէրէք վէ թապիի պիր սուրէթտէ Ֆրանսիս Լէվիսըն իլէ կէօրիւշմէլիյիմ տէյիւ հիսապ էթտի, լաքին պու սուրէթլէ մէրգումէ էն յանլըշ վէ էն թէհլիքէլի թարիգի ինթիխապ էթմիշ օլտու:

Վագթ միւրուրըյլա Լէյտի Իզապէլ քէօպի իֆադաթ էյլէմէքտէ. մէրգումէ հէր կիւն տէնիզ գըյըսընա կիտիպ օթուրըր վէ տալղալարը պիր միւտտէթ սէյր էթտիքտէն սոնրա էվինէ ավտէթ էյլէր իտի։ Օրատա պաշգա քիմսէ իլէ մուարէֆէ փէյտա էթմէտի իսէ տէ, չօգ տէֆա Լէվիսըն կէլիպ պէրապէր օթուրուր վէ ավտէթ էտէր իքէն մէրգումէյէ գօլունու թագտիմ էտէր իտի։ Իզապէլ օնուն գօլունա կիրէրէք կիթմէյի տէրունէն տօղրու պիր մուամէլէ կէօրմէյիւպ, համթթա պիր կիւն արթըգ քէնտի պաշըմա խիւրիւյէպիլիրիմ կիպի պիր էօզր տիլէմէյէ չալըշտը իսէ տէ Լէվիսըն ալտըրմայըպ «Էօյլէ օլսա պիլէ նէ' զարարը վար, մատամ քի Մր. Գարլայլ պուրատա տէյիլ տիր, պէնիմ գօլումա կիթմէքլիյինտէ նէ' իթիրազ օլապիլիր» տէյիւ մէրգումէյի ճէվապսըզ պրագըրտը իտի։ Ագշամլարը սայքի տաիմա գօրտօնտա կիտիպ գալապալըգտան այրը օթուրուրլար, վէ Ֆրանսիս Լէվիսըն էն ճալիպ միւքալէմէսինտէ հէր հանկի պիր գալպի ճէզպ էտէճէք ճազիպէ էքսիք տէյիլ իտի։

Իմտի Իզապէլ նէ' եափապիլիր իտի պու հալտէն նա՞սըլ ազատէ օլապիլիր իտի։ Տէյէճէքսինիզ քի օտասընտա գափանըպ օթուրմալը վէ անըն րէֆագաթընտան իճթինապ էթմէլի իտի։ «Լաքին օտատա օթուրարագ քէօպի իֆադաթ էտէմէզ վէ չօճուգլարընը նէզտինէ ավտէթ էտէմէզ իտի, Պուլօնեայա կէլմէքտէն մագսէտի թէպտիլի հավա վէ թէֆէրրիւճ իտի։

Պունըն իւզէրինէ իքի հաֆթա միւրուր էյլէմիշ օլուպ Մր. Գարլայլ օրայա կէլէճէք իտի, լաքին Իզապէլտէ զահիր օլան թէպտիլաթ աճաիպ իտի։ Մէրգումէ քէնտի հիսսիյաթընը թէֆթիշ վէ թահլիլ էյլէմէք իսթէմէտի. լաքին պիլմէյօր իտի քի, կէնճլիք զէմանլարընըն ճիւմլէ ճէլիլ խայալաթը ավտէթ էյլէմիշ, սէմա, կէօք եագութ կիպի, թարլալար զիւմրիւտ միսալի կէօզլինէ փարլամագտա, չիչէքլէր էն լաթիֆ րայիհալար նէշր էթմէքտէ, էլհասըլ տիւնեա փարլագ վէ ճէլիլ իտի։ Ֆիքրինին չու հալի եանագլարընը գըզարթտը, վիճտանինէ գուվվէթ իլավէ էյլէտիլէր։ Օլ ագշամ

Լէվիսըն իլէ Մր. Գարլայլը իսթիգպալա կիթտիլէր վէ մէրգում վափօրտան չըգըպ եանլարընա կէլտիկինտէ պու թէպթիլաթը կէօրիւպ քէյֆինտէն կէօզլէրի փարլայարագ «Վա՜յ սէվկիլիլիմ, սայքի քիւլլիյէն րահաթ օլմուշսըն, նէ' եափտըն քէնտինէ» տէմէքտէն քէնտինի ալամատը։

«Էվվէթ չօգ րահաթըմ Արչիպօլտ, լաքին չիմտի պիրազ եօրուլտում տա գըզարտըմ։ Էփէյի վագթ տըր պէքլէյօրըզ։ Վափօր նէ' գատար կէճիքտի։»

«Րիւզկեար գարշըտան էսիյօր իտի,» տէտի Գարլայլ, լաքին զէվճէսինին եանընտաքի պու չիք ատէմ քի՞մ օլապիլիր տէյիւ ֆիքրինտէն տօլաշտըրմագտա վէ օլ ատէմի պիր եէրտէ կէօրմիւշ օլմալը տըր տէյու տիւշիւնմէքտէ իտի։

«Գափտան Լէվիսըն» տէտի Իզապէլ, «Մէքթուպըմըն պիրինտէ զիքր էյլէմիշ իտիմ, ունութմուշ օլմալըսըն,» Լէվիսըն հէման սէլամ վէրիպ «Պու թուրասաթտան տօլայը միւֆթէխիր իմ։ Լէյտի Իզապէլէ րէֆագաթ էթմէք շէրէֆինէ նաիլ օլտում, չիմտի չօգ գուվվէթլի տիր, լաքին էվվէլա եալընըզ խիւրիւյէմէյօր իտի» տէտի։

«Զաթընըզա չօգ միննէթտարըմ էֆէնտի» ճէվապ վէրտի Գարլայլ։

Իզապէլ զէվճինին գօլունա կիրմիշ օլարագ կիթմէքտէ վէ Լէվիսըն տախի եանլարընտան խիւրիւյօր իտի։ Մէրգում էնկին պիր սէտա իլէ «Տօղրուսը Լէյտի Իզապէլի իլք կէօրտիւյիւմտէ գօրգտըմ, վէ զաննէթտիմ քի կիւնլէրի սայըլըմըշ տըր։ Պու սէպէպտէն քէնտինէ ճիւզի օլսուն պիր խըզմէթ էթմէյի ֆարզ ատտ էյլէտիմ» տէտի։

«Պիլա շիւպհէ մէրգումէ տախի սիզտէն չօգ մէմնուն օլմուշ տըր։ Մէքթուպընտան անլատըղըմա կէօրէ սըհհէթինտէ պիր խալահաթ օլաճաղընը մէմուլ էթմիշ իտիմ, լաքին պու թէպտիլաթ ատէթա միւճիզէ կիպի տիր։ Իշիտիյօ՞րմըսըն Իզապէլ։ Սէնին պու զօնչէլէրինի 15 կիւնտէ իատէ էթմէք իչին պիր միւճիզէ օլմուշ օլմալը։ Պուրասը խասթալար իչին էն եէկթա պիր մահալ իմիշ» տէտի։

Գարլայլըն ֆարզ էյլէտիյի միւճիզէ մէրգումէնին եա-

նագլարընը տահա զիյատէ գըզարթը։ Վէ հէր նէ գատար գապուլ էթմէք իսթէմէյօր իտի իսէ տէ խապէրտար իտի քի սիմասընա վէ րուհունա պու թէպտիլաթը վէրէն հավա սը մահալ տէյիլ պաշգա պիր թէէսիր իտի։ Պու թէհլիքէլի խասմը ֆիքրինտէն աթմագա չապալայարագ Գարլայլըն գօլունը սըգըբ «Զօճուգլար իչիւն պիր չէյ սէօյլէմէտին. պանա չօգ պուսէլէր եօլլատըրմը՞ մը» տէտի։

«Պին թանէ եօլլատըլար վէ պին թանէ տէ կէրի կէօթիւրէճէյիմ սէվկիլիմ։»

Պէօյլէճէ Լէվիսընտան այրըլըբ օտալարընա կիրտիլէր վէ էրթէսի կիւն կիրակի օլուպ Լէվիսընը թամամա տավէթ էյլէտիլէր։ Թամամտան սօնրա Իզապէլ տըշարը չըգտըղընտա Լէվիսըն Գարլայլա քէնտի տօլաշըգ իշլէրինի նագլ էտիպ, «Պու սէրսէրիլիքտէն սանըըմ Ինկիլթէրայա ավտէթ էթմէմէ պիր չարէ եօ՞գ մը» տէտի։

«Շիմտիլիք պիր չարէ կէօրմէյօրում, պօրճլուլարը իգնա էթմէլիսին, Սըր Փիթըր պիր եարտըմ էթմէ՞զ մի։»

«Պէլքի հալ ու քէյֆիյէթլէրի էյիճէ անլաթսամ էտէր, լաքին նա՞սըլ անլատայըմ։ Պիր գաչ մէքթուպ եազտըմ ճէվապ ալմատըմ, էնճամ Լէյտի Լէվիսընտան հէմ գըսա հէմ տէ թաթսըզ պիր ճէվապ ալտըմ, «Սըր Փիթըր խասթա տըր վէ պէօյլէ իշլէր իլէ օղրաշամազ» տէյօր։

«Փէք խասթա օլմամալը, կէչէն կիւն արապա իլէ Ուէսթլինտէ կէզտիյինի կէօրտիւմ։»

«Պանա եարտըմ էթմէսին տէյիւ չիւնքի վարիսի իմ... էկէր Լէյտի Լէվիսըն պիր վարիս մէյտանա կէթիրմէզսէ... իշիթտիյիմէ կէօրէ եօյլէ պիր իշարէթտէ եօգ իմիշ։»

«Լաքին քէնտինի պիր տէֆա կէօրմէլիսին։»

«Էվվէթ կէօրմէլի իմ, լաքին նա՞սըլ կէօրէյիմ, Ինկիլթէրայա այագ պասմագա ճէսարէթիմ եօգ, հէր չէյէ թէհամմիւլ էտէպիլիրիմ, լաքին չու մահպուսիյէթ կէօզիւմիւ եըլտըրըյօր։»

«Պաշգա պիր քիմսէ սէնին իչիւն թէվասսութ էյլէսին։»

«Քի՛մ խափանագ... ավօգաթլարըմ իլէ նիզա էթտիմ։ Պիլիրսին Մր. Շարփ էնտ Սթիլ ամուճամ թէէհհիւլ էտէլի փէք րէզիլանէ մուամէլէ էյլէտիլէր։ Շայէտ վարիս օլուր իսէմ քէնտիլէրէ կէօսթէրիրիմ։ Եօյլէ պիր էմլաք ազ լօգմա տէյիլ տիր։»

«Իսթէրմիսին քի ամուճան իլէ պէն կէօրիւշէյիմ։»

«Քեա՛շքի։»

«Պիր ավօգաթ հալինտէ տէյիլ անճագ տօսթ հալինտէ։ Սըր Փիթըր Լէվիսընը թանըըըմ, վէ էկէր սանա պիր խըզմէթ էտէպիլիր իսէմ զէվճէմէ էթտիյինիզ խըզմէթէ պէտէլ չօգ մէմնուն օլուրում» տէտի Գարլայլ։

Լէվիսըն թէշէքքիւր վէ մէսէրրէթլէ միւֆարագաթ էյլէտի։ Պունլար միւքեալէմէտէ իքէն Իզապէլ օլ պիր օտանըն փէնճէրէսինտէ օթուրմուշ, կէօզլէրի գալապալըղը սէյր էյլէմէքտէ, լաքին ֆիքրի ազիմ պիր միւտարէպէ իչինտէ իտի։ Մէրգումէ հիս էյլէտիյի հալտէն ազատ օլմագ իչիւն հէփ օլանընը հաթթա էօմրիւնիւն եարըսընը պիլէ վէրմէյէ հազըր իտի։ Զանն էթմէյինիզ քի քէնտի քէնտինէ կիւվէնմէյօր եախոտ գօրգույօր իտի, խայր մէրգումէնին մէպտէ սահիպի վէ էհլի ըրզ պիր գատըն օլտուղընա ասլա շիւպհէ եօգ տըր, լաքին անըն իլէ զիյատէ ալագա գալպինէ եօյլէ թէէսիր էտիյօր իտի քի, արթըգ մէսուտ օլամազ տէյիւ գօրգույօր, վէ զէվճինէ տօղրու գալպէն ճիւզի օլսուն պիր խըյանէթի պիլէ քէնտինէ պէօյիւք հիճապ ատտ էտիյօր իտի, Լէվիսըն միւֆարագաթ էտիպ էթմէզ իչէրի կէլիպ.

«Արշիպօլտ սանա պիր րէճա էտէճէյիմ, գապուլ էտէճէյինի վատ էյլէ» տէտի։

«Նէ՛ տիր սէօյլէ պագալըմ։»

«Պու վատ էթմէք տէյիլ տիր։»

«Գուվվէթիմ տախիլինտէ օլան հէր չէյի վատ էտէրիմ։»

«Պէնի պրագըբ կիթմէ, պագի միւտտէթտէ պուրատա գալ։»

«Սէվկիլիւլիւմ պէօյլէ չէյի նա՞սըլ թալէպ էտիյօրսըն, պիլմէյօրմուսըն նէ՛ գատար մէշղուլըմ, շու իքի իւչ կիւնիւ նա՞սըլ գալտըրըմը պիլմէյօրըմ։»

«Եարըն մութլագա կիտէճէ՞քսին։»

«Զարուրէթ նիզամ թանըմազ սէվկիլիւլիւմ։»

«Էօյլէ իսէ պէնի պէրապէր կէօթիւր։»

«Խայր Իզապէլ սէնտէ պու գատար սըհհէթճէ իսլահաթ կէօրտիւքտէն սօնրա միւմքի՞ն մի քի կէօթիւրէյիմ։ Տահա ալթը հաֆթա գալմալըսըն։»

Իզապէլ հէր նէ գատար իսրար վէ րիճա էյլէտի իսէտէ, գապուլ օլունմատը։ Էրթէսի կիւնիւ Գարլայլ զէվճէսինի Լէվիսընըն հիմայեսինէ հէվալէ էտէրէք միւֆարագաթ էյլէտի։ Պիչարէ նէ պէօյիւք համագաթ էյլէտիյինտէն պիխապէր իտի։ Քէնտիսի նէճիպ վէ էհլի ըրզ իտի։ Լէվիսըն նի՞չին էօյլէ օլմասըն։ Հէմ նէ համճէթ, զէվճէսինէ էմին տէյի՞լմի իտի, մէրգումէյէ լազըմ կէլսէ խալընըզ պիր օտասը անըն իլէ եա հէր հանկի պիր քիմսէ իլէ թէրք էթմէյէ թէրէտտիւտ էյլէմէզ իտի։

ՖԱՍԼ 3

ԹԷՀԼԻՔԷՏԷՆ ԻՀԹԻՐԱԶ

Գարլայլըն միւֆարագաթընտան պէրու օն կիւն տահա կէչտի։ Ցուլիս այընըն պիր կիւզէլ ագշամընտա Իզապէլ Փըթի Գէմփ տէնիլէն պիր պաղչէտէ գանէփա իւզէրինտէ օթուրմուշ օլուպ, հավա սէրին, հէր չէյ սաքիթ իտի։ Մէրգումէնին սըհհէթի հէման հէման իատէ օլունմուշ պիր հալտէ իտի։ Լէվիսըն հէր զէման օլտուղը կիպի խանընտա օթուրմուշ օլուպ, էկէր Իզապէլին գալպինտէ զըլխան օլմասա վէ վիճտանը քէնտինի միւզթարիպ էյլէմէսէ իտի, մէսուտ օլմայաճագ հիչ պիր սէպէպի եօգ իտի։ Նէ չարէ քի Լէվիսըն իլէ միւլագաթը տէվամ էյլէտիքճէ հիսս էյլէտիյի աթէշ քէսպի շիտտէթ էյլէտիյինին ֆարգընա վարմագտա

օլուպ, անը խանընտան թէպիտ էթմէք իչին նէ չարէլէր իսթիմալ էյլէմիշ իսէ մուվաֆֆագ օլամամըշ իտի։ Պաղէն ատէթինի թէպտիլ էտիպ չըգմայաճաղը վագթլարտա չըգար, կիթմէյէճէյի եէրլէրէ կիտէր իտի իսէ նաֆիլէ, զանն էտէրսին Լէվիսըն քէնտինի իզլէյիպ թագիպ էյլէյօր կիպի, տայիմա գարշըլըրնա չըգար իտի։ Անա տօղրուտան տօղրույա խանընտան կիթմէսինի սէօյլէմէքլիյի տախի խափամատը, զիրա նէ՞ թէֆսիր վէ սէպէպ կէօսթէրէպիլիր իտի։

Պիր կիւն եինէ պիրլիքտէ կէզէրքէն «Խաթըրընըզա կէլի՞յօր մը Լէյտի Իզապէլ, պէօյլէ պիր ագշամտա փէտէրինիզ, սիզ, Միսիս Վէյն վէ պաշգալարը իլէ Րիչմօնտտա իտիք» տէտի Լէվիսըն։

Էվվէթ կիւզէլ պիր կիւն իտի, իքի հէմշիրէ Շալօնէրլէրտէ պէրապէր իտիլէր, պէն փէտէրիմ իլէ արապատա իտիմ, սիզ տախի Միսիս Վէյնին արապասընը սիւրիւյօր իտինիզ վէ մէզպուրէյի գօրգութըրըզ։ Էվէ եէթիշտիյիմիզտէ պիր տահա սիզին իլէ արապայա պինմէյէճէյիմի սէօյլէմիշ իտի» տէտի Լէյտի Իզապէլ։

« Սօնրաքինտէն պաշգա տէմէք իսթէյօր իտի։ Օնըն գատար ֆօտուլ, քէնտինի պէյէնմիշ գարը տիւնեատա եօգ տըր։ Լէյտի Մաունթ Սէվըրն օլմասը մէրգումէտէ թէպտիլաթ համըլ էթմէտի, փէք միւքէմմէլ պիր ֆըրթ տըր։ Մախսուսէն գօրգութտում, քի ինթիգամ ալայըմ։»

«Սանա նէ՞ եափմըշ իտի քի։»

«Նէ եափաճագ։ Պէն աննէսինէ րէֆագաթ էթմէք իսթէյօր իտիմ, քէնտի եագամը պըրագմատը։»

«Պլանշ Շալօնէր իլէ տէյի՞լ մի։»

«Պլանշ Շալօնէ՞ր, օնու գաչ փարայա ալըր իտիմ» տէտի Լէվիսըն իսթիհզաքեարի սէտա իլէ։

«Միսիս Վէյն մէրգումէյէ չօգ մէյլինիզ օլտուղընա տաիր սիզի իթհամ էտէր իտի։»

«Օնտան զիյատէ պաշգա պիրիսի իչիւն պէնի իթհամ էտէր իտի, վէ օլ տէֆասընտա գըզգանճլըգ իլէ տօլու օլան

փիքրի տօղրուլը թախմին էտէմէզ իտի։ Սիզ քէնտինիզ։ Օլ վագթ տահա տօղրու թախմին էտէ՞մէտինիզ մի» տէտի Լէվիսըն մանատար պիր սէտա իլէ վէ կէօզլինիւն իչինէ պագարագ։ Իզապէլ եանագլարընա գըզարթը կէլէրէք եուզիւնիւ էօթէ չէվիրտի։

«Կէչէն կէչմիշ տիր վէ ավտէթ էթմէզ։ Օլ վագթ իքիմիզտէ պուտալա կիպի հարաքէթ էյլէտիք։ Էկէր իքի չախս պիր պիրի իչին խալգ օլունմուշ իտի իսէ, օ տա պիզ իտիք։ Պէն զանն էյլէտիմ քի, հիսսիյաթըմը...»

Իզապէլ հէման մէրգումըն սէօզլէրինի գաթ էյլէյիպ սուս օլմասընը իշարէթ էթտի։

«Լէյտի Իզապէլ, սիզէ պիր գաչ սէօզ սէօյլէյէճէյիմ, վէ սօնրա էպէտէն սուքութ էտէրիմ։ Էկէր օլ վագթ ճէսարէթիմ օլսա մուհապպէթիմի իլան էյլէր իտիմ, լաքին մէչքիւք օլան մէվգիիմ վէ պօրճլարըմ Լօրտ Մաունթ Սէվըրնըն գըզընը իսթէմէքտէն պէնի մէն էյլէտիլէր վէ իւմիտլէրիմ տէրունիմտէ մահսուր գալըպ սէնի էլիմտէն գաչըրտըմ։»

· «Հիչ պիր վէճհիլէ պունլարը տինլէյէմէմ գափթան Լէվիսըն» տէյիւ պաղըրտը, Իզապէլ հիտտէթ իլէ եէրինտէն սըչրայարագ։

Լէվիսըն մէրգումէնին գօլունտան թութարագ. «Պիր տագիգէ տահա րէճա էտէրիմ։ Սէնէլէրտէն պէրու արզու էտէր իտիմ քի, սէնի զայըֆ էթտիյիմին սէպէպինի պիլէսինիզ։ Սէն ախէրինին զէվճէսի օլտուղուն կիւնէ տէկին նէ՛ գատար սէվտիյիմի պիլմէյօր իտիմ։ Իզապէլ սէնի հալա պիւթիւն գալպիմ իլէ սէվէրիմ։»

Իզապէլ սօղուգ վէ միւթէքէպպիր պիր թարզ իլէ. «Պանա պէօյլէ խիթապ էթմէյէ նա՞սըլ ճէսարէթին վար» տէտի, լաքին տէրունինտէն պիր սէտա օլ խիթապըն ախէր սըրատա քէնտինէ սաատէթ վէրէճէյինի փըսըլտայօր իտի։

«Սէօյլէտիյիմ չէյլէր հիչ պիր զիյան վէրէմէզ։ Վագթ կէչմիշ տիր, վէ պէյնիմիզտէ կէչիլմէզ պիր խէնտէք վար տըր։ Լաքին գապահաթ պէնիմ տիր, մուհապպէթիմի պէյան էթմէլի իտիմ, վէ քէնտինի Մր. Գարլայլա թէսլիմիյէթտէն սէնի մէն էթմէլի իտիմ» տէտի Լէվիսըն։

Իզապէլ պու սէօզլէրին մանասընը տէրք էտէրէք փիւր հիտտէթ իլէ։

«Բէնտիմի թէսլիմ է՞թմէմէք մի։ Մր. Գարլայլ պէնիմ զէվճիմ տիր, սէվտիյիմ, հիւրմէթ վէ րիայէթ էթտիյիմ հայաթ րէֆիգիմ տիր։ Անըն իլէ հիւսնի իրատէթիմ իլէ թէէհհիւլ էթտիմ, վէ ասլա նատիմ օլմատըմ, կիւն պէ կիւն օնա տահա զիյատէ րապթ օլունտում։ Պագ անըն նէճիպ թապիաթընա, հիւսնի էնտամընա, ֆազլ ու քէմալինէ։ Սէն անըն եանընտա նէ՞ սին։ Բէնտինի ունուտըյօրսըն Ֆրանսիս Լէվիսըն։»

Լէվիսըն տուտագլարընը ըսըրարագ «Խայր, ունութմայօրըմ» տէտի։

«Սէնին պանա պէօյլէ սէօյլէմէյէ նէ՞ հագգըն վար։ Պիր գարընըն մուվագգաթէն մէթրուք հալինտէն պիլ իսթիֆատէ սէնտէն պաշգա պէօյլէ հագարէթէ ճիւրաթ էտէն պիր ինսան տահա օլամազ։ Մր. Գարլայլ պուրատա օլսա, պէօյլէ եափմաղա ճէսարէթին օլո՞ւր մը իտի, ատիյօ, էֆէնտի։»

Մէրգումէ սավուշուպ աճէլէ աճէլէ կիթմէյէ պաշլատը, լաքին Լէվիսըն արգասընտան եէթիշիպ զօր իլէ էլինի թութտու վէ «Րիճա էտէրիմ աֆվ էյլէ, սէօյլէտիքլէրիմի ունութ, վէ պէնի եինէ էվվէլքի կիպի պիր տօսթ վէ պիրատէր մագամընտա գապուլ էյլէ» տէտի։

«Սէնի էօյլէ զաննէթմիչ իտիմ։ Ագրապա տէյիւ թէլագգը էտիպ պու գատար եանըմտա պուլունմաղա միւսաատէ էյլէտիմ վէ իշթէ մուգապէլէ էյլէտին։ Զէվճիմ պանա օլան տըգգաթընըզ իչին սիզէ թէշէքքիւր սունտու, էկէր խային գալպինտէ նէլէր մէվճուտ օլտուղունը օգույա պիլսէ իտի, զաննէտէրիմ պաշգա տիւրլիւ թէշէքքիւրաթտա պուլունըր իտի։»

«Աֆվընըզը թալէպ էյլէրիմ, Լէյտի Իզապէլ, գուսուրըմը թարգիյէ էտիյօրըմ, պիր տահա պէօյլէ մուամէլէտէ պուլունմամ, միւսաատէ էտինիզ քի, սիզէ չու եօգուշտա մուավէնէթ էտէյիմ, եալընըզ կիտէմէզսինիզ։»

«Խա՛յր, իսթէմէ՛մ։ Էլինիզի չէքինիզ» տէտի Իզապէլ։

Պէօյլէճէ մերգումէ էվէ ռէթիչտիքտէ մասանըն պաշընա օթուրուպ, Գարըայըա պիր մէքթուպ եազարագ զարուրի պիր սէպէպտէն տօլայը սէրիյէն կէլմէսինի, վէ արթըգ պիր կիւն պիլէ պուրատա գալմայաճաղընը սուրէթ ի գաթիյէտէ պէյան էտիպ մէքթուպը սէրիյէն փօսթայա թէսլիմ էթտի։

Գարըայլ մէքթուպըն մէալընա թէաճճիւպ էյլէյիպ ճէվապէն Ճումաա էրթէսի կիւնիւ օրատա օլաճաղընը վէ ավտէթ էտիպ էթմէյէճէյինի կէլտիյինտէ գարարլաշտըրաճաղընը պէյան էյլէտի։ Պու պիր գաչ կիւն զարֆընտա, Իզապէլ Լէվիընա թէսատիւֆ էթմէմէյէ գարար վէրիպ, անճագ արապա իլէ տըշարը չըգար իտի, վէ մերգում հօթէլէ կէլտի իսէտէ, փիթըր վասըթասըյլա «Հանըմ վիզիթա գապուլ էտմէզ» խապէրինի եօլլայըպ րէտտ էյլէտի։

Նիհայէթ Մր. Գարըայլ վասըլ օլտու, վէ Իզապէլին ավտէթ էթմէք արզուսընա պիւթիւն գուվվէթիյլէ մուգավէմէթ էյլէտի իսէտէ, մերգումէնին ֆէվգ էլ ատէ իսրարընը կէօրէրէք «Իզապէլ ասըլ մուճիպինի պանա սէօյլէ, մութլագա պիր էհէմմիյէթլի սէպէպ օլմալը» տէտի։

Իզապէլէ պիրտէն պիրէ էօյլէ պիր միւլահազա կէլտի քի, զէվճինէ պու պապտէ սէօյլէմէլի տիր։ Լէվիընը սէվտիյինի եախօտ անըն էօյլէ չէյլէր սէօյլէտիյինի տէյիլ, իլլա գալպինտէ վագթըյլա օնա տօղրու պիր մէյլ հիսս էյլէմիշ օլուպ, շիմտի անըն րէֆագաթընտա չօգ պուլունմագ իսթէմէտիյինի զիքր էտէճէք իտի։ Քեա՛շքի սէօյլէմիշ օլսա իտի, քեա՛շքի քէնտի քէնտինի՝ օլ ալիճէնապ, լաթիֆ վէ հագիգաթը կէօրէն զէվճինին գուճագլարընա աթմըշ օլսա իտի։ Օ քէնտինի տահա զիյատէ սէվէր, մուհաֆազա էտէր վէ թէհլիքէտէն էմին գըլար իտի։ Ա՜հ, նի՞չին սիւքիւթ էյլէտի...։

Էօմրիւն վագըալարըն պազէ նէ՛ ուֆագ թէլլէր իլէ տէօնէր։ Մերգումէ աղզընը աչմագ իւզրէ իքէն Գարըայլ ճէպինտէն պիր մէքթուպ չըգարըպ էլինէ վէրտի։ Մէքթուպ Միս Գօրնիտէն իտի քի, փօսթա փարասընը գազանմագ իչիւն եազըպ պիրատէրինէ վէրմիշ իտի. քէնտիսի կիպի սօզուգ, օտուն կիպի պիր մէքթուպ։

«Ջօճուգլար րահաթ, էվ տէ եօլունտա, ինշաԱլլա՜հ քէնտի տէ րահաթ տըր, Պարպարա Հէր՝ պիր իքի կիւն Իսթլինտէ միւսաֆիր գալաճագ։»

Շու սօն խպարէ Իզապէլի ալթ իւսթ էթմէյէ քեաֆի իտի։ Հէր չէյի ունութտու։ Պիր սէպէպ զիքր էթմէյէրէք, մութլագա կիտէճէյինի, չօճուգլարընըն եանընա կիտէճէյինի կէօզ եաշլարը իլէ իսրար էյլէտի։

Գարըայլ «Փէք ալա, էօյլէ իսէ պէրապէր կիտէրիզ» տէտիյինտէ, Իզապէլ թաթլը չըգան մէքթէպ չօճուղը կիպի սէքիպ սըչրամագա պաշլատը, պիր կիւն սօնրա քէնտի իլէ օլ ատէմին արասընտա տէրին պուլունաճագ իտի։ Պիլմէօր իտի քի, անը թէրք էթմէք չէմսին զիյասընը թէրք էթմէք կիպի օլաճագ, լաքին Ալլահա շիւքիւր էթմէքտէ իտի քի, անտէն այրըլաճագ տըր վէ էպէտէն։

Էյ պու հիքեայէյի օգույան տօսթում, Լէյտի Իզապէլին մէպտէսինէ, ախլագընա, սիրէթինէ զէրրէ գատար շիւպհէ էյլէմէ, մերգումէ տօղրու ֆիքրլի, հագգը թանըյան, սատըգ, չէրրտէն նէֆրէթ էտէն, գալպի փաք հէր վէճհլէ նամուսլու պիր գատըն իտի։

Լէվիըն Գարըայլըն կէլտիյինի իշիտէրէք, եանընա կէլիպ Սըր Փիթըրը կէօրիւպ կէօրէմէտիյինի սօրտուղունտա, Գարըայլ վագթ պուլամատըղընը պէյան էյլէտի։ Էնճամ պիր էօյլէ սօնու վափօրա րաքիպէն եօլա չըգտըլար։ Ֆրանսա վէ գըյըտա տուրուպ սէլամ վէրմէքտէ օլան Լէվիըն ահէսթէ ահէսթէ կէօզլէրինտէն նիհան օլտու։ Իզապէլ Գարըայլա սարըլարագ, «Պէնի օրտա թէրք էթսէն հալիմ նէ՞ օլուր իտի, արթըգ պէնի ասլա եալընըզ պըրագմա, տայիմա եանընտա սագլա» տէտի։

«Տայիմա Իզապէլ, տայիմա։ Սէնտէն այրը եաշամագ պանա տահա կիւճ տիր։»

ՔԱՍԼ 4

ԳԸՐԸԼՄԸՇ ԹՕՓՈՒԳ

Լէյտի Իզապէլ խատէ ի սըհհէթլէ էվինէ ավտէթ էյլէյիպ չօճուգլարընա գավուշտու վէ մէսրուր օլտու, լաքին կիւնլէր կէչտիքճէ իւզէրինէ պիր մաղմումիյէթ չէօքմէյէ պաշլատը։ Ջանն էտէրսին հէփ սէվտիքլէրի վէֆաթ էթմիշ վէ քէնտիսի տիւնեատա եալընըզ գալմըշ պիր հալտէ իտի։ Գալպինտէ պիր պօշլուգ, պիր գասավէթ հիսս էթմէտէ իտի։ Օլ ատէմին սիմասընը ֆիքրինտէն տէֆ էթմէյէ չալըշըր, լաքին մուվաֆֆագ օլամազ իտի։ Չօգ տէֆա օնու պիր տէֆա կէօրմէք թէճրիպէսինտէ օլտուղը հալտէ հէման քէնտինի թութար իտի խաէտէ եինէ օ հէյէթ իրատէթինէ րաղմէն կէլիպ կէօզլէ էօնիւնէ տիքիլիր իտի։ Կիւնտիւզ միւթէլաասը չէօյլէ տուրսուն, կէճէ րույասընտա կէլիր, վէ ույանըպ քէնտի քէնտի իլէ միւճատէլէյէ պաշլար, քէնտիյի թագպիհ, թազիր էյլէր, վէ պու իլլէթ քէնտինտէն քիւլլիյէն տէֆ օլսուն տէյիւ ճէհտ վէ տուա էյլէր իտի, լաքին նաֆիլէ, անճագ զէման քէնտինէ չիֆա վէրէպիլիր իտիյինի ֆէհմ էտիյօր իտի։ Գարլայլ պիր կիւն աթընա րագիպէն Սըր Փիթըրըն խանէսինէ կիթտի, վէ իլք տէֆա Լէյտի Լէվիսընըն հուզուրընա կէօթիւրիւլտիւ, մէրգումէ նէ իշ իչիւն կէլտիյինի սիւալ էյլէտի։

«Մատամ, Սըր Լէվիսըն իլէ իշիմ վար տըր, քէնտինի կէօրմէք իչիւն կէլտիմ» տէտի Գարլայլ։

«Լաքին Սըր Փիթըր րահաթսըզ տըր, վէ հիչ պիր իշէ պագամազ» տէյիւ ճէվապ վէրտի հանըմ։

«Պէն քէնտինին խասպէրի իւզէրինէ կէլտիմ, սաաթ 12տէ կէօրիւշմէքլիյի թէրթիպ էյլէմիշ իտի, Մատամ» տէտի Գարլայլ։ Պէօյլէճէ Գարլայլ Սըր Փիթըրըն օտասընա կէօթիւրիւլիւպ միւրուտընըն մազպէտինի նագլ էյլէտի։ Սըր Փիթըր պաշընտա գատիֆէ պիր գասգէթ իլէ օթուրմագտա

օլուպ, Գարլայլը տինլէտիքտէն սօնրա Ֆրանսիսին նիճէ հայլազ վէ չափգըն օլտուղընը սէօյլէյիպ «Պիրատէրիմին թօրնու տըր վէ փէտէրի վէ պիրատէրիմ նէ գատար մէօթէպէր նամուսլը իտիլէր իսէ, պու օլ գատար չէրէֆսիզ տիր։ Շիմտի հէփ պօրճլարընը թէէտիյէ էթսէմ, պիր գաչ հաֆթա սօնրա եինէ այնի հալտէ օլաճագ տըր» տէտի։

«Քէնտի իչիւն թէվասսութ էթմէյի վատ էթմիշ իտիմ, չախսի ահվալի հագգընտա պիր չէյ պիլմէմ» տէտի Գարլայլ։

«Նէ գատար պիլմէզսէնիզ օ գատար էյի էտէրսինիզ։»

«Նէ՞ իսթէյօր, եինէ տէյնլէրինի թէէտիյէ էթմէքլիյիմի իսթէյօր, տէյի՞լ մի։»

«Էվվէթ, թապիի օ օլմալը։»

«Լաքին նա՞սըլ եափապիլիրիմ, պէն տըշարը չըգամայօրում, չըգսամտա անըն տօլաշըգ իշլէրինի անճագ քէնտիսի պիլիր։ Քէնտիսի կէլմէլի տիր քի, պիր չէյ եափալըմ։»

«Նէ՞րէյէ կէլէպիլիր» տէտի Գարլայլ։

«Պուրայա կէլմէք օլմազ, Լէյտի Լէվիսըն պիր կիւն իչիւն պիլէ գապուլ էթմէզ։ Էօյլէ իսէ պիզիմ էվիմիզէ կէլսին, օրատա օլտուղընը քիմսէ չիւպհէ էթմէզ, վէ քէնտինէ եարտըմ էտէպիլիրսինիզ» տէտի Գարլայլ։

«Մէրգումա տէյէրինտէն չօգ զիյատէ իթիպար էտիյօրսընըզ Մր. Գարլայլ, աֆվ էտէրսինիզ, անըն ալօգաթը հալինտէ՞ մի պուլունըյօրսունըզ։»

«Խայր, անճագ պիր տօսթլուգ։»

«Սիզ պիլիրսինիզ։ Ֆագաթ սիզէ սէօյլէտիմ, չօգ տէյէրսիզ պիր քիմսէ տիր։»

Պէօյլէճէ Գարլայլ չըգըպ կիտէրքէն սալատա Լէյտի Լէվիսըն գարշըսընա չըգըպ «Ջանն էտէրիմ եանըլմայօրում քի, զէվճիմ իլէ միւլագաթընըզ եէկէնի հագգընտա իտի, տէյի՞լ մի» տէտի։

«Էվվէթ։»

«Էօյլէ իսէ հագգըմտա պիր ֆէնա թասավվուր ալարագ կիթմէնիզի իսթէմէմ, մէրգում զէվճիմին եէկէնի վէ վարիսի տիր։ Պէլքի անտէն եիւզ չէվիրտիյիմ աճապ կէլէճէք,

ֆագաթ անըն հագգընտա փէք ֆէնա պիր թասավվուրըմ վար: Թէէհհիւլիւմտէն պիր գաչ սէնէ էվվէլ մէրգումա պիր տօսթըն խանէսինտէ թէսատիւֆ էյլէտիմ, գայէթ հիճապ օլունաճագ մուամէլաթտա պուլունտու, վէ հագգընտա պաշգա չօգ շէյլէր տախի իշիթտիմ, էլ հասըլ էմինիմ քի, սիյրէթի վէ իւլֆէթի ալչագ վէ մէնֆուր պիր քիմսէ տիր, վէ էպէտէն էօյլէ գալաճագ տըր:»

«Պէնիմ անըն հագգընտա փէք ազ մալիւմաթըմ վար տըր, օլ տէֆա նէ՛ մուամէլէտէ պուլունտըղընը սուալ էտէ պիլի՞ր միյիմ:»

«Միւսաֆիր փէրվէրլիքլէրինէ էն պէօյիւք նանքէօրլիւքլէր իլէ մուգապէլէ էյլէտի: Պիչարէլէր սատէտիլ վէ տիւնեանըն ճէրայիմինտէն պիխապէր քէօյ էհալիսի իտիլէր վէ խարապիյէթլէրինի մուճիպ օլտու, ֆագըր օլարագ պիր թագըմտա տէյն սէնէտաթընա իմզա գօյտուրմուշ իտի: Էվլէրինի տէ գայպ էտիպ կէօզ էթմէյէ մէճպուր օլտուլար: Ֆրանսիս պունլարըն քեաֆֆէսինի պիլէրէք հափտը, Սըր Փիթըր անը գապուլ էթմէտիյիմի սիզէ սէօյլէյօր իտի: Սահիհ տիր, իթիրազըմ քէնտի շախսընա վէ սիյրէթինէ տիր: Հէր քէսին տիւշիւնտիւյիւ կիպի հասէտ նէթիճէսի տէյիլ տիր, օնու էվինէ գապուլ էթմէք իչին պիր քիմսէ չըլտըրըմըշ օլմալը տըր: Սըր Փիթըր իսթէտիյի գատար պօրճլարընը վէրսին, նէ՛ եափար իսէ եափսըն, լաքին էվիմէ գապուլ էթմէմ:»

«Լաքին իշլէրինի թէսվիյէ իչին մէրգումըն պիզզաթ Ինկիլթէրրայա կէլմէսի լազըմ տըր» տէտի Գարլայլ:

«Ինկիլթէրրայա կէլմէ՞ք մի, նա՞սըլ կէլէպիլիր, մէյէր քի կիզլի կէլսին:»

«Էվվէթ, էօյլէ եափաճագ, պաշգա չարէ եօգ: Մէրգումը Իսթլինէ տավէթ էտէճէյիմ, պիլիրսինիզ քի Լէյտի Իզապէլէ ագրապա տըր:»

«Տըգգաթ էտինիզ քի սիզին տախի միւսաֆիր փէրվէրլիյինիզէ գարշը նանքէօրլիւք էյլէմէսին, անճագ ումում մուամէլաթընըն պիրինի թէքրար էթմիշ օլուր:»

Մր. Գարլայլ թէպէսսիւմ էտէրէք. «Սէօյլէտիյինիզ կիպի ֆարզ էթսէք պիլէ, պիլմէմ քի, պիզէ նէ՞ զիյան էտէ պիլիր, միւշթէրիլէրիմի գաչըրամազ, չօճուգլարըմը տէօյէմէզ վէ փարամատա մուգայյէտ օլապիլիրիմ, պիլա շիւպհէ անճագ պիր գաչ կիւն գալաճագ» տէտի:

Լէյտի Լէվիսըն թէպէսսիւմ իլէ Գարլայլըն էլինի սըգարագ «Էմին օլուն քի, նէրէտէ պիր ֆէնալըղա ֆուրսաթ պուլսա հէման իճրասընա հազըր տըր» տէտի:

Գարլայլ եազըխանէսինէ ավտէթ էտիպ տէրհալ Պուլօնեըյա պիր մէքթուպ եազտը, վէ կէլիպ Իսթլինտէ գալմաղա Լէվիսընը տավէթ էյլէտի: Լաքին չօգ քիմսէլէրին էթտիյի կիպի մէշղուլիյէթինին քէսրէթինտէն պունը էվտէ զիքր էթմէյի ունութտու: Օլ հաֆթա ճումա էրթէսի ագշամը պիր էվտէ թամամա մաֆամիլեա տավէթլի օլուպ, միւքեալէմէ Միսիս Տիւսի վէ Պուլօնեը իւզէրինէ տէօնտիւյիւնտէ խաթըրընա կէլիպ էվէ ավտէթ էտէրքէն արապանըն իչինտէ:

«Իզապէլ, միւսաֆիր օտամըզ վար, տէյի՞լ մի, եարըն պիր միւսաֆիրիմիզ օլաճագ տըր» տէտի:

«Էլպէթտէ վար տըր, օլմասա տա հազըրլայապիլիրիզ, քի՞մ կէլէճէք:»

«Ֆրանսիս Լէվիսըն:»

«Քի՞մ» տէտի Իզապէլ պիրտէն պիրէ սըչրայարագ:

«Գափթան Լէվիսըն: Սըր Փիթըր պօրճլարընը թէսվիյէ էթմէյէ րազը օլտու, ֆագաթ Լէյտի Լէվիսըն էվինէ գապուլ էթմէյօր, օլ սէպէպտէն պիր գաչ կիւն իչին պիզիմ էվտէ գալմասընը թէքլիֆ էյլէտիմ:»

Իզապէլին եիւրէյի աղզընա կէլտի, իւք հիսսիյաթը զանն էտէրսին էօնիւնէ ճիննէթ աչըլտը, լաքին տէրունինտէն գուվվէթլի պիր սէս անըն թէքրար եանընտա պուլունմասընըն եանլըշ օլտուղընը խապէր վէրտիյինտէն:»

«Արչիպօլտ, Լէվիսընըն Իսթլինէ կէլմէսինի իսթէմէմ» տէտի:

«Անճագ պիր գաչ կիւն իչին տիր, անտէն սօնրա պիզիմ սապըգ գափթան իսթէտիյի եէրէ գօրգուսըզ կիտէպի-

լիր։ Անտէն խօշլանմատըղընը պիլմէյոր իտիմ, նի՞չին իթիրազ էտիյօրսըն։»

«Մէրգումտան խօշլանմամ, անըն իչին խաթէմէյօրըմ։»

«Պուլօնըլտա իքէն պիր չէյ սէօյլէմէտին, եօգսա տա- վէթ էթմէզ իտիմ, խարըն մութլագա կէլիր, վէ տըշարը աթամայըզ։ Սանա նէ՞ խափտը, նի՞չին խօշլանմայօրսըն։»

«Պանա պիր չէյ խափմատը» փէփէլէտի Իզապէլ։

«Լէյտի Լէվիսըն տախի հազգընտա էյի պիր էֆքեար թաշըմայօր, վէ էկէր սէօյլէտիքլէրի սահիհ իսէ փէք ֆէնա չէյլէր տիր, պէլքի տէ սուի զանն էտիյօրըմ։»

«Ֆրանսիս Լէվիսըն Պուլօնըլտա իքէն էօյլէ սէօյլէյօր իտի, հիչ արալարը էյի տէյիլ տիր։»

«Նէ հալ իսէ։ Էյի, ֆէնա պիզէ պիր թէէսիրի օլամազ, պիր գաչ կիւն գալըպ կիտէճէք, պէլքի սէն տախի սուի թէէսիր ալմըշ օլմալըսըն Իզապէլ։»

Իզապէլ էլլէրինի տիզի իւզէրինէ գավուշտուրուպ տէ- րինճէ տիւշիւնմէյէ պաշլատը, պիր տէֆա տահա զէվճինէ վուգուֆ ի հալի պիրազ անլաթմագ վէ անըն զուվվէթլի հի- մայէսինէ քէնտինի աթմագ իսթէտի իսէ տէ, ճէսարէթ էտէ- մէտի։ Պիր իքի տէֆա հէման հէման սէօյլէմէք իւզրէ աղ- զընը աչմըշ իքէն եինէ թէքէլլիւմէ միւթէճասիր օլամատը։ Շու արա արապա Իսթլինէ միւվասէլէթ էթմիշ օլտուղընտան արթըգ փուրսաթ ղայպ օլմուշ կիթմիշ իտի։ Ա՜հ, միւսթագ- պէլ սէնէլէրտէ գաչլարճա տէֆալար Իզապէլ պու նազիք տագիգէլէրի խաթըրընա կէթիրտիքճէ, նի՞չին սէօյլէմէտիյի- նէ վէ օլ թէհլիքէլի ատէմ հազգընտա զէվճինին կէօզլէրինի աչմատըղընա նէտամէթ կէթիրէճէք իտի։

Էրթէսի կիւն Փազար օլուպ հէր քէս քիլիսէտէ իքէն եաղմուր չիտտէթլէ եաղմայա պաշլամըշ օլտուղընտան, Գարլայլ հէմշիրէսինէ արապայա կէլմէսինի թէքլիֆ էյլէտի իսէ տէ, նէ՞ միւմքին, եաղմուր տէյի՛լ, եօգարտան քէտի կէօփէք եաղսա Գօրնի եինէ փազար կիւնիւ արապայա պին- մէյէճէյինի պէյան իլէ, չատըր գատար չէմսիյէսինի աչըպ եօլա րէվան օլտու վէ Գարլայլ տախի Իզապէլ իլէ արա-

պայա րաքիպ օլուպ էվէ եագըն գալտըգլարընտա քիւչիւք Իզապէլ ազլայարագ գօշուպ գարշըլարընա չըգտը, վէ

«Պապա՛, պապա՛, չափուգ կէլ, էօլտիւ, չափո՛ւգ կէլ» տէյիւ պաղըրմագտա իտի։

«Սո՛ւս օլ գըզըմ, վալիտէնի գօրգութմա, քի՞մ էօլ- տիւ» տէտի։

«Ճօյս... օրատա ... եաթըյօր ... իհթամալսըզ օլտըմ տըշարը գօշտում, սէնի թութմագ իչին արգամտան գօշ- տու, տիւշտիւ վէ էօլիւ կիպի եաթըյօր» տէտի։

Գարլայլ տէրհալ սէյիրտիպ պէնզի քիւլ քէսիլմիշ օլ- տուղը հալտէ մէրգումէյի եաթըրմագտա պուլտու։ Գարլայլ գըմըլտաթմաղա չալըշտըղընտա, Ճօյս կէօզիւնիւ աչըպ,

«Ա՜հ, էֆէնտի, տօգունմա, զանն էտէրիմ այաղըմ գը- րըլտը» տէմէքտէ իտի։

Գարլայլ խըտմէթճիլէրին եարտըմը իլէ Ճօյսը իչէրի կէօթիւրիւպ, Ճօնը արապա իլէ տօգթօրա սէվգ էթտի. քէնտիլէրի տախի Ճօյսըն եաթաղընըն պաշընտա ճէմ օլմուշ տուրույօրլար իտի. Քիւչիւք Իզապէլ եավաշճա իչէրի սի- վիշիպ,

«Մամա, մամա, աշաղըյա պիր էֆէնտի կէլմիշ պիր տէ չանթասը վար, սիզի սուալ էտիյօր» տէտի։

Վալիտէսի «Քի՞մ տիր Իզապէլ» տէտի պէնզի աթարագ։

«Պիլմէմ Մամա, քէնտինտէն փէք խօշլանմատըմ։ պէնի թութտու... կէօզլէրի ֆէնա պագըյօր» տէտի։

«Կիթ փէտէրինէ սէօյլէ գըզըմ։»

«Մամա, Ճօյս էօլէճէ՞ք մի եօգսա... պէ՞ն մի սէպէպ օլտում... Ա՛հ գապահաթ պէնիմ տիր» տէտի ազլայարագ։

«Սուս օլ ազլամա, Ճօյսը տահա ֆէնա էյլէրսին, կիթ փէտէրինէ խապէր վէր» տէտի Իզապէլ։

Կէլէն միւսաֆիր էլպէթ Լէվիսըն իտի։ Գարլայլ էնիպ մէրգումը գապուլ էյլէտի։ Տօքթ. Ուէյնրայթ կէլիպ Ճօյսըն այաղը գըրըլմըշ օլտուղընը վէ պիր գաչ հաֆթա եաթագտա գալաճաղընը պէյան էյլէտի։ Օլ ազշամ չօճուգլար փէ- տէրլէրի իլէ սալօնտա իտիլէր։ Լէվիսըն չօճուգլարա պագըպ

«Պունլար նէ՞ կիւզէլ չօճուգլար» տէտի։

«Վալիտէլէրինէ չօգ պէնզէրլէր» տէտի Գարլայլ։

«Սիզ Լէյտի Իզապէլին չօճուգլուղունու պիլի՞յօրմըսընըզ։»

«Էվվէթ, Լէյտի Մաունթ Սէվըրն իլէ չօգ տէֆա պուրայա կէլմիշլէր տիր։»

«Էվվէթ, էվվէթ պուրասը Լօրտ Մաունթ Սէվըրնին մալի իտի... Նէ՜ միւսրիֆ պիր ատէմ իտի։ Կէլ պագայըմ քիւչիւք հանըմ, կէլտիկիմտէ էլիմտէն գաչտըն վէ լամինի սէօյլէմէտին» տէտի Լէվիսըն Իզապէլի թութարագ։

«Մամայա կէլտիյինի խապէր վէրմէյէ կիթտիմ, Ծօյսըն եանընտա իտի» տէտի չօճուգ։

«Ծօ՞յս քիմ տիր։»

«Լէյտի Իզապէլին խըզմէթճիսի տիր. այաղընա պիր գազա օլտու. չօգ գըյմէթլի պիր խըզմէթճի տիր» տէտի Գարլայլ։

«Չօգ թօհաֆ պիր իսմ տիր ... Ծօյս ... Ծօյս. պէօյլէ պիր իսմ իշիթմէտիմ... Ի՞լք իսմի մի տիր եօգսա լաղապը» տէտի Լէվիսըն։

«Խայր, Ծօյս վաֆթիզ իսմի տիր։ Թէքմիլ իսմի Ծօյս Հօլիճօն տըր» տէտի Գարլայլ։

Պու տագիգէտէ քիւչիւք Իզապէլ՝ Լէվիսընըն էլինտէն գուրթուլմաղա չալըշըպ աղլամաղա պաշլատը։ Գարլայլ սէպէպինի սօրտուգտա.

«Պէնի թութմասընը իսթէմէմ» տէտի։

Գարլայլ մէրգումէյի գուրթարըպ գուճաղընա ալտըղընտա Իզապէլ ուսուլ իլէ,

«Պապա, օ ատէմի սէվմէյօրում, գօրգույօրում, պիր տահա պէնի օնա թութտըրմա» տէտի։

«Չօճուգլարա ալըշգան տէյիլսին Գափտան Լէվիսըն. օնլար ղայէթ հէսսաս վէ թօհաֆ ֆիտանլար տըրլար, վէ անլէր իլէ օղրաշմագ գօլայ տէյիլ տիր» տէտի։

ՖԱՍԼ 5

ՄԻՍԻՍ ՀԷՐԻՆ ՌՈՒՅԱՍԸ

Էրթէսի կիւն հավա պէրրագ օլուպ չէմսին փէթէվլէրի Միսիս Հէյրին եաթագ օտասընը տօլտուրմուշ իտիլէր։

Միսիս Հէր եանագլարը գըզարմըշ օլարագ եաթագտա օթուրմագտա, զաննէտէրսին քի, իւզէրինէ հիւմմա կէլմիշ իտի։ Մէրգումէ եինէ պիր ռուեա կէօրիւպ տէհշէթ իլէ ույանմըշ վէ Պարպարա վալիտէսինին խասթալըղընըն ֆարգընա վարըպ եինէ ռուեա կէօրտիւյիւնի թախմին էյլէմիշ իտի վէ վալիտէսի

«Էվվէթ Պարպարա, եինէ պիր տէհշէթլի ռուեա կէօրտիւմ։»

«Ա՜հ Մամա, նի՞չիւն մանասըզ ռուեալարա էհէմմիյէթ վէրիպ քէնտինի խասթա էտիյօրսըն։ Փէք ֆէնա պիր ռուեա մը իտի։»

«Էվվէթ գըզըմ, ռուեամտա կէօրտիւմ քի, ասըլ գաթիլ պուրատա Ուէսթլինտէ իմիշ։ Պուրայա պիզիմ էվէ կէլմիշ, վէ պիզիմ միւսաֆիրիմիզ իմիշ կիպի գօնուշույօր իտիք։ Գաթիլ սանտալիատա օթուրմուշ, վէ Օթուէյ Պէթէլ արգասընտա տուրույօր իտի, տէօնիւպ Պէթէլէ պիր շէյ սէօյլէտի։»

«Գաթիլ նէ՞ հէյէթտէ, նէ՞ կիպի պիր ատէմ իտի։»

«Հէյէթի խաթըրըմա կէլմէյօր, մէօթէպէր պիր էֆէնտի կիպի կէյինմիշ իտի։»

Էօյլէնտէն սօնրա Միսիս Հէր պիրազ քէնտի քէնտինի թօփլայըպ Ծօյսըն պաշընա կէլէն գազայը իշիթմիշ օլտուղընտան կիտիպ կէօրմէք արզուսընտա օլտուղընը Պարպարայա պէյան էթտի, վէ սաաթ 7տէ եօլա չըգըպ եավաշ եավաշ կիթմէյէ պաշլատըլար։ Պարպարա փէմպէ կէյինմիշ վէ հէր վագթքի գատար տիլպէր իտի։ Իսթլինէ եագըն կէլտիքլէ-

ընտէ, Միսիս Հէր եօրուլմուշ օլուպ պիր գանէփէ իւզէրինէ օթուրտու, պիր գաչ տագիգէ սօնրա ագշամ չայընը իչիփ կէզմէյէ չըգմըշ օլան Գարլայլ, Իզապէլ, Գօրնէլիա, չօճուգլար վէ Լէվիսըն կէլիպ անլէրի մուհասէրէ էթտիլէր: Լէյտի Իզապէլ քէմալը քէրմիյէթլէ Միսիս Հէրի սէլամլատը, մէրգումէյէ տօղրու խուսուսի մուհապպէթ վէ հիւրմէթի վար իտի:

«Պէնիմքի թօհաֆ տէյի՞լ մի, քէնտիմ խասթայըմ, խասթա կէօրմէյէ կէլիյօրում» տէտի, Միսիս Հէր «Ճօյըըն գազասընը իշիթտիմ, էնտիշէ էթտիմ:»

«Չօգ էյի էթտինիզ Միսիս Հէր, ֆագաթ եօրուլմուշսընըզ, պու ագշամը պուրատա կէչիրիրսինիզ, զաթէն շու հալինիզտէ սիզի թէվգիֆ էթմէքտէն գօլայ պիր շէյ օլամազ» տէտի Իզապէլ:

Պիթթապի Գարլայլ Լէվիսընը պունլարա թագտիմ էտիպ, Պարպարայը պիր թարաֆա ալարագ «Վալիտէն նէ՞ գատար խասթա կէօրինիյօր, նի՞չին պէօյլէ պօզուլմուշ» տէտի:

«Նինէ տիւն ագշամ րույա կէօրմիւշ, վէ տիթրէյէրէք ույանմըշ, պու սապահ խասթա օլտու:»

«Աճապա պէն զանն էտիյօր իտիմ քի, արթըգ պու րույա մէսէլէսինի ունութմուշ տըր, տէմէք հալա էհէմմիյէթ վէրիյօր: Պու տէֆա նէ՞ րիւյա կէօրմիւշ:»

«Կէօյա գաթիլ պիզիմ էվէ կէլմիշ վէ պիզտէ քէնտինէ գաթիլ պու օլտուղընը սէօյլէմիշիմիշ, օ տա ինքեար էտիյօր իմիշ: Պէթէլ տախի արգասընտա տուրմագտա իմիշ, վէ օնա պիր շէյ ֆըսըլտամըշ: Աճապա քի Պէթէլ պու րույալարտան հիչ էքսիք օլմայօր: Տահա թօհաֆը շու տըր քի, գաթիլի պիր միւթէպէր էֆէնտի գըյաֆէթինտէ թարիֆ էտիյօր: Պիլիրսին քի Րիչարտ վալիտէմէ գաթիլ հագգընտա պիր շէյ սէօյլէմէմիշ տիր, պիզ տախի սէօյլէմէտիք: Էֆէնտի հէյէթինտէ տէմէսի աճապ տէյի՞լ մի:»

«Պարպարա, խավաշ խավաշ սէն տէ չըլտըրըյօրսըն վէ րույայա ինանմաղա պաշլայօրսըն» տէտի Գարլայլ:

«Րիւյայա ինանմամ, լաքին պիրատէրիմ Րիչարտ իչիւն նէ՞ եափտըղըմը պիլմէյօրըմ... Ա՛հ, շու էսրարը մէյտանա չըգարմագ իչիւն գուվվէթիմ տախիլինտէ օլան հէր շէյի եափմաղա հազըրըմ: Շու Գափթան Թօրնու պուլմագ իչիւն տիւնեանըն օլ պիր ուճունա գատար եիւրիւմէյէ հազըրըմ: Շայէտ Ուէսթլինէ կէլսէ...»

«Թօրն Ուէսթլինէ կէլսի. Էօլմէք իչիւն փէք աճէլէ էթմէյօր. կէօրիւնիւյօր քի...»

Պարպարա հէման գօլունու չէքիպ սէօզլէնինի գաթ էյլէտի, չիւնքի գօնուշարագ օլպըրլէրին եանըմտան էփէյի իրագլաշմըշ վէ սընարի գայալըգլարըն եանընա եագլաշմըշ իտիլէր վէ թամ գայանըն թէփէսինտէ Պարպարա Ֆրանսիս Լէվիսընը կէօրմիւշ իտի քի նիւգլինիւ պաշգա թարաֆա չէվիրմիշ օլարագ էլինտէ պիր գամչը իլէ օյնայօր իտի:

«Աճապա սէօյլէտիքլէրիմիզի իշիթտի՞» տէտի Պարպարա:

«Իհթիմալէն պիր գըսմընը իշիթմիշ օլուր, լաքին նէ՞ ֆարգ էտէր Պարպարա: Մէրգում պիր զարիֆ տիր, վէ գօնուշտըգըմըզ մէսէլէնին քէնտինէ հիչ ալագասը եօգ տըր» տէտի Գարլայլ:

Պէօյլէճէ ավտէթ էտիպ օլ պիրլէրին տուրտըղը մահալէ կէլտիլէր: Պարպարա եազլըգ էլպիսէսի, նազիք թէնի վէ մավի կէօզլէրի կիւզէլ պէնզի իլէ չօգ ճալիպ կէօրիւնմէքտէ իտի: Իզապէլին գըզգանճ կէօզլէրի անլէրին իրագլաշտըգլարընը կէօրիւպ գաստէն եափըյօրլար տէյիւ թէլաշը էյլէմիշ իտի: Էնճամ Միսիս Հէր րահաթլանտըգտան սօնրա Գարլայլըն վէ Գօրնէլիանըն գօլունա կիրիպ կիթմէքտէ իքէն պաղչէ գափուսընա եագլաշտըգլարընտա եօլտան Հէրպէրթին կէչտիյինի կէօրէրէք,

«Պարպարա գօշ, Մր. Հէրպէրթ կէչիյօր, լութֆէն պիզէ օղրայըպ Պէնճամինէ սէօյլէսին քի արապայը կէթիրսին. չափուգ եէթիշ» տէտի:

Պարպարա ճէյրան կիպի սըչրայըպ մէրգումա եէթիշտի վէ, «Պիզիմ էվին եանընտան կէչէճէ՞քմի սինիզ Մր. Հէրպէրթ» տէտի:

«Էվվէթ, նէ՞ վարտըր։»

«Էկէր իչէրի կիրիպ Պէնճամինէ արապայը կէթիրմէսինի սէօյլէր իսէնիզ վալլահէմ չօգ միննէթտար օլուր. գիրա էվէ եայա կիտէսէյէճէք տիր։»

«Փէք էյի։ Նէ՞ վագթ իսթէրսինիզ։»

«Սաաթ 10տա կիլսին քի փէտէրիմտէն էվվէլ էվէ եէթիշէլիմ։»

«Էլպէթ էվվէլ եէթիշիրսինիզ, փէտէրին պիր գաչտա քէնտի կիպիլէրի պուլմուշ, տիւմանը սավուրըյօրլար, եարը կէճէյէ գատար գալգմազլար։ Հա, էյի խաթըրըմա կէլտի, Միս Պարպարա, պիր գաչ պաղչէ ճէմիյէթինիզ օլաճագ, կէլէպիլիրսինիզ, տէյի՞լ մի։»

«Էլպէթտէ, հէր տէֆասընտա կէլիրիմ։»

«Պիրատէրիմ Ժագ իզն իլէ կէլտի, եանընտա տօսթու պիր մէմուր տա վար։ Էկէր պու տէֆա էյի էյլէնտիրմէզ իսէք պիր տահա իզն ալտըղընտա էվէ կէլմէյէճէյինի սէօյլէյօր։ Պիզիմ գըզլար պագը չէյլէր հազըրլայօրլար։ Սիզ՞տէ հազըր օլուն» տէտի Հէրպէրթ։

Պու արա պիրտէն իքի էֆէնտի տահա զուհուր էտիպ Պարպարա տէօնէրէք պագտը քի պունլարտան պիրիսի պահսըն էթտիքլէրի Թագ իտի։ Մէրգում եագըն գալտըղընտա էլինի ուզատըպ,

«Կէօրմէյէլի պիր չօգ սէնէլէր օլտու, լաքին Միս Պարպարանըն տիւպէր սիմասընը ունութմամըշըմ. օլ վագթ կէնճ պիր գըզ սիմասը իտի, շիմտի քեամիլ պիր գատըն օլմուշ» տէտի։

Պարպարա թէպէսսիւմ էտէրէք, «Պիրատէրինիզ թէշըրիֆինիզի սէօյլէյօր իտի, ֆագաթ պու գատար եագըն օլտուղընըզը պիլմէյօր իտիմ։ Պանա սիւալ էյլէյօր իտի քի....»

Պարպարանըն սէօզիւ աղզընտա գալտը, եիւզլէրի աթէշ կիպի գըզարտը, կէօզիւ պիրազ էօթէտէ տուրան էֆէնտիյէ իլիշմիշ իտի, օլ սիմայը անճագ պիր տէֆա կէօրմիւշ օլուպ, գալպի իւզէրինտէ աթէշ իլէ հաքք օլունմուշ իտի, Հէրպէրթ սէօզիւնէ տէվամ էյլէտի, լաքին մէրգումէ նէ՛ սէօյլէր վէ նէ՛ ճէվապ վէրիր, պուտալա կիպի օրայա պագար տուրուր իտի։ Տուտագլարընա գատար պէյազլանըպ տէհշէթլի պիր խայալ կէօրմիւշ կիպի պիր հալտէ իտի, հաթթա պու կէօրտիւյիւ հագիգա՞թ մը, եօգսա վալիտէսինին րույասընտան միւթէէսսիրէն կէօրտիւյիւ պիր խայա՞լ մը, օլտուղընա գանաաթ էտէմէյօր իտի։ Մաճօր Հէրպէրթ՝ Պարպարանըն քէնտի արգատաշընա սըգը պագտըղընը կէօրիւպ, կէօրիւշմէք արզու էտիյօր զանընըյլա «Գափթան Թօրն, Միսիս Հէր» տէտի։ Պարպարա քէնտի քէնտինի թօփլայըպ հարաքէթինին պիր գըզա ղայր ի միւնասիպ օլտուղընը տէրխաթըր էտէրէք.

«Սիզէ պագտըղըմըն սէպէպի սիմանըզը պիր եէրտէ կէօրմիւշիւմ տէյիւ խաթըրըմա կէլտի» տէտի։

«Էվվէթ, 5 սէնէ էվվէլ Ուէսթլինէ կէլիպ պիր գաչ կիւն գալմըշ իտիմ» տէտի Գափթան Թօրն։

«Էվվէթ, էվվէթ, պու տէֆա չօգ գալաճա՞գմըսընըզ։»

«Րուխսաթըմըզ պիր գաչ հաֆթա իչիւն տիր, պուրատա նէ՞ գատար գալըրըզ պիլմէմ։»

Պարպարա «Կէճէլէր խայր օլսուն» տէյիպ Իսթլինէ զօշտու, վէ սալայա կիրտիյինտէ վալիտէսի, Գօրնէլիա վէ Մր. Գարլայլ տուրույօր իտիլէր։ Թէլաշ իլէ եանլարընա վարըպ, Գարլայլա տօգունուպ օտանըն պիրինին գափուսը իչինէ չէքիլէրէք,

«Ա՛հ, Արչիպօլտ, սիզէ խաֆիյէն սէօյլէյէճէքլէրիմ վար, պիրազ տըշարը կէլի՞րմիսինիզ» տէտի։

Գարլայլ հէման եանընա տիւշիւպ իքիսի պիրլիքտէ աչըգտան եիւրիւմէյէ պաշլատըլար։ Նի՞չիւն էօյլէ եափմաըն, մէրգումըն կիզլէյէճէք նէ՞սի վար իտի։ Լաքին աքսի թէսատիւֆ, Լէյտի Իզապէլ օլ էսնատէ այնի օտանըն գափուսընտան չըգմագտա օլուպ Պարպարանըն իշարէթինի վէ այըրըլտըգլարընը կէօրմիւշ, վէ հաթթա սէօզլէրինի պիլէ իշիթմիշ իտի։ Մէրգումէ փէնճէրէտէն պագըպ իքիսինին պաղչէնին իզսիզ թարաֆընա կիթտիքլէրինի վէ Գարլայլըն

քիւչիւք Իզապէլի կէրի իչէրի եօլլատըղընը կէօրտիւ վէ թէէհհիւլիւնտէն պէրու հիսս էթմէտիյի պիր գըսգանձլըղը հիսս էյլէտի ·

Պիրազ իչէրի կիրտիքլէրինտէ Գարլայլ «Սէօյլէ պագա-յըմ Պարպարա , նէ՞ մուհիմմ էսրար քէշֆ էտէճէքսին» տէտի ։

«Վալիտէմին բույասը հագգընտա գօնո՞ւշմայօր մը իտիք ; մէրգումէ գաթիլին Ուէսթլինտէ օլտուղընը ֆիքրինէ եէր-լէշտիրմիշ օլտուղընը սէօյլէյօր իտիմ ։ Թամամ տօղրու իմիշ շիմտի անը կէօրտիւմ» տէտի ։

«Քիմի՞ կէօրտիւն Պարպարա , պիրազ քէնտինի թօփլա ։»

«Գափթան Թօրնը կէօրտիւմ ։ Շիմտի Մր. Հէրպէրթէ սէօյլէր իքէն , անըն պիրատէրի իլէ կէլտիլէր , պիր գաչ հաֆթա թաթիլ իչիւն կէլմիշլէր , պուրատա տըր ։»

«Աճաիպ պիր թէսատիւֆ» տէտի Գարլայլ ։

«Գաթիլին պու օլտուղընա պաշգա պիր իսպաթ օլմասա պիլէ , վալիտէմին բույասը վէ անըն պուրատա կէօրիւնմէսի» Պարպարա պիրտէն սէօզիւնիւ գաթ էյլէտի ։ Ջիւնքի քէօ-շէյի տէօնմէքտէ օլուպ Ֆրանսիս Լէվիսընը գարշըլարընտա պուլունուր ։ Մէրգում էլի արգասընտա օլարագ տօլաշըյօր կիպի կէօրիւնիւյօր իտի , վէ քէնտիլէրի իլէ պիրլիքտէ եիւրիւյէճէք կիպի պիր հարաքէթ էյլէտիյինտէ Գարլայլ սօղուգ գանլըլըղը մուհաֆազա էտէրէք ·

«Շիմտի կէլիրիմ,Գափտան Լէվիսըն» տէյէրէք սալիւշ-տըլար ։

Պիրազ իլէրիլէտիքլէրինտէ «Պու ատէմտէն խօշլանը՞-յօրմուսըն» տէտի Պարպարա պիրտէն պիրէ ։

«Փէք տէ սէվմիյօրըմ տէյէմէմ ։ Թանըտըղըմ սէվիլէն թագըմընտան տէյիլ տիր ։»

«Պանա էօյլէ կէլիյօր քի , գօնուշտուղումըզը անլամազ իչիւն պիզի կէօզէթլէյօր» տէտի Պարպարա ։

«Խայր , զաննը էթմէմ , նէ՞ ինթէրէսսը օլապիլիր ։»

«Իմտի Պու Թօրն հագգընտա նէ՞ եափապիլիրիզ ։»

«Պիլմէմ Պարպարա , փէք կիւճ պիր մէսէլէ տիր ։ Մէր-գումը գաթիլ տէյիլ եէքտէն իթհամ էտէմէյիզ ։ Պիրինճի

եէրտէ պու Րիչարտըն սէօյլէտիյի քիմսէ օլտուղը մալիւմ տէյիլ տիր ։»

«Արչիպօլտ , հալա շիւպհէ՞ մի էտիյօրսըն ։ Շու բույա իլէ պիրլիքտէ պուրտա օլմասը իսպաթ տէյի՞լ մի ։»

«Փէք իսպաթ տէյիլ» տէտի Գարլայլ կիւլէրէք ։ «Իլք իշ պունըն օլ քիմսէ օլուպ օլմատըղընը թահգիգ էյլէմէք տիր ։»

«Պունը սէնտէն պաշգա քի՞մ եափաճագ , պէն էլիմտէն կէլէնի եափմազա հազըրըմ ։» Պէօյլէճէ գօնուշարագ էվէ ավտէթ էյլէտիլէր ։

Լէվիսըն քէնտիլէրտէն էվվէլ ավտէթ էյլէմիշ օլուպ Ի-զապէլին փէնճէրէտէն տուրուպ պագտըղընը կէօրտիւքտէ ուսուլճա եագլաշարագ ,

«Քի՞մ տիր պու Միս Հէր ։ Արալարընտա էփէյի պիր անլաշըշ վար կէօրիւնիւյօր ։ Պու աքշամ իքի տէֆա կիզլի միւսահէպէ էթտիքլէրինէ թէսատիւֆ էթտիմ» տէտի ։

Իզապէլ միւթէքէպպիրանէ վէ սէրթ պիր չէհրէ իլէ տէօնիւպ «Պիր շէ՞յ մի սէօյլէյօր իտինիզ էֆէնտի» տէտի ։

«Սիզի կիւճէնտիրմէք իսթէմէյօր իտիմ ։ Անճագ Մր. Գարլայլ իլէ Միս իչիւն սէօյլէյօր իտիմ» տէտի Լէվիսըն , մէրգում պիլիր իտի քի Իզապէլ իլք սէօզիւնիւ էյիճէ ի-շիթմիշ իտի ։

ՖԱՍԼ 6

ԳԱՓԹԱՆ ԹՕՐՆ ԹԱԳԻՊԱԹ ԻՉԻՆՏԷ

Կէչմիշ պիր պէտպախթլըղը նագլ էյլէր իքէն մութլա-գա վագըալարըն աքսի թէսատիւֆիւ զիքր օլունուր ։ Շու "Ըրատա Իզապէլէ օլտուղը գատար աքսի թէսատիւֆլէր քիմսէյէ օլմամըշ տըր ։

Լէվիսընըն Իսթլինէ կէլմէսի ։ Ջէվճի իլէ Պարպարա Հէրի Ղըսգանմասընըն արթմասը Գափթան Թօրնըն Ուէսթլինտէ կէօրիւլմէսի հէփ պիր արայա կէլմիշ իտի ։ Պարպարա հէր

միւնասէպէթ վէ ֆուրսաթ իլէ Գափթան Թօրն հագգընտա մալումաթ ալմաղա չալըշըր վէ ալտըղը էն ճիւզի մալումաթը պիլէ Գարլայա հէթիշտիրիր իտի։ Ֆէնասը շու քի, Գարլայ իլէ խաֆիյէն կէօրիւշմէկի եա տա Իսթլինէ կիթմէկէ իտի, պէօյլէճէ հէր կէրէքսիզ չէյլէր պէհանէսիյլէ օրատա Գարլայը պաղչէյէ եա կիզլի պիր թարաֆա չէքիփ գօնուշուր իտի։

Օլ պիր թարաֆտան Իզապէլ զէվճի իլէ Պարպարա պէյնինտէքի ալագայը կէօրմէսի զաթէն գըսգանճլըղընը թահրիքէ քեաֆի իքէն, խալին Լէվիսըն կէօրիւփ իշիթմէտիքլէրինի տէ կէլիփ խապէր վէրիր իտի։ Բէնտէնէ մախսուս հէր նէ սէպէպէ մէպնի իսէ, Լէվիսըն տախմա Գարլայըն վէ Պարպարանըն հարաքէթլէրինի կէօզէտիր վէ անլէրի թագիփ էյլէր իտի։ Գարլայըն իշ մահալինէ կիտիփ կէլտիյի եօլուն եանը պաշընտաքի սիյէճլէրին արգասընտան եավաշճա կիտէր վէ ագշամ իւզէրի, եինէ օրալարտա պէքլէր վէ մէրգումըն Պարպարա իլէ գօնուշտըղընը եա անլէրին էվինէ կիրտիյինի, նէ՞ եօլտա պուլունտըղընը տէհշէթլի վէ տէնի միւպալաղալար իլէ հէման Իզապէլէ հէթիշտիրիր իտի։ Շու հալտէ աճապ տէյիլ տիր քի, մէրգումէնին գըսգանճլըղը ֆէվգ էլ ատէ քէսպ ի շիտտէթ էյլէմիշ իտի։

Տէմէք հաճէթ տէյիլ տիր քի, Իզապէլին գըսգանճլըղընտան, նէ՛ Պարպարա նէ՛ Գարլայ ասլա խապէրտար տէյիլ իտիլէր։

Հագիգաթ ը հալ Իզապէլին զաննէթտիյինտէն նէ՛ գատար ֆարգլը իտի։ Անլէրին միւլագաթը աշգ ու մուհապպէթ եա զէվգ ու սէֆա միւլագաթլարը օլմայըփ, ալ էլ խուսուս Պարպարա իչին մուճիպ ի քէտէր վէ էնտիշէ միւլագաթլարը իտի, վէ էկէր զարուրէթ քէնտինի մէճպուր էթմէսէ, մութլագա, պիւս պիւթիւն իճթինապ էտէր վէ լիյագաթը զաթիյէսինի գուրպան էթմէզ իտի։

Պիր սապահ Գարլայ իշ օտասընտա օթուրմուշ իքէն Մր. Տիլ կէլիփ. «Ճօն Հէրպէրթին միւսաֆիրի Գափթան Թօրն կէլմիշ սիզի կէօրմէք իսթէյօր» տէտի։

Մր. Գարլայ մանատար պիր սուրէթտէ Տիլին եիւզիւնէ պագըփ «Սէօյլէ իչէրի կէլսին» տէտի։

Գափթան Թօրն իչէրի կիրտիքտէ պիր սէնէտ մէսէլէսի օլտուղընը անլաթտը, զաթէն փէք չօգ տաքէրի մէմուրլարըն պու եօլտա իշլէրի վուգու պուլուր իտի։ Գափթան Թօրն ճալիփ վէ խօշ թապիաթլը պիր քիմսէ օլուփ, Գարլայ անըն իլէ գօնուշտըգճա իւզէրինտէ հիւսն ի թէէսիր հասըլ օլմագտա իտի, վէ մէսէլէյի տինլէտիքտէն սօնրա «Լազըմ օլան նասիհաթը վէրէպիլիրիմ, լաքին վէքեալէթ էտէմէմ. զիրա շիմտի չօգ մէշղուլըմ»տէտի։Պէօյլէճէ Գարլայ մէրգումըն նէ եօլ թութաճաղընա տաիր սէօյլէտիքտէն սօնրա, սէօզիւնիւ թէպտիլ էտիփ «Սիզ 10 սէնէ էվվէլ Ուէսթլինէ կէլմիշ տէյի՞լ մի իտինիզ, պիզիմ էվտէ վագթըյլա իսքեար էթտինիզ, լաքին պու տէֆա պիր սէօզիւնիւզտէն կէլմիշ իտիյինիզի իսթինթաճ էյլէտիմ» տէտի։

«Էվվէթ, սիզէ մահրէմանէ սէօյլէյէպիլիրիմ։ Լաքին իսթէմէմ քի լիսանա տիւշսիւն, Ուէսթլինտէ պուլունմատըմ, լաքին ճիվարտա պիր գաչ միլ ուզագ պիր մահալտէ պուլունմուշ իտիմ, օլ վագթ չօգ կէնճ վէ տըգգաթսըզ իտիմ վէ պիր... պիր զէնտօսթլուգ միւնասէպէթիյլէ կիւճլիւյէ տիւշտիւմ, օլ վուգուաթ պանա չօգ շէրէֆ վէրմէտի, շիմտի թէքրար պուրալարտա օլտուղըմը անլամասընը իսթէմէմ» տէտէ Թօրն։

Գարլայ պիրտէն պիրէ «Վէ օլ գատընըն իսմի Էֆայ Հօլլիճօն իտի» տէտի։

«Էֆայ քի՞մ տէտինիզ։»

«Էֆայ Հօլլիճօն»

Գափթան Թօրն Գարլայըն եիւզիւնէ պագարագ «Եանըլըյօրսունուզ... Էֆայ Հօլլիճօն... Պէօյլէ պիր իսմ էօմրիւմտէ իշիթմէտիմ» տէտի։

«Օլ վագթլարտա պուրալարտա տէհշէթլի պիր ֆաճիա վուգու պուլտուղընը պի՞լմէյօրմուսընըզ, եախօտ իշի՞թմէտինիզ մի, մէրգումէնին փէտէրի...»

«Տո՛ւր, տո՛ւր, էյի խաթըրըմա կէլտի, պու իսմի իշիթ-

տըմ։ Թօմ Հէրպէրթ Նագըլ էտիյօր իտի։ Պու օլ գըզ տըր քի, փէտէրի գաթլ օլունտըգտան սօնրա ղայպ օլտու տէյի՞լ մի» տէտի Թօրն։

«Էվվէթ, փէտէրի գուլլիպասընտա գաթլ օլունտու։»

«Օլ ճինայէթի իճրա էտէն տէ Րիչարտ Հէր իմիշ, շօլ կիւզէլ գըզըն պիրատէրի, պէլքի պու սէպէպտէն մէրգումէ Միս Պարպարա գալմըշ, եօգսա չիմտիյէ իմինի չօգտան թէպտիլ էյլէր իտի։»

«Խայր, օ սէպէպ տէյիլ, պիրատէրինին մէսէլէսինէ րազմէն մէրգումէյի ալմազա արզու չէքէն չօգ ատէմ պուլունուր, պէն պու պապտէ հէր քեստէն ֆազլա պիր սէպէպ պիլիրիմ։ Պարպարայը թագպիհ էյլէմէ։»

«Խայր, սալա, պիլաքիս մէրգումէյի չօգ թագտիր էտէնլէրտէն իմ։ Իֆայ հագգընտա պիր տահա պիր չէյ իշիտիլմէտի, տէյի՞լ մի։»

«Խայր, մէրգումէյի էյի թանը՞րմըըընըզ։»

«Իֆայ իչին սէօյլէյօր իտէնիզ օնու սալա թանըրմամ։ Նի՞չին էօյլէ զաննէտիյօրսընըզ․ իլք տէֆա իմինի Հէրպէրթտէն իշիթտիմ։»

«Իֆայըն իլթիֆաթընա մազհար օլանլար արասընտա պիր տէ Գափթան Թօրն վար իտի, սիզ տէյի՞լմի սինիզ։»

Գափթան պըյըգլարընը պիւքէրէք, «Միս Իֆայըն իլթիֆաթընա մազհար օլմագ շէրէֆինէ նաիլ օլտուղումը տէր խաթըր էտէմէյօրըմ» տէտի։

Վէ Գափթան Թօրն կիթմէյէ աճէլէ էտիյօր կիպի կէօրիւնտիւ։ Էնճամ սավուշուպ կիթտի վէ Գարլայլ տէրին պիր միւլահազայա տալըփ տուշիւնմէյէ պաշլատը։

ՖԱՍԼ 7

ՆԻՋԼԻ ԳԵԱՂԸՑ ՓԱՐՉԱՍԸ

Պիր գաչ հաֆթա տահա միւրուր էյլէտի, վէ հէր չէյ աքսինէ ճէրէյան էթմէքտէ իտի։ Ֆրանսիս Լէվիսընըն իշլէրի ըրասընտա կիրմէտի։ Տանըլէր իննատ էտիպ սուլհ օլմատըլար։ Սըր Փիթըր տախի էվվէլա Լէվիսընըն պօրճլարընը թէէտիյէ էթմէք իւզրէ ալմըշ օլտուղը պիր թագըմ փարալարը սահիպլէրինէ վէրմէմիշ վէ պօրճլարընըն ասըլ մըգտարը հագգընտա եանըլըշ խապէրլէր վէրմիշ օլտուղընը անլայըպ հիտտէթլէնէրէք իննատ էյլէտի։ Սօն տէֆա Լէվիսըն Գարլայլըն գափալը արապասընա րաքիպէն Լէվիսըն Փարքա ամուճասընըն եանընա կիթտիյինտէ Սըր Փիթըր քէնտինէ 100 լիրալըգ պիր պանգնօթ վէրիպ կէլտիյի եէրէ կիթմէքտէն պաշգա պիր եօլ օլմատըղընը սէօյլէմիշ իտի։ Մէրգում էվէ կէլտիյինտէ Գարլայլ «Նէ՞ եափտընըզ Սըր Փիթըր իլէ» տէյու սօրտը իսէ, «Իփէյի եօլունա գօտուգ։ Պու իխթիյարըն իշի, պէօյլէ տըըր կիտէր» տէյիւ ճէվապ վէրմիշ իտի։ Զիրա հագիգաթը սէօյլէսէ զլյատէ գալմասընա պէհանէ գալմազ իտի, չիւնքի հալա մազպէտինէ էրմէմիշ իտի։

Էօթէտէ Իզապէլին գըզգանճըլըղը կիւն պէ կիւն իզտիյատ պուլուպ զէվճինէ տօղրու ֆէվգ էլ ատէ էմնիյէթսիզլիք իչինտէ եաշայօր իտի։ Պարպարանըն կիզլի միւլագաթլարը մէրգումէյի աթէշ քէսիլիյօր իտի։ Հաթթա պիր կիւն իքիսի տալըըն տալըըն եօլուն քէնարընտա տուրուպ գօնուշուր իքէն քէնտիսինին արապա իլէ կէչտիյինի կէօրմէմիշլէր իտի։ Պիր տապահ Պարպարա հէմշիրէսի Աննատան պիր մէքթուպ ալտը վէ մէքթուպը աչտըղընտա իչինտէն պիր քեաղըտ փարչասը տիւշտիւ քի շէօյլէ եազըլը իտի։

«Րօտէն պիր մէքթուպ ալտըմ, իմզա վէ թարիխ եօգ իսէտէ էլինին եազըսը տըր։ Եազըյօր քի ղայէթ կիզլի վէ էմին պիր եօլ իլէ սանա պիլտիրէյիմ։ Պու արա եինէ պիր կէճէ օրայա կէլէճէք, պու այըն ըշըղը չօղալտըգճա հէր ագշամ ալաճըղը պէքլէյիպ տիգգաթ էյլէմէլի իմիշսին։»

Պարպարա հէման քեաղըտ փարչասընը թէլէֆ էտիպ տէրհալ հէր չէյի կէօզէ ալտըրարագ օլ ագշամ Իսթլինէ Գարլայլըն եանընա կիթտի։

«Ա՜հ, Նէ՜ գատար մէսրուրըմ քի սիզէ րասթ կէլտիմ։ Մուհիմ խապէրլէրիմ վար տըր» տէտի։

«Նէ՞ խապէրի, Թօ՞րն իշխան մը։»

«Խայր, Ռիչարտ իշխան։ Ռիչարտ կէլլյօր» տէյէրէք վուզուն հալի նազլ էյլէտի։ Պունլարըն միւլագաթը Իզապէլին գըսգանճ վէ Լէվիսընըն խային կէօզլէրինտէն գուրթուլմամըշ իտի։

Գարլայլ՝ «Պու Մուգատտէրին պիր թէրթիպի տիր։ Թօրն հազգընտա չիւպհէմիզին տէֆ օլմասը իչին պիր չարէ պուլուպ օնու Ռիչարտա կէօսթէրմէլիյիզ։ Վալիտէնէ գըյատէ պիր չէյ սէօյլէմէ։ Ռիչարտ կէլիր կէլմէզ պանա խապէր վէր» տէտի։ Վէ Պարպարա թաթլը կէօզլէրինի թէվճիհ իլէ «Թէշէքքիւր էտէրիմ» տէյիպ միւֆարագաթ էյլէտի։

Գարլայլ էվէ եէթիշիպ կէճ գալտըղը իչին էօզր տիլէյէրէք Լինպօրօտան կէչտիքտէն սօնրա եազըխանէյէ կիտիպ պազը թալիմաթ վէրմէյէ մէճպուր օլտուղընը սէօյլէտի վէ քեաֆֆէսի պիրտէն սօֆրայա օթուրտուլար։ Գարլայլ Իզապէլին տուտագլարընըն սըգընթը գափանմըշ օլտուղընա տըգգաթ էթմէտի։ Եսնայի թաամտա Գօրնէլիա «Պարպարա նէ՞ իսթէյօր» տէյիւ սիւալ էյլէտի։

«Պիր իշ գըմընտա պէնի կէօրմէք իսթէյօր իտի» տէտի Գարլայլ մանատար պիր թարզտա պագարագ։

Մէրգումէ պու ճիտտի պագըշըն մանասընը անլայըպ քէմալը տէհշէթլէ, «Արչիպօլտ, օլմայա քի եինէ չօլ խաֆի մէսէլէ թահրիք օլունմագտա օլմասուն» տէտի։

Մէրգումէ գաթլ մէսէլէսինի իմա էթմէքտէ իտի, լաքին Իզապէլ պէօյլէ թէլաշը էթմէտի։ Գարլայլ ճէվապէն,

«Գօրնէ՛լիա, թաամընըզա տէվամ էթսէնիզ մէմնուն օլուրըմ։ Պիր կէնճ գըզըն պանա մէսլէքիմ իգթիզասը վէ էմնիյէթին թէսլիմ էյլէտիյի էսրարընը ֆաշ էթմէքլիյիմի մէմուլ էթմէնիզ ազըլ պիր հարաքէթ տէյիլ տիր» տէտի, վէ ախէր միւքեալէմէ իլէ վագթ կէչիրիպ թաամ խիթամ պուլտու։

Օլ աքշամ եալընըզ գալտըգլարընտա Լէյտի Իզապէլ գալպինին թուղեանընը վէ հիտտէթինի զապթ էտէմէյէրէք.

«Պու Պարպարա Հէր սէնին իլէ պու գատար չօգ կէօրիւշէրէք նէ՞ իսթէյօր» տէտի։

«Մախֆի վէ խուսուսի պիր իշ տիր Իզապէլ, վալիտէսինտէն խապէր կէթիրիյօր։»

«Պէնտէն իխֆա օլունաճագ պիր իշ մի տիր։»

Գարլայլ պիր տագիգէ սիւքիւթ էյլէտի, սէօյլէյիպ սէօյլէյէմէյէճէյինի գարար վէրէմէյօր իտի։ Գափթան Թօրն հազգընտա օլան չիւպհէյի վէ Ռիչարտըն մախֆի կէլէճէյինի զէվճէսինէ պիլէ սէօյլէմէք մուվաֆըգ ը մասլահաթ օլամազ, վէ հաթթա թէհլիքէյի մուճիպ օլուր տէյիւ տիւշիւնմէքտէ իտի։

«Պիլմէքլիյին սէնի մէսուտ էթմէզ Իզապէլ։ Պիլիրսին քի, Հէր ֆամիլեասընա ալագատար պիր միւտհիշ սըրր վար տըր, օնա աիտ տիր» տէտի։

Իզապէլ պու սէօզլէրէ իթիմատ էթմէյիպ զանն էյլէտի քի, քէնտինտէն հագիգաթ ը հալը սէթր էթմէք իչին իճատ օլունան պիր տէսիսէ իտի։ Գարլայլ իսէ զէվճէսինին հալինտէն քեամիլէն պիխապէր օլուպ, օլ գըսգանճլըգ մէսէլէսի սէնէլէր էվվէլ կէչմիշ պիթմիշ տիր տէյիւ ինանըր իտի։ Քէնտիսի ֆէվգ էլ ատէ սատըգ վէ նամուսլու պիր քիմսէ օլուպ, գըսգանճլըգա սէպէպ վէրէճէք հիչ պիր հալտէ պուլունմամըշ օլտուղընտան գարըսընըն էօյլէ հիսս էթտիյինի նէ՞րէտէն խաթըրընա կէթիրէճէք իտի։

Էրթէսի սապահ Իզապէլ օտասընտա մազմում վէ տասապի պիր հալտէ օթուրուր իքէն Իզապէլ պիր թէզքէրէ ալտը քի, Սալը ագշամը Միսիս Ճէքըրըն քէնտիլէրի թաամա տավէթ էտիյօր իտի։ Իզապէլ թէզքէրէյի Միս Գարլայլա վէրիպ մասասընըն պաշընա կիթտի։

Միս Գարլայլ թէզքէրէյի օգույուպ «Կիտէճէ՞քմիսինիզ» տէյիւ սիւալ էթտի։

«Էվվէթ» տէտի Իզապէլ, «Մր. Գարլայլ վէ պէն պիր թէպտիլաթա միւհթաճըզ կէօրիւնիւյօր, պիր կէճէ իչին օլսուն կիտէլիմ։» Լաքին սէտասընտա իսթիհզա մէվճուտ իտի։

«Գափթան Լէվիսընը եալընը՞զ մը պըրագաճագսընըզ։»

Իզապէլ ճէվապ վէրմէյիպ եազմազա պաշլատը։

«Լէվիսընը նէ՞ եափաճագսըն տէյօրըմ» տէտի Գօրնի։

«Էվէտ գալըպ հալընըզ թաամ էտէպիլիր, սիզին տախի գապուլ էթտիյինիզի հազայը՞մ մը։»

«Խա՛յր, պէն կիթմէյէճէյիմ» տէտի Գօրնի։

«O հալտէ Գափթան Լէվինըն իչինտէ պիր կիւճլիւք գալմազ։»

«Պէն անըն րէֆագաթընը իսթէմէմ, փէք միւշթագ տա տէյիլիմ։ Էլպիսէմ օլսա պէն տէ տավէթէ կիտէր իտիմ։»

«Պանա տա էլպիսէ լազըմ, պու փէք գօլայ պիր մէսէլէ տիր։»

«Սանա՞տա մը էլպիսէ լազըմ։ Աճաիպ, սէնին պիր տուզինա վար» տէտի Գօրնի օտուն կիպի։

«Տուզինատան խապէրիմ եօգ» տէտի Իզապէլ ղայէթ կիւճէնմիշ պիր թարզ իլէ, զիրա Գօրնէլիանըն սէօզլէրի պու արա քէնտինէ տահա զիյատէ տօգունույօր իտի։ Մէքթուպը գափայըպ խըզմէթճիյի չաղըրտը, վէ «Ուի՛լըն, Միս Իզապէլին էլպիսէսինի փրօվա իչին թէրզի պո՞ւ կիւն մի կէլէճէք իտի» տէտի։

Ուիլըն թէրէտտիւտ էտիպ, պիր հանըմա, պիր տէ Միս Գօրնինին եիւզիւնէ պագմագտա իտի։

Գօրնէլիա պաշընը տիքիշինտէն գալտըրըպ,

«Թէրզի կէլմէյէճէք, պէն էօյլէ թէնպիհ էթտիմ, Իզապէլէ էլպիսէ լազըմ տէյիլ տիր» տէտի։

«Լազըմ տըր, պէնիմ չօճուգլարըմըն իհթիյաճաթընը հիս էտէճէք հալընըզ պէն իմ,» տէտի Իզապէլ սէրթ պիր չէհրէ իլէ վէ թէքրարէն չէքմէճէյի չէքիպ քհաղըտ ալարագ պիր թէզքէրէ եազտը, վէ խըզմէթճիյէ ուզատարագ, «Պունը չափուճագ թէրզիյէ եօլլա, թէզ պուրայա կէլսին» տէտի։

Միս Գօրնի տէրին պիր ահ չէքէրէք «Ջէվճին փուգարա օլտուղընտա սէօզիւմիւ տինլէմէտիյին իչին փէշիման օլաճագսըն։ Զաթէն շիմտի պարկիր կիպի չալըշըյօր վէ մասրաֆընը պիր տէրէճէ պիլէ թէնզիլ էտէմէյօր» տէտի։

Իզապէլին գալպի թազիգ օլունտու վէ սօն տէրէճէ նամէսուտ իտի։

ՖԱՍԼ 8

ՌԻՉԱՐՏ ՀԷՐ ՄՐ· ՏԻԼԻՆ ՓԷՆՃԷՐԷՍԻՆՏԷ

Փազար էրթէսի ագշամը օլուպ, մահիթապ հէր թարաֆը թէնվիր էյլէմիշ վէ եըլտըզլար փարլամագտա իտիլէր։ Աղաճլը եօլուն կէօլկէլի թարաֆընտա, պիր ամէլէ էնլի հասըր շափգասը ալթընտա պաշընը էյմիշ ահէսթէ ահէսթէ եիւրիւմէքտէ իտի։ Մէրգում գօյու միսքի, էսքի, քիրլի պիր էլպիսէ կիյինմիշ, վէ այագընտա տախի իրի տէմիր չիվիլի պիր ճիզմէսի վար իտի։ Էնճամ էթրաֆընա պագըպ սիսէճլէրի կէչէրէք հաքիմ Հէրին պաղչէսինէ կիրտի վէ աղաճլարըն արասընտա նապէտիտ օլտու։

Հաքիմ Հէրին կէճէյի էվտէ կէչիրտիյի ալթը այտա պիր տէֆա պիլէ վուգու պուլմազ իտի իսէտէ, օլ կէճէ պիր եէրէ չըգմամըշ վէ փէնճէրէ էօնիւնտէ սիկար իչէրէք օթուրմուշ պաղչէյէ նազար էտիյօր իտի։

Պարպարա փէվգ էլ ատէ էնտիշէ իչինտէ օլուպ, պիր թարաֆտան պաղչէյէ պագմագտա, տիկէր թարաֆտան նէ՞ եօլ իլէ փէտէրինի օրատան թէպիտ էթսին տէյիւ տիւշիւնմէքտէ իտի։ Էնճամ «Վալիտէ, փէնճէրէնին փանճօրլարընը գափայալը՞մ մը» տէտի։

«Փանճօրլարը գափամա՞գ մը, պէօյլէ կէճէտէ քի՞մ փէնճէրէ գափար» տէտի Հաքիմ։ Պարպարա քէմալը խավֆ ու մէյուսիյէթլէ պիր տահա պաղչէյէ պագտը վէ Րիչարտըն իշարէթինի կէօրտիւնճէ,

«O՜ֆ, փէք սըճագ տըր, պիրազ պաղչէտէ կէզէյիմ» տէյիւ տըշարը գօշտու վէ աղաճլըգա եէթիշիպ,

«Աման Րիչարտ, փէտէրիմ էվտէ տիր, վէ պիր տագիգէ պիլէ տուրամամ» տէտի։

«Վալիտէմի կէօ՞րմէյէճէք միյիմ» տէտի Րիչարտ։

«Խա՛յր, նա՞սըլ կէօրէպիլիրսին, եարըն ագշամ թէքրար կէլմէլիսին։»

«Պիր կէճէ տահա գալմագ իսթէմէմ, հէր տագիգէ թէհլիքէ իչինտէյիմ։»

«Լաքին գալմագլըղըն էյզէմ տիր, պաշգա սէպէպլէր վար, օ ճինայէթի իշլէյէն ատէմ Թօրն։»

«Պօյնու գօփսուն։»

«Օ ատէմ պուրատա տըր, իսթէյօրըզ քի պիր տէֆա քէնտինի կէօրէսին։»

«Աման պիր կէօրէյիմ, Պարպարա, պագսանա,» լաքին Պարպարա ուրուգյուպ կէչմիշ իտի, չիւնքի փէտէրի անլամասըն տէյիւ եօթէ պէրու կէզինէրէք գօնուշույօր իտի։ Թէքրար Րիչարտըն եանընա կէլիպ,

«Ուզուն պօյլու, եագըշըգլը, սիսիւ, զինէթի սէվէն պիր ատէմ, խուսուսա էլմասլարը» տէտի։

«Իշթէ օ՛ տըր։»

«Մր. Գարլայլ պիր եօլ իլէ մէրգումը սանա կէօսթէրէճէք. թանըյաճագընա էմի՞ն միսին Րիչարտ։»

«Նէ՞ տէմէք, սէնի նա՞սըլ թանըր իսէմ, օնու տա էօյլէ թանըրըմ. օ իտէ եիւրէյիմէ գան իլէ հաքք օլունմուշ տըր։ Նէ՞րտէ կէօրէճէյիմ.»

«Պիլմէմ, Մր. Գարլայլը կէօրմէտիքճէ պիր շէյ տէյէմէմ, պէլքի պուրա կէթիրիր, եարըն ագշամ էրքէն պուրատա պուլուն, էկէր...»

«Պարպարա, օրատա կէզէրէք սօղուգ ալաճագսըն, եօգարը կէլ տէյօրում» պաղըրտը Հաքիմ փէնճէրէտէն։

«Թէէսսիւֆ էյլէրիմ Րիչարտ, եարըն փէտէրիմ էվտէ օլմազ։ Կէճէլէր խայր օլսուն։»

Էրթէսի կիւն Պարպարա Գարլայլըն իշ մահալլինէ գօշտու, մէրգում օրատա տէյիլ իտի։ Մր. Տիլ գարշըլըընա չըգըպ, կէճ կէլէճէյինի խապէր վէրտի իսէ տէ, մէրգումէ օյալանըպ,

«Լաքին մութլագա կէօրմէլիյիմ, Մր. Տիլ» տէմէքտէ իտի։ Թամ պու էսնատէ Պարպարա վէ Տիլ գափույա չըգմըշ օլուպ, Իզապէլ արապա իլէ կէչմէքտէ իտի, վէ սուրէթ ի մութէքէպպիրանէտէ սէլամ վէրիպ սավուշտու։ Օլ

կիւնիւ անճագ սաաթ 4տէ Պարպարա Մր. Գարլայլը կէօրիւպ Րիչարտըն կէլտիյինի խապէր վէրտի։

Մր. Գարլայլ էփէյի տիւշիւնիւպ, էնճամ փլանլարընը թէրթիպ էյլէտի, վէ Պարպարայա թէնպիհ էթտի քի, Րիչարտ կէլտիյի կիպի տօղրու եազըխանէսինէ եօլլասըն, վէ շիւպհէ տավէթ էթմէմէք իչիւն սէրպէսթճէ կէլմէսինի տախի իխթար էյլէտի։ Հէր նէ գատար քէնտիսի ճէֆըրսըն խանէսինէ տավէթլի իտի իսէտէ, օրայա կիթմէքտէն վազ կէչիպ ագշամ պու իշ իլէ մէշղուլ օլմաղա գարար վէրտի, վէ տէրհալ Գափթան Թօրնա պիր թէզքէրէ եազըպ, ագշամ սաաթ 8տէ եազըխանէսինէ կէլմէսինի, զիրա էհէմմիյէթլի պիր սէօյլէյէճէյի օլտուղընը իխթար էյլէտի։ Էնճամ իշլէրինի սըրալայըպ սաաթ 5տէ խանէսինէ վասըլ օլտու։

Լէյտի Իզապէլ կիյինմիշ քէնտինէ պէքլէմէքտէ, արապա տախի գափույա չէքիլմիշ իտի։ Մէրգումէ Գարլայլը կէօրիւր կէօրմէզ,

«Ունուտտընը՞զ մը քի, ճէֆըրսընլար սաաթ ալթըտա թաամ էտէրլէր» տէտի։

«Խայր, ունութմատըմ Իզապէլ, լաքին պունտան էվվէլ կէլէմէզ իտիմ, հաթթա շիմտի պիլէ վագթըմ եօգ իտի, սէնին իլէ կիտէմէյէճէյիմի խապէր վէրմէյէ կէլտիմ։ Միսիս Ճէֆըրսընա թարաֆըմտան սէլամ սէօյլէ, աֆվ էթսինլէր։»

Իզապէլ պիր տագիգէ սիւքիւթ իլէ եիւզիւնէ պագըպ.

«Նի՞չիւն կէլէմէյէճէքսինիզ» տէտի։

«Էօյլէ պիր իշ զուհուր էթտի քի, պու ագշամ իշ մահալլինտէ պուլունմալըյըմ։ Հէման պիր գաչ լօգմա թաամ էտիպ գօշմալըյըմ։»

Իզապէլին ֆիքրինտէն պաշգա մուլահազալար ճէրէյան էթմէյէ պաշլատը, ֆիքրինէ էօյլէ կէլտի քի, Պարպարա իլէ վագթ կէչիրմէք իչիւն պու պէհանէլէրի պուլույօր։ Լէհճէսի ալթ իւսթ օլտու։

Գարլայլ ֆարկընա վարըպ «Ճանըն սըգըլմասըն սէվկիլիլիւմ, էօյլէ պիր խուսուսի իշ տիր քի, թէէխիր օլունամազ, վէ պիզզաթ քէնտիմ եափմալըյըմ։ Էմին օլ քի հիչ պիր

գապահաթըմ եօգ տըր, չօգ թէէսիւֆ էտէրիմ քի, պէօյլէ թէսատիւֆ էթտի» տէտի:

Իզապէլ սարարմըշ տուտագլար իլէ «Հաքլըն հիչ պիր ազ:ամ իչէ կիթմէզ իտին» տէտի:

«Էվվէթ, չիւնքի էօյլէ պիր իշ զուհուր էթսէ Մր. Տիլ պաչար իտի, պունը եալընըզ քէնտիմ իճրա էտէպիլիրիմ:»

«Սօնրա կէլէպիլի՞րմիսին:»

«Զանն էթմէմ քի պու ագշամ կէլէպիլէյիմ:»

Իզապէլ շալընը օմուզընա աթըպ, հիչ պիր սէօզ սէօյլէմէյէրէք արապայա կիրտի, վէ կիտէրքէն արապաճըյա խիթապէն «Սաաթ $9^{1}/_{2}$տա ավտէթ էտէճէյիմ» տէտի:

Ագշամ սաաթ 8տէն պիրազ էվվէլ Րիչարտ Գարլայլըն իչ մահալլէսին գափու էօնիւնէ վասըլ օլտու, վէ Գարլայլ գափույը աչըպ, «Իչէրի պույուր Րիչարտ, եօլտա հիչ թանըտըգլարընա թէսատիւֆ էթտի՞ն մի» տէտի:

«Խայր քիմսէնին իւզիւնէ պագմատըմ, պաշըմը էյիպ տօղրու եիւրիւտիւմ լաքին էփէյի թէպտիլաթ վար: Մօրկանըն տիւքեանընըն եէրինտէ եէնի պիր էպնիյէ եափըլմըշ» տէտի:

«Օրասը եէնի փօլիս մէրքէզի տիր: Ուէսթլին թէրագգը էտիյօր: Սէն Նա՞սըլ սըն.»

«Փէրիշան վէ սէրսէրի: Պէօյլէ պիր պէրպատ իթթիհամ իլէ վէ էսիր կիպի չալըշարագ նէ՞ օլաճագ իտիմ:»

«Րիչարտ, շափգանը չըգար, պուրայա քիմսէ կէլմէզ:»

Շափգասընը չըգարարագ «Շայէտ կէօրիւլէճէք օլուր իսէմ, տար աղաճընտա սօլուգ ալըրըմ:Օլ մէլուն Թօրն պուրայա՞ մը կէլէճէք էֆէնտիմ:»

«Էվվէթ, սէնին էթտիյին թարիֆտէն պու Գափթան Թօրն օ ատէմ օլտուղընը զանն էտիյօրուզ: Պիր վագթ էվվէլ Սուէնսօնտա պուլունմուշ օլտուղը տա անլաշըլըյօր:»

«Հաքլըն նէ՞ պուտալա օլմալը քի, պուրա կէլմէյէ ճէսարէթ էթսին: Տիւնեատա հիչ պիր եէրէ տէյիլտէ պուրայա կէլմէսի թուհաֆ տըր:»

«Կէօրիւնիւր քի, թանըլմայաճագընա կիւվէնիյօր, պու-

րատա սէնտէն վէ Էֆայտան պաշգա թանըյան քիմսէ եօգ տըր: Սէնի Մր. Տիլին օտասընա գօյաճագըմ, փէնճէրէտէն մէրգումը կէօրէպիլիրսին: Պու գատար վագթ սօնրա թանըյապիլի՞ր միսին:»

«Էլլի սէնէ սօնրա եինէ թանըյապիլիրիմ, հաթթա պէնիմ կիպէ թէպտիլ ի գըյաֆէթ էթսէ եինէ թանըրըմ, ալէլ խուսուս ինսան գըզգանտըղը քիմսէյի գօլայ ունուտամազ:»

«Ուէսթլինէ պու տէֆա ասըլ կէլիշիյին սէպէպի նէ տիր, Րիչարտ:»

«Պիլմէմ, տէրունիմտէն պիր հիսս պէնի սէվգ էյլէտի: Վալիտէմի վէ Պարպարայը կէօրմէք արզուսը տա վար իտէտէ, տահա զիյատէ պու սէվգիմէ մուգավէմէթ էտէմէտիմ կէլտիմ:»

«Պէն զանն էթտիմ քի, պէլքի եինէ փարա իսթէյէճէքսին:»

«Էվվէթ, փարա տա իսթէրիմ, խասթալըղըմ սէպէպինտէն պօրճ էթտիմ: Կէչէն գըշ պիր ալթ թէփտի 3 հաֆթա եաթտըմ, պահարտա պիր հիւմմա եագալատը 6 հաֆթա տահա եաթտըմ, օնտան պէրու թէքմիլ րահաթ տէյիլիմ:»

«Նի՞չիւն պիզէ հիչ եազմատըն, եախօտ ատրէսինի եօլլամատըն:»

«Գօրգտըղըմտան եազամատըմ, սիզտէն գօրգուղըմտան տէյիլ, Մր. Գարլայլ: Պիր եօլ իլէ անլաշըլըր տէյիլ գօրգուում, լաքին վագթ կէչիյօր, նէ՞րտէ գալտը, պու Թօրն կէ՞լմէյէճէք մի եօգսա:»

«Կէլէճէյիմ տէյու եազմըշ իտի: Հա իշթէ կէլտի, հայտէ շափգանը ալ շուրայա կիր:»

Րիչարտ շափգայը գուլագլարընա գատար պասըպ իչէրի կիրտի: Գարլայլ գափույու գափայըպ անախթարը ճէպինէ գօյտուքտան սօնրա Թօրնը իչէրի ալտը:

«Աֆվ էտէրսինիզ» տէտի Թօրն, «պիրազ կէճիքտիմ: Սօֆրատա պիր գաչ միւսաֆիրլէր վար իտի պըրագամատըմ, եօգսա պէնի՞մ իշիմ իչիւն միւ պու կէճէ պուրայա կէլտինիզ:»

«Պիր ինսան տաիմա իշինին ուզերինտէ օլմալը։ Կիւնտուզ հիչ վագթըմ օլմատը։ Պու սապահ Լօնտրատան խապէր ալտըգ, սիզին իչիւն մուվաֆըգ տէյիլ տիր, պէքլէմէյէճէքլէրինի պիլտիրիյօրլար։»

«Լաքին Մր. Գարլայլ, պէն քէնտիմ վիճտանէն մէմնուն տէյիլիմ։»

«Գանունէն իճապը նէ իսէ օ եափըլըր, տէտիյինիզ կիպի պօրճ սիզին տէյիլ ամմա, սիզին կիպի մուամէլէ օլունուր։»

«Պէնի թէվգիֆ էտէպիլիրլէ՞ր մի։»

«Էտէպիլիրլէր, վէ չիմտիյէ էտէրլէր իտի։ Ֆագաթ տիւն պիր թահրիրաթ եօլլատըմ, անըն ճէվապը կէլէնէ գատար պէքլէյէճէքլէր, պէլքի օլ վագթ պիր չարէ պուլունուր։ Լաքին Գափթան Թօրն, պէն պունտան զիյատէ պու իշէ պագամամ։»

«Նէ՞ եափմալըյըմ էօյլէ իսէ։»

«Պաշգա պիրինի պուլմալըսընըզ, պէն անճագ թահրիրաթըն ճէվապընըն վիրուտընտա սիզի խապէրտար էտէրիմ։»

Գարլայլ այաղա գալգտը, Գափթան Թօրն տախի գալգըպ կիթտի։ Գարլայլ Րիչարտը տըշարը չըգարըպ։

«Նա՞սըլ Րիչարտ, օլ ատէ՞մ մի տիր» տէտի։

«Խայր էֆէնտիմ, հիչ օնա պէնզէմէզ։»

Գարլայլ պիր նէֆէս ալտը, չիւնքի նասըլ իսէ Գափթան Թօրնա գաթիյյէն եագընտըրամայօր իտի, վէ ատէթա մէյուս օլտու, հէմ չիմտի մա էլ մէմնունիյէ իշլէրինի թէսվիյէ էթմէյէ գարար էթտի։

«Շու գատար քի» տէտի Րիչարտ, «իքիսի տէ ուզուն պօյլու տըր, լաքին սիմալարը հիչ պէնզէմէզ, օլ պիրինին կիւզէլլիյինէ րաղմէն սիմասընտա արա սըրա պիր չէյթան հէյէթի վար (փարմագըյլա եիւզիւնիւ կէօսթէրէրէք), հէմ չուրասընտա թօհաֆ պիր ալամէթ վար իտի։»

«Նէ՞րէսինտէ։»

«Պիլմէյօրըմ, պաշընտա՞ մը, կէօզիւնտէ՞ մի իտի։ Ա՜հ Մր. Գարլայլ, Պարպարա Թօրն պուրատա տըր տէտիյինիզ

փէք սէվինմիշ իտիմ, լաքին Ուէսթլինէ տէ կէլէճէյինէ իւնանմատըմ, օնէ՛ չափկըն տըր քի կէլսին։

«Նէ՛ իսէ պու մէսէլէ պիթտի, լաքին չափուգ կիթմէլիյիզ Րիչարտ, վալիտէն պէքլէյօր, օնլարը տա կէօրէճէքսին։ Նէ՞ գատար փարա իսթէրսին։»

«25 լիրա քիֆայէթ էտէր, լաքին...»

«Լաքին նէ՞, Րիչարտ, սէօյլէ՛։»

«30 օլսա տահա էյի օլուր։»

«Փէք էյի, ա՛լ սանա 30 լիրա։ Շիմտի եալընը՞զ մը կիտէրսին, պէրապէ՞ր մի եիւրիւյէլիմ։»

«Խա՛յր, եալընըզ կիթմէմ տահա էյի օլուր։»

Պէօյլէճէ Րիչարտ էօնտէն վէ Գարլայլ պիր խայլը արգատան եիւրիւյէրէք Մր. Հէր խանէսինէ եէթիշտիլէր։ Պարպարա պէքլէմէքտէ օլուպ, Րիչարտը իչէրի վալիտէսինէ կէօթիւրտիւ վէ քէնտիսի գափույա Գարլայլըն եանընա գօշուպ,

«Նէ՞ խապէր, օ ատէ՞մ մի իմիշ» տէտի։

«Խա՛յր, Րիչարտ տէյօր քի, օնա հիչ պէնզէմէզ։»

«Ա՜հ, օ տէյի՞լ մի իմիշ, տէմէք հէփ իւմիտլէրիմիզ վէ Րիչարտըն գըյմէթլի վագթը պօշունա՞ մը կիթտի։»

«Պօշունա տէյիլ, հիչ տէյիլ պու ատէմ հագգընտա օլան շիւպհէմիզ հալլ օլունտու, պէօյլէ գալսա իտի պաշգա թարաֆը արայամազ իտիք» տէտի Գարլայլ։

«Արչիպօլտ, վալիտէմ Րիչարտը սաաթ 10ա գատար պըրագմազ իսթէմէյօր, փէտէրիմ տէ րահաթսըզճա իտի, գորգույօր քի էրքէն էվէ տէօնսիւն։ Չօգ րիճա էտիյօր քի, պուրատա պէնիմ իլէ էյլէնչէսինիզ, վէ շայէտ փէտէրիմ կէլիր իսէ քէնտինի սէօզէ թութասընըզ քի, պէն իչէրի կիրիպ խապէր վէրէյիմ, վէ Րիչարտը սագլայայըմ» տէտի Պարպարա։

«Զաթէն պէն տէ օնուն իչիւն կէլտիմ, Րիչարտ սալիմէն կիթմէյինճէ րահաթ էտէմէմ» տէտի Գարլայլ։

«Ա՜հ, սիզէ նէ՞ գատար զահմէթ վէրիյօրուզ, պիլիրսի-

նիզ 7 սէնէտէ պիր տէֆա էվլատընը կէօրմէք, վէ պիր սա-աթ օլսուն կէօրիւշէմէմէք նէ՞ միւշքիլ տիր, իքիսի պիր-տէն աղլամագտան պաշգա պիր շէյ եափամայօրլար:»

Մր. Գարլայլ իլէ Պարպարա խօլ իւզէրինտէ աշաղը խօ-գարը կէզինմէյէ պաշլատըլար, Գարլայլ գօլունու Պարպա-րայա թագտիմ էյլէյիպ, պու հալտէ կէզինէրէք պէքլէտիլէր իսէտէ Մր. Հէր կէլմէտի:

Սաաթ թամամ տօգուզ պուչուգտա Լէյտի Իզապէլին ա-րապասը կէլտի: Մէրգումէ պաշ աղրըսընը պէհանէ էտէրէք չըգըպ արապայա պինտի: Խաթլին իքի միլ մէսաֆէտէ օլուպ արալըգ պիր խօլտան կիտիլիր իտի, ասըլ ճատտէյէ տախի չըգըլապիլիր իտի իսէտէ, պիրազ ուզագ օլտուղընտան ա-րապա էվվէլքի խօլու թագիպ էթտի: Եօլտա գարշըլարընա պիր ատէմ չըգըպ արապայը տուրտուրմասընը արապաճըյա իշարէթ էյլէտիյինտէն արապա տուրտու, հէր նէ գատար մահիթապ գըյասը վար իտի իսէտէ, Իզապէլ մէրգումը թա-նըյամամըշ իտի, չիւնքի պաշընտա պիր քիւրք գալփագ օլուպ իքի թարաֆը գուլագլարընը վէ խիւզինիւն պիր գըսմընը սէթր էթմիշ իտի: Իզապէլ փէնճէրէյի էնտիրիպ պագտը քի, կէչէն Ֆրանսիս Լէվիսըն իտի:

«Տօղրու թախմին էթմիշիմ: Զանն էթտիմ քի, սիզին ա-րապանըզ տըր: Նէ՞ չափուգ ավտէթ էտիյօրսունըզ, ղալիպա օսանտընըզ» տէտի Լէվիսըն:

Արապաճը Ճօն մէրգումա պագըպ, քէնտի քէնտինէ «Մի Լէյտինին նէ՛ վագթ ավտէթ էտէճէյինի պիլիյօր իտի: Պէն-տէն սիւալ էթմիշ իտի: Նէ՛ սախթէքեար ատէմ» տէյիւ տիւ-շիւնմէքտէ իտի:

«Պիրազ կէզմէք իչիւն չըգտըմ, խօրուլտում: Լութֆէն արապանըզա պինմէմէ միւսաատէ էտէ՞րմիսինիզ» տէվամ էթտի Լէվիսըն:

Իզապէլ գապուլ էթտի, պաշգա նէ՞ եափապիլիր իտի: Արապաճը սըչրայըպ գափույը աչտը, Ֆրանսիս մէրգումա «Ճատտէտէն սիւր» տէյիւ էմր վէրիպ Իզապէլին եանընտա օթուրտու: Արապա ճատտէտէն կիթտիյինտէ Մր. Հէրին գափուսը էօնիւնտէն կէչէճէք իտի:

«Սիզի թանըյամատըմ, պաշընըզտաքի օ նէ՛ չիրքին շէյ տիր, ղանն էտէրսին թէպտիլ ի գըյաֆէթ էյլէմիշսինիզ» տէտի Իզապէլ արապանըն քէօշէսինէ չէքիլէրէք:

Լէվիսըն պաշընտաքի գալփաղը էլինէ ալարագ «Խա՛յր, թէպտիլ ի գըյաֆէթ օլաճագ նէ՛ վար, պուրալարտա տային-լէրիմ խօգ տըր» տէտի:

Սախթէքեա՛ր, խայինճը՛, թէպտիլ ի գըյաֆէթ իչիւն կիյինմիշ իտի, վէ քէնտիսի էյի պիլիր իտի:

«Մր. Գարլայլ կէլտի՞ մի» տէյիւ սիւալ էթտի Իզապէլ:

«Խա՛յր (պիրազ տուրարագ), ղանն էտէրիմ խօշ պիր էյլէնճէ իլէ մէշղուլ տըր:»

Պու սէօզլէր Իզապէլին գանընը պաշընա սըչրաթտը, վէ վագար իլէ սիւքիւթ էթմէյէ չալըշտը, լաքին էնճամ գըս-գանճլըղը ղալապէ էտիպ, «Նէ՞ թարզտա մէշղուլ տըր» տէտի:

«Շիմտի Մր. Հէրին գափուսը էօնիւնտէն կէչէր իքէն իքի քիշի կէօրտիւմ, պիր էֆէնտի իլէ պիր գատըն քի, գօլ գօլա վէրմիշ մահիթապ ըշըղընտա պաշ պաշա գօնու-շույօրլար իտի, պունլարտան պիրի Մր. Գարլայլ օլ պիրի Միս Հէր իտի» տէտի Լէվիսըն:

Իզապէլ տիշլէրինի գըճըրտաթտը, գիրա ագշամտան պէրու ֆիքրինի մուազզէպ էտէն շիւպհէլէր իսպաթ օլուն-մագտա իտիլէր: Զէվճի պէօյլէ ալչագ եալանլար իլէ քէնտի իլէ կիթմէքտէն իմթինա էտիպ Պարպարա Հէր իլէ վագթ կէչիրմէք իչիւն օրայա կէլմի՛ն, հիտտէթինտէն զէվճինտէն նէֆրէթ էթմէյէ պաշլատը, վէ էկէր Լէվիսըն եանընտա օլ-մասա իտի պիլա շիւպհէ ընչկըրարագ աղլայաճագ իտի: Ֆագաթ հէյէճանընը զապթ էյլէտի, պաշընը էյիպ սիմասը-նըն հալինի Լէվիսընտան իխֆա էյլէմէյէ չալըշտը: Արապա հաքիմ Հէրին գափուսը էօնիւնէ վասըլ օլտուգտա Իզապէլ պաշընը ուզատըպ պաղչէյէ տըգգաթ իլէ պագտը: Օրատա մահիթապ ըշըղընտա կէօզիւնիւն գարշըսընտա զէվճի վէ Պարպարա գօլ գօլա, եան եանա տուրույօրլար իտի, ար-թըգ շիւպհէ գալմատը, Իզապէլ քէնտի քէնտինի զապթ է-տէմէյէրէք, ընչղըրարագ կէրի տիւշտիւ:

Եանընտա պուլունան օլ խային, ալչագ հէրիֆ, գօլունը մէրգումէյէ սարըպ, «Օ՛ մուհապպէթի ղայպ էթտին իսէ, պէնիմքիսի պագի տիր, Իզապէլ» տէմէքտէ իտի։

Իզապէլ մութլագա ագլընը ղայպ էթմիշ օլմալը իտի, խօգա օլ սէօզլէրի տինլէյէմէյէճէք իտի։

Պիր գըզգանճ գարը մէճնունէ տիր, Թանգրը օլունմուշ պիր գարը իքի գաթ մէճնունէ տիր, պէտպախթ Իզապէլ ճիտտէն ինանտը քի զէվճ վէ զէվճէ արասընտա մէվճուտ օլան ճիւմլէ մուղատտէս հիսսիյաթը Գարլայլ թէփէլէյիպ մահվ էթմիշ իտի։

«Պու սախթէքեար քէօփէքտէն ինթիգամընը ալ Իզապէլ։ Հիչ պիր վէճհլէ սէնին լայըգըն տէյիլ իտի։ Պըրագ շու փէրիշան պիպախթ ճօմրիւ, կիտէլիմ պիրլիքտէ մէսուտ օլալըմ» տէյիւ մըրըլտանտը Լէվիսըն։

Մէրգումէ ղազապ վէ հէյէճան իլէ եիւրէյի փաթլարճասընա ագլամագտա, Լէվիսըն իսէ լաթիֆ վէ մուհլիք րիյաքեարըլըգ իլէ քէնտինի թէսքին էթմէյէ չալըշմագտա իտի։

«Տիգգաթ էյլէ, էյ պիչարէ, կիրտապ իչինէ չէքիլիյօրսըն։»

ՖԱՍԼ 9

ՅԷՐԻ ԱԼԸՆՄԱՅԱՆ ՊԻՐ ԱՏԷՄ

Տագիգէլէր միւրուր էյլէտի։ Սաաթ օնա եագլաշտը, օն ... օնը չարեէք կէչտի։ Րիչարտ հալա՞ վալիտէսինին եանընտա, Գարլայլ իլէ Պարպարա իսէ գափու էօնիւնտէ պաղչէ եօլընտա սապր իլէ կէզինմէքտէ իտիլէր։ Էնճամ Րիչարտ կէլտի, Պարպարա իլէ պօյուն պօյունա սարըլըպ ագլաշտըլար վէ Գարլայլըն էլինի սըգըպ մուֆարագաթ էյլէտի։

Գարլայլ տախի«Խօշճա գալ, Պարպարա, վալիտէնէ սէլամ էյլէ, մէսրուրըմ քի հէր չէյ եօլունտա կիթտի» տէյիպ էվէ տօղրու ատըմ ալմաղա պաշլատը։ Պարպարա կէօզ եաշլարը տէօքէրէք գափուտա գալտը։ Պարպարա նէ գատար տուրտու պիլմէզ, պէլքի 10—15 տագիգէ, պիր տէ եօլ պօյունտա պիր այագ սէսի իշիտէրէք տըգգաթլէ պագտը։ Կէլէն Մր. Գարլայլ իտի։ Մէրգում եագլաշարագ,

«Նէ գատար աճէլէ էտէրսէն օլ գատար թէէխխիր օլուր, Պարպարա։ Եարը եօլա գատար կիթտիմ, խաթըրըմա տիւշտիւ քի սիզին սալատա պիր փաքէթ էվրագ ունութմուշըմ, կէրի կէլտիմ։ Լութֆէն կէթիր» տէտի։

Պարպարա փաքէթի կէթիրտիքտէ Գարլայլ ալըպ պէյանը թէշէքքիւր իլէ եօլունա տէվամ էյլէտի։

Պարպարա եինէ գափույա տայանըպ գալտը։ Կէօզլէրինտէն եաշլար էնմէքտէ իտի. պիրատէրինին հալի վէ օլ ագշամքի մէյուսիյէթ իչինին ագլայօր իտի։ Փէտէրի տախի հալա կէլիպ չըգմատը։

Լաքին պիրազտան գարշըտա աղաճլարըն արասընտա կէօզիւնէ ինսան հէյէթինտէ պիր չէյ իլիշտի. եիւրէյի պօղազընա սըչրայարագ պագտը քի, պիրատէրի Րիչարտ կէրի կէլիյօր իտի։ Մէրգում նէֆէսի քէսիլմիշ, հէյէճան իչինտէ տիթրէյէրէք «Պարպարա, Պարպարա, Թօրնը կէօրտիւմ» տէտի։

«Պիլիյօրըմ կէօրտիւն, լաքին ասըլ Թօրն տէյիլ իտի։»

«Օ տէյիլ... օ տէյիլ... ասըլ Թօրնը քէնտիսինի կէօրտիւմ։ Պարպարա, նի՞չին եիւզիւմէ էօյլէ պագըյօրսըն» տէտի Րիչարտ։

Պարպարա պիրատէրի ագլընը գաչըրտը զանն էտիպ տէհշէթլէ եիւզիւնէ պագըյօր իտի։

«Պունտան պիրըլտըգտան սօնրա Թարլա եօլունտան կիտիյօր իտիմ, աղաճլըգլարա եագլաշտըղըմտա պագտըմ քի պիրի կէչիյօր. աղաճլարըն արասընտա կիզլէնտիմ։ Եօլտան տօղրու կէլտի, պագտըմ քի Թօրն քէնտիսի տիր։ Եօլա պագըպ կէչմէքտէ իտի։ Վիճուտըմըն հէր զէրրէսի սարսըլտը։ Հէման խաթըրըմա կէլտի քի ուզէրինէ սըչրայըպ Թութայըմ Լաքին պիլիրսին Պարպարա, պէնիմ էն պէօյիւք գուսուրըմ գօրգագլըղըմ տըր, հէմ տէ գուվէթիմ եէթիշէճէյինի ագլըմ

քէսմէտի. պէնտէն ուզուն վէ գուվվէթլի տիր, պէլքի պէնի տախի էօլտիւրիւր իտի։»

«Րիչարտ, ալտա՞նմայօրմուսըն աճապա, Թօրն հագգըն-տա սէօյլէյօր իտիք, վէ ֆիքրին օլ տէրէճէ տօլմուշ իտի քի, խայալընտա...»

«Տո՛ւր Պարպարա, խայալ ֆիլան եօգ։ Սանա սէօյլէ՞մէ-տիմ մի քի, շիմտի պուրատա հաքք օլունմըշ տըր։ Պէնի չօճուգ եախօտ պուտալա՞ մը զաննէտիյօրսուն քի հէր պագ-տըղըմ եէրտէ, Թօրնը խայալ էտէյիմ։ Պիր էլինտէ շափգա-սը իլէ պիր տէ փաքէթ թութմուշ աճէլէ կիտիյօր իտի, օլ պիր էլինտէ սաչընը արգայա տօղրու իթիյօր իտի (էլինէ կէօսթէրէք), շէօյլէ քէնտինէ մախսուս հարաքէթի վար իտի։ Եալընըզ պու հարաքէթինտէն քէնտինի թանըյապիլիր ի-տիմ, չիւնքի օլ վագթտա պէօյլէ եափար իտի։ Պունտան մաատա պէյազ էլինտէ էլմաս եիւզիւք մահիթապըն զիյասըն-տա փարլայօր իտի, եիւզիւնիւ աչըգտան աչըգա կէօրտիւմ, Պարպարա սէօյլէտիյիմտէ շիւպհէ էթմէ, եէմին էտէրիմ քի, Թօրն քէնտիսի իտի» տէտի Րիչարտ։

Մէրգումըն սէօզլէրինտէ վէ թավրընտա էօյլէ պիր ճիտ-տիյէթ վար իտի քի, Պարպարա սէօզլէրինին հագիգաթ օլ-տուղընա գաիլ օլտու, վէ պասիրէթ վէ իհթիյաթը պէր թա-րաֆ էտիպ հէման ֆիքրինէ կէլէն եօլտա հարաքէթէ պաշ-լատը վէ «Պունտան Գարլայլ խապէրտար օլմալը» տէյէրէք եօլտա փէտէրինէ եա պաշգա պիր քիմսէյէ րասթ կէլէճէ-յինի վէ նէթիճէսինի հիսապա ալմայարագ գօշմաղա պաշ-լատը։ Րիչարտ տախի էթրաֆընա պագարագ մէրգումէյի թագիպ էյլէտի։ Պէրէքէթ վէրսին Գարլայլ պաղչէյէ կիր-մէզտէն եէթիշտիլէր, վէ եօլտա քիմսէյէ րասթ կէլմէտիլէր։ Գարլայլ կէօրիւր կէօրմէզ թէաճճիւպ իլէ, «Պա՛րպարա, Պա՛րպարա» տէյիւ պաղըրտը։

«Արչի՛պօլտ, գօրգմա տէլի տէյիլ իմ, պիր տագիգէ Րիչարտը կէօր. շիմտի ասըլ Թօրնը կէօրմիւշ» տէտի։

Գարլայլ հայրէթ իլէ տէօնիւպ Րիչարտա եագլաշարագ, անը սիյէճլէրին եանընա չէքիպ հիքեայէսինի տինլէտի, պիր-ազ տիւշիւնտիւքտէն սօնրա,

«Պու թարաֆլարտա տիւնքի կէօրտիւյիւնտէն պաշգա Թօրն իսմինտէ քիմսէ եօգ, փէք աճայիպ տիր,» տէտի։

«Պէլքի պիր միւսթէքեար իսմ իլէ կէզիյօր, պէնիմ թէ-սատիւֆ էթտիյիմ Թօրն օլտուղընա շիւպհէ եօգ» տէտի Րիչարտ։

«Նա՞սըլ կիյինմիշ իտի։»

«Զաթէն պաշգա տիւրլիւ կիյինմէզ քի, եինէ րէսմի էլ-պիսէ կիյինմիշ, պիր ինճէ փարտիսիւ իւզէրինէ ալմըշ իտի քի, եագասը արգայա տէօնմիւշ օլտուղընտան էլպիսէսինի կէօրտիւմ։»

Գարլայլ էլինի անընա կէօթիւրէրէք, «Րիչարտ, սանա նասիհաթ էտէրիմ քի, պիր գաչ կիւն պուրալարտա էյլէշէ-սին, պէլքի պու ատէմի րասթ կէթիրիրսին, վէ իզլէյիպ նէրէտէ սաքին օլտուղընը անլամագլըղըմըզ չօգ էհէմ տիր։»

«Լաքին թէհլիքէյի նէ՞ եափալըմ» տէտի Րիչարտ։

«Գօրգմա, շու գըյաֆէթլէ քիմսէ սէնի թանըմազ, հէմ արատան չօգ սէնէլէր կէչտի, հէր քէս սէնի ունութտու, Րիչարտ» տէտի։

Լաքին Րիչարտ, գալմաղա րազը օլմատը, վէ միւմքինի մէրթէպէ Թօրնը թարիֆ էտիպ, քէնտիլէրին տըգգաթ էթ-մէլէրինի ըսրար իլէ սավուշուպ կիթտի, Գարլայլ կիւճ պէլա քէնտինտէն պիր ատրէս ալապիլտի քի իճապընտա եազըպ չաղըրսըն եա մալիւմաթ վէրսին։

Պարպարա իլէ եալընըզ գալտըգլարընտա «Շիմտի սէնի կէրի էվէ կէօթիւրմէլիյիմ» տէտի, մէրգումէ հէր նէ գատար կէլմէմէսինի իսրար էյլէտի իսէ, Գարլայլ թէքրարէն ալ-տէթ էյլէտի, եօլտա,

«Լէյտի Իզապէլ աճապա պու գատար կէճ գալտըղընըզ իչիւն նէ՞ տիւշիւնիւր» տէտի Պարպարա։

«Իզապէլ պէլքի տահա կէլմէտի։ Հէմ տախի պէօյլէ պիր տէֆա կէճ գալմամտա նէ՞ պէիս վար» տէտի Գարլայլ։

Պէօյլէճէ Պարպարա էվէ եէթիշիպ փէտէրինին հալա կէլմէմիշ իտիյինի կէօրէրէք Գարլայլա թէշէքքիւր սունուպ իչէրի կիրտի։

Գարլայլ էվէ ավտէթ էյլէտիկինտէ Իզապէլ հալա օթուրմուշ տասընտա նազը նազըյօր իտի։ Պիր գաչ սիւալլար էյլէտի իսէտէ, մէրգումէ սօղուգ վէ մուխթասար ճէվապլար վէրտի։

Էնճամ «Եա՞թմայաճագմըսըն Իզապէլ» տէյիւ սօրտուղունտա. «Պիրազտան։ Տահա ույգում կէլմէյօր» ճէվապընը ալտը վէ, «Էօյլէ իսէ պէն կիտէյիմ, սօն տէճէրէ իօրղունըմ» տէյէրէք, Գարլայլ մէրգումէյի պուս էթմէք իսդրէ էյլէտի իսէտէ, Իզապէլ նիւզինիւ չէվիրտիկինտէն, օլ ագշամ պէրապէր կիթմէտիկի իչիւն ճանը սըգըլմըշ զաննէտէրէք թէպէսսիւմ իլէ, «Պուտալա չօճուգ, նի՞չիւն պէօյլէ չէյէ ճանըն սըգըլըյօր։ Պէնիմ գուսուրըմ տէյիլ իտի Իզապէլ, ինան քի էլիմտէ օլան պիր չէյ տէյիլ իտի։ Շիմտի փէք իօրղունըմ, սապահլայըն սանա նագլ էտէրիմ։ Կէճիքմէ, կէլ հաթ» տէտի վէ տասընա կիտիպ հաթագա կիրտի։

Իզապէլ պիր միւտտէթ մասանըն պաշընտա օթուրտուգտան սօնրա գալգըպ ուսուլ իլէ իօգարը Ճօյըն տասընա կիթտի, վէ Ճօյը ույանտըրտը։

Մէրգումէ կէօզլէրինի աչըպ կիւճ պէլա ույգուսընտան այըլարագ, հանըմը էլինտէ պիր մում իլէ հանընտա տուրմագտա իտիկինի կէօրտիւկիւնտէ գօրգարագ «Ամա՛ն, նէ՞ վար, Մի Լէյտի, խասթա՞մըսընըզ» տէտի։

«Էվվէթ խասթայըմ, վէ պէտպախթըմ, Ճօյս։ Սէնտէն պիր վատ խիթէրիմ, չայէտ պանա պիր չէյ օլուր իսէ՝ չօճուգլարըմըն հանընտա գալմալըսըն։»

Ճօյս ճէվապ վէրէմէյէրէք հայրէթ իլէ մէրգումէնին պէյազլանմըշ նիւզիւնէ պագմագտա իտի։

«Ճօյս, պիր տէֆա վատ էթտին իտի, պիր տահա էյլէ։ Հէր նէ տէ վուգու պուլսա, պէն կիտէրսէմ չօճուգլարըմըն հանընտա գալը՞րմըսըն» թէքրարլատը Իզապէլ։

«Էվվէթ գալըրըմ, լաքին Մի Լէյտի, սիզէ նէ՞ օլտու, պիրտէն պիրէ խասթա՞ մը օլտունըզ։»

«Ալլահա ըսմարլատըգ Ճօյս։»

Մէրգումէ ուսուլճա չըգըպ կիթտի, լաքին Ճօյս պիր սաաթ ույույամատը։

Օլ կէճէ ույգուսըզ միւզթարիպ օլան հալընըզ Ճօյս տէյիլ իտի։ Պիր վագթ սօնրա Մր. Գարլայլ տախի ույանտը, վէ զէվճէսինին հալա հաթագա կէլմէմիշ օլտուղընը կէօրիւպ սաաթընա պագտը, իւչիւ չարյէք կէչիյօր իտի։ Գալգըպ Իզապէլին օթուրտըղը օտայա կիթտի, լաքին գարանլըգ վէ հիչ պիր սէս սէտա իօգ իտի։ Պիր քիպրիթ եագըպ էթրաֆա պագտը քի, ածապա պիր եէրտէ ույույուպ գալմը՞շ մը տըր։ «Իզա՛պէլ» տէյիւ սէս վէրտի, օլ պիր տալարա պագտը քիմսէ իօգ իտի։ Էնճամ հէմշիրէսինին տասընա վարըպ գափույը վուրտու վէ մէրգումէնին։

«Քի՞մ տիր օ, պու վագթտա նէ՞ իսթէյօրսըն» տէյիւ պագըրմասը իւզէրինէ Գա՛րլայլ իչէրի կիրտի։ Գօրնէլիա պաշընտա պիր այագ ուզունլըղընտա պիր կէճէլիք գալփագ իլէ օթուրուպ, «Քի՞մ խասթա» տէյիւ սօրտու։

«Ջանըն էտէրիմ Իզապէլ խասթա օլմալը, քէնտինի պուլամայօրում։»

«Նէյի՞ պուլամայօրսըն, նի՞չիւն, հաթագտա տէյի՞լ մի, սաաթ գա՞չ տըր։»

«Սաաթ իւչ տիր, հաթագա կէլմէմիշ, տալարտա իօգ, չօճուգլարըն հանընտա տա իօգ տըր։»

«Էօյլէ իսէ Ճօյըն հանընտա տըր, պէլքի նինէ այագը աղըրըյօր։ Կիթ պագ չայէտ Ճօյս րահաթսըզ իսէ կէլ պանա խապէր վէր։»

Գարլայլ գօշարագ Ճօյըն տասընա կիտիպ գափույը ուսուլճա աչտը, մութլագա զէվճէսինի Ճօյըն հաթագը հանընտա օթուրմագտա կէօրէճէյինի մէմուլ էտիյօր իտի, լաքին պագտը քի, նէ՛ ըշըգ վար, նէ՛տէ զէվճէսի։ Ճօյս թէքրարէն գօրգարագ կէօզլիւնիւ աչտը, վէ պու տէֆա էլինտէ մում իլէ էֆէնտիսինի կէօրտիւկիւնտէ զիյատէսիյլէ թէաճճիւպ էյլէտի։

«Ճօ՛յս, Լէյտի Իզապէլ պուրա կէլտի՞ մի» տէտի Գարլայլ։

«Նէ՞ տէտինիզ էֆէնտի, Մի Լէյտի ֆէնալա՞շտը մը» ճէվապ վէրտի Ճօյս։

«Ճօ՛յս, պուրա կէլտի՞ մի տէյօրըմ, քէնտինի պուլամայօրըմ։»

Ճօյս էյլճէ այըլարագ «Էվվէթ կէլտի, պէնի ույանտըրտը, անճագ պիր տագիգէ տուրուպ կիթտի» տէտի:

«Սէնի ույանտըրտը՞ մը: Նէ՞ իսթէտի, պուրայա նի՞չին կէլտի:»

Պէօյլէ սըրալարտա էֆքեար վէ խայալ սիւրաթլա գօշարլար: Սաաթ իւչ, վէ Լէյտի Իզապէլ եաթաղընա կէլմէմիշ վէ պուլունմայօր իմիշ, մէրգումէնին հէյէթի հալի վէ սէօզլէրի ֆիքրինէ կէլիպ, քէնտինի պիր տէհշէթ տիր իհաթա էյլէտի: Կէօզլէրի աչըլտը: Ա.յաղընըն աղըրլըղընը, էֆէնտիսինին օրատա օլտուղունու վէ սալթ կէճէլիք իչինտէ պուլունտուղունը ունուտուպ, իւզէրինտէ պուլունան ֆանէլայը պիր թարաֆա ֆըրլաթտը վէ եաթադան սըչրայըպ պիր էլիյլէ ֆանէլայը թութուպ օլ պիր էլիյլէ Գարլայլըն գօլունու սըգարագ,

«Էֆէ՛նտի, էֆէ՛նտի, շիմտի անլայօրում, քէնտի քէնտինի թէլէֆ էյլէտի: Սիզի կէօրտիւյիւմ կիպի էմինիմ քի, մէրգումէ թէլէֆի նէֆս էյլէտի, էֆէ՛նտի, շիմտի սէօզլէրինին մանասընը անլայօրում, օլ վագթ անլայամամըշ իտիմ: Պուրայա կէլտիյինտէ պէնզի էօլիւ կիպի իտի: Պէնտէն վաատ ալտը քի, քէնտի կիթտիքտէն սօնրա չօճուգլարընըն եանընտա գալայըմ, քէնտինէ «Խաստա՞ մըսըն» տէյիւ սօրտում, «Էվվէթ, խաստա վէ պիթապըմ» տէյիւ ճէվապ վէրտի: Ա՜հ, էֆէնտի, պու աղըր տարպէտէն Ալլահ սիզի հըֆզ էյլէսին, գուվվէթ վէրսին» տէյիւ պաղըրտը Ճօյս:

Մր. Գարլայլ շաշըրըպ հայրէթտէ գալտը, Ճօյսըն սէօյլէտիքլէրինէ ինանմամագլա պէրապէր պիր տըրլի հիտտէթլէնտի, անճագ քի, Ճօյս ագլընը գաչըրմըշ տըր զաննէթտի:

«Սէօզլէրիմէ ինա՞նմայօրսունըզ էֆէնտի: Լաքին հագիգաթը սէօյլէյօրում, հանըմըմ պուրատա փէրիշան վէ պէտպախթ իտի, իշթէ օլ սէպէպտէն պունա մէճպուր օլտու» տէվամ էթտի Ճօյս:

«Ճօ՛յս, ֆիքրին իւզէրինտէ՞ մի, եօգսա չըլտըրտըն մը: Հանըմըն փէրիշան վէ պիպախտ իտի տէմէքլէ նէ՞ տէմէք իսթէյօրսըն» տէտի Գարլայլ շիտտէթ իլէ:

Ճօյս ճէվապ վէրմէզտէն, միս Գարլայլ սիյահ չօրապ, օմուզունտա շալ, պաշընտա հէյպէթլի գալփագ իլէ գափուտա զուհուր էթտի: Ճօյսըն օտասը քէնտիսինին օտասընըն իւզէրինտէ օլուպ սէսլէրի իշիթմիշ վէ միւզաքէրաթտան մահրում օլմամագ իւզրէ թէշրիֆ էթմիշ իտի:

«Նէ՞ տիր պու փաթըրտը, Լէյտի Իզապէլ պուլունտու՞ մը» տէտի մէրգումէ:

«Խայր, պուլունմատը: Վէ պուլունամատա անճագ ճէնազէսի պուլունաճագ տըր: Մատամ, մէմնուն օլտում եօգարըյա թէշրիֆինիզէ, շիմտի էֆէնտիյէ սէօյլէմէք իւզրէ օլտուղըմ շէյլէրի հուզուրընըզտա սէօյլէմէյի թէրճիհ էյլէրիմ: Հանըմըմ պուլունուպ տա ճէնազէսի կէթիրիլիպ էօնիւմիւզէ գօնուլտուղընտա տէրունինիզ նէլէ՞ր սէօյլէյէճէյինի տիւշիւնիւնիւզ: Էֆէ՛նտի մէրգումէյի սէվտի վէ հէր ֆարզլարընը իֆա էյլէտի, լաքին սէն մատամընըն էօմրիւնիւ խարապ վէ փէրիշան էյլէտին: Էվվէթ, մատամ, էօյլէ էթտինիզ» տէտի Ճօյս միւթատը օլան հիւրմէթ վէ իհթիյաթը պիր թարաֆ էտէրէք:

«Ամմա նազ սաթմ՛ ... Նէ՞ տիր պու իշլէր, Լէյտի Նէ՞րէտէ տիր» տէտի Գօրնի:

«Մի Լէյտի կիթմիշ, քէնտինին օլմայան էօմրիւնիւ թէլէֆ էյլէմիշ տիր, վէ պունա զօր իլէ սէվգ օլունտը տէյօրըմ: Իսթլինէ կէլտի կէլէլի զէվալլը պիր տէֆա պիլէ րէյինի իճրա էթմէյէ միւսաատէ օլունմատը: Քէնտի խանէսինտէ խըզմէթքեարլարընտան չօգ ազ րահաթա մալիք իտի: Անա հայգըրտընըզ, թազիր էթտինիզ, պէտ խույլարընըզա անը էսիր էտիպ քէսկին լիսանընըզ իլէ տայիմա գալպինի ճէրհ էյլէտինիզ, էլ հասըլ տայագ աթմագտան մաատա հէր շէյի եափտընըզ, վէ պունլարըն ճիւմլէսինէ քէմալը սապր իլէ մէլէք կիպի թէհամմիւլ էտիպ գօյուն կիպի աղզընը աչմատը վէ էմինիմ քի էֆէնտիյէ պիլէ պիր տէֆա շէքվա էթմէտի: Ճիւմլէմիզ անը սէվէր իտիք, ճիւմլէմիզ հալինի հիսս էտէր իտիք, վէ էկէր էֆէնտի ճիւզի շիւպհէ էյլէսէ իւրէյինտէն գանլար ագաճագ իտի: Ա՜հ, սէնէլէր իլէ նէլէ՛ր չէքտի:»

Գօրնէլիանըն տիլի տամաղընա եափըշտը, Գարլայլ իսէ ատէթա պիր ըխլյատա կիպի «Նէ՞ սէօյլէյօրսըն Ճօյս, պիր շէյ անլամայօրըմ» տէտի։

«Սանա եուզլէրճէ տէֆա սէօյլէմէյէ արզու էթմիշ իտիմ էֆէնտի, շիմտի իսէ պէօյլէ պիր վէխիմ նէթիճէ մէյտանա կէլտի։ Լազըմ քի պիլէսինիզ։ Լէյտի Իզապէլ պուրայա կէլին կէլտիյի իլք կիւնտէն պէրու կէօյա սիզէ փահալըյա մալ օլմուշ վէ չօգ մասրաֆ աչմըշ իտիյի հէր կիւն պաշընա գալգըլըր իտի։ Էՙն ատի պիր շէյ իսթէսէ ըէտտ էտիլիր վէ զէվճինի խարապ էթմէքտէ իտիյի եուզիւնէ վուրուլըր իտի։ Հէման պու ագշամ քի տավէթ իչիւն եէնի պիր էլպիսէ հազըրլամագ իսթէտի սիզ մէն էյլէտինիզ։ Թէնտինիզէ սէօյլէտինիզ քի կէօյա զէվճի միւսրիֆլիյինէ փարա եէթիշտիրէմիյէճէք իչիւն քէօփէք կիպի չալըշըյօր իմիշ, հալ պու քի էն ատէ վէ հուտուտընը աշա թէճավիւզ էթմէյէն պիր գատըն իտի։ Վէ սիզ տէ պէօյլէ օլտուղընը պիլիր իտինիզ։ Սիզին թէվպիխլէրինիզի իշիտիպ կէօզլէրինտէն եաշլար ագարագ, էլլէրի եիւրէյի իւզէրինտէ ահ էյլէտիյինի չօգ տէֆա կէօրտիւմ վէ իշիթտիմ։ Էօմր օնա պիր պարը կիրան իտի։ Էօյլէ աըլգատէ, նէճիպէ, հալիմէ, աըլգատէ տօղմուշ, վէ էօյլէ տէ պէօյիւմիւշ պիր գատընըն մէյուսիյէթէ տիւշմէսի գապի՞լ մի իտի, վէ իշթէ՛ նէթիճէսի մէյտանա կէլտի։»

Մր. Գարլայլ հէմշիրէսինէ տէօնէրէք, «Նէ՞ իշիտիյօրում Գօրնէլիա, պունլար սահի՞հ մի» տէտի։

Գօրնէլիա ճէվապ վէրէմէյիփ պէնզինի աթմըշ մումիա կիպի տուրմագտա իտի, պէլքի էօմրիւնտէ իլք տէֆա օլարագ ճէվապսըզ տուրտու։

Գարլայլ. «Ալլահ սանա աֆվ էթսին» տէյիւ մըրըլտանըփ օտատան տըշարը չըգտը։ Օտասընա էնտի, զէվճէսինին պէօյլէ պիր տէհշէթլի կիւնահը իրթիքեապ էտէճէյինի ազըր գապուլ էթմէտիյինտէն, մութլագա հիտտէթ վէ սաատէթսիզլիք իլէ տըշարը չըգըփ պաղչէնին պիր թարաֆընտա տօլաշմագտա օլը տէյիւ տիւշիւնէրէք արամագ իչին էլ-

պիսէսինի կիյմէքտէ իտի։ Պու արա քեաֆֆէսի խանէ խալքը ույանմըշ օլուպ Ճօյս խարիգ իւլ ատէ պիր ճէհտ վէ գուվվէթ իլէ այագլարը իտէնէ եուրիւյիւպ հանըմըն օտասընա կիրտի, վէ պիր տագիգէ սօնրա էլինտէ գաղըտը պիր մէքթուպ թութարագ Գարլայլըն օտասընա ավտէթլէ «Էֆէնտի, չունքիւ հանըմըն մասասընտա պուլտում, էլինին եազըսը տըր» տէտի։

Մէքթուպը ալըփ իւզէրինէ պագտը, տարէս «Արչիպօլտ Գարլայլ» իտի։ Օլ սաալիթ սաքին ատէմ ճիւմլէ հիսսիյաթը եէտ ի ինզիպաթընտա օլան մէ՛րտ Գարլայլ, միւհրիւ աչար իքէն պիւթիւն վիճուտը վէ փարմագլարը տիթրէմէքտէ իտիլէր։ Մէքթուպտա շէօյլէ եազըլը իտի։

«Սէնէլէր միւրուր էյլէյիպ, չօճուգլարըմ «Վալիտէմիզ նէ՞րտէ» տէյիւ սօրարլար իսէ անլէրէ, «Անըն գայպընա պէն սէպէպ օլտում» տէ, էկէր «Նէտէ՞ն» տէյիւ սուալ էտէրլէրսէ իսէ, իսթէրսէն օնու տա սէօյլէ, վէ իգրար էյլէ քի, անա սէն խըյանէթ էթտին, անը սէն թէրքիլ վէ թահգիր էթտին վէ էնճամ անը սէն՝ պըրագըփ կիթմէսի իչին՝ մէյուսիյէթին սօն տէրէճէլէրինէ սէվգ էյլէտին։»

Եազըլար կէօզլէրի էօնիւնտէ եիւզմէյէ պաշլատըլար։ Գարըսընըն ֆիրար էյլէմիշ օլմասը տէհշէթլի վէ քի՛մ իլէ ֆիրար էթտիյինէ տաիր պէրպատ պիր շիւպհէ ֆիքրինտէն կէչմէքտէ պուլունըփ՝ պունտան պաշգա հիչ պիր շէյ անլամատը։ Մէրգումէյէ նէ՞ խըյանէթ էթմիշ, նէտէ՞ն մէճպուր էթմիշ, պիլա շիւպհէ պու սէօզլէրտէ Ճօյսըն սէօյլէտիյի մուամէլէյի իմա էտէր պիր շէյ եօգ իտի, թէքրար թէքրար օգուտը իսէ տէ, աըլ սըրըր անլայամատը։ Օլ էսնատէ տըշարը սալատա խըզմէթճիլէրին սէտասը իշիտիլիյօր իտի, խուսուսա Ուիլսօնըն. «Գափթան Լէվիսըն տա օտասընտա տէյիլ, վէ եաթագընտա հիչ եաթմամըշ» սէօզլէրի իշիտիլմէքտէ իտի։

Ճօյս իսէ այագտա տուրամատըղընտան պիր սանտալեայա օթուրմըշ էֆէնտիսինէ պագմագտա օլուպ, մէրգումը հիչ պիր զէման հէյէճանընը պէօյլէ՝ աշիքեարէ վէրիր պիր

հալտէ կէօրմէմիշ իտի։ Օլ նէճիպ ատէմ տուտագլարընա գատար մօրարմըշ օլարագ տիթրէմէքտէ օլուպ, գափույա տօղրու պիր գաչ ատըմ ալտը, կէրի կէլտի տուրտու, նէ՞ էթտիյինտէն խապէրսիզ շաշգըն պիր հալտէ իտի։ Ինճամ ճէպինտէն ճըզտանընը չըգարըպ մէքթուպը իչինէ գօյտու, վէ Ծօյայա խիթապէն.

«Պունը քիմսէյէ սէօյլէմէ, եալընըզ պանա աիտ տիր,» տէտի։

«Էֆէնտի, էօլմի՞ւշ միւ տիւր, նէ՞ եազըյօր» նիտա էթտի Ծօյա։

«Էօլմէմիշ տիր» տէտի Գարլայլ, վէ քէնտի քէնտինէ «Քեաշքի էօլմիւշ օլայտը» տէմէքտէ իտի։

Շամաթատան չօճուգլար ույանմըշ օլուպ, պէյազ կէճէլիք իլէ գափուտան կիրէրէք,

«Մամամ նէ՞րէտէ տիր» տէյիւ պաղըրմագտա իտիլէր։

Ծօյա իսէ պաղըրարագ էլլէրինի եիւզինէ գափայըպ եէրէ գափանտը։ Ջանն էթտիյինտէն տահա տէհշէթլի պիր վագաա օլտուղընը անլամաղա պաշլատը։

ՖԱՍԼ 11

ԱՃԱՅԻՊ ՆԷԹԻՃԷԼԷՐ

Պիր սէնէ տահա միրուր էյլէտի։ Լէյտի Իզապէլ պու նէվ ֆիքիրլէրին փէնակեահը օլան Էվրօփատա մահալտէն մահալէ կէզէրէք վագթընը կէչիրմիշ իտի։ Սայ քի վագթըն եարըսընտա Լէվիսըն չու եա պու պէհանէլէր իլէ կիտիպ Փարիզտէ քէնտի զէվգ ու սէֆասընա տալմըշ, վէ մէրգումէյի եալընըզ պրագմըշ իտի։ Լէյտի Իզապէլ նէ՞ հալտէ իտի։

Ալի մէպտէ սահիպի պիր ասըլզատէ գատըն քէնտի մէվգիինտէն տիւշտիւյիւնտէ նէ հալտէ օլաճաղընը մէմուլ էտէպիլիր իսէնիզ օ հալտէ իտի։ Խանէսինի թէրք էթտիյինտէն պէրու պիր տագիգէ պիլէ սէլամէթ, րահաթ վէ սաատէթ հիսս էթմէմիշ իտի։ Հըրս ու հիտտէթ սաիգասըյլա քէօր քէօրինէ իլք ատըմը աթար աթմազ օլ Իպլիսին վատ

էյլէտիյի կիւլ պաղչէլէրի եէրինէ պիր տէհշէթլի կիրտապ իչինտէ կէօզլէրինի աչտը քի, օրատան էպէտէն չըգմազ միւմքին տէյիլ իտի։ Շիտտէթ ի ղազապընտան ասլ մահիյէթիյլէ կէօզինէ կէօրիւնմէյէն գապիհ ճիւրաթը հագիգի րէնկիյլէ սիմ սիյահ կէօզիւ էօնիւնէ կէլտի։ Տէրունինի էպէտի պիր թագպիհ վէ աալա զաիլ օլմազ պիր նէտամէթ տիր իսթիլա էյլէտի։

Էյ պու նագլիյէթի օգույան տօսթում, հանըմ օլ, գարը օլ, վալիտէ օլ, քի՞մ օլուրսան փարգ էթմէզ. Էկէր չայէտ խանէնի թէրք էթմէք թէճրիպէսինէ տիւչար օլուր իսէն պիլմիշ օլ քի, պէօյլէճէ ույանաճագսըն։ Միւթէէսսիֆ էօմրիւնիւն թէճրիպէլէրի հէր նէ օլուր իսէ օլսուն, հէր նէ գատար անլէր սէնին էզիլմիշ րուհունըն կէօզլէրինէ փէք ճէսիմ վէ թէհամմիւլ օլունմազ կէօրիւնիւրլէր իսէտէ, անլէրէ թէհամմիւլ էթմէյէ գարար էյլէ։ Տիզ իւզէրինէ կէլիպ անլէրէ թէհամմիւլ իչիւն գուվվէթ իսթիրհամ էյլէ։ Սապր իչիւն տուա էյլէ, վէ սէնի պու ատըմը ալմաղա թէշվիգ էյլէյէն շէյթանա մուգավէմէթ էթմէք իչիւն գուվվէթ թալէպ էյլէ։ Նամ ու շանընը վէ վիճտանընը խարապ էթմէքտէն իսէ էօլիւմէ գատար տայան, չիւն էմին օլ քի, օլ պիր ճիհէթի էօլիւմտէն տահա չօգ պէտթէր պիր հալ տըր։ Զէվճինի, ճիյէր փարէլէրինի, նամ ու շանընը, խանէսինի վէ էօմրէ գըյմէթ վէրէն հէր շէյինի գուրպան էյլէտի, Ալլահա օլան ֆէրաիզինի թէփէլէտի, էվամիրինի թէճավուզ էյլէտի։ Նէ իչիւն։ Ֆրանսըս Լէվիսըն կիպի պիր ճանվէր իչիւն։ Լաքին իլք ատըմը ալըպ արթըգ ավտէթ էտէմէյէճէյի մէվգիյէ կէլիր կէլմէզ, հուտուտը կէչէր կէչմէզ նէտամէթ պաշլատը։ Մուվագգաթէն պիր ֆէրահիյէթ կէլէճէյինի մէմուլ էթտիյի օլ իլք կիւնլէրտէ պիլէ, մէրգումէնին գալպի պար ը կիրան ալթընա տիւշմիւշ օլուպ անլատը քի պիւթիւն էօմրիւ օլ ատէմ իլէ կէչսէ կէչմէսէ տահմի ազապ վէ ճէֆա իլէ տօլու օլաճագ տըր։ Իհթիմալ տըր քի հէր իղլալ օլունան գատըն պէօյլէ չափուճագ նէտամէթ հիսս էթմէսին։ Տէմէք հաճէթ տէյիլ տիր քի, պիզ էօմրիւն ալի մէրթէպէլէրինտէ պուլունան

գատընլար իչին սէօյլէյօրըզ։ Լէյտի Իգապէլ կիպի տույղուլը, տագիգ վէ հիւքուէք թէրպիյէ կէօրմիւշ, վէ հագգ նահագգ վիճտանընտա գավի հէր թութմուշ պիր գատընըն պէօյլէ պիր խաթայա տիւշմէսի ասլա խաթըրտան կէչէն պիր քէյֆիյէթ տէյիլ տիր։ Նէ՞ չարէ քի զէվճի հագգընտա եանըլըշ թասավվուր ալարագ հասըլ օլան գըզգանճլըգ աթէշի Լէվիսընըն իւֆլէմէսիյլէ տահա զիյատէ շիտտէթ քէսպ էտիփ զիհնինի իխլալ էյլէտի։ Լաքին օլ տալղալար թէսքին օլուպ, պուլութլար պիրազ չէքիլիր չէքիլմէզ շու ամէլինին քէրահէթի «քէլէթօն կիպի կէօզիւ էօնիւնէ տիքիլիփ, կէօզլէրինտէն աթէշ սաչմաղա պաշլատը։ Արթըգ հէր լիսան քէնտինի թահգիր էտիփ հէր քէս քէնտինտէն իճթինապ էտէճէք իտի։

Պու վագթտա Ջուիչէրիատա Սավօյատա տօլաշըպ կրօնօպըլա կէլմիշլէր վէ պիր գաչ օտա իսթիճար էտիփ, օրատա սաքին օլմագտա իտիլէր։ Պիր Յուլիս սապահը Լէյտի Իգապէլ գահվէ ալթը էթմէք իւզրէ թամամ օտասընա կիրտի, զաննի էտէրսին քի, էվվէլքի շախսընըն չիմտիքի անճագ պիր կէօլկէսի իտի։ Սիմասը սարը, զաիֆ նիւզիւնիւն վէ գօլլարընըն քէմիքլէրի օրթայա չըգմըշ, կէօզլէրի նուգրէլէրինէ չէօքմիւշ վէ սիյահ պիր տաիրէ իլէ իհաթէ օլունմուշ իտիլէր։ Եազընտա՝ վալիտէ օլաճագը հալի տախի շու զաաֆիյէթ վէ փէրիշանիյէթինէ միւնզամմ օլմուշ իտի։

Վագթ չօգ կէչմիշ իտի։ Նի՞չիւն էրքէն գալգըն, շու պիթմէզ կիւնլէրին սաաթլարընը տէրտ իլէ կէչիրմէք իչիւն տէյի՞լ մի։ Մասանըն պաշընա օթուրըր օթուրմազ խըզմէթճի իքի մէքթուպ կէթիրիփ մասանըն իւզէրինէ գօտու։

«Ղազէթա եօ՞գ մը Փիէր» տէտի Իգապէլ։

«Խայր մատամ» ճէվապ վէրտի Փիէր, հալ պու քի, Թայմզ ղազէթասընըն պիր նուսխասի ճէպինտէ իտի, զիրա Լէվիսըն ղազէթալարը քէնտի կէօրմէզտէն Լէյտի Իգապէլէ վէրմէսինի տէյիւ թէնպիհ էյլէմիշ իտի, պունըն սէպէպինի չիմտի անլարըզ։

Փիէր տըշարը չըգտը․ մէրգումէ մէքթուպլարը աչըպ

տըգգաթլա պագտը։ Իգապէլ Գարլայլը թաթլըգ իչիւն միւրաճաաթ էյլէմիշ իտիյինտէն խապէրտար օլուպ հիւքմիւն վէրիլտիյինի հէր կիւն էնտիշէ իլէ պէքլէմէքտէ իտի, չէօյլէ քի, չօճուղը տիւնեայա կէլմէզտէն՝ Գաիթան Լէվիսըն եափաճաղընտա ճէյի եալընըզ թագմինի եափըն, եանի նիքեահ օլունսուն։ Ջէվապը պիլմէյօր իտի քի, Լէվիսընըն ասլա էօյլէ պիր նիյէթի եօգ իտի, վէ քէնտիսի տէ էվվէլքիլէրին տէֆթէրինէ եազըլմըշ իտի։ Քէնտի քէնտինի գուրպան էյլէտիյի շու ամէլին ֆէնա իտիյինի վագիհէն անլամըշ իտի, լաքին նէ գատար էտնա օլտուղունը էլէէվմ թէքմիլ էօյրէնմէմիշ իտի։

Լէվիսըն եայգանմամըշ, թրաշ օլմամըշ, կիճէլիք իլէ թամամ օտասընա կէլտի վէ սօղուգ պիր թարզտա, «Սապահլար խայր օլսուն։ Փիէր՝ պէնիմ իչիւն մէքթուպ վար տէյօր» տէտի։

Իգապէլ այնի սօղուգլուգ իլէ, «Իքի թանէ տիր, ավօգաթընըզտան օլմալը» տէտի։

Է՛յ օգույան տօսթում, էկէր պու կիպի ալտագլարըն իւք հաֆթալարընտա թէլէֆֆիւզ օլունան նիւվազիշ վէ իլթիֆաթլարըն, 10 այ սօնրա տէվամ էտէճէյինէ ինանըր իսէն խաթա էյլէրսին, օնլարըն թամմ աքսինի մէյտանա կէլիր։

Լէվիսըն հէման մէքթուպլարա սարըլըպ փէնճէրէնին էօնիւնէ կիթտի վէ պիրինի աչըպ օգուտու քի չէօյլէ եազըլը իտի։

«Ջոթ ը ալինիզէ իսպար էտէրիզ քի, Գարլայլ մէսէլէսի խիթամ պուլմուշ տըր, վէ իթթիֆագը արա իլէ թաթլիգ գարարը վէրիլտի։ Թալէպինիզ իւզրէ սիզէ իւք ֆուրսաթ իլէ մալիւմաթ վէրիյօրըզ, գալըրըզ էմրինիզէ միւնթազըր։

ՄՕՍ ՎԷ ԿՐԷՊ»

Հէր շէյ թէմամ օլմուշ իտի, Լէյտի Իգապէլին Գարլայլ նամընա ասլա պիր ալագասը գալմամըշ իտի։ Լէվիսըն օլ մէքթուպը գաթլայըպ ճէպինէ գօտու։

«Խապէր վա՞ր մը» տէյիւ սօրտու Իզապէլ։

«Նէ՞ խապէրի։»

«Թաթլըգ խապէրի տէմէք իսթէ յօրում։»

Լէվիսըն իսթիհզաքեարի պիր Թարզտա կիւլտի, վէ եօյլէ անլաթտը քի, Թաթլըգ տահա կէճ պիր մէսէլէ տիր։

Իքինճի մէքթուպը աւտը, շէօյլէ եազըլը իտի․

«Սըր Ֆրանսիս Լէվիսըն հազրէթլէրինէ

«Պու կիւնքի Թարիխլի մէքթուպըմըզը իրսալ էյլէտիք-տէն սօնրա ամուճանըզ Սըր Փիթըր Լէվիսընըն վէֆաթը խապէրինի ալտըգ։ Մէրգում Թէտավի օլունմագ իւզրէ Լօն-տրայա կէլմիշ օլուպ, պու կիւն եօյլէնտէն սօնրա րուհընը Թէսլիմ էյլէմիշ տիր։ Թէվէրրիւս էյլէտիյինիզ իւնվան վէ էմլաքտան տօլայը սիզի Թէպրիք էյլէրիզ, վէ էկէր շիմտի Ինկիլթէրրայա Թէշրիֆէ միւսաատէնիզ եօգ իսէ, լազըմ օ-լան մուամէլաթ ը րէսմիյէյի իճրայա հազըր իտիյիմիզի արզ ու պէյան էտէրիզ, գալըրըզ էմր ի ալիլէրինիզէ ինթի-զարըլա։

ՄՕՍ ՎԷ ԿՐԷՊ»

Լէվիսըն մէքթուպը աչըգ օլտուզը հալտէ մասանըն իւ-զէրինէ աթարագ «էնճամ» տէտի։

«Թաթլըգ գարարը վէրիլմիշ, տէյի՞լ մի» տէտի Իզապէլ Թէլաշ իլէ, Լէվիսըն սուքիւթ էյլէտի։

«Մէքթուպը օգույապիլի՞րմիյիմ, միւսաատէ վա՞ր մը։»

«Օրայա նի՞չիւն աթտըմ,» տէտի Լէվիսըն։

«Պիր գաչ կիւն էվվէլ տէ մասանըն իւզէրինէ պիր մէք-թուպ գօտուն, էլիմէ ալտըղըմտա քիւֆր էթտին Գափթան Լէվիսըն։»

«Օլ մուրտար իւնվանը Թէրք էթ Իզապէլ, իւզէրիմէ չօզտան եափըշըպ գալմըշ իսէտէ, շիմտի տահա էյի պիր իւնվանըմ վար» տէտի Լէվիսըն։

«Եօյլէ՞ մի, աֆվ էտէրսին, նէ՞ իմիշ։»

«Մէքթուպա պագարսան կէօրիւրսիւն։»

Իզապէլ մէքթուպը օգուր իքէն, Լէվիսըն չանը չալըպ, փիէր կէլտիյինտէ ; Ֆրանսըզճա լիսան իլէ, «Պանա պիր գաթ

էլպիսէ իլէ չափուգ չանթամը հազըրլա։ Պիր սաաթտան Ին-կիլթէրրայա կիտէճէյիմ» տէտի։

Խըզմէթքեար չըգար չըգմազ Իզապէլ մէլիւլ վէ մէյուս պիր սէտա իլէ, «Պու տէտիյինիզի իճրա էթմէզսինիզ, պէնի չու վագթտա պրագըպ կիթմէզսինիզ, տէյի՞լ մի» տէտի։

«Պաշգա չարէմ եօգ տըր, շիմտի մէվգի սահիպի օլտում, տազլար գատար իշլէրիմ վար տըր։»

«Մօս վէ Կրէպ իշլէրինիզի կէօրմէյի վատ էտիյօրլար, սիզին կիթմէնիզ լազըմ օլսա իտի, պէօյլէ եազմազլար իտի։»

«Օնլար ճէպլէրինի տօլտուրմագ իչիւն եօյլէ սէօյլէր-լէր, Ինկիլթէրրայա մութլագա կիթմէլիյիմ։ Հէմ տէ իսթի-յարըն ճէնազէ ալայընտա մութլագ պուլունմագ իսթէրիմ։»

«Եօյլէ իսէ պէրապէր կէլմէլիյիմ» տէյիւ իսրար էթտի Իզապէլ։

«Պէօյլէ պօշ լագըրտըլարը պրագ Իզապէլ, շիմտի կէճէ կիւնտիւզ եօլճուլըգ էտէճէք հալտէ՞ միսին, հէմ Ինկիլթէր-րա սէնին իչիւն շիմտի փէք խօշ պիր մահալ օլամազ։»

«Շիմտի կիտէր իսէն վագթընտա եէթիշէմէզսին։»

«Նէյի՞ն վագթընա եէթիշէմէմ։»

«Պունը նա՞սըլ սիւալ էտիյօրսըն, սէն փէք ալա պիլիր-սին. Թաթլըգ գարարը վէրիլիր վէրիլմէզ նիքեահ օլմալը։»

«Օնու տա իգպալը հէվալէ էտէրիզ։»

«Իգպալը՞ մը։ Զօճուղըն մէշրու օլուպ օլմայաճաղընը իգ-պալը՞ մը հէվալէ էտէճէքսին, պունը տիւշի՞ւնմէյօրմըսըն քի, պէնիմ իչիւն հէր շէյտէն տէհշէթլի օլուր, էկէր...»

«Զօգ սէօյլէ՛մէ Իզապէլ, սանա գա՞չ տէֆա սէօյլէմէլի-յիմ, ֆախտէ եօգ, չարէ եօգ։ Ինկիլթէրրատան պէնի չա-ղըրըյօրլար իսէ պէնիմ նէ՞ գապահաթըմ վար։»

«Պարի չօճուղընա մէրհամէթ էյլէ։ Անա օլան զէյան-սըլա Թազմին գապուլ էթմէզ, պիւթիւն եօմրիւնտէ ինսան-լար պէյնինտէ մուճրիպի հագարէթ օլաճագ տըր։»

«Եօյլէ իսէ հաքիմ էֆէնտիլէրէ եազ Թաճիլ էթսինլէր, օնլար Թէէխիր էտիյօրլար իսէ, պէնիմ նէ՞ գապահաթըմ վար։»

«Թէէխիր օլունմայօր, պիլաքս թաճիլ օլունուր, չիմտի հէր սաաթ խապէր կէլէպիլիր։»

«Պօշունա թէլաշ էտիյօրսըն, վագթընտա հէթիշիրիմ։»

Պէօյլէ սէօյլէյիփ Լէվիսըն օտատան չըգարը ֆըրլատը, Իզապէլ իսէ էլի հիւզիւնտէ օթուրմուշ օլուպ, մէյուսիյէթ կիրտապընտա տալմըշ պիր չէյ կէօրէմէյօր իտի։ Պիր ազ սօնրա Լէվիսըն հօլ էլպիսէսինի կիյինմիշ օլտուղը հալտէ կէլիփ, «Խօշճա գալը Իզապէլ» տէտի։

Մէրգումէ տէլի կիպի սըչրայըփ գափունըն սիւրկիւսիւնիւ վուրտու վէ տիզ իւզէրինէ կէլիփ, «Ֆրանսի՛ս, պէնիմ իչիւն հիչ պիր հիսսիյաթըն, զէրրէճէ պիր մէրհամէթի՞ն տէ մի գալմատը» տէ յիւ րէճայա պաշլատը։

«Նի՞չիւն պուտալա օլույօրսուն, էլպէթտէ վար տըր» տէտի Ֆրանսիս մէրգումէնին էլինտէն թութարագ։

«Խայր, պուրատան կիթմէյէճէյիմ։ Պիր իքի կիւն տահա գալմազա սէօզ վէրմէզսէն սէնի պրագմամ, էկէր պանա ճիւզի պիր հիսսիյաթըն վար իսէ, պիրազ տահա պէքլէ։»

«Պէքլէյէմէմ, պիհուտէ իսրար էտիյօրսըն։»

«Սէօյլէ քի եափմայաճագսըն, տէյի՞լ մի։»

«Փէք ալա, եափմայաճաղըմ, էկէր էօյլէ խօշունա կէլիյօր իսէ։ Զօճուգ օլույօրսըն, պրագ վագթընտա կէլիրիմ։»

«Ջանըն էթմէ քի, պէնիմ խաթրըմ իչիւն իպրամ էտիյօրսուն։ Պանա նէ օլուրսա օլսուն, վագիֆէմ տէյիլ, խայր, պէնի տինլէմէզտէն կիթմէյէճէքսին։ Ա՛հ Ֆրանսիս, սէնին իչիւն գուրպան էյլէտիյիմ ճիւմլէ...»

«Գալգ Իզապէլ, պրագ կէչէյիմ։»

«Զօճուղըն խաթրը իչիւն, չօճուղըն խաթրը իչիւն։ Թէքմիլ էօմրիւնտէ պաշընը եօգարը չըգարամայաճագ։ Կիւնահտա տօղուպ էպէտի պիր լէքէ ալթընտա գալաճագ։ Ա՛հ, պանա մէրհամէթ էթմէ, օնա՛ մէրհամէթ էյլէ։ Սէնին չօճուղըն տըր, րահմ էյլէ։»

«Ղալիպա աղլըմը զայ էտիյօրսըն, տահա պիր այ վագթ վար, օրատաքի իշիմ պիր հաֆթատա պիթէր, վագթընտա կէլիրիմ, իշթէ վատ էտիյօրում, պրագ կիտէյիմ։»

Իզապէլ հէրինտէն գըմըլտանմատը, լաքին Լէվիսըն պիր հօլ իլէ մէրգումէյի չէքիփ գափույը աչտը, պիչարէ գատըն գօլունա սարըլըփ,

«Պէնիմ խաթրըմ իչիւն տէյիլ» տէյիւ ֆիղան էյլէր իքէն գօլունը չէքիփ սավուշուպ կիթտի։

Իզապէլ եանըլմայօր իտի։ Զօճուգ տիւնեայա կէլտի։ Հաֆթալար, այլար կէչտի Լէվիսըն ավտէթ էթմէտի։

ՖԱՍԼ 11

ԹԱՐԱՖԷՅՆ ԻԼԹԻՖԱԹ

Դիկտիմպիր կէլտի, Ալփ տաղլարընը գար գափլատը, Կրէնօպըլ տախի գար իլէ պէյազլանմըշ տօնմուշ վէ սօղուգ օլուպ ինսանլար սօգագլարտա տիթրէմէքտէ, վէ գալմագտա իտիլէր։ Լէյտի Իզապէլ Ֆրանսըզլարըն, հաթթա օտասը թէսմիյէ էյլէտիյի փէնճէրէ, գափու, էնլի պաճա վէ տէլիքլէրտէն իպարէթ օլան պիր օտատա օճաղըն էօնիւնտէ օթուրըյօր իտի։ Մէրգումէ խասթա վէ զաիֆ օլուպ, օմուզընտա հիւն շալ օլտուղը հալտէ, էլպիսէսի եանաճագ գատար օճաղա եագըն օթուրըյօր իտի իսէ տէ, ալէտտէվամ տիթրէմէքտէ իտի։ Սիմասը մէյուսիյէթին միւճէսսէմի օլուպ էլպիսէսինի աթէշտէն չէքմէյէ պիլէ վագիֆ էտէմէյօր իտի։

Մէրգումէնին խասթալըղը ուզուն սիւրմիւշ օլուպ չիմտի պիրազ էյիլիյէ տէօնմիւշ օլարագ վագիֆէսիզ պիր թարզտա պէօյլէ օթուրըր պազար գալըր իտի, վէ հաթթա հա խարիճտէ, սըհհէթտէ հա իլլէթտէ օլմասը քէնտինճէ ասլա ֆարգ էթմէզ իտի։

Պիր կիւն հինէ պէօյլէ օթուրմուշ տալղընլըգ իչինտէ իքէն հավլուտա պիր արապա սէսի ալըփ ույանտը վէ չօճուղըն թայէսինէ խիթապէն, «Քի՞մ տիր օ կէլէն» տէյիւ սորտու։

Թայէ փէնճէրէտէն աշաղը պագարագ, «Էֆէնտի տիր, Մի Լէյտի, սիզէ կէլիր տէ՞մէտիմ մի, պօշունա էնտիշէ էյ-

լէտինիզ, փէք քէյֆլի կէօրիւնիւյօր, արապատան աշաղը էնտի, էլպիսէսինի սիլքէլէյօր» տէտի:

«Սուսէն սէն տըշարը կիտէպիլիրսին:»

«Ջօճուգ ույանըր, Մատամ:»

«Սէնի չաղըրըրըմ» տէտի Իզապէլ:

Թայէ տըշարը չըգտը, պիր տագիգէ սօնրա Լէվիսըն կիրտի, վէ կէօրիւշմէք իւզրէ նազլաշըր իքէն, Իզապէլ էլի իլէ կէրի չէքիլմէսինի իշարէթ էտէրէք, էնկին վէ սաքին պիր սէսա իլէ կէրիտէ տուրմասընը ըխթար էյլէտի: Մէրգում գարշըսընտա պիր սանտալիա իւզէրինտէ օ-թուրուպ չիզմէսի իլէ օճագ իւզէրինտէքի քիւթիւքլէրի ի-թէլէյէրէք, իշի պիթիրէմէտիյինի վէ տահա էվվէլ կէլէմէ-տիյինի անլաթտը:

«Շիմտի նի՞չին կէլտինիզ» տէտի Իզապէլ:

«Նի՞չին մի կէլտիմ, պու գատար ուզուն պիր եօլճու-լըգ տէրէօնտէ էթտիյիմին մուգապէլէսի պու՞ մը տըր, հիչ տէյիլ կէլտիյիմէ մէսրուր օլաճագսընըզ զաննէթտիմ, պարի պիր խօշ կէլտէն տէմէլի իտինիզ:»

«Յուլիս այընտա պրագըպ կիտէր իքէն վատ էյլէտինիզ քի, թէէհհիւլիւմիզ իչիւն վագթընտա ավտէթ էտէճէքսի-նիզ, վագթընտա տէմէքլէ նէ՛ տէմէք իսթէտիյիմի պիլիյօր-սընըզ:»

«Էվվէթ էօյլէ վատ էյլէտիմ, ամմա Լօնտրայա կիտէր կիթմէզ Փէվգ էլ ատէ մէշղուլ օլտում վէ պիթիրէմէտիմ, հաթթա շիմտի պիլէ պիր իքի կիւնտէն զիյատէ գալամամ:»

«Եալան սէօյլէյօրսընըզ, ալչագ պիր եալանճըսըն, միւ-ֆարագաթընըզտան սօնրա խըզմէթճի փալթօնըզըն ճէպին-տէն պիր մէքթուպ պուլմուշ իտի, օլ կիւնքի իքի մէքթու-պըն պիրիսի իտի քի, օլ մէքթուպտա թաթլըգ խապէրի եազըլմըշ իտի:»

Լէվիսըն պէօյլէ մաքէսինին աշաղը ալընմասընա հի-տէթլէնտի իսէտէ սիւքիւթիւ իխթիյար էյլէտի:

«Օլ վագթ պէնի ալտաթմանըզ վէ տիւնեայա կէլմէմիշ օլան չօճուգ իչիւն թաշըտըղըմ իւմիտլէր պիհուտէ օլտու-ղընը սէօյլէսէնիզ տահա էյի օլուր իտի:»

«Պէն էօյլէ հիւքմ էթմէտիմ, ղայէթ թահրիք օլունմուշ պիր հալտէ օլուպ պիր սէօզ տինլէյէճէք տէյիլ իտինիզ» տէտի Լէվիսըն:

«Տէմէք քի, պէնիմ Սըր Ֆրանսիս Լէվիսընըն զէվճէսի օլմաղըլըղըմը իւմիտ էթմէքլիյիմ տիվանէլիք տէյիլ թէլագգի էթմէքտէ իտինիզ» տէտի Իզապէլ հիւրէյլի չարփարագ:

Լէվիսըն այաղա գալգտը վէ պիգայտ պիր թարզտա,

«Պիլմէլիսինիզ քի, պէնիմ մէվգիիմտէ օլան պիր քիմ-սէնին թաթլըգ օլունմուշ պիր գարը իլէ թէէհհիւլիւ տէհ-շէթլի պիր ֆէտաքեարլըգ տըր» տէտի:

«Պու ֆէտաքեարլըգա իւմիտ վէ արզու էյլէտիյիմ պէնիմ խաթըրըմ իչիւն տէյիլ իտի, սիզէ տէ էօյլէ սէօյլէտիմ, լաքին իճրա էյլէմէտինիզ, վէ չօճուղըն միրասը հիճապ վէ կիւնահ տըր, իշթէ օրատա եաթըյօր:»

Սըր Ֆրանսիս պաշընը տէօնտէրիպ պէպէյէ պագտը, կիտիպ չօճուղը կէօրմէք գահմէթինի պիլէ իխթիյար էթմէտի:

«Պէն շիմտի գատիմ պիր պարօնլուգ խանէտանը իւն-վանընը թաշըյօրում, վէ սիզին իլէ թէէհհիւլ էթմէք պիւ-թիւն օլ խանէտանը էօյլէ կիւճէնտիրէճէք իտի քի...»

«Տուրընըզ, լիւզումսըզ պէհանէլէր պուլմագա չալըշմա-յընըզ, պու սէյյահաթտան մաղսէտինիզ պէնիմ իլէ թէէհհիւլ էթսէք օլսա շիմտի պու կիւն, պու օտատա իճրա էթմէք իւզրէ րէխս ի րուհանիյի ասխի պէրապէր կէթիրմիշ օլսա իտինիզ ֆախտէ հօգ իտի, չօճուղա օլան խարապիյէթ ար-թըգ թագմին օլունմազ, պէն քէնտիմ իսէ սէնին իլէ իմրա-րը էօմր էթմէյէ մէճպուր օլմագտան զիյատէ՝ պիր պի-պախթլըգ խայալ էտէմէմ:»

«Հագգըմտա պու հիսսիյաթտա գահիպ օլմուշ իսէնիզ, էլիմտէն պիր չէյ կէլմէզ» տէտի Լէվիսըն տէրուն ի մէսէր-րէթ իլէ: «Վագթըյլա թագմին էթմէքլիյիմ իչիւն պիր չօգ փաթըրտը եափըյօր իտինիզ:»

«Սէնին եափաճաղըն վէ պիւթիւն տիւնեանըն իճատ էյլէյէճէյի թագմինաթ կիւնահըմը զէրրէճէ րէֆ էտէմէզլէր, էպէտէն իւզէրիմտէ գալաճագ տըր:»

«Կիւնա՛հ.... սիզ գատընլար ծնաւ էվվէլ տիւշիւնմէլի ի-
տինիզ» տէտի Լէվիսըն գայտսըզ պիր թարզտա:

«Էվվէթ, պու թէճրիպէյէ պաշգա տիւշար օլանլարա
ջօյլէ էթմէլէրի իչին Ալլահ գուվվէթ իհսան էյլէսին:»

Լէվիսընըն հիտտէթի թահրիք օլունտըգտա ղայէթ փէ-
նա պիր շէքիլ ալըր վէ ախէրին տույղուլարընը ասլա հի-
սապա ալմայարագ աղզընա կէլտիյի եօլտա թահգիր էտէր
իտի, իմտի մէրգումէնին սօն սէօզլէրի էն տէնի խույլարընը
թահրիք էյլէմիշ իտի:

«Օ սէօզլէրի պէնի թահգիր իչին սէօյլէյօր իսէն պու-
նա մահալ եօգ տըր, չիւնքի օ սէօյլէտիյինից կիւնահա թէճ-
րիւպէ օլունտըղընըզըն սէպէպի պէն օլմագտան զիյատէ
գօճանըզա տօղրու գըզգանճ ղազապընըզ տըր: Վէ զանն է-
տէրիմ եանլըշ իզ իւզէրինտէ իտինիզ» տէտի Ֆրանսիս սօ-
ղուգ գան իլէ:

«Սէօյլէտիյինիզի անլամայօրում, եանլըշ իզ իւզէրինտէ
տէմէքլէ նէ՞ տէմէք իսթէյօրսունըզ:»

«Զէվճին իլէ Հէրին գըզը հագգընտա տէմէք իսթէյօ-
րում, քէօր քէօրիւնէ վէ տէհշէթլի թարզտա գըզգանճ ի-
տինիզ, վէ եանըլտընըզ տէյօրում, չիւնքի ինանըրըմ քի,
Գարըլայլ օլ գըզ հագգընտա հիչ զանն էթտիյին կիպի տիւ-
շիւնմէմիշ տիր:»

Իզապէլ նէֆէսի քէսիլէրէք պագմագտա իտի:

«Անլէրին պէյնինտէ պիր էսրար վար իտի: Լաքին աշգ
ու մուհապպէթ մէսէլէսի հիչ տէյիլ իտի: Կիզլի պիր իշ
մէսէլէսի իտի, վէ կէօրիւշմէլէրինին եալընըզ սէպէպի տէ
օ իտի»:

Լէվիսըն փէնա օլտուղու զէման սօղուգ վէ աղըր պիր
թարզտա սէօյլէր վէ հէր սէօզիւ փըչագ կիպի քէսէր իտի,
Իզապէլ էյիճէ գըզարարագ, «Օ սըրր նէ՞ իտի» տէտի:

«Հէր շէյի սէօյլէյէմէմ, ֆագաթ միւքալէմէլէրինտէն
անլատըմ քի, Հէր ֆամիլիասընա աիտ պէրպատ պիր սըրր
վար իմիշ քի, Գարըլայլ Միսիս Հէրին թարաֆընտան չալը-
շըյօր իմիշ, թապիի մէրգումէ քէնտիսի կէլէմէտիյինտէն
գըզընը եօլլայօր իտի:»

«Օլ վագթ պանա ֆարգը հիքեայէլէր սէօյլէտինիզ Սըր
Ֆրանսիս» տէտի Իզապէլ ղազապ իլէ:

Մէրգում իսէ կիւլէրէք, «Աշգ ու սէվտա իչինտէ վէ
մուհարէպէտէ հէր պիր վասըթա ճաիզ տիր» տէտի:

Իզապէլ աղզընը աչամայըպ տօնա գալտը: Սըր Ֆրան-
սիս սիւքիւթի գաթ էտիպ, պաշ փարմագը իլէ պէշիյի
կէօսթէրէրէք, «Շու քիւչիւք գալապալըղըն իսմինի նէ՞
գօտունըզ» տէտի:

Իզապէլ լալ օլմուշ, եիւզիւնէ պագմագա տէվամ էտէրէք,
«Ալչագ զալիմ» տէյէ պիլտի:

Լէվիսըն ֆիթուրսըզ այաղա գալգըպ, «Օտամ հագըր-
լանմը՞շ մը, պիլմի՞յօրմըսըն:»

«Խա՛յր, հագըր տէյի՛լ» տէտի Իզապէլ սէրին պիր թարզ-
տա, «Պու տաիրէ պանա աիտ տիր, պէնիմ իսմիմէ գօնթ-
րաթ օլունմուշ տըր, վէ պուրատա սիզի գապուլ էտէճէք
մահալ եօգ տըր, քէրէմ էտիպ պուրատան կիտինիզ: Սիզին
իլէ շիմտէն սօնրա հիչ պիր ալագամ վէ միւնասէպէթիմ
եօգ տըր:»

«Էկէր պէօյլէ արզու էտիյօր իսէնիզ, փէք ալա էօյլէ
օլսուն, վէ զանն էտէրիմ քի էն ագըլլըճէ թարիգ տէ օ տըր,
չիւնքի պու եաշայաճաղըմըզ քէտի քէօփէք էօմրիւ փէք
խօշ տէյիլ տիր: Տէր խաթր էտինիզ քի, սիզ թէքլիֆ է-
տիյօրսունըզ, պէն տէյիլ, ամմա պիթթապի սիզի աճըգտան
էօլմէյէ թէրք էթմէյէճէյիմ, մըգտարընը թային էտէճէյիմիզ
պիր մէպլաղը պանգատան այ պէ այ ալըրսընըզ վէ...»

«Քէրէմ էտիպ սուս օլունըզ, պէնի նէ՞ եէրինէ գօյօր-
սունըզ,» Նիտա էթտի Իզապէլ:

«Նէ՞ եէրինէ գօյաճաղըմ, Նիճէ եաշայաճաղընըզը տիւ-
շիւնիյօրըմ, հիչ պիր շէյինիզ եօգ, պիրինտէն մուավէնէթ
ալմալըսընըզ:»

«Սէնտէն գապուլ էթմէյէճէյիմ, էկէր պիւթիւն տիւն-
եա պէնի րէտտ էթսէ, վէ տիւնեատա հիչ պիր քիմսէտէն
պիր մուավէնէթ էլիմէ կէչմէսէ վէ քէնտի էքմէյիմի պուլ-
մագ չարէսինտէն տէ քիւլլիյէն մահրում օլուպ տա տահա

մէվճուտ օլուր իսէմ, սէնտէն գապուլ էթմէքտէն իսէ զէվճիմէ միւրաճաաթ էթմէյի թէրճիհ էյլէրիմ» տէտի Իզապէլ։

«Զէվճինի՞զ... նէ՞ սախլի ատէմ» տէտի Լէվիսըն իսթիհզա իլէ։

Իզապէլ խանաղը գըզարարագ, «Սապըգ զէվճիմ տէյէճէք իտիմ, խաթամը տէրխաթր էթտիրմէնիզէ հաճէթ եօգ իտի» տէտի։

«Էյէր քէնտինիզ իչին գապուլ էթմէզ իսէնիզ, չօճուգ իչին գապուլ էթմէլիսինիզ, հիչ տէյիլ օ պէնիմ հիսսէմէ տիւշէր։ Սէնէվի պիր գաչ եիւզ լիրա թախսիս էյլէյիմ։»

«Պիր փարա պիլէ գապուլ էթմէմ, նէ չիմտի, նէ էպէտէն, չայէտ եօլլայաճագ օլսանըզ սօգագա աթարըմ, պէնի նէ՞ զաննէտիյօրսըն։ Տիւնեատան պէնի այըրտըն իսէտէ, պէն հալա Լօրտ Մաունթ Սէվըրնըն գըզըյըմ։»

«Պէօյլէ խարար էտէր իսէնիզ չարէ եօգ տըր։ Պէլքի միւսթագպէլտէ ֆիքրինի թէպտիլ էտէրսին, օ հալտէ պանա եազար իսէնիզ...»

«Սուս օլունըզ, տէտի Իզապէլ, վէ մասա իւզէրինտէքի ճըզտանը կէօսթէրէրէք, «Շու էվվէլքի եօլլատըղընըզ պանգնօթլարը գալտըրընըզ վէ չըգընըզ։»

Լէվիսըն պանգնօթլարը ալըպ ճըզտանընա եէրլէշտիրտի վէ «Էլիմի տախի թօ՞ւթմայաճագ մըսըն» տէտի։

«Թութմամաղը թէրճիհ էտէրիմ» ճէվապ վէրտի Իզապէլ։

Պէօյլէճէ պիր պիրլէրինտէն այրըլտըլար։

Լէվիսըն Իսթլին պաղչէսինտէն սէօքիւպ չըգարտըղը պու ֆիտանը օրթայա աթըպ սավուշտը։ Մէրգում ատայը թէրք էտիպ պաշգա պիր ատայա չէքիլտի, խըզմէթճիլէրի չաղըրըպ պիրէր սէնէլիք մաաշլարընը քէզալիք էվին տախի պիր սէնէլիք քիրասընը թէէտիյէ էյլէտիքտէն սօնրա Փիէր իլէ պէրապէր եօլա րէվան օլտու։ Վէ պու վըզըրթըտան պէօյլէ գօլայճա խագայը սըյըրտըղը իչին փէք մէմնուն օլտու։ Պու տէֆթէր տախի գափանմըշ իտի։

Լէյտի Իզապէլ նէ՞ եափտը։ Օճաղըն էօնիւնտէ այնի վազիյէթ վէ մէվգիտէ օթուրուպ գալտը, ազչամ օլտու, սապահ օլտու, հալա օրատա իտի։

Մէրգումէնին հիսս ի նէտամէթի՝ հիչ պիր վագթ օլ ազչամ օլտուղու գատար չէտիտ վէ քէսկին օլմամըշ, հալը հազըր վէ միւսթագպէլի պու տէրէճէ սիյահ կէօրմէմիշ վէ պիւս պիւթիւն մագտուր վէ մէթրուք իտիյինի պիլմէմիշ իտի։ Քէնտի հիւսն ի իրատէթիյլէ զէվճ վէ էվլատընը, խանէ վէ էմվալընը, չէօհրէթ վէ չանընը, նամուս վէ իթիպարընը թէրք էթմէսիյլէ Ալլահը կիւճէնտիրմիշ օլուպ պէտէլինէ նէ՞ գազանմըշ իտի, քէնտիսի չիմտի նէ՞ իտի, փէրիշան պիր սէրսէրի, խասմլարըն չէշմ ի հագարէթ վէ մէրհամէթ իլէ պագտըգլարը, գատընլարըն անտէն նէֆրէթ իլէ իճթինապ էյլէյէճէյի մէրտուտ վէ սահիպսիզ պիր մախլուգ իտի։ Քէնտիսինին վէ քէնտինէ մէրպութ օլան օլ քիւչիւճէք մախլուգըն հայաթընըն պագասը իչիւն լազըմ օլան էքմէյի քէնտի գազանմալը, սըղընաճագլարը խանէյի, ըսընաճագլարը աթէշի վէ կիյինէճէքլէրի էլպիսէյի քէնտի թէտարիք էթմէլի իտի, Իսթլինտէն փէտէր վէ վալիտէսինին վէրմիշ օլտուղը պիր գաչ միւճէվհէրաթը անճագ պէրապէր ալմըշ օլուպ, Գարլայլըն վէրտիյի հիչ պիր չէյէ տօգունմամըշ իտի, օնլարը ֆիւրուխթ էտէրէք պիր էյամ խաչլայաճաղընը հիսապ էտէրէք, սօնրա նէ՛ եօլտա թէայյիւշ էտէճէյինի տիւշիւնմէյէ պաշլատը, էնճամ չօճուղը պիր թայէյէ թէսլիմէ, վէ քէնտիսի տախի ախէր պիր իսմ իլէ պիր Ֆրանսըզ եա պիր Ալաման աիլէսի տախիլինտէ միւրէպպիյէլիք էթմէյէ գարար վէրտի։

Կէօզլէրի աչըլըպ համագաթընըն տէրէճէսինի վէ Ֆրանսիս Լէվիսընըն սիյրէթ վէ մահիյէթինի կէօրտիւքճէ այնի նիսպէթլէ զէվճինին ֆազիլէթլէրի կէօզլէրի էօնիւնէ կէլմէքտէ իտիլէր։ Օ անտէ ֆէհմ էյլէտի քի, զէվճինին մուամէլաթընա թահրիք օլունմուշ, հիտտէթ վէ գըսգանճըլըգ կէօզլիւյիւ իլէ պագմըշ վէ օնլարը ճէսամէթլու վէ խանըշ օլարագ կէօրմիւշ, չէօյլէքի ուֆագ թօփրագ եըղընլարընը ատէթա տաղլար կիպի սէյր էյլէմիշ իտի։ Զէվճինին նէճիպ թապիաթ վէ մուհապպէթինի տէր խաթըր էտիպ, անա տօղրու օլան հիւրմէթ վէ հայրէթ, վէ մուհապպէթի գաթ պէ

գաթ թեզայիւտ էյլէտի, վէ արթըգ էլտէն չըգմըշ օլան օլ մէվգի վէ սաատէթէ տօղրու տէրունինտէ պիր հասրէթ ույանտը: Էպէտէն ղայպ էյլէմիշ օլտուղը օլ նէճիպ գալպէ տօղրու եիւրէյի նէպզան էթմէյէ պաշլատը: Ինսան թապիաթը պէօյլէ տիր, պիր շէյի ղայպ էթմէյինճէ անըն գըյմէթ ի հագիգիյէսինի անլամայըզ: Սըհհէթէ, սէրվէթ ու սաատէթէ, սէլամէթ ի վիճտանիյա մալիք իքէն, հագգըլարընտա սայ քի տուշիւնմէյիզ, լաքին պու պէրէքէթլէրտէն պիրինի պիր տէֆա ղայպ էտէլիմ, կէրիյէ պագըպ նանքէօրլիւյիւմիւզիւ տէր խաթր էտէրիզ: Պիր աօւթումըզ պիզէ սէվկիլի օլապիլիր, լաքին անը ղայպ էթմէզտէն էվվէլ նէ գատար սէվկիւլիւ օլտուղընը պիլմէյիզ: Օլ կիւնիւ Լէվոնըն սէօզլէրի, խանի զէվճինէ պիղայր ի հագգըն չիւպհէ էթմիշ օլմասը քէշֆիյաթը մէրգումէյի պիւթիւն պիւթիւնէ փէրիշան էյլէտի: Աճէպա խալա՞ն մը սէօյլէյօր իտի, ահ նէ՞ տէրէճէտէ քէօր պուտալա օլմուշ օլմալը իտի: Օլ պիր էօմրէ օլան ալագասընը տէր խաթր էթմէյէ պաշլատը: Շիմտի քէնտինի իհաթէ էյլէմիշ օլան շէյ սալթ պու կիւնահ տէյիլ իտի, իլլա հիսս էյլէտի քի, սէպավէթինտէն պէրու պիգայտըգ վէ կիւնահ իչինտէ պէօյիւմիւշ տիր, աթի էօմր տախի սիյահ փէրտէլէրլէ սէթր էտիլիփ պիւս պիւթիւն մէյուսիյէթէ ղարգ օլտու, պիչարէ էլլէրի պաշընըն իչինտէ օլարագ օլ կիճէ սաաթլարճա տիւշիւնտիւ, հէր թարաֆընը գարանլըգ իհաթէ էյլէմիշ իտի: Էնճամ քէմիք քէսիլմիշ գօլլարընը ուզատըփ պիրազ էօթէտէ տուրան քիթապը էլինէ ալտը, էվվէլա նատիրէն օգուտըղը պու քիթապը շիմտի օգումաղա պաշլամըշ իտի:

Քեաղըտլարը չէվիրիփ «Պէն տախի սէնի հիւքմ էթմէմ, կիթ արթըգ կիւնահ իշլէմէ» սէօզլէրինի պուլտու, պու սէօզլէր էն զիյատէ քէնտինէ իւմիտ վէրմէյէ պաշլամըշ օլուփ, օլ լաթիֆ միւժտէ ճանընը պիրազ թէսքին էտիյօր իտի: Լաքին աճապա աֆվ օլունապիլէճէ՞ք մի իտի, պիւթիւն պիգայտ էօմրիւն կիւնահլարը կէօզիւ էօնիւնէ տիզիլտի, աճապա միւսթագպէլ էօմրիւն թէվպէլէրի անլէրէ քեա-

ֆի օլաճա՞գ մը իտի: Քեաղըտլարը չէվիրտի, պաշգա սէօզլէրի տախի արայըփ պուլտու: «Էյէր պիր քիմսէ պանա կէլմէք իսթէրսէ խաչընը գալտըրըփ արգամտըճա կէլսին:» Ջէվապը Իզապէլին գալտըրաճաղը նէ աղըր պիր խաչ իտի, լաքին նէ՞ չարէ գալտըրմալը իտի, անըն աղըրլըղընը, կիւճլիւյիւնիւ կէրէյի կիպի հիսս էյլէմիշ իտի, վէ օնտան եիւզ տէօնտէրէմէզ իտի, «Իմտի Ալլահըն եարտըմը իլէ գալտըրաճաղըմ» տէտի: Օլ կէճէ, օլ սաաթտա կէօզիւ էօնիւնտէ իլք տէֆա օլարագ պիր նուր, պիր իւմիտ լէման էտիփ գալպինտէ պիր սէլամէթ չէօլէսի հիսս էյլէտի:

Նօթր Տամ սաաթը պիրի չալմըշ իտի, Իզապէլ Սուսէնի չաղըրտը: Մէրգումէ կէլիփ Մի Լէյտինին թամամ էթմէյէրէք պէօյլէ ույգուսըզ գալտըղը հալտէ էյի օլմայաճաղընը, վէ էֆէնտինին պու գատար ուզուն եօլճուլուգտան սօնրա կէրի կիթմէսի էյի պիր ալամէթ օլմատըղընը տահի պիր չօգ սէօյլէնէրէք Իզապէլին էլպիսէսինի չըգարտը վէ չէքիլիփ կիթտի:

Օլ կէճէ Իզապէլ իլք տէֆա օլարագ թաթլը պիր ույգույա տալտը, րույասընտա թէքրարէն Իսթլինտէ պուլունուփ, զէվճի իլէ պաղչէտէ չիչէքլէր արասընտա կէզմէքտէ իտիլէր: Գօլու զէվճինին գօլու իչինտէ օլուփ, իւչ չօճուգլար եանլարընտա օյնաշմագտա, Գարլայլ իսէ թօհաֆ պիր շէյ նագլ էտիփ կիւլիւփ կիւլտիւրմէքտէ իքէն կէօյա Արչիպօլտ չաղըրմաղա պաշլամըշ իտի:

Թամամ պու սանիյէտէ Իզապէլ ույանըփ պագտը քի, օլ մահուտ օտատա եալընըզ տըր, վէ չաղըրան իսէ պէշիքտէքի չօճուգ իտի, օլ պիպախթ, պիաուչ, կիւնահ իլէ մէմզուճ, վէ մէրտուտ չօճուգ:

ՃԱՍԼ 12

ԷՊԻՏԷՆ ԽԱԼԸՆԸՋ

Գըշ կէչմէք իւզրէ օլուպ, Մարտ այը հիլուլ էթմիշ իտի։ Լէյտի Իզապէլ կէչէն Դեկտեմբեր այընտա քէնտինի պրագտըղըմը̀զ խանէտէ այնի օճաղըն պաշընտա, այնի վազիյէթտէ օթուրմուշ, աթէշի սէյր էտիյօր, վէ օրատա հէր շէյ այնի հալտէ իտի։ Մէրգումէ հալա քէսպ ի իֆագաթ էթմէմիշ իտի, զիրա ճէսէտ ֆիքր իլէ պէրապէր մուազզամ օլտուգճա չափուգ իֆագաթ պուլմասը մումքի՞ն մի իտի։

Սուսանա իչէրի կիրիպ, «Մի Լէյտի. պիր Ինկիլիզ միւսիւ կէլմիշ աշաղըտա տըր, սիզի կէօրմէք իսթէյօր» տէտի։

Իզապէլ ֆէվգ էլ ատէ թէաճճիւպ իլէ, «Պիր Ինկիլի՞զ մի, Սուսան քի՞մ տիր, նէ՞ իսթէյօր, Սըր Ֆրան.. էֆէնտի օ՞լմասըն» տէտի։

«Խա՛յր Մի Լէյտի, օ տէյիլ, պու զաթ ուզուն պօյլու, ճէսուր, զայէթ թէմքինլի փրէնս կիպի պիր Ինկիլիզ տիր։»

Իզապէլին պիւթիւն ասապէլէրի տիթրէմէյէ պաշլատը, ուզուն պօյլու, ճէսուր, աճաիպ տիր քի, մէրգումէնին խաթըրընա Գարլայլ կէլտի։ Նէրէնտէն սընըրայըպ օտանըն գափուսընա տօղրու կիթմէյէ չալըշտը, ֆագաթ Սուսան հէմէն գարշըլայըպ, «Մի Լէյտի, նէ՞ եափըյօրսունըզ, աշաղը էնմէ՞ք մի տիւշիւնիւյօրսունըզ, տէլի՞ մի օլտընըզ, եա եօլտա գալըր եա վէրտիմէնտէն եուվարլանըպ պաշընըզը գըրարսընըզ» տէտի։

Պիչարէ հէրինտէն գալգամայըպ, «Սուսան, կիթ իսմինի, նէ՞րէտէն կէլտիյինի սուալ էյլէ» տէտի։

Սուսան աշաղը կիտիպ ավտէթ էյլէտի, լաքին միւսիւ տախի մէրգումէնին արգասընտան իչէրի կիրմիշ իտի։

Իզապէլ կէօզլէրինի գալտըրըպ պագար պագմազ էլլէրինի եիւզինէ գափայըպ եէրէ գափանտը, զիրա իչէրի կէլէն

Լօրտ Մաունթ Սէվըրն, եանի ամուճասը իտի։ Մէրգում օլ կիւնիւ կրէնօպլա եէթիշիպ պիր հօթէլէ ինմիշ, վէ տէրհալ պիր գըլավուզ ալարագ օրայը պուլմուշ իտի։

Իզապէլ եիւզինէ պազամայարագ կիւճ հալ իլէ, «Պուրայը նա՞սըլ պուլտունըզ» տէյէպիլտի։

«Սըր Ֆրանսիսէ կիտիպ ատրէսինի ալտըմ, եագընտա վուգու պուլան պազը վագաալարտան անլատըմ քի պըրըմըշ օլմալըսընըզ, շու հալտէ կիտիպ քէնտիսինտէն սուալ էյլէտիմ քի, սիզի նէ՞ եափմըշ վէ նէ՞րտէ պրագմըշ տըր» տէտի Լօրտ։

«Պէնի նի՞չին արատընըզ, լայըգ տէյիլիմ, իսմինիզի լէքէլէտիյիմ եէթիշմէ՞զ մի» տէտի Իզապէլ։

«Եալընըզ պիզիմ տէյիլ, զէվճիյին, չօճուգլարընըն տախի, նէ՞ չարէ քի, էն եագըն ագրապանըմ, վէ շու պիքէս վէ մէթրուք հալինտէ էլիմտէն կէլտիյի գատար մըգգաթ էթմէլիյիմ քի, տահա տէրին պիր կիրտապա պաթմայասըն» տէտի Լօրտ Սէվըրն, քէնտինէ մախսուս աչըգ վէ սէրթ սէօյլէյիշ իլէ։

Լաքին Իզապէլ սօն իպարէնին մանասընը անլամատը, եօգսա եիւրէյինէ խանչէր սափլամագտան պէտթէր օլուրտու։

«Տիւնեատա պիր փարան եօգ տըր, նա՞սըլ եաշայօրսըն, վէ եաշայաճագսըն։»

«Տահա պիրազ փարամ վար, նէ՛ զէման...»

«Օնո՞ւն փարասը մը» տէտի Լօրտ միւթէքէպպիրանէ սուրէթտէ։

«Խա՛յր, միւճէվհէրաթըմը սաթըյօրում, օնլար պիթէր իսէ պիր եօլ իլէ թէայյիւշիւմիւ գազանըրըմ։»

«Միւճէվհէրա՞թ մը։ Մր. Գարլայլ տէյօր քի, Իսթլինտէն հիչ պիր շէյ ալըպ կէօթիւրմէտինիզ։»

«Անըն վէրտիյի շէյլէրտէն ալմատըմ, պունլարը էվվէլճէ փէտէրիմ վէ վալիտէմ վէրմիշլէր իտի։ Տէմէք քի, Մր. Գարլայլը կէօրտիւնիւզ» փէփէլէտի Իզապէլ։

«Էվէթթէ կէօրտիւմ, քէնտի ալլէ խալգըմտան պիրի մէրգումա պէօյլէ պիր տարպէ էնտիրիր իսէ հիչ տէյիլ կի-

տիպ իշթիրաքը հիսսիմի պէյան է՞թմէյէ մի իտիմ։ Հէմ Գարլայը կէօրմէքտէ պաշգա պիր մագսատըմ տահա վար իտի, շու հարաքէթլէրին էսպապը մուճիպէսինի անլամագ իսթէտիմ, չիւնքի պու գարտ խապէր գուլաղըմա վասըլ օլուր օլմազ մութլագա թէճէննիւն էթմիշտիր զաննը էթտիմ։ Սանա իթիմատը էթմէմէք տալա խաթըրըմտան կէչմէզ իտի։ Մէրգումա պու տարպէյի նա՞սըլ վուրապիլտին։»

Իզապէլին պաշը կիթտիքճէ էյիլիպ հիճապ իչինտէ ղարգ օլմագտա իտի։ Լօրտ մէրգումէնին հիճապ վէ նէտամէթինի կէօրէրէք, «Իզապէլ անլայօրում քի հարաքէթիմին նէթիճէլէրինի չէքմէքտէսին, պանա սէօյլէ նա՞սըլ օլտու, հա՞նկի չէյթան սէնի իղֆալ էյլէտի տէ քէնտինի օլ ֆէնա ատէմէ սաթտըն» տէտի պիրազ լէթաֆէթ իլէ։

«Ֆէնա ատէմ տիր, տէնի, գալպի ֆասիտ, վէ ալչագ տըր» մըրըլտանտը Իզապէլ։

«Սանա օլ վագթ թէնպիհ էյլէտիմ քի, անտէն սագընասըն, անըն իլէ ալագա էթմէյէսին, անը էվինէ գապուլ էթմէյէսին։»

«Իսթէրտինէ կէլմէսի պէնիմ իչիմ տէյիլ, Գարլայ տավէթ էյլէտի։»

«Պիլիրիմ օ տավէթ էյլէտի, ֆէվգ էլ ատէ էմնիյէթի սէպէպիյէտէն տիւշիւնմէտի։ Նէ՞ պիլսին պիչարէ, զաննը էյլէր իտի քի, զէվճէսի քէնտինին զէվճէսի տիր, իթիմատա շայան նամուսլու պիր գարը տըր։»

Իզապէլ ճէվապ վէրէմէտի, հիճապընտան կէօզիւնիւ պիլէ գալտըրըպ պագամայօր իտի, Լօրտ սէօզիւնէ տէվամ իլէ,

«Էկէր տիւնեատա էյի պիր զէվճէ մալիք օլան պիր գարը վար իտի իսէ, օ տա սէն իտին, էկէր Գարլընը սէվէն պիր զէվճ վար իտի իսէ, օ տա սէնին զէվճին իտի, նա՞սըլ օլուր տա պէօյլէ պիրինի թէրք էտէպիլտին։ Պրագմըշ իտիյին թէզքէրէյի պանա կէօսթէրտի, էմին իմ քի, պաշգա քիմսէյէ տէ կէօսթէրէմէմիշ տիր։ Իքիմիզէ [ծ]տէ[մ]անլաշըլմազ պիր մուամմա իտի։ Էկէր օլ ֆէվգ էլ ատէ մէքթուպըն օլմասա իտի, անմագճասընա օլ քէօփէքտէն ճէլպ

օլունմուշսըն տէյիւ թէֆսիր էտէր իտիմ, զէվճին սանա սէպէպ օլտու տէմէքլէ նէ՞ տէմէք իսթէյօր իտին։»

«Քէնտիսի պիլիր» տէտի Իզապէլ եավաշճա։

«Խա՛յր, քէնտիսի պիր շէյ պիլմէյօր,» կիւրլէտի Լօրտ, «տիւնեա իւզէրինտէ օնտան զիյատէ հագիգաթը սէօյլէյէն, օնտան զիյատէ նամուսլու ատէմ պուլմագ գօլայ տէյիլ տիր։ Միւմքիւնէյհ սայքի հալի նէզ իչինտէ օլարագ խաթըրընա պիր շիւպհէ պիլէ կէլմէտիյինի սէօյլէտիյինտէ հագիգաթը սէօյլէտիյինէ տաիր ինկեան վէ մէվգիիմի րէհին էտէպիլիր իտիմ, շիմտի տէ էտէրիմ։»

Իզապէլ ամուճասընըն նիճէ գարար վէ սէպաթ սահիպի օլտուղընը պիլէրէք մուգավէմէթ էտէմէյիպ էնկին վէ տիթրէք պիր սէսա իլէ, «Զաննը էթտիմ... ինանըըմ քի... արթըգ եիւրէյի պէնիմ տէյիլ տիր, պէնի թէրք էյլէմիշ տիր։»

«Նէ՞ տէմէք իսթէյօրսըն, մէրգում եանընտա իտի։»

«Եիւրէյի թէրք էթմիշ իտի։»

«Ալ սանա պիր սաչմա տահա, Գարլայ իլէ պէրապէր պիր գըզգանճըլըգ սահիքէսինէ տիւչար օլտուղընը թէֆսիր էյլէտիք, պէն Գարլայա սուալ էթտիմ, իքի շէրէֆ սահիպի ինսան պէյնինտէ օլան սուալ, անլա՞յօրմուսըն Իզապէլ, սուալ էթտիմ քի, պիր կէօնէ սէպէպիյէթ վէրմի՞շ մի իտի... Ալլահըն հուզուրընտա կիպի ճէվապ վէրտի քի, սանա նէ՛ Ֆիքրէն, նէ՛ Ֆիիլէն, նէ՛ լիսանէն, նէ գալպէնհիչ պիր սատագաթսըզլըգ էթմէմիշ, սէնին իլէ թէէհհիւլիւ տագիգէսինտէն պէրու պիր գատընըն եիւզիւնէ ֆարգլը հիսսիյաթ իլէ պիլէ պագմամըշ, վէ պիւթիւն միւլահազասը սէն, վէ եալընըզ սէն օլմուշսըն։ Պունը սէօյլէյէպիլմէք շիմտիքի զէմանտա հէր էրքէյին ագլընա տիւշմէմիշ տիր» տէտի Լօրտ Սէվըրն մանատար պիր թարզտա էօքսիւրէրէք։

Իզապէլին եիւրէյի շիտտէթլէ նէպզան էյլէմէքտէ իտի, սէօյլէնէն սէօզլէրին հագիգաթ օլտուղընա ֆիքրինտէ գանաաթ հասըլ օլմագտա իտի։

«Պունը իշիթտիքտէն սօնրա օլ մէքթուպընը արթըգ

տալ սէպէպինի կիզլէմէք իչիւն սախթէ վէ աչըգտան պիր խալան տըր տէյիւ թէֆսիր էթտիմ, վէ Գարլայլա տա պէօյլէ սէօյլէտիմ, հաթթա սիւալ էթտիմ քի, Նա՞սըլ օլուպ տա օլ ճանվէր իլէ արանըզտա պիր անլաշըշ օլտուղընը քէշֆ էթմէմիշ տիր, ճէվապէն տէտի քի, պու պապտէ շիւպհէյէ մահալ եօգ իտի, սանա օլ գատար էմնիյէթի վար իտի քի, սէնի անըն իլէ խա հէր հանկի պիր ատէմ իլէ տիւնեանըն օլ պիր ուճունա եօլլայա պիլիր իտի» տէտի։

Մէրգումէ էլլէրինի խիւրէյի իւզէրինէ գօյուպ չապալամագտա իտի։

«Օլ հէրիֆին խանէնիզտէ գալտըղը գէման Գարլայլ ֆէվգ էլ ատէ մէշղուլ իմիշ, քէնտինին հէր վագթքի իշլէրինտէն մատա օլ ճիվարտա պիր ֆամիլիայա ախտ կիզլի պիր մէսէլէ վար իմիշ քի, քէնտի ագրապալընտան վէ գատիմ տօսթլարընտան օլտուղը իչիւն քէնտիսի տախի չօգ էնտիշէտէ օլուպ, վագթիլը վագըթսըզ օնլար իլէ կէօրիւշմէյէ մէճպուր օլմուշ, հաթթա օլ միւսիպէթ կէճէտէ սէնին իլէ պիր տավէթէ կիտէճէք իքէն ֆէվգ էլ ատէ պիր զուհուրաթ օլուպ կիզլիճէ խազըրլանէսինտէ իքի քիմսէ իլէ միւլագաթ էտէճէյինտէն տավէթէ իճապէթ էտէմէտիյինի սէօյլէտի։»

«Օլ ֆամիլիանըն իսմինի զիքր էթտի՞ մի։»

«Էվվէթ, լաքին խաթըրըմտա գալմատը, Պէր... տէյօրտը, նէ՞ տէյօրտը պիլմէմ։»

«Հէ՞ր մի։»

«Էվվէթ էվվէթ, Հէր իտի, հաթթա պունըն իչիւն հիտտէթլէնտիյինի անլայարագ օլ միւլագաթտան սօնրա կիթմէք իսթէմիշ, լաքին էհէմմիյէթլի պիր սէպէպտէն Միսիս Հէրին խանէսինտէ գալմաղա մէճպուր օլմուշ։»

«Էհէմմիյէթլի սէպէպ... Պաղչէտէ Միս Հէր իլէ մահիթապ ըշըղընտա կէզինիյօրլար իտի, արապա իլէ կէչէրքէն կէօզլէրիմ իլէ կէօրտիւմ» տէտի Իզապէլ իսթիհզա իլէ։

«Վէ գըզգանտըն, տէյի՞լ մի» տէտի Լօրտ իսթիհզաքեարի պիր թէվպիխ իլէ, «Պէնի տինլէ Իզապէլ, սէն օնլարը պիր պիրլէրի իլէ քէյֆ էտէրէք կէզիյօրլար տէյիւ

զանն էթմիշսին, շիմտիքի թարզըն պունը աչըգ կէօսթէրիյօր, լաքին պիլմիշ օլ քի, (էնկին պիր սէս իլէ) օնլար օրատա պէքճիլիք իչիւն տուրույօրլար իտի, էվին իչինտէ 7 սէնէտէն պէրու վալիտէսինի կէօրմէմիշ, վէ հէր տագիգէ տար աղաճը թէհլիքէսի ալթընտա եաշայան պիր էվլատ վար իտի քի, վալիտէսի իլէ կէօրիւշիւյօր իտի, պունլար տախի փէտէրի կէլիպ կէօրմէսին տէյիւ օրատա պէքլէյօրլար իտի, զիրա փէտէրի կէօրսէ տար աղաճընա թէսլիմ էտէճէք իլք ատէմ քէնտի օլաճագ իտի, Գարլայլ պու տէրէճէսինի էսրարէն սէօյլէտի։»

Իզապէլ ույգուտան այըլըր կիպի պագարագ, «Լաքին տախմա Պարպարա Հէր իլէ իտի» տէտի։

«Տախմա պու իշ իչիւն կէօրիւշիւյօր իտի, վալիտէսի կէլէմէզ իտի, վէ փէտէրինէ սէօյլէյէմէզլէր իտի, սէն իսէ պունը ֆիքրինտէ գուրուպ նէ նէթիճէլէր չըգարտըն, սէնի տահա ազըը սէլիմ սահիպէսի զանն էտէր իտիմ, էօյլէ օլսա պիլէ պունլար սէնի պու րիւսվայլըղա սէվգ էթմէյէ քեաֆի պէհանէ օլապիլիրլէ՞ր մի, մութլագա օլ նամուսսուզ ատէմին եալան վէ տէսիսէլէրինտէն իգֆալ օլտուն (Իզապէլ հընչկըրարագ աղլամագտա իտի), Գարլայլ սանա սատըգ վէ էմին իտի, տիւնեատա ազ գատընլար սէնին սաատէթինին պախթընա նաիլ օլուրլար, մէրգում թապէն վէ էսասէն միւսթագիմ վէ էյի պիր ատէմ տիր, Ինկիլթէրրա պէօյլէ պիր էֆէնտիյէ մալիք օլտուղը իչիւն միւֆթէխիր տիր, քէնտինի զիյատէ թանըտըգճա շէրէֆ վէ հայսիյէթինէ զիյատէ հայրան օլույօրում, պիլի՞րմիսին զարար ու զիյան տավաընտա նէ եօլտա հարաքէթ էյլէտի։»

Իզապէլ պաշընը սալլատը։

«Քէնտիսի տավայա գըյամ էթմէք իսթէմէտի, լաքին մահքէմէ քէնտիլէրի իշի էլէ ալըպ Լէվիսընա ալըր պիր ճէզա ի նագտի հիւքմ էյլէտիլէր, լաքին փարայա էլինի տօգունտուրմայըպ խասթախանէյէ եօլլատը։»

«Ամա՛ն պու մէսէլէյի գափատընըզ, համագաթ եափտըմ, ֆէնալըգ էթտիմ վէ ամալըմըն նէթիճէսինի էպէտէն չէքէ-

ճէյիմ, զիյատէ պիր չէյ սէօյլէյէմէմ։»

«Մուսթագպէլտէ նէ՞րէտէ եաշամագ տիւշիւնիւյօրսըն։»

«Պիլմէմ... պիրազ գուվվէթլէնսէմ պուրայը թէրք էտէ-ճէյիմ։»

«Էյի էտէրսին, պու էհալինին կէօզիւ էօնիւնտէ եաշա-յամազսըն, սէնի օնուն իլէ կէօրտիւլէր տէյի՞լ մի։»

«Պէնի զէվճէսի տիր զաննէտէրլէր, խըտմէթճիլէր պի-լէ հաթթա էօյլէ պիլիր։»

«Գա՞չ խըզմէթճին վար։»

«Իքի թանէ տիր, պէն գուվվէթլի տէյիլիմ, պիր իշ կէօրէմէյօրըմ։ Պէպէք եիւրիւմէյէ պաշլար պաշլամազ պի-րինի պրագաճաղըմ։»

Լորտ Սէվըրն պիւթիւն շաշըրըպ գալտը, քէտէր, հայրէթ վէ ղաղապ իլէ տօլու պիր սէս իլէ, «Նէ՞ տէյօր-սըն Իզապէլ, պէպէ՞ք մի, չօճո՞ւգ տա մը վար» տէյիւ պաղըրտը։ Իզապէլ էլլէրինի եիւզիւնէ գափայըպ հըչկըր-մաղա պաշլատը։

Լօրտ Սէվըրն իսէ այաղա գալգըպ օտանըն իչինտէ կէ-զինէրէք, «Պունը պիլմէյօր իտիմ, պունտան խապէրիմ եօգ իտի, վա՛յ ալչագ խային եիւրէքսիզ հէրիֆ, պարի չօճուգ տօղմազտան սէնին իլէ թէէհհիւլ էթմէլի իտի, օլ վագըթ թալագնամէ վէրիլմէ՞զ մի իտի։»

«Էվվէթ։»

«Վա՜յ, մուրտար, ալչագ, սախթէքեար հէրիֆ։ Ալլահ հէր քէսի անտէն հըֆզ էյլէսին, տիւնեա անտէն իճթինապ էյլէսին։ Իզապէլ սէն պիր Ըրլ գըզը նէ՞րէլէրէ ղարգ օլ-մուշսըն։»

Իզապէլ եէրինտէն սըչրատը վէ իքի գօլլարընը ուզաթմըշ օլտուղը հալտէ տիզլէրի իւզէրինէ սիւրիւնիւպ էօնքիւր էօնքիւր աղլայարագ Լօրտըն այագլարընա գափանտը, վէ, «Աման եէթէր, պանա մէրհամէթ էյլէ, պանա մէրհամէթ էյլէ, կէլտին կէլէլի եիւրէյիմի փարէլէյօրսըն, զաիֆ իմ, արթըգ տայանամամ» տէյիւ ֆէրեատ ու ֆիղան էյլէտի։

Լօրտ մէրգումէնին հալինէ պագըպ հիտտէթ վէ չիտ-

տէթինի էքսիլթտի, վէ էլինտէն թութարագ «Եէրինէ օ-թուր Իզապէլ, պունլարը գափատալըմ վէ ասըլ մագսէտիմիզէ կէլէլիմ, նէ՞ գատար իլէ րահաթ եաշայապիլիրսին» տէտի։

«Հիչ պիր շէյ գապուլ էթմէմ, քէնտիմ գազանըպ եա-շայապիլիրիմ» տէտի Իզապէլ։

«Պօշ սէօզ Իզապէլ, էվվէլքի համագաթլարընա պիր տահա իլավէ էթմէ, քէնտինի գազանաճա՛գ, նէ՛ գօլայ, պէն լաղըմ օլանը վէրէճէյիմ, պաշգա սէօզ իսթէմէմ, սանա սէօյ-լէտիմ, փէտէրին մագամընտա հարաքէթ էտիյօրում, փէ-տէրին օլսա, սէնի աճ գալմաղա եախօտ իշլէմէյէ թէրք էյ-լէ՞ր մի իտի» տէտի Լօրտ հիտտէթ իլէ։

«Զաննէտէրիմ մուալլիմէլիք էտէրէք թէայյիւշիւմիւ չըգարապիլիրիմ։»

«Նէ՞ գատար գազանաճագսըն զաննէտիյօրսըն։»

«Սէնէտէ 100 լիրա չըգարապիլիրիմ, միւզիգ վէ լի-սանլարտա մահիր իմ, վէ եաշայապիլիրիմ։»

«Ամմա եաշայըշ, օլ մէպլաղը հէր իւչ այտա պիր ալա-ճագսըն։»

«Խա՛յր, ա՛հ խա՛յր, լայըգ տէյիլիմ, գապուլ էթմէմ, իսթէմէմ։»

«Պօշունա թէլաշ էթմէ, պէն գարարըմը վէրտիմ, քէն-տի փարըընը իհմալ էտէնլէրտէն տէյիլիմ։ Ինկիլթէրրայա ավտէթ էտէր էթմէզ սանա սէնէվի 400 լիրա թախսիս էտէ-ճէյիմ, իւչ այտա պիր 100 լիրա պանգատան չէքէպիլիրսին։»

«Էօյլէ իսէ եարըսը քիֆայէթ էտէր, սէնէվի 200 լիրա չօգ տըր պիլէ։»

«Ուզաթմա Իզապէլ, պէն գարար վէրտիմ, 400 լիրա պու կիւնտէն իթիպարէն, պու տախիլ տէյիլ» տէյէրէք Լօրտ պիր թագըմ պանգնօթլար չըգարըպ էօնիւնէ աթտը։

«Րէճա էտէրիմ, պունլարը ալընըզ, տահա պիրազ փա-րամ վար տըր, ալընըզ» տէտի Իզապէլ։

«Փարամ վար տէմէք իլէ նէ՞ տէմէք իսթէյօրսըն պիլ-մէմ, շիմտի միւճէվհէրաթըմը սաթըյօրըմ տէյօր իտին, քիմսէյէ պօրճըն վա՞ր մը։»

«Խայր։»

«Տըզգաթ էյլէ քի պօրճ էթմէյէսին. վագթ վագթ պանա եազ, Իզապէլ» տէյէրէք Լօրտ էլինտէն թութուպ վէտա էյլէտի։ Վէ գափուտան չըգըպ նապէտիտ օլտու։ Իզապէլ իսէ հիճապ վէ տէրտլէր տէրեասընտա մուսթէղրագ օլարագ օլ մաղմում օտատա եալընըզ գալտը։

Եալընըզ, եալընըզ, եպետեն եալընըզ․․․։

ՖԱՍԼ 13

ՊԱՐՊԱՐԱՆԸՆ ԳԱՊԱՀԱԹԼԱՐԸ

Եազ վագթընտա պիր ագշամ իւզէրի չէմս ազաճլար արգասընտա վէճհինի սէթր էյլէմէք իւզրէ իքէն, Հէր ֆամիլեասը հէնուզ սօֆրայա օթուրմուշ իտի, ֆագաթ Պարպարանըն կէօզլէրինտէն եաշլար ագմագտա իտի, չիւնքի Հաքիմ եինէ մէրգումէյէ վէրիպ վէրիշտիրմիշ, վէ Միսիս Հէր տախի իշպու մուամէլէյէ ռուի ըզա կէօսթէրմիշ իտի. զաթէն Միսիս Հէր, զէվճի «էվի աթէշէ վէրմէլի» տէսէ, եինէ թաստըգ էթմէքտէն պաշգա պիր շէյ եափամազ իտի։ Պարպարանըն պաշլըճա գապահաթը շու իտի քի, եինէ թէէհհիւլ իչիւն օլան պիր թէքլիֆի ռէտտ էյլէմիշ օլուպ, պու մուամէլէսի պիր գաչ սէնէտէն պէրու պէօյլէճէ թէքէրրիւր էտիյօր, իշթէ Հաքիմ տէ պու սէպէպտէն ֆուրթունա կիպի կիւրլէյօր իտի։

Հաքիմ Հէրին զագապընըն սէպէպի Ուէսթլին էհալիսինին թէվաթուրը իտի, կէօյա պիրատէրինին իւզէրլէրինէ կէթիրտիյի օլ լէքէ սէպէպինտէն քիմսէ եազըն օլմայօր տէյու լիսանա ալըմըշ իտի, Հաքիմ Հէր պունու իշիթտիքճէ էլինտէն կէլսէ պիւթիւն Ուէսթլինի եագընտաքի եէշիլ քըրլը կէօլիւն իչինէ աթար, Ռիչարտը եագալայըպ իփի էլիյլէ պօղազընա թագար վէ Պարպարայը տա գափուտան քիմ կէչէր իսէ օնա թէսլիմ էտիպ պու թէվաթուրտան գուրթուլ-

մագ իսթէր իտի։ Պու սէպէպտէն Պարպարա օլունան տէօրթ թէքլիֆլէրի պիրի պիրի արգասընտան ռէտտ էյլէտիքճէ փէտէրինին հիտտէթինի խայալ էտէպիլիրսինիզ։

Իշթէ պու սէպէպտէն Պարպարայը նանքէօր սէրքէշ իթաաթսըզ տէյու թազիր էյլէմէքտէ, վէ Պարպարանըն կէօզլէրինտէն եաշլար ագմագտա իքէն, Մր. Գարլայլ կէլիպ իչէրի կիրտի։ Մէրգում չօգ թէպտիլ օլմամըշ իտի, պիր պուչուգ սէնէ կէչմիշ վէ անճագ եանագլարընտաքի սաչ պէյազլանմագա եիւզ թութմըշ օլուպ, աթվարը էվվէլքի կիպի նէճիպ վէ ճալիպ իտի։

Պարպարա մէրգումը կէօրիւր կէօրմէզ գալգըպ գաչմագ իսթէտի իսէտէ, փէտէրի եօլունը քէստիրիպ, «Խա՛յր, կիթմէյէճէքսին, նէ զէման սանա սէօյլէրսէմ օլ վագթ գալգըպ գաչարսըն, շու հարաքէթինի Մր. Գարլայլըն եանընտա տախի սէօյլէյէճէյիմ, պէլքի ութանըրսըն» տէտի։

Պարպարա գըզարարագ կէլիպ եէրինէ օթուրտու։ Հաքիմ թէքրարէն պաշլայըպ՝

«Մր. Գարլայլ աիլէմիզէ վագը օլան օլ պէլայը, օլ ռէզալէթի պիլիրսին, էհալինին օլ պէրպատ մէսէլէ իչիւն պիզի լիսանա կէթիրտիյի քէաֆի տէյիլ իմիշ կիպի շիմտի տէ Պարպարայա պաշլատըլար, կէօյա քի օլ սիյահ լէքէ իմինի էօյլէ պօզմուշ քի, քիմսէ քէնտինի իսթէմէյօր իմիշ, աթէշ պէօյլէսի պիր խէճալէթէ մէյտան վէրիլմէմէսի իչիւն հէման լուսթրաճը իլէ օլսա թէէհհիւլ էյլէր իտի։ Հալ պու քի հագիգաթը հալի սէօյլէսէմ թէաճճիւպ էտէրսին, միւթէմատիյէն թէքլիֆլէր օլույօր, վէ ճիւմլէսինէ պու գըզ մուվաֆագաթ էթմէյօր, հաթթա պու կիւն էն սօն թէքլիֆ էտէնլէրտէն պիրի Մաճօր Թօրն իտի, նէ պանա, նէ վալիտէսինէ պիլէ սորմատան ճէվապ չէքիպ պիթիրմիշ, պիր հաֆթա օտատա հափս էտիպ էքմէք վէ սու իլէ եաշաթմալըյըմ քի, աքըլը պաշընա կէլսին, նէ՞ տէրսինիզ պու հալէ» տէտի։

Մր. Գարլայլ Պարպարայա տօղրու պագարագ «Պէլքի թէէհհիւլ Պարպարայը ճէլպ էթմէյօր» տէտի։

«Հիչ պիր շէյ քէնտինի ճէլպ էթմէյօր» տէտի Հաքիմ։

«Հա՛ էյի ֆիքրիմէ կէլտի, Գարլայլ, տուն կէճէ Պըգգ հօթէլինտէ սէնին իչիւն տէ պիր էվլէնմէք սէօզիւ օլույօր իտի:»

«Սահի՞հ մի» տէտի Գարլայլ աալա պիր թէէսիւր կէօսթէրմէյերէք, «Էօյլէ՞ մի, տէմէք տուն կէճէ պունըն իլէ էյլէնտինիզ, զիյանը եօգ, իւթէտիքլէրի գատար սէօյլէսինլէր» տէտի:

Մըսթըր Հէրին ֆուրթունասը թէսքին օլուպ մութատը իւզրէ Պըգգ հօթէլինէ կիթմէք իւզրէ եօլա չըգտը, գափուտա Լօգսլէյէ րասթ կէլիպ 5 տագիգէ գօնուշտըգտան սօնրա, փիւր աթէշ օլմուշ օլարագ կէրի իչէրի կէլտի, վէ գարըսընըն եիւզիւնէ պագարագ «Նէ՞ տիր պու էհալինին աղզընտա կէզէն մէլուն թէվաթուր» տէտի:

«Նէ՞ թէվաթուրը» տէտի Գարլայլ Միսիս Հէրին գօրգտըղընը կէօրէրէք:

«Կէօյա օ պուրայա կէլմիշ պիր չիֆթճի ամէլէսի գըյաֆէթինտէ:»

Միսիս Հէրին պէնզի քիւլ կիպի օլտու, վէ Գարլայլ ճօնիւնէ տուրարագ «Բի՞մ իչիւն սէօյլէյօրսըն» տէտի:

«Բի՛մ իչիւն սէօյլէյէճէյիմ, օլ չափկըն ճանի իչիւն, օլ ալչագ հարամզագ իչիւն, էկէր Ուէսթլինտէ կէօրիւնմէյէ ճէսարէթ էյլէտի իսէ, պիւթիւն Ինկիլթէրրա փօլիսլէրինի արգասընա տիւշիւրէճէյիմ: Շիմտի գափունըն ճօնիւնտէ Լօգսլի սէօյլէտի իսէ, հէման քէնտինի վուրուպ տիւշիւրէճէք իտիմ, խապէրինիզ վա՞ր մը պէօյլէ պիր չէյտէն:»

«Միսիս Հէրի գօրգուտըյօրսընըզ էֆէնտի, Ուէսթլինին հէր թէվաթուրընա էհէմմիյէթ վէրմէյինիզ, Րիչարտ Ամէրիգա օրմանլարընտա՞ մը, Գալիֆօրնիատա՞ մը, եախօտ Ինկիլթէրրատա՞ մը, հէր նէրտէ օլսա պուրայա կէլմէյէճէյինէ չիւպհէ եօգ տըր, սիզին եէրինիզտէ օլսամ Լօգսլինին սէօզիւնէ անճագ կիւլէր իտիմ» տէտի Գարլայլ:

Մր. Հէրին աթէշի հիտտէթի պիրազ թէսքին օլուպ, թէքրարէն չըգըպ կիթտի. մէրգում չըգտըգտան սօնրա պիր միւտտէթ պու մէսէլէյի գօնուշտուլար: Էնճամ Պարպարա Գարլայլը պիր թարաֆա չէքիպ, «Րիչարտըն Թօրնու թարիֆի

հիչ պիր քիմսէյի խաթըրընըզա կէթիրտի՞ մի» տէյու սօրտու:

Գարլայլ «Խայըր» ճէվապ վէրտի:

«Լաքին Րիչարտըն օլ կիճէ ալ Թօրնը կէօրմէսինի նի՞ճէ թէֆսիր էտիյօրսըն:»

«Իհթիմալէն Րիչարտըն խայալը իտի, ֆիքրի օլ տէրէճէ տօլմուշ օլապիլիր քի, հօլտան կէչէն պիր ատէմի Թօրն զանն էյլէտի:»

«Ասլա էօյլէ տէյիլ տիր, օլ կիճէ սիզ տախի իննանընըզ քի, Րիչարտ հագիգաթէն կէօրմիւշ իտի:»

«Էվվէթ, սէօյլէյիշինին ճիտտիյէթինտէն իննանըրըմ, լաքին օլ զէման Ուէսթլինտէ թարիֆինէ ույար քիմսէ եօգ իտի:»

«Բի՛մ պիլիր» տէտի Պարպարա, զիրա ֆիքրինտէ չիւպհէ էթտիյի պիրի վար իտի:

ՖԱՍԼ 11

ՊԻՐ ԳԱԶԱ

Պիրազ վագթ իչիւն թէքրարէն Կրէնօպըլա Լէյտի Իզապէլին հանըմա կիթմէմիզ լազըմ տըր: Մէրգումէ պէր գաչ այ սօնրա պիրազ քէսպի գուվվէթ էտիպ օրատան միւֆարագաթ էթմէք իւզրէ, թէտարիք կէօրմէյէ պաշլատը, կէրչի նէ՞րէյէ կիտէճէյինի վէ նէ՞ եափաճաղընը պիլմէյօր իտի իսէ տէ, օրատան իրագլաշմագա վէ միւմքին իսէ իննան պուլունմատըղը պիր եէրէ պիլէ կիթմէյէ գարար էթմիշ իտի: Էնճամ էշհալարընը Փարիզէ հօլլատըգտան սօնրա՝ հանըմա պիր քէօյլիւ գարըսընը խըզմէթճի ալըպ կիւզէլ պիր կիւնտէ եօլա չըգտըլար: Շիմէնտըֆէր պիւթիւն կիւն եօլ ալըպ ագշամ իւզէրի հուտուտա եագըն Գամմէր տէնիլէն պիր եէրէ եագլաշտը քի, Իզապէլ կէճէյի օրատա կէչիրմէք տիւշիւնիւյօր իտի: Պիր տէ նակէհան պիր միւսատէմէ վուգու պուլուպ, մաքինա, վակօնլար, իննանլար գարմագարըշ պիր խէնտէյէ տիւշտիւլէր:

Մէճրուհլար վէ ճէնազէլէր արասընտա պունլար տախի չը-գարըլտը քի, չօճուգ վէ խըտմէթճի գարը էօլմիւշ օլուպ, Լէյտի Իզապէլ հալա վէֆաթ էթմէմիշ իտի, օլ տէրէճէ եարալանմըշ իտի քի, ալ էլ աճէլէ օրա չագըրըլմըշ օլան տօգթօրլար մէրգումէյի պըրագըպ տահա իւմիտլի օլան խաս-թալարըն եանընա գօշտուլար: Մէզպուրէնին իսէ ագըլ պա-շընտա օլուպ տօգթօրլարըն գօնուշտըգլարընը իշիթմիշ, վէ պունտան իւմիտ եօգ, ամէլիյաթ տախի իճրա էթմէք եա-շամագ տէտիքլէրի գուլագընա եէթիշմիշ իտի: Մէրգումէնին եիւզիւնիւն պիր թարաֆը տէհշէթլի սուրէթտէ եարալան-մըշ, պիր այագը իսէ էզիլմիշ վէ գըրըլմըշ իտի: Միւսատէ-մէնին շիտտէթինտէն հալա աղըրլարընը հիսս էթմէյօր իտի իսէտէ, գըմըլտանմագա տախի գատիր տէյիլ իտի, պու թարզ պիր էօլիւմ իլէ էօլմէք հիչ խաթըրընտան կէչմէմիշ իտի, օլ էսնատէ պիր րահիպէ եանընա կէլիպ պիրազ սու իչիրտի, վէ «Պիր չէյ արզու էտէ՞րմիսին» տէյիւ սօրտու:

«Պէպէյիմ վէ խըտմէթքեարըմ պէնիմ իլէ վակօնտա ի-տիլէր, պուլունտըլա՞ր մը, չօճուղըմ էօլմի՞շ մի» տէտի Իզապէլ:

Րահիպէ կիտիպ էօթէտէ պիր հէնուզ էօլմիւշ պէպէք պուլուպ կէթիրտի: «Պու սէնի՞ն չօճուղըն մը, քիւչիւճէք պիր մէլէք տիր, սէմայի փէտէրինին եանընա կիթմիշ տիր» տէտի:

Մէրգումէ չօճուղը կիւճ պէլա կէօքսիւնէ պասարագ ա-նըն պէօյլէ չափուճագ պու տիւնեատան միւֆարագաթը վէ կէլէճէք պէլիյէտէն խէլասը իչիւն չիւքիւր էյլէտի: Քէնտիսի տախի պիրազտան պու էօմրիւ թէրք էտէճէյինի հիսս էտիպ րահիպէյէ խիթապէն, «Գալտըրընըզ պէօյլէ օլմասընը իս-թէր իտիմ» տէտի:

«Տօսթլարընըզա, ֆամիլեանըզա պիր տէյէճէյինիզ վա՞ր մը, ֆիքրինիզ իւզէրինիզտէ իքէն ֆարզլարընըզը իթմամ էտինիզ» տէտի րահիպէ:

«Պէնի թանըյանլարըն քեաֆֆէսի տախի վէֆաթըմլա մէսրուր օլաճագլար, պիզզաթ եէտիմլէ տավէթ էյլէտիյիմ

պէտպախթլըղըմըն խէճալէթ վէ հիճապընը անճագ վէֆա-թըմ իլէ թագմին էտէպիլիր իտիմ, պէն պէօյլէ պիր կիւ-նահքեարըմ, անլա՞յօրմուսընըզ:»

«Զալըշ քի էօլիւմիւ՝ կիւնահլարըն իչիւն պիր պէտէլ մագամընտա գապուլ էտէսին, իման վէ իթաաթ էյլէ, պու ճէֆայը սանա վէրէն Ալլահըն իրատէթինէ թէսլիմ օլ, օլ զէման պունլար սանա մուճահաթ տէյիլ, միւքեաֆաթ կիպի կէլիրլէր, պիզիմ էլէմլէրիմիզ՝ սիրուրըմըզ գատար Ալլահըն աթիյէլէրի տիրլէր:»

«Եօյլէ եափաճագըմ, պէն խաչըմը ալմըշըմ» տէտի Ի-զապէլ պայըղըն պիր սէսս իլէ, չիւնքի աղըրլարընը հիսս էթմէյէ պաշլամըշ իտի:

«Քիմսէյէ պիր եազաճագըն վա՞ր մը, եազայըմ:»

«Եազընըզ րիճա էտէրիմ, վէ մէքթուպը Լօրտ Մա-ունթ ... Տուրընըզ» տէտի Իզապէլ, քէնտի սէրկիւզէշթինի պաշգասընըն պիլմէսինի իսթէմէյէրէք, վէ եիւզիւնիւն եա-րասընտան սէօյլէմէյէ կիւճլիւք չէքտիյի իչիւն, «Քեաղըտը թութընըզ պէն քէնտիմ եազա՞մամ մը աճապա, գօլումտա պիր գիյան եօգ» տէտի: Րահիպէ քեաղըտը թութտու, վէ Իզապէլ, նիճէ վէֆաթ էթտիյինի, վէ Լօրտ Սէվըրնա թէ-շէքքիւրաթընը եազտը, վէ իլավէթէն «Գարլայլա սէօյլէ քէմալը թէվազու իլէ քէնտինին վէ չօճուգլարընըն աֆվընը րիճա էտէրիմ, օնլար պէօյիւյիւպ քէնտիլէրէ գարշը էթտի-յիմ ճինայէթի պիլտիքլէրինտէ սէօյլէյինիզ աֆվ էթսինլէր: Սէօյլէյինիզ Գարլայլա քի պէն նէտամէթ էթտիմ, վէ նէ-տամէթիմի պէյան էտէճէք սէօզ պուլամամ:» Պու սըրատա աղըրլար շիտտէթլէնիպ, անճագ պիր աֆվ էտինիզ տահա եազըպ Իզապէլ տէյիւ իմզալատը, վէ անճագ «Վէֆաթըմ-տան սօնրա եօլլայընըզ» տէյէպիլիպ՝ պայըլտը տիւշտի: Րահիպէ եանընտա օթուրմուշ տուա սէօյլէմէքտէ իքէն՝ տօգթօրլար աճէլէթէն պագըպ էօլմիւշ տէյէրէք կէչտիլէր, վէ րահիպէ այըրըլըպ կիթտի: Էրթէսի կիւնիւ րահիպէ մէք-թուպա պիր գաչ սէօզտա քէնտիսի իլավէ էտիպ վէֆաթընը թաստըգ էտէրէք եօլլատը:

Ճէնազէլէր տէֆն օլունուպ մէճրուհլար խասթախանէյէ գալտըրըլտըլար, Լէյտի Իզապէլ տախի խասթախանէյէ կէօթիւրիւլմիւշ օլուպ պիր գաչ կիւն հայաթ մէմաթ արա-սընտա գալտըգտան սօնրա, եավաշ եավաշ քէսպ ի իֆագաթ էյլէմէյէ պաշլատը, վէ 3 այ եաթագտա գալտըգտան սօնրա թանըլմազ պիր հալտէ իխրաճ օլունտու։ Մէրգումէ սարար-մըշ թօփալ, եարա սէպէպինտէն եիւզիւ չէքլտէն չըգմըշ, զաիֆ չիրքին պիր գարը իտի։

Պիր սապահ Լէյտի Մաունթ Սէվըրն մախտումը իլէ Լօնտրատաքի խանէլէրինտէ գահվէ ալթը էթմէքտէ իքէն րահիպէնին եօլլատըղը մէքթուպը ալըպ օգուտուգտան սօն-րա պիրազ հէյէճան ալամէթի կէօսթէրիպ «Էյի օլմուշ ֆամի-լիամըզ իւզէրինտէն պէօյլէ պիր լէքէ գալտըրըլմըշ» տէ-յէրէք վուգու ի հալի հէման զազէթալարա իլան էթտիրտի։

Էրթէսի կիւնիւ Գարըլայլ տախի մասանըն իւզէրինտէն Թայմզ զազէթասընը էլինէ ալտը վէ վէֆիյաթ ճէտվէլլինտէ էն պաշտա շու սէօզլէրի օգուտու։

«Ֆրանսատա Գամմէրտէ, այըն 18ինտէ սապըգ Լօրտ Մաունթ Սէվըրնըն պիրինճիք քէրիմէսի Իզապէլ Մէյրի վէ-ֆաթ էյլէտի»։

Գարըլայլ զազէթայը մասանըն իւզէրինէ գօյուպ սաաթ-լարճա իւզէրինէ պագա գալտը, վէ մէքթուպլարը պիլէ աչ-մատը։ Անի վէճհ իլէ Լօրտ Մաունթ Սէվըրն տախի պու խապէրի իլք տէֆա զազէթատա օգույուպ, սօնրա մէքթու-պը ալտը. պու կիպի րափօրթլարտա չօգ տէֆա խաթալար օլտուղընը պիլտիյինտէն պու խապէրէ իթիմատ էթմէյիպ քէնտիսի թահգիգ էյլէմէյէ գարար վէրտի վէ պիլտիյի էն ալա ֆրանսըզճա իլէ պիր մէքթուպ եազըպ Գամմէր հիւ-քիւմէթինտէն սիւալ էյլէտի։ Լէյտի Իզապէլ սախթէ պիր իսմլէ եօլճուլըգ էթմէքտէ օլտուղընտան, Լօրտ Սէվըրնըն սիւալ էյլէտիյի Լա Տամ Իզապէլ Վէյն իսմինտէ խասթա-խանէտէ պիր քիմսէ պուլունմատը, վէֆաթ էտէնլէր արա-սընտա քէնտիսինին օլտուղը վախօնտա պիր գատըն տախի պուլունմուշ օլուպ օնու զանն էթտիլէր, վէ մատամըն,

խըտմէթքեարըն վէ չօճուղըն վէֆաթընա տաիր պիր րափօր իրսալ էյլէտիլէր։

Լէյտի Իզապէլ իսէ խասթախանէտէ իքէն քէնտինէ Ինկլիզճէ զազէթալար կէթիրտիքլէրինտէն, օլ նուսխէ քէն-տինին տախի էլինէ կէչմիշ վէ սաղ օլմայարագ վէֆաթ էթ-միշ իտիյի խապէրինին նէշր օլունտուղընը անլամըշ իտի։Պու խապէր րահիպէյէ թէսլիմ էյլէտիյի մէքթուպտան նէշաթ էթմիշ օլտուղունու տէրխաթր էտէրէք, պու ֆուրսաթտան իսթիֆատէ էթմէյէ, վէ արթըգ տիւնեայա էօլիւ օլմագլըղա գարար վէրտի, զաթէն արզուսը տա պու իտի։

Պէօյլէճէ օլ պիպախթ վէ փէրիշան Լէյտի Իզապէլին սէրկիւզէշթի խիթամ պուլտու։ Լօրտ Սէվըրն մէքթուպը վէ րափօրը Գարըլայլա իրսալ էյլէտի։ Կիւնլէր, այլար կէչտի վէ հէր շէյ ունուտուլտու։

ՖԱՍԼ 15

ԻՍԹԼԻՆԷ ՄԷՄՈՒԼԻՆ ՂԱՅՐԻ ՊԻՐ ԶԻՅԱՐԷԹ

Պիր րիւզկեարլը կիւնտէ էօյլէ սօնու, Իսթլինէ տօղրու պիր հանըմ կիթմէտէ իտի։ Մէրգումէ զաիֆ վէ սիւսլիւ պիր էլպիսէ կիյինմիշ օլուպ օմուզունա սօն մօտա պիր շալ պաշընա ալայլը պիր շափգա վէ եիւզիւնտէ պէյազ պիր վէլօ գօյմուշ իտի. մէրգումէ տօղրու Ճօյսըն գարշըսընա կիրտի-յինտէ Ճօյս աաէթա պէնզինի աթտը, զիրա էօյէ հէմշիրէսի Էֆիյ իտի, վէ «Սէնի պուրատա գապուլ էտէմէմ նի՞չիւն կէլտին» տէտի։

«Պէօյլէ ազամէթ եափաճաղընը պիլսէ իտիմ կէլմէզ ի-տիմ, էլիմտէ նէ՞ վար տըր, պէն զէհր տէյիլիմ» տէտի Էֆիյ։

«Պու ճիվարտա զէհրտէն տահա ֆէնա պիր նազարլէ թէլագգի օլունույօրսըն, Րիչարտ Հէր նէ՞րէտէ տիր» տէտի։

«Րիչարտ Հէ՞ր մի, պու սիւալը սօրմագա նա՞սըլ տիլլին թութույօր. նէ՞ պիլէյիմ նէրէտէ տիր։»

«Էֆայ, սէն պուրատան կիթմէյինճէ Րիչարտ Հէր իլէ պէրապէր ֆիրար է՞թմէտին մի։»

«Սանա պիր շէյ սէօյլէյէյիմ մի՞ Ճօյս, պէն սէնին չօգ սէօզ էրինէ թէհամմիւլ էյլէտիմ, լաքին ինսանըն սապըրընըն տա պիր հուտուտը վար. պէն օլ կէճէտէն պէրու Րիչարտը կէօրմէտիմ, քեաշքի կէօրսէմ քէնտինի ատըրըր իտիմ» տէտի Էֆայ հիտտէթ իլէ։

«Լաքին Էֆայ նէ՞րէտէ իտին, նէ՞րէտէ գալտըն։»

«Նէրէտէ գալըրսամ գալայըմ նէ՞ էհէմմիյէթի վար։ Կիտիպ պիրազ տօլաշտըմ, սօնրա պիր գատընըն եանընտա կիրտիմ, մէրգումէ չօգ էյի իտի, պիր նէվ արգատաշ կիպի իտիմ, պէնի քիլիսէյէ կէօթիւրիւր վէ պէրապէր քիթապ օգուր իտիք, տախմա մէզամիրտէն օգուր իտիմ գըսսա վէ թէսէլլիպախշ։ Վէֆաթընտա մաաշլարըմտան մատա պանա 30 լիրա վասիյէթ էթմիշ իտի։ Սիզ տախմա պէնի օլտուղըմտան ֆէնա խայալ էթտինիզ։ Էֆէնտի թէքրար թէէհհիւլ է՞թմէյօր մը»։

«Պիլմէյօրում պիր գաչ այ էվվէլ Լուիզա Տօպէտի ալաճագ տէյիւ պիր թէվաթիւր օլտը, ասլը չըգմատը։»

«Լուիզա Տօպէտ չօլ չիրքին պարօն գըզը. պիր պուրնը վար քի ֆապրիգայա պաճա օլուր. զաննէտէրիմ Մր. Գարլայլ թէէհհիւլտէն տօյտու, կիւճ հալ պիր թանէսինտէն գուրթուլտու։»

«Լէյտի Իզապէլ վէֆաթ էթտի» տէտի Ճօյս։

«Աննա Գրալիչատա վէֆաթ էթտի ալէմին պիլտիյի շէյի նի՞չին թէքրարլայօրսըն։»

«Շու սէպէպտէն քի մէրգումէ հէր նէ տէ եափտը իսէ քէնտի իլէ տէֆն օլունտու. օնուն հագգընտա պիր շէյ սէօյլէմէնի իսթէմէմ, հէմ սէն հէր շէյի պիլմէզսին» տէտի։

«Քեաֆֆէսինի էզպէր պիլիրիմ, իքի սէնէ Լէյտի Մաունթ Սէվըրնըն եանընտա գալտըմ։ Մէրգումէ նա՞սըլ իտի, պէնտէն կիւզէ՞լ մի իտի Ճօյս։»

«Էֆայ, նէ՞ գատար սաչմա սէօյլէրսին։»

«Թէշէքքիւր էտէրիմ, չիւնքի օ Լէյտի իտի, պէն՝ ատի

պիր Էֆայ, օնուն իլէ րուպար պիլէ օլունամամ, տէյի՞լ մի, հէր քէս պանա թաշ աթար, լաքին Լէյտի մէլէքլէրէ գարշը պիր շէյ սէօյլէմէլի տէյիլ, ամմա մէլէ՛ք, չօճուգլարընը նա՞սըլ պըրագըպ կիտիյօր։»

«Էֆայ, սիւքիւթ էյլէ, պի՞լմէյօրմուսըն քի պու միւքեալէմէ պէնիմ իչին նախօշ տըր» տէտի Ճօյս աթէշ քէսիլէրէք։

«Փէք էյի, էօյլէ իսէ կիտիպ օտա պուլայըմ։»

«Պէնիմ օտամտա գալապիլիրսին, Մր. Գարլայլ շիմտի թամամ կէլիր, պէլքի սէնի կէօրմէք իսթէր» տէտի։

Պէօյլէճէ Ճօյս մէրգումէյի գապուլ էտիպ Գարլայլ էվէ կէլտիյինտէ Ճօյս հէման մէրգումա տախի Էֆայըն կէլտիյինի սէօյլէյիպ, Րիչարտ Հէր իլէ կիթմիշ օլմատըղընը վէ Լէյտի Մաունթ Սէվըրնըն եանընտա օլտուղընը պէյան էյլէտի։

Գարլայլ թէպէսսիւմ էտէրէք «Պէն զաթէն էօյլէ օլտուղընը պիլիրիմ» տէտի։

Օլ աքշամ թաամտան սօնրա Գարլայլ խապէր էտիպ Էֆայը չաղըրտը, վէ պիրազ գօնուշտուգտան սօնրա, փէտէրինին գաթիլի մէսէլէսինի աչըպ Էֆայը սըգը սըգըյա իսթինթագ էյլէտի իսէ տէ Էֆայ Թօրն հագգընտա վէ նէրէտէ վէ քիմ օլտուղու հագգընտա մալիւմաթ վէրմէյիպ գաթիլին մութլագա Րիչարտ օլտուղունը իգրար էյլէտի, զիրա մէրգումէ տախի հէր քէս կիպի ինանըր իտի։

Գարլայլ «Օլ աքշամ պիր պաշգա տօսթըն տահա վար իտի, Գափթան Թօրն իսմինտէ, տէյի՞լ մի» տէմիշ իտի։

Էֆայըն եանագլարը աթէշ կիպի գըզարըպ պիր տագիգէ շաշըրտը, լաքին Գարլայլտան կիզլէմէք չարէսիզ օլտուղընը կէօրէրէք, «Էվվէթ, վար իտի էֆէնտի, արա սըրա աքշամլարը պէնի կէօրմէյէ կէլիր իտի, լաքին օնուն պու վագայա նէ՞ ալագասը օլապիլիր» փէփէլէտի։

«Նէ՞րէտէն կէլիր իտի։»

«Սուէնսօնտան, օրատա պիր տօսթունըն էվինտէ գալըր իտի։»

«Իսմի նէ՞ իտի։»

«Թօրն ։»

«Խա՛յր, ասըլ իսմի․․․Թօրն մերգումըն սախթէ իսմիյտի ։»

«Պաշգա իսմինի պիլմէյօրըմ, Լիւթֆէնէնթ Թօրն իտի ։»

«Էֆա՛յ, պու Թօրնը պուլմալըյըմ, ֆամիլյասը, ագրապասը հագգընտա պիր մալիւմաթ վերէպիլի՞րմիսին ։»

«Պիր չէյ պիլմէմ, պանա հիչ պիր չէյ զիքր էթմէտի ։»

«Օլ տագիգէտէ Թօրն խանընտա՞ մը իտի ։»

«Էվվէթ, խանըմըտա իտի, քիմ քի պունը Ռիչարտ Հէրին պօյնընտան գալտըրըպ, Գափթան Թօրնա թահմիլ էթմէք իսթէր իսէ ֆէնա վէ ալչագ հիւրէքլի պիրի տիր, Ռիչարտ Հէր իտի, վէ ինշաալլահ օնուն իչին սալպ օլունուր» տէտի ։

Էֆայ օտայը պրագըպ կիթտի, Գարլայլ իսէ Էֆայըն ճիտտիյէթինտէն միւթէէսսիր օլուպ հագիգաթը սէօյլէտիյինէ քէնտինէ գանաաթ կէլիպ շաշըրա գալտը ։

Էֆայա՞ մը՛ ինանըն, Ռիչարտա մը ։

ՖԱՍԼ 16

ԻՍԹԼԻՆՏԷ ՄԷՄՈՒԼԻՆ ՂԱՅՐԻ ՊԻՐ ՄԻՒՍԱՖԻՐ

Յունվար այընըն պիր կէճէսի օլուպ Գարլայլ իլէ հէմշիրէսի Իսթլինտէ պիր օտատա օթուրմագտա իտիլէր, օճագտա աթէշ եանմագտա օլուպ, սալօն խալիլէր վէ գալըն փէրտէլէր իլէ մէֆրուշ օլտուղընտան տըշարըտա հիւքմ էթմէքտէ օլան չիթայը ունութըրմագտա իտի, տըշարըտա իրի թանէլէր իլէ գար եաղմագտա, վէ էօյլէ պիր գարանլըգ գափլամըշ իտի քի, ինսան պիր գարըշտան էօթէյի կէօրէմէզ իտի ։ Գարլայլ մասանըն եանընտա օթուրմուշ պիր քիթապ օգումագտա, Գօրնէլիա իսէ օճաղըն գարշըսընտա նէզլէտէն մըրըլտանարագ օթուրմագտա իտի ։ Էնճամ սաաթ 9պուչուգ չալտըղընտա Գօրնէլիա գալգըպ եաթաղա կիթտի ։

Գարլայլ պիր միւտտէթ տահա օգուտըգտան սօնրա, ալղա գալգըպ «Աճապա հալա գար եաղըյօր մը» տէյիւ փէնճէրէնին էօնիւնէ կիտիպ փէրտէյի գալտըրտը վէ ճամտան տըշարըյը կէօրմէյէ չալըշըր իքէն պիր ճամա վուրըլմասը իլէ պիր ինսան սիմասընըն ճամա տայանտըղընը կէօրտիւ, մերգում իլք տէֆա պիրազ սըչրայըպ թէրէտտիւտ էյլէտիքտէն սօնրա ճամը աչտըղընտա «Ալլահ աշգընա պէնի իչէրի ալ, սօղուգտան էօլտիւմ» տէյիւ պիր սէս իշիթտի ։ Գարլայլ տէրհալ մերգումըն Ռիչարտ օլտուղընը թանըյըպ էլինտէն թութարագ իչէրի ալտը ։ Ռիչարտ սաաթլարտան պէրու գարըն ալթընտա եիւրիւմիւշ վէ թէփէտէն թըրնաղա գատար գար իլէ գափլանմըշ իտի ։ Գարլայլ փէրտէլէրի չէքիպ գափույը քիլիթլէտի վէ, «Ռիչարտ գօրգարըմ, պուրայա կէլտիյինէ եանըլըշ էթտին» տէտի ։

«Մէճպուր օլտում, Լօնտրատան նա՞սըլ ֆիրար էթտիյիմի պիլմէմ, փօլիսլէր փէշիմտէ տիրլէր, օլ խային Թօրն անլէրի փէշիմէ տիւշիւրտիւ» տէտի Ռիչարտ ։

Գարլայլ պիր գատէհ պրանտի տօլտուրուպ վէրէրէք «Ալ պունու իչ Ռիչարտ, նա՞սըլ տիթրէյօրսըն» տէտի ։

«Տըշարըտաքի սօղուգտան խապէրին վա՞ր մը, չօգ եէրտէ գարա կէօմիւլիւյօր իտիմ, լաքին վագթ կէչիրմէյէրէք շու մէսէլէյի նագլ էտէյիմ ։ Իքի հաֆթա էվվէլ Լօնտրանըն ղարպի պիր սօգաղընտա տուրմուշ, պիր արապաճը իլէ գօնուշըյօր իտիմ, եաղմուր եաղմաղա պաշլատը, օլ էսնատէ պիր կէնճ գատըն իլէ պիր էֆէնտի կէլիյօրլարտը, մերգում «Ըսլանաճաղըզ արապայա կիրէլիմ» տէմէսի իւզէրինէ արապաճը հէման գափույը աչըպ գատըն իչէրի կիրտի, կիւզէլ կէնճ պիր գըզ, տէօնիւպ եանընտաքի էֆէնտիյէ պագտըմ, տօնա գալտըմ, զիրա Թօրն իտի ։»

«Սահի՞հ մի տէյօրսըն ։»

«Օլ կէճէ մահիթապ ըշըղընտա եանըլտըմ զաննը էյլէտինիզ, պու տէֆա կիւնտիւզ իտի, եիւզիւնէ էյիճէ պագտըմ վէ քէնտիսի տէ պանա պագտը, պէմ պէյազ օլտու ։»

«Էյի կէյինմի՞շ մի իտի ։»

«Զօգ կիւզէլ կէյինմիշ իտի, հիչ շիւպհէ եօգ քի, եիւք-

սէք սընըֆա մէնսուպ պիրի տիր, արապա կիթմէյէ պաշլատը, պէն տէ արապանըն արգասընա օթուրտըմ։ Էնճամ արապա տուրտու, քէնտիլիտէն էվվէլ էնիպ, թէքրարէն եիւզիւնէ պագտըմ, թէքրար պէնզինի աթտը, կիրտիյի էվէ էօյրէնտիմ, օրտա սաքին օլույօր զաննը էյլէտիմ, վէ օլ կէճէ օ էվէ կիրիպ գափուտա խըտմէթճիյի պուլուպ գօնուշտում, վէ պիր մալիւմաթ ալամատըմ։»

«Հէփ պու՞ գատար մը Րիչարտ։»

«Խա՛յր, պիր հաֆթա սօնրա, պիր տահա թէսատիւֆ էյլէտիմ, պու տէֆա կէճէ իտի, վէ թէաթրօտան չըգըյօր իտի, հէման կիտիպ էօնիւնէ տուրտում, եինէ պէնզինի աթըպ «Նէ՞ իսթէյօրսըն հէրիֆ» տէտի։

«Իսմինի պիլմէք իսթէյօրըմ, չիւնքիւ պու գատարը քեաֆի տիր» տէտիմ, պունըն իւզէրինէ փիւրզաքայ օլուպ քիւֆր էյլէտի, վէ «Էկէր պիր տահա կէօզիւմէ կէօրիւնիւր իսէն, սէնի փօլիսէ թէսլիմ էտէրիմ, հէմ մէրխամէթ էյլէ քի, քիմ օլտուղունը պիլիրիմ, էկէր քէնտինի քէնտինէ աճընըր իսէն պէնտէն ուզագ օլ» տէտի, վէ խուսուսի արապասընա պինիպ նապէտիտ օլտու, արապանըն իւզէրինտէ խանէտան արմասը վար իտի։ Սօնրա պիր տէֆա տահա րասթ կէլտիմ, պու տէֆա տա պաշգա պիրի իլէ գօլ գօլա կէզիյօրլար իտի, սօն տէֆա եինէ օլ ատէմ իլէ պէօյլէ պիր հօթէլին գափուսընտա կէօրտիւմ, պէնի կէօրիւր կէօրմէզ եինէ գօրգու վէ ղազապ իլէ տօլտու, վէ պիր փօլիս չաղըրըպ պէնի կէօսթէրէրէք պիր չէյ սէօյլէտի, գօրգումտան ֆիրար էթտիմ, իքի սաաթ սօնրա չէհրին պաշգա պիր թարաֆընտա կէզէր իքէն արգամտա պագտըմ քի, այնի փօլիս պէնի թագիպ էտիյօր, հէման պիր արապանըն աթլարընըն ալթընտան կէչիպ սօգագլարա սափտըմ, վէ պիր արապաճընըն խանընա օթուրուպ մահալլիմէ եէթիշտիմ, լաքին սօգաղա պագտըմ քի, եինէ օլ փօլիս գարշըտա տուրմուշ էվէ պագըյօր, հէման թէպտիլի գըյաֆէթ էտիպ, արգա պիր գափուտան ֆիրար էյլէտիմ, վէ օլ վագթտան պէրու եիւրիւյէրէք պուրայա կէլտիմ։»

«Լաքին Րիչարտ, էն փէնա եէրի ինթիխապ էյլէմիշսին, պուրայա էվվէլճէ պիր չիֆթճի ամէլէսի գըյաֆէթինտէ կէլմիշ իտիյին անլաշըլըմըշ։»

«Նա՞սըլ օլուպ տա իշիտիլմիշ աճապա։»

«Պիլմէյօրըմ, հաթթա խայալ պիլէ էտէմէմ, օլ թէվաթուր փէտէրիյին գուլաղընա գատար եէթիշտի, պու տէֆա օլուր քի, պու գըյաֆէթին տըգգաթ ճէլպ էտէր, թանըըրսըն։»

«Նէ՞ եափա իտիմ, Լօնտրայը թէրք էտիպ պաշգա պիր եէրէ կիթմէլիյիմ, ճէպիմտէ պէշ փարա եօգ, կէլտիմ քի, պիրազ փարա ալայըմ։ Էվէ կիթսէմ պու գարանլըգտա Պարպարայա կէօրիւնմէքլիյին իմքեանը եօգ, պուրա կէլտիմ, պիր պուչուգ սաաթ տըր փէնճէրէնին էօնիւնտէ տուրըյօրըմ, Նէ՞ զէմանա գատար պու էօմրիւ եաշայաճաղըմ Մր. Գարլայլ» տէտի Րիչարտ։

Գարլայլ «Զօգ թէէսսիւֆ էտէրիմ,Րիչարտ քեաշքի էլիմտէն պիր շէյ կէլսէ» տէմէքտէ իքէն օտանըն գափուսը չալընտըղընտան, Րիչարտ գօրգուպ այաղա սըչրատը իսէտէ,Գարլայլ էլլէ իշարէթ էտիպ «Գօրգմա Ֆիթըր տըր» տէտի, վէ քի՞մ տիր օ տէյիւ սէս վէրտիյինտէ, ճէվապ վէրէն Ծօյս իտի, «Միսս Գարլայլըն մէնտիլի աշաղըտա գալմըշ օնու իսթէյօր իտի։»

«Իշիմ վար տըր, իչէրի կէլէմէզսին» տէտի Գարլայլ, վէ Ծօյս չէքիլիպ կիթտի։ Պունլար պիր գաչ տագիգէ տահա գօնուշտուգտան սօնրա գափու էօյլէ պիր շիտտէթլէ վուրուլտը քի, զաննը էտէրսին գըրըլաճագ իտի, պիր ֆիրարի տէրտէսթի իչիւն փօլիսլէր պիլէ պէօյլէ շիտտէթլէ վուրմազլար իտի, Րիչարտըն պէնզի էօլիւ պէնզի կիպի օլուպ, հէման պըյըղընը թագընտը, շափգասընը պաշընա գօյուպ էթրաֆտա պիր տօլապ եա պիր ֆարէ տէլիյի պուլմագ իւզրէ պագտը իսէտէ, կէօրէմէյիպ օճաղըն էօնիւնէ սէյիրթտի վէ օճագտաքի աթէշի տիւշիւնմէյէրէք փաճայա թըրմանաճագ իքէն, Գարլայլ մէրգումը թութուպ «Րահաթ օլ Րիչարտ, պու գօրգագլըղը պըրագ, քիմսէ տէյիլ Գօրնէլիա

տըր, օնտան գօրգաճագ պիր սէպէպ եօգ, պէնիմ գատար սէնի մուհաֆազա էտէր» տէյէրէք Գարլայլ ուսուլճա գափույը աչտը, վէ տըշարը չըգըպ գափույը գափատը։

Գօրնէլիանըն պու կէլիշինին հագգընտա պիր գաչ սէօզ սէօյլէյէլիմ, մէրգումէ պիրատէրինին եանընը թէրք էտիպ օտասընա կիթմիշ, պիր գատէհ արարօթ ըսմարլայըպ կէճէլիք գըյաֆէթինի կիյինմիշ պաշընա էվվէլճէ պիր տէֆա պիչիմինի կէօրտիւյիւմիզ կէճէլիք գալփագը գօյուպ, իսգէ-րինէ իւչ եարտա գատար պիր ֆանէլա սարմըշ քի քէօշէլէրի հէր՞ թարաֆտան սարգմըշ իտի։ Մէրգումէ եաթմազա հազըրլանըր իքէն, գուլաղընա մուքեալէմէ սէտալարը կիպի սէտալար կէլմիշ իտի, զիրա զայէթ քէսկին գուլաղը օլտուղը կիպի, Գարլայլըն օթուրտըղը օտա քէնտինին օտասընըն ալթընտա իտի։ Ինճամ ծօյը չաղըրըպ «Էֆէնտինին եանընտա քի՞մ վար» տէյի սօրտու։

«Քիմսէ եօգ տըր մատամ։»

«Վար տըր տէյօրըմ, գօնուշտըգլարընը իշիտիյօրըմ։»

«Քիմսէ կէլմէտի մատամ, հէմ աշաղըտան պուրայա նա՞սըլ սէս կէլէպիլիր։»

«Սէնին պիլտիյին օ գատար տըր, պէն իշիտիյօրըմ, կիթ պագ քի՞մ վար, մէնտիլիմի ունութմուշըմ իսթէ» տէտի։

Ծօյս թէզլիյէ ավտէթ էտիպ, «Էվվէթ մատամ, եանընտա պիրի վար, գօնուշույօրլար, վէ էֆէնտի մէշղուլըմ տէյի գափույը աչմայօր» տէտի։

Իշթէ Գօրնէլիայա պիր իշ, խարիճտէն քիմսէ կէլմէտիյինի էյի պիլտիյինտէն խանէ խալգընը ֆիքրինտէն կէչիրտի, վէ չու նէթիճէյէ կէլտի քի, մուրէպպիյէ, եանի Միս Մէննինկ օլմալը, զիրա մուրէպպիյէ կիւզէլ իտի, վէ Միս Գարլայլ պիրատէրինին մէրգումէ իչիւն եա հէր հանկի մուրէպպիյէ իչիւն ճազիպէլի օլաճաղընը պիլտիյինտէն քէնտինի վէ տիւպէրլիյինի Գարլայլըն կէօզիւ էօնիւնտէն սէլամէթտէ պուլունտըրմազա տըգգաթ էյլէր իտի, «Էվվէթ, Միս Մէննինկ տիր, պէնիմ եօգարը չըգտըղըմը՞ անլատը ուսուլճա օրա կիթտի, լաքին Արչիպօլտ գափույը նի՞չիւն

քիլիտլէմիշ, շիմտի սանա կէօսթէրիրիմ հանըմ» տէյէրէք էլինէ կէչէն եէշիլ մաւո էօրթիւսիւ կիպի պիր փարչայը օմուզընա աթըպ աշաղը ֆըրլատը, վէ պու պիչիմ իլէ գափունըն էօնիւնտէ Գարլայլըն գարշըսընա տիւքիլտի վէ «Քի՞մ տիր օ եանընտաքի» տէյու հիտտէթլէ հայգըրտը։

«Իշ իչիւն կէլմիշ պիր քիմսէ տիր, Գօրնէլիա իչէրի կիրէմէզսին։»

«Իչէրի կիրէ՞մէմ մի, նէ՞ տէմէք։»

«Ծիտտէն սէօյլէյօրում կիրմէյինիզ, եօգարը կիթ նէզլէն տահա ֆէնա օլուր։»

«Սէն մութէէհհիլ պիր ատէմ չօճուգլարընտա էվինին իչինտէ՝ պէօյլէ չէյլէր եափմազա ութանմայօրմըսըն. պէօյլէ ֆէնալըգլարը քէնտիմտէն մէմուլ էթմէմ սէնտէն մէմուլ էթմէզ իտիմ։»

Մր. Գարլայլ ադզը աչըգ պագա գալտը։ Գօրնէլիա տէվամ էտիպ «Հայտէ շիմտի մէրգումէ տըշարը չըգմալը վէ սապահլայըն տա պու էվտէն տըշարը կիթմէլի, պէնիմ եուզիւմտէն գուրթուլուր գուրթուլմազ իքի ութանմազ իչէրի գափանտընըզ. պիր եանա չէքիլ իչէրի կիրէճէյիմ» տէտի։

Գարլայլը պիր կիւլմէք թութտու վէ թօհաֆը շու քի, օ սանիյէտէ Միս Մէննինկ չօճուգլարըն տէրս օտասընըն գափուսընը աչըպ սալօնտաքի սաաթա պագտը վէ կէրի իչէրի չէքիլտի։

«Վայ օրատա՞ մը իմիշ, իչէրիտէ եանընտա զաննէթտիմ» տէտի Գօրնէլիա շաշըրարագ։

«Եանըմտաքինի Միս Մէննի՞նկ մը զաննէտիյօր իտին, աֆէրին Գօրնէլիա, սահիհէն պաշընա սօղուգ կէչմիշ։»

«Նէ տէ օլսա իչէրի կիրէճէյիմ քի՞մ օլտուղընը կէօրէճէյիմ։»

«Մութլագա գարար էթտին իսէ կիրէրսին, լաքին մուսաատէ էյլէ, սանա խապէր վէրէյիմ քի, իչէրիտէ պիր գօմէտիա տէյիլ, ֆաճիա կէօրէճէքսին. իչէրիտէքի պիր գարը տէյիլ, էրքէք տիր, վէ փօլիսլէրին թէագըպինտէն ֆիրար էտիպ փէնճէրէտէն իչէրի կէլմիշ պիրի տիր, անլայապիլտի՞ն

մի, ագրապան Ռիչարտ տըր. պու հէյէթին իլէ կէօրիւնմէսէն տահա էյի օլուր։»

«Ռիչարտա՞ մը կէօրիւնմէյէճէյիմ, կիւնտէ օն տէֆա տէօյտիւյիւմ չօճուղա ըէսմիյէ՞թ մը կէօզէտէճէյիմ, քէնտի պէնտէն էյի պիր գըյաֆէթտէ տէյիլ, պրագ կիրէյիմ։»

Գարըլայլ պիր թարաֆա չէքիլտի։ Մէրգումէ իչէրի կիրտի վէ տօնա գալտը։ Ջօրապսըզ, տիզինէ գատար ֆանէլա պիր միսօ, օմուզունտա սաչագլը մավի պիր էօրթիւ, պաշընտա աճէլ աճայիպ պիր գալապալըգ։ Օլ պիրի իսէ գօփճալարը գօփմուշ իս ըէնկինտէ ճաքէթ, փանթալօն, էզիլմիշ չափգա, թագմա պըյըգ։ Նէ Ռոմատա նէ Նիստէ պէօյլէ պիր չիֆթ գարնավալ սէյր էյլէմէք հէր ատէմէ նասիպ օլմազ իտի։ Պունլար պիր գաչ տագիգէ պիր պիրինէ պագտըգտան սօնրա, «Պուրայա նէ՞ ագըլ իլէ կէլտին, տէլի՞ մի օլտուն Ռիչարտ» տէտի մէրգումէ։

«Փօլիս մէմուրլարը արգամա տիւշտիւլէր. պիր թէմիզ կէօմլէք պիլէ ալամատան սավուշտըմ կէլտիմ։»

«Պուրատա նէ՞ եափաճագըն, եարըն սօգագլարտա տավուլ չալըպ կէչէճէ՞քմիսին։»

«Էլիմտէն կէլիր իսէ էօյլէ պիր չէյ եափմայաճաղըմ։»

«Ուէսթլինէ կէլմէքլիկին իլէ օնուն արասընտա հիչ ֆարգ եօգ, էվվէլտէն պուրա կէլմիչ օլտուղընը հէր քէս պիլիյօր։»

«Եաշատըղըմ էօմր տայանըլաճագ չէյ տէյիլ, հէր սանիյէ իփ պօղազըմտա հիսս էտիյօրըմ, վէ ինսանլար արասընտա եիւզիւմիւ կէօսթէրէմէյօրըմ, քեաշքէ էօլսէմ տէ գուրթուլսամ։»

«Քիմի՞ն գապահաթը տըր, սէն էլին իլէ քէնտինէ տավէթ էյլէտին, օլ էտէպսիզ գըզըն արգասընա տիւշմէսէն պէօյլէ օլմազ իտի, պու հալինէ աճըմասամ սանա պիր տայագ տահա աթար իտիմ» տէտի Գօրնէլիա։

«Օլան օլտու, պանա պիրազ փարա վէրինիզ, պիր գաչ միլ ուզագտա պիր եէր պիլիյօրըմ, օրասը էմին տիր, օրատա գալըրըմ, քեաշքէ սապահլայըն եօլտա տօնմուշ պուլունսամ, գուրթուլուրըմ» տէտի Ռիչարտ։

«Պէօյլէ հավատա ինսան պիր քէօփէկի պիլէ տըշարը գօմազ Արչիպօլտ, պուրատա ալը գօմալըյըզ» տէտի Գօրնէլիա, զիրա մէրգումէնին գապահաթը լիսանընտա իտի, վէ եիւրէյինտէ տէյիլ իտի։ «Պէնիմ օտամըն արգասընտաքի քիւչիւք օտայա կիրսին, պէնիմ օտամտան կէչիպ կիթսին, վէ պէն քէնտինէ մուգայյէտ օլուրըմ» տէվամ էթտի Գօրնի։

«Լաքին եաթագ օտանըզտան կէչմէմէ միւսաատէ էտէ՞րմիսինիզ» տէտի Ռիչարտ։

«Հայտէ՛, հայտէ՛, տիւշիւնտիւյիւն չէյէ պագ, սայ քի փէք ումուրըմ իմիշ կիպի. քեաշքի պիրազ տահա քիւչիւք օլսան տա չու համագաթըն իչին սանա պիր էյի տէրս վէրսէմ, պէն եաթաղըմա եաթարըմ, իսթէտիյին գատար կէզ, պանա զիյան վէրմէզ, իշթէ կիտիպ օտայը հազըրլայօրըմ» տէտի վէ միւֆարագաթ էյլէտի։

Պէօյլէճէ գարարլաշտըրըլըպ Գարըլայլ իլէ Ռիչարտ եանտաքի օտայա կէչիպ թաամ էթտիլէր։ Թաամտան սօնրա, եօրղունլըգ, թաամ, պրանտի, վէ սըճագըն թէէսիրի իլէ Ռիչարտ սանտալիա իւզէրինտէ ույգույա տալտը, վէ Գարըլայլ ույանտըրմագա գըյմայըպ պէքլէր իքէն Ռիչարտ ույգուսընտա «Պէն տէյիլիմ, պէնի կէօթիւրմէյին, պէն եափմատըմ» տէյիւ պաղըրտը։

Գարըլայլ մէրգումը ույանտըրըպ եաթաղընա կէօթիւրտիւ, «Կէճէլէր խայր օլսուն, պիչարէ Ռիչարտ։»

ՖԱՍԼ 17

ՊԱՐՊԱՐԱՆԸՆ ԳԱԼՊԻ ՐԱՀԱԹԼԱՆԸՐ

Սապահ օլտու։ Գար հալա տէվամ իտիյօր իտի, Միս Գարըլայլ իսթիսնա օլարագ գահվէ ալթըսընը օտասընտա էյլէյիպ Ռիչարտա տախի վէրտի, պիրազտան Գարըլայլ եօգարը կէլիպ գօնուշմաղա պաշլատըլար, վէ Գարըլայլ թէքրար թէ-

էքիտ էտիպ «Րիչարտ, օ ատէմին Թօրն օլտուղունա էմի՞ն միսին» տէտի։

«Օնա հիչ, ասլա պիր շիւպհէ եօգ տըր, էկէր սիզէ նամուս օլմասա իտի, տիւն ագշամ պէրապէր կէզտիյի ատէմին խամինի տախի սէօյլէյէճէք իտիմ։»

«Սէօյլէ Րիչարտ, զիյանը եօգ, քի՞մ իտի։»

«Մէրգումը իքի տէֆա Սըր Ֆրանսիս Լէվիսըն իլէ պէրապէր կէօրտիւմ, պիր տէֆա պէօյլէ պիր գումարխանէնին գափուսընտա տուրուպ գօնուշույօր իտիլէր, պիր պաշգա տէֆա տա գօլ գօլա եիւրիւյօրլար իտի, զահիրէն փէք սըգը կէօրիւնիւյօրլար։»

Պու տագիգէտէ տըշարը մէրտէվէնտէն եիւքսէք պիր սէս իշիտիլտի, Րիչարտ տէհշէթլէ եէրինտէն սըչրատը, գիրա սէս փէտէրինին ղազապնաք սէտասը իտի։ Մէրգում «Գարլայլ նէ՞րէտէսին, պուրայա կէլ» տէյիւ կիւրլէյօր իտէ։

Գարլայլ պէլքի եօմրիւնտէ իլք տէֆա օլարագ շաշկընլըգ ալամէթի կէօսթէրիպ գափույա տօղրու սէյիրթտի, Րիչարտ իսէ հէման խաթաղըն ալթընա թէփիլտի։

Գարլայլ քէնտինի թօփլայըպ «Թելաշ էթմէ Րիչարտ, պէն կիտիյօրըմ րահաթ էթ» տէյէրէք հէմշիրէսինին օտասընտան կէչէրէք հէման գօլունը հաքիմին գօլունա թագըպ աշաղը կէօթիւրտիւ։

«Խայր օլա, Մր. Հէր պու գարտա գըյամէթտէ նէ՞ կէլիշ, թահրիք օլունմուշ կէօրիւնիւյօրսընըզ» տէտի։

«Նէ՞ օլաճագ, շու մէքթուպը օգու, չիմտի փօսթաճը կէթիրտի» տէյէրէք պիր մէքթուպ ուզաթտը, Գարլայլ ալըպ օգուտը, քի պիր տօսթ իմզասըյլա օլուպ օղլունըն Ուէսթլինէ կէլմիշ, եախօտ պիր իքի կիւնէ գատար կէլէճէյինի իխպար էթմէքտէ, վէ փօլիսլէր անլամագտան օրատան թէպտիլ էյլէմէսինի թավսիյէ էյլէմէքտէ իտի։

Գարլայլ իսթիհզա էտէր կիպի «Պէն օլսամ պէօյլէ իմզասըզ մէքթուպլարը աթէշէ աթմագտան պաշգա պիր շէյ եափմամ» տէտի։

«Լաքին քի՞մ տիր պունը եազան, վէ հագիգաթէն օ պուրտա՞ մը տըր, անլայամըյօրըմ» պաղըրտը հաքիմ,

«Քիմ եազարսա եազսըն, անըն Ուէսթլինէ կէլմէսի միւհթէմէ՞լ մի, աֆվ էտէրսինիզ հաքիմ էֆէնտի, պու իզտիրապլարը քէնտինիզ իւզէրինիզէ տավէթ էտիյօրսընըզ։»

«Նա՞սըլ քէնտի իւզէրիմէ տավէթ էտիյօրըմ, Հօլլիճօնը պէ՞ն մի գաթլ էթտիմ, պէ՞ն մի գանունտան ֆիրար էթտիմ, պէ՞ն մի ամէլէ գըյաֆէթիյլէ պուրալարա կէլտիմ, պու մէքթուպը պէ՞ն մի եազտըմ, տահա նէ՞ սէօյլէյէճէքսինիզ Գարլայլ։»

«Պէնի տինլէսէյօրսունըզ, հէր քէս սիզին Րիչարտա գարշը չօգ հիտտէթլէնմիշ օլտուղունըզը պիլիյօրլար, վէ սիզի հիտտէթլէնտիրմէք, թաճիզ էտիպ էյլէնմէք իչիւն պունլարը եափըյօրլար, շու գարտա պուրայա կէլտիկինիզի կէօրիւպ էփէյի քըզէնիզտէն կիւլմիւշ տիրլէր» տէտի Գարլայլ։

Հաքիմ ինատընտա րագմէն Գարլայլըն սէօզլէրինտէն միւթէէսսիր օլուր վէ էֆքեարընը թէպտիլ էտէպիլիր իտի։ Պիր տագիգէ տիւշիւնիւպ էլիյլէ մասայա վուրարագ «Պէօյլէ օլտուղունը պիլսէմ, պիւթիւն Ուէսթլին էհալիսինի պու կիւն մահքէմէյէ ճէլպ էյլէր հէպսին վէրտիրիր իտիմ, չիմտի փօլիս մէրքէզինէ կիտիպ խապէր վէրէճէյիմ քի, կէօզլէրինի տէօրթ աչսընլար։»

«Պունը տախի եափմայաճագսընըզ, Րիչարտըն պուրայա կէլմէսի միւհթէմէլ տէյիլ, լաքին կէլսէ պիլէ սիզ փէտէրի անը թագիպ էյլէրսէնիզ հէր քէս սիզի թագպիհ էտէճէք, պէօյլէ պիր շէյի եափմագտան էվվէլ ճիւմլէ տօսթլարընըզա վէտա էթմէլիսինիզ, չիւնքի քիմսէ սիզի տօսթ թանըմագա րազի օլմայաճագ տըր։»

«Լաքին նէմին էյլէտիմ» նիտա էթտի Հաքիմ։

«Սիզ փօլիսլիք էթմէյէ, եախօտ անը թագիպ էթմէյէ նէմին էթմէտինիզ, փօլիս քէնտի վազիֆէլէրինէ պագսընլար» տէյէրէք հաքիմին ղազապընը եավաշ եավաշ թէսքին էտիպ, պու մէքթուպը քիմսէյէ կէօսթէրմէմէսի իչիւն տախի իգնա էյլէտի, սօնրա մէրգումը գափույա գատար թէշեի էտիպ Րիչարտըն եանընա ավտէթ էյլէտի։ Գօրնէլիա հալա եանընտա օթուրըյօր իտի։

Ռիչարտ Գարլայլը կէօրտիւյիւնտէ «Նիթաէ՞ մի, պիր թէհլիքէ վա՞ր մը, ամա՜ն եա՜ Ռապպի, նէ գատար գորգտում, զանն էթթիմ քի, գանըմ տօնաճագ իտի, նէ՞ իչիւն կէլմիշ» տէյիւ սիւալ էյլէտի։ Գարլայլ վուգու ի հալի նագլ էյլէտի, վէ մէքթուպը տախի Թօրնըն իչի խտիյնէ իգնա օլտուլար։

«Վալլահը կէօրմէլիյիմ, միւմքին տէյի՞լ մի» տէտի Ռիչարտ։

«Զանն էտէրիմ պու տէֆալըգ օնտան վազ կէչմէլիսին Ռիչարտ, չիւնքի վալլահն հէյէճանընը սէթր էտէմէզ, վէ թէհլիքէլի օլուր։»

«Պարպարայը՞ տա մը կէօրէմէյէճէյիմ։»

«Խայր, օնու կէօրէպիլիրսին, պուրա չագըրմալըյըզ, լաքին նէ՛ ֆէնա հալտա, Պարպարա նա՞սըլ կէլէճէք։»

«Սէյլէրտէն վէ գարըը տագլարտան օլսա, պէնի կէօրմէք իչիւն կէչէր կէլիր, հէմ տէ մէսէրրէթլէ» տէտի Ռիչարտ։

«Էօյլէ իսէ եօլլայըպ չագըրալըմ, լաքին Միսիս Հէրէ անլաթմամագ իչիւն պիր պէհանէ լազըմ, սէնին խասթա օլտուղընը վէ Պարպարայը իսթէտիյինի սէօյլէյէլիմ, օլմա՞զ մը Գօրնէլիա» տէտի Գարլայլ։

«Իսթէրսէնիզ էօլտիւ, ճէնազէ ալայընա կէլէճէք տէյինիզ» ճէվապ վէրտի Գօրնէլիա։

Ընճամ Գարլայլ պիր թէզգէրէ իլէ արապասընը եօլլատը, վէ չօգ կէչմէտէն Պարպարա կէլտի, Գարլայլ մէրտիւմէյի գարշըլայըպ Ռիչարտ կէճէ նէ սուրէթլէ կէլտիյինի, կէճէ Գօրնէլիանըն օտասընըն եանընտա եաթտըղընը վէ փէտէրինին նէ սուրէթլէ կէլիպ կիթտիյինի նագլ էյլէտի, վէ անը եօգարըյա կէօթիւրիւպ, նէտէն սօնրա քէնտիսի սավուշուպ իշինէ կիթտի։ Օլ կիւնիւ հէմշիրէ իլէ պիրատէր պիրլիքտէ կէչիրտիլէր, վէ Ռիչարտըն թասմը եօգարը կէթիրիլտի, Գօրնէլիա տախի, չօգ վագթ եանլարընտա օթուրտու, Պարպարա Թօրնու նիճէ թէսատիւֆ էթտիյի հագգընտա սիւալլէր էտիպ, «Քեաշքի պիր եօլ իլէ ասըլ խտինի անլայապիլսէ իտին Ռիչարտ, եիւրէյիմ րահաթ էտէր իտի» տէտի։

«Օնու պիր քիմսէ իլէ կէօրտիւմ, օնա տա սիւալ էտէմէզ իտիմ, արալարը փէք սըգը օլուպ իքիսի տէ պիր գուշըն թիւյիւ կէօրիւնիւյօր իտի։»

«Քի՞մ իլէ կէօրտիւն» տէտի Պարպարա։

«Սըր Ֆրանսիս Լէվիսըն իլէ։»

«Քի՞մ իլէ տէտին, Սըր Ֆրանսիսի թանը՞րմըսըն» նիտա էթտի Պարպարա ֆէվգ էլ ատէ թէաճճիւպ իլէ։

«Էվվէթ, օնու թանըրըմ։»

Պարպարա զանն էտէրսին պիր խայալաթա տալտը, վէ պիր խայլը սօնրա «Պիրպիրլէրինէ պէնզէրլէ՞ր մի» տէյիւ սօրտու։

«Թապիի պէնզէր օլմալըլար, իքիսի տէ ֆէնա ատէմլէր։»

«Սիմաճա վէ վիճուտճա տէմէք իսթէյօրըմ։»

«Խայր, հիչ պէնզէմէզլէր, անճագ քի, իքիսի տէ ուզուն տըրլար։»

Պարպարա թէքրարէն տէրին միւթէլաայա տալտը, պիրատէրինին սէօզլէրի քէնտինի շաշըրմըշ կէօրիւնիւյօր իտի։

Ընճամ վագթ ագշամ օլտու։ Գար կիւնտիւզ պիրազ ֆէրաղաթ էյլէմիշ իսէ տէ եինէ եաղմայա պաշլամըշ իտի։ Ռիչարտ միւֆարագաթ իչիւն հազըրլանըպ իլք ֆուրսաթ իլէ պիր ատէս եօլլայաճագընը վատ էյլէտի, վէ պէօյլէ պիր մանթօ իչինտէ սարըլըպ «Ալլահա ըսմարլատըգ Պարպարա, էկէր պու կէլտիյիմի վալիտէմէ խապէր վէրիրսէն սէօյլէ քի էն պէօյլէ թէէսսիւֆիմ քէնտինի կէօրմէտիյիմ տիր» տէտի։

«Ալլահ սէնին իլէ օլսուն Ռիչարտ. սէնի հըֆզ էյլէսին» տէտի Պարպարա կէօզ եաշլարը տէօքէրէք։

Պատէհու Ռիչարտ Գօրնէլիանըն վէ Գարլայլըն էլլէրինի սըգարագ թէշէքքիւրլէր իլէ միւֆարագաթ էյլէտի։ Պարպարա եօգարը չըգտըգտա սօֆա խուզէրինէ գափանըպ չօճուգ կիպի աղլամագտա վէ քէնտի քէնտինէ «Պու կիւն հէր վագթտան զիյատէ մէյուսըմ, չիւնքի շիմտիյէ գատար Թօրնըն քի՞մ օլտուղընը քէշֆ էթտիմ զանն էտիյօր իտիմ։ Թօրն պաշգա պիր քիմսէ տէյիլ, Ֆրանսիս Լէվիսըն տէյիւ ինանմըշ իտիմ, զիրա Լէյտի Իզապէլին ֆիրար էթտիյի կիճէ պի-

րատէրիմ ինճէ պուրտա իտի վէ Թօրնը կէօրմիւշ իտի, էլպիսէսինի, էլինին պէյազլըղընը, հարաքէթինի, ինճիլիյինիւ թարիֆ էթտի, հէր թարիֆի Ֆրանսիս Լէվիսըն իտի, լաքին պու կիւն սէօյլէյօր քի, Ֆրանսիս Լէվիսընը թանըր, վէ Թօրն իլէ սըզը տօստ տըրլար, չիւնքի հիսապ էտիյօրըմ քի օլ կէճէ Լէվիսընըն խապասաթընա նարտըմ էթմէք իչիւն Թօրն տախի կէլմիշ»տէմէքտէ իտի։ Էնճամ Պարպարա աշաղը էնտի վէ Գարլայլ իլէ իքիսի պիրլիքտէ արապայա օթուրուպ հաքիմին էվինէ կիթտիլէր։Հաքիմ Հէր էվտէ տէյիլ իտի,Միսիս Հէր տախի նալընըզ գալմըշ վէ խօրղանըլըգ հիսս էթտիյինտէն խաթաղա կիթմիշ իտի, չէօյլէ քի Պարպարա նալընըզ օլարագ Գարլայլը միւսաֆիր գապուլ էյլէտի։ Իքիսի պիրտէն աթէշին գարշըսընտա տուրմագտա օլուպ, Պարպարանըն ֆիքրի կիւնտիւզիւն վագաալարը իլէ իշթիղալ էթմէքտէ, Գարլայլ իսէ քիմ պիլիր նէյլէր տիւշիւնմէքտէ իտի, պիր էյամ սիւքիւթ գալտըլար։ Էնճամ Պարպարա կէօզլէրինի գալտըրտըգտա, միւսաֆիրինին կէօզլէրինին քէնտինէ աթֆ օլունմուշ իտիյինի կէօրտիւ։

«Պարպարա պէնիմ զէվճիմ օլմագ իսթէ՞րմիսին» տէտի Գարլայլ իւք տէֆա սիւքիւթի իխլալ էտէրէք։ Պու սէօզլէր րահաթ վէ ատէթա պիր չէյ թէքլիֆ էտիյօր կիպի թէլէֆֆիւզ օլունտըլար, լաքին Պարպարանըն գալպինէ օլան թէէսիրի սիմաըընա վէրտիյի թէպտիլաթ, գըզարթը վէ ալաիմ ի սաատէթ աճաիպ իտիլէր. պիր տագիգէ սօնրա քհաֆֆէսի կէչիպ նէրինէ հիւզն վէ մէյուսիյէթ գաիմ օլտու վէ մէրգումէ «Խայր» տէյիւ ճէվապ վէրիպ պիր տագիգէ սիւքիւթտէն սօնրա «Պունը թէքլիֆ էթտիյինիզ իչիւն թէշէքքիւր էյլէրիմ, չօգ ալիճէնապ պիր զաթսընըզ»տէյիւ իլավէ էթտի։

Գարլայլ մէրգումէյի գօլու իչինէ ալըպ պաշընը նիւզինէ նազլաշտըրարագ, «Նէ՞ մանի վար տըր Պարպարա » տէտի։

Պարպարա թէքրար գըզարըպ սիւքիւթ էյլէտի։

«Սէօյլէյինիզ Պարպարա, էվվէլճէ թէէհհիւլ էթմիշ օլտուղըմ իչի՞ւն մի րէտտ էտիյօրսըն։»

Մէրգումէ կէօզլէրինտէն նաշլար ագարագ «Խայր, խայր օլ կէճէքի հալիմ իչիւն, օնու ունութմուշ օլամազսընըզ, պէնիմ ֆիքրիմտէ աթէշ նազըլար իլէ հաքք օլունմուշ տըր, քէնտի նիւրէյիմի ֆաշ էտէճէյիմ խաթըրըմտան կէչմէզ իտի, օլ կէճէքի վուգուաթ օլմասա պու թէքլիֆի էյլէմէզ իտին» տէտի։

Գարլայլ «Պարպարա պիլիյօրմուսընքի սէնի սէվիյօրըմ վէ տիւնխատա սէնտէն պաշգա քիմսէ իլէ թէէհհիւլ էթմէք իսթէմէմ, խայր Պարպարա, սաատէթ էլիմիզտէ իքէն խայալաթ իչիւն անը աթմայալըմ» տէտի։

Մէրգումէ աղլամագտա տէվամ էտիպ պաշընը գօլու իւզէրինէ գօյարագ, «Սաատէ՞թ մի... սէնին իչիւն սաատէթ օլաճա՞գ մը» տէտի։

«Էվվէթ պէօյլէ վէ տէրին պիր սէաատէթ։»

Մէրգումէ Գարլայլըն ճիտտիյէթինի զաթէն էյի պիլիր իտի, չիւնքի իսէ կէօզլէրինտէն կէօրիւյօր իտի. փարլագ սիմաըընտա սէնէլէրտէն պէրու հասրէթ էյլէտիյի մէսուտիյէթ թէպէսսիւմիւ նիւմայան օլտու։

«Պարպարա պէնի հալա սէվէ՞րմիսին։»

«Չօգ զիյատէ... չօգ չօգ զիյատէ։»

Գարլայլ մէրգումէյի նիւրէյի իւզէրինէ թութտը, Պարպարանըն գալպի էնճամ րահաթ էթտի, չու վազիյէթտէ էպէտէն գալմագ միւմքին օլսա գըմըլտանմայարագ գալըր իտի։

ՖԱՍԼ 18

ԳԱՐՏԱ ՏՕՆՈՒՊ ԷՕԼՄՈՒՇ

Գար ֆուրթունասը ֆէրաղաթ էթմիշ օլուպ,գար տանէլէրի չէմսին փէրթէվլէրինի աքս էթմէքտէ իտիլէր։ Միսի՞Հէրին կէօզլէրինտէն մէսէրրէթ վէ քէտէր կէօզ նաշլարը ագմագտա վէ հաքիմ Հէր տախի մէսրուր կէօրիւնմէքտէ իտի,զիրա Մր. Գարլայլըն Պարպարայա օլան թէքլիֆինի իշիթմիշ

խոսէր։ Օլ էսնատէ Օթուէյ Պէթէլ ատէթի իւզրէ ավ էլ-պիսէսի կիյինմիշ օլարագ իչէրի կէլիպ «Եօլտա պիր ճէնա-զէ պուլունմուշ, իշիթթինի՞զ մի» տէտի։

«Ճէնազէ՞ մի... Նէ՞րէտէ։»

«Հօլիճօնըն գուլիպէսինտէ եագըն եօլուն եանընտա, պիր էճնէպի օլմալը քի եօլու շաշըրըպ տօնմուշ գալմըշ, հէր քէս կիտիպ պագըյօրլար. միսքին ճաքէթլի, ուզուն պըյըգլը պիր էճնէպի իմիշ, պէն տէ կէօրտիւմ։»

«Մութլագ տիւն կէճէքի րասթ կէլտիկիմ հէրիֆ տիր» տէտի հաքիմ, «Թամամ տէտիկինիզ կիպի պիրի իտի, զալի-պա պիրազտա շաշկընճա իտի, չէմսիյէմէ չարփըլտը ազ գալ-տը եըգըլըյօր իտի, պէն պաղըրտըմ քէնտիսինէ պիր սէս չըգարըպ աճէլէ գաչըպ կիթտի» տէտի հաքիմ։»

Պու միւքեալէմէ էսնասընտա Փարպարանըն պէնզի քիւլ քէսիլիպ Գարլայլըն եիւզիւնէ պագտը. մէրգում իսէ գալ-գըպ չափուճագ պագըպ կէլտի քի Ռիչարտ տէյիլ պաշգասը իմիշ։

Օլ կիւնիւ Գօրնէլիանըն նէզլէսի սայ քի կէչմիշ օլուպ, պիրատէրի իլէ սըգչամ թաամընտան սօնրա օթուրըր իքէն Գարլայլ մէրգումէյէ խիթապէն, «Գօրնէլիա, Իզապէլ իլէ թէհհիւլ էյլէտիկիմտէ սանա էվվէլճէ խապէր վէրմէտիկիմ իչիւն, պէնի թազիրլէմիշ իտին, պու սէպէպտէն պիր տահա պէնի գապահաթլը միւթթէհիմ օլմագ իսթէմէմ, զանն էտէ-րիմ օնու հալա աֆվ էթմէտին» տէտի։

«Վէ աֆվ էթմէյէճէյիմ, պէն օլ մուամէլէյէ սէզա տէյիլ իտիմ։»

«Պու սէպէպտէն պէն քէնտիմ պիլիր պիլմէզ սիզէ տէ մալիւմաթ վէրիյօրըմ քի, իքինճի տէֆա թէհհիւլ էթմէք նիյէթինտէյիմ։»

Միս Գարլայլ եէրինտէն սըչրատը, պուրնունտան կէօզ-լիւյիւ վէ գուճաղընտան տիքիշ սէփէթի եուվարլանըպ եէ-րէ տիւշտիւ, վէ կէօզլէրի եէրինտէն օյնայարագ «Նէ՞ սէօյ-լէտին» տէյիւ պաղըրտը։

«Թէհհիւլ էթմէք իւզրէ իմ։»

«Սէ՞ն։»

«Պէ՛ն, նէ՞ վար, փէք աճայիպ պիր վագաա՞մը տըր։»

«Ագլընը պաշընա թօփլա, պէօյլէ պուտալալըգտան վազ կէչ, պիր տէֆա սընատըն եէթի՞շմէտի մի քի, թէքրարէն պաշընը իլմէք իչինէ գօյաճագսըն։»

«Պագ Գօրնէլիա, պէօյլէ չէյլէրի սանա սէօյլէմէտիկիմէ հագգըմ եօ՞գ մը իմիշ։ Պէն չօճուգ իքէն նա՞սըլ մուամէլէ էտէր իտին իսէ, շիմտի տէ էօյլէ եափարսըն,

«Չօճուգ կիպի մուամէլէ էտէնէ չօճուղա կիպի մուա-մէլէ էտէրլէր, պիրինճի տէֆա թէհհիւլիւնտէ սէնի թէճէն-նիւն էթմիշ զանն էթտիմ իտի, շիմտի պիւթիւն պիւթիւնէ չըլտըրըմըշսըն։»

«Չիւնքի սէն պէքեար գալմագը թէրճիհ էյլէտին, հէր քէս տէ էօյլէ էթմէլի տէյի՞լ մի, սէն եալընըզ մէսուտ օ-լուրսըն, պէն զէվճէմ իլէ մէսուտ օլուրում։»

«Շէօյլէքի սավուշուպ կիթսին, սէնի րիւսվայ էյլէսին։»

Գարլայլ գաշլարընը չաթտը իսէտէ, եինէ սէպաթընը էլէ ալարագ սաքին պիր թարզ իլէ «Պու տէֆաքի ինթի-խապըմտա էօյլէ պիր գօրգու եօգ տըր» տէտի։

Միս Գօրնի պիր տահա սըչրատը, էլլէրի տիթրէյիպ եիւզիւնիւն ազալէթլէրի էնվաի շէքլէր ալարագ «Պու տէ-ֆաքի քի՞մ տիր, սէօյլէ պագալըմ» պաղըրտը։

«Պարպարա Հէր։»

«Քի՞մ։»

«Սաղըր տէյիլսին Գօրնէլիա։»

«Սէն տէ ագըլլը տէյիլսին։»

«Թէշէքքիւր էտէրիմ» տէտի Գարլայլ ասլա թահրիք օլունմայարագ։

«Էվվէթ, հէմ տէ ահմագսըն, էնճամ պու գատար վագթ էթրաֆընա ալ գուրան պիր գըզա եագալանտըն։»

«Մէրգումէ էթրաֆըմտա ալ գուրմատը, էօյլէ եախսա ասլա Միսիս Գարլայլ օլամազ իտի, իւչ վագթլարտա հագ-գըմտա նէ տիւշիւնմիւշ իսէ տիւշիւնսիւն, սօնրատան հիչ պիր ալամէթ կէօսթէրմէտի, վէ շիմտի պէօյլէ պիր թէքլի-

ֆի սէն նէ գատար ձէմուլ էտէր իսէն, օնտան զիյատէ ձէմուլ էթմէզ իտի։»

«Քէնտինի պէյէնմիշ, նազլը, ֆօտուլըն պիրի։»

«Տահա պաշգա պիր տէյճէկ յին գա՞լմատը մը։»

«Հիչ տէյիլ իսմինտէ լէքէ օլմայան պիրինի ալմալը իտին, եօյլէ պիր պիրատէրի օլմագ չօգ չէրէ՞ֆ մի տիր։»

«Օ Պարպարայա պիր լէքէ տէյիլ, վէ զէման կէլէճէք քի Ռիչարտտա տախի պիր լէքէ օլմայաճագ։»

«Տօնուզլար տա ուչապիլիր, նէ՞ զէման.»

«Իքինճի գօնուշմագ իսթէտիյիմ խուսուս սէնին նէրտէ իգամէթ էտէճէյին հագգընտա տըր, զանն էտէրիմ քէնտի էվինէ կիթմէլիսին։»

Գօրնէլիա գուլագլարընա ինանմայօր իտի, պիւս պիւթիւն սընըրլարը թահրիք օլունուպ, «Էվիմէ կիթմէ՞ք մի, պիր եէրէ կիթմէմ, Իսթլինտէ գալաճաղըմ» պաղըրտը։

Գարլայլ պաշընը սալլայարագ «Պու գապիլ տէյիլ» ճէվապ վէրտի։

«Բի՞մ տէյօր։»

«Պէն տէյօրըմ։ Սէնի հիչ պիր վէճհլէ իթհամ էթմէք իսթէմէմ, Գօրնէլիա շու վար քի, սէն տախմա պիր էվին միւտիրէսի վէ սահիպէսի օլմուշըն, վէ եօյլէ տախի գալմագ իսթէրսին, պիր էվտէ իքի սահիպ օլամազ, վէ օլամայաճագ տըր։»

«Էվվէլճէ պէօյլէ սէօյլէմէտի իտին։»

«Էվվէլճէ պու մէսէլէ հագգընտա պիխապէր իտիմ, թէճրիպէ պանա չօգ շէյ էօյրէթտի։»

Գօրնէլիա արթըգ իսրարըն ֆայտէսիզ օլտուղունու կէօրիւպ աղլայարագ, վէ տուտագլարը արասընտան Պարպարայա վէ պիրատէրինէ ախտ օլմագ իւզրէ, պազը իւլթիֆաթլար տահա գաչըրարագ կիտիպ Ճօյսը պուլտու վէ «Ճօյս, էֆէնտին եինէ պիր համագաթ նափաճագ, պու սէպէպտէն Իսթլինտէն կիտէճէյիմ, պէնիմ իլէ կէլի՞ր միսին, պուրատա՞ մը գալըրսըն» տէտի։

Ճօյս հայրէթլէ պագարագ «Նէ՞ տէտինիզ մատամ, էֆէնտի նէ՞ նափաճագ տէտինիզ։»

«Իքինճի պիր սէրսէմլիք նափաճագ, քէնտի քէնտինի պիր գարըյա պաղլայաճագ, անլատը՞ն մը, պուրտա՞ մը գալըրսըն, պէնիմ իլէ կէլի՞ր միսին։»

«Մատամ սիզին իլէ կէլիր իտիմ, լաքին։»

«Լաքին նէ՞ վար։»

«Լէյտի Իզապէլէ էթտիյիմ վատ։ Մէրգումէ կիտէր իքէն պէնտէն վատ ալտը քի, չօճուգլարընըն եանընտա գալայըմ։»

«Պուրայա պաշգա պիր հանըմ կէլտիյինտէ, սէնի պուրատա պըրագաճաղընը պիլի՞յօրմուսըն։»

«Եօյլէ իսէ սիզէ սօնրա ճէվապ վէրիրիմ» տէտի Ճօյս։

Օլ կիւնիւ Ճօյս մէսէլէյի Գարլայլա պէյան էտիպ, րէյինի սիւալ էյլէտի, վէ «Խայր Ճօյս, պուրատա չօճուգլարըն եանընտա գալմալըսըն» ճէվապընտան մէմնուն օլարագ՝ օտատան տըշարը չըգտը։

ՖԱՍԼ 19

ՄՐ. ՏԻԼԻՆ ԻՇԼԷՄԷԼԻ ԿԷՕՄԼԷՅԻ

Ցունիս այընըն կիւզէլ պիր սապահընտա Ուէսթլին չէնլիք վէ հարաքէթ իչինտէ իտի։ Էհալի կիյինիպ սիւսլէնմիշ օլարագ Սէնթ Ճուտա քիլիսէսինէ, Մր. Գարլայլըն Պարպարա իլէ օլան թէէհհիւլիւ զիյնէթինտէ հազըր պուլունմագա գօշմագտա իտիլէր։

Գօրնէլիա ատէթա քէնտինի պիր մաթէմ հալինտէ հիսս էյլէյիպ, քիլիսէյէ կիթմէմէյէ գարար վէրմիշ իտի, «Պէնիմ հուզուրըմ օլմայարագտա պիր պիրլէրինէ րապթ օլունապիլիրլէր» տէյիւ տիւշիւնիւյօր իտի։ Ճօճուգլար տախի իքինճի պիր վալիտէյէ մալիք օլմագ պէտպախթլըգլարընտա պուլունտըգլարընտան, օնլարա տախի պիչարէ Նազարըյլա պագարագ էվինէ տավէթ էյլէմիշ, միւրէպպիյէ վէ Ճօյս տախի պէրապէր կէլմիշ իտիլէր։ Մէրգումէ պու վագըթտա քէնտի խանէսինէ կէչիպ եէրլէշմիշ իտի։

Մր. Տիլ օլ կիւնիւ Թագէ պիր գաթ պօնժուր Թագը-

մը, պէյազ եէլէք, կէօքսիւ իշլէմէլի պիր կէօմլէք կիյինմիշ վէ ալթուն տիւյմէլէր թագընմըշ օլարագ տիւյիւնէ կիթմէյէ հազըրլանմըշ իտի։ Մէրգում իխթիյարճա պիր ատէմ օլուպ, էսկի ատէթլէրէ չօգ հիւրմէթի օլտուղընտան էվվէլճէ կի- տիպ Գօրնէլիայը շու միւնասէպէթլէ թէպրիք էթմէյի ֆարզ սայմըշ իտի, պինաէն ալէյհ սաաթ 10տա Գօրնէլիանըն օ- տասընա տիւխուլ էյլէտի քի, մէրգումէ իքի էլլէրինի տիզի իւզէրինէ գավուշտուրմըշ օթուրըյօր իտի։ Պիչարէ իխթիյար աղզընը աչմայա գալմատը, Գօրնէլիա քէնտինի կէօրիւր կէօրմէզ «Աճապ, սանա նէ՞ օլտու քի, էօրտէք եավրուսը կիպի քէնտի քէնտինի փարլաթմըշսըն» տէտի։

«Տիւյիւնէ կիտիյօրըմ Միս Գօրնէլիա, խապէրինիզ եօ՞գ մը, շիմտի քիլիսէյէ կիտէճէյիզ, սօնրա Միսիս Հէր պէնի թաամա տավէթ էյլէտի, ֆազլա պիր սիւսիւմ եօգ, տէյի՞լ մի։»

«Սիւսիւն եօ՞գ մը, սիւս տէյիլ տէ օ նէ՞ տիր, պանա պինլէրճէ լիրա վէրսէլէր քէնտի քէնտիմի պէօյլէ ալէմէ սէյրան էյլէմէմ, սօգագտա հէփ հաշէրաթ արգանա տիւշէ- ճէքլէր վէ կիւլէյի տէյիւ էթրաֆընտա պիր ալայ խափա- ճագլար, սէնին սիննինտէ օլան պիր ատէմին՝ իշլէմէլի կէօմ- լէք կիյմէսի, նէ՛ կիւզէլ, պաշընա պիր գաչ տա կիւլ թա- գընմալը վէ ճաքէթինի գույրուղընա տա պիրէր չէլէնք գօ- մալը իտին։»

«Ճաքէթիմ փէք սատէ տիր, Միս Գօրնէլիա» մըրըլ- տանտը պիչարէ։

«Սատէ տիր էօյլէ եա, սատէ տէյիւ սէն նէյէ՞ տէրսին, օլմազսա օնուն տա էթրաֆընը իշլէթտիրէ իտին, ալթուն խափրագլար վէ ալթուն չիչէքլէր թագա իտին, եէլէյինէ, կէօմլէյինէ թամամ ույղուն կէլիր իտի, պէն տէ պիր գաթ պէյազ ճանֆէս էլպիսէ քէստիրէյիմ, իւզէրինի պէզէլիա վէ լիմօն չիչէքլէրի իլէ թէզյին էտէյիմ, իքիմիզ պիրտէն սօ- գագլարա տիւշէլիմ, պիր պիրիմիզէ ույարըզ, օլմա՞զ մը։»

«Լաքին ինսան պիր տիւյիւնէ տավէթ օլունտուղընտա պիրազ կիւզէլ կիյինմէսի ֆարզ տըր, տավէթ էտէնէ հիւր- մէթ տէմէք տիր։»

«Հէր քէս տիւյիւնէ արփա թօրպասը կիյինիպ կիթսին տէմէյօրըզ, լաքին հէր շէյին պիր էօլչիւսիւ վար, սէն գաչ եաշընտասըն պիլի՞յօրմուսըն։»

«60 եաշընտայըմ։»

«Պիրազ տահա եօգարը չըգ, սէնին կիպի պիր իխթիյա- րա պէօյլէ թէզյինաթ եագըշը՞ր մը, Ուէսթլինէ կիւզէլ պիր էյլէնճէ օլաճագսըն, տըգգաթ էթ քի, չօճուգլար արգանա պիր թէնէքէ պաղլամասընլար։»

Մր. Տիլ միւպահէսէյի թէպտիլ էթմէք իսթէյօրտը, պիչարէ իչէրի կիրէր իքէն էլլէրինտէ պէյազ էլտիվէնլէր տէ վար իտի, պէրէքէթ վէրսին կիւրիւլթիւյիւ կէօրիւր կէօրմէզ օնլարը պիր եօլ իլէ ճէպինէ սօգուշտուրապիլտի, եօգսա պիր ֆուրթունա տա օնլար իչիւն գօփաճագ իտի։ Էնճամ ասըլ մագսէտինէ կէլէրէք «Միս Գօրնէլիա, պուրայա կէլտիմ քի, շու մէսուտ կիւն իչիւն սիզէ թէպրիքաթըմը թագտիմ էտէյիմ, Ալլահտան թէմէննի էտէրիմ քի, Մր. Գարլայլ, զէվճէսի վէ սիզ Մատամ...։»

«Է՜հ, քեաֆի տիր, ուզաթմա, պու կիւն պիզէ թազիյէ վէ թէսէլլի լազըմ, օ պիրի տէյիլ, քեաշքի Արչիպօլտը տար աղաճընտա կէօրսէմ տէ պու կիւնիւ կէօրմէսէ իտիմ։»

Տիլ ճէվապէն «Աման Միս Գօրնի, նէ՞ սէօյլէյօրսունըզ» տէյէրէք Պարպարայը մէտհ էթմէյէ, վէ Գօրնիյի թէսքինէ չալըշտը իսէ տէ, ֆախտէսիզ օլտուղունու կէօրիւպ ուսուլճա սավուշտը վէ քիլիսէյէ կիթտի։

Սէնթ Ճուտա քիլիսէսի գալապալըգ իլէ տօլմուշ իտի, հէր քէս, էրքէք վէ գատըն օրայա գօշմագտա, տավէթլի- լէր, սէյիրճիլէր, իչէրիյի վէ տըշարը հավլույը տօլտուր- մուշ օլտուգլարը կիպի, մէզար թաշլարը իւզէրի տախի ին- սանլար իլէ տօփ տօլու իտի, սաաթ 11է կէլտի։ Էնճամ ա- րապա սէտալարը իշիտիլտիքտէ, քիլիսէ խատէմէլէրի եօլ աչմագա պաշլատըլար։ Մր. Գարլայլ սաքին վէ նէճիպ պիր հէյէթ իլէ կէլիպ իչէրի կէչտի։ Պարպարա իսէ պէյազ իփէք վէ թուրունճ չիչէքլէրի իչինտէ մէլէք կիպի կէօրինմէքտէ իտի, շու արա մէրգումէնին տէրունինտէքի սաատէթի քի՞մ

խայալ էտէպիլիր։ Միսիս Հէր սարարմըշ պէնզի իլէ Սըր Ճօնըն գօլունա տայանմըշ օլարագ կէլտի, Մր. Հէր ազամէթ վէ, թէմքին իլէ կէլտի, քէզա կէլին վէ կիւվէյի եանընտա տուրաճագ օլան գըզլար վէ կէնճլէր զայէթ շիք վէ միւքէմ-մէլ կիյինմիշ օլուպ, Ուէսթլին չօզտան պէրու կէօրմէտիյի պիր մէնզարէյի թէմաշէ էյլէմէքտէ իտի։ Նիքեահ խըզմէթի վագթը կէլմիշ օլուպ րէիսի րուհանի թագրիրլէրի ալմաղա պաշլատը, վէ Պարպարայա «Անը սէվիպ, անա խըզմէթ, հիւրմէթ վէ իթաաթ էտէճէ՞ք միսին, վէ պիւթիւն էօմրիւն-տէ եալընըզ զէվճին տէյու անա նազար էտէճէ՞ք միսին» տէյու սիւալ էյլէտիյինտէ «Էվվէթ էտէճէյիմ» ճէվապը էթ-րաֆտաքիլէրին իշիտէպիլէճէյի տէրէճէտէ գուվվէթ վէ ճիտտիյէթ իլէ վէրիլտի։

Քիլիսէտէն չըգտըգլարընտա հէր քէս հուրրա՛ պաղըրըշ-տըլար, Պարպարա ֆիթուհաթլա կէօզլէրինի էթրաֆա աթֆ էտիպ վէ պիւթիւն էօմրիւնտէ հասրէթ չէքմիշ օլտուղու եիւզիւք փարմաղընտա օլարագ, օլ մէֆթունու օլտուղու զաթըն գօլու իչինտէ արապայա պինիպ միւֆարէգաթ էյ-լէտիլէր։

ԻՒՉԻՒՆՃԻ ՔԸՍԸՄ

ՖԱՍԼ 1

ՇԹԱԼՔԷՆՊԷՐԿ ՊԱՆԵՕԼԱՐԸ

Պիր սէնէ տահա միրուր էյլէտի։

Ալմանեանըն սէյֆիյէ մահալլէրի սէյեահլար իլէ տօլ-մագտա իտիլէր։ Ալ էլ խուսուս մէվսիմ կիւզ օլուպ Ինկիլիզ-լէր քէնտի սօղուգ մէմլէքէթլէրինի թէրք իլէ զըրլանկըճլար կիպի սիւրիւ սիւրիւ օրալարա ճէմ օլմագտա իտիլէր։ Պու սայֆիյէլէր արասընտա Շթալքէնպէրկ նամինտէ ուֆագ պիր գարիյէ մէվճուտ օլուպ, սէյեահլար իլէ մալամալ իտի։ Պու գարիյէնին արազիսի Շթալքէնպէրկ նամինտէ պիր ասըլզա-տէնին մալի օլուպ սաիր պանեօ մահալլէրինտէ պուլունտըղը կիպի պուրատա տախի աղաճլըգլար, մէնզարէլէր, պալօլար, չալգը մահալլէրի, հօթէլլէր, գաֆէ շանթօնլար, գումարխա-նէլէր, կէշթ ու կիւզար մահալլէրի վէ մաատէն սուլարը մէվ-ճուտ իտի։

Իշպու մաատէն սուլարընըն քեաֆի տէրէճէտէ իսթիմալ օլունտուղու հալտէ, Նիզուլ իլլէթինտէն աշգ ու սէվտա սըթմասընա գատար հէր իլլէթէ շիֆաեապ օլտուղը ղազէ-թալարտա իլան օլունուր վէ պունա իթիմատ օլունուր իտի։

Պարօն Շթալքէնպէրկին հէնուզ օթուզ եաշընտա պիր օղլու օլուպ, հիչ պիր խուսուստա քէսպ ի իշթիհար էթմէ-

միշ, հալընգ էյի պիր պըյըգ գըվըրմագ վէ հէյիպ ինմէքլէ մէշհուր իտի: Միւմաիլէյհ Գօնթ Օթթօ Ֆօն Շթալքէնպէրկ թէսմիյէ օլունուպ իշի կիւճիւ օրտա պուրտա կէզմէք, վէ հէր քիմ տավէթ էյլէրսէ հօթէլլէրտէ սօֆրատա պուլունմագ իտի, պու տավէթլէր իսէ սայ քի հէր կիւն էքսիք օլմազ իտի, զիրա Գօնթ Ֆօն Շթալքէնպէրկ իսմինի իշիտէն քիմսէ հէման անըն իլէ ալագա փէյտա էթմէյի քէնտինէ պէօյիւք պիր շէրէֆ ատտ էտէր իտի:

Լուտվիկ Պատ հօթէլինտէ Գրօսպի իսմինտէ պիր զէնկին Ինկիլիզ ֆամիլյասը սաքին օլուպ, գօճա գարը, պիր թէք գըզը, պիր միւրէպպիյէ վէ իւչ խըտմէթքեարտան իպարէթ իտիլէր: Մր. Գրօսպինին Ինկիլթէրրայը նէ սէպէպէ մէպնի թէրք էթտիյինի պիլմէզ իսէք տէ, սէնէլէրտէն պէրու միւմաիլէյհ օրատա, պուրատա սաքին օլուպ, Ինկիլթէրրայա ավտէթտէն իմթինա էթմէքտէ իտի: Միսիս Գրօսպի իսէ, ճալիպ, տիլպազ վէ չէնմէշրէպ պիր գատըն օլուպ, քէրիմէի միւհթէրէմէլէրի տախի անճագ 17 սիննինտէ, պօյը պօսը յէրինտէ, սահիպէ ի հիւսն ի ճէմալ, ֆազլ ու քէմալ պիր գըզ իտի: Մէրգումէ՝ ամճասընտան 20,000 լիրա թէվէրրիւս էյլէմիշ օլուպ, վալիտէսինին վէֆաթը վուգուընտա, շու մէպլաղա 10,000 տահա իլավէ օլունաճագ իտի:

Գօնթ Օթթօնըն գուլաղընա պու 30,000 լիրանըն սէսի հէթիշտիյինտէ մէսէլէ պաշգալաշըպ պըյըգլարը տահա զիյատէ գըվըրմաղա վէ կէօզլէրինի մատմուազէլ Հէլէնտէն այըրմամաղա պաշլատը: Օթուզ պին լիրա վէ մայէթինտէ պիր կիւզէլ գըզ, իշթէ թամամ իսթէտիյիմ շէյ տէյիւ քէնտի քէնտինէ սէօյլէնիր իտի: Միւմաիլէյհ շու թէվաթուրըն ճիտտէն սահիհ իտիյինի անլատըղընտա, արթըգ Գրօսպի աիլէսինտէն այրըլմազ վէ մուգապէլէթէն օնլար տախի անը պրագմագ իսթէմէզլէր իտի, ախէր միւսաֆիրլէր իսէ չէշմի հասէտլէ անլէրէ նազար էտէրլէր իտի: Պիթթապի հէման պալօլար թէրթիպ օլունուպ հէփ Ինկիլիզ վէ Ֆրանսըզլար տավէթ օլունտու, վէ պալօստան պիր գաչ կիւն սօնրա, Միս Հէլէնէ Գօնթէսլիք թէքլիֆ օլունուր օլունմազ պիթթապի

գապուլ օլունտու: Մր. Գրօսպի հէր նէ գատար «Գըզ քիւչիւք տիր, պիր գաչ սէնէ թէէխխիր էտէլիմ» խօլլու իթիրազաթտա պուլունմագ իսթէտի իսէտէ, Միսիս Գրօսպի «Խայր խա՛յր, թէէխխիր էթմէյէ կէլմէզ էլիմիզտէն գաչըրըրըզ, հէր զէման Գօնթ Ֆօն Շթալքէնպէրկլէր էլէ կէչմէզ: Գօնթէս Ֆօն Շթալքէնպէրկ, տիւշիւն, նէ՛ տէպտէպէլի իսմ» տէյու ճէվապ վէրտի:

«Քեաշքի շու տէհշէթլի պըյըգլարընը պիրազ քէսսէ իտի» տէտի Մր. Գրօսպի:

«Տիւշիւնտիւյիւն շէյէ պագ. Հէլէն օնլարտան խօշլանըյօր, ասըլ կիւճլիւք շու միւրէպպիյէ տիր:»

«Նի՞չիւն, նէ՞ վար տըր:»

«Պի՞լմէյօրմուսընըզ քի, օնու պիզ սէնէնին սօնընա գատար թութմուշ իտիք, շիմտի իսէ թէրք էտէճէյիզ, եա օնա պիր իշ պուլմալը, եա մաաշընը վէրմէլիյիզ:»

«Քեաշքի Հէլէն թէէհհիւլ էթմէսէ տէ, օլ միւրէպպիյէ իլէ պէրապէր գալսա հագգընտա տահա խայըրլը օլուր, գըզլարըն պու գատար քիւչիւք թէէհհիւլ էթմէսի հիչ խօշ տէյիլ տիր, պիլմէմ պու մէսէլէյէ տաիր Ինկիլիզ տօսթլար նէ՞ տէյօրլար:»

«Հէլէնին սիննինի խապէր վէրմէզսէն, քիմսէ օլ գատար քիւչիւք օլտուղընը խաթըրտան կէչիրմէզ, Ինկիլիզլէրէ կէլինտիքտէ, հէր քէս անըն պու պախթընա հասէտ էթմէքտէն պաշգա՞ պիր շէյ տէտիյի եօգ տըր:»

Այնի վագթտա Հէլէն միւրէպպիյէնին օտասընա գօշուպ «Մատամ իշիթտինի՞զ մի, թէէհհիւլ էտիյօրում» տէյիւ նիտա էյլէմէքտէ իտի:

Միւրէպպիյէ սարարմըշ մահզուն սիմասընը գալտըրըպ «Ճիտտի՞ մի սէօյլէյօրսըն Մատմուազէլ» տէյիւ սօրտու:

«Էվվէթ, սահիհ տիր, հէմ վալիտէմ տէյօր քի, պու կիւնտէն իթիպարէն տէրսլէրիմ խիթամա կէլմիշ տիր:»

«Լաքին Հէլէն, սէն տահա քիւչիւքսիւն:»

«Մատամ, պու սէօզլիւ մէյտանա աթմայընըզ, զաթէն փէտէրիմ տախի պու սէպէպտէն չօգ իթիրազ էտիյօր» ճէվապ վէրտի Հէլէն:

Մատամ Թէսմիյէ օլունան շու մուրէպպիյէ ղայէթ մուքէմմէլ Ինկլիզճէ Թէքէլլում էտիյօր իտի։ Մէրգումէյէ էյի տըգգաթ էտինիզ, Թանը՞յօրմուսընըզ, էյ պու հիքեայէյի օգույան տօսթում, «Խա՛յր, Թանըմամ» տէյէճէքսին, լաքին փէք էյի Թանըրսընըզ, պազընըզ, մէրգումէ ԼԷՅՏԻ ԻԶԱՊԷԼ ՎԷՅՆ տիր։

Նէ՛ աճաիպ Թէպտիլաթ, չմէնտիֆէր գազասը անը Թանըլմազ հալէ կէթիրմիշ, տէրտ, միհնէթ իլէ էքսիկլինի Թէմամլամըշ տըր, նէօրիւր իքէն պիրազ Թօփալլայօր, վէ պէլի պիւքիւլմիւշ օլտուղը իչիւն չօգ գըսսա կէօրիւնիւյօր, չէնէսինտէն խօգարը տօղրու չիրքին պիր խարա խէրի սիմասընը պօզմուշ, վէ տիշլէրինտէն պիր գաչը գըրըլմըշ օլտուղընտան Թէլէֆֆիւզիւ տախի Թէպտիլ օլմուշ, սայ քի պէյազլանմըշ օլան սաչլարը պիր պէօյիւճէք չափգա իլէ սէթր օլունմուշ տըր։ Քէնտիսի տախի Թանըլմազ շիւպհէսինտէն արի օլմազ իչիւն շու Թէպտիլաթը Թէզհիտ էթմէյէ սայ էտիյօր իտի, զիրա կէօզլէրինէ կէնիշ մավի կէօզլիւքլէր կէչիրմիշ օլուպ, անը իւզէրինէ պիր պօշ գատիֆէ Թագմըշ տըր։ Ըլպիսէսի տախի այնի վէճհլէ չիրքին վէ ասլա վիճուտընա մուվաֆըգ օլմայըպ պօլ վէ պիչիմսիզ տիր։ Շափգասընըն քէնարը խիւզիւնիւ գափլամըշ օլտուղը կիպի, գալըն պիր վէլօ գօյմազտան ասլա սօգագա չըգմազ, մէրգումէնին արթըգ Թանըլմազ ճիհէթինտէն գօրգուսը գալմամըշ իտի, չիւնքի Ուսթլինտէ գօմշուլարը օլան Միսիս Տիւսի վէ քէրիմէսի օրալարտա պուլունմուշլար, վէ քէնտինի ասլա Թանըյամամըշլար իտի։ Նա՞սըլ Թանըսընլար, շու սաչը գըր, խիւզիւ պէրէլի, պէլի պիւքիւլմիւշ գարը իլէ, փարլագ րէնկլի, գարա կէօզլիւ, հիլալ գաշլը, սիյահ սաչլը, կէնճ վէ միւթէնասիպ իւլ էնտամ Լէյտի Իզապէլ պէյնինտէ նէ՞ միւնասէպէթ վար իտի, Գարլայլ քէնտիսի պիլէ օլսա, Թանըյամազ տըր։ Լաքին պունլարըն ճիւմլէսինէ րաղմէն, հալա ճալիպ վէ լաթիֆ պիր հէյէթ մէվճուտ օլուպ, հէր քէս պու ազ սաչլարը քէնտիսինէ խագըշտըրըրմայօր իտի։

Մէրգումէ իքի սէնէ էվվէլ չմէնտիֆէր գազասընտան

գուրթուլտըգտան սօնրա, օրալարտա պիր գասապայա կիտիպ պու ավէյէ Թէսատիւֆ էյլէմիշ վէ Հէլէնէ մուալլիմէ Թային էտիլմիշ իտի։ Անլէրէ քէնտիսինին սալէն Ինկլիզ օլուպ պիր Ֆրանսըզ իլէ Թէէհհիւլ էյլէմիշ վէ տուլ գալմըշ իտիյինէ տաիր պիր հիքեայէ ույտուրտու, էկէր Գրօսպիլէրին՝ պէօյլէ Ինկլիզլէրին չօգ պուլունաճաղը մահալէ կէլէճէյինի պիլսէ իտի, պու մէվգիյի գապուլ էթմէյէ Թէրէտտիւտ էյլէր իտի, լաքին կէլտիյինէտէ մէմնուն օլտու, չիւն Միսիս Տիւսի Թարաֆընտան Թանըլմատըղընը կէօրիւնճէ՝ արթըգ հէր խէրէ կիւճէպիլէճէյինէ էմին օլտու։

Լաքին աճապա Փիքրի նէ՞ հալտէ իտի։ Ա՛հ, օլ տէրունի հասրէթ վէ աթէշի քի՛մ Թարիֆ էտէպիլիր։ Էվլատընտան, ճիյէրփարէլէրինտէն այրըլմըշ օլան պիր գատըն պու սըրալա ճէվապ վէրսին։ Օլ գատըն խաթէր Տիւշէս օլսուն, խաթէր պիր էլմաճը, խաթէրսէ սըրֆ քէյֆ իչիւն պիր գաչ հաֆթա սէյահաթա չըգմըշ օլսուն, չօճուգլարընըն քիւչիւճէք սիմալարը, Թաթլը տիլլէրի վէ շիրին տուտագլարընըն պուսէլէրի կիւնլէր կէչտիքճէ, տէրունինտէ նէ՞ տարընլըմազ հասրէթ ույանտըրըրլար, իմտի սէնէլէրտէ պէրու պու հասրէթլէ սուզան օլուպ, հիչ տէյիլ պիր խապէր պիլէ ալամայան վալիտէնին հալինի նիճէ խայալ էտէլիմ. ախէր ճիւմլէ տիւնիէվի հասրէթլէր պունըն եանընտա նէ՛ գատար աթի գալըրլար։ Լէյտի Իզապէլ իսէ չօճուգլարընը նէ՛ տէրէճէ սէվէր, վէ անլէրին խաթիրզալը իչիւն նէ՛ գատար էնտիշէ էտէր իտի։ Տիւշար օլտուղը պին պիր ճէֆալարտան վէ էվլատլարընըն հասրէթինտէն տահա աղըր պիր սուրէթտէ խիւրէյինէ տըղըր պասան չէյ, անլէրին պաշգալար Թարաֆընտան Թալիմ օլունագլարը միւլահազասը իտի։ Աճէպա անլէր էյիլիք, հիւսնի ախլագ վէ տին տույղուսընըլա փէրվէրտէ օլունագլա՞ր մը իտի, խօգսա Իզապէլ պիզայտ պէօյիւյէճէք վէ վալիտէսի կիպի… Ա՛հ, նէ՛ տէհշէթլի պիր միւթէլաա, Լէյտի Իզապէլին Փիքրի պուրալարա խէթիշտիյինտէ իքի էլլէրինի կէօզլէրինէ գափայըպ տէրին պիր ա՞հ չէքէր իտի։ Ա՛հ պիր կիւն պիր սաաթ օլսուն չօճուգ-

լարընը կեօրմէք, անլէրի գօլլարը իչինէ ալըպ պաղըրնա պասմագ, տուտագլարընը անլէրին տուտագլարը իւզէրինէ գօմագ կիպի չու գատարճըգ պիր նիմէթէ պիլէ նաիլ օլմա նէ՛ գատար մէսուտ օլաճագ իտի։ Լաքին չօգ սիւրմէզտէն խապէր ալտը։ Ուէսթլին սաքինէլէրինտէն Միսիս Լէթիմըր իմինտէ պիր գատըն օ սէնէ Շթալքէնպէրկէ կէլմիչ օլուպ, պէրապէրինճէ կէօյա խըզմէթ իչիւն Էֆայ Հօլլիճօնը կէթիրմիչ իտի։ Էֆայ՝ հէր նէ գատար խըզմէթճի մագամընտա իտի իսէտէ, քէնտի քէնտինէ՝ օլ գատընըն րէֆիգէսի հալինտէ թուալէթ վէրմէքտէն կէրի տուրմազ վէ հանըմը տախի լաթիֆ թապիաթլը օլտուղընտան Էֆայա միւսաատէլի պուլունըր, վէ զիյատէ հիւզ վէրիր իտի։ Միսիս Լէթիմըր իլէ Միսիս Գրօսպի այնի հօթէլտէ պիր պիրլէրինէ թէսատիւֆ էթմիչ օլտուգլարընտան թէզլիյէ սըգը տօսթ օլտուլար վէ չօգլարընա խափըգլարը կիպի, հէկտիկէրլէրինէ էպէտի տօսթլուգ վաատ էյլէտիլէր։

Հէլէնին թէէհհիւլիւ մէսէլէսինին քէնտինէ խապէր վէրիլտիյի ագշամը Լէյտի Իզապէլ պաղչէյէ տօղրու կէզինէրէք օրատա պիր գանէփա իւզէրինտէ օթուրմուշ տիւշիւնմէքտէ իքէն, Էֆայ տախի այնի մահալտէ կէզինմէքտէ օլուպ, կէօզլէրի Իզապէլէ թէսատիւֆ էտինճէ, տիգգաթլա պագըպ «Շու անթիգա քի՞մ տիր, հա՛, չօլ Գրօսպիլէրին մահուտ միւրէպպիյէսի տիր, պաշընտաքի նէնէսինին շափգասընտան՝ պիր միլ ուզագտա օլսա թանըլապիլիր» տէյիւ սէօյլէնէրէք եանընա կիթտի, վէ այնի գանէփա իւզէրինէ օթուրտու, վէ սըգըլմագ տէնիլէն չէյի ասլա պիլմէյէն Էֆայ միւքեալէմէյէ պէտ իլէ «Ագշամլար խայր օլսուն Մատամ վին» տէտի։

«Ագշամլար խայր օլսուն» տէտի Իզապէլ նէզաքէթլէ, Էֆայըն քի՞մ օլտուղընը ասլա պիլմէտիյի հալտէ։

«Բի՞մ իտիյիմի թանըմազսընըզ զանն էտէրիմ, Միսիս Լէթիմըրըն րէֆիգէսիյիմ, քէնտիսի Միսիս Գրօսպինին եանընա կիթտի, պուրասը նէ՛ սըգընճը պիր մահալ տըր։» տէտի Էֆայ։

«Էօյլէ՞ մի պույուրսունըզ։»

«Էլպէթթէ, Ալմանճա, Ֆրանսըզճա անլամամ, Ինկիլիզճէ պիլէն տէ փէք ազ, պայգուշ կիպի օթուրուպ օրա պուրա պագմագտան պաշգա պիր չէյ եափամայօրում, կէլտիյիմէ փիշման օլտում, Ուէսթլինի թէքրար էլէ կէչիրէ իտիմ, կէրչի օրասը տա պուրատան կէրի գալմազ։»

«Սիզ Ուէսթլինտէ՞ մի սաքին օլուրսունըզ։»

«Էվվէթ, պէրպատ պիր եէր, Միսիս Լէթիմըր՝ պէնիմ եանընա կէլտիյիմ կիւնլէր օրատան պիր էվ ալտը, քեաշքի հայվանաթ պաղչէսինտէ սաքին օլսա իտի։»

«Նի՞չիւն օրատան խօշլանմայօրսունըզ։»

«Չիւնքի հազզ էթմէտիմ։»

Իզապէլ հիւրէյլինին չարփընթըսընը վէ հէյէճանընը զապթա չալըշարագ «Իսթլինի տէ պիլի՞րմիսինիզ» փէփէլէտի։

«Նա՞սըլ պիլմէմ, հէմշիրէմ օրատա պաշ խըզմէթճի տիր, լաքին մատամ սիզ Իսթլինի նէտէ՞ն թանըյօրսունըզ։»

Իզապէլ պիր տագիգէ թէրէտտիւտ իլէ, պիր ճէվապ տիւշիւնէրէք «Պիր գաչ սէնէ էվվէլ, օ սէմթլէրտէ պիրազ գալմըշ իտիմ, Գարլայլ ֆամիլյասընը թանըրըմ, էյի պիր ֆամիլիա իտիլէր, չիմտի նէ՞ հալտէ տիրլէր» տէտի։

«Հա՛, չիմտի չօգ թէպտիլաթ վուգու պուլմուշ տըր, զանն էտէրիմ սիզ Լէյտի Իզապէլին զէմանընը սէօյլէյօրսունըզ։»

«Լէյտի Իզապէ՞լ մի... էվվէթ, Մր. Գարլայլըն զէվճէսի իտի, տէյի՞լ մի։»

«Էվվէթ զէվճէսի իտի, հէմ նէ՛ կիւզէլ զէվճէլիք էթտի, էկէր փէք ուզագտա սաքին օլմայօր իտին իսէ, մութլագա իշիթմիչ օլմալըսըն, զէվճինի վէ չօճուգլարընը թէրք էտիպ գաչտը։»

«Չօճուգլար պէրհայա՞թ մը տըրլար։»

«Էվվէթ, պիչարէ չօճուգլար եաշայօրլար, լաքին պիրիսի, էկէր կէօզլիւմ պէնի ալտաթմայօր իսէ, վէրէմ հիւզ թութմուշ տըր, եանլարընտաքի հէմշիրէմ Ճօյս, պէօյլէ տէրսէմ կիւճէնիյօր, հալա էյի օլաճագ իւմիտինտէ տիր։»

Լէյտի Իզապէլ պու արա ալընտան ագան սօղուգ թէր-

լերի մէնտիլի իլէ սիլերէք, պայըղը պիր սէս իլէ «Ջօճուգլարտան հա՞նկըսը տըր, Իզապէ՞լ մի» տէյիւ մըրըլտանտը:

«Իզապէ՞լ մի, Իզապէլ քի՞մ տիր:»

«Է՛ն պէօյիւյիւնիւ տէմէք իսթէրիմ, Միս Իզապէլ Գարլայլ:»

«Իզապէլ իսմինտէ գըզլարը հօգ, պիր գըզ վար օնուն տա իսմի Լիւսի տիր:»

«Պէնիմ... պէնիմ պիլտիյիմ զէման պիր գըզ վար իտի, օնուն իսմի տէ Իզապէլ իտի, օլ պիր իքիսի օղլան իտի:»

«Հա՛, խաթըրըմա կէլտի, Վիլսօն սէօյլէյօր իտի: Գարըսընըն գաչտըղը կէճէ Գարլայլ էմր վէրմիշ քի, արթըգ Իզապէլ իսմինի քիմսէ թելէֆֆիւզ էյլէմէսին, պէօյլէճէ իքինճի իսմինի սէօյլէյօրլար, Գարլայլըն օլ իսմի իշիթմէք իսթէմէտիյի աճա՞պ մը տըր:»

«Խայր աճաիպ տէյիլ տիր, հա՞նկի չօճուգ տըր խասթա օլան:»

«Ուիլեէմ տիր, է՛ն պէօյիւք օղլան, հաթագտա խասթա տէյիլ, լաքին չիրօզ կիպի ինճէլիյօր, կէօզլէրինտէ աճաիպ պիր փարլագլըգ վէ եիւզիւնտէ պիր գըզարթը վար տըր: Ճօյս տէյօր քի, վալիտէսի տէ պէօյլէ փարլագ իտի, լաքին հանըլըյօր, սըհհէթի եէրինտէ օլան քիմսէլէրտէ օլ փարլագ րէնկլէր օլմազ:»

«Լէյտի Իզապէլի հիչ կէօրմի՞ւշ միւսիւն:»

«Խայր, կէօրմէտիմ, օլ նէվ գարըլարը թանըմազա վէ ալագա էթմէյի ինսան արզու էթմէզ:»

«Պիր օղլան տահա վար իտի, զաննէտէրիմ իսմի Արչիպօլտ իտի, օ նա՞սըլ տըր, սաղլա՞մ մը:»

«Սաղլամ տէմէք տէ սէ՞օզ միւ, ամմա եարամազ չէյ, օնա վէրէմ եագլաշմագ գօրգուսը հօգ, թամամ փէտէրինին սուրէթի տիր: Լաքին Մատամ, էկէր Ուէսթլինտէ էյլէշմիշ իսէնիզ, մութլագա պէնիմ հագգըմտա տախի պիր թագըմ եալան վէ ֆէնա հիքեայէլէր իշիթմիշ օլմալըսընըզ:»

«Իսմինիզի իշիթտիյիմ խաթըրըմա կէլիյօր, լաքին օ կիպի թէֆէրրիւաթը տէրխաթըր էտէմէմ:»

«Փէտէրիմին գաթլ օլունտըղընը իշիթտինիզ տէյի՞լ մի:»

«Էվվէթ, օլ գատարը խաթըրըմա կէլիյօր:»

«Փէտէրիմի գաթլ էտէն Րիչարտ Հէր իսմինտէ պիր կէնճ իտի, պէլքի օլ աիլէյի թանըրսընըզ, օլ վագթ Րիչարտ տէրհալ ֆիրար էյլէմիշ, պէն տախի օրատա տուրմագ իսթէմէյիփ պաշգա մահալէ կիթտիմ, հէր քէս նէ՞ սէօյլէսէլէր պէյէնիրսին, կէօյա պէն Րիչարտ Հէր իլէ պէրապէր գաչմըշըմ, պանա պիր չէյ տէյէն օլուրսա ճէվապընը ալըյօր, պունտան աչագ իֆթիրա օլո՞ւր մը, չօլ միւպարէք Միս Գօրնիյի տէ թանը՞րմըսըն Մատամ:»

«Էվվէթ, կէօրմիւշիւմ:»

«Հալա պէնի հէր կէօրտիւյիւնտէ կէօզիւնիւ այըրըպ պաշընը սալլար, գաթէն պիր մէլէյէ տէ պէօյլէ եափար, գօճա խօրօզ զէհրէլի պիր մաթահ:»

«Հալա Իսթլինտէ՞ մի տիր:»

«Խա՛յր, եազմա հօգ, Իսթլինտէ օլսա քէնտի իլէ Միսիս Գարլայլ պէյնինտէ կիւնտէ պիր մուհարէպէ օլուր իտի:»

Լէյտի Իզապէլ զաննէտէրսին եըլտըրըմտան վուրուլմուշ կիպի սըչրայըպ չաշգըն չաշգըն պագարագ «Միսիս Գարլա՞յլ մը, Միսիս Գարլայլ քի՞մ» տէյիւ փէփէլէտի:

«Քի՞մ օլաճագ, Գարլայլըն գարըսը:»

Իզապէլին գանը պաշընա սըչրայըպ «Թէքրար թէէհհիւլ էթտիյինի պիլմէյօր իտիմ» տէտի:

«Թէէհհիւլ էտէլի 15 այ օլտու, օլ կիւն քիլիսէտէ իտիմ, էյի պիր գալապալըգ վար իտի, կէլին տախի չօգ կիւզէլ կէօրիւնիւյօր իտի:»

«Լէյտի Իզապէլ էլինի եիւրէյի իւզէրինէ կէօթիւրտիւ, էկէր օլ մահուտ կէնիշ փալթօ իլէ սէթր օլունմուշ օլմասա իտի, եիւրէյինին չարփընթըլարը կէօրիւլէպիլիր իտի, մէրգումէ կիւճ պէլա սէտասընը թօփլայըպ:

«Պարպարա Հէ՞ր իլէ մի թէէհհիւլ էյլէտի» տէյէպիլտի:

«Օնա շիւպհէ՞ մի իսթէր. հէր քէսին տէտիյինէ կէօրէ, գաթէն Լէյտի Իզապէլտէն չօգ էվվէլ արալարընտա մուհապպէթ ճէրէյան էթմէքտէ իմիշ: (Պունը Ուիլսընըն աղզընտան

իշիթթիմ, վէ սահիհ օլմալը, չիւնքի Պարպարա կիլտէ խըզմէթճի տիր: Պաշգա պիր թէվաթուր տահա օլտու քի, էկէր Լէյտի Իզապէլ վէֆաթ էթմէսէ՝ Գարլայլ սալա թէէհհիւլ էթմէյէճէք իմիշ. պէն անճագ պու թէվաթուրըն օնտա պիրինէ ինանըրըմ, հարըմ տուզինա գըզ հազըրտըրըրտըլար, Լուիզա Տօպէտ, Մէյրի Փինըր վէ ղայրիլէր լաքին պօշ չէյ Պորպարայը ալաճաղը ափ աշիքեար իտի, պիրտէ չօճուգլարը օլտու,»

«Ջօճո՞ւգ մը:»

«Էվվէթ, տէօրթ այլըգ պիր օղլու վար. Միսիս Գարլայլ պու չօճուղընա փէք մաղրուր տըր. Գարլայլըտա ատէթա փէրէսթիշ էտէրճէսինէ սէվէր.»

«Էվվէլքի չօճուգլարընտա սէվէ՞ր մի, էյի պագա՞ր մը:»

«Օլ չօճուգլար իլէ չօգ իշի եօզ տըր, Արչիպօլտ Թայէնին հանընտա տըր, օլ պիր իքինին տախի միւրէպպիյեսի վար տըր:»

«Տէմէք միւրէպպիյէ՞ մի վար տըր:»

«Էվվէթ, Մր. Գարլայլ՝ գարըսընըն ֆիրարընտան սօնրա, հէման իւք իշի պիր միւրէպպիյէ պուլմագ օլտու վէ մէրգումէ հալա օրատա տըր: Լաքին Ճօյս մէրգումէնին հագընտա թէէհհիւլ էտէճէյինի վէ օրայը պըրագաճաղընը սէօյլէյօր իտի:»

Լէյտի Իզապէլ տէրին պիր ահ չէքթի:

Էֆայ սէօզինէ տէվամ իլէ «Եալընըզ պիր քիմսէ վար քի, Լէյտի Իզապէլէ լէքէ գօնտուրմագ, վէ ալէյհինտէ պիր սէօզ սէօյլէթմէզ, օ տա պիզիմ Ճօյս տըր: Մէրգումէյի Մր. Գարլայլ գատար սէվէր իտի» տէտի:

«Մր. Գարլայլ պու գատար սէվէ՞ր մի իտի:»

«Սէվմէ՞զ մի, Ճօյս տէյօր քի, միւֆարէգաթը տագիգէսինէ գատար, պաստըղը հէրլէրէ ուպուտիյէթ էյլէր իտի. պագ զէվճէսի շու մուհապպէթէ նասըլ մուգապէլէ էյլէտի:»

«Աճէպա Լէյտի Իզապէլին վէֆաթընը իսթիլինտէ նա՞սըլ թէլագգի էյլէտիլէր:»

«Խապէրիմ եօգ, օրատա տէյիլ իտիմ, լաքին էմինիմ

քի պէօյլէ պիր զիյաֆէթ վէ շէնլիք կիւնիւ էյլէմիշլէր տիր, մութլագա շէհրին պիւթիւն չանլարընը չալտըլար, վէ հէր քէսի թաամա տավէթ էյլէտիլէր, ազ ու չիստան պի պէհրէ հայվան, վահշի ճանիլէր պիլէ՝ հավրուսընը թէրք էթմէզ, պու իսէ թէրք էթտի ... Նէ՞ օ Մատամ Վին, իչէրի՞ մի կիտիյօրսունըզ:»

Էֆայ տահա սէօզինէ տէվամ էյլէր իքէն Իզապէլ հիւրիւմէյէ պաշլայըպ «էվվէթ կիթմէլիյիմ» տէյիւ կիւճ հալ մըրըլտանտը: Պիչարէ արթըգ տայանամագ հալէ կէլմիշ իտի, պու գատար հագարէթլէրէ գարշը քէնտի քէնտինի պարի միւտաֆաա պիլէ էտէմէյօր իտի: Միւտաֆաա՞ մը էթմէք, պունլարտան չօգ զիյատէսինէ, օն պին գաթ զիյատէսինէ միւսթէհագգ տէյի՞լ մի իտի, էֆայ տիւննեանըն սէօյլէմէքտէ իտիյինին նըսֆընը պիլէ սէօյլէմէյօր իտի: Պիչարէ հաթաղա կիրտի, լաքին ույգու նէ՛րէտէ, հասրէթ վէ տէրտլէրի հիւզ տէֆա գաթլանմըշ, հիւրէյի փաթլամագ տէրէճէսինտէ թազեիգ օլունմագտա իտի, չօճուգլարը օլ գըսգանտըղը գըզըն էլինտէ գալմըշ, պէօյլէ օղլու էօլիւմէ հիւզ թութմուշ: Ա՜հ, օրատա օլուպ անլէրի պիր տահա կէօրմէք իչիւն հայաթընը վէրմէյէ րազի օլուր իտի: Վիճտանի հանմագտա, կէօզլէրինտէն աթէշ չըգմագտա, պաշը փաթլամագտա օլուպ, մութլագա պէյնինէ պիր խասթալըգ կէլիր տէյիւ գօրգմաղա պաշլատը, զիրա սըլ գօրգտըղը խասթալըգ վէ էօլիւմ տէյիլ, ազը պաշընտան կիտիպ սըրրընը ֆաշ էյլէմէք թէհլիքէսի իտի: Մէրգումէ կեահ գալգըպ օտատա կէզինիր, կեահ քէնտի քէնտինի հաթաղըն իչինէ աթըպ հիւզիւնիւ հասըրղըն իչինտէ սէթր էթմէյէ չալըշըր իտի: Մր. Գարլայլըն թէէհհիւլիւ՝ էն զիյատէ հիւրէյինէ աղըր պասմագտա վէ էօլիւմիւնիւ արզու էյլէմէքտէ իտի: Պու հալին նէթիճէսի նէրէյէ վարաճագ իտի պիլմէյիզ լաքին տիւննեատա փէք աղ վուգու պուլան պիր աճայիպ թէսատիւֆ, հալ ու քէյֆիյէթլէրի քիւլլիյէն թէպտիլ էյլէտի:

Էրթէսի սապահ գահվէ ալթընտան սօնրա Միսիս Գրօպի Մատամ Վինին օտասընա կէլիպ, Հէլէնին թէէհհիւլիւ

մէսէլէսի հագգընտա պահսէ պէօյլէ ղաֆիլէն քէնտինտէն այրըլմագ մէճպուրիյէթինտէ օլմալարընտան տօլայը պիրազ էսէֆ էյլէյէրէք, Ինկիլթէրրատա պիր մէվգի արզու էյլէր իսէ պուլապիլէճէքլէրինի պէյան էյլէտի, Մատամ Վին պու թէքլիֆէ րէտտ ճէվապը վէրմէյէ չալըշըր իքէն, սէօզինի գաթ էտիպ պու պապտէ Միսիս Լէթիմըր իլէ գօնուշմասընը թավսիյէ էյլէտի։ Միսիս Լէթիմըր կէլտիյինտէ պիւթիւն գուվվէթիյլէ իգնա էթմէյէ չալըշարագ «Սէվկիլիւ, Մատամ Վին, սիզէ թավսիյէ էտէճէյիմ. ֆամիլյա էն մէօթէպէր վէ էյի պիր ֆամիլյա տըր, էֆէնտի էմսալըզ պիր զաթ տըր, քէզա գատըն տախի լաթիֆ վէ տիլպէր տիր. օրատա չօգ րահաթ էտէրսինիզ, պիր հանըմ կիպի օլուրսընըզ, սիզէ 80 լիրա մաաշ վէրիրլէր։ Գարլայլ խանէնտէ պիր ալէ տիր քի, մահրէմանէ տօսթլուղըմ վար, վէ Իսթլինտէ կիւզէլ պիր գօնագտա սաքին օլուրլար» տէտի։

Գարլայլ… Իսթլին… օրատա միւրէպպիյէ օլմագ… Լէյտի Իզապէլին նէֆէսի քէսիլիյօր իտի։

Միսիս Լէթիմըր սէօզինէ տէվամ էտէրէք «Եանլարընտաքի միւրէպպիյէ կիթմէք իսթրէ իտի, վէ պիզ խօշ չըգմազտան Միսիս Գարլայլ խասսէթէն սէօյլէտի քի, էկէր Ֆրանսըզճա վէ Ալամանճա պիլէն պիր միւրէպպիյէ պուլուր իսէմ, քէնտիլէրէ թավսիյէ էտէյիմ։ Ֆրանսըզճայը կիւզէլ սէօյլէյօրսընըզ, Ալամանճա տախի խայլը սէօյլէյէպիլիյօրսընըզ, Միսիս Գրօսպի միւքէմմէլ փիանօ պիլտիյինիզի տէ խապէր վէրտի։ Իմտի Մատամ, սիզտէն միւնասիպ պիր քիմսէ օլամազ, նէ՞ տէրսինիզ, նէ՞ ճէվապ վէրիրսին» տէտի։

Լէյտի Իզապէլ տալղընլըղընտան ույանմագա չալըշըպ՝ ֆիքրինի պիրազ թօփլայարագ «Լութֆէն պանա եարըն սապահա գատար տիւշիւնմէյէ միւհլէթ վէրինիզ, Ինկիլթէրրայա կիթմէք հիչ ֆիքրիմտէն կէչմէզ իտի» տէյիւ մըրըլտանտը։

Իշթէ ֆիքրինտէ տէհշէթլի պիր մուհարէպէ տիր պաշլատը, պիր տագիգէ թէհլիքէյի կէօզէ ալըպ կիթմէյի, ախէր տագիգէ կիթմէմէյի գարար էյլէմէքտէ իտի։ Կեահ

ֆիքրինէ կէլիյօր իտի քի, մուգատտէր քէնտինի պէօյլէճէ գըլաղուզլատը քի չօճուգլարընը կէօրսիւն, կեահ տա պու զայէթ թէհլիքէլի վէ շիտտէթլի թէճրիպէյէ մուգավէմէթ էթմէյէլիմ տէյիւ գարար էթմէքտէ իտի։ Նէ՛ տէհշէթլի պիր մէվգի, հէր շէյի պիթարաֆ էյլէսէ, Գարլայլը ախէր պիրինին գօճասը հալինտէ նա՞սըլ կէօրէպիլիր իտի, նա՞սըլ այնի էվտէ պիրլիքտէ սաքին օլապիլիր, նիճէ՞ անըն մուհապպէթինի, անըն նիվազիշլէրինի սէյր էտէպիլիր, նիճէ՞ քէնտի խանէսինտէ ախէր պիրինի հանըմ հալինտէ կէօրիւպ, քէնտիսի իւճրէթլի հալինտէ եաշայապիլիր, վէ քէնտի էվլատլարընա էվլատըմ տէմէյէրէք՝ թէհամմիւլ էտէպիլիր իտի։ Էվվէթ կիւճ պիր մէվգի, լաքին խաչընը սապր իլէ թաշըմագա գարար վէ՞րմէմիշ մի իտի, աճապա պու տէրէճէսինէ թէհամմիւլ էտէպիլէճէ՞ք մի իտի։

Ագշամ օլտու հալա գարար վէրէմէմիշ իտի։ Կէճէյի ույգուսըզլըգ, իզտիրապ, էլէմ վէ չօճուգլարընըն հասրէթիյլէ կէչիրտի, պու հասրէթ պիւթիւն գուվվէթ վէ գապիլիյէթլէրինի ղապթ էյլէտի։ Թէճրիպէ՝ տայանապիլէճէյինտէն չօգ պէօյիւք իտի։ Ընճամ՝ մաղլուպ օլուպ կիթմէյէ գարար վէրտի։ Քէնտի քէնտիյէ «Նի՞չիւն կիթմէյէյիմ, էն ֆէնասը թանըլմագ գօրգուսը տէյի՞լ մի, թանըրսընլար, պէնի ասարլա՞ր մը, էօլտիւրիւրլէ՞ր մի, նէ ալա, պէնի Իսթլինտէն րէզալէթ վէ րիւսվայլըգ իլէ տըշարը գօվարլար վէ պիր չալը տիպինտէ եաթար էօլիւրիւմ, հէր նէտէ օլսա հէր րէզալէթ վէ ճէֆայը չօճուգլարըմը պիր տէֆա կէօրմէք սաատէթի իչիւն չէքէրիմ» տէյիւ սէօյլէնիյօր իտի։ Ընճամ՝ ֆիքրինտէ գարար վէրիպ էրթէսի սապահ Միսիս Լէթիմըրա օ վէճհլէ խապէր վէրտի, վէ մէրգումէ տախի Ինկիլթէրրայա խազըր։ Լէյտի Իզապէլին իսէ գալպինի պիր աճըպ գօրգու իսթիլա էյլէյիպ, իլք իշի քեաֆֆէ ի էշխասընը մէյտանա տէօքմէք, վէ քի՞մ օլտուղընը մէյտանա չըգարաճագ պիր քեաղըտ փարչասը եա պիր ալամէթ պուլունմասըն տէյիւ, պիրէր պիրէր թէհարրի էյլէմէք օլտու։ Էլպիսէլէ-

ըինի թէքրար էլտէն կէչիրիպ, էվէլքի կիյինտիքլէրինտէն հիչ պիր էսէր եօ ալամէթ պրագմատը, չափգասընա Միս Գարլայլընքինտէն տահա պէթթէր պիր հէյէթ վէրտի, իքի սէնէտէն պէրու չալըշըպ եազըրընը էօյլէ թէպտիլ էյլէմիշ իտի քի, քիմսէ Իզապէլ Վէյնին օլտուղընա արթըգ շիւպհէ էյլէմէզ իտի: Լաքին Միսիս Գարլայլըն տավէթ մէքթուպընա ճէվապ վէրմէյէ չալըշըր իքէն էլի տիթրէյիպ եազամայօր իտի, քէնտիսինին Միսիս Գարլայլա եազմասը, վէ պիր մայէթ վէ խըտմէթճի կիպի եազմասը նէ՛ մուշքիլ պիր հալ իտի: Աւլէն քէնտինին փէտէրինին մուլքի օլուպ, օրատա ախէր պիր հանըմ օլտուղը խանէտէ պիր մաաշլը վէ խըտմէթքեար հալինտէ պուլունմագլըղա, վէ պունտան տահա պէտթէրինէ տայանմալը իտի: Կէօզլէրի «Պարպարա Գարլայլ» իսմինէ թէսատիւֆ էյլէտիքճէ, սէլ կիպի կէօզ եաշլարը ագար իտի: Հէր չէյի հազըրլատը, վէ սէյյահաթ իչիւն Միսիս Լէթիմըր վէ Էֆայ իլէ եօլա չըգտըլար: Միսիս Լէթիմըր զաիֆ օլտուղընտան եավաշ եավաշ եօլճուլըգ էթմէքտէ իտի, Իզապէլին ասապը տուքէնիպ, քէնտինէ եօլ պիթմէզ կիպի կէլտի: Պիր կիւն եօլտա Միսիս Լէթիմըր «Եանլարընա կիթտիյինիզ պու պիպախթ չօճուգլարըն հագգընտա պիլիյօրմըսընըզ տէյի՞լ մի, անլէրէ վալիտէլէրի հագգընտա գօնուշմալը տէյիլտիր, պիլիրսինիզ քի վալիտէլէրի անլէրի պրագըպ գաչմըշ տըր, վէ իւզէրլէրինէ պէօյլէ պիր ռէզալէթ կէթիրմիշ օլան վալիտէ հագգընտա չօճուգլարընա սէօյլէմէք էյի տէյիլ տիր, Մր. Գարլայլ հիչ ռազը օլմազ, վէ չալըշըյօր քի, չօճուգլար, վալիտէլէրինի պիւպիւթիւն ունուտուպ ՄիսիսԳարլայլը վալիտէ թանըսընլար» տէյու թալիմաթ վէրտի:

Իշթէ պու վէճհլէ, վէ պու եիւրէք իլէ, պիր փուսլը կիւնտէ ագշամա տօղրու Ուէսթլինէ մուվասէլէթ էյլէտիլէր, վէ Մատամ Վին պիր արապայա ռաքիպէն եալընըզճա Իսթլինէ տօղրու եօլա ռէվան օլտու:

Իշթէ պիր տահա օլ մարուֆ եօլլարտան կէչմէքտէ, պիր տէֆա տահա օլ մուպարէք պին պիր խաթըրէլէր

իլէ տօլու մէվգիլէր կէօզլէրի էօնիւնտէն կէչմէքտէ իտիլէր: Հաքիմ Հէլին էվի էօնիւնտէն կէչիպ Իսթլինէ վասըլ օլտու, արապա գօնաղըն եօլունա տէօնիւպ, հէր թարաֆ նուրլարիլէ փարլամագտա օլան չէն խանէյէ մութէվէճճիհէն իլէրիլէյիպ, գափու էօնիւնտէ թէվագգուֆ էթտիւկէյտի Իզապէլին նէֆէսի քէսիլիպ, կէօզլէրի գարարտը, օլ տագիգէ խանէսինտէն չըգտըղընտա հիսս էյլէտիյի կիպի պիր նէտամէթ հիսս էտիպ, պու ատըմը ատըղը իչիւն նէ՛ տէհշէթլի պիր խաթա էյլէտիյինի կէօրտիւ իսէ, իշ իշտէն կէչմիշ իտի: Վիճտանի լէրզան օլուպ եիւրէյինի աճըպ պիր գօրգու իսթիլա էյլէտի, սալօնըն գափուսը աչըլտը, վէ իչէրինին զիյասը տըշարըյա աքս էյլէտի:

ՖԱՍԼ Չ

ԹԷՊՏԻԼԱԹԼԱՐ

Իսթլինին գափուլարը աչըլըպ ալթուն փէրթէվլէր նէրտիպէնլէրի վէ եօլու թէնվիր էյլէտիլէր: Իքի էրքէք խըտմէթճի գափուտա տուրույօրլար իտի, պունլար արապայա եագլաշըպ չանթալարը ալմագա պաշլատըլար: Լէյտի Իզապէլ սալայա տօղրու իլէրիլէմէքտէ իքէն, իխթիյար Փիթըրը պիր քէնարտա տուրմագտա կէօրիւպ, «Նա՞սըլսըն Փիթըր» տէմէքտէն կիւճ հալ քէնտինի զապթ էտէպիլտի, պիչարէ էվինէ կէլմէքտէ, եինէ տէ նէ՛ տէյէճէք, նէ՞ էտէճէյինի չաշըրմըշ պիր հալտէ իտի: Օ արատա Ճօյս կէլիպ «Զանն էտէրիմ Մատամ Վին տիր, պույուրընըզ Մատամ» տէյէրէք Լէյտի Իզապէլի եօգարը գաթա կէօթիւրմէյէ պաշլատը: Վազթըյլա քէնտինին օլան օտալարըն էօնիւնտէն կէչիպ իքինճի նէրտիպանա տօղրու իլէրիլէմէքտէ, վէ թուալէթ օտասընըն էօնիւնտէն կէչմէքտէ իտի: Գափուլար աչըգ օլուպ չէշմի հասրէթլէ իչէրի պագտը, օճագտա եանան աթէշին զիյասը մէֆրուշաթ իւզէրինէ տիւշ-

մինչ խոլյինտէն, քէնտի զէմանընտա օլան թէզկինաթըն հալա պագի խոլյինի կէօրտիւ։ Մասա խուզէլինտէ գօզու չիչէլերի փարլամագտա,սօֆա խուզերինտէ պիր շալ վէ պիր լիփէք էլպիսէ վէ պիր քիթապ կէլիշի կիւզէլ աթըլմըշ խոլլէր, նէ՛ րահաթ, նէ՛ սաատէթ պախշ պիր մէսքէն, լաքին նէ՞ չարէ, արթըգ օնլար քէնտիսինին օտալարը տէյիլ, ախէրինին խոլլէր։ Նէրտիպանլարը հըզըլ իքինճի գաթա վասըլ օլտուլար։ Լէյլի Իզապէլէ հաթագ օտասը օլմագ իւզրէ թային օլունան օտայա կիրտիլէր։ Ծօյս էլինտէքի չամտանը մասա իւզերինէ գօյուպ «Մատամ չայէտ պիր շէյ իսթէրսէնիզ չանը չալընըզ, վէ Հաննա կէլիպ էմրինիզի իֆա էտէր» տէյերէք հըզըլ կիթտի։

Լէյլի Իզապէլ պիր ան էվվէլ Ծօյսըն կիթմէսինի արգուլայօր, վէ օնուն քեսքին կէօզլէրինտէն գուրթուլմագը իսթէյօր իտի, զիրա հէր քէստէն զիյատէ օնուն թանըմասընտան գօրգույօր իտի։ Պիր թարաֆտան թանըլմագ գօրգուսը, տիկէր թարաֆտան հէյէճան՝ մէրգումէյի էօյլէ պիր հալէ կէթիրտիլէր քի, հէման ընչըլարագ պաղըրմագ տէրէճէսինէ կէլմիշ իտի։ Իսթլինէ ավտէթ էյլէմէ՛ք, պունտան տահա միւշքիլ, տահա ագըլըզ պիր մուամէլէ խայալ օլունամազ։ Ագըպէթ նէ՞ եափտը զանն էտէրսինիզ, եաթաղըն եանընա տիզ չէօքիւպ տուա էթմէյէ պաշլատը։ Էվվէթ պու կիւնահլար իչինտէ միւլէմմա պիչարէ, շու միւպաշէրէթ էյլէտիյի իշի պաշա չըգարըլըն, վէ քէնտինի զապթա միւգթէտիր օլսուն տէյիւ կէօզլէրինի սէմավաթա գալտըրտը։ Արթըգ թէէխիր իչիւն պէհանէսի գալմայըպ շամտան էլինտէ աշաղը էնտի։ Օտատա հէր շէյ հազըրլանմըշ, չայ, գըզարմըշ էքմէք, թէրէ եաղը վէ թաթլը կիւմիւշ գափլար իչինտէ մասա իւզէրինէ գօնուլմուշ իտի։ Չայը տօլտուրուպ պիրազ պիր շէյ եէմէյէ չալըշտը։ Օ արա պիրտէն պիրէ պիր սէտա իշիտիպ էլիքթրիքտէն վուրուլմուշ կիպի եէրինտէն սըչրատը, զիրա իշիթտիյի՝ չօճուգլարընըն սէտասը իտի։ Ելլէրինի՝ չարփմագտա օլան գալպի իւզէրինէ գօյուպ, նէֆէս ալմայարագ պէքլէտի, պիչարէ չօճուգլարընը քէնտինէ

կէթիրիյօրլար տէյիւ զանն էթտի, լաքին անճագ օտանըն էօնիւնտէն կէչիրիլիպ հաթագ օտասընա կէօթիւրիւլտիւլէր, վէ սէսլէր զայիլ օլտու։ Պու արա Փիթըր իչէրի կիրիպ «Մատամ էկէր չօգ եօրղուն տէյիլ իսէնիզ հանըմըմ սիզի կէօրմէք իսթէյօր, պույուրըն սալօնտա տըր» տէտիյինտէ կէօզլէրի էօնիւնէ պիր գարա տիւման չէօքտիւ, տէրհալ իթաաթ էտիպ տիթրէյէն տիզլէր իլէ, պէնզի քիւլ կիպի օլարագ Փիթըրըն էօնիւնէ տիւշտիւ, վէ գափու էօնիւնէ կէլտիքլէրինտէ, Փիթըր միւսաֆիր օտասընըն գափուսընը աչըպ նիւքսէք սէտա իլէ «Մատամ Վին» տէյերէք Լէյտի Իզապէլի իչէրիյէ կիրտիրտի։ Իշթէ պիր տէֆա տահա օլ վաքի միւգէյյէն սալօնտա պուլունույօր իտի։ Այնի թէզկինաթ, այնի շամտանլար, այնի մէֆրուշաթ տէրունի թէզկին էտիյօրլար, ամմա անլէր քէնտինին տէյիլ իտիլէր, օրայը թէրք էթտիյի սանիյէտէն իթիպարէն անլէրտէն իսթինքեաֆ էթմիշ իտի։ Գօլթուգ սանտալիասը իւզէրինտէ Պարպարա օթուրույօր, վէ իւք տէֆա քիլիսէնին հավլուսընտա կէօրիւպ, գօճասընա՝ «Շու տիլպէր գըզ քի՞մ տիր» տէյիւ սիուալ էթտիյի կիւնտէն տահա թազէ, վէ կէնճ կէօրիւնիւյօր իտի։ Օլ զէման, օ Պարպարա Հէր, քէնտիսի իսէ, Իզապէլ Գարլայլ իտի, շիմտի միւմաիլէյհա Պարպարա Գարլայլ, քէնտիսի իսէ, յանեհ տիր։ Ա. հ, նէ՛ աճաիպ թէպտիլաթ։ Հավալի մաւի պիր Բօպ տը Շամպր կիյինմիշ, պօյնընտա ալթուն պիր զինճիր, գօլունտա ալթուն պիր պիլէզիք, մավի չիրին կէօզլէրի փարլամագտա, եիւզիւ գըզարմըշ, գումրալ վէ կիւմրահ սաչլարը սիմասընըն հէլավէթինի տահա ճալիպ գըլմագտա, վէ գարշըսընտա տուրան իսթիյար պիւրիւշմիւշ, վէ սաչլարը պէյազլանմըշ գարը իլէ տէհշէթլի պիր իսթիլաֆ հասըլ էյլէմէքտէ իտիլէր։ Պիրազ իլէրի կէլտիյինտէ Պարպարա՝ մէրգումէյէ էլինի ուզատըպ «Իւմիտ էտէրիմ սէյյահաթընըզտան չօգ եօրուլմատընըզ» տէյերէք սէլամլատը։ Իզապէլ պիր շէյ մըրըլտանարագ սանտալիայը գարշըլըգ պիր քէօշէյէ չէքիպ օթուրտու իսէտէ, Պարպարա սիմասընտաքի միւտհիշ սարըլըղըն ֆարգընա վարարագ

«Խասթա՞ մըսընըզ Մատամ» տէյիւ սուալ էյլէտի։

«Խայր, խասթա տէյիլիմ, եօրղունըմ։»

«Իսթէրսէնիզ րահաթ էտինիզ, եարըն կէօրիւշէլիմ։»

Իզապէլ պու իլք միւլաքաթըն կիւնտիւզ՝ տէյիլ, կէճէ օլմասընը թէրճիհ էյլէտիյինտէն պէրաի իհթիյաթ՝ հէման միւքեալէմէյէ տէվամ էյլէտի։

«Պէնզինիզ փէք քէսիկմիշ Մատամ, գօրգօրըմ քի խասթասընըզ» տէվամ էթտի Պարպարա։

«Պէնզիմ ումումէն քէսիք տիր, լաքին սըհհէթիմ պէրքէմալ տըր» փէփէլէտի Իզապէլ։

«Միսիս Լէթիմըր սիզի ֆէվգ էլ ատէ թավսիյէ էտիյօր, իւմիտ էտէրիմ պիզ խօշնուտ գալտըղըմըզ կիպի, սիզ տախի պուրատաքի էօմրիւնիւզտէն մէմնուն գալըրսընըզ, հիչ Ինկիլթէրրատա պուլունմո՞ւշ մըսընըզ։»

«Կէնճլիյիմ զէմանլարընտա պուլունմուշում։»

«Զանն էտէրիմ զէվճինիզ, վէ չօճուգլարընըզ վէֆաթ էթմիշ տիր, եանըլմայօր իսէմ չօճուգլարընըզըն օլտուղընը Միսիս Լէթիմըր զիքըր էտիյօր իտի։»

«Էվվէթ անլէրի ղայպ էյլէտիմ» տէյիւ մըրըլտանտը Իզապէլ։

«Չօճուգլարըն վէֆաթը տէհշէթլի պիր քէտէր օլմալը, պէն պէպէյիմտէն՝ տունեայը վէրսէլէր այրըլմամ։»

«Էվվէթ, թէհամմիւլիւ ղայէթ կիւճ պիր տէրտ տիր» տէտի Իզապէլ, լաքին տէրունէն տիւշիւնիւյօր իտի քի, եօլիւմտէն տահա տէհշէթլի պիր այրըլմագ վար։ Պու արա Պարպարա չօճուգլարտան պահս էթմէյէ պաշլայըպ «Պիլա շիւպհէ իշիթմիշ օլմալըսընըզ քի, պու չօճուգլար պէնիմ տէյիլ տիրլէր, Միսիս Լէթիմըր սիզէ սէօյլէմիշ օլմալը, անլէր Մր. Գարլայլըն իլք գարըսընտան տըրլար» տէտի։

«Վէ Մր. Գարլայլըն տըրլար» տէտի ղաֆիլէն Իզապէլ, լաքին քէլիմէ աղզընտան ֆըրլար ֆըրլամազ նիճէ ղաֆլէթէ կէլտիյինի անլայըպ եիւզիւ գըզարտը, վէ տէրխաթըր էյլէտի քի, լիսանընտա հէր ան տըգգաթ էթմէլի տիր։

«Էլպէթթէ Մր. Գարլայլըն տախի չօճուգլարը, պու պիչարէ չօճուգլարըն ալ էլ խուսուս գըզըն մէվգիի փէք նազիք տիր, զիրա վալիտէլէրի ախէրի իլէ գաչտը։ Ահ, նէ՛ միւէսսիր վէ միւտհիշ պիր վագաա իտի։»

Իզապէլ շու միւքեալէմէյի գըսսա քէսմէք իւմիտի իլէ «Լաքին մէրգումէ վէֆաթ էթմիշ տէյիւ իշիթտիմ» տէտի իսէտէ, Պարպարա կէօյա իշիթմէմիշ կիպի «Մր. Գարլայլ Լէյտի Իզապէլ Վէյն իլէ, եանի Լօրտ Մաունթ Սէվըրնըն գըզը իլէ թէէհհիւլ էյլէմիշ իտի, ղայէթ հիւսնա, ասըլզատէ պիր գըզ իտի, լաքին գօրգարըմ քի գօճասընը սէվմէյօր իտի, չիւնքի անը պըրագըպ պիր ախէրի իլէ սավուշտը» տէտի։

Իզապէլ պիր սէօզ սէօյլէմէք լազըմ իտիյինի հիսս էտիպ «Փէք թէէսսիւֆէ շայան հալ» տէյինճէ, Պարպարա հիտտէթ իլէ «Թէէսսո՞ւֆ մու, է՛ն աշշագ, է՛ն նամուսսուզ պիր հալ իտի։ Տիւնեատա պուլունան ինսանլար պէյնինտէ, զէվճլէր արասընտա պու հագարէթէ էն ազ շայէսթէ պիր շախս վար իսէ, օ տա Մր. Գարլայլ տըր, քէնտինի կէօրիւպ թանըտըղընտա, քէնտին տախի պէօյլէճէ թաստըգ էտէճէքսին։ Պու վագաա հէր քէսէ պիր ճաիպ սըրր տըր, չիւնքի Լէյտի Իզապէլ ախէր պիրինէ մէյլի օլտուղընը քիմսէ շիւպհէ էթմէմիշ իտի, Ֆրանսիս Լէվիսըն իլէ ֆիրար էյլէտի. մէրգում շիմտի Սըր Ֆրանսիս Լէվիսըն օլտու, քի օլ զէման պուրատա պիր միւսաֆիր իտի։ Վէ հիչ քիմսէ, հաթթա Մր. Գարլայլ պիլէ պէյնլէրինտէ սըգը պիր ալագա օլտուղընը շիւպհէ էթմէմիշ իտի։ Հէր քէսէ օլտուղը կիպի Մր. Գարլայլա տախի պու մէսէլէ պիր սըրր տըր» տէտի։

Մատամ Վին պու արա կէօզլիւքլէրի իլէ օյնայօր վէ օնլարը տօղրուլտըյօր կիպի կէօրիւնիւյօր իտի։

Պարպարա թէքրար քէլամա պաշլայըպ «Էլպէթթէ պու լէքէ չօճուգլարա տախի աքս էյլէմիշ տիր, վէ տախմա իւզէրլէրինտէ գալաճագ տըր, թաթլըգ օլունմուշ պիր վալիտէնին էվլատը օլմագ...»

Իզապէլ սէօզիւնիւ քէսէրէք «Լաքին մէրգումէ էօլմիւշ տիր, տէյի՞լ մի» տէտի։

«Էվվէթ, Եօլմիւշ տիր, լաքին պու անլէրի օլ լէքէտէն
խէլաս էտէմէզ, խուսուսա գըզընը, Վիլսըն տէյօր քի, միւ-
քեալէմէ արասընտա չօճուգլար վալիտէլէրինին հագգընտա
գօնուշույօրլար իմիշ, լաքին Մատամ, սիզէ խաստէթէն
թէնպիհ էտէրիմ քի, պունտան իճթինապ էտինիզ, էյի օ-
լուր քի վալիտէլէրինին հիչ սէօզիւ օլմասըն, վէ ունութ-
սընլար։»

«Էյպէթ, Մր. Գարլայլ տախի ունութմալարընը իսթէր։»

«Պիլա շիւպհէ, էկէր Մր. Գարլայլըն էլինտէն կէլսէ,
անըն զիքրինի պիւս պիւթիւն սիլիպ մահվ էյլէր. Նէ՛ չա-
րէ քի չօճուգլարըն վալիտէսի տիր, վէ պու պիպախթլըղըն
թաղիիրի նագապիլ տիր։ Մէմուլ էտէրիզ քի, Մատամ,
գըզընա էօյլէ մէպտէլէր իլհագ էյլէրսինիզ քի, վալիտէսի-
նին հալինէ տիւշար օլմագ թէհլիքէսինտէ պուլունմազ։»

«Ջալըշըրըմ քի էօյլէ օլմասըն, աֆվ էտէրսինիզ, չօ-
ճուգլար չօգճա սիզի՞ն իլէ մի պուլունույօրլար։»

«Խայր, պէն չօճուգլարըն զահմէթինէ տայանամամ, պէ-
նիմ զաննըմճա փէք չօգ վալիտէլէր էվլատ թէրպիյէ վէ ի-
տարէսի խուսուսընտա տէհշէթլի խաթալար եափըյօրլար,
Պազըլարը քէնտիլէրինի տիւնեայա վէ զէվգ ու սէֆայա
վէրիպ անլէրի քեամիլէն իհմալ էտիյօրլար, պունլար հագ-
գընտա սէօյլէմէք հաճէթ տէյիլ, պունտան տահա եանլըշ,
տահա միւլահազասըզ պիր մէսլէք օլամազ։ Տիկէր պիր սը-
նըֆ վար քի, օնլար տա օլ պիր ուճա կիթմիշ տիրլէր,
Ջօճուգլարը եանլարընտա օլմայարագ պիր տագիգէ պիլէ
տուրամազլար, եա քէնտիլէրի օնլարըն օտասընտա, եա
անլէր միւսաֆիր օտասընտա տըրլար, ագշամա գատար է-
սիր վէ խըտմէթճի կիպի, չօճուգ կիյտիրմէք, չօճուգ եըգ-
գամագ, չօճուգ եէտիրմէք իլէ մէշղուլ օլուպ, ասլա պօշ
վագթլարը պուլունմազ, վէ տահա ալի վէզաիֆ, վէ թէր-
պիյէյի իհմալա մէճպուր օլուրլար, պէօյլէճէ չօճուգլար պէօ-
յիւտիւքճէ անլէրին իւզէրինէ թէէսիրլէրի գալմազ, չօճուգ-
լար րահաթսըզ, իթաաթսըզ վէ թէրպիյէսիզ օլտուգլարը
կիպի, վալիտէլէր տախի թիթիզլէշիրէպ վէ զազապնաք օ-

լուպ, ագշամա գատար «Էթմէյին, եափմայըն» տէյիւ պա-
ղըրարագ եօմր կէչիրիրլէր, վէ էվվէլա պունլէր եաղտըր-
տըգլարը սիմալար իւզէրինէ շամարլար եաղտըրըրլար,
պէօյլէ տէյի՞լ մի, Մատամ։»

«Էվվէթ, սահիհ տիր։»

«Պու հալտէ օ էվին ինթիզամը պօզուլըր, չօճուգլար
եօլտան չըգարլար, փէտէր պու հալտէն օսանըպ էվէ կէյմէզ
օլուր, վէ խարիճտէ էյլէնճէ արամաղա պաշլար։ Իթիմատա
շայան պիր միւրէպպիյէ քէնտի վազիֆէսինի օտասընտա ի-
ֆա էյլէսին, վալիտէյն անլէրէ եօմիյէն վէզաիֆինի նիճէ
ալա սուրէթտէ իֆա էթմէլէրինի եօլրէթսին, վէ անլէրէ խը-
րիսթիյանլըգ, վէ ախլագի մէպտէլէրի իլհագ էթմէյէ չալըշ-
սըն, իշթէ պէնիմ անլատըղըմա կէօրէ պիր վալիտէնին վա-
զիֆէսի պունտան իպարէթ տիր, պիր չօճուգ վալիտէսինին
սիմասընտա թէպէսսիւմտէն պաշգա պիր շէյ կէօրմէմէլի,
վէ տուտագլարընտան լաթիֆ քէլամլարտան մաատա պիր
շէյ իշիթմէմէլի տիր, էկէր վալիտէ տայիմա անլէր իլէ պէ-
րապէր իսէ, պու միւմքինսիզ օլուր, չիւնքի պու չօճուգ-
լարը քեամիլէն սիզին իտարէնիզէ թէսլիմ էտէճէյիզ։»

«Չօճուգլարըն սըհհէթի եէրինտէ՞ մի տիր» տէտի Լէյտի
Իզապէլ եիւրէյի չարփարագ։

«Էվվէթ, էփէյի սաղլամ տըրլար, պահար էնասընտա
գըզամըգտան թութուլմուշլարտը, օլ վագթտան պէրու Ուիլ-
եէմ իւզէրինտէ պիր եօքսիւլիւք պազի գալտը, տօգթօր
Ուէյնրայթ կէչիրէճէյինէ իւմիտ էտիյօր, պէն տախի զանն
էտէրիմ քի, պիր միւտտէթ սօնրա հէփսի կէչէճէք։»

Պու արա Պարպարա սէօզիւն րէվիշինի թէպտիլ էտէ-
րէք պիրտէն պիրէ «Գաչ չօճուղընըզ վար իտի Մատամ»
տէյիւ սօրտու։

Միւալ օլ գատար զաֆիլ իտի քի, Լէյտի Իզապէլ նէ՛
տէյէճէյինի շաշըրըպ, զայրի իխթիյարի օլարագ հագիգա-
թը սէօյլէտի, վէ «Իւչ թանէ, պիր թանէ տէ պէպէք, եանի
պէպէք իքէն վէֆաթ էթտի տէմէք իսթէյօրըմ» տէյիւ փէ-
փէլէտի։

«Տէօրթ էվլատ ղայպ էթմէք, նէ՞ գատար միւշքիլ՝ նէ՞ տէն վէֆաթ էթտիլէր։»

Իզապէլ պիրազ թէրէտտիւտ էտիպ «Պիրի պիր չէյտէն, տիկէրի պաշգա չէյտէն» տէյիւ մըրըլտանտը, իշիտիլիր իշիտիլմէզ պիր սէսա իլէ։

«Զօճուգլար զէվճինտէն էվվէ՞լ մի վէֆաթ էթտիլէր, աքսի թագտիրտէ տահա միւշքիլ օլուր իտի։»

«Պէպէք զէվճիմտէն սօնրա վէֆաթ էթտի» փէփէլէտի Լէյտի Իզապէլ սարարմըշ ալընտան տամլայան թէրլէրի սիլէրէք։

Պարպարա հէյէճանընըն ֆարգընա վարըպ պու խաթըրէլէրի ույանտըրտըղը իչիւն փէշիման օլտու, զաննէյլէտի քի չօճուգլարը խաթըրընա կէլտի, վէ «Միսիս Լէթիմըր սիզին իչիւն պիր աըլզատէ հալինտէ տօղմուշ, վէ թէրպիյէ օլունմուշ խոնիննիզի հաղըյօր իտի, աֆվ էտէրսինիզ, պու կիպի սիւալլար էյլէտիյիմէ, լաքին մատամ քի պու իւք միւլագաթըմըզ տըր, աղ չօգ անլամամըզ լազըմ կէլիր, մէքթուպ իլէ հէր չէյի անլայամազ իտիք» տէտի։

«Էվվէթ, պիր աըլզատէ հալինտէ տօղտում, վէ պէօյիւտիւմ» տէյիւ ճէվապ վէրտի Իզապէլ։

«Պունա շիւպհէ օլամազ, սիզի իւք կէօրէն պունը անլայապիլիր, նէ՛ չարէ քի պու էօմրտէ պէտպախթլըգ հէր քէսի իչիւն հազըր տըր, զաննէտէրսէմ պիր իւճրէթլի միւրէպպիյէ հալինէ տիւշար օլաճաղընըզ սալա խաթըրընըզտան կէչմէտի։»

Լէյտի Իզապէլին տուտագլարընտա իսթիհզաքեարի պիր նիմ թէպէսսիւմ նիւմայան օլտու։ Լօրտ Մաունթ Սէվըրնըն պիրինճի զըզը միւրէպպիյէ՞ մի օլմա՛գ։ «Ա՜հ խա՛յր, ա՛սլա» տէյիւ ճէվապ վէրտի։

Պու արա Ուիլըըն իչէրի կէլիպ, ֆանէլա իլէ սաըըլը մասումը Միսիս Գարլայլըն գուճաղընա գօտու քի իրիճէ, ղայէթ կիւզէլ վէ շիրին պիր մասում օլուպ, նատիտէ գօրտէլալար իլէ միւզէյյէն պիր պէյազ կէճէլիք իչինտէ, իրի մաի կէօզլէրինի աչըպ, պէյազ մինի մինի գօլլարընը ըշըղա տօղրու ուզաթմագտա, ատէթա պիր մէլէք կիպի կէօրիւնմէքտէ իտի։ Լէյտի Իզապէլ աթէշ կիպի հանմագտա օլան պաշընը էլլէրի իչինէ ալըպ, տէրունինտէ հիսս էյլէտիյի հասէտ ալէվինի սէթր էթմէյէ չալըշարագ տէրին պիր ա՜հ էյլէտի, Պիր զէման քէնտիսի օլ սանտալիա իւզէրինտէ օթուրուպ, պէօյլէ մէլէքսիմա մասումլարը գուճաղընա ալըր իտի։ Ուիլըըն խէ տիք տիք Իզապէլէ պագըպ, քէնտի քէնտիյէ «Պու նէ՞ պիչիմ միւրէպպիյէ» տէյու տիւշիւնէրէք չըգըպ կիթտի։

Պարպարա միւշթագ կէօզլէրի իլէ պէպէյէ պագըպ հիւզիւնէ պուսէլէր տէօշէմէքտէ օլտուղը հալտէ «Մատամ հիչ էօմրիւնիւզտէ պունտան տահա թաթլը պիր պէպէք կէօրմիւ՞շմիւսինիզ, պագընըզ» տէտի։

«Էվվէթ, չօգ կիւզէլ պիր պէպէք տիր, լաքին սիզէ հիչ պէնզէմէյօր» տէտի կիւճ հալ իլէ մըրըլտանարագ։

«Սէվկիւլիւ զէվճիմին թամամ թասվիրի տիր, Մր. Գարլայլը կէօրէճէք օլսանըզ...։»

Պու արա պիր սէս տինլէյօր կիպի, Պարպարա սիւքիւթ էտիպ գուլաղընը վէրմէսիյլէ, Իզապէլ պիր սէօզ սէօյլէմէք, վէ սիւքիւթիւ իխլալ էյլէմէք իչիւն «Կէօրիւնիւյօր քի Մր. Գարլայլ չօգ հազըրըզըը պիր ատէմ տիր» տէտի։

«Չօգ կիւզէլ տիր, լաքին ֆազիլէթի սալթ կիւզէլլիյի տէյիլ տիր, է՛ն ալիճէնապ պիր զաթ տըր, հէր քէսին հիւրմէթ վէ րիայէթինէ շայէսթէ օլմուշ, վէ սէվիլմիշ տիր։ Տիւնեատա օնու թագտիր էտէմէյէն՝ անճագ պիր քիմսէ օլմուշ, օ տա զէվճէսի տիր, նա՞սըլ անը թէրք էտէպիլտի, նա՞սըլ տիւնեատա պաշգա պիր ատէմէ պագապիլտի, պու հէր քէս իչիւն ալ էլ խուսուս Գարլայլը թանըյանլար իչիւն պիր մուամմա տըր։»

Իզապէլին տէրունինտէ գայնայան ահ, աղ գալտը տուտագլարընտան զուհուր էտիյօր իտի։

«Հա՛ իշթէ արասպա սէսի, Գարլայլ օլմալը տըր, նէ՛ գատար էրքէն կէլիյօր» տէտի Պարպարա գուլաղընը տըշարը մէյլ էթտիրէրէք։

Շու արա Իզապէլին նիճէ պիր տագիգէտէ նիճէ պիր մէվգիտէ, նիճէ պիր հալտէ օլտուղընը սիզ խայալ էտէպիլիրսինիզ: Գափու աչըլտը, ալաթա այագ սէսլէրի իշիտիլտիքտէ Պարպարա չօճուգ գուճաղընտա գափույա գօշտու, Գարլայլ իչէրի կիրտի, վէ օտատա պաշգա քիմսէ օլտուղունտան պիխապէր օլարագ էյիլիպ Պարպարայը պուս էյլէտի: Պարպարա իսէ ուզուն պիր պուսէ իլէ մուգապէլէ էյլէտի: Գարլայլ տէօնիւպ այնի մուհապպէթ վէ շէվգ իլէ պէպէյինին քիրազ տուտագլարընտա պուս էյլէտի: Իզապէլին գըսգանճ կէօզլէրի շու մէնզարէյէ տայանամայարագ էյլէրիյէ եիւզիւնիւ գափատը: Պու փագըլըգտա հիչ եօգ իտի: Նէ՞ չարէ խաչընը թաշըյաճագ իտի: Գարլայլ կէօզիւնիւ գալտըրըպ Իզապէլի կէօրմէսիյլէ թէաճճիւպ էտէր պիր հալտէ պուլունտու իսէտէ, Պարպարա «Մատամ Վին» տէյիւ թագտիմ էտինճէ սամիմի վէ խօշ պիր սուրէթտէ «Խօշ կէլտինիզ Մատամ» տէյէրէք էլինի մէրգումէյէ ուզաթտը վէ մէրգումէ տիթրէյէն էլլէրինի անըն էլլէրի իչինէ վազ էյլէտի. Գարլայլըն խաթըրընտան պիլէ կէչմէյօր իտի քի, պու այնի էլ պինլէրճէ տէֆա քէնտի էլլէրի իչինտէ պուլունմուշ վէ վագթըյլա Գէսըլ Մարլինկ քիլիսէսինտէ իլա ախըր իւլէօմր քէնտինին օլմագ իւզրէ վատ վէ ահտ օլունմուշ օլան էլ իտի: Արթըգ տուրմագա գատիր օլամատըղընտան պիր սանտալիա իւզէրինէ օթուրտու. պիչարէյէ էօյլէ կէլիյօր իտի քի վիճուտընտա պիր տամլա գան գալմամըշ տըր: Հագիգաթը հալտէ եիւզիւնտէ գան էսէրի եօգ իտի: Մէրգումէ Գարլայլըն նազիքեանէ պազը սուալլարընա՝ խաֆիֆ պիր սէտա իլէ կէօզլէրինի գալտըրմայարագ ճէվապ վէրտի: Գարլայլ իսէ պիր թարաֆտան պէպէյի գօլլարը իչինտէ օյնաթարագ եիւզիւնէ պուսէլէր եաղտըրմագտա պիր թարաֆտան իսէ Պարպարայա շագալար էտիպ նիւգտէլէր եափմագտա վէ արա սըրա Իզապէլէ նազիքեանէ սուալլար սորմագտա իտի:

Լէյտի Իզապէլին հալինի խայալ էտէպիլիրմիսինիզ.

Գարլայլ պու վէճհէ քէնտի էվլատլարընը գօլլարը իչինէ ալմըշ, պէօյլէճէ օյնաթմըշ, պէօյլէ էօփմիւշ, քէնտիսի իսէ շիմտի Պարպարանըն տուրտըղը կիպի եանընտա մէսուտ վէ միւֆթէխիր վալիտէ հալինտէ տուրմուշ իտի: Շու էսնատէ Մր. Գարլայլ Մատամ Վինէ տէօնէրէք «Պու քիւչիւք պէլալարը սէվէ՞րմիսին, պու փէք տիլպէր տիր տէյօրլար» տէտի:

«Էվվէթ, փէք կիւզէլ տիր, իսմի նէ՞ տիր:»

«Արթուր:»

«Արթուր Արչիպօլտ» տէյիւ իլավէ էթտի Պարպարա, «Պէն իսթէտիմ քի, եալընըզ Արչիպօլտ օլսուն, լաքին օնու էվվէլճէ պաշգասը ալմըշ իտի:» Պու արա իչէրի կիրմիշ օլան խըզմէթճիյէ տէօնէրէք, «Ուիլսըն, պէպէյի կէօթիւրմէյէ կէլտին, լաքին եարը կէճէյէ գատար ույումագ նիյէթի եօգ» տէտի:

Ուիլսըն պիր տահա թէփէտէն թըրնագա Մատամ Վինէ պագարագ, չօճուղը Գարլայլըն էլինտէն գափըպ կէօթիւրտիւ: Մատամ Վին հէմեան այաղա գալգըպ եօրղուն օլտուղընը պէհանէ էտէրէք օտասընա կիթտի:

«Փէք թօհաֆ կէօսթէրիշլի պիր գատըն տէյի՞լ մի» տէտի Պարպարա տէրհալ, շու աճայիպ կէօզլիւքլէրի նի՞չին եիւզիւնէ կէչիրմիշ, կէօզլէրի իչին օլմամալը, քէնտինի նէ՛ չիրքին եափըյօր:»

«Սիմասը խաթըրըմա պիրիսինի կէթիրիյօր» տէտի Գարլայլ:

«Քիմի՞:»

«Սիմասը տէմէք իսթէյօրըմ...» տէտի Գարլայլ տալղըն պիր սուրէթտէ:

«Սիմասընտան պիր շէյ կէօրիւնմէյօր քի, քիմի՞ խաթրընա կէթիրիյօր:»

«Պիլմէմ, խուսուսի պիր քիմսէ տիւշիւնմէյօրըմ, սէօյլէ չայը կէթիրսինլէր Պարպարա:»

Խօթէտէ Իզապէլ իսէ, րահաթ էթմէք իչիւն օտասընա չէքիլմիշ իտի: Րահա՞թ էթմէք մի: Նէ՛ զանն էտէրսինիզ, եիւրէյինէ սափլանան պինլէրճէ օգլար իչինտէ նա՞սըլ րա-

հաթ էտէպիլիր իտի։ Տէյէճէքսինիզ քի, պու ճէֆալարը քէնտի էլիյլէ պաշընա կէթիրտի։ Լաքին պու խաչ ինսանըն կէօթիւրէպիլէճէյինտէն վէ խայալ էտէպիլէճէյինտէն չօգ աղըր իտի։

Զավալլը Իզապէլ…

ՖԱՍԼ 3

ՄԻՒՆՔԷՍԻՐ ԳԱԼՊԻՆ ԻԶՏԻՐԱՊԸ

Երթէսի սապահ Լէյտի Իզապէլ օտասը գափուսընտա տուրուպ տիգգաթլը էթրաֆընա պագըյօր իտի քի քիմսէյէ ռաստ կէլմէյէրէք սալօնա ինէ պիլսին։ Մր. Գարլայլա կէօրիւնմէյէ գալպինտէ պիր խաֆիֆ հիսս էտիյօր իտի զիրա ագշամլայըն կէօզլէրի կէօզլինէ իլիշտիյինտէ, պագըշընտա խուսուսի պիր հալ հիսս էթմիշ վէ թանըմագ շիւպհէսինէ զահիպ օլմուշ իտի։ Գարլայլ ախէր պիր գադընըն գօճասը օլտուղը շէօյլէ տուրսըն գալպինտէ շիմտի օնա տօղրու հիսս էյլէտիյի մուհապպէթի պիւթիւն էօմրիւնտէ հիսս էթմէմիշ իտի։ Այնի զէմանտէ տիկէր պիր օտա գափուսը աչըլտը, վէ իչէրիտէն պէշ եաշընտա, պօյը ուզուն, սիմասը կիւզէլ, սաչը պօլ պիր օղլան չըգըպ, պիր սիւփիւրկէ սափընա պինմիշ օլարագ սալօնտա գօշմաղա պաշլատը։ Պու չօճուղըն քէնտի էվլատը Արչիպօլտ օլտուղընը թանըմագ կիւճ տէյիլ իտի, հիչ պիր իշարէթտէ օլմասա փէտէրինէ պէնզէյիշի քեաֆի իսպաթ իտի։ Իզապէլ զապթ ը նազարիլ պիր սանիյէ իլէ չօճուղըն իւզէրինէ տօղրու սէյիրտիպ գափտը, վէ սիւփիւրկէսի իլէ պէրապէր գուճագլայըպ օտասընա կէօթիւրտիւ, վէ պէհանէ օլմագ իւզրէ «Պիզ սէնին իլէ տօսթ օլմալըյըզ զիրա քիւչիւք օղլանլարը սէվէրիմ» տէտի։ Սէվմէք մի… հէման պիր սանտալիա իւզէրինէ օթուրըպ, չօճուղը գօլլարը իչինտէ սըգմըշ վէ պաղրընա պասմըշ օլարագ կէօզլէրինտէն սէլ կիպի եաշլար ագմագտա օլտուղը հալտէ

եիւզլէրինէ կէօզլէրինէ պուսէլէր եաղտըրմագտա իտի։ Հանկը վալիտէ այնի մուամէլէյի եափմազ իտի։ Հայաթընը պիլէ գուրպան էթմէք լազըմ կէլսէ կէրի տուրապիլի՞ր մի իտի։ Պու արա կէօզլէրինի գալտըրըպ պագտը քի, Ուիլսըն իչէրիտէ տուրուպ քէնտինէ տիք տիք պագմագտա տըր, հէման գօրգուսընտան եիւրէյի էզիլիպ պիր պէհանէ պուլարագ «Պէնիմ չօճուղըմը ֆիքրիմէ կէթիրտի, ինսան քէնտի չօճուգլարընը զայի էտէր իսէ, պաշգալարընը սէվէր» տէյիւ մըրըլտանտը. չօճուգ իսէ էլինտէն գուրթուլուպ գարշըսընտա տուրարագ փարմագը աղզընտա օլտուղը հալտէ, իրի մաւի կէօզլէրի իլէ շու աճաիպ մախլուգա նազար գըլմագտա իտի։ Ուիլսըն՝ միւրէպպիյէյէ չըլտըրմըշ նազարըյլա պագըպ չօճուղա ավտէթ իլէ «Սէնի քիւչիւք չափգըն, մայմուն, Սարանըն սիւփիւրկէսինի ալըպ գաչմայը սանա կէօսթէրիրիմ, սէն չօգ եարամազ օլույօրսըն, մամանա խապէր վէրէճէյիմ» տէյէրէք անը թութուպ սալլամաղա պաշլայընճա Իզապէլ քէնտինի զապթ էտէմէյէրէք մէրհամէթ տիլէրճէսինէ գօլլարընը ուզադըպ «Րիճա էտէրիմ, տէօյմէյինիզ, պէնիմ եիւրէյիմ թէհամմիւլ էթմէզ» տէտի։

«Տէօյմէ՞ք մի, քեաշքի պիր էյի տայագ եէսէ, ագլը պաշընա կէլիր. լաքին պրագմազլար քի տէօյէսին։ Սէն պիլմէզսին Մատամ, պու չափգըն էվի ալթ իւսթ էտիյօր, օլ պիր իքինի պունըն եարըսը գատար զահմէթ վէրմէզլէր, կէլ պագայըմ, կէլ տէ շու գափույը իւզէրինէ քիլիթլէյիմ։»

Ուիլսըն պէօյլէ սէօյլէյէրէք չօճուղը գափըպ կէօթիւրտիւ։ Զավալլը վալիտէ քէնտի չօճուղընա սահիպ օլամամագտա իտի, գալպի թազէիգ օլունարագ աշաղը էնտի, իքի պէօյիւք չօճուգլար գահվէ ալթը մասասը պաշընտա քէնտինի պէքլէյօրլար իտի։

Պիրի սէքիզ եաշընտա տիլպէր պիր գըզ, վէ օլ պիրի պիր եաշ քիւչիւք, շիրին չէհրէլի պիր օղլան, իքիսի տէ քէնտիսինինին վագթըյլա կիւզէլ սիմասընը իրի էսմէր կէօզլէրինի անտըրմագտա իտիլէր, եիւրէյի շիտտէթլէ չարփմաղա պաշլատը, լաքին քէնտի քէնտինի թօփլամաղա ճէհտ

էյլէյիպ հէր պիրինտէն աշգ իլէ պիրէր պուսէ ալմագլա իքթիֆա էյլէտի։ Լուսի թապէն սուքունէթի խալի իտէտէ, Ուիլիէմ չօգ տիլպազ իտի։

«Պիզիմ իէնի միւրէպպիյէսինիզ, տէյի՞լ մի» տէտի Ուիլիէմ։

«Էվվէթ միւրէպպիյէնիզիմ, ինշալլահ պիզ տօսթ օլմալըյըզ, տէյի՞լ մի։»

«Նի՞չիւն օլմայալըմ, էվվէլքի միւրէպպիյէմիզ Միսիս Մէննինկի չօգ սէվէր իտիք։ Մր. Թէյնի տախի սէվէրիզ, Լաթինճէ խօճամըզ։»

«Մր. Թէ՞յն մի» տէտի Լէյտի Իզապէլ պիրազ տիւշիւնէրէք, «Միւզիգա՞ մուալլիմի մի։»

«Միւզիգա խօճասը օլտուղընը նէտէ՞ն պիլիյօրսըն։»

Լէյտի Իզապէլ ինթիյաթսըզլըղընը կէօրիւպ խիւզնէրի գըզարտը, վէ Միսիս Լէթիմըրտան իշիթտիյինէ տաիր պիր չէյ մըրըլտանտը։

«Էվվէթ, միւզիգ խօճասը տըր, լաքին պաշգա տէրսլէր տէ վէրիյօր, Միս Մէննինկ կիտէլիտէն պէրու պիզէ միւզիգա տէրսի վէրիյօր իտի, մամա տէտի քի, տէրսիմիզի ղայպ էթմէք օլմազ։»

Մամա քէլիմէսինի Պարպարա իչիւն իսթիմալ էտիյօր իտի, Իզապէլին վիճտանը սարստը։ «Տախմա սապահլարը սիւտ էքմէ՞ք մի իէրսինիզ։»

«Էվվէթ, պազէն սաանըր իտէք թէրէ եաղը վէ պալ տախի վէրիրլէր» տէտի։ Լիւսի կէօզլէրինի եօգարը գալտըրըպ «Պապամըզ իլէ պիրլիքտէ սօֆրատա օթուրտուղըմըզ զէման պանա պիր եումուրթա տա վէրիր իտի, թէյզէմ րազը օլմազ իտի, ամմա ինէ վէրիր իտի։»

«Շիմտի նի՞չիւն օթուրմայօրսընըզ։»

«Պիլմէմ, մամա կէլէլի օթուրմայօրըզ։»

Լէյտի Իզապէլին ֆիքրի իսեան էտիյօր իտի, Միսիս Գարլայլ չօճուգլարը փէտէրլէրինտէն այըրըյօր տէյիւ տիւշիւնտիւ։ Գահվէ ալթը խիթամպէզիր օլտու, Իզապէլ չօճուգլարը պաշընա ճէմ էտիպ, քիթապլարը մէշքլէրի վէ

տաիր չէյլէրի իչիւն սիւալլար սորմագտա իքէն տըշարը տալօնտա Մր. Գարլայլըն սէտասը իշիտիլիպ, Լիւսի տըշարը գօշմագա պիր հարէքէթ էտինճէ, Լէյտի Իզապէլ Գարլայլըն իչէրի կիրմէսի գօրգուսըյլա մէրգումէյի չէքիպ «Կիթմէ Իզապէլ» տէտի։

«Անըն խալի Լիւսի տիր, նի՞չիւն Իզապէլ տէյօրսըն» տէտի Ուիլիէմ։

«Ջանըն էթտիմ քի Իզապէլ թէսմիյէ օլունուրյօր իտի» տէյիւ փէփէլէտի պիչարէ գատըն էթտիյի խաթայը կէօրէրէք։

«Պէնիմ իսմիմ Իզապէլ Լիւսի տիր, լաքին պիլմէմ սանա քի՞մ սէօյլէմիշ, չիւնքի քիմսէ պէնի Իզապէլ թէսմիյէ էթմէզ, մամա կիտէլիտէն պէրու... էվվէլքի մամա։»

«Մամանըզ կիթտի՞ մի» տէյու մըրըլտանտը Լէյտի Իզապէլ հէյէճան իլէ վէ սէօյլէտիյինտէն պիխապէր պիր հալտէ։

«Անը գափըպ կէօթիւրտիւլէր» տէտի Լիւսի ինէրէ պագարագ, «Եօգսա կիթմէզ իտի, փէտէրիմիզին պիր ֆէնա միւսաֆիրի վար իտի, խըրսըզլատը։ Ուիլսըն տէյօր քի, օ ատէմ մամայը խըրսըզլամագտան էվվէլ պիլիյօր իտի քի խըրսըզ տըր։ Օնտան սօնրա փափա տէտի քի արթըգ քիմսէ պէնի Իզապէլ թէսմիյէ էթմէսին։ Իզապէլ օ մամանըն իսմի իտի։»

Հէր քէլիմէ Իզապէլին գալպինէ օգ կիպի իշլէյօր իտի իսէ տէ, Լիւսի տէվամ էյլէտի։

«Պիզիմ մամամըզ Լէյտի Իզապէլ իտի, պու մամամըզ տէյիլ տիր։»

«Պունը տա օլ պիրի գատար սէվի՞յօրմըսընըզ։»

«Ա՛հ մամայը սէվէր իտիմ, օնու չօգ սէվէր իտիմ» տէտի Լիւսի էլլէրինի սըգըշտըրարագ, «Լաքին օ կիթտի, Ուիլսըն վէ Թէյզէմիզ Գօրնէլիա տէտիլէր քի, արթըգ օնու սէվմէմէլիյիզ, էկէր քէնտի պիզի սէվսէ իտի, պըրագըպ կիթմէզ իտի։ Նի՞չիւն պըրագտը քի, օլ ֆէնա ատէմ քէնտինի խըրսըզլատը, գօրգարըմ քէնտինի տէօյտիւ, տէօյմէսէ նի՞չիւն էօլէճէք իտի։ Կիճէ եաթագտա եաթըպ տալըմա տիւ-

չինիւրիւմ, աճապա չօգ տէօյրի՞ւ մի, մամա վէֆաթ էթտիքտէն սօնրա, հէնի մամա կէլտի, փափա տէտի քի Լէյտի Իզապէլին հէրինէ պու մամա օլաճագ, վէ պունու սէվմէլիյիզ։»

«Սէվմի՞յօրմուսընըզ։»

«Խա՛յր, օնուն գատար սէվմէյօրըմ։»

Պու արա ծօյս կիրիպ քէնտիլէրի մէքթէպ օտասընա կէօթիւրտիւ, Լէյտի Իզապէլ օտանըն փէնճէրէսինտէն տըշարը պագըպ Գարլայլը հիւրիւյէրէք հազըրլանէսինէ կիթմէքտէ կէօրտիւ քի, Պարպարա գօլունա կիրմիշ օլարագ, պաղչէ գափուսընա գատար րէֆագաթ էտիյօր իտի, վագթըյլա քէնտիսի տախի պէօյլէճէ գօլունա կիրէր, վէ պաղչէ գափուսընա գատար րէֆագաթ էյլէր իտի։ Լաքին օ զէման՝ էպէտէն կէչիպ կիթմիշ իտի։

Պիրազտան Պարպարա մէքթէպ օտասընա կէլիպ չօճուգլարըն տէրսլէրի, թաթիլ վէ էյլէնճէլէրի իչին նազիք, հինէ տէ ամիրանէ թավր իլէ թէրթիպաթ իճրա էյլէտի։

Օլ ագշամ Իզապէլ վէ չօճուգլար սօֆրատա իքէն Ուիլհէմ չիտտէթլէ էօքսիւրմէյէ պաշլատըղընտա Իզապէլ սըչրայըպ չօճուղը պաղրընա պասմըշ օլտուղը հալտէ տուրուրքէն գափու աչըլըպ Գարլայլ իչէրի կիրտի, Իզապէլ հէման չօճուղը պըրագըպ պիր թարաֆա սավուշու վէրտի, Գարլայլ «Չօճուգլարա այըրճա պիր մուհապպէթինիզ վար կէօրիւնիյօր Մատամ» տէտի իսէտէ, Իզապէլ պիր շէյ մըրըլտանըպ օտանըն իրագ քէօշէսինէ չէքիլտի, Պարպարա տախի օ արա գափու էօնիւնտէ կէզմէքտէ օլուպ, պաշընը ուզատարագ «Նէ՞ վար տըր» տէյիւ սօրտու։

Գարլայլ «Ուիլհէմին էօքսիւրիւյիւ ֆէնալաշըյօր, չօգ ճանըմը սըգըյօր» տէյինճէ «Պէլքի պօղազընտա պիր նէզլէ վար տըր, պիր շէյ տէյիլ, թամամ հազըր տըր Արչիպօլտ» տէմէքտէ իտի։ Գարլայլ չօճուղը հէրէ գօտու, էօքսիւրիւք ֆէրագաթ էթմիշ իտի, լաքին չօճուղըն րէնկի սարը վէ էֆալըն տէտիկի կիպի փարլագ իտի։ Միսիս Գարլայլ գօլունը գօճասընըն գօլունա կէչիրիպ տըշարը չըգարքէն, արգայա

տէօնիպ «Պիրազտան Լիւսի իլէ պէրապէր սալօնա կէլինիզ Մատամ, փիանօ չալտըղընըզը տինլէմէք իսթէրիզ» տէյիպ ամիրանէ պիր թավր իլէ կիթտի, էվվէթ Միսիս Գարլայլ օրատա ամիր վէ հաքիմ, քէնտիսի իսէ... նէ՞ իտի։ Թէքրարէն հանագընը իլք տօղուշ օղլունըն հանիմագտա օլան ամըրնա տայայարագ «Սէվկիւլիւ չօճուգ, կէճէլէրի տէ էօքսիւրի՞յօրմըսըն» տէյիւ սօրընճա, չօճուգ «Խայր, չօգ էօքսիւրմէմ, ծօյս հանըմա պըրագ թաթլը գօր, վէ էօքսիւրիւք կէլտիյինտէ, օնտան պիր գաշըգ ալըրըմ» տէտի։

«Կէճէլէրի օտանտա քիմսէ հաթմէ՞յօր մը» տէյիւ սօրտու Իզապէլ։

«Խայր, հալընըզըմ, քիմսէ հաթմագ։»

Լէյտի Իզապէլ տէրին պիր միւթէլաայա տալտը, Աճապա օտամտա պիր քիւչիւք հաթագ գօյուպ հանըմա ալապիլի՞րմիյիմ, միւսաատէ էտէրլէ՞ր մի, պու միւսաատէյի իսթէմէյէ նիճէ ճէսարէթ էտէյիմ, տէյիւ տիւշիւնիւր իտի։ Էնճամ սիւքիւթի գաթ իլէ «Պէնիմ օտամտա հաթմագ իսթէ՞րմիսին» տէտի,

«Պիլմէմ, նի՞չիւն սէնին օտանտա հաթայըմ։»

«Սանա մուգայյէտ օլուրում, թաթլը վէրիրիմ, պաշգա նէ՛ իսթէրսէն վէրիրիմ, սիզի ասլ մամանըզ սէվտիյի կիպի սէվէրիմ» տէտի Իզապէլ։

«Մամամըզ պիզի սէվմէտի, սէվսէ՝ պըրագըպ կիթմէզ իտի» ճէվապ վէրտի չօճուգ։

Լիւսի չիտտէթլի պիր թարզտա «Մամամըզ պիզի սէվէր իմիշ, ծօյս տէյօր քի, չօգ սէվէր իմիշ, ալըպ գաչըրըրլար իսէ, նէ՞ գապահաթը վար» պաղըրտը։

«Սէն սէսինի քէս Լիւսի, գըզլար պէօյլէ շէյլի անլամազլար, մամամըզ...» Իզապէլ տէրհալ չօճուղըն սէօզիւնիւ գաթ էտիպ կէօզլէրինտէն սէլ կիպի հաշլար ագարագ «Չօճո՛ւգ, չօճուգ, մամանըզ սիզի սէվէր իտի, չօգ սէվէր իտի. հէր շէյտէն զիյատէ սէվէր իտի» տէյիւ ֆէրեատ էյլէտի։

«Սէն նէ՞ պիլիրսին Մատամ, պուրատա տէյիլ իտին, վէ մամայը պիլմէզ իտին» տէտի Ուիլհէմ սէպաթ իլէ։

«Շիւպհէմ եօգ քի սիզի սէվէր իտի, պէն կէլէլի պիր կիւն օլտու, վէ իշթէ սիզի սէվիյօրըմ, սիզի փէք չօգ սէվիյօրըմ» պէօյլէ սէօյլէյէրէք Մատամ Վին տուտագլարընը չօճուղըն եանաղը իւզէրինէ գօտու, վէ կէօզլէրինտէն ագան սէլլէր չօճուղըն եիւզիւնիւ ըսլաթմագտա իտիլէր:

«Նէ՞չին աղլայօրսընըզ Մատամ» սօրտու չօճուգ:

«Սէնին կիպի պիր չօճուղըմ վար իտի, ղայպ էթտիմ, օնտան պէրու սէվէճէք քիմսէմ եօգ իտի; սէնի օնուն եէրինէ սէվիյօրըմ»

«Իսմի նէ՞ իտի:»

«Ուիլեէմ» ճէվապ վէրտի Իզապէլ, լաքին լուղէթ աղզընտան չըգար չըգմազ եինէ պուտալալըգ էթտիյինի անլատը:

«Ուիլեէմ Վին» մըրըլտանտը չօճուգ, «Ինկիլի՞զճէ մի սէօյլէր իտի Ֆրանսըզճա մը, փէտէրի Ֆրանսըզ իտի, տէյի՞լ մի:»

Լէյտի Իզապէլ սուալլարըն սըգըլաշտըղընը կէօրիւնճէ աճէլէ էտիպ «Ինկիլիզճէ սէօյլէր իտի, լաքին հալա չայընը պիթիրմէտին «Ուիլեէմ» տէյիւ սէօզիւ տէյիշտիրտի:

Պու արա Պարպարա Թաամտան գալգըպ, չօճուղընը կէօրմէք իւզրէ եօգարը կիթմէքտէ իտի, գափու էօնիւնտէ Լիւսիյէ թէսատիւֆ էտիպ «Մատամ Վինէ սէօյլէ տէ նօթալարը ալըպ սալօնա կէլսին» տէտի: Մատամ Վին պիրազ օյալանըպ էնճամ կիթմէյէ գարար վէրտի, վէ սալօնըն գափուսընա եէթիշտիյինտէ այնի զէմանտա Գարլայլ տախի կէլմէքտէ իտի, Իզապէլ պու ֆուրսաթտան իսթիֆատէ էտիպ «Ջանըմ էտէրիմ էֆէնտիմ, Ուիլեէմին էօքսիւրիւյիւ էյի տէյիլ, կէճէլէրի չօգ տըգգաթ իսթէր, տուշիւնիւյօր իտիմ քի աճապա կէճէլէրի օտամտա եաթմասընա միւսաատէ էտէ՞րմիսինիզ, եաթաղը գօլայճա նագլ էտիլէպիլիր, վէ պէն հէր պիր խըտմէթճիտէն էյի պագապիլիրիմ» տէտի Իզապէլ գօրգարագ:

«Խայր, ասլա օլամազ, սանա պու զահմէթի վէրմէք իսթէրըմըզտան պիլէ կէչմէզ, կէճէ եանընտա գալաճագ գատար խասթա տէյիլ տիր, օլսա պիլէ խըզմէթճիլէրէ կիւվէնէպիլիրիզ» տէտի Գարլայլ:

«Պէն չօճուգլարը չօգ սէվէրիմ, պունու տահա զիյատէ սէվիյօրում, կէճէ կիւնտիւզ անըն սըհհէթինէ մուգայյէտ օլմագ իսթէրիմ, պէնիմ իչին պիր քէյֆ տիր, սաատէթտիր:»

«Նէզաքէթինիզէ թէշէքքիւր էտէրիմ Մատամ, լաքին զանն էթմէմ քի Միսիս Գարլայլ ասլա րազը օլսուն, սանա պիզար ի հագգին զահմէթ վէրմէք տիր:» Գարլայլըն սէօզլէրինտէ սէպաթ մէվճուտ իտի: Միւմանիլէյհ գափույը աչըպ պէքլէտի, վէ Մատամ իչէրի կէչտի: Լէյտի Իզապէլ թէրէննիւմ էթմէք իսթէմէզ իտի, զիրա էն զիյատէ սէսինին թանըլմասընտան գօրգույօր իտի, էյի պիր թէսատիւֆ Իզապէլի պու էնտիշէտէն խէլաս էյլէտի. չիւնքի պիր գաչ տագիգէ սօնրա Հաքիմ Հէր, Թագմա սաչը վէ էլպիսէ ի րէսմիյէսի իւզէրինտէ օլարագ ազամէթլէ իչէրի կիրտի, վէ միւմաիլէյհին պուլունտուղը եէրտէ, նէ՛ միւզիգա չալընըր վէ նէ՛ թէրէննիւմ օլունըր իտի, չիւն է՛ն ալա մուսիգիտէն պիլէ նէֆրէթ էտէր իտի: Մր. Գարլայլ վէ Պարպարա այաղա գալգըպ անը պիր գօլթուգ սանտալյասընա օթուրթտըլար:

Պարպարա Իզապէլի թագտիմ էտէրէք «Մատամ Վին տիր, եէնի միւրէպպիյէ տիր, փէտէր» տէտի:

Հաքիմ Հէր Իզապէլէ տէօնիւպ «Նա՞սըլսընըզ մատմուազէլ, նօն փարլէ Ֆրանսէ» տէտի: Ջանըն էտէրսին չիւքր քի պիլմէյօրըմ տէմէք իսթէյօր իտի:

Մատամ Վին թէպէսսիւմ էտէրէք «Հաճէթ տէյիլ էֆէնտի, չիւնքի Ֆրանսըզ տէյիլիմ, Ինկիլիզիմ» տէյու ճէվապ վէրտի, կիւզէլ Ինկիլիզճէ իլէ:

«Աֆվ էտէրսինիզ Մատամ, լաքին պէն իշիթտիմ քի, պուրայա պիր Ֆրանսըզ մատամ կէլմիշ տիր, հէմ Ֆրանսըզզա տա պէնզէրսինիզ» տէտի Հաքիմ մաի կէօզլիւքլէրէ վէ աճիպ էլպիսէսինէ պագարագ, «Սիզ սէօյլէմէսէ իտինիզ, մութլագա Ֆրանսըզ զանն էտէճէք իտիմ, շիւքր օլսուն քի տէյիլսինիզ, Ֆրանսըզ միւրէպպիյէլէրտէն էյիլի՞. սատըր օլմազ, օնլարտան ուզագ» ճէվապ վէրտի Հաքիմ:

«Եա՞ էօյլէ՞ մի» տէտի Իզապէլ:

«Էվվէթ, պաշըմա կէլտի տէ էօյրէնտիմ, պիզիմ չօճուգ-

լար Աննա վէ Պարպարա քիւչիւք իքէն վալիտէլէրի իլէ պիր Ֆրանսըզ միւրէպպիյէ իսթէտի, պէն չօգ մուխալիֆ իտիմ, հէփիմիզի գաթօլիք եափար վէ պիզէ գուրպագը հէտիրիր տէտիմ, լաքին տինլէմէտիլէր, գըզլար Ֆրանսըզճա էօյրէնմէլի իմիշ, էնճամ պիր թանէ կէթիրտիք, իքի սէնէ պիր գաչ այ պիզտէ գալտը վէ...»

«Էյ նէ՞ օլտու էֆէնտի» տէտի Գարլայլ։

«Նէ՛ օլաճագ, փէք պուրատա նագլ օլունաճագ հիքեայէ տէյիլ, օլ վագթ պիրատէրիմ պիզտէ գալըյօր իտի, քէնտիսի պահրիյէ զապըթանընտան օլուպ 3 սէնէ պօշտա գալմըշ իտի, մատմուազէլին պիզէ կէլտիյի կիւնտէն թա տէֆ էթտիյիմ կիւնէ տէյին պունլար պիր օյուն տըր օյնատըլար, ամմա կէօրմէլի, պունըն իւզէրինէ պու միւրէպպիյէ ճիգվիթլէրինի կէօրիւր հալիմ գալմատը։ Շիմտի Գարլայլ չօճուգլար իչիւն պիր Ֆրանսըզ միւրէպպիյէ կէթիրմիշ տէյիւ իշիթտիյիմ կիպի, փիքրիմտէն «Պիր էյի տայագը միւսթահագգ տըր» տէտիմ։ Սիզի Ֆրանսըզ զաննէթտիյիմէ հագգըմ վար, իսմինիզ Ֆրանսըզ իսմի, Ֆրանսատա եախօտ օլ պէրպատ մահալլէրին պիրինտէ եաշայօրսընըզ, թապիի սիզի Ֆրանսըզ զաննէտէճէք իտիք. պէն տէ էկէր Ֆրանսատա սաքին օլուպ Մօսսէր թէսմիյէ օլունսա իտիմ, պէնի տէ պիր Ֆրանսըզ գուրպագըսը զաննէթսէլէր չօգ կէօրմէզ իտիմ։»

Լիւսի էլլէրինի պիր պիրինէ վուրուպ կիւլմէյէ պաշլատը։

«Կիւլ պագալըմ Միս Լիւսի, կիւլ, սէնի տէ պիր Ֆրանսըզ մատմուազէլին էլինէ վէրսէլէր իտի, գուրպագը եախօտ տահա փէնա պիր շէյ օլուր իտին։ Զավալլը վալիտէն էօմրիւնիւն իպթիտասընտա պիր Ֆրանսըզ միւրէպպիյէ թէրպիյէսինէ թէսլիմ օլունմուշ օլմասա իտի ասլա էօյլէ...»

«Էօյլէ նէ՞» տէտի Լիւսի պիւթիւն տըգգաթըյլա հաքիմէ պագար[illegible]գ։

«Էօյլէ [illegible]ափմազ իտի, նէ՛ իսէ, Պարպարա նէ՛ տիր պուհինէ վա[illegible]տէյին փիքրինէ գօմըշալըմ։»

«Սէն Լօնտրատա իքէն, պուրատա գալմասընը իսթէ-

յօրըզ, պապա» ճէվապ վէրտի Պարպարա վէ Հաքիմի գանտըրմագ իւզրէ միւճատէլէյէ պաշլատըլար։

Իզապէլ պիր արա պուլուպ եաթմագա կիթմէք իչիւն իզն ալարագ սավուշտը, եօգարը օտասընա կիտէր իքէն, Նէրտիպան պաշընտա Սարայա րասթ կէլիպ «Քիւչիւք էֆէնտի նէ՞րէտէ եաթար» տէյիւ սօրտու, վէ եանընտաքի օտա օլտուղընը անլայըպ իըզմէթճի աշաղը կիտինճէ՝ ուսուլճա գափույը աչըպ, չօճուղըն օտասընա տիխուլ էյլէտի, քի ուֆագ պիր պէյազ եաթագտա, եանագլարը գըզարմըշ, գօլլարը եաթագտան տըշարը աթըլմըշ օլարագ մէլէք կիպի ույույօր իտի։ Եաթաղըն եանընտա պիր ուֆագ մասա իւզէրինտէ պիր գապ թաթլը, պիր գաշըգ վէ պիր գատէհ սու վար իտի։ Մէրգումէ եաթաղըն եանընտա տիզ չէօքիւպ եիւզիւնիւ եաստըղը իւզէրինէ գօյարագ չօճուղըն նէֆէսի քէնտի նէֆէսինէ գարըշըր պիր վազիյէթտէ, կէօզլէրինտէն եաշլար ագարագ պիր միւտտէթ պագա գալտը, վէ չօճուղը թութուպ պաղրընա պասմագ արզուսընա կիւճ հալ ղալէպէ էտիյօր իտի։ Էօլիւմ միւլահազասընը փիքրինտէն պիլէ կէչիրմէք իսթէմէզ իտի։ Պու արա Ուիլըըն գափու էօնիւնտէն կէչմէքտէ օլուպ, գափունըն արալըղընտան ըշըգ կէօրէրէք, իչէրի կիրիպ հէյէճան իլէ, «Օտատա եանղըն վար զանն էյլէտիմ, եըլտըրըմտան վուրուլմըշ կիպի օլտում» տէտի։

Մատամ Վին, հէման այագա ըշըրայըպ գօրգագ պիր թավր իլէ «Քիւչիւք էֆէնտիյէ պագըյօրըմ, Մր. Գարլայլ էօքսիւրիւյիւ իչիւն էնտիշէ էտիյօր իտի, հէրարէթլի վէ նապիզ պիր հէյէթի վար տըր» տէյիւ փէփէլէտի։

«Էհէմմիյէթի եօգ տըր, թըպպը վալիտէսինին չէքի տիր, մէրգումէյի տէ իւք կէօրտիւյիւմտէ եիւզիւնտէ պօյա վար զաննէթտիմ իտի» տէտի Ուիլըըն։

Լէյտի Իզապէլ «կէճէլէր խայր օլսուն» տէյիպ սավուշտը։ Ուիլըըն արգասընտան պագարագ «Պու նէ՛ աճայիպ Ֆրանսըզ միւրէպպէյէ տիր, Ալլահ վէրէ տէ ագլընտա պիր նօգսանը օլմայա իտի» տէյիւ մըրըլտանարագ օտասընա չէքիլտի։

ՖԱՍԼ 4

ՕԼ ԶԷՄԱՆ ՊԷՆԻ ԶԻՔՐ ԷՏԷՃԷՔՍԻՆ

Հաքիմ Հէր, Սգուայր Փիննըր իլէ Լօնտրայա կիթմիշ իտի, Պարպարա կիտիպ ֆիթուհաթլա վալիտէսինի կէթիրմիշ, վէ Գօրնէլիա տախի օլ ագշամ պիրլիքտէ թաամ էյլէմիշ իտի: Լէյտի Իզապէլ Գօրնէլիանըն քէսքին կէօզլէրինտէն ինճինմալ էտէրէք պաշ աղրըսը պէհանէսիյլէ՝ սալօնա կիթմէյիպ օտասընտա եալընըզ օթուրմագտա իտի: Միխա Հէր պունը պիլէրէք «Շու զէվալլը միւրէպպիյէ, ղարիպ վէ չօգ եալընըզ օլմալը» տէյիւ Լէյտի Իզապէլին եանընա կիթտի, վէ րըգգաթլա պու կէնճ ամմա աճայիպ կէօսթէրիշլի գատընա պագըպ եիւզիւնտէ ալայիմլի քէտէր միւշահէտէ էյլէտիյինտէն «Սիզ չօգ տէրտ չէքմիշսինիզ կէօրիւնիւյօր Մատամ, գըզըմտան անլատըղըմա կէօրէ, չօճուգլարընըզը, մէվգիինիզի վէ սէրվէթինիզի ղայպ էթմիշսինիզ, սիզին իչին գալպէն միւքէտտէրիմ, քէաշքի սիզի թէսէլլի էտէպիլսէմ» տէյէրէք միւքիալէմէյէ պաշլատը: Պու սէօզլէր իւզէրինէ Իզապէլ իրատէթինի ղայպ էտիպ կէօզլէրինէ եաշլար տօլարագ «Պէնիմ իչին աճըմայընըզ սէվկիւլիւ Միխա Հէր, ասլա աճըմայընըզ, չիւնքի օ հալտէ թէհամմիւլ տահա կիւճ օլույօր: Պիզ պազը ինսանլար ղաթէն քէտէր իչին տօղմուշըզ» տէյիւ ֆէրեատ էյլէտի:

«Էվէթ, սահիհէն քէտէր իչին տօղմուշըզ, հիչ տէյիլ պէն քէնտիմ պէօյլէ սէօյլէմէյէ գավի սէպէպլէրիմ վար տըր. ա՜հ խայալ էտէմէզսինիզ, պու տիւնեատա նասիպիմ նէ՛ օլմուշ տըր, չօգ չօգ սէնէլէրտէն պէրու պիր թէք մէսուտ տագիգէ կէչիրմէտիմ, պէլքի պու հէփ չէքտիյիմիզ տէրտլէր պիզի սէմայա գըլաղուզլամաղա անճագ քեաֆի տիրլէր, պիլմէ՞զմիսինիզ քի պէլալար գալպին գափուսընը սէմայա

աչար տէրլէր, քի՞մ պիլիր պէլքի գալպիմիզ օլ գատար սէրթ տիր քի, անը եումշաթմագ իչին պու գատար տարպէլէր լազըմ կէլիյօր, սէվկիւլիւմ տուչիւն քի, ճիւմլէ տէրտլիլէր վէ եօրղունլար իչին պու էօմրտէն սօնրա քեամիլ պիր րահաթ վար տըր, պունըն իլէ թէսէլլի օլալըմ» տէտի Միխա Հէր:

«Էվէթ, պանա եալընըզ պու թէսէլլի գալմըշ տըր» մըրըլտանտը Լէյտի Իզապէլ:

«Սիննինիզին քիւչիւքլիւյիւնէ վէ կէնճլիյինիզէ կէօրէ չօգ տէրտ չէքմիշսինիզ կէօրիւնիւյօր:»

«Քէտէրին մըգտարը սէնէլէր իլէ էօլչիւլմէզ, պիր սաաթտա 10 սէնէլիք էլէմ չէքէպիլիրիզ: Լաքին ումումէն պէտպախթլըղը քէնտի էլիմիզլէ պաշըմըզա կէթիրիրիզ, քէնտի ամէլլէրիմիզ տիր քի, սաատէթ ի հալիմիզի թային էտէրլէր» տէտի Իզապէլ:

«Տայմա էօյլէ տէյիլ տիր: Գապուլ էտէրիմ քի, չօգ տէֆա տէրտ գապահաթտան սօնրա կէլիր, լաքին ֆէնալը շու տըր քի, պիր ատէմին խաթասընըն պէտպախթլըղը եալընըզ քէնտինէ մահսուր գալմազ, պիլա ֆարգ պիր չօգ պիգիւնահլարա տախի իսապէթ էյլէր: Պիր զէվճին կիւնահը՝ պիտուն զէվճէսինի տախի խարապ էտէր: Փէտէրլէրին կիւնահը՝ էվլատլարը պէրպատ էյլէր, վէ էվլատլար վալիտէյնին գալպլէրինի քէտէր էտէրլէր: Պէն քէմալը թէվագու վէ հագիգաթ իլէ տէյէպիլիրիմ քի, չէքտիյիմ չու ճէֆա, վէ էլէմլէրէ միւսթէհագգ օլաճագ հիչ պիր հարէքէթտէ պուլունտըղըմ խաթըրըմա կէլմէյօր: Էմինիմ քի, սէն տախի պէնիմ կիպի պու տէրտլէրէ միւսթահագգ օլաճագ պիր հարէքէթտէ պուլունմատըն» տէտի Միխա Հէր:

Իզապէլ ճէվապ վէրէմէյիպ հիճապընտան եիւզլէրի գըզարտը վէ եէրէ պագմաղա պաշլատը:

Միխա Հէր տէվամ էտիպ «Սէն չօճուգլարընը ղայպ էյլէմիշսին, գապուլ էտէրիմ քի ղայէթ աղըր պիր էլէմ տիր: Լաքին պէտթէրի վար, չօճուգլարըն պէօյիւյիւպ էօյլէ պիր հալէ վարըլ օլալար քի, քեաշքի չօճուգ իքէն էօլմիւշ օլ-

սալար իտի տէյիւ արզու էտէրտին, պու տահա պէօյիւք պիր պէտպախթլըգ տըր, պէն չօգ տէֆա պունը արզուլամադ թէճրիպէսինէ տուչար օլույորըմ, էվվէթ հէր քէսին նասիպինտէ տէրտ ու էլէմ վար տըր» տէտի։

«Պիլա շիւպհէ, հէր քէսին տէյիլ, տիւննատա չօգ փարլագ նասիպլէր տախի վար տըր» տէտի Իզապէլ։

«Եանըլըյօրսընըզ Մատամ, հէր քէսին հիսսէսի վար տըր, վէ էր եա կէճ չէքմէլի տիրլէր, կէրչի պազը փարլագ կիւնլէր կէլէպիլիրլէր, լաքին նիհայէթ սիյահ պուլուտլար զուհուր էտէճէք տիր։»

«Փէք էյի, Մր. վէ Միսիս Գարլայլը պագընըզ, նէ՞ տէրտլէրի օլապիլիր» տէտի Իզապէլ տիթրէյէն պիր սէտաիլէ։

«Միսիս Գարլայլըն պախթը փարլագ տըր» տէտի Միսիս Հէր թէպէսսիւմ էտէրէք, գօճասընը սէվէր, գօճասը տա օլ մուհապպէթէ լայըգ տըր, վէ հէր ճիհէթլէ մէվգիի փարլագ տըր, լաքին նիհայէթէ գատար քէտէրտէն արի օլաճագընը մէմուլ էթմէլի տէյիլ տիր։ Մր. Գարլայլը պագընըզ, օ քէնտի ազըր հիսսէսինի ալմըշ տըր, պիլա շիւպհէ անըն հիքեայէսինի իշիթմիշ օլմալըսընըզ, էվվէլքի զէվճէսի քէնտինի, էվի վէ չօճուգլարը թէրք էտիպ կիթտի։ Կէրչի Գարլայլ ղայէթ չէճաաթլը թէհամմիւլ էյլէտի իսէտէ, էմինիմ քի գալպի էզիլմէքտէ իտի, զիրա ուպուտիյէթ էտէրճէսինէ սէվէր իտի։»

«Էվվէլքինի՞ մի, Պարպարայը տէյի՞լ մի» տէտի Իզապէլ, լաքին Պարպարա քէլիմէսի աղզընտան չըգար չըգմազ նատիմ օլուպ, քէնտինի թօփլատը, զիրա քէնտիսի պիր միւրէպպիյէ օլուպ, Մատամըն իսմինի թէլէֆֆիւզէ հագգը եօգ իտի, պէրէքէթ վէրսին Միսիս Հէր, տալղըն օլուպ ֆարգընտա վարմայարագ «Պարպարա՞ մը, պիլա շիւպհէ տէյիլ։ Էկէր էվվէլա գալպինի Պարպարայա վէրմիշ օլսա իտի, էվվէլքի իլէ թէէհհիւլ էթմէզ իտի, Լէյտի Իզապէլի չօգ սէվէր իտի» տէտի։ «Լաքին սէվկիւլիւմ, օլ պիպախթ Լէյտի Իզապէլ սէվիլմէյէ լայըգ պի՛ր գատըն իտի, օլ զէման քէնտինի ճանըտան սէվէր իտիմ, վէ հալա սէվէրիմ, հէր քէս

մէրգումէյի թագպիհ էյլէտի, պէն տախմա աճըտըմ, պիր պիրինէ լայըգ իտիլէր, Գարլայլ նէճիպ վէ էյի, մէրգումէ իսէ ղայէթլէ հիւսնի ճէմալա, ֆազլ ու քէմալա մալիքէ իտի, Նինէտէ պէօյլէ պիր զէվճի, չօճուգլարը, վէ խանէյի նա՞սըլ թէրք էտէպիլտի, հէր քէս իչին պիր մուամմա տըր, լաքին հէր քէստէն զիյատէ պէնիմ վէ գըզըմ իչին անլաշըլմազ պիր սըրր տըր։ Ալմըշ օլտուղը եանլըշ ատըմ քէնտինի փէրուշանիյէթին սօն տէրէճէսինէ իլգա էյլէտիյի կիպի Գըզըմըն տախի սաատէթինէ մուճիպ օլտու, չիւնքի պիլա շիւպհէ Պարպարա Մր. Գարլայլը սէվտիյի կիպի քիմսէյի սէվմէյէճէք իտի։»

«Մէրգումէյի սէֆալէթէ տուչար էյլէտիյինի պիլի՞յօրմըսընըզ» տէտի Իզապէլ սէտասընտա քէտէր վէ խիթիհզա ալայիմի իլէ։

«Տիւննատա հիչ պիր գատըն օ ատըմը ալըպ տա րէզալէթ վէ սէֆալէթին նիհայէթինէ տուչար օլմամասը վուգը պուլմամըշ տըր» տէտի Միսիս Հէր թէաճճիւպ իլէ, «Պաշգա տիւրլիւ օլամազ իտի։ Լէյտի Իզապէլ իսէ պէօյլէսի պիր շէյէ ճիւրաթ էթմէզտէն հիսս էտէն պիր գատըն իտի։ Ղայէթ նազիք, աֆիֆ վէ պիր Ինկիլիզ գատընը եագըշըր հէր խասսիյէթլէրէ մալիք իտի։ Պէօյլէ պիր հարէքէթ քէնտինտէն մէմուլ օլունապիլիր տէյիւ քիմսէնին խաթըրընտան կէչմէզ իտի. եա րույասընտա, եախօտ նէ՛ եափտըղընը պիլմէյէրէք պու հարէքէթի իրթիքեապ էթմիշ օլմալը տըր։ Շիւպհէմ եօգ տըր քի, հիսս էթտիյի նէտամէթ վէ քէնտի քէնտինի թագպիհ մէրգումէյի թէլէֆ էյլէմիշ տիր։»

«Նէտէ՞ն պիլիյօրսընըզ էօյլէ օլտուղընը, իշիթտինի՞զ մի, Ֆրանսիս Լէվի՞սըն մը սէօյլէտի» տէտի Լէյտի Իզապէլ հէյէճանլը պիր սէտա իլէ։

«Սըր Ֆրանսիս Լէվիսընըն նէ՛ տէտիյինտէն եա տէյէճէյինտէն խապէրիմ եօգ տըր, էօյլէ պիրիսի պանա եախօտ Գարլայլըն հէր հանկը պիր տօսթունա հաթթա հէր հանկի պիր սահիպի չէրէֆ վէ նամուս քիմսէյէ սէօզ սէօյլէմէյէ ֆուրսաթը օլմազ, պէն Լօրտ Մաունթ Սէվըրնտան իշիթ-

տըմ, պիլիրսինիզ քի միւմաիլէյհ Լէյտի Իզապէլլի ամուճասը տըր, կէչէն հաց պուրայա կէլմիշ իտի, վէ մահրէմանէ պանա սէօյլէտի քի, Լէվիսըն քէնտինի թէրք էթտիքտէն սօնրա, կիտիպ մէրգումէյի արաշտըրմըշ, վէ Ֆրանսանըն ճէնուպինտէ պիր հէրտէ պուլմուշ, խասթա, փէրիշան, եալընըզ, պիպախթ, նատիմ վէ սէֆիլ պիր հալտէ։»

«Պէօյլէ օլմայըպ նէ՛ օլաճագ իտի» տէտի Իզապէլ պիրտէն պիրէ։

«Էվվէթ, սանա տէտիյիմ կիպի, հիչ պիր շէյ տէյիլ իսէ չօճուգլարընըն հասրէթի քէնտինի թէլէֆէ քիաֆի տիր։ Օլ զէման պէշիքտէ պիրտէ պէպէք վար իտի» տէտի Միսիս Հէր եավաշ պիր սէտա իլէ, «Լաքին օլ չօճուգ քէնտինէ հիճապ վէ տէրտտէն պաշգա պիր շէյ կէթիրմէմիշ իտի, Էնճամ քէնտիսի տախի վէֆաթ էյլէտի. Ալլահըն քէնտիսինէ էտէճէյի էն պէօյիւք մէրհամէթ տէ պու իտի, վէ ինանըրըմ քի հազըրլանմըշ վէ Ալլահ իլէ միւսալահա էյլէմիշ իտի. պու տիւնեատա հէր շէյ էլիմիզտէն ալընտըգտա Ալլահա ավտէթ էյլէրիզ. իւմիտ էտէրիմ օլ փէնահկահը պուլմագա մուվաֆֆագ օլմուշ տըր։»

«Մէրգումէնին վէֆաթը խապէրինի Գարլայլ նիճէ թէլագգի էյլէտի» տէտի Իզապէլ, զիրա պու մէսէլէ զաթէն չօգտան ֆիքրինի մէշղուլ էտիյօր իտի։

«Պիլմէմ, խարիճէն հա մէսրուր հա մահզուն օլտուղունա տաիր պիր իշարէթ կէօսթէրմէտի, զայէթ նազիք պիր մէսէլէ օլտուղընտան քիմսէ պու պապտէ քէնտինէ պիր շէյ սէօյլէմէյէ ճէսարէթ էտէմէտի, քէնտիսի տախի պու մէսէլէտէն ասլա պահս էթմէզ իտի. Անճագ քէրիմէմ իլէ նիշանլանտըգտան սօնրա պանա տէտի քի Լէյտի Իզապէլ սաղ օլսա ասլա թէէհհիւլ էթմէզ իտի։»

«Նէ՞ իչիւն, աճապա օնա օլան մուհապպէթինին պագի գալտըղընտա՞ն մը։»

«Զանն էթմէմ, անճագ պիր նէզաքէթ նէթիճէսի օլմալը, չիւնքի քէրիմէմի պիւթիւն գալպինտէն, զայէթ ալի վէ տէվամլը մուհապպէթլէ սէվէր, պէլքի Լէյտի Իզապէլէ օլան

իլք մուհապպէթինտէ րօմանթիգ պիր հալ մէվճուտ օլապիլիր իտի։ Զէվալլը գատընըն էն ճիտտի պիր մուհապպէթի վէ էն մէսուտ պիր էօմրիւ զայի էյլէտի։»

Լէյտի Իզապէլ աղ գալտը պիր ֆէրահատ սէտասը չըգարաճագ իտի։ Միսիս Հէր սիւքիւթի գաթ էտիպ «Աճապա սալօնտա հալա քիմսէ վա՞ր մը, օրատա իսէլէր մութլագա պէնի պէքլէրլէր» տէտիյինտէ Իզապէլ այաղա գալգըպ «Շիմտի անլարըզ» տէյէրէք տըշարը չըգտը, սալօնըն գափուսը էօնիւնէ կէթիրիպ տըգգաթլա աչարագ իչէրի պագտը. Ըշըգլար վէ սօպա եանմագտա իտի իսէտէ քիմսէ եօգ իտի, ֆագաթ իչէրի օտատան փիանօ վէ թէրէննիւմ սէտասը կէլմէքտէ իտի. վագթըյլա Գարլայլըն էն չօգ սէվտիյի վէ չօգ տէֆա օնա թէրէննիւմ էյլէտիյի նաղմէ իտի։ Լէյտի Իզապէլ ուսուլճա իչէրի կիրիպ, օլ պիր օտանըն գափուսընտան իչէրի պագտը. Պարպարա փիանօնըն պաշընա օթուրմուշ Գարլայլ իսէ սանտալիասընա տայանարագ էյիլմիշ իտի։ Վագթըյլա Պարպարա պէօյլէճէ կէլիպ իչէրի պագմըշ վէ քէնտիլէրի այնի վազիյէթտէ, այնի մագամը թէրէննիւմ էթմէքտէ կէօրմիւշ իտի, չիւնքի մէվգիլէրի տէյիշիլմիշ իտի։ Պարպարա թէրէննիւմէ պաշլայըպ սէտասը կէրչի Իզապէլինքի գատար տօլղուն վէ փարլագ տէյիլ իտի իսէտէ, չօգ թաթլը վէ տէրին իտի։ «Օլ զէման պէնի տէրխաթըր էտէճէքսին» նաղմէսինի թէրէննիւմ էյլէմէքտէ իտի։

Հագիգաթէն նէ՛ տէհշէթլի թէպտիլաթ. Պարպարա շիմտի սէվիլէն, փէրէսթիշ օլունան հանըմ, քէնտիսի քի՛մ իտի. վագթըյլա Պարպարանըն օլտուղը կիպի ատի պիր սաաթլըգ միւսաֆիր պիլէ տէյիլ, խըրսըզլըգ իլէ իչէրի սիվիշմիշ պիր ճանիյէ, պիր զանիյէ վէ սախթէքեար իտի։ Հաթթա թանընմայարագ գալմագա մուվաֆֆագ օլսա պիլէ, Պարպարա իլէ այնի խանէտէ սաքին օլմասը ճաիզ օլապիլի՞ր մի իտի։ Խայր, վիճտանը քէնտինի թագպիհ էտիյօր իտի, լաքին պիր գապահաթ, պիր ախէրինի տահա տօղուրըր։ Իշթէ պու մուխիլլի միւլահազաթ իլէ շիտտէթլէ աղլամագտա օլան պաշընը գափունըն սէօյէսինէ տայանմըշ օլարագ սա–

նէմ կիպի տուրտու։ Մագամ խիթամ պուլտու, Պարպարա մուհապպէթ իլէ տօլու օլան մաւի փարլագ կէօզլէրինի զէվճինէ թէվճիհ էյլէտի, մէրգում տախի էլինի պաշընա ուզաթտը, Իզապէլ զիյատէ նիւվազիշ վէ պուսէլէրի կէօրմէմէկ իչիւն կէօզլէրինի գափայըպ էլինի չարփմագտա օլան գալպի ուզէրինէ գօյարագ օտասընա գօշտու։

Տայի՛ն Իզապէլ, տայի՛ն տահա գատէհին տօլմատը...։

ՖԱՍԼ 5

ՈՒԷՍԹԼԻՆՏԷՆ ՓԱՐԼԱՄԷՆԹՕՅԱ ՊԻՐ ԱԶԱ

Թամամ պու էսնալար իտի քի, Ուէսթլին Թարաֆընտան Փարլամէնթօյա հէնի պիր ազա ինթիխապը լազըմ կէլմիշ իտի, զիրա էվվէլքի ազա վէֆաթ էյլէյիպ քիւրսի խալի գալմըշ իտի։ Պիթթապի էհալի ճէմ օլմուշ օլուպ շիմտիքի գանտիտա քիմ օլաճաղը հագգընտա միւպահէսէ էթմէքտէ իտիլէր։ Պիր չօգ միւպահէսէլէրտէն սօնրա, վէ չօգ գանտիտալար տիւշիւնտիւքտէն սօնրա պիլ իթթիֆագ Մր. Գարլայլը թէնսիպ էտէրէք պիր հէյէթկիտիպ թէքլիֆ էթմէսինի գարար էյլէտիլէր։

Մր. Գարլայլ պու մէմուլին ղայրի թէքլիֆէ թէաճճիւպ էտիպ «Նէ՞ տէյօրսընըզ, պէնի թարաֆընըզտան մէպուս ինթիխապ էթմէ՞ք մի, սիզի սաթմայաճաղըմը պիլմի՞յօրմուսընըզ» տէյիւ ճէվապ վէրտի կիւլէրէք։

«Սանա էմնիյէթիմիզ վար, իսթէտիյին կիպի եափապիլիրսին» ճէվապ վէրտիլէր պիր աղըզտան։

Մր. Գարլայլ վագթընըն միւսաատէ էթմէյէճէյինի վէ էօյլէ պիր մէվգիյի ալա արզու էթմէտիյինի վէ տահա լայըգ պիրինի պուլմալարընը տէրմիյան էտէրէք ուզուն վագթ իմթինա՛ էյլէտի իսէ տէ, էնճամ 24 սա՛աթա գատար գարար վէրէճէյինի սէօզ վէրիպ էլլէրինտէն գուրթուլտու վէ թէրէտտիւտ իլէ տիւշիւնէրէք էվէ վասըլ օլտու։

Պարպարա ղայէթ խաֆիֆ վէ նազիք պիր թարզտա

կիյինմիշ, կիւզէլ սաչլարընը նազիք գօրտէլա իլէ թէզեին էյլէմիշ սալօնըն փէնճէրէսինտէ տուրուպ Գարլայլը պէքլէմէքտէ իտի։ Էնճամ գափուտան կիրէր կիրմէզ գօշուպ փարլագ կէօզլէրինտէն մուհապպէթ լէման էտէրէք եիւզիւնիւ ուզաթտը։ Գարլայլ մէրգումէյի գօլլարը իչինէ ալըպ պիրազ գօնուշտըգտան վէ շագալաշտըգտան սօնրա «Ազիզէմ սէնէտէ պիր գաչ այ Լօնտրատա եաշամագ լազըմ կէլտի նէ՞ տէրսին» տէյիւ սիւալ էյլէտի։

«Լօնտրատա՞ մը եաշամագ, պէն օլտուղում եէրտէ փէք մէսուտըմ, նի՞չիւն սիւալ էտիյօրսըն, Լօնտրատա՞ մը եաշայաճագսըն» տէտի Պարպարա։

«Պիլմէմ։ Պէլքի էօյլէ օլաճագ, հիչ տէյիլ սէնէնին պիր գըսմընտա, պու ագշամ պանա պիր թէքլիֆ վուգու պուլտու։»

Պարպարա շաշգընճա եիւզիւնէ պագմաղա պաշլատը, նէ՛ տէտիյինի անլամայօր իտի։ Գարլայլ՝ «իսմիմին սօնունտա Փ. Ա. (Փարլամէնթ ազասը) հարֆլարընը կէօրմէք իսթէ՞րմիսին, Ուէսթլին պէնի ինթիխապ էթմէք իսթէյօր» տէտի։

Պարպարա պիր տագիգա եիւզիւնէ պագըպ տէտիյինի էյիճէ անլար անլամազ մէսէրրէթ իլէ «Ա՛հ Արչիպոլտ, նէ՛ գատար մէսրուրըմ քի թագտիր էտիլիյօրսըն վէ էմինիմ քի, տահա չօգ թագտիր էտիլէճէքսին, պու նէ գատար մինասիպ պիր թէքլիֆ տիր, իլա նիհայէ պիր ավօգաթ հալինտէ գալմագլըղըն հագգ տէյիլ իտի» տէտի։

«Պէն հալիմտէն քեամիլէն մէմնունըմ, Պարպարա պաշգա չէյէ զաթէն վագթըմ եօգ։»

«Պիլիրիմ քի սալթ եէվմիյէ եէյէճէք էքմէյին իչիւն չալըշըյօր օլսան եինէ գանի վէ մէսուտըմ։ Լաքին Արչիպոլտ Ուէսթլին Թարաֆընտան մէպուս օլարագ եինէ մէշղուլ օլամա՞զմըսըն» տէտի Պարպարա։

«Վագըա սէնէտէ պիր գաչ այ Լօնտրատա պուլունմալըյըմ, լաքին Մր. Տիլ եէրիմի պէկլէյիզ էտէր, վէ արատա պիր կէլէպիլիրիմ։ Պու մէսէլէտէ պիր նախօշ ճիհէթ վար իսէ շու քի, սէն հէր վագթ պէնիմ իլէ պէրապէր օլամազսըն։»

Գարլայլըն էլլէրի Պարպարանըն օմուզունտա օլուպ պու խօլտա գօզնուշմատա իքէն պիզ Լէյտի Իզապէլէ նազըլի քէլամ էյլէյէլիմ: Մէրգումէ խոթլինէ կէլէլի աւլթը այ օլմուշ օլուպ քիմսէ թարաֆընտան թանըլմամըշ վէ թանըլմագ զօրզունը ֆիքրինտէն հէման տէֆ օլմուշ օլարագ, չօճուգլարը զօրզունըզճա սէվմէքտէ վէ անլէր տախի քէնտինի սէվիյօրլար իտի, պէլքի թապիաթ հիւքմիւնիւ իճրա էտիյօր իտի: Ուիլիէմ իսէ գըշը րահաթ կէչիրիպ պահար կէլիր կէլմէզ սօլմաղա պաշլամըշ իտի. տախմա պիր խօրգունլըգ վէ պէօյրիւնտէ պիր աղրը հիսս էտիպ իշթիհասը զաիլ օլմագտա իտի: Կիւնտիւզլէրի պիրազ րահաթ կէօրիւնիւր իսէտէ ագշամ իւզէրի պիր հէրարէթ պաշլայըպ, եիւզլէրի գըզարըր, թագաթտան տիւշէր, վէ քէօշէտէ պիր սէճճատէ իւզէրինտէ պաշընը պիր եաստըղա գօյուպ եաթար իտի: Մատամ Վին հէր նէ գատար սօֆա իւզէրինտէ եաթմասըն տէյիւ չալըշըր իտի իսէտէ, եինէ էնիպ օլ քէօշէտէ եաթար իտի:

Օլ ագշամ չօճուգ միւթատը օլան քէօշէտէ կէօզլէրի գափալը եաթմագտա իքէն, Հաննա չայ թագըմը էլինտէ օլտուղը հալտէ իչէրի կիրիպ պիր գաչ տագիգէ ույույօր զանն էյլէտիյի չօճուգըն եիւզիւնէ պագտըգտան սօնրա Մատամ Վինէ տէօնէրէք. «Զավալլը չօճուգ մէզարա տօղրու աղըմ ալըյօր» տէմիշ իտի: Իզապէլ եըլտըրըմտան վուրուլմուշ կիպի սըչրայըպ «Նէ՛ սէօյլէյօրսըն Հաննա» տէյիւ պաղըրտը, զավալլը վալիտէ չօճուգըն գըշը րահաթ կէչիրմէսինտէն ալտանարագ վէ հէր կիւն կէօրէ կէօրէ իւլֆէթ էտէրէք չօճուգըն հալինէ կէօզլէրի գափանմըշ վէ խասթալըղընը վիւճուտինին նազիքլիյինէ համլ էթմէքտէ իտի: Աճապա Մատամ» տէտի՞ Հաննա, «Աճապ քի քէնտինիզ կէօրմէյօրսընըզ, չօճուգըն՞ վալիտէսի օլսա չիմտիյէ նէ՛ փաթըրտըլար օլուր իտի. Միսիս Գարլայլըն օլ հիսսիյաթա մալիք օլմասը մէմուլ օլունմազ, Տօքթ. Ուէնրայթա կէլինտիքտէ, պիր եարասա գատար քէօր տուր վէ հիչ պիր շէյ չագմազ:»

Պու սէօզլէր եիւրէյինէ գուրշուն կիպի իշլէտի, քէնտիսի վալիտէսի տախի մի քէօր օլմուշ իտի, զօրզունընտան չարփըլմագտա օլան գալպինի թէսքինէ վէ քէնտի քէնտինի ալտաթմաղա չալըշարագ «Հաննա խուսուսի պիր չէյ եօգ տըր անճագ զաիֆ տիր» տէտի վէ չօճուգըն իւզէրինէ էյիլիպ «Ուիլիէմ ույույօրմուսըն» տէյու սօրտու իսէտէ չօճուգ նէ ճէվապ վէրտի, նէ գըմըլտանտը, «Հաննա օլուր քի ույանըգ օլուր, սէօզլէրինէ տըգգաթ էթմէլի իտին» տէտի:

«Հէր քէս կէօրէպիլիր քի չօճուգ ույգուտա տըր, կէօրմէյօրմուսընըզ մատամ նա՞սըլ հարաքէթսիզ եաթըյօր:»

«Նէ՛ իչիւն պու գատար ֆէնա պիր հալտէ տիր զանն էտիյօրսընըզ:»

«Զանն էթմէյօրըմ, պիլիյօրըմ, պէն պու հալտէ չօճուգլարը չօգ կէօրմիւշիմ:»

Պու սըրատա Լիւսի իչէրի կիրմիշ վէ Հաննա օտայը թէրք էյլէմիշ իտի, Իզապէլ չօճուգըն իւզէրինէ էյիլմիշ, սիմասընտա տէհշէթ վէ քէտէր միւշահատէ օլունույօր վէ չօճուգ իսէ պէմ պէյազ աղարմըշ, թէնի իւզէրինտէն մավի տամարլար կէօրիւնմէքտէ վէ նէֆէս ալտըգճա պուրնունըն տէլիքլէրի աչըլըպ էօրթիւլմէքտէ իտի: «Մատամ Վին նի՞չիւն Ուիլիէմէ էօյլէ պագըյօրսըն» տէտի Լիւսի:

«Հաննա զանն էտիյօր քի, չօգ խասթա տըր» տէտի պիրտէն պիրէ, չիւն տէրինճէ տիւշիւնճէյէ տալմըշ օլարագ պու զօրզունլարընը Մր. Գարլայլա խապէր վէրմէյի տիւշիւնիւյօր իտի: Մր. Գարլայլա.... տըգգաթ էտինիզ.... Միսիս Գարլայլըն պու չօճուգլարըն իւզէրինէ հագգը վար իտիյինի հալա գապուլ էտէմէյօր իտի, պու հալ իսէ պիր տէֆա սալօն գափուսընտա կիրմիշ, լաքին Գարլայլը քէնտի գարըսըյլա նիւվազիշտէ կէօրմէքլէ եիւրէյի տահա զիյատէ ալթ իւսթ օլարագ ավտէթ էթմիշ իտի: Պէօյլէճէ չաշգըն պիր հալտէ էլինի եիւզիւնէ գօյուպ պիր միւտտէթ տալըղըն տալըղըն տուրտուգտան սօնրա Լիւսի աճըղընը տէրխաթր էտիպ «Մատամ չայ սողույօր. Նէ՛ վագթա գատար պէքլէյէճէյիզ» տէմիշ իտի:

Իզապէլ ույգուտան ույանան պիրի կիպի կէօզլէրինի աչըփ էօլիւ կիպի եաթմագտա օլան չօճուղա թէքրարէն աթֆը նիկեահ էտէրէք, էլինի Լիւսինին օմուզընա գօյուփ «Ա՛հ, Լիւսի տայանըլմազ տէրտլէր իչինտէյիմ» տէյիւ մըրըլտանմըշ վէ իքինճի տէֆա սալօնա կիտիփ Պարպարանըն պաշընը գօճասընըն եուզլինէ տայանմըշ օլարագ կէօրմիւշ իտի: Իզապէլ տէրին վէ տիթրէյէն պիր սէտա իլէ «Լութֆէն կէլիփ Ուիլեէմի կէօրիւնիւզ» տէտի:

Գարըլայ տէրագապ սըչրատը, Պարպարա տախի սըչրայըփ «Նէնէ նէ՛ վար տըր մատամ» տէյիւ իքիսի պիրտէն սիւալ էյլէտիլէր:

«Փէք խասթա կէօրիւնիյօր, հալի խօշումա կէլմէյօր, գօրգարըմ զաւլը էթտիյիմիզտէն գըյատէ ֆէնա պիր հալտէ տիր» տէտի Իզապէլ վէ իւչիւ պիրլիքտէ չօճուղըն եանընա կիթտիլէր: Պարպարա չօճուղը եէրտէ եաթմագտա կէօրտիւյիւնտէ «Մատամ Վին, նի՞չիւն չօճուգ եէրտէ եաթըյօր» տէյիւ սօրտու:

«Ագշամլարը պուրատա եաթար, սօֆա իւզէրինտէ եաթըրսըմ տէյիւ չօգ չալըշտըմ, լաքին նաֆիլէ, պէօյլէ սէվիյօր» տէտի Իզապէլ:

«Նէրտէ եաթմասը պիր գըյաս վէրմէզ» տէտի Գարըլայ, պու արա չօճուգ կէօզլէրինի աչըփ «Սէ՞ն միսին, պապաճըղըմ» տէյիւ մըրըլտանտը:

«Ուիլեէմ րահաթ տէյի՞լմիսին» տէտի Գարըլայ:

«Խայր, րահաթըմ լաքին եօրղունլըգ հիս էտիյօրըմ:»

«Նի՞չիւն պուրատա եաթըյօրսըն:»

«Պուրատա եաթմագտան խօշլանըյօրըմ, պապա՛. տուշտա՛ն մը, պէնիմ կիւզէլ պէյազ թավշանըմ էօլմիւշ:»

«Էօյլէ՞ մի, գալգ օթուրտա պանա նագըլ էթ օղլում:»

«Պէնտէ էյի պիլմէմ պապա, Պիչըր չիմտի տըշարըտա Լիւսիյէ նագըլ էտիյօր իտի իշիթտիմ, պէն եօրղուն օլտուղումտան գալգամատըմ... Տէյօր իտի քի...:»

«Նէտէն եօրուլույօրսըն Ուիլեէմ:»

«Պիլմէյօրըմ տախմա եօրղունըմ:»

«Տօքթ, Ուէնրայթա եօրղուն օլտուղընը սէօյլէ՞յօրմուսըն:»

«Խայր, նի՞չիւն սէօյլէյիմ, քեաշքի օլ ֆէնա պալըգ եաղընը պանա իչիրմէսէ:»

«Լաքին օղլում օ սանա գուվվէթ վէրմէք իչիւն տիր:»

«Պէնի խասթա էտիյօր, հէր տէֆա ալտըղըմտա խասթա օլույօրըմ, Մատամ Վին տէյօր քի, գայմագ պանա ֆայտէլի տիր. գայմագ տահա կիւզէլ:»

«Պէօյլէ սըրալարտա գայմագ չօգ ֆայտէլի օլտուղընը կէօրտիւմ, օնտան էյի պիր շէյ պիլմէմ» տէտի Իզապէլ:

«Քէրէմ էտիփ Մատամ չօճուղա նէ քի միննասիփ կէօրիւրսէնիզ էմր էտինիզ, տահա թէճրիպէքեարսընըզ» տէտի Պարպարա:

«Տօգթ. նէ՛ սէօյլէյօր» տէյիւ սօրտու Գարըլայ:

«Պիլմէմ տէտի Պարպարա Տօգթ. հէր կէլտիյինտէ օնու կէօրմէյօրում. Մատամ Վին կէօրիւյօր:»

«Պիրազ էթմէք իլէ ճայը իսթէ՞րմիսին:»

«Խայր ճայը եէմէմ, սուսուզըմ» տէտի չօճուգ:

Գարըլայ չօճուղա մէյիլ մէյիլ պիր նիկեահ էտիփ տըշարը չըգտը, Լէյտի Իզապէլ տախի անը թագիպ էտիփ, «Էֆէնտի նա՞սըլ պուլույօրսընըզ, չօգ ֆէնա՞ մը տըր» տէտի:

«Էվվէթ փէք խասթա կէօրիւնիյօր, Տօգթ. նէ՞ տէյօր:»

«Պիլմէմ, պիր շէյ սէօյլէմէտի, պէնտէ ասըլ էֆքեարընը սօրմատըմ, պու կիւնէ գատար թէհլիքէնին ֆարգընտա տէյիլ իտիմ: Ճաննա գօրգուլարըմը ույանտըրտը. օ պանա տէյօր քի, չօճուգ մէզարա եագըն կիթմէքտէ տիր: Անը խէլաս էթմէք իչիւն նէ՞ եափապիլիրիզ:»

«Ախէր պիր Տօգթ. տահա չաղըրալըմ Մատամ Վին:»

Նէ աճաիփ մէնզարէ, սէնէլէր սօնրա եինէ չու վալիտէյն տուրմուշ էվլատլարընըն սըհհէթի իչիւն միւզաքէրէ իյլէմէքտէ իտիլէր: Իզապէլ ունուտույօր իտի քի նէ զէվճի քէնտինէ զէվճ, նէ էվլատը էվլատ իտիլէր. եիւրէյի տօլուփ պօղազը թըգանմագ իւզրէ իքէն եիւզիւնիւ չէվիրիփ

օտայա կիրտի քի Միխս Գարլայլ պիր չէյ հէմէսի իչին չօձուղա խըրար էյլէմէքտէ, չօձուգ իսէ մամա պանա պիրազ փէյնիր վէրինիզ տէյիւ րէճա էյլէմէքտէ իտի, Մատամ Վին իշիտիփ, «Էվվէթ պիր գաչ կիւնտէն պէրու պէօյլէ աճաիպ շէյլէր թալէպ էտիյօր, վէ կէթիրիր իսէմ հէմէյօր» տէտի։

Ձօձուգ «Խայր փէյնիր հէյէպիլիրիմ վալլահ» տէյիւ ճէվապ վէրտիյինտէ, Միխս Գարլայլ միւսաատէ էյլէտի։

O արա գափու շիտտէթլէ չալընտը, «Թամամ զէմանընտա պու կէլէն քիմ տիր» տէյիւ թէաճճիւպ իլէ Պարպարա տըշարը գօշտըղընտա Գարլայլըն հէմշիրէսինին տուտագլարը գըզարըմըշ հիտտէթլի պիր թավր իլէ սալօնա կիրտիյինի կէօրտիւ։ Մէրգումէ օլ ագշամ էվինին փէնճէրէսինտէ գալապալըղը կէօրիւպ Գարլայլըն ինթիխապը խապէրինի ալմըշ վէ թամամը ֆիլանը ունուտուպ փիւր աթէշ գօշուպ կէլմիշ իտի, վէ Պարպարայա սէլամ քէլամ էթմէյէրէք «Նէ՞րտէ Արչիպօլտ» պաղըրտը։

Պարպարա «Պուրատա տըր, խայր օլա նէ՛ վար Միս Գօրնի» տէմէքտէ իքէն Գարլայլ հէմշիրէսինին սէսինի իշիտիպ տըշարը կէլտիյինտէ Գօրնի աղզընը չէվիրիպ, «Նէ՛ տիր պու իշիթտիյիմ, Ուէսթլին Թարաֆընտան ազա՞ մը օլույօր իմիշսին» հայգըրտը։

«Էվվէթ էօյլէ արզու էտիյօրլար, պույուր օթուր Գօրնէլիա» տէտի Գարլայլ միւլայիմանէ։

«Սէն օթուր, պէն սիւալըմա ճէվապ իսթէյօրըմ, էլպէթտէ բէտտ էյլէտին տէյի՞լ մի։»

Գարլայլ «Պիլաքիս գապուլ էթմէք գարարընը վէրտիմ» տէյինճէ Միսս Գօրնի չափգասընըն իփինի չէօզիւպ պիր թարաֆա աթարագ «Տահա նէ վար նէ եօգ, տահա էյի Թիմարխանէյէ գանտիտա օլասըն. օլաճագ մէսարիֆի հիսապ էթտի՞ն մի» պաղըրտը։

«Էվվէթ մասրաֆը վէ վագթը հիսապ էթտիմ. զա՞թէն մուխալիֆ գանտիտա օլմազ իսէ, մասրաֆ հիչ կիպի տիր, օլսա պիլէ պէօյլէ պիր օյունճաղա սարֆ էտէճէք պիր գաչ եիւզ լիրա պուլունուր» տէտի Գարլայլ։

«Քեաշքի՞ էօլսէյտէ պու կիւնլէրի կէօրմէսէ իտիմ. կէօյա փարա կիւպրէ իմիշ... Փէք էյի իչի՞ն նէ օլաճագ, սէն օլ պէրպատ Լօնտրատա կէճէ սապահլարա գատար թէփմէ աթըպ կէզէճէքսին, պիւթիւն ումուրըն խարա՞պ մը օլաճագ։»

«Գօրնէլիա պէն էօլմիւշ օլսամ պինէ Մր. Տիլ իշի էվվէլքի կիպի տէվամ էտէպիլիր, 7 սէնէ զուրփէթէ կիթսէմ պինէ կէլտիյիմտէ հիչ պիր զիյան չէքմիշ օլմամ, պէօյլէ օլմասա պիլէ, օ իշէ ինթիխապըմ եօգ տըր։»

Գօրնէլիա Պարպարայա տէօնիւպ, «Պունը պու մէվգիյէ սի՞զ մի պատըրտընըզ Մատամ» տէտի։

«Ջանըն էտէրիմ էվվէլճէ գարար վէրմիշ իտի. լաքին պէն տախի գապուլ էթմէսի իչիւն իսրար էյլէտիմ։»

«Ամմա էյի հափըզըշընըզ, օ այլար իլէ Լօնտրատա կէզսին, սէնին հալին պուրատա նէ՛ ալա օլուր։»

«Լաքին պէն պուրատա գալմայաճաղըմ, պէնի տէ պէրապէր կէօթիւրէճէք տիր։»

«Պէօյլէ գարար էթտինի՞զ մի։»

«Էվէթտէ Գօրնի, տէտի Գարլայլ կիւլէրէք, զէվճ վէ զէվճէյի պիր պիրինտէն այըրմա՞գ մը իսթէրսին։»

Գօրնէլիա ճէվապ վէրմէտի։ փարմագլարը վէ տուտագլարը տիթրէյէրէք չափգասընըն իփինի պաղլամագա պաշլատը, Գարլայլ կիթմէյէ հազըրլանտըղընը կէօրէրէք «Կիթմէյէճէքսին Գօրնի, ագշամ թաամընը պուրատա էտէճէյիզ» տէտի։

«Գարնըմ տօյտու, թէշէքքիւր էտէրիմ, էնճամ պիրատէրիմ իչինի կիւճիւնիւ թէրք էտիպ, օլ թէնպէլ իշէ եարամազ փարլամէնթ կիրուհինէ տախիլ օլաճաղընը տա պու կէօզլէր կէօրէճէք իմիշ» տէյու մըրըլտանարագ սավուշուպ կիթտի։ Պիր գաչ կիւն սօնրա Գարլայլըն նութգու զազէթալարտա տէրճ օլունմաղա պաշլայըպ հէր քէօշէ պաշլարընտա րէնկլի իլանլար իլէ «Գարլայլ իչիւն րէյ վէրինիզ... Եաշասըն Գարլայլ» քէլիմէլէրի եազըլմըշ իտի։

ՖԱՍԼ 6

ՍԸՐ ՖՐԱՆՍԻՍ ԼԷՎԻՍԸՆ

Տինիատա անախտաթ տիւքենմէզ։ Հէր կիւն ինսան իէնի անախտաթլա թէսատիւֆ էյլէր։ Պու զէմանտա Սըր Ֆըրանսիս Լէվիսընը թանըյանլար անըն էօմրիւնին մէսլէքինի թէպտիլ էտիպ, փօլիթիգա ալէմինէ տիխուլինի իշիթմէլէրի էօմրլէրինտէ հիչ էյլէտիքլէրի թէաճճիւպին էն պէօյիւքիւ օլտու։ Զանն էթմէյինիզ քի քէնտինէ պաշ վէքեալէթ եախօտ ամիրալլըգ թէքլիֆ օլունմուշ իտի, խայր, հագիգաթը հալ շու իտի քի, մէրգում մալիյէճէ սօն տէրէճէ միւզայագայա տիւշար օլմուշ օլարագ, չօգճա գազընըպ հիչ իշլէմէյէճէք պիր մէվգի արաշտըրըյօր իտի։ Պէլքի Սըր Ֆրանսիսին միւզայագայա տիւշար օլմասընա թաաճիւպ էտէրսինիզ, թէաճճիւպ էտէճէք հիչ պիր շէյ եօգ տըր։ Լէվիսընըն էօմրիւնիւ եաշայան վէ օնուն էյլէնճէլէրինի թագիպ էյլէյէն քիմսէ իչին պունտան գօլայ հիչ պիր շէյ եօգ տըր։ Ամուճասը վէֆաթ իթտիյի զէման գաթէն ինանըլմազ տէրէճէտէ պօրճ ալթընտա իտի, միրասա կէլինտիքտէ՝ գանունէն պիլմէճպուրիյէ հիւքմի թահթընա տիւշէճէք գըսմտան մատա պիր փարա Սըր Փիթըր քէնտինէ վասիյէթ էթմէմիշ իտի. պունու տախի տէրհալ սաղա սօլա սաչմագա պաշլատը։ Թէէհհիւլ էյլէտի, լաքին պու տախի քէնտինէ եարտըմ իտէճէք եէրտէ խարապընը մուճիպ օլտու, զիրա սէրվէթլէրինէ կէօրէ եաշամայըպ, զէվք վէ զէվքէ թանթանա իլէ տէհշէթլի մասրաֆլար իչինտէ եաշատըլար, պունա՝ աթ եարըշլարը, գումար վէ սաիր օյունլար տախի իլավէ օլունուպ պօրճլար թէրաքիւմ էյլէտի վէ Լէվիսըն քէնտի քէնտինի Լօրտ Մաունթ Սէվըրնըն պուլունտըղը հալտէ կէօրտիւ, շու ֆարգ իլէ քի միւմաիլէյհ պիր գաչ սէնէ իտարէի մասլահաթ էտէպիլմիշ իքէն, պու արթըգ պիր գաչ այ պիլէ տէվամ էտէմէզ իտի։ Պու հալէ

պիր չարէ պուլմալը իտի. պօրսատա պախթընը սընատը, թալիհ պէրպատ օլտու, էլ հասըլ հէր նէ եօլ թէճրիպէ էյլէտի իսէ մուվաֆֆագ օլամատը. Հիւքիւմէթ տաիրէսինտէ պիր եուվա պուլմալը իտի, էօյլէ պիր եէր քի իշ օլմասըն, ամմա փարա օլսուն. իշ իշլէմէք տախի հիսապընա կէլմէզ իտի։ Պու էսնատա էյի պիր պախթա թէսատիւֆ էյլէտի, եանի քէնտի ագրապասընտան Լօրտ Հէտթլօթ Լօրտլար գամարասընտա վիւքէլա իւզէրինէ իճրաի նուֆուզ էյլէմէքտէ օլուպ, օնուն քեաթիպի օլաճագ իտի, շու շարթ իլէ քի ավամ գամարասընա տիխուլ էյլէյիպ, ըէյինի տաիմա օլ վագթքի հիւքիւմէթ թարաֆընա վէրսին, չիւնքի վիւքէլանըն մէվգիի զայէթլէ զաիֆ օլուպ տիւշմէք թէհլիքէսինտէ իտիլէր, իշթէ Ֆրանսիս Լէվիսընըն փօլիթիգա ալէմինէ տիխուլի պու վէճհլէ իտի։

Պալատէ Սըր Ֆրանսիս Լէվիսըն թէէհհիւլ էյլէտի տէյիւ զիքր էյլէմիշ իտիք, պու վագայը անլամագ իչիւն պիր գաչ սէնէ կէրիյէ աթֆը նազար էթմէմիզ լազըմ կէլիր։

Սէնէլէր էվվէլ Ֆրանսիս Լէվիսըն Պլանշ Շալօնէր իսմինտէ պիր գըզա թէսատիւֆ էտիպ եիւրէյինի, եախօտ եիւրէք եէրինէ քէնտինտէ նէ վար իսէ՝ օնու պու գըզա վէրմիշ իտի։ Վէ Լէվիսըն կիզլիճէ Պլանշըն գալպինի ճէլպ էտիպ արալարընտա նիշանլանմըշ իտիլէր։ Սէնէլէրճէ պու վէճհլէ իղֆալ էտիպ մուհապպէթի իլէ օյնատըգտան սօնրա արթըգ եիւզտէն պրագմագ հալինէ կէլմիշ իտի։

Մէրգումէնին Ալիս իսմինտէ պիր հէմշիրէսի տահա վար իտի քի, եագըն պիր գաստապատա թէյզէսի եանընտա սաքին օլուպ, սէնէ պաշը միւնասէպէթիյլէ հէմշիրէսի խանէսինէ միւսաֆիր կէլմիշ իտի։

Ալիս հէնուզ 20 եաշընտա՝ գօյու մաւի կէօզլիւ, սաչը քէսթանէ ըէնկինտէ, տիլպէր, նազիք պիր գըզ օլուպ, Ֆրանսիս Լէվիսըն օրատա Ալիսէ տախի թէսատիւֆ էյլէյինճէ Պլանշտան տահա կէնճ վէ կիւզէլ օլտուղունը կէօրէրէք պունը սէվմիշ, եախօտ սէվմէք տէտիյի նէ իսէ օնու էյլէմիշ, պու սատէտիլ թէճրիպէսիզ գըզըն էթրաֆընտա

տէօնիւպ վէհըլի լիսանըյլա մէրգումէնին աշգընը ճէլպ էյլէմիշ, վէ իլան ը աշգ էտիպ, Թէզլիյէ էվլէնմէքլիյի Թէքլիֆ էյլէմիշ իտի։

Պլանշ պունու անլար անլամազ գալպի վէ ֆիքրի ալթ իւսթ օլուպ՝ ատէթա շաշկըն պիր հալ քէսպ էյլէտի վէ մէյուսանէ պիր ճէսարէթլէ Լէվիսըն իլէ կէօրիւշմէյէ գարար վէրտի, Լէվիսըն իսթիհզա իլէ կիւլէրէք կէչմիշ վագաալարը պիւս պիւթիւն ինքեարա կէլիպ «մուհապպէթ» «Թէէհհիւլ» ասլա խաթըրընտան կէչմէտիյինի վէ անճագ քէնտինին խայալընտա մէվճուտ օլմուշ իտիյինի պէյանլէ աքլինի իսպաթ էտէճէք պիր ալամէթ եա էմարէ վար իսէ իզհար էթսէն տէյու մէյտան օգուտու, Պլանշ հիչ տէյիլ սատէտիլ հէմշիրէսինի շու պէլատան գուրթարմաղա գարար էտիպ կիճէ հէր քէս եաթտըգտան սօնրա Ալիսին օտասընա կիթտի քի, Մէրգումէ Ֆրանսիսին պիր մուհապպէթ մէքթուպընը օգումագտա իտի, վէ նազիք պիր Թարզտա վուգուի հալի նագլ էյլէտի։

Ալիս եէրինտէն սըչրայըպ գըզարարագ «Պունու սէօյլէմէյէ նէ՛ճէ ճէսարէթ էտիյօրսըն Պլանշ, սէն եանլըշ անլամըշսըն» տէյու պաղըրտը վէ իլավէթէն, «Էվվէթ պունա զաթէն պէօյլէ պիր շէյին վուգու պուլաճաղընը խապէր վէրմիշ իտի, պիլիյօրում քի, չօգտան պէրու սէնի սէվիյօր տէյիւ խայալ էյլէմիշսին, վէ պէնի ինթիխապ էթտիյի իչիւն ղազապնաք օլմուշսըն» տէտի։

Պլանշ կէօզլէրինտէն սէլ կիպի եաշլար ագըտարագ իգնա էտէր պիր Թարզ իլէ «Ալիս պու ագշամ սէնին խաթըրըն իչիւն հէր գուրուրումը պիթարաֆ էյլէտիմ, հայսիյէթիմի վէ պիր գատընըն իխֆա էյլէմէսի լազըմ կէլէն հէր պիր հիսսիյաթը այագլարըն ալթընա վազ էյլէտիմ, սէմավաթ շահիտ օլսուն քի, սանա հագիգաթը հալի նագլ էյլէտիմ, էմին օլ քի, սէն պուրայա կէլէնէ գատար Ֆրանսիս Լէվիսըն իլէ նիշանլը իտիմ» տէտի։

Մէնզարէ ղայրի Թապիի պիր հալ քէսպ էյլէտի, Պլանշ հէմշիրէսինին ինանմատըղընը կէօրէրէք, պու ատէմին հէր

պիր ֆէնալըղընը վէ էնճամ Լէյտի Իզապէլէ տօղրու օլան մուամէլէսինի, վէ անա էյլէտիյի ալչագլըգլարը պիրէր պիրէր նագլ էյլէտի իսէտէ, Ալիս հիչ պիրինէ ինանմատը։ Լէյտի Իզապէլ մէսէլէսինէ կէլինտիքտէ, «Նէյիմէ լազըմ անըն կէչմիշ էօմրիւ, հալը հազըրա պագալըմ» տէյիպ իշին իչինտէն չըգտը, հագիգաթ ը հալտէ իսէ, Ալիս հէմշիրէսինին ճիտտիյէթինի կէօրմիւշ, վէ սէօզլէրինէ ինանմըշ իսէտէ, ունվան վէ սէրվէթ կէօզլէրինի գամաշտըրմըշ իտի. զաթէն Լէվիսընը հէմշիրէսինին սէվտիյի կիպի սէվմէզ իտի, լաքին ալէնէն գապուլ էթմէք՝ ուսուլինէ կէլմէտի։ Պլանշ պիպախթ օլմուշ իսէ, քէնտի նէ՞չիւն օլսուն տէյիւ տիւշիւնտիւ։ Վէլ հասըլ Թէէհհիւլ էյլէտի, վէ չօգ կէչմէզտէն՝ ալմըշ օլտըղը տէհշէթլի տարպը անլայըպ՝ պէտպախթլըգ վէ սէֆալէթին նիհայէթինէ վասըլ օլտու։

Ալիսին հալ ը փէրուշանիյէթ վէ մէզէլլէթինի կէրէյի կիպի անլամագ իչիւն Իթօն Սգուէրտէքի խանէլէրինէ պիր գաչ տագիգէ աթֆ ը նիկեահ էթմէմիզ լազըմ տըր։ Լէյտի Լէվիսըն սալօնտա օթուրմուշ, սիմասընտա նէֆրէթ վէ ղազապ միւշահատէ օլունմագտա, վէ սապըրսըզլըգլա այագլարընը խալի իւզէրինէ վուրմագտա իտի։ Օրթատա օյնամագտա օլան իքի եաշընտաքի չօճուղա ասլա էհէմմիյէթ վէրմէյօր, վէ կեահ տա պիր տուտագլարընը գըվըրըպ գաշլարընը չաթմագտա իտի։ Թէէհհիւլ էտէլի 3 սէնէ օլմուշ վէ մուհապպէթ եէրինէ, զէվճինէ տօղրու նէֆրէթ վէ ատավէթ հիսս էտիյօր իտի։ Պու արա Սըր Ֆրանսիս պիգայտ պիր Թավր իլէ իչէրի կիրտի։ Լէյտի Լէվիսըն տալղընլըղընտան այըլըպ Թահքիրամիզ պիր Թավր իլէ «Փարա իսթէրիմ» տէտի։

Լէվիսըն «Պէն տէ իսթէրիմ, պանա տա լազըմ» տէյիւ ճէվապ վէրտի։

Ալիս այագլարընը եէրէ վուրարագ «Մութլագա իսթէրիմ, մութլագա, սանա տիւն տախի սէօյլէտիմ, կիւնլէր իլէ օն փարասըզ եաշայապիլի՞րմիյիմ զաննէտիյօրսըն» հայգըրտը։

«Պէօյլէ ղազապլանմագտան նէ՛ ֆայտէ չըգար, հէր

կուն օն տէֆա փարա իսթէրսին, հէր տէֆա սանա սէօյլէյօրըմ քի եօգ տըր, պէնիմ իչին տէ եօգ... եօգ... շու չօճուգտան փարա իսթէրսէն պիր ֆայտէ չըգա՞ր մը։»

«Քեաշքի օլ չօճուգ տօղմամըշ օլսա իտի, եախօտ սէնին կիպի պիրինին էվլատը օլմայա իտի։»

Շու սօն թահգիր իւզէրինէ, Լէվիսընըն եիւզիւ ճիւզինճէ գըզարտը հաթթէ, պիր չէյ տէմէյէ ֆուրսաթ գալմատը, զիրա պիր խըտմէթճի իչէրի կիրիպ «Էֆէ՛նտի, օլ ատէմ եինէ կէլտի, վէ զօրլատըպ իչէրի կիրտի, վէ...»

Ֆրանսիս օտանըն էօթէ քէօշէսինէ գաչարագ «Կի՛թ, քիմսէյի կէօրմէք իսթէմէմ, կէօրէմէմ, եօլա գօ» տէյիւ պաղըրտը։ Խըտմէթճի թէքրար կէլիպ «Էֆէ՛նտի, կիւճ հալ իլէ Պրա՞յը տէֆ էթտիք, լաքին գափույը գափամազտան Մէրէտիթ իչէրի կիրիվէրտի, վէ շիմտի քիւթիւպխանէտէ օթուրմուշ պէքլէյօր, վէ եէմին էտիյօր քի, խասթա տէյիլ նէ՛ օլսանըզ սիզի կէօրմէզտէն կիթմէյէճէք տիր։»

Լէվիսըն աղզընտան պիր քիւֆր գաչըրըպ տըշարը ֆըրլատը։ Ալիս չօճուղը գուճաղընա ալըպ, «Ա՛հ օղլում, շիմտի պու հէրիֆի թէրք էտիպ եիւզիւնիւ կէօրմէզ իտիմ, լաքին գօրգարըմ սէնի էլիմտէն ալըր» տէտի։

Պիր գաչ կիւնտէն պէրու Ֆրանսիս Լէվիսըն ազըր խասթա օլուպ, էվտէն տըշարը չըգմայօր տէյիւ պիր շայիա վուգու պուլմուշ իտի, հագիգաթ ը հալտէ իսէ պօրճլուլարըն գօրգուսընտան գափուտան տըշարը չըգամամագտա իտի։ Մէրէտիթէ քէնտինի կէօրիւր կէօրմէզ «Խասթա օլաճագ զէմա՞ն մը պուլտուն, հէր կիւն պուրա կէլիպ չապալատըմ օլմատը, իչէրի կիրիպ կէօրիւշմէյէ մուվաֆֆագ օլամատըմ» տէտի։

«Լօրտ Հէտլօթ պուրատա տէյիլ տիր, վէ եափաճագ պիր իշ եօգ» տէտի Լէվիսըն։

«Եափաճագ պիր չէյ եօ՞գ մը, նէ՛ տէյօրսըն, Էթլէյին քիւրսիւսիւ միւզայէտէտէ տիր։ Գաչ կիւնտէն պէրու իշլին իչինէ կիրմիշ օլմալը իտինիզ, նէ՞ տուրույօրսունըզ։»

«Նէ՞ Ուէսթլին թարաֆընտան մէզա՞տ օլմագ մը, պունու եափամամ» պաղըրտը Լէվիսըն։

«Նի՞չին, սիզէ վէ էմլաքընըզա էն եագըն եէր տիր։»

«Նէ՛ օլսա օլսուն, եափամամ։»

«Լաքին Լօրտ Հէտլօթ ավտէթ էյլէտի, էմին օլուն քի սիզին իչին տիր Լէվիսըն, Հէտլօթ սիզին չօգտան Ուէսթլինտէ օլմանըզը մէմնուն էտիյօր իտի, կիթմէտիկինիզի անլամըշ, փիւրղազապ օլմուշ տըր։ Շիմտի ավամ գամարասընտա գազանաճաղըմըզ հէր պիր թէք րէյ աղըրլըղընճա ալթուն տէյէր, հալպու քի, Ուէսթլինի էլինտէն գաչըրըյօրսըն, Լէվիսըն տուրաճագ սըրա տէյիլ տիր, ազ տահա թէրէտտիւտ էյլէր իսէն Թօրնթօն կիրիպ, կէրէք Ուէսթլին քիւրսիւսիւնիւ, կէրէք Լօրտըն եանընտաքի մէվգիինի էլինտէն ալաճագ տըր» տէտի Մէրէտիթ։

«Լօրտ Հէտլօթ սիզի պու ի՞շ իչին մի եօլլատը։»

«Էվվէթ, հէմ զաթի պիր ճէվապ իսթէտի։»

Սըր Ֆրանսիս տիւշիւնմէյէ պաշլատը, զիրա զայէթ տար պիր մէվգիտէ պուլունույօր իտի։ Ուէսթլինտէ կէօրիւնէճէք եիւզիւ եօգ իտի, լաքին Լօրտ Հէտլօթը թէրք էթմէք տախի իշինէ կէլմէզ իտի, եա պիր չարէ պուլուպ Փարլամէնթօյա կիթմէլի իտի, եօգ իսէ րէզալէթլէ մահպուս օլաճագ իտի։ Իմտի, շիմտիյէ ունուտըլմըշ օլմալը տէյիւ ֆիքրինի Ուէսթլինէ տէօնտէրտի։ Մր. Մէրէտիթ միւլահազասընը անլայըպ «Թէրէտտիւտիւն իչին սէպէպինի անլայօրըմ. չօլ մահուտ մէսէլէ օլմալը տըր, լաքին փօլիթիգի մէսէլէլէրտէ հիսսիյաթ ը շախսիյէ հիսապա ալընմազ. Լօրտըն զաթէն չօգ ճանը սըգըլմըշ տըր, իլք կիւնտէն հազըր օլսա իտինիզ մուխալէֆէթ օլմազ իտի տէյօր։»

«Րագըպ տէ մի վար, մէսարիֆի քի՞մ տէրէօհտէ էտէճէք։»

«Մասրա՞ֆ մը, մէսարիֆին նէ՞ էհէմմիյէթի վար, օ պապատէ էնտիշէ էթմէ, պիլի՞յօրմուսըն րագիպ քի՞մ տիր։»

«Գարլայլ տըր։»

«Գարլա՞յլ մը, վա՜յ, նէ՞ տէյօրսըն, պէն Գարլայլա մուխալիֆ տուրայըմ... Ուէսթլին զաթէն պէնի ինթիխապ էթմէզ, Գարլայլ օլտուղճա հիչ էթմէզ, պօշունա խէճիլ օլաճագըզ։»

«Պօչ չէյ Լէվինըն, գապինէնին օրատաքի ինթրօսօ-սընը պիլիյօրըմ, էթլէյի նա՞սըլ հէրլէշտիրտիլէր, սէնի տէ ճօյլէճէ ինթիխապ էթտիրէպիլիրլէր։ Խմտի գարար էտինիզ։»

Լէվինըն խայլը թէրէտտիւտտէն սօնրա չարնաչար գապուլ էյլէմէյէ գարար վէրտի վէ Մէրէտիթ մուֆարագաթ էյլէտիքտէ տօղրու փօլիս մէրքէզինէ կիտիպ Ուէսթլին փօլիս տաիրէսինէ շու աթիտէքի թէլէկրաֆը քէշիտէ էյլէտի։

«Օթվէյ Պէթէլ Ուէսթլինտէ՞ մի, տէյիլ իսէ նէ՞րէտէ, վէ նէ՞ զէման աւտէթ էտէճէք։» վէ

«Օթվէյ Պէթէլ պուրատա տէյիլ, Նօրվէկիատա զանն օլունույօր, պաշգա մալիւմաթ եօգ» ճէվապը ալտը։

Լէյտի Լէվինըն պու վագաայը իշիթմիշ իտի, վէ զէվճի էվէ կէլիպ պիր գաչ կիւն իչ իչին սէյահաթ էտէճէյինի խապէր վէրտիյինտէ, «Սէնտէ՝ պիրազ հիճապ տէնիլէն չէյ օլսա, պու չէյէ թէշէպպիւս էտիպ օրա կիթմէքտէն իսէ քէնտի քէնտինի տէնիզէ աթար իտին։ Նէ՞չին կիթտիյինի պիլիյօրըմ, ութանմայարագ կիտիպ Գարլայլա մուխալիֆ տուրաճագըն, տիւնեատա սէնին հէրինտէ հէր քի՛մ օլսա, օնու կէօրտիւյիւնտէ հէրէ պաթար իտի» տէտի։

«Լիսանընը զապթ էյլէ» տէտի Լէվինըն հիտտէթ իլէ։

«Այլար իլէ զապթ էյլէտիմ, արթըգ սիւքիւթ էթմէյէճէյիմ, կիճէ կիւնտիւզ նիյազ էտիյօրըմ քի, սէնտէն չէրէ պիր թարզտա այրըլմանըն եօլու պուլունսուն, վէ ինշալլահ պուլաճաղըմ։»

«Պէնի Պլանշըն էլինտէն գաճմայա իտին, էթտիյին խըրըզլըգ իտի, սէնտէ պիլիր իտին։»

Ալիս խըրսընտան այագլարընը հէրէ վուրարագ «Միւսաատէնիզլէ սիզէ տէրխաթր էթտիրէյիմ քի, Գարլայլա պու հագարէթի էյլէմէզտէն էվվէլ, պիր գաչ տագիզէ տուրուպ տիւշիւնմէնիզ լազըմ տըր» տէմիշ էյլէտի։

«Սէ՛ն նէ՞ օլույօրսըն, Գարլայլը թանըրմազսըն պիլէ։»

«Անըն չէօհրէթինի պիլիրիմ, նէճիպ վէ սահիպ ի չէրէֆ պիր զաթ տըր, ալէմ օնու սէվէր, վէ օնա հիւրմէթ էյլէր,

սէն իսէ թամամ աքսինի սին, էկէր տիւնեատա իքի մուխալիֆ քիմսէլէր վար իսէ սէն իլէ Գարլայլ տըր։»

«Րագիպիմ պաշգա պիրիսի օլսա իտի, պէլքի իմթինա էտէր իտիմ, լաքին մատամ քի օ տըր, մուգավէմէթ էտիպ օնու էզէճէյիմ։»

«Տիգգաթ էթ քի քէնտին էզիլմէյէսին, պախթ հէր վագթ փէնալարա հավէր տէյիլ տիր։»

«Պագալըմ» տէտի Սըր Ֆրանսիս։

ՖԱՍԼ Դ

ՄԱԻ ԳԷՕԶԼԻՒՔԼԵՐԻ ԻՍԹԱԳԷՐ ԷՏԷՆ ԳԱԶԱ

Գարլայլ վէ Պարպարա սապահ գահվէ ալթըրընտա իտիլէր։ Գափու աչըլըպ՝ Մր. Տիլ իչէրի կէլտի, պու վագթսըզ միւսաֆիրէ թէաճճիւպ էյլէմէքտէ իքէն՝ Հաքիմ Հէր տախի իչէրի կիրտի, անը միւթէագգըպ Սգուայր Փիննըր, էն արգատան Ֆօլօնէլ Պէթէլ տախու էյլէտիլէր, հէփիսի պիրտէն զաննէտէրսին եարըշտան կէլիյօր կիպի քէհլէմէքտէ իտիլէր վէ թահրիք օլունմուշ օլարագ հէփիսի պիրտէն սէօյլէմէքտէ, վէ հիչ պիրինին տէտիյի անլաշըլմատըղը կիպի Հաքիմ Հէրին կիւրիւլթիւսիւնտէն հիչ պիր չէյ անլաշըլմամագտա իտի։ Էնճամ Գարլայլ կիւճ իլէ սէսէր պիր գանտիտանըն տահա զուհուր էթտիյինի անլայապիլտի վէ կիւլէրէք «Փէք ալա, պույուրսուն, պագալըմ քի՛մ գազանըր» տէտի։

«Լաքին քի՞մ օլտուղունու պիլի՞յօրմուսընըզ էֆէնտի» տէյիւ պաղըրտը Մր. Տիլ։]

«Աճաիպ, Գարլայլա րէգապէթ էթմէզ» տէյիւ պաղըրտը Հաքիմ։

«Տար աղաճընա լայըգ տըր» տէտի Պէթէլ։

«Շու հէրիֆի սույա աթըլըրա՞մազմըյըզ» իլավէ էյլէտի Փիննըր։

Պունլար վէ՜ էմսալի խպարէչէր գարմագարըշ սէօյլէ-

մէքտէ իտիլէր, վէ Պարպարա պիր օնուն, պիր օլ պիրինին եիւզիւնէ պագմագտա իտի։

«Քի՞մ տիր պու տէհշէթլի րագիպ» տէտի Գարլայլ։

Պու սիւալ իւզէրինէ հէր քէս սիւքիւթ էյլէտի, չիւն՝ նէզաքէթ իգթիզասը օլ խալի Գարլայլըն հուզուրընտա սէօյլէմէյի քիմսէ խաթէմէզ իտի, էնճամ իխթիյար Տիլլ սիւքիւթի գաթ էտիպ պաշընը էյէրէք «Լէվիսըն տըր» տէտի։ Գարլայլըն եիւզիւ աթէշ քէսիլտի, Պարպարա պաշընը եէրէ էյտի։ Հաքիմ Հէր սէօզիւ տէվամ էտիպ «Տիվարլար հէր եէրտէ Լէվիսընըն խալի իլէ տօլմուշ» տէտի։

«Տիւն ագշամ Թրէյնի իլէ կէլմիշ, վէ Պըգգ հօթէլինէ միւսաֆիր օլմուշ» տէտի Տիլլ, «Ծանըմտա պիր տէ աճէնթ վար վէ պաշգա պիր հէրիֆ տահա վար, զալիպա հիւքիւմէթ ազասընտան տըր. մաթպաա սապահա գատար իշլէմիշ օլմալը։»

Գարլայլ պունլարը իշիթմէյօր կիպի «Սաաթ 10տա Պըգգ հօթէլինտէ թէճէմմիւ էտիլէճէք տէյի՞լ մի, օրատա կէօրիւշիւրիւզ» տէտի։

«Պըգգ հօթէլինէ՞ մի միւսաֆիր օլմուշ տէտինիզ» տէյիւ սորտու Փիննըր։

«Էվվէթ, լաքին շիմտիյէ օրատան տէֆ էտիլտի, հօթէլճիյի կէօրիւպ պու հէրիֆի նէ՞ տէյիւ իչէրի ալտըն, էհալի սէնին հագգընտա նէ՛ տիւշիւնիւր տէտիյիմտէ կէօզլէրի խաշարարագ պիր սաաթա գատար տէֆ էտէճէյինի վէ քիմ օլտուղունը պիլսէ ասլա իչէրի ալմայաճագ իտիյինի սէօյլէտի» տէտի Մր. Տիլլ։

Պունըն իւզէրինէ միւսաֆիրլէր տաղըլտըլար՝ Գարլայլ տախի գահվէ ալթըընը պիթիրիպ խազըրխանէսինէ տօղրու եիւրիւմէքտէ իքէն, կէօզիւնիւ գալտըրըպ պագտը քի տիվարլարտա քէնտի խալի իլէ հան հանտա քէնտինէ էն պէօյիւք ֆէնալըղը էթմիշ ատէմին խալի գօնուլմուշ իտի։ Պու արա հէմշիրէսի Գօրնէլիա, կէօզլէրի գըզարմըշ վէ թէքմիլ հէլքէնլէրի աչմըշ օլարագ գարշըսընտա չըգըպ «Արչիպօլտ, իշիթտի՞ն մի րէզալէթի» տէտի։

«Էվվէթ, իշթէ՛ տիվարլար սէօյլէյօր։»

«Պու հէրիֆ չըլտըրմըշ տըր, էվվէլճէ սանա իթիրազ էտիյօր իտիմ, լաքին շիմտի կէրի չէքիլիր իսէն պիրատէրիմ տէյիլսին Արչիպօլտ, լազըմ կէլէն մաարաֆը էյլէմէլիսին։»

«Չէքիլմէք նիյէթիմ եօգ, վէ մաարաֆըզ ինթիխապ օլունաճագըմ։»

«Սէնին իչիւն մաարաֆ էտէճէք չօգ քիմսէլէր վար, իշթէ պէն միւնթէխիպլէրէ պիրա փարասը օլմագ իւզրէ 1000 լիրա վէրէճէյիմ։»

«Պին լիրանը սէն սագլա Գօրնի, պէն րիշվէթ վէրէրէք ինթիխապ գապուլ էթմէմ, եօյլէճէ ինթիխապ օլունաճագըմ։»

Ուէսթլին էհալիսի թահրիք օլունմուշ վէ հէր իշիտէն ղազապ վէ հէյէճան իլէ տօլմագտա իտի, հէր քէս օրա պուրա գօշուպ ճէմ օլմագտա, եինէ տէ հիւքիւմէթ տախի պիւթիւն գուվվէթիյլէ չալըշմագտա օլուպ Լէվիսընա չօգ րէյ էլտէ էտէպիլէճէքլէր իտի։

Պարպարա իսէ Գարլայլը պաղչէ գափուսընա գատար թէշյի էյլէմիշ օլուպ ավտէթ էյլէր իքէն Մատամ Վին իլէ չօճուգլարա թէսատիւֆ էյլէտի, վէ Մատամ Վին իլէ գօնուշուր իքէն մէսէլէյի հիքեայէ էտիպ Գարլայլա պիր րագիպ չըգտըղընը, վէ օնունտա պաշգա պիրի օլմայըպ էն ալչագ հագիր պիրի օլտուղունու զիքր էյլէտի. Լիսսի աթըլըպ«Քի՞մ տիր պու ատէմ» սուալընա «Ֆրանսիս Լէվիսըն» տէյինճէ, Իզապէլին աղզընտան պիր ֆէրեատ չըգըպ սըչրատը, Պարպարա տէօնիւպ պագտը քի միւմաիլէյհա պաշընը էյմիշ մէնտիլի իլէ եօլիւ կիպի սարարմըշ սիմասընը սէթր էթմէյէ չալըշըյօր իտի։ «Նէ՞ օլտունըզ Մատամ, պիր աղրընը՞զ մը վար» տէյիւ սորտու։

«Խայր, պիր շէյ եօգ, աղզըմա թօզ կիթտի, զաննը էտէրիմ եօքսիւրտիւմ» տէտի Իզապէլ, լաքին սէտասը վէ տուտագլարը տիթրէյօր իտի։ Պարպարա քէնտի քէնտիյէ, «Աճապա Լէվիսընը թանը՞ր մը, օնու թահրիք էտէն օլ խամին թէլէֆֆիւզի՞ւ միւ իտի» տէյիւ տիւշիւնիւյօր իտի։

Իզապէլ իսէ՝ օլ կիւնիւ րույատա կիպի կէչիրտի։

Օլ ագշամ Լօնտրատա, Լօրտ Մաունթ Սէվըրն գիւլիւպտէ օթուրմուշ ղազէթա օգուրքէն Ուէսթլին կէօզիւնէ իլիշիփ Գարլայլըն ինթիխապտա օլտուղընը կէօրէրէք տըգգաթլա օգումաղա պաշլատը, լաքին նէ՛ կէօրսիւն, Ֆրանսիս Լէվիսընըն իսմի տախի գանտիտա հալինտէ գօնուլմուշ իտի։ Կէօզլէրինէ ինանմայըպ, կէօզլէրինի վէ կէօզլիւկլիւ պիր գաչ տէֆա սիլտի վէ օգուտուգտան սօնրա, հէման ղազէթայը պիր թարաֆա աթարագ էվէ կիթտի վէ պիր չանթա ալըպ օղլու իլէ պէրապէր թրէյնէ րաքիպէն Ուէսթլինէ տօղրու եօլա րէվան օլտու, զանն էտէրսին եօլտա լօգօմօթիվտէն զիյատէ քէնտիսի իւֆլէմէքտէ իտի։

Էրթէսի սապահ Լէյտի Իզապէլ չօճուգլար իլէ կէզինմէքտէ իքէն եօթէտէն պիր էֆէնտի վէ եանընտա կիւզէլ պիր չօճուգ քէնտիլէրէ եագլաշըպ չօճուգլարը սէլամլամագ իւզրէ տուրտու վէ Լօրտ աճըլըպ հէյէթլի գարըյը կէօրէրէք շափգալընը չըգարտը, պիչարէ Իզապէլ ալ գանլա եէրէ տիւշիւյօր իտի, զիրա ամուճասընըն գարշըլընտա տուրույօր իտի։ Լիւսի «Միւրէպպիյէմիզ տիր, Մատամ Վին» տէտի, Մատամ Վին ուսուլճա պաշընը էյիպ նէֆէս ալմագ իչիւն օլ պիր թարաֆա տէօնտիւ։

«Փէտէրինիզ էվտէ՞ մի տիր» տէյիւ սօրտու Լօրտ վէ «Էվվէթ, գահվէ ալթը էտիյօրլար» ճէվապընը ալըպ իչէրի կիրտի։

Էրթէսի կիւն ինթիխապ կիւրիւլթիւլէրի պաշլամըշ իտի։ Սօգագլար գալապալըգ իլէ տօլմագտա, Ֆրանսիս Լէվիսըն եանընտա Լօրտ Հէտլօթըն ատէմլէրինտէն Մր. Տրէյք իսմինտէ պիրի վէ պիր պաշգասը տահա օլարագ արգալարընտա 5—10 թանէ սէրսէրիլէր իլէ սօգագ սօգագ տօլաշըրլար վէ Գարլայլըն պէօյլիւյիւնէ թէսատիւֆ էյլէտիքլէրինտէ Լէվիսըն եավաշճա քէօշէյի տօլաշըր, եախօտ պիր սէյէճ արգասընա չէքիլիր իտի։ Գարլայլըն եանընտա իսէ Լօրտ Մաունթ Սէվըրն վէ էթրաֆընտա հաքիմլէր վէ ճիւմլէ միւթէհայյիզան պէօյիւկլիւ կէզէրլէր իտի։

Պիր եօյլէ սօնու Պարպարա պագը չէյլէր սաթուն ալմագ իչիւն Ուէսթլինէ կիթմէք իսթէյիպ, Մատամ Վինէ վէ Լիւսիյէ պէրապէր կէլմէլէրինի էմր էթտի։ Զավալլը Իզապէլ, Լէվիսըն օլտուգճա օրա կիթմէք իսթէմէզ իտի իսէ, պիր պէհանէ պուլամայըպ կիթմէյէ մէճպուր օլտու, Պարպարանըն փէտէրի խանէսինին գափուսը էօնիւնէ կէլտիքլէրինտէ, Միս Գօրնի տըշարը կէլիյօր իտի քի Պարպարա պունու կէօրիւնճէ «Րիճա էտէրիմ, էվէ կիտիյօր իսէնիզ Մատամ Վինի պէրապէր կէօթիւրիւնիւզ» տէյէրէք Լիւսինին էլինտէն թութուպ իչէրի կիրտի։

Լէյտի Իզապէլ վէ Միս Գօրնէլիա էվէ տօղրու կիթմէքտէ իտիլէր վէ պիր սօգագ պաշընտա եէթիշմիշ օլուպ քէօշէյի տէօնէր տէօնմէզ րիւզկեար Իզապէլին եիւզիւնիւն վէլօսընը ուչուրտը, պիչարէ թութմագ իւզրէ էլինի չարփտըղընտա էլի կէօզլիւյիւնէ թէսատիւֆ էտիպ եէրէ տիւշտիւ փարէ փարչա օլտու։ Նէ՛ եափըլըն պիչարէ, վէլօսըզ, կէօզլիւքսիւզ նիճէ՞ կէօրիւնէ պիլիր իտի, խուսուսա քի օլ վագթ եիւզլէրի գըզարմըշ վէ կէօզլէրի փարլամագտա իտի։ Իզապէլ գըրըլմըշ կէօզլիւյիւ եէրտէն ալըպ տօղրուլտըղընտա, Գօրնէլիա կէօզլէրի կէօզիւնէ իլիշիպ «Եա՜ Րապպիմ Ալլահ, պու նէ՛ միւշապէհէթ» տէյիւ պաղըրտը։ Իզապէլին եիւրէյի գօփուպ աղզընա կէլիր օլտուղը հալտէ տահա ֆէնասը հէման անի քէօշէյի տէօնմիւշ պիր գաչ ատըմ եօթէտէն Սըր Ֆրանսիս Լէվիսընըն կէլմէքտէ իտիյինի կէօրտիւ։

ՖԱՍԼ 8

ՊԱԹԱԳԼԸԳՏԱ ՊԻՐ ՊԱՆԾՕ

Իզապէլ վէ Գօրնէլիա շաշըրմըշ պիր հալտէ իքիսի պիրլիքտէ տուրմագտա իտիլէր։ Գօրնէլիա թէաճճիւպիւն պիրինտէն քէնտինի թօփլամայա գալմագսըն եէնի պիր հայրէթէ տիւչար օլտու, զիրա կէօզլէրի Լէվիսընա թէսատիւֆ

էյլէմիշ իտի։ Իզապէլ իլէ ֆիրարընտան պէրու անը իլք տէֆա կէօրիւյօր իտի։ Եանընտա Մր․ Տրէյք վէ պիր Թագըմ այագ Թագըմը տախի պէրապէր իտիլէր։ Գօրնէլիա տուտագլարընը գըվըրըպ գաշլարընը չաթարագ թահքիրամիզ պիր նիկեահ իլէ նազար էյլէտիյի սըրատա՝ Սըր Ֆրանսիս իսթիհզա իչիւն միւ եօգսա ղայր ի իսթիյարի օլարագ մը չափգասընը գալտըրըպ սէլամ վէրտի։ Գօրնէլիա պունը կէօրիւր կէօրմէզ փիւրղազապ տուտագլարընա գատար սարարըպ «Օլ հագարէթ պէնիմ իչի՞ն մի իտի Ֆրանսիս Լէվիսըն» տէտի։

«Նա՞սըլ իսթէրսէնիզ էօյլէ գապուլ էտինիզ» տէտի Լէվիսըն սօղուգ գան իլէ։

«Պանա չափգանը գալտըրմազա նի՞ճէ ճէսարէթին վար, ունութտընը՞զ մը քի Գարլայլըն հէմշիրէսի իմ» տէտի Գօրնի։

«Սիզի պիր տէֆա կէօրէն գօլայ գօլայ ունուտամազ Մատամ» տէտի Լէվիսըն, սիմասընտա վէ սէտասընտա հիճվ իշհար էտէրէք։ Իզապէլ իսէ կէօրիւնմէսին տէյիւ գօրգուսընտան խիւգիւնիւ միւմքին ի մէրթէպէ կիզլէմէյէ չալըշմագտա, էթրաֆտաքի սէյիրճիլէր ալէլխուսուս Սգուայր Փիննըրըն չիֆթլիք ամէլէսինտէն պիր Թագըմը տախի հայըր պուլունուպ մէրագ իլէ տինլէմէքտէ իտիլէր։

Միս Գօրնի հիտտէթ իլէ «Սէնի՛ մէքրուհ ճանի սէնի՛, Ուէսթլինէ էթտիյին հագարէթի պանա՞ տա մը էտէպիլէճէքսին տէյիւ ինանըյօրսըն։ Եըգըլ շուրատան նամուսսըզ ալչագ» տէտի։ Միս Գարլայլ պու սէօզլէրինին գալապալըղը նէ՛ թէէսիրի օլաճաղընը տիւշիւնմէտի, լաքին շու վար քի հէր քէս քէնտինէ հիւրմէթ էտէրլէր իտի վէ ինթիմալէն պու ամէլէ կիրուհի էֆէնտիլէրինտէն տախի Թալիմաթ ալմըշ օլտուգլարընտան անիտէ պիր գարըշըգլըգ մըր գօհուր էտիպ ամէլէ հիւճում էթմէյէ վէ «Սուչա պասալըմ,» «Կէօլէ՛», «Պաթաղա՛», տէյիւ պաղըրըշմազա պաշլատըլար, պիւթիւն գալապալըգ խանգօ վէրիպ «Պաթաղա՛», «Կէօլէ՛», «Եագըն տըր», «Լայըգընը վէրէլի՛մ», «Ուէսթլինէ կէլմէյի կէօրսիւն», «Հա՛յտէ՛», «Ուէսթլին պէօյլէ ալչագը իսթէմէզ»,

«Լէյտի Իզապէլի նէ՞ յափտը»․ «Պիզիմ ատէմիմիզ վար տըր», «Հա՛յտի արգատաշլար», «Փէք քիրլէնմի՛շ», «Պանեօյա ինթիյաճը վար, կէօլէ՛» պաղըրըշմագտա իտիլէր։ Լէվիսըն գօրգուսընտան պէնզի քիւլ քէսիլիպ տիթրէմէյէ պաշլատը, անիտէ 20 էլ քէնտինի Թութուպ օլ պիրլէր Թէփմէ վուրարագ եիթէրէք, Թիւքիւրէրէք, եումրուգլայարագ, «Եուհա՛» պաղըրարագ սիւրիւքլէյէ սիւրիւքլէյէ սիյէճտէքի պուլունան ուֆագ պիր արալըգտան կէչիրիպ կէօլէ տօղրու կէօթիւրմէյէ պաշլատըլար։ Մր․ Տրէյք վէ օլ պիր ավօգաթ մուհաֆազայա չալըշտըլար իսէտէ, օնլարը տախի պանեօ Թէհտիտի իլէ էօթէ իթէլէյիպ, Լէվիսընը կէօլիւն գըյըսընա կէօթիւրտիւլէր։ Կէօլ պաթագլըգ օլուպ իւզէրի եէշիլ եօսուն պաղլամըշ, պէօճէքլէր փիսլիք վէ Թէաֆֆիւն իլէ տօլու իտի, գաթէն սէթրինին գույրուգլարը եըրթըլմըշ վէ էլպիսէսինին պաշգա էլգէմ գըսըմլարընտա տախի փէնճէրէլէր աչըլմըշ իտի, «Իչինէ արգատաշլար», «Պանեօյա՛» պաղըրտը գալապալըգ։

«Մէրհամէթ, սէմավաթ աշգընա մէրհամէթ էտինիզ» պաղըրտը Լէվիսըն գօլլարընը ուզատարագ։

«Սէմավաթտան պահս էտիյօր, չիւնքի սէմավաթը պիլիր» ճէվապ վէրտի գալապալըգտան պիր սէտա։

Պիր սանիյէ սօնրա Սըր Ֆրանսիս պաթաղըն իչինտէ տէպէլէնմէքտէ՝ եօսունլար գուրտլար՝ պէօճէքլէր պօղազընա տօլմագտա՝ էթրաֆտաքի ամէլէ իսէ գահգահա իլէ կիւլիւպ «Հօ՛ւրրա՛» պաղըրըշմագտա, պիր Թագըմը տախի էլ էլէ վէրիպ կէօլիւն էթրաֆընտա տէօնէրէք Ամերիգա եապանիլէրի կիպի կիւլպանք չէքմէքտէ իտիլէր։ Էնճամ Լէվիսընը սուտան չըգան ֆարէ կիպի տըշարը չըգարտըլար քի եըրթըգ էլպիսէլէրինտէն չամուրլու սուլար ագմագտա, Թէփէտէն Թըրնաղա գատար տիթրէմէքտէ իտի։ Ամէլէ կիրուհի, վագիֆէլէրինի իֆա էթմիշ կիպի չէքիլիպ կիթմէքտէ իքէն, օլ վագթա գատար տուրուպ, սէյր էթմէքտէ օլան Գօրնէլիա տախի մէմնունէն եօլունա տէվամ էյլէտի։ Իզապէլ իսէ Լէվիսընտան պէտթէր տիթրէյէրէք եանընտան եիւրիւմէքտէ վէ վագթըյլա եօմրիւնիւ էլլէրինէ Թէսլիմ էյլէ-

միշ իտիյի շու ռէզիլ հէրիֆ հագգընտա աճապա նէլէ՛ր տիւշիւնմէքտէ իտի, հիչ տէյիլ քէնտի համագաթը իչին նէլէր տիւշիւնտիւյիւնիւ խայալ էտէպիլիրիզ։ Միս Գարլայլ խօլտա պիր չէյ սէօյլէմէտի իսէտէ, Իզապէլէ արա սըրա պագըշ քէնտի քէնտինէ «Պու նէ՛ աճայիպ պէնզէյիշ, խուսուսա կէօզլէրի» տէմէքտէ իտի, օ արա պիր կէօզլիւքճիւ տիւքեանը էօնիւնտէն կէչմէքտէ օլտուգլարընտան, Իզապէլ տէրհալ իչէրի կիրտի, Գօրնէլիա արգասընտան կիրէրէք, «Նէ՞ արայօրսընըզ Մատամ» տէյիւ սօրտու։

«Կէօզլիւյիւմիւ Թամիր էթտիրէճէյիմ, վէ պիր թանէ եէնի սաթըն ալաճագըմ» տէտի Իզապէլ, լաքին օ տիւքքեանտա մավի կէօզլիւք պուլունմայըպ անճագ պիր թանէ գայէթ գապա էսքի եէշիլ կէօզլիւք պուլունտըղընտան Լէյտի Իզապէլ օնու ալըպ տէրհալ կէօզիւնէ գօմասը իւզէրինէ Միս Գարլայլ «Մատամ նի՞չիւն կէօզլիւք գօյօրսընըզ» տէյիւ սօրտու։

Իզապէլ գըզարարագ «Կէօզլէրիմ զայիֆ տիր» ճէվապ վէրտի։

«Լաքին կէօզլէրինիզ փէք գուվվէթլի վէ սաղլամ կէօրիւնիւյօր, հէմ նի՞չիւն ռէնկլիլէրինի գօյօրսընըզ, պէյազ կէօզլիւք տահա էյի տէյի՞լ մի» տէտի։

«Ռէնկլիսինէ ալըշտըմ պէյազը սէվմէյօրըմ» տէտի Իզապէլ։

Միս Գօրնի տըգգաթլէ եիւզիւնէ պագըպ «Մատամ իւք իսմինիզ նէ՞ տիր» տէյիւ սօրտու։

«Ճէյն տիր» տէտի Իզապէլ գօրգարագ։

Պունլար պէօյլէ գօնուշարագ Միս Գօրնինին խանէսինէ եէթիշիպ իչէրի կիրտիլէր։ Օ անտէ սօգագտա աճայիպ պիր վէլվէլէ տահա իշիտիլտի, Մր. Գարլայլ թագըմը էն պաշտա Լօրտ Մաունթ Սէվըրն օլտուղը հալտէ՝ Գարլայլ թարաֆտարլարընըն ալամէթի օլան գըրմըզը նիշանլարը թագընմըշ օլարագ իզտիհամ իլէ կէչմէքտէ իտիլէր։ Գարշըտան իսէ Լէվիսըն փարթիսի սարը ալամէթլէր թագընմըշ, լաքին էօնտէ սանճագը տաշըյանլարըն իւզէրինտէն չամուրլար ագ-

մագտա, տիշլէրի վէ տիզլէրի տիթրէյէրէք պիր պիրինէ չարփմագտա օլան՝ Լէվիսըն եիւրիւմէքտէ, վէ իքի գօլլարընտան իսէ Տրէյք իլէ օլ պիր ավօգաթ թութմուշ իտիլէր։ Լօրտ Մաունթ Սէվըրն կէօզլիւյիւնիւ էլիյլէ թութարագ տըգգաթլա պագըպ «Պու նէ՛ ալամէթ, շու Լէվիսըն տէյի՞լ մի, պու նէ՞ հալ, նէ՞ եափմըշլար» տէյիւ սօրմագտա իտի։

Գարլայլ եիւզիւնիւ չէվիրիպ Լօրտը պիր թարաֆա չէքտի, գալապալըգ «Լէվիսըն տըր, քէնտինէ էյի պիր պանիօ վէրմիշլէր, պրավօ... չիֆալար օլսուն էֆէնտի» տէյիւ պաղըրըշմագտա իտիլէր. Սգուայր Փիննըր քէնտի ամէլէսինին եափմըշ օլտուգունու անլատըղընտա սինիրինի վէ մէվգիինի ունուտուպ «Պրավօ չօճուգլար, պու ագշամ պիրէր գրաճ պիրա փարասընը հագգ էտինիզ» տէյիւ պաղըրմագտա իտի։ Քիւչիւք Լօրտ Վէյնտախի քէյֆինտէն օյնայըպ սըչրամագտա իտի։ Պու հալտէ շու իքի մուխալիֆ թագըմ պիր պիրինէ թէսատիւֆ էյլէտիլէր։

Միս Գօրնի փէնճէրէտէ տուրան Իզապէլին գօլունա տօգունուպ «Շու իքի էշխասը կէօրիւյօրմուսըն, պիրատէրիմ Արչիպօլտը վէ օլ պիր խաշամագա լայըգ օլմայան ալչագ մուրտարը, շու իքիսի պիր պիրինէ ռիւպար էյլէ. պիրատէրիմին գարշը շու սէֆիլ հէրիֆ իլէ պիրատէրիմի տէյիշտիրտի, աճապա փէշիման օ՞լմատը մը» տէտի։

Լէվիսըն սուտան չըգտըղընտա պիր արապա իթէյիպ իչինէ օթուրմագ իսթէմիշ իտի իսէտէ արապաճըլար Լէվիսըն օլտուգու խուսուսա իւզէրինտէն ագմագտա օլան չամուրլարը կէօրիւպ իսթինա էթմիշլէր պու սէպէպտէն եիւրիւյէրէք կիթմէյէ մէճպուր օլմուշ իտի, էկէր խօլտա Գարլայլըն թագըմընտա թէսատիւֆ էտէճէյինի պիլսէ իտի, պաշ աշազը սուտա գալմագը պէլքի թէրճիհ էտէր իտի։ Պէօյլէճէ ռէզալէթ իլէ Ռէվըն հօթէլինէ գատար կիթտի, չիւնքի Պըգգ հօթէլինտէն օլ կիւնիւ քէնտինի տէֆ էթմիշլէր իտի։

Քիւչիւք Լօրտ Վէյն Իսթլինէ ավտէթ էտիպ պէօյլէ պիր խազինէ պուլմուշ կիպի քէյֆ էտիպ սըչրայարագ Լի-

սիյէ վուգուաթը հալի նագլ էյլէմէքտէ վէ, «կէօրմէլի իտին Լիւսի, ըսլանմըշ քէօփէք կիպի իտի, էկէր պիր ֆօթօկրաֆընը ալան օլսա ալթը այլըգ խարճլըղըմը վէրիր իտիմ» տէյիւ պաղըրմագտա իտի, Լիւսի տախի քէյֆլէնիփ կիւլիւյօր իտի, զավալլը պիլմէյօր իտի քի օլ ըսլանմըշ քէօփէք քէնտինէ նէ թահմինի նագապիլ զիյան իրաս էթմիշ տիր: Միս Գարլայլ օլ կիւնիւ Իսթլինտէ միւսաֆիր օլուպ օտանըն պիրինտէ շափգասընը, շալընը չըգարմագտա իքէն Ճօյս իչէրի կիրտի: Գօրնէլիա մէրգումէ իլէ պիրազ գօնուշտուգտան սօնրա «Ճօյս, պու միւրէպպիյէ քիմի՞ խաթըրընա կէթիրիյօր» տէտի:

«Քի՞մ տէտինիզ Մատամ, միւրէպպիյէ՞ մի, Մատամ Վի՞ն մի:»

«Քիմի՞ տէյէճէյիմ, պաշգա պիր միւրէպպիյէ վա՞ր մը, նէ սէն միւրէպպիյէսին, նէ տէ պէն» տէտի Գօրնէլիա հիտտէթլէ այնէտէն եիւզիւնիւ Ճօյսա տէօնտէրէրէք:

Ճօյս էնկին պիր սէտա իլէ, «Էվէթ, հէյէթի վէ աթվարը չօգ տէֆա Լէյտի Իզապէլի խաթըրըմա կէթիրիյօր, լաքին քիմսէյէ պիր շէյ տէմէտիմ, պիլիրսին քի իսմինի սէօյլէմէք եասագ տըր» տէտի:

«Հիչ քէնտինէ կէօզլիւքսիւզ թէսատիւֆ էթտի՞ն մի:»

«Խայր; ասլա:»

«Պէն պու կիւն կէօրտիւմ, միւթէհայյիր օլտում, էօյլէ պիր պէնզէյիշ քի, զաննը էտէրսին Իզապէլին րուհը տիւնեայա կէլմիշ տիր:»

«Ա՛հ, Մատամ պէօյլէ շագա էթմէյինիզ, շագա էտէճէք մէսէլէ տէյիլ տիր:»

Գօրնի «Նէ՞ շագասը, հիչ շագա էթտիյիմի իչիթտի՞ն մի» տէյիփ պիրազ տահա Ուիլիէմին խասթալըղը իչին գօնուշուպ սալօնա կիթտի:

Օլ ագշամ թաամտան սօնրա հէր քէս օթուրմուշ գահվէ իչմէքտէ իքէն, Միս Գօրնի Լօրտ Մաունթ Սէվըրնըն խանընտա օթուրըյօր իտի, վէ էյիլիփ Լօրտա «Լէյտի Իզապէլին վէֆաթ էթտիյի գավիյէն միւսպէ՞թ մի տիր» տէյիւ սօրտու:

Լօրտ թէաճճիւպլէ եիւզիւնէ պագարագ «Նէ՞ տէմէք իսթէտիյինիզի անլամայօրըմ, էլպէթտէ միւսպէթ տիր» տէտի:

«Օլ խապէր կէլտիյինտէ քէնտինիզ թահգիգ էյլէտինի՞զ մի:»

«Էլպէթտէ, քի՞մ էտէճէք իտի:»

«Էմի՞ն միսինիզ, պիր խաթա օլմագ իհթիմալիյէթի եօ՞գ մը, մութլագա էօլմի՞ւշ միւ:»

«Աճաիպ, սիզի կէօրտիւյիւմ կիպի պիլիրիմ քի վէֆաթ էթմիշ տիր, էթմէմիշ օլսա վէ պիր խաթա տա օլսա իտի քէնտինէ թախսիս էյլէտիյիմ փարանըն փօլիչասը կէլիր իտի: Օլ վագթտան պէրու պիր փարա հիսապ կէլմէտի, խայր պիլա շիւպհէ վէֆաթ էթմիշ վէ կիւնահլարընը տա պէրապէր կէօթիւրմիւշ տիր» տէտի Լօրտ:

Էրթէսի սապահ քիւչիւք Լօրտ, Լիւսի, վէ Ուիլիէմ պաղչէտէ օյնամագտա իտիլէր, Իզապէլ Ուիլիէմին խօրուլտըղընը կէօրէրէք գուճաղընա ալըփ իչէրի կէօթիւրտիւ վէ սանտալյատա օթուրուր իքէն Գարլայլ «Աֆվ էտէրսինիզ Մատամ, միւսաֆիր գապուլ էտէ՞րմիսինիզ» տէյէրէք իչէրի կիրտի: Իզապէլ այագա գալգմագա չալըշըր իքէն Ուիլիէմ էլինտէն գուրթուլուպ տըշարը գօշտու: Գարլայլ ալիճէնապ թավր վէ թէպէսսիւմիւ իլէ «Գալգմայընըզ Մատամ, Ուիլիէմ նասըլ տըր տէյու սօրմագա կէլտիմ» տէտի:

Իզապէլ էլինի եիւրէյի իւզէրինէ գօյուպ, սէտասընը զապթ էթմէյէ չալըշարագ «Ֆարգ եօգ տըր էվվէլքի կիպի տիր զաննը էտէրիմ կէչէն կիւն պիր պաշգա տօգթօրա տահա կէօսթէրմէք նիյէթ էտիյօր իտինիզ» տէտի:

«Էվվէթ էօյլէ տիւշիւնիյօր իտիմ, Լինպօրատա Տօքթ. Մարթինէ կէօթիւրմէք իսթիյօր իտիմ. հէմ արապա իլէ կիթմէքտէ քէնտինէ ֆայտէլի օլուր իտի լաքին վագթըմ օլմատը պիլմէմ նէ զէման վագթըմ օլաճագ» տէտի:

«Իսթէրսէնիզ պէն կէօթիւրէյիմ էֆէնտի, պանա իթիմատընըզ եօ՞գ մը:»

«Էլպէթ սանա իթիմատըմ վար, լաքին սիզէ զահմէթ օլուր:»

Զահմէ՜թ մի... չօճուղընըն հայաթը իչին զահմէ՜թ սէօզիւ էթմէ՜ք։

«Պէն մէսրուր օլուրըմ, էֆէնտի միւսաատէ էտին պու կիւն կիտէլիմ, Թրէյն իլէ կիտէպիլիրիզ» մըրըլտանտը Իզապէլ։

«Փէք ալա կիտինիզ, լաքին տուր պագայըմ արապա Միսիս Գարլայլա լազըմ տէյիլ իսէ արապա իլէ կիտինիզ տահա էյի օլուր» տէյիպ Գարլայլ տըշարը չըգտը։

Լէյտի Իզապէլին հասէտի Թէքրար Թահրիք օլունտու, քէնտի էվլատընըն հայաթը մէսէլէսինտէ Պարպարանըն ար-զուսը հիլաֆը ալընըյօր իտի, լաքին նէ՞ չարէ խաչընը Թաշըմագա նիյէթ էթմիշ, վէ Թաշըմալը իտի։ Գարլայլ ավտէթ էտիպ «Արապա էմրինիզ ալթընտա տըր Մատամ, սաաթ 10տա կիտէպիլիրսինիզ, Ճօն սիզի կէօթիւրէճէք, Ռօյալ հօթէլէ էնինիզ վէ Թաամը տախի օրատա էտինիզ, իսթէտիյինիզի կէթիրթիրինիզ, հիսապըմա եազարլար» տէտի։

«Թէշէքքիւր էտէրիմ էֆէնտիմ։»

«Նի՞չին, սիզէ զահմէթ վէրտիյիմ իչի՞ն միւ, հա տօգ-թօրըն վիզիթասը» տէյիպ ճէպինտէն պիր լիրա չըգարմագ-տա իքէն, Մատամ Վին «Պիր շէյ տէյիլ էֆէնտի, պէն վէ-րիրիմ» տէտի։

Գարլայլ ճէվապ վէրմէյիպ ինկլիզ պագարագ լիրայը մասա իւզէրինէ գօյտու վէ «Տօքթ. Մարթինէ տէյինիզ քի, վալիտէսինին տախի վիճուտինին Թէշքիլաթը պէօյլէ իտի» տէյիպ սավուշտը։ Մէրգումէ՝ ինէ էյլէտիյի խաթայը կէօրիւպ փէշիման օլտու։ Պիպա՞խթ վալիտէ, գօճասը իլէ եա-լընըզ օտատա պուլունուպ չօճուղընըն հայաթը իչին միւ-զաքէրէ էտիյօր ամմա վալիտէ եա զէվճէ հալինտէ տէյիլ, ատի պիր իւճրէթլի մագամընտա իտի։ Տէր խաթր էյլէտի քի պիր տէֆա տահա պու ատէմ քէնտինէ 100 լիրալըգ պիր պանգնօթ վէրմիշ իտի, օլ զէման անըն գալպինին սէվ-կիւլիւսիւ իտի։ Շի՛մտի... Ա՜հ նէ՛ միւշքիլ վազիյէթ։ Գալ-պի էօլիւմ իզթիրապը իլէ Թազիիգ օլունարագ եօգարը օ-

տաալընտա գօշուպ խաթագը իւզէրինէ եիւզիւ գօյուն տիւշ-տիւ վէ հօնքիւր հօնքիւր աղլատը։ Ձէնապը չու քի Գար-լայլը չէտիտ պիր միւհապպէթլէ սէվիյօր, անըն իչին Փէվգ-լատէ գըզգանճ իտի, եինէտէ պիլիյօր իտի քի էպէտէն անտէն այըլմըշ վէ գաթ օլունմուշ տըր։

ՖԱՍԼ Թ

ՈՒՃՍԹԼԻՆՏԷ ՊԻՐ ՌՈՒՍԻԱ ԱՅՃՍԸ

Մր. Գարլայլ Պըգգ հօթէլինին պալգօնունտա տուրմուշ, տօսթլարը եանընտա օլտուղը հալտէ գալապալըգա խիթապ էտիյօր իտի. միւմախիլէյհին տէրին սէտասը, չիրին ուսլու-պը վէ պէլիղ սէօյլէյիշի վէ կիւզէլ կէօսթէրիշի հէր քէսի ճէլպ էյլէր իտի, հալպու քի աղզընտա կիւլլէ օլարագ սէօյ-լէսէ վէ եախօտ փէփէլէսէ եինէ ֆարգ էթմէզ իտի, չիւն-քի էհալինին ալգըշընտան գաթէն պիր շէյ իշիտիլմէյօր ի-տի, հէր քէսին քէնտինէ օլան միւհապպէթի վէ րագիպինէ օլան ատավէթի նութգա ֆիլանա հաճէթ պըրագմամըշ իտի։ Ցրանսիս Լէվիսըն իսէ Բէյվըն հօթէլինտէ նութգ էտիյօր իտի, լաքին պալգօն օլմատըղընտան փէնճէրէտէն կէչիպ ալթ փէնճէրէնին իւզէրինտէքի չըգընթը իւզէրինտէ տուր-մուշ, Մր. Տրէյք տախի եանընտա օլարագ տիւշմէսին տէ-յիւ Թութույօր իտի։ Օլ պիր ավօգաթ տախի իւք կիւնիւ եանընտա տուրմագը Թէճրիպէ էյլէտի իսէ տէ, գայէթ գըսա վէ իւքի ատէմ գատար էնլի օլտուղընտան հօնտէն արգատան գալտըրըլարագ փէնճէրէտէն կէրի կէչտի, վէ պիր տահա փէն-ճէրէտէն կէչմէմէյէ եէմին էթտի։ Լէվիսընըն տախի սամիյուն գըլլէթինտէն չէքվա էտէճէք սէպէպի եօգ իտի, չու ֆարգ իլէ քի չօգլարը ալգըշլայաճագ եէրտէ ըսլըգլամագտա վէ եուհա պաղըրմագտա իտիլէր։ Պիրագ սօնրա Գարլայլըն նութգու խիթամա կէլմիշ օլուպ օրատաքի գալապալըգ տա-խի միւնզամմ օլտու, վէ ըսլըգ, գահգահա, վէ հայգըր-մալար քէսպի շիտտէթ էյլէտիլէր, օ էսնատէ իւզէրի գըրմըզըլար իլէ միւզէյյէն պիր չիֆթ աթլը արապա իզ-

տիհամը հարմազա պաշլատը, վէ տէրունինտէ նազիք տիլպէր պիր գատըն օթուրըյօր իտի քի մէրգումէ տախի գըրմըզը ալամէթ վէ գօրտէլալար թագընմըշ իտի պու գատըն Պարպարա իտի։ Արապա պիրազ իլէրիլէյիպ գալապալըղը կէչէմէտիկինտէն տուրմազա մէճպուր օլտու։ Լէվիսըն գարըշըգըլըղը կէօրէրէք օլ թարաֆա պագտըգտա Պարպարայը թանըտը իսէտէ սէլամ վէրմէտի, չիւն պիր տէֆա տէրսինի ալմըշ իտի։ Պարպարա տախի չէմկիյէսինին գըրմըզը տամթէլալարը ալթընտան կէօզլէրինի գալտըրըպ Լէվիսընա պագտը։ Թամամ պու վագթտա Լէվիսըն պաշընը արգայա տօղրու էյիպ սաղ էլինի պաշընա կէօթիւրէրէք սաչլարընը արգայա տօղրու սըյըրըրճասընա պիր հարաքէթ էյլէտի։ Էլի գատըն էլի կիպի պէյազ վէ նազիք օլուպ փարմագընտա էլմաս եիւզիւք չէմսին զիյասընտա փըրլամագտա իտի։ Պարպարա պունը կէօրիւր կէօրմէզ քէնտի քէնտինէ «Ամա՛ն հա Րապպիմ, թամամ Րիչարտըն թարիֆ էթտիյի հարաքէթ վէ էլ... Յիւրէյիմ չէհատէթ էտիյօր քի պու ատէմ Թօրն տըր, Րիչարտ Ֆրանսիս Լէվիսընը թանըրըմ տէտիյինտէ մութլագա պիր խաթա իչլինէ տիւշմիւշ իտի» տէյէրէք պագա գալտը, լաքին էթրաֆտան քէնտինի սէլամլամագ իւզրէ գալտըրըլան շափգալար տըգգաթընը ճէլպ էտիպ պաշընը էյէրէք քիաֆֆէսինի սէլամլատը, վէ արապա կէչէրքէն էհալի «Յաշասըն Գարլայլ» նիտասը իլէ մուգապէլէ էթտիլէր։ Պու գալապալըղա Մր. Տիլլ տախի գարըշմըշ օլուպ, Մր. Էպէնէզէր Ճէյմս իլէ խան խանըմ տուրուպ սէյր էտիյօր իտի։ Պու Էպէնէզէր Ճէյմս 10-15 սէնէտէն պէրու պիր չօգ իշ վէ սէնաաթլարա կիրիպ չըգտը իսէտէ ատէմ օլամըշ իտի։ Եուվարլանան թաշ եօսուն թութմազ ֆէհվասընճա, էվվէլա Գարլայլըն խանընտա քիաթիպլիք, սօնրա թէատրօճուլըգ, սօնրա թէլլալլըգ, սօնրա գօմի-վօյաժէօրլիւք փափազլըգ, գօնտօգթօրլուգ, թրամվէյ սիւրիւճիւլիւյիւ, սու գումփանիասը թահսիլտարլըղը, հէփսինի սընատը, չիմտի իսէ Մր. Թրէտմէն նամ ավօգաթլար խանընտա քիաթիպ իտի։ Փէտէրի չօգ նամուսլու պիր ատէմ

իտի իսէտէ քէնտիսի ավարա, քէյֆ ու զէվգէ միւպթէլա չէն վէ գայղուսըզ պիրի իտի, փէտէրի իքինճի տէֆա թէէհհիւլ էթմիշ օլտուղընտան օնտան արթըգ փարա գօփարամայօր ամմա պօշ պօշ թագըր գօփարըյօր իտի։ Մր. Տիլլ Էպէնէզէրէ տէօնիւպ «Է՛յ, նէ՞ վար նէ՞ հօգ պագալըմ, նէ՞ ալէմտէսին» տէտի։

«Յավաշ յավաշ կէզինիյօրըզ, պու արա պախթըն գօչտըղը եօգ» ճէվապ վէրտի Էպէնէզէր։

«Տիւն իսէ փէս-էրինին խանէսինէ՞ մի կիտիյօր իտին, նէ՞։»

«Կիրտիյիմ կիպի տէ չըգտըմ, պիզիմ իշ մայմունընքինէ պէնզէր, փէյնիրէ կիտէր թէքմէ ալըր կէլիրիզ։»

Պու արա գալապալըգ արասընտա պիր գարըշըգլըգ օլուպ պիրազ կէրի չէքիլմէյէ մէճպուր օլտուլար վէ պագտըլար քի էօթէտէն արգա այագլարը իւզէրինէ եիւրիւյէն Րուսիա այըսը կիպի պիրի կէլիյօր իտի, Էպէնէզէր տըգգաթլա օրայա պագըպ «Աճաիպ շու կէլէն Պէթհէլ քէնտիսի տէյիլ միտէ պիր չէյ պիլմէմ» տէտի։ Հագիգաթ ը հալտէ կէլէն պու աճաիպ մախլուգ Օթուէյ Պէթհէլ իտի։ Մէրգում չօգտան պէրու ղուրպէթտէ օլուպ պաշընտա մէչինտէն պիր գալփագ իւզէրինտէ գալըն եըրթըգ պիր էլպիսէ կէյինմիշ վէ եիւզիւնիւն գըլլարը օլ գատար ուզամըշ իտի քի, Հաքիմ Հէրին պաշընա պիր փէրուգա օլուր իտի։ Եանլարընա եագլաշտըգընտա Մր. Տիլլ ճանվէրտէն գաչընըր կիպի պիրազ չէքիլտի իսէտէ, մէրգում Էպէնէզէրի կէօրէրէք եագլաշըպ «Վա՜յ պուրտա՞ մըսըն, հալա թէփմէ աթըպ կէզիյօրմըսըն» տէտի։

«Տահա պիր էյամտա էօլմէյիպ թէփմէ աթաճաղըմ Պէթէլ սէն իսէ քէնի նէ՞րէտէն գալտըրտըն պագալըմ, չիմալը գութպտա՞ն մը» տէտի Էպէնէզէր։

«Օ գատար ուզագա կիթմէ, օ տէյիլ ամմա պու գալապալըգ նէ՞։»

«Ինթիխապ վար, Էթլէյ ճարթայը չէքտի, հէրինէ պիրինի ինթիխապ էտիյօրլար։»

«Անլատըգ, օնու խօլտա տույտում եա, պու գալապա-
լըգ նէ՞ տէյիւ սօրույօրըմ։»

«Նէ՛ օլաճագ, գանտըտալարըն պիրի նէֆէսինի խօրու-
յօր, Լէվիսըն նուպէթ էտիյօր։»

«Լաքին օնուն Գարլայլա րագիպ չըգմասը աճաիպլար
աճաիպի տէյի՞լ մի» տէտի Պէթէլ։

«Հէմ րէզալէթ հէմ նամուսըզլըգ, լաքին պօյունը կէօ-
րէճէք տիր, տիւն էփէյի ինճալընա պագտըլար, Հաքիմին
պաթագլըղընտա պիր պանխօ վէրտիլէր» տէտի Մր. Տիլ։

«Սուտան չըգտըղընտա կէօրէճէք պիր հէյէթի վար ի-
տի» տէտի Էպէնէզէր կիւլէրէք «Հօթէլտէ քէնտինի ֆանէ-
լայա սարըպ իչէրիսինէ խարըմ օգգա պրանտի տօլտուր-
մուշլար քի, ագլը պաշընա կէլմիշ։»

«Գազանաճա՞գ մը» տէտի Պէթհէլ։

«Նէ՞յի գազանաճագ, օնու գանտիտա գօմալարը համա-
գաթ իտի, գալիպա Գարլայլըն պուրալարտա թէէսիրինի
պիլմէզլէր։ Լաքին պու էլպիսէ կէլտիյին հէրին մօտասը՞
մը, Պէթհէլ։»

«Սօղուգ հավա վէ պօշ ճէպ մօտասը, իսթէրսէն սանա
սաթայըմ։ Պագսանա Ճէյմս շու Լէվիսըն տէտիյինիզ հէրիֆի
պիր կէօրէլիմ, պէն հիչ թանըմամ» տէտի Պէթհէլ։

Պու սըրատա պիր խիւք արապասը կէչմէքտէ օլտու-
ղընտան պիր գարըշըգլըգ տահա զուհուր էթտի վէ ֆուր-
սաթտան իսթիֆատէ իլէ՝ իլէրի կէչիպ Լէվիսընըն գարշը-
սընա տուրտուլար։ Օթվէյ Պէթհէլ մէրգումը կէօրիւր կէօր-
մէզ հայրէթինտէն ագզը աչըգ գալըպ, «Պու նէ՞ կէզիյօր
պուրատա, նէ՞ յափըյօր» տէյիւ սօրտու։

«Քիմի՞, քիմի՞ տէյօրսըն» տէտի Էպէնէզէր։

«Շունը, շու էլինտէ պէյազ մէնտիլ խօզարըլտա տու-
րանը տէյօրըմ» տէտի Պէթհէլ։

«Իշթէ՛ Ֆրանսըզ Լէվիսըն օ տըր։»

«Նէ՞, Ֆրանսըզ Լէվի՞սըն մը, նէ՞ տէյօրսըն օ՛ նէրտէն
Սըր Ֆրանսըզ Լէվիսըն օլաճագ» տէտի Պէթհէլ հայրէթլէ։

Պու արա Լէվիսընըն վէ Պէթհէլին կէօզլէրի ինքտիկէ-

րինէ թէսատիւֆ էտիպ Պէթհէլ սէլամ վէրմէք իւզրէ շափ-
գասընը գալտըրտըղընտա Լէվիսըն պիր գաչ սանիյէ շաշը-
րըպ տէր ագապ կէօզլիւքլիւնիւ կէօզիւնէ գօյարագ թահ-
գիրամիզ պիր թարզտա պագմայա պաշլատը, կէօյա քի,
սէն քի՞մսին քի պանա սէլամ վէրիյօրսըն տէմէք իսթէյօր
իտի. լաքին պէնզինի աթըպ տուտագլարընա գատար պէ-
յազլանտը, իսթիյար Տիլ շու մէնզարէյի կէօրիւպ «Լէվի-
սընը թանը՞յօրմըսըն, Մր. Պէթհէլ» տէյիւ սօրտու։

«Վագթըյլա պիրազ թանըրըմ։»

«Լէվիսըն տէյիլ պաշգա պիրիսի իքէն, տէյի՞լ մի Պէթ-
հէլ» տէտի Էպէնէզէր կիւլէրէք։

Պունըն իւզէրինէ Պէթհէլ Էպէնէզէրէ սէրթճէ պագըպ
«Նէ՞յինէ լազըմ, իշինէ գարըշ» տէյիպ սավուշտը կիթտի։
Մր. Տիլ Էպէնէզէրէ տէօնիւպ «Նէ՞ իտի պու գօնուշտըղը-
նըզ» տէյիւ սօրտու։

«Պիր շէյ տէյիլ, պունըն իսմի վագթըյլա Լէվիսըն տէ-
յիլ իտի, պաշգա պիր շէյ իտի։»

«Նէ՞ իտի» տէտի Մր. Տիլ։

«Շիմտիյէ գատար քիմսէյէ սէօյլէմէմիշ իտիմ, լաքին
սանա պիր սըրր սէօյլէյէճէյիմ, շու գարշըտաքի պէօյիւք
Պարօն՝ Փարլամէնթ ազասը օլաճագ պու հէրիֆ, վագթըյլա
Ապպէյ օրմանընա կէլիպ տէլի կիպի Էֆայ Հօլլիճօնըն ար-
գասընտան գօշար կէզէր իտի, օլ վագթ իսմինի Լէվիսըն
թէսմիյէ էթմէզ իտի» տէտի Էպէնէզէր։

Մր. Տիլ զաննէթտի քի պէյնինէ պինլէրճէ իյնէլէր
սափլանմագտա տըր։ Հէման էլինի արգատաշընըն գօլու
իւզէրինէ գօյուպ «Օլ վագթ իսմի նէ՞ իտի, Ճէյմս» տէտի։

«Թօրն իտի, պէօյլէ չիք կիյինմիշ օլարագ Սուանսըն-
տան ագշամ գարանլըղընտա կէլիր, աթընը օրմանտա պաղ-
լար Էֆայըն խանընա կիտէր գալըր իտի։»

«Պէօյլէ օլտուղընը նէտէ՞ն պիլիյօրսըն։»

«Օն տէֆա կէօրմիւշիւմ, պէն տէ օլ վագթ Էֆայը սէ-
վէր իտիմ, էկէր պու հէրիֆ իլէ օլ պիր ճանի Րիչարտ օլ-
մասա իտի Էֆայ պէնի ալըր իտի, պունլարը սէվտիյինտէն

տէյիլ հա, զէնկին տիրլէր տէյիւ եիւզիւմէ պագմատը, չիւնքի օլսուն քի էօյլէ օլմուշ տըր։»

«Օլ վագթ Ֆրանսիս Լէվիսըն օղուլընը պիլմի՞յօր մը իտին։»

«Նէ՞րէտէն պիլէճէյիմ, պիզ քէնտինի Գափթան Թօրն տէյիւ պիլիրիզ, անճագ կէչէն կիւն պուրա կէլտիյինտէ կէօրիւր կէօրմէզ Պէթհէլ կիպի պէն տէ հայրէթտէ գալտըմ, Թօրն պաթմըշ Լէվիսըն չըգմըշ տէտիմ։»

«Պէթհէլին պունըն իլէ պիր իշի վա՞ր մը։»

«Նէ՛ իշի օլաճագ, օ տա օրմանտա կիտէր կէլիր իտի կէօրմիւշ օլմալը, կէօ՞րմէտին մի, պիր պիրլէրինի նա՞սըլ թանըտըլար։»

«Լէվիսըն պու թանըմագտան խօշնուտ կէօրիւնմէտի։»

«Նա՞սըլ խօշնուտ օլսուն, քի՞մ խօշնուտ օլուր, պէն պիլէ էօմրիւմիւն վագաալարընը մէյտանա գօյան օլսա րազը օլմամ։ Վագթըյլա Էֆայըն արգատընտա կէզէն չափգըն օղուլը մէյտանա չըգսա իշինէ կէլի՞ր մի։»

«Նի՞չիւն օլ վագթ Թօրն իսմիյլէ կէզիյօր իտի։»

«Նէ՞ պիլէյիմ պէն, Թօ՞րն մը Լէվի՞սըն մը պիլի՞րմիյիմ։»

Մր. Տիլ միւքհալէմէյի գաթ էտիպ գալապալըղըն արասընտան նիթէլէյէրէք կիւճ պէլա գուրթուլուպ Գարլայլըն օտասընտա գատար պիւթիւն գուվվէթիյլէ գօշարագ իչէրի կիրտի, Գարլայլ մասասը պաշընտա օթուրմուշ պիր թագըմ մէքթուպլար իմզալայօր իտի։

«Նէ՞ օ Տիլ, խարըշա՞ մը գօշտուն, նէֆէսին քէսիլիյօր, նէ՞ վար» տէտի Գարլայլ։

«Ղայէթ նէֆէսիմ քէսիլիր, էն խարիգ իւլատէ պիր խապէր կէթիրիյօրըմ։ Թօրն քիմ օլտուղընը պուլտում, քի՞մ օլսա պէյէնիրսինիզ Մր. Արչիպօլտ։»

Մր. Գարլայլ գալէմի նէրէ գօյուպ տիք տիք իւխթիյարըն եիւզիւնէ պագմաղա պաշլատը, էօմրիւնտէ անը պէօյլէ թահրիք օլտըղը հալտէ կէօրտիւյիւ եօգ իտի։

«Թօրն պաշգա քիմսէ տէյիլ Լէվիսըն տըր։»

«Տէտիյինի անլամայօրըմ Տիլ, իպրանի՞ճէմի սէօյլէյօրսըն։»

«Սիզին րագիպինիզ օլան պու կիւնքի Սըր Լէվիսըն վագթըյլա Էֆայ Հօլլիճօնըն եանընտա կէլիպ կիտէն Գափթան Թօրն քէնտիսի տիր տէյօրըմ, Մր. Արչիպօլտ։»

«Պու միւմքիւնսիզ տիր Տիլ» տէտի Գարլայլ միւլահազայա տալարագ, «Նէ՞րէտէն իշիթտինիզ։»

Իւխթիյար նէֆէսի քէսիլէրէք հիքեայէսինի նագլ էյլէտի, Պէթհէլին թանըյըպ Լէվիսընըն չէհրէսինին թէպտիլաթընը վէ Էպէնէզէրին նագլիյէթինի սէօյլէտի։

Գարլայլ ՚թէաճճիւպ իլէ տինլէյիպ, «Լաքին Պէթհէլէ գաչ տէֆա սօրտում, Թօրն իսմինտէ պիր քիմսէ թանըմատըղընը սէօյլէտի» տէտի։

«Մութլագա իւնքեար էթմէքտէ պիր մագսատի վար իտի, պու կիւն էմինիմ քի, պիր պիրլէրինի թանըտըլար։»

«Վէ Լէվիսըն հալինտէ տէյիլ տէ Թօրն հալինտէ թանըտը տէ՞յիլ մի։»

«Պիլա չիւպհէ Թօրն տէյիւ թանըյօր իտի, կէրչի իսմինի սէօյլէմէտի, չիւնքի պու Լէվիսըն տըր, տէնիլտիյինտէ թէաճճիւպիւ փէվգ էլ ատէ իտի։ Մութլագ պէյնլէրինտէ պիր սըրր վար տըր։»

«Միսիս Հէրին էֆքեարընճա Պէթհէլ գաթլ իշինտէ զիմէտախէլ տիր» տէտի Գարլայլ։

«Իհթիմալ քի պէյնլէրինտէքի սըրր օ տըր Մր. Արչիպօլտ, Րիչարտը խէլաս էթմէքլիյին զէմանը չիմտի տիր։»

«Լաքին նի՞ճէ իսպաթ էյլէմէլի,»

Տիկէր թարաֆտան Պարպարա էվէ ավտէթ էյլէտիյինտէ հէման արապատան աթլայըպ փիքրի ալթ իւսթ հալտէ սալօնտան կէչէր իքէն Մատամ Վին վէ Ուիլեէմէ րասթ կէլտի, վէ մէրգումէ «Մատամ, Տօքթ. Մարթինի կէօրտիւք, տէյօր քի...» տէմէյէ պաշլատը իսէտէ, Պարպարա «Սօնրա կէօրիւշիւրիւզ Մատամ, չիմտի սէնի տինլէյէմէմ» տէյիպ եօգարը փըրլատը, վէ չէմսիյէ չանթա վէ էլտիվէնլէրինի պիրէր թարաֆա աթըպ «Մութլագա Րիչարտը պուրա չաղըրաճաղըմ, չիւպհէմ եօգ քի օ ատէմ տիր, թամամ թարիֆ էթտիյի չէքըլ ու հարաքէթլէր վէ օլ էլմաս եիւզիւք, Սըլահ

պիզէ հարտըմ էտէճէք տիր» տէյիւ մըրըլտանարագ պիր քհադըտ ալտը վէ չու մէքթուպը հազտը ։

«Սեվկիլիւմ Մր. Սմի՛թհ,

«Սերինեն՝ կեչինիզ ։ Եենի պիր վազաա զուհուր երցի ֆի հեր հայցե կեօրմեֆդիյին ղազըմ ցըր ։ Ճումաա երթեսի եերիշեպի-գիրսին , ազշամ զարանգըղընցա միւթաց մահայցե պուլունն ։
Պ...»

Մէքթուպը Լիվըրփուլտա պիր ատրէսէ հազըրպ գափամագ իւզրէ իքէն , «Պիր մըգտար տա ագճէ կէօնտէրմէլիյիմ» տէյիպ չէքմէճէսինտէ պանգնօթ պուլունմայընճա մէքթուպ էլինտէ ծօյսա սէյիրտիպ «Ծօյս, հանընտա 5 լիրալըգ պիր պանգնօթ վա՞ր մը» տէտի ։

«Խա՛յր , պէնտէ եօգ , Մատամ Վինտէ վար տըր զաննէտէրիմ» ճէվապընը ալընճա Մատամ Վինէ կիտիպ իսթէտի վէ մէրգումէ կէթիրմէք իւզրէ օտասընա կիթտիյինտէ Ուիլ-եէմէ տէօնիւպ «Տօք. Մարթին նէ՞ տէտի» տէյիւ սօրտու ։

«Էլինտէքի ալէթի իլէ կէօքսիւմիւ տինլէտի , տէտի քի ճէսուր օլմալը ,պալըգ հազընը իչմէլի իմիշիմ, հէմ տախի չարապ գայմագ հէր նէ՛ իսթէրսէմ եէմէլի իմիշիմ, կէլէն հաֆթա չարշէնպիհ կիւնիւ քէնտի կէլիպ պէնի կէօրէճէք» տէտի ։

«Նէ՞րէտէ կէօրէճէք ։»

«Պապամըն հազըրխանէսինէ կէլէճէք , պիզ տէ օրայա կիտէճէյիզ ։ Լաքին օրատան կէլէլի Մատամ Վին աղլայօր մամա, նի՞չիւն աճապա ։»

«Աղլա՞յօր մը , նի՞չիւն աղլայօր պիլմէյօրըմ Ուիլեէմ ։»

«Էվվէթ աղլայօր , տախմա տա կէօզլիւյիւնիւն ալթընտան կէօզլէրինի սիլիյօր , պէն կէօրմէյօրըմ զաննէտիյօր , պիլիյօրըմ մամա պէն չօգ խասթայըմ , լաքին Մատամ Վին նի՞չիւն աղլայօր , էկէր Լիւսի եա ծօյս աղլասա թէաճճիւպ էթմէզ իտիմ , չիւն օնլար պէնի չօգտան պիլիրլէր ։»

«Սէն տախմա աճաիպ չէյլէր խայալ էտէրսին Ուիլեէմ, քի՞մ տէյօր քի սէն փէնա սուրէթտէ խասթասըն , հէմ Մա-

տամ Վին սէնին իչիւն նէ՞ սէպէպէ մէպնի աղլայաճագ ։»

Մատամ Վին պանգնօթը կէթիրտի , Պարպարա հէման արապայա աթլայըպ մէքթուպը էլէյէ փօսթայա գօյմագ իւզրէ կիթտի , ալտէթինտէ Գարլայլ վէ միւսաֆիրլէրի էօյլէ թաամը իչիւն կէլմիշ պուլտու ։ Օլ վագթա գատար ֆիքրի պիրազ թէսքին օլմուչ օլուպ , աճապա աճէլէթէն Րիչարտը չագըրտըղընա տօղրո՞ւ մը խանըլը՞չ մը էթտի տէյիւ տիւշիւնմէքտէ իքէն հէման Գարլայլը պիր թարաֆա չէքէրէք ֆիքրինտէ օլանը սէօյլէմէյէ պաշլայըպ «Արչիպօլտ գօրգարըմ պու կիւն պիր տիվանէլիք էթտիմ» տէտի ։

Գարլայլ «Նէ՞ իմիշ պագալըմ Պարպարա , օ տէտիյինի հէփիմիզ տէ պազէն խափարըզ» տէյէրէք պիր գօլթուգ սանտալիասընտա օթուրտուղունտա Պարպարա արգասընտա տուրարագ սէօյլէմէյէ պաշլատը քի խուզիւնիւ կէօրմէսին , վէ չու վէճհլէ սէօզիւնէ տէվամ էյլէտի ։

«Պիր մէսէլէ սէնէլէրտէն պէրու ֆիքրիմի թազիպ էտէր՛իտի ,լաքին սէօյլէմէք իսթէմէզ իտիմ, չօլ կէճէ Րիչարտըն թէպթիլէն կէլտիյի խաթըրընա կէլի՞յօր մը ։»

«Հա՞նկի կէճէ Պարպարա ; չօգ տէֆա կէլտի ։»

«Լէյտի Իզապէլին Իսթլինի թէրք էթտիյի կէճէ , (խավաչճա Գարլայլըն էլինի թութարագ) Րիչարտ ալտէթ էտիպ Թօրնը կէօրմիւշ իտիյինի սէօյլէտի , էլինին հարաքէթինի սաչլարընը արգայա տօղրու տէվչիրտիյինի վէ փարմաղընտաքի էլմաս եիւզիւյիւն մահիթաալըն գըյասընտա փարլատըղընը կէօրմիւշ իտիյինի սէօյլէտի իտի , տէյի՞լ մի ։»

«Էվվէթ ։»

«Օլ վագթ պու ալամէթլէրի պաշգա պիրինտէ կէօրմիւշ օլտուղըմ խաթըրըմա կէլիպ օլ կէճէտէն պէրու Թօրն քի՞մ օլտուղընա տաիր ֆիքրիմտէ չիւպհէ գալմամըշ իտի ։ Պիլմէմ սիզ նա՞սըլ թանըյամատընըզ , Թօրն պաշգա քիմսէ տէյիլ Ֆրանսիս Լէվիսըն տըր ։»

«Նի՞չիւն պանա սէօյլէմէտին Պարպարա ։»

«Օլ վագթ օլ ատէմ հագգընտա սանա նա՞սըլ սէօյլէյէ

պիլիր իտիմ, սօնրա օլ գարըը սօղուգ կէճէտէ Րիչարտըն կէլտիյինտէ սօրտում վէ Լէվիսընը թանըր իտիյինի Թօրն իլէ պէրապէր կէօրմիւշ իտիյինի սէօյլէյինճէ շաշըրտըմ: Պու կիւն արապա իլէ Րէյվըն հօթէլի էօնիւնտէն կէչէրքէն օրատա էհալիյէ նութգ էթտիյի սըրատա այնի հարաքէթի իճրա էթտիյինի կէօրտիւմ վէ քեամիլէն իգնա օլտում քի, քէնտիսի տիր: Էմինիմ քի, Րիչարտ Լէվիսընը թանըրըմ տէտիյինտէ անլաշըլմազ պիր խաթա իշլէտէ պուլունըյօր իտի, հէմ օլ կիճէ ագշամ էլպիսէսի իլէ օլ պաղչէ եօլունտա քէ՞մ պուլունապիլիր իտի, օ եօլ նէ՞րէյէ կէօթիւրիւր իտիյինի պիլիրսին, հէմ իսպաթ օլունտը քի Միսիս Ճէֆֆըրսըն խանէսինտէն կէլէն արապայը տէօնտէրիպ տէրունինտէ Իսթլինէ կիտէն օ իտի, մութլագա Ուէսթլինէ արապա կէթիրմէք իւզրէ կիտէր իքէն Րիչարտ կէօրմիւշ օլմալը իտի: Պու շէյլէրի խաթըրընա տիւշիւրտիւյիւմ իչիւն աֆվ էյլէ սէվկիլիլիմ: Լաքին էմինիմ քի, Լէվիսըն՝ Թօրն քէնտիսի տիր:»

Գարլայլ տէրին պիր սէտա իլէ «Պէն տախի էմինիմ էօյլէ տիր» տէտի:

Պարպարա թէաճճիւպ իլէ կէրի չէքիլէրէք աղըր պիր չէհրէ իլէ «Վա՜յ Արչիպօլտ, պունը պիլի՞յօր մը իտինիզ» տէտի:

«Պու կիւնէ գատար պիլմէզ իտիմ, շիւպհէ պիլէ էթմէզ իտիմ, լաքին պու կիւն իսպաթ օլունտու վէ հէր շէյ մէյտանա չըգտը» տէյիպ, Մր. Տիլին հիքեայէսինի թէքրարլատը, Պարպարա հէյէճան իշլէտէ «Վալիտէմին րույասը չըգըյօր տաիմա Պէթհէլի կէօրիւյօր իտի, Րիչարտա եազըգ կէլէճէք» տէտի:

«Էօյլէ իսէ Րիչարտ կէլսին պագալըմ, պիր շէյ տիւշիւնիւրիւզ» տէտի Գարլայլ:

ՖԱՍԼ 10

ՍՕԼՄԱԳՏԱ ՕԼԱՆ ՓԻՐ ՂՕՆՋԷ

Ապրիլ այընըն կիւզէլ պիր կիւնիւ տահա խիթամա էրմէքտէ վէ չէմս ուֆուգտան ահէսթէ ահէսթէ վէճհինի սէթր էթմէքտէ իտի: Ուիլեէմ կէօզլէրի գափալը օլարագ սօֆանըն իւզէրինտէ եաթմագտա՝ Մատամ Վին իսէ եանընտա օթուրմուշ օլարագ ալէտտէվամ չօճուղըն եիւզիւնէ պագմագտա վէ պիր թարաֆտան կէօզլէրինտէն ագան եաշլարը սիլմէքտէ իտի, արթըգ կէօզլէրի պիր թարաֆա գօմուշ իտի. չիւնքի չօճուղըն թանըրմասընտան գօրգաճագ պիր ճիհէթի եօգ իտի: Ագշամլարը հավա սօղուգ օլտուղընտան օճագտա աթէշ եանմագտա իտի իսէ տէ, եավաշ եավաշ պու տախի սէօյիւնմէյէ եիւզ թութմուշ. վէ Իզապէլին տըգգաթընը պիլէ ճէլպ էյլէմէմիշ իտի: Պու արա չօճուգ կէօզլէրինի աչըպ մէլիլ մէլիլ Իզապէլէ պագարագ «Նէ՛ վագթ էօլէճէյիմ, տահա նէ՛ գատար եաշայաճաղըմ» տէտի: Իզապէլին կէօզլէրի գարարըպ, «Նէ՛ սէօյլէյօրսըն, Ուիլեէմ քի՛մ սանա էօլէճէքսին տէյօր» տէտի:

«Ահ պիլիյօրըմ, սիզին թէլաշընըզտան անլայօրըմ, կէչէն կիճէ Հաննանըն տէտիյինի իշիթմէտին մի, շայը կէթիրտիյինտէ սէօյլէտի, պէնի ույույօր զաննէտիյօր իտինիզ, հալպուքի ույանըգ իտիմ, հաթթա սէն տէտին քի, տըգգաթ էյլէ պէլքի ույանըգ օլուր:»

«Խաթըրըմա կէլմէյօր. Հաննա լիւզումսըզ սէօզլիւ չօգ սէօյլէր:»

«Լաքին սէօյլէտի քի· պէն մէզարա տօղրու չափուգ կիտիյօրըմ:»

«Հաննա պուտալանըն պիրի տիր, օնուն սէօյլէտիյինէ պագմա. հավալար գըզտըղընտա էյի օլաճագսըն:»

«Մատամ Վին...»

«Պույուր ճանըմ...»

«Պէնտէ՛ն նի՛չին կիզլէմէյէ չալըշըյօրսըն, պէն պէպէք տէյիլիմ, պանա նէ՛ օլույօր սէօյլէ։»

«Պիր շէյ եօգ սէվկիլի չօճուգ, պիրազ զայիֆըմ, գուվվէթլէնտիյին կիպի հէփսի կէչէր։»

Ուիլհէմ պաշընը սալլատը, զիրա սէնինքինէ կէօրէ չօգ ագըըր օլուպ, անտէն պիր շէյ կիզլէմէք մումքինսիզ իտի, էկէր պիր շէյ սէօյլէմէմիշ օլսա պիլէ անլայաճագ զէ-քեայա մալիք իտի, հալ պու քի գուլաղընա չօգ սէօզլէր եէթիշմիշ, վէ հէփսինտէն զիյատէ Հաննանըն սէօզլէրինի իշիթմիշ վէ էօլմէք իւզրէ օլտուղունը փէք ալա պիլիյօր իտի։ Պիրազ տիւշիւնտիւքտէն սոնրա, «Էօյլէ իսէ նի՛չին Տօգթ. Մարթին պէնիմ եանըմտա սիզին իլէ գօնուշմագ իս-թէմէյօր պէնի օլ պիր օտայա եօլլատընըզ։ Ա՛հ Մատամ պէն սէնին գատար ագըլլըյըմ» տէտի։

«Էվվէթ էօյլէ տիր լաքին պազըն եանըլապիլիրսին։»

«Ալլահ պիզի սէվէր իսէ էօլմէք պիր շէյ տէյիլ տիր, Լօրտ Վէյն պիր տէֆա էօյլէ սէօյլէտի, անըն պիր քիւչիւք պիրատէրի վար իմիշ վէֆաթ էթմիշ։»

«Էվվէթ լաքին թա էվվէլտէն պէրու խասթա վէ զայիֆ պիր չօճուգ իտի» տէտի Լէյտի Իզապէլ։

«Աճապա անը թանը՞յօրմուսունըզ։»

«Խայր էօյլէ իշիթտիմ։»

«Սէն էօլէճէյիմէ ինա՞նըյօրմըսըն։»

«Խայր։»

«Էօյլէ իսէ նի՛չին տայիմա աղլայըպ էսէֆ էտիյօրսըն՝ հէմ սէն վալիտէմ տէյիլսին, պէնիմ իչին նէ՛ սէպէպտէն աղլայօրսըն» տէտի։

Լէյտի Իզապէլ քէնտի քէնտիյի զապթ էտէմէյէրէք․ սոֆանըն եանընտա տիզ իւզէրինտէ կէլտի վէ կէօզլէրինտէն սէլ կիպի եաշլար ագըթմագա պաշլատը, Ուիլհէմ պունը կէօրէրէք «Իշթէ կէօրտի՞ւն մի, սէն տէ աղլայօրսըն» տէտի։

«Ա՛հ Ուիլհէմ, պէնիմ... Պէնիմ տէ սէնին կիպի պիր օղլում վար իտի, սանա պագտըգճա խաթըրըմա կէլիյօր, անըն իչին աղլայօրըմ» տէտի։

«Էվվէթ էվվէլտէ սէօյլէմիշ իտին, օնունտա իսմի Ուիլհէմ իտի տէյի՞լ մի։»

Մէրգումէ ճէվապ վէրմէյիպ չօճուղըն իւզէրինէ էյիլ-տի, քիւչիւք էլլէրինի իքի էլլէրի իչինէ ալարագ «Ուիլ-հէմ պիլի՞րմիսին քի Ալլահ չօգ սէվտիքլէրինի եանընա ա-լըր, էօլէճէք օլան պիլէ սէմայա կիտէճէքսին, վէ պու տէրտ վէ էլէմլէրինտէն ազատ օլաճագսըն, պիզտէն չօգ-լարըմըզ չօճուգ իքէն վէֆաթ էթսէ իտիք տահա պախթի-յար օլուր իտիք» տէտի։

«Սէն չօճուգ իքէն էօլսէն տահա պախթիյար օլու՞ր մը իտին։»

«Էվվէթ» տէտի Իզապէլ պայըլըն պիր սէտա իլէ, «Պէն քէնտի հիսսիմտէն չօգ զիյատէ տէրտ չէքտիմ, պագըն պա-նա էօյլէ կէլիյօր քի արթըգ տայանամամ։»

«Տէմէք հալա կէչմէտի. շիմտի տախի տէրտլէրին վա՞ր մը։»

«Շիմտիտէ վար, վէ էօլէնէ գատար տա օլաճագ տըր, քաշքի չօճուգ իքէն վէֆաթ էթսէ իտիմ հէփսինտէն գուր-թուլմուշ օլուր իտիմ։ Ա՛հ, Ուիլհէմ տիւնեա տէրտ վէ մէ-շագգաթ իլէ տօլու տըր։»

«Նէ՛ կէօնէ տէրտլէր։»

«Ազըըլար, խասթալըգ, կիւնահ, հիճապ, էնտիշէ վէ պէլալար. տիւնեա մէշագգաթընը սանա թարիֆ էտէմէմ, եօրղուն օլտուղընտա եաթըպ ույգույա պէքլէտիյին զէմանը մէսուտ օլմա՞զմըսըն Ուիլհէմ։»

«Էվվէթ չօգ տէֆա տա փէք եօրղուն օլույօրըմ։»

«Իշթէ թամամ էօլէճէ պիզ տախի տիւնեա էլէմլէրինտէն եօրուլուպ, րահաթ էտէճէյիմիզ մէզար իչին արզու էտէ-րիզ. անա իշթիյագ էյլէրիզ, անըն իչին տուա էտէրիզ, լաքին սէն օնու անլայամազսըն Ուիլհէմ։»

«Պիզ մէզարտա եաթըպ գալմայըզ տէյի՞լ մի Մա-տամ։»

«Խա՛յր, չօճուգ խայր, անճագ ճէսէտիմիզ օրատա գա-լըպ սօն կիւնտէ տահա կիւզէլ օլարագ գըյամ էյլէր, պիզ

իսէ տէրտ վէ աղրըլարըն կիրէժէյէճէյի տանա ալա պիր մահալա կիտէրիզ, քեաշքի քեաշքի իքիմիզ պիրլիքտէ օրատա պուլունսա իտիք . . .»

«Մատամ Վին նի՞չիւն տիւնեա էօյլէ ֆէնա տըր տէյօրսըն, կիւնէշ փարլայըպ քէլէպէկ վէ գուշլար ուչուշուրլար վագթ նէ՛ կիւզէլ տիր, պիր եազ կիւնիւնտէ իսթլինի կէօրէնէք օյանըրզ պայըրլարտա աղաճլարըն կէօլկէլէրի ալթընտա գօշարքէն մաւի սէմայը վէ աչըլմըշ օլան կիւլլէրի վէ չիչէկլէրի կէօրսէնիզ պէօյլէ սէօյլէմէզսինիզ։»

«Էվվէլթ տէրտ վէ քէտէրլէր օլմազսա կիւզէլ տիւնեա, լաքին, օնուն էն էյիսի օլ պիր տիւնեանըն սէմավաթըն հանընտա նէ՛ տիր· Ինսանլար չօգլարը էօլիւմտէն գօրգարլար չիւնքի ճէննէթէ կիտէմէզլէր տէյիւ խաֆիֆ էտէրլէր, լաքին պիր քիւչիւք օղլանը Ալլահ օրայա ալըր իսէ, օնու սէվտիյի իչին ալըր։ Օրասը էօյլէ պիր մահալ տըր քի կիւլլէրինտէ տիքէն եօգ, վէ չիչէքլէրի սօլմազ։»

«Պէն չօգ կիւզէլ չիչէքլէր կէօրմիւշիւմ։»

«Սէմաւաթի չիչէքլէր տահա կիւզէլ տիրլէր։»

«Պէն օնլարընտա սուրէթինի կէօրտիւմ, Լինպօրօտա Մարթինին էվինտէ (Տօգթ. Մարթին տէյիլ) իւչ սուրէթ վար իտի, պիրի սէմանըն սահրալարը օլուպ օլ գատար կիւզէլ իտի քի Մատամ, չօգ խօշլանըրտըմ։ Պիր ըրմագ վար իտի իչինտէ կիւզէլ գայըգլար վար իտի, խէլաս օլմուշլարը էօթէ եագայա թաշըյօրլարտը· պինլէրճէ պէյազ էլպիսէլի մէլէքլէր պուլութլարտան կիպի կիպի կէլիպ պունլարը մուգատտէս շէհրէ կէօթիւրիւյօրլար· Նէհրին գըյըսընտա նէ՛ կիւզէլ չիչէքլէր վար իտի, գըրմըզը, փէմպէ, մաւի, պէնէֆշէ պուրտաքիլէրտէն չօգ կիւզէլ իտիլէր։»

«Քի՞մ կէօթիւրտիւ սէնի պու թասվիրլէրի կէօրմէյէ։»

«Փէտէրիմ կէօթիւրտիւ, Լիւսի՛իլէ պէնի, Մատամ Հէր վէ Պարպարա պէրապէր իտի, պիզիմ մամամըզ եօգ իքէն... Լաքին Մատամ, Լիւսի պապամա նէ՞ սուալ էթտի պիլի՞րմիսին։»

«Նէ՞ սուալ էթտի։»

«Մամամըզ պու պէյազ էլպիսէլիլէրին արասընտա՞ մը, ճէննէթէ կիթտի՞ մի» տէյիւ սօրտու, էվվէլքի մամամըզ պիլի՞րմիսինիզ... Լէյտի Իզապէլ... հանըմըզտա պաշգալարտա վար իտի։»

Իզապէլ եիւզլէրինի էլլէրի իչինէ ալըպ «Էյ, պապանըզ նէ՞ ճէվապ վէրտի» տէյիւ մըրըլտանտը։

«Պիլմէմ հիչ պիր ճէվապ վէրմէտի, Պարպարա իլէ գօնուշըյօր իտի լաքին Լիւսի չօգ պուտալալըգ էթտի, Ուիլսըն տէֆաթէն քէնտինէ թէնպիհ էթմիշ իտի քի, պապամըզա Լէյտի Իզապէլ հագգընտա սէօյլէմէմէլի, Մատմուազէլ Մէննինկ տախի թէնպիհ էթմիշ իտի, էվէ կէլտիլէր Ուիլսըն իշիթտիյինտէ Լիւսի թէքտիրէ միւսթէհագգ տըր» տէտի։

«Նի՞չիւն Լէյտի Իզապէլ հագգընտա սէօյլէնմէյէճէք» տէտի Իզապէլ, լաքին սուալ աղզընտան չըգար չըգմազ փէշիման օլտու։

«Սանա սէօյլէյէյիմ Մատամ, չիւնքի փէտէրիմիզի պըրագըպ գաչտը, Լիւսի տէյօր քի կէօյա քէնտինի պըրագըպ կէօթիւրմիւշլէր, հիչ պիր շէյ պիլմէզ, պէն տահա էյի պիլիրիմ, հիչ էօյլէ տէյիլ։»

«Պէլքի օ տախի պիր զէման խէլաս օլմուշլար արասընտա օլաճագ, Ուիլհէմ, վէ սէնտէ պէրապէր օլաճագսըն։»

Ջօճուգ պաշընը էօթէ տէօնտէրիպ աէրին պիր ան իլէ կէօզլէրինի գափատը, Իզապէլ տախի եիւզլէրինի էլլէրի իչինէ ալըպ տէրին թէֆէքքիւրէ տալմըշ միւքիւթ տուրուր իքէն պիրտէն այըլտը, զիրա Ուիլհէմ ընչկըրարագ ազլայօր վէ «Էօլմէք իսթէմէմ, էօլմէք իսթէմէմ, փէտէրիմի վէ Լիւսիյի պըրագմագ իսթէմէմ» տէյիւ ֆիղան էտիյօր իտի։

Իզապէլ հէման չօճուղըն իւզէրինէ աթըլըպ օնա սարըլտը։ Օնու իքի գօլլարը իչինէ ալըպ պաշընը կէօքսիւ իւզէրինէ գօմուշ օլտուզը հալտէ իքիսի պիրլիքտէ էօնքիւր էօնքիւր ազլամայա պաշլատըլար։ Պու արա տըշարը սալօնտա կիւլմէք սէտալարը իշիտիլէրէք Իզապէլ կէօզլիւյիւնիւ գօյուպ սանտալիա իւզէրինէ օթուրտու, Գարլայլ վէ Լօրտ

Սէվըրին օլ ադշամ թէճէմմիւ օլաճագ պիր եէրէ կիտիյօրլար իտի: Պարպարա իչէրի կիրիպ «Աճաիպ նի՞չին գարանլըգտա օթուրըյօրսընըզ, աթէշտէ սէօյլէնմիւշ քի՞մ տիր օ սոֆանըն իւզէրինտէ եաթան, Ուիլիէ՞մ մի, նի՞չին հալա պուրտա տըր, եաթաղա կիտէճէք վագթ տըր» տէյիւ չանը չալտը, վէ հէր նէ՛ գատար Ուիլիէմ «Ույգում կէլմէյօր, պուրտա գալմագ իսթէրիմ» տէտի իսէտէ, իսրարէթճի կէլիպ մէրգումը կէօթիւրտիւ: Պարպարա Մատամ Վինէ տէօնէրէք «Տօգթ. Մարթին նէ՞ սէօյլէտի» տէտի:

«Փէք աչըգտան սէօյլէմէտի իսէտէ իւմիտսիզ օլտուղը սէօզ վէ աթվարընտան պէլլի իտի, պիլա շիւպհէ ազ ճիյէրի միւթէէսսիր օլմուշ տըր» տէտի:

Պարպարա խուզուրունէ պագմազա պաշլատը, Իզապէլ խուզուրունու աթէշին ըշըղընտան պիր թարաֆա տէօնտէրէրէք «Կէլէն հաֆթա Տօգթ. Քէնտոլի Ուէսթլինէ կէլէճէք» տէտի:

«Փէք ալա էօյլէ իսէ չօճուղը պէն քէնտիմ կէօթիւրիւր անլարըմ պանա տօղրուսունու սէօյլէր» տէյէրէք էլինտէ թութտուղու պանգնօթը Մատամ Վինէ ուզաթտը, վէ «Մատամ շու փարանըզը ալընըզ, պու միւնասէպէթլէ շունու տախի տէմէք իսթէրիմ քի պէն վէ Մր. Գարլայլ իքիմիզ տէ չօճուգլարա պու գատար հէտիյէ վէրտիյինիզէ րազը տէյիլիզ, կէչէնլէրտէ հիսապ էթտիմ քի ալտըղընըզ մաաշըն պէօյլէ պիր գըսմընը օնլարա սարֆ էտիյօրսընըզ» տէտի:

«Պէնիմ փարա սարֆ էտէճէք քիմսէմ եօգ տըր վէ չօճուգլարը սէվէրիմ» տէտի Իզապէլ՝ կէօզլէրինտէ հասէտ աթէշի փարլայարագ:

«Խայր, քէնտինիզ իչին սագլամալըսընըզ, ռիճա էտէրիմ Մատամ պիր տահա եափմայընըզ, նէզաքէթ վէ մուհապպէթինիզէ տէյէճէք եօգ լաքին սէն քէնտինէ պագմազ իսէն պիզ քէնտիմիզ պիր չարէսինի պուլմալըյըզ» տէտի:

«Փէք էյի, ազ չէյլէր ալըրըմ:»

«Արատա պիր ուֆագ պիր չէյ ալմանըզըն զիյանը եօգ, լաքին օլ փահալը օյունճագլարտան ալմայընըզ» տէյիպ,

սէօզլինիւ տէյիշտիրէրէք «Ֆրանսիս Լէվիսընը թանը՞րմըսընըզ Մատամ» տէտի:

«Խա՛յր» ճէվապ վէրտի պայգըն պիր սէսս իլէ:

«Կէչէն կիւն անըն հագգընտա գօնուշուր իքէն աթվարընըզտան զանն էթտիմ քի թանըյօրսընըզ, պէօյլէ պիր ատէմի թանըմագտա նէ՞ շէրէֆ վար տէյէճէքսինիզ իհթիմալէն, պիլի՞յօր մըսընըզ քի պու խանէյի խարապ էտէն Ֆրանսիս Լէվիսըն իտի Մատամ» տէտի Պարպարա սօֆա իւզէրինէ օթուրարագ:

«Խարա՞պ էտէն մի:»

«Էվվէթ Լէյտի Իզապէլի պու էվտէն ալըպ կէօթիւրէն քէնտիսի իտի, թապիի մէրգումէնին տախի ռիզասը օլմուշ օլմալը տըր, պիլմէմ խա:»

«Ա՜հ, խա՛յր, խայր» տէտի Իզապէլ դաֆլէթէ կէլիպ... «Տէմէք իսթէյօրըմ քի... Զանն էթմէմ:»

«Օնու պիլէմէյիզ, պիլսէք պիլմէսէք ֆարգ էթմէզ, շու մուհագգագ տըր քի մէրգումէ կիթտի վէ իրատէթինէ մուխալիֆ օլմայարագ կիթտի, թէֆէրրիւաթընը անլէմի՞շ միսինիզ Մատամ:»

«Խա՛յր:»

«Օլ վագթ հէր թարաֆա պօրճ էտիպ, Ինկիլթէրրատա կէօրիւնիւր հալի գալմամըշ, վէ Էվրօփայա գաչմըշ իտի, Գարլայլ կէթիրիպ էվինէ միւսաֆիր էտէրէք մուհաֆազա էյլէտի քի իշլէրինի սըրալասըն զիրա Իզապէլին ագրապասընտան իտի, իքիսի պիրլիքտէ կիւզէլ մուգապէլէ էյլէտիլէր:»

«Մր. Գարլայլ անը նի՞չին էվինէ տավէթ էյլէտի» տէտի Իզապէլ թագպիհ էթմէք մագսէտի օլմայարագ, Պարպարա իսէ աքսինի անլայըպ միւթէքէպպիրանէ սուրէթտէ պաշընը գալտըրարագ «Նի՞չին միւ տավէթ էթտի տէյօրսունըզ, նէ՞ տէմէք, Գարլայլ անըն պէօյլէ ալչագ պիր ճանվէր օլտուղընը նէ՛ պիլսին, հայտէ պիլսէ պիլէ նէ՞ ֆարգ էտէր իտի, Լէյտի Իզապէլ գարըսը տէ՞յիլ մի իտի, եարըն Գարլայլ պու խանէյի էն փէնա ատէմլէր իլէ տօլտուրսա, պէ-

նըմ իչին՝ րահաթըմ՝ սաադէթիմ՝ մուհապպէթիմ վէ զէվճիմէ սաադաթըմ իչին նէ՞ ֆարգ էտէր, նէ՞ տիւշիւնիւյօր խօնիւմ Մատամ» տէտի։

Մատամ Վին պաշընը էլլէրի իչինէ էյմիշ իտի։

«Շիմտի օտամըա օթուրըր իքէն, օնու տիւշիւնիւյօր իտիմ» տէյիւ տէվամ էթտի Պարպարա, «Պու այնը ատէմ պու ֆամիլեայը խարապ էյլէտիյի կիպի շիմտի հէր պիր խալաթ նէտիմիզտէ տիր քի, փէտէրիմ ֆամիլեաըընը տախի խարապ էյլէմիշ տիր, պիլմ՞յօրմըըընըզ քի ֆիրար վէ րէզալէթ իչինտէ պիր պիրատէրիմ վար տըր։»

Իզապէլ սիւքիւթ էյլէտի։

«Հէր քէս էն տէհշէթլի ճինայէթ իլէ պիրատէրիմի հիւքմ էտէրլէր, լաքին հագիգաթ ը հալ էօյլէ տէյիլ տիր, օ րէզալէթի իւզէրինէ կէթիրէն տախի պու Լէվիսըն տըր։ Սանա նասըլ էտէյիմ տինլէմէյի տէյէր պիր հիքեայէ տիր։»

Իզապէլ ըրզգաթլը տինլէյօր վէ Լէվիսընըն Րիչարտ մէսէլէսինտէ նէ՞ մէտխէլի օլապիլիր տէյիւ թէաճճիւպ էտիյօր իտի։ Պարպարա հիքեայէյի՝ պիրատէրինին էֆայը սէվտիյինի, Գափթան Թօրնըն օրայա կէլտիյինի, էնճամ Հօլլիճօնըն գաթլ օլունտուղունու, Րիչարտըն մազնուն օլուպ գաչտըղընը վէ մահքիւմ օլտուղունու, էնճամ կիճէլէյին կէլիպ պիտուշ օլտուղունու խապէր վէրմէսի իւզէրինէ Գարլայլ իլէ օ վագթլարտա կիզլիճէ թահգիգաթ խափըըզլարըընը վէ սօն կէճէ տէ Րիչարտ վալիտէսի իլէ կէօրիւշիւր իքէն քէնտիլէրին գափույը պէքլէտիքլէրինի, վէ էնճամ Րիչարտըն օլ կիճէ Գափթան Թօրնը օրալարտա կէօրմիւշ օլտուղունու գօշարագ կէլիպ խապէր վէրտիյինի, վէ շէքլինի րէնկինի էլլէրինին հարէքէթինի պէյազլըղընը թարիֆ էթտիյինի պիրէր պիրէր հիքեայէ էյլէտիքտէն սօնրա էնճամ պու Թօրնըն Լէվիսըն քէնտիսի խանի Հօլլիճօնըն գաթիլինին օլտուղունու պէյան էյլէտի։

Լէյտի Իզապէլ աղըր աչըգ օլարագ տինլէմէքտէ օլուպ սօն սէօզլէրի իշիտիր իշիտմէզ «Ֆրանսիս Լէվիսըն գաթի՞լ մի, պու մումքին տէյիլ, նէ՛ գատար տա ֆէնա օլսա գաթիլ օլամազ» տէտի։

«Աճէլէ էթմէյինիզ Մատամ, պու շիւպհէ պու գանաաթ իւզէրինէ քիմսէյէ պիր շէյ տէմէտիմ, քէնտինէ պու տէրէճէ տէնաէթ իսնատը օլան պիրինին խաքընը Գարլայլա նիճէ սէօյլէյէ պիլիր իտիմ, սէնէլէր կէչտի, Րիչարտ ֆիրարի վէ գան լէքէսի ալթընտա գալտը, տիւնքի կիւն Ուէսթլինտէն արապա իլէ կէչէրքէն Ֆրանսիս Լէվիսընըն այնը հարէքէթինի, էլլէրինի նիւզլիւյիւնիւ կէօրիւպ արթըգ շիւպհէմ գալմատը։»

«Մումքին տէյիլ» մըրըլտանտը Իզապէլ։

«Սապըր էտինիզ Մատամ, էվէ կէլտիյիմտէ Մր. Գարլայլա սէօյլէտիմ, լաքին օնա հաճէթ գալմամըշ իտի պաշգա իքի շահիտ քէնտինին էֆայըն խանընա կէլէն Թօրն օլտուղընը թանըմըշլար իտի։ Նէ՞ տէհշէթլի խապասաթ, օ ալչագ՝ Հօլլիճօնը գաթլ էյլէտի վէ պիրատէրիմ պունճա սէնէլէր օնուն ճէֆասընը չէքտի, օ կիճէ պիրատէրիմ քէնտինի կէօրտիւյիւնտէ արապա կէթիրմէք իւզրէ կիտիյօր իմիշ, չիւն փէտէրիմ սօնրա կէլիրքէն ֆայթօնըն կէչտիյինի կէօրմիւշ իտի։ Քեաշքի օլ շաշկըն Լէյտի Իզապէլ, քի՞մ իլէ գաչմագտա օլտուղունու պիլէ իտի։ Ախէր պիր ճիւմլէ ֆիլիյաթընտան մաատա պիր տէ գաթիլ... Ալլահ քէնտինէ մէրհամէթ էյլէմիշ տէ վէֆաթ էթմիշ, եօգսա հայաթտա օլսա աճէպա շիմտի նէ՞ հիսս էտէճէք իտի։»

Էյ պու հիքեայէյի օգույան տօստում, Իզապէլ պունլարը տինլէր իքէն հիսսիյաթը նէ՞ հալտէ օլտուղունու սէն տախի խայալ էտէմէզսին։ Մէրգումէյի թայիպ էթմէյինիզ, հէր պիր ըրզգաթ ու ինթիյաթընա րաղմէն խիւթիյարը էլտէն կիթտի. պէնզի էօլիւ պէնզի կիպի օլուպ տիթրէյէրէք տէհշէթլի պիր ֆէրիատ գօփարտը։

Պարպարա թէաճճիւպ էտէրէք շիւպհէլէրի թէզայիւտ էյլէտի, «Ֆրանսիս Լէվիսընը թանըրմըսըն պու հալէ նի՞չիւն կէլէճէք» տէյիւ տիւշիւնիւպ խավաշճա էյիլտի վէ «Մա՛տամ, Լէվիսըն նէյինի՞զ տիր» տէյիւ սօրտու։

Մատամ Վին կիւճ պէլա քէնտինի թօփլայըպ «Աֆվ էտէրսին Մատամ Գարլայլ, փէք հասսաս օլտուղըմտան խայալը պէնի տէհշէթէ իլգա էյլէտի» տէտի։

«Պիր ալագանըզ հօ՞գ մը, թանըմա՞զ մըսընըզ։»

«Խայր, հիչ պիր ալագամ եօգ տըր, տիւն քէնտինի պաթաղա աթըրգլարընը կէօրտիւմ էօյլէ ատէմէ թէսատիւֆ էթմէք իսթէմէմ» տէտի։

«Էլպէթտէ, լաքին Մատամ ունութմայընըզ քի պունը սիզէ մահրէմանէ սէօյլէյօրըմ, սիզի պիգատէն պիրի կիպի կէօզէտիյօրըզ, ատէթա պիր րօման տըր Մատամ տէ՞յիլ մի, խայալ էտինիզ պիր տէֆա Լէվիսընի գաթիլ տէյիւ տար աղաճընա չըգարըրլար իսէ նէ՛ թօհաֆ օլուր։»

Օ էսնատէ տըշարըտան Գարլայլըն սէսի «Պարպարա սէվկիւլիւմ նէ՞րէտէսին» տէյիւ իշիտիլիփ, Պարպարա մուհապպէթ գանատլարը իլէ ուչուպ կիթտի, վէ չու վագթըյլա օլ մուհապպէթ իչինտէ իհաթէ օլունմուշ օլան պիչարէյի եալընըզլըգ վէ ֆիղան իչինէ թէրք էյլէտի։ Ահ, էլլէրի գան լէքէսի իլէ գըրմըզը օլան պիր ճանվէր իչիւն պիլա սէպէպ օլ մուհապպէթ վէ եիւրէյի րէտտ էյլէմիշ օլան չաշըղըն աճապա փէշիման օլտո՞ւ մը։

ՖԱՍԼ 11

ՄՐ. ՓՕԼԱ ՄԻԽՐԱՃԱԱՓ

Հավա տէյիշիմիշ օլուպ վագթ ագշամա եագըն իտի, չէտիտ պիր րիւզկեար Իսթլին արազիսինտէ պուլունան մէշէ քէսթանէ վէ սաիր աղաճլարը էօթէ պէրի սալլանմագտա օլուպ սէմանըն եիւզիւ իւզէրինէ պուլութլար փէրտէ չէքմէքտէ իտի, պու էսնատէ պաղչէլէրին արալըգ եօլլարընտա կէմի թաիֆէսի գըյաֆէթինտէ պիրի ահէսթէ ահէսթէ եիւրիւյէրէք Իսթլինէ տօղրու ատըմ ալմագտա իտի։ Պաշընտա եազը էսքի պիր կէմիճի շափգասը օլուպ ալթընտան սիյահ քըրլը սաչլարընըն գըվըրըմլարը կէօրինիյօր իտի։ Պօզ րէնկլի քըրլը ճաքէթինին եագասը եօգարը տէօնմիւշ գըսմէն եիւզլէրինի սէթր էթմիշ իսէտէ, իրի պըյըգլարը եիւզիւնիւն պագը գըսմընը տա սէթր էթմէքտէ

իտիլէր. էնճամ պաղչէ եօլլարընը պիթիրիփ Իսթլին հուտուտունա տախիլ օլտու վէ տըգգաթլա էթրաֆընա պագմագտա իտի, թամամ այնի վագթտա պիրազ էօթէտէ Պարպարա աշաղը եօգարը կէզինմէքտէ օլուպ պու կէմիճիյի կէօրիւր կէօրմէզ եանընա կէլտի, վէ հէման պօյնունա սարըլըփ «Ահ զէվալլը պիրատէրիմ» տէյիւ չօճուգ կիպի աղլամաղա պաշլատը։

Պու էճնէպինին Րիչարտ օլտուղընը էլպէթ անլատընըզ։ Րիչարտ հէմշիրէսինին էլինտէն գուրթուլուպ պիր ատըմ կէրի կիտէրէք «Տէմէք չիմտի էվ գատընը օլտուն Պարպարա տէյի՞լ մի» տէտի։

«Էվվէթ Րիչարտ, հէմտէ ֆամիլեալարըն էն պախթիյարը. պագէն տիւշիւնիւյօրըմ տա քէնտի քէնտիմէ պէն նէ՛ եափտըմ քի Ալլահ պու գատար իւզէրիմէ պէրէքէթլէր եաղտըրըյօր տէյօրըմ. էկէր սէնին էնտիշէն օլմասա, էօմրիւմ տաիմա պիր պահար տըր, պիր եաշընտա գայէթ թաթլը պիր օղլում վար, Ալլահ իսթէրսէ պիրտէ եագընտա օլաճագ, ա՛հ նէ՛ գատար պախթիյարըմ»։

«Էվտէ նա՞սըլ տըրլար․ վալիտէ նէ՛ հալտէ տիր։»

«Էյի տիր զիյանը եօգ, պու տէֆա կէլիշինտէն խապէրի եօգ տըր, լաքին...»

«Քէնտինի կէօրմէլիյիմ, պիլիրսին կէչէն տէֆա ՝կէօրէմէտիմ։»

«Փէք ալա օնունտա սըրասը կէլիր, սէն նա՞սըլսըն Լիվուրփուլտա նէ՞ եափըյօրսըն։»

«Սօրմա Պարպարա, խուսուսի պիր իշիմ եօգ, կեահ չուրտա կեահ պուրտա ուֆագ իշլէր եափըպ էօլմէյէճէք գատար գարնըմ տօյուրյօր, արա սըրա եարտըմ էթմէզսէ իտինիզ չօգ փէրիշան օլուր իտիմ, եօլլատըղընըզ փարա սէնի՞ն մի իտի, Գարլայլը՛ն մը։»

Պարպարա կիւլէրէք «իսթէր պէնիմ ֆարզ էթ իսթէր օնուն քէսէմիզ պիր տիր։»

«Փէք ալա, պէնի նի՞չիւն չագըրտընըզ Պարպարա։»

«Թօրըն կէլտի պուրատա տըր, կէօրսէն թանը՞րմըսըն։»

«Ըլպէթտէ Թանըրըմ, նէ՛րէտէ տուր:»

«Խապէրին վա՞ր մը շիմտի Ուէսթլինտէ ինթիխապ վա՞ր:»

«Էվվէթ ղազէթալարտա կէօրտիւմ, Գարլայլ—Լէվիսըն, օ նէ հիւզ իլէ պուրա կէլիպ Գարլայլըն գարշըսընա չըգըյօր:»

«Տահա իշիտէճէք օլուրսան գիյատէ թէաճճիւպ էտէճէքսին, Րիչարտ պանա սէօյլէ Ֆրանսիս Լէվիսընը նա՞սըլ կէօրտիւն, նա՞սըլ Թանըրսըն:»

«Փէք ալա Թանըրըմ, իքի տէֆա Թօրն իլէ կէզէրքէն կէօրտիւմ:»

«Եալընըզ ուզագտան կէօրէրէք տէյի՞լ մի, նագլ էթ պագայըմ նա՞սըլ օլտու:»

«Թօրն իլէ գօլ գօլա կէզիյօրլար իտի. մէրգո՞ւմը կէօսթէրիպ շու էֆէնտիյի Թանըրմըսըն տէյիւ պիրինէ սօրտում, օ տա օնու Թանըմամ ամմա օլ պիրի Սըր Լէվիսըն տըր» տէտի:

«Տէմէք պու գատար Րիչարտ էօյլէ՞ մի, փէք ալա պիլմիշ օլ քի սէն տէ օլ կէօսթէրէն ատէմ տէ չօգ ատի պիր եանլըշլըգ էյլէտինիզ, սէն պիրինի կէօսթէրմէք իսթէյօրտըն օ իսէ օլ պիրինի սէօյլէտի, սէն իսէ Թօրնըն Թօրն օլտուղընա շիւպհէն օլմատըղընտան Ֆրանսիս Լէվիսըն օլ պիրինի զանն էյլէտին, Թօրն Ֆրանսիս Լէվիսըն տըր» տէտի:

Րիչարտ տիք տիք հէմշիրէսինէ պագարագ «Սաչմա սէօյլէյօրսըն» տէտի:

«Էմին օլ քի էօյլէ տիր, պէն օլ կէճէտէն պէրու շիւպհէ էտիյօր իտիմ, կէչէն կիւն Թէքրարէն օլ հարէքէթինի վէ խիւզլիւյիւնիւ կէօրիւպ տէրհալ սանա խապէր էվէ կիտիպ Գարլայլա նագըլ էյլէտիյիմտէ արթըգ շիւպհէ օլմաղընը վէ կիւնիւ Օթվէյ Պէթհէլ վէ Էպէնէզէրին տախի Թանըտըգլարընը սէօյլէտի:»

«Ըլպէթտէ Թանըրլար օնլարըն իքիսի տէ օրմանտա կէզէրլէր իտի, Պէթհէլ ինքեար էթտի լաքին մութլագա Թանըր:»

Պու արա իրագտան ուզուն պօյլու պիրի կէլմէքտէ կէօրիւնիւպ, Րիչարտ գօրգու իլէ «Պարպարա» տէտիյինտէ, Պարպարա օլ Թարաֆա պագըպ Թէպէսսիւմ էյլէտի զիրա կէլէն Գարլայլ քէնտիսի իտի, մէրգում խանըմընա կէլիպ կիւլէրէք «Էլպիսէյի Թէպտիլ էյլէմիշսին Րիչարտ» տէտի:

«Էվվէլքի էլպիսէ իլէ կէլմէյէ գօրգտըմ, պունը տիւն եագալատըմ, պիր լիրայա, մուսթամէլ:»

«Սաչ իլէ պըյըգտա իչինտէ՞ մի:»

«Խայըր էվվէլքի սաչ պըյըգ տըր, պէրպէրէ պիր շիլին վէրտիմ, էյիճէ գըվըրըմլարընը Թազէլէյիպ Թամիր էթտի իւսթէ տէ սաչըմը քէստի: Լաքին Մր. Գարլայլ՝ Պարպարա նէ՛ սէօյլէյօր, Լէվիսըն՝ վէ օլ ճանի Թօրն՝ այնի ատէմ տըր տէյօր:»

«Էվվէթ, էօյլէ կէօրիւնիւյօր, լաքին տահա էյի քի պիր տէֆա քէնտին կէօրէսին, իշէ պաշլայըպ տա խէճիլ տիւշմէք օլամազ:»

«Նէ՞րէտէ կէօրէպիլիրիմ:»

«Րէյվըն հօթէլի գափուսը էօնլէրինտէ կէզէրսէն կէօրէպիլիրսին:»

«Լաքին տըգգաթ ճէլպ էթմէ՞զմիյիմ, պու Թարաֆլարտա կէմի Թաիֆէսի չօգ կէօրիւլմիւշ չէյ տէյիլ:»

«Խայըր քիմսէ սանա տըգգաթ էթմէզ հէր քէս ինթիխապ իշի իլէ մէշղուլ հէմ շիմտի սէնտէն անթիգասը վար, պիր Ռուսիա այըսը վար, Օթվէյ Պէթհէլ այը տէրիսի կիպի պիր չէյ կիյինմիշ կէլիպ զուհուր էթտի: Գաթլ մատտէսինտէ մէտխէլի օլտուղը զահիր օլուրսա նէ տէրսին:»

«Զանն էթմէմ քի մէտխէլի օլսուն, լաքին Լէվիսըն Թօրն օլտուղընը կէօրիւր իսէմ նէ՛ եափմալը, քի՛մ մէսէլէյի տէրուհտէ էտէճէք:»

«Սէն քէնտին եափմալըսըն, պէն էփէյի տիւշիւնտիւմ, պաշգա քիմսէ եօգ տըր:»

«Սէն տէրուհտէ է՞թմէյէճէքմիսին Մր. Գարլայլ:»

«Խայըր, Լէվիսըն օլտուգճա էթմէմ:»

«Գահր օլսուն Լէվիսըն, սիզին հէրինիզտէ քիմ օլսա ինթիգամ իչին էն էվվէլ աթըլըր:»

«Հօլիճօնը գաթլ էթմէսի իչիւն քէնտինի տար աղաճը-նա գատար թաագիպ էտէրիմ, լաքին պանա հափտըղը ի-չիւն աուլա պիր չէյ հափմամ: Ուէսթլընէ կէլտիկի կիւնտէն պէրու օնու վուրուպ կէպէրթմէքտէն քէնտիմի զապթ էթ-մէյէ սայ էտիյօրըմ, անը տահա պէօյիւք պիր մահքէմէյէ թէրք էտէրիմ, Օ ինթիգամ պէնիմ տիր տէյօր, Հօլիճօնըն գաթիլի օլտուղունա ինանըրըմ. լաքին էկէր պիր փարմաղը-մը գալտըրմագլըղըմ քէնտինի սալպ էթտիրէճէք իսէ օնու քէսէրիմ, չիւնքի պանա էյլէմիշ օլտուղու ֆէնալըգտան չախսընը ֆիքրիմտէ թէֆրիգ էտէմէյօրըմ վէ տիւնեա տա-խի եօյլէ զաննէտէրէք ինթիգամ ալըյօրըմ տէյիւ պէնի թէպրիք էտէճէքլէր պէն աուլա միւտախէլէ էթմէմ Րի-չարտ:»

«Պարպարա հափա՞մազ մը:»

«Պարպարա պէնիմ զէվճէմ տիր:»

«Տէմէք քի եինէ իւմիտ գալմատը, էպէտէն պէրտէթ էտէմէյէճէյիմ:»

«Խայր, եօյլէ տէյիլ. պունու հափաճագ օլան աըլ փէ-տէրին տիր լաքին պիլիրիզ քի հափմազ, իմտի սէն հափ-մալըսըն:»

«Լաքին պէն նէ՞ հափապիլիրիմ, սիզին էլինիզ պաղլը իսէ պէնիմ էլիմ այագլարըմ վէ պօյնում տա պաղլը, հէլէ պօյնում պիր սաաթ զարֆընտա իփէ կէչիրիլմէք թէհլի-քէսի վար:»

«Ջանն էթտիյին կիպի թէհլիքէ եօգ տըր. 2—3 կիւն գատար պուրալարտա գալմալըսըն, պիր միլ գատար եօ-թէտէ էմին պիր եէր վար տէյօր իտին:»

«Էվվէթ վար լաքին Լիվուրբուլ տահա էմին տըր, ճէ-սարէթ էտէմէմ:»

«Րիչարտ պու գօրգուլարը պէրթարաֆ էթմէլիսին, պագ քի պիւթիւն աիլէնին նամուսը վէ վալիտէյին սաա-տէթի վէ հայաթը տէյէպիլիրիմ սանա մէրպութ տըր, 2—3 կիւն օրատա գալ:»

«Փէք էյի, սօնրա»

«Մր. Պօլա միւրաճաաթ էյլէ, իշի օ տէրէօհտէ էյլէ-սին:»

«Նէ տէտիյինիզի անլամայօրըմ Մր. Գարլայլ, տահա էյի մահքէմէյէ կիտիպ թէսլիմ օլայըմ, չիւն օնունտա էտէճէյի օ տըր:»

«Եօյլէ տէյիլ, պաշգա միւշթէրիլէր կիպի աչըգտան կի-տէճէք տէյիլսին, կիզլիճէ կիտէր պիւթիւն վագըայը կիւ-զէլճէ նագլ էտէրսին, էկէր քէնտինէ գանաաթ կէլիր իսէ գօրգմա օ հափաճաղընը պիլիր:»

«Պիլիրիմ Մր. Պօլ չօգ սէպաթլը պիր զաթ տըր, լա-քին գանաաթ հասըլ էթմէզ իսէ պէնի էլէ վէրմէյէճէյինէ քիմ վատ ալաճագ:»

«Օ ճիհէթի պէն հափարըմ, օ վատը ալըրըմ վէ օնտան սօնրա իշիմ գալմազ:»

«Փէք ալա տէրէօհտէ էտէր իսէ իշէ նա՞սըլ պաշլար:»

«Օ քէնտինին իշի տիր, պէն օլսամ նէ՛ հափաճաղըմը պիլիրիմ:»

«Նէ՛ հափար իտինիզ:»

«Օնու սէօյլէյէճէք օլսամ սանա վէքիալէթ էտէր իտիմ:»

«Պիլիրիմ, հէման Լէվիսընը թէվգիֆ էթտիրիր իտին:»

Գարլայլ թէպէսսիւմ էյլէտի. Րիչարտ տօղրու պուլմուշ ի-տի: Րիչարտ պիրազ տիւշիւնիւպ, «Լաքին տավա պաշլար պաշլամազ ինգարիյէ չըգըպ պէնի հապս էթմէզլէ՞ր մի:»

«Րիչարտ պու շէյլէրի եօյրէնէմէյէճէքսին, Լէվիսըն ի-չիւն ինգար չըգտըղընտա Պօլ տէյէճէք մի քի, պույուրըն Րիչարտ տա պուրտա օնուտա թութուն, փէք գօրգագ օլ-մուշսըն տիւշիւնէմէյօրսըն:»

«Էկէր սէն տէ պու գատար սէնէ իփ պօյնընտա կէզիպ հէր սաաթ հէր տագիգէ աըլաճաղընը մէմուլ էթսէ իտին, սէն տէ ագլընը զայպ էտէր իտին, նէ իսէ չիմտի նէ՛ հա-փաճաղըմ:»

«Շիմտի կիտիպ Փազար էրթէսինէ գատար կիզլէնիրսին, օ վագթա գատար պէն ավօգաթը կէօրիւր հազըրլարըմ, Փազար էրթէսի ագշամ իւզէրի պուրա կէլ, լաքին կիթմէզ-

տէն պու կիւն Լէվիյընը կէօրիւպ պանա խապէր վէրմէլիսին։»

«Փէք էյի շիմտի կիտէր կէօրիւրիւմ, պիրինիզ պէնի պուրատա պէքլէյինիզ» տէյիպ միւֆարագաթ էթմէք իւզրէ իքէն, Պարպարա «Ռիչարտ չօգ աճ վէ եօրղուն օլմալըտըր, քեաշքի սէնի իչէրի ալապիլսէ իտիք, սանա պիրազ եէմէք կէթիրէյիմ» տէտի։

«Խայր, խայր պունըն իչին 100 միլ կիթմէք լազըմ կէլսէ եօրուլմամ, եօլտա պիր պիրախանէյէ կիրիպ եէմէք եէտիմ, հէր հալտէ տէօնէր պուրատա սիզի պէքլէրիմ» տէյիպ այրըլտը վէ Ուէսթլին եօլունը էլէ ալտը։ Չօգ կէչմէտէն Ռէվլին հօթէլինէ եէթիշիպ շափգասընը էյիճէ կէօզի իւզէրինէ էնտիրէրէք գալապալըգա գարըշտը։ Պախթը եավէր օլուպ գափուտան իքի էֆէնտի չըգտըգլար, գալապալըգտան պիր թագըմը պունլարը կէօրիւր կէօրմէզ եաշասըն Լէվիյըն տէյիւ նիտա էթտիլէր, Ռիչարտ կէօրտիւ քի պունլարտան պիրի Թօրն օլ պիրի իսէ Լօնտրատա հանընտա կէօրիւպ Լէվիյըն զաննը էթտիյի քիմսէ իտի, օրատա տուրան պիրիսինէ սուալ իլէ, «Պունլարըն հանկիսի Լէվիյընտըր» տէյիւ սօրտու։

«Պիլմէյօրմըսըն, շու շափգասը էլինտէ սէլամ վէրէնտիր» տէտիյինտէ արթըգ շիւպհէյէ մահալ եօգ իտի, Թօրն զաննը էթտիյի Լէվիյըն իտի, Թէքրար «Օլ պիր էֆէնտի քի՞մտիր» տէյիւ սօրտուգտա, «Լօնտրատան քէնտի իլէ պէրապէր կէլէն էֆէնտի տիր, իսմի Տրէյք տիր» տէյիպ, «Սէն հանկիսինտէն սին, սարը՞ մը, գըրմըզը՞ մը արգատաշ» տէյիւ իլավէ էյլէտի, Ռիչարտ «Հիչ պիրինտէն տէյիլիմ եօլճույըմ» տէյիպ գալապալըգը թէրք իլէ Իսթլինէ տօղրը եօլա րէվան օլտու,

Օլ ագշամ Լէյտի Իզապէլ չօճուգլար հաթթա կիթտիքտէն սօնրա պիրազ ֆէրահլանմագ իւզրէ տըշարը չըգըպ ազաճլարըն ալթընտա վէ արալըգ եօլլարտա կէզինմէքտէ իտի, էօթէտէն կէմիճի գըյաֆէթինտէ պիրիսինին օրալարտա եագլաշտըգընը կէօրտիւյիւնտէ թէաճճիւպ էտիպ

պիր սիյէճ արգասընա չէքիլտի քի պու քիմսէ կէչիպ կիթսին, լաքին կէչիպ կիթմէտի օրալարտա կէզինմէյէ պաշլատը. պիր տէ նէ՛ կէօրսիւն, Պարպարա տախի էվին գափուսընտան չըգըպ օրալարա տօղրու կէլտի վէ պու էճնէպինին եանընա եագլաշըպ պիրպիրլէրինէ սարըլտըլար։

Իզապէլին գանը պէյնինէ սըչրատը, կէճէ պաշչէտէ մէճհուլ պիր հէրիֆի գուճագլամա՛գ, նէ՛ տէմէք, աճապա պու գըզը տախի մի խըյանէթ էթմէքտէ իտի, պունընքի տահա ալչագ պիր խըյանէթլիք տէյի՞լ մի իտի, քէնտիսի հիչ տէյիլ Իսթլինի թէրք էտէճէք գատար պիր չէրէֆ մուհաֆազա էյլէմիշ իտի. Ֆէքըրը ալթ իւսթ օլուպ նէ տիւշիւնէճէյինի շաշըրտը, լաքին պունտան քէնտինէ մէարուր օլաճագ պիր ճիհէթ վա՞ր մը իտի, պու վագաա քէնտի մէվքիինի զէրրէ գատար թէպտիլ էտէպիլի՞ր մի իտի, ասլա։ Պիր իքի տագիգէ կէօրիւշտիւքտէն սօնրա կէմիճինին գօլու Պարպարանըն պէլինէ սարըլը օլարագ եավաշ եավաշ իլէրի կիթմէյէ պաշլատըլար. վա՛յ նամուսսըզ գըզ տէյիւ ֆիքրինտէ Պարպարայը հիւքմ էտիյօր իտի, պիր տէ նէ կէօրսիւն Գարլայլ տախի գափուտան չըգըպ օրայա տօղրու իլէրլէտի վէ եանլարընա կէլտի իսէ տէ պունլարըն վագիյէթ վէ հարաքէթի ասլա թէպտիլ օլմատը, կէմիճինին գօլու հալա Պարպարանըն պէլինտէ իտի, պիր գաչ տագիգէ պիրլիքտէ գօնուշտըլար, կէմիճի վէ Պարպարա էօփիւշտիւլէր, թալիֆէ պիր թարաֆա այրըլտը, Գարլայլ իսէ զէվճէսինի գօլունա թագըպ էվինէ կիթտիլէր։

Իզապէլ՚ այըլըպ հագիգաթը հալի անլատը քի օլ թալիֆէ գըլըգլը ատէմ Պարպարանըն պիրատէրի իտի վէ քէնտի քէնտիյէ տիւշիւնէրէք «Աման տիվանէճէ ալտանմագ Պարպարանըն Գարլայլա խըյանէթ էթմէսի. խայր. խայր, օլ պախթըյարըլըգ անճագ պէնիմ նասիպիմ իտի» տէմէքտէ իտի։

Մր. Պօլ պէքեար պիր ավօգաթ օլուպ օրթա պօյլու, շիշման վէ օլտուգճա թէճրիպէքեար պիրի իտի։ Եօնիւնէ կէլէն հէր տավայը տէրէօհտէ էտէր, վէ Գարլայլըն այաղընը տօգանտըրմատըգը չէյլէրէ սարըլըր իտի իսէտէ իւթէ-

տինինտէ իսթիգամէթլէ վէ սէպաթ իլէ իշ կէօրիւր իտի, էլ համըլ Գարլայլ քեամիլ պիր էֆէնտի թանըլմըշ օլուպ պու իսէ պիր տաի ալօգաթ իտի: Հէր քէսին օլտուղը կիպի պունըն տախի Գարլայլա հիւրմէթի մախսուսէսի վար իտի, չիւնքի Գարլայլ քէնտիսինէ չօգ սըրալարտա էյիլիք վէ մուավէնէթ էթմիշ վէ ասլա օնտան ինճինմէմիշ իտի: Մր. Պօլըն՝ Թրէտմէն խամինտէ պիր տէ շէրիքի օլուպ Պօլ վէ Թրէտմէն տէյիւ թանըլմըշ իտիլէր:

Փագաթ էրթէսի սապահլայըն Մր. Պօլլ գահվէ ալթը էթմէք իւզրէ իքէն Գարլայլ իչէրի կէլտի: Պօլլ մէրգումը կէօրիւր կէօրմէզ այաղա գալգըպ «Պույուրըն թամ վագթընտա կէլտինիզ Սթրադպուրկտան կէլմէ կիւզէլ ճիյէր գավուրմամ վար տըր» տէտի:

Գարլայլ «Գահվէ ալթը էթտիմ, խէրիֆտէն գըմըլտանմա, պէն իշ իչին կէլտիմ» տէյէրէք պիր սանտալիա իւզէրինէ օթուրտու:

«Պույուրըն սէօյլէյինիզ սիզէ նէ՛ խըզմէթ էտէպիլիրիմ:»

«Մէսէլէյի սէօյլէմէզտէն էվվէլ Պօլ՝ պանա վատ էյլէմէլիսինիզ քի շայէթ իշի տէրէօհտէ էթմէզ իսէնիզ պու միւլագաթըմըզ վէ սիզէ սէօյլէտիքլէրիմ մահրէմ գալաճագ տըր:»

«Պիլա շիւպհէ վատ էտէրիմ, սէօյլէյինիզ պագալըմ նէ՛ իշ տիր, պէս պէլլի իշինիզէ կէլմէյէն պիր մէսէլէ քի պիզէ աթըյօրսընըզ» տէտի Պօլ կիւլէրէք:

«Խաթըրընա կէլէն կիպի տէյիլ. շօլ Հօլիճօն մէսէլէսի՝ գաթլ մէսէլէսի» տէտի Գարլայլ:

Մր. Պօլ աղզը տօլու օլարագ Գարլայլըն իւզիւնէ պագըպ, «Օ մէսէլէ պիթէլի այլար կէչտի» տէտի:

«Խայր պիթմէտի էօյլէ վագաալար զուհուր էթտի քի, Ռիչարտըն պիսուչ օլուպ գաթիլին պաշգա պիր քիմսէ օլտուղընը իմա էտիյօրլար: Ռիչարտ օրատա տէյիլ իմիշ, վէ գաթլ ֆիլլինտէ ասլա մէտխէլի եօգ իմիշ, շիմտի իսէ մէսէլէ քէշֆ օլունմագ սըրասընա կէլմիշ իքէն պազը հու

քէյֆիյէթլէր Ռիչարտըն թարաֆընտա տուրմագտան պէնի մէն էտիյօրլար. պու սէպէպտէն Ռիչարտըն թարաֆընտան սանա կէլտիմ. հագընտա քէնտիսինի կէօրտիւմ վէ մանիլէրիմի սէօյլէտիմ. սիզէ միւրաճաաթ էթմէսինի նասիհաթ էթտիմ, իմտի իսթէ՞րմիսինիզ քի հիքեայէսինի կէլիպ սիզէ սէօյլէսին վէ վատ էտէ՞րմիսինիզ քի շայէտ տավայը տէրէօհտէ էթմէզ իսէնիզ կիզլիճէ չըգըպ պուրատան կիտէճէք վէ քէնտինէ քիմսէ տօգունմայաճագ տըր:»

«Պու թիւն գապուլիտէն վատ էտէրիմ, պէն՝ զէվալլը Ռիչարտա զիյան կէլտիյինի իսթէմէմ, վէ էկէր պիսուչ օլտուղընա պէնի իգնա էյլէր իսէ, պիւթիւն գուվվէթիմլէ չալըշըրըմ:»

«Քէնտիսինի տինլէտիյինիզտէ հիւքմ էյլէրսինիզ, օնուն սուչսըզ օլտուղընա ինանըրըմ լաքին ճանինին քիմ օլտուղը հագգընտա թէքրար էտէրիմ քի հիչ պիր էֆքեար պէյան էթմէք իսթէմէմ: Սիզտէն վատ ալմայընճա կէլէմէզ իտի, իմտի քէնտիսի հիչ տէյիլ օլ կիւն իչին տօսթ օլուպ՝ պիր զիյան կէլմէյէճէյի վատընը կէօթիւրտիւյիւմտէ պէնիմ իշիմ պիթմիշ օլուր:»

«Նամուսըմ իւզէրինէ վատ էտէրիմ, քէնտինէ սէօյլէ քի գօրգուսըզ կէլսին վէ էլիմտէն կէլէնի մա էլ մէսէրրէթ խափաճաղըմա էմին օլսուն, խապէր էտինիզ պու ագշամ պուրայա կէլսին, պուրասը էմին տիր գօրգուսըզ կէլսին:»

Գարլայլ սէլամ վէրիպ տըշարը չըգտը:

ՖԱՍԼ Թ

ՄԱՀՔԷՄԷՅԷ ՊԻՐ ՄԻՒՐԱՃԱԱԹ

Փագաթ էրթէսի ագշամը Ռիչարտ Մր. Պօլըն խանէսինէ կիթմիշ իտի, Մր. Պօլը իգնա էթմէք գայէթ կիւճ իտի, էնճամ վագաանըն պիլճիւմլէ թէֆէրրիւաթընը տինլէյիպ, Ռիչարտըն պիսուչ օլտուղընա գանաաթ հասըլ էյլէտի իսէ տէ Լէվիսընը իթհամ էթմէսինէ գանի օլամատը, Ռիչարտ

պու պապտէ հէր պիր տէլիլի գիպի էյլէտի, Լօնտրատա թէսատիւֆ էյլէտիյինի, Լէվիսընըն քէնտինտէն իճթինապ էյլէտիյինի, Իզապէլին փիրարը կէճէսի կէօրիւպ թանըմըշ իտիյինի, քէնտինին Մր. Գարլայլ խանէսինտէ իխթիֆա էյլէտիյի զէման փէտէրինէ իմզասըզ պիր մէքթուպըն կէլտիյինի, պու մէքթուպըն մութլագա Լէվիսըն թարաֆընտան կէլմիշ օլտուղունու, պիր կիւն էվվէլ Լէվիսընը կէօրիւպ թանըմըշ օլտուղունու վէ սաիր ճիւմլէ թէֆէրրիւաթը գիպի էյլէտի: Մր. Պօլ տիւշիւնէրէք «Թօրն հագգընտա տէտիքլէրինին քիաֆֆէսինէ ինանըրըմ, լաքին միւմքին տէյիլ տիր քի Թօրն Լէվիսըն օլսուն» տէտի:

«Փէք ալա պու պապտէ պաշգա շահիտլէր տախի տինլէյէպիլիրսինիզ. Օթվէլ Պէթհէլ փէք ալա պիլիր, լաքին պէլքի իսթինա էյլէր, Էպէնէզէր վար տըր օնտան սօրունըզ:»

«Էպէնէզէր պու պապտէ նէ՛ պիլիր:»

«Օլ վագթլարտա Թօրնը չօգ կէօրիւր իտի վէ պիր գաչ կիւն էվվէլ Լէվիսընը կէօրիւպ Թօրն օլտուղունու թանըմըշ» տէտի Ռիչարտ:

«Փէք էյի շիմտի խապէր էտիպ Էպէնէզէրի չաղըրըրըմ, խանըմըզտա քիաթիպ տիր, Լէվիսըն զաթէն Լէվիսըն հալինտէ սըլմազտա միւթթահամ պիրի տիր, ամմա պու սըրատա իշէ միւպաշէրէթ էթմէզտէն Թօրն օլտուղունա գանի օլմալըյըմ» տէտի:

«Լաքին պէն պուրատա իքէն չաղըրմայընըզ րիճա էտէրիմ, տիւշիւնիւնիւզ քի հայաթըմը թէհլիքէյէ իլգա էտիյօրսընըզ:»

«Թէլաշ էթմէ» տէտի Պօլ կիւլէրէք, «Օտամըզ պիր թանէ տէյիլ, գանարիա պուլունան գաֆէսէ քէտի պրագմայըզ:»

Էպէնէզէր չօգ կէչմէզտէն կէլտի, վէ իչէրի կիրիպ, «Նէ էմրինիզ վար էֆէնտի, գօփիա էտիլէճէք էվրա՞գ մը վար» տէտի:

«Խայր անճագ պիր իքի սիւալ սօրաճաղըմ ճէվապ վէ-

րինիզ. սէն Ֆրանսիս Լէվիսընը պու խամտէն պաշգա պիր իսմլէ թանըտը՞ն մը» տէտի Մր. Պօլլ:

«Էվվէթ Թօրն իսմիյլէ թանըրըմ:»

«Նէ՛ վագթ:»

«Հօլիճօնըն գաթլ օլունտուղու սէնէ, օլ վագթ օրայա գուլիպէյէ վէ օրմանա կէլիր իտի:»

«Նէ՛ իչիւն կէլիր իտի:»

Էպէնէզէր կիւլէրէք «Նէ իչիւն կէլէճէք պէն վէ պաշգալարը նէ՛ իչիւն կիտիյօր իտի իսէք օ տա օնուն իչիւն կիտիյօր իտի, էֆայ իչիւն:»

«Պէն անը Ուէսթլինտէ կէօրմէտիմ, նէրտէ էյլէշիյօր իտի:»

«Ուէսթլինտէ սաքին օլմազ իտի, պիլաքիս Ուէսթլինտէ կէօրիւնմէմէյէ տըգգաթ էտէր իտի, պիր կիւզէլ աթ իլէ կէճ վագթ կէլիր, կիճէ կիտէր իտի:»

«Նէրէյէ կիտէր իտի:»

«Սաւէնսօնա խագըն պիր հէրէ կիտէր իտի էֆայըն սէօզիւնէ կէօրէ, լաքին շիմտի սըլ րէնկլի իլէ քէնտինի կէօրտիւյիւմտէ անլայօրըմ քի նէ՛րէտէ էյլէշիյօր իտի, Լէվիսըն Փարգտա սաւէճասը խանէսինտէ օլմալը իտի:»

Ավօգաթ տէրին տէրին տիւշիւնմէյէ պաշլայըպ Էպէնէզէրէ խիթապէն «Ճէյմս Լէվիսընըն Թօրն օլտուղունա զէրրէ գատար շիւպհէն վա՞ր մը» տէտի:

«Սիզին Մր. Պօլլ օլտուղունըզա նասըլ պէնիմ Էպէնէզէր օլտուղըմա շիւպհէմ վար իսէ օնտա տա վար» տէտի:

«Պիր Մահքէմէ հուզուրընտա եէմին էտէպիլի՞րմիսին:»

«Պիւթիւն տիւնեանըն հուզուրընտա եէմին էտէրիմ:»

«Փէք ալա էօյլէ իսէ կիտինիզ, լաքին տիլինիզ րահաթ տուրսուն:»

«Փէք էյի էֆէնտիմ» տէյիպ միւֆարագաթ էյլէտի:

Օլ կիճէ խարը կէճէյէ գատար Մր. Պօլլ վէ Ռիչարտ օթուրուպ միւքեալէմէ էյլէմէքտէ վէ ավօգաթ պիր թարաֆտան գայտ էթմէքտէ իտի. էնճամ Ռիչարտ պրագըպ Լիվըրփուլա կիթտի. Մր. Պօլլ իսէ էրթէսի կիւնիւ Լէվիսըն Փար-

գա կիտիպ պազը թահգիգաթ տահա իճրա էյլէտիքտէն սօնրա ավտէթ էյլէտի։ Էրթէսի սապահ Գարլայլ հազըխանէսինէ կիրտիքտէ Մր. Տիլ խանըմա կէլիպ «Տիւն ղայէթ թօհաֆ պիր վագաայա թէսատիւֆ էյլէտիմ, Լէվիսըն իլէ Պէթհէլին պէյնինտէ պիր միւճատէլէ օլուրքէն իշիթտիմ... Իշիթտիյիմ չէյլէր իքիսինին տախի իտամընա քեաֆի տիր, քէնտիմի պիլտիյիմ կիպի էմինիմ քի պէյնլէրինտէ պիր սըրր վար վէ օտա Հոլիճօնըն գաթլի մէսէլէսի տիր, կէօրիւնիւր քի Լէվիսըն»... տէյու միւքեալէմէյէ պաշլատը։ Գարլայլ սէօզիւնիւ քէսէրէք «Տուր պու պանա աիտ մէսէլէ տէյիլտիր, տինլէմէք իսթէմէմ» տէտի։

Իխթիյար թէաճճիւպ իլէ «Լաքին էֆէնտի Րիչարտ մահվ օլմագտա տըր։»

«Էվվէթ պիլիյօրըմ։»

«Իմտի պիր ճանի իչիւն պու սուչսուզըն մահվ օլմասը տօղրո՞ւ մը, էկէր չիմտի մէսէլէյի պիր քիմսէ տէրէօհտէ էտէճէք օլսա Րիչարտ խէլաս օլապիլիր» տէտի Տիլ չէվգ իլէ։

«Մէսէլէ տէրէօհտէ օլունմուշ տըր Տիլ։»

«Սահի՞հ մի, էօմրիւմտէ իշիթտիյիմ էն թաթլը պիր խապէր տիր լաքին պէնիմ չէհատէթիմ լազըմ տըր. Լէվիսըն...,»

«Մէսէլէյի տէրէօհտէ էտէն պէն տէյիլիմ Տիլ, Մր. Պօլ տըր, մալիւմաթընըզը օնա իլհագ էյլէմէլիսինիզ։»

Իխթիյարըն կէօզլէրի փարլատը վէ «Փէք էյի էօյլէ իսէ չիմտի օրայա կիտիպ իշիթտիքլէրիմի նագլ էտէճէյիմ» տէտի։

«Պու տախի սէնին պիլէճէյին չէյ տիր, լաքին ունուտմա քի Մր. Պօլ տըր, Թրէտմէն տէյիլ» տէյէրէք Գարլայլ միւֆարագաթ էյլէտի։

Մր. Տիլ քեաթիպլէրէ պազը թալիմաթ վէրիպ տէրհալ Մր. Պօլըն հազըխանէսինէ կիթտի, վէ պիր սաաթ գատար մախֆիճէ միւհավէրէ էյլէտիլէր։

Օլ կիւնիւ մահքէմէ կէճ թէչէքքիւլ էթտի, զիրա հա-

քիմ վէ ազալար հօթէլտէ օրտա պուլտա էյլէնմէքտէ օլուպ ունճագ ագշամա հագըն հաքիմ Հէրպէրթ, Սգուայր Փիննըր վէ պիրի տահա կէլիպ պիր իքի ուֆագ տավալար ֆասլ էյլէտիլէր։ Տավալար պիթէր պիթմէզ ավուգաթ Պօլ իչէրի կիրիպ, մահքէմէյէ արզ էտէճէք պիր իֆատէսի պուլընտըղընտան մութլագա մախֆիճէ արզ էթմէսի լազըմ իտիյինի սէօյլէտի, ազալար տիւշիւնիւպ թաշընտըգտան սօնրա մուվաֆագաթ կէօսթէրտիլէր, պէլքի տէ մէրագլարը ճէլպ օլունմըշ օլտըղընտան չու էսրարըն նէ իտիյինի պիլմէյէ լութֆէն րազի օլտուլար, պէօյլէճէ մախֆի պիր օտայա կիրիպ իքի սաաթ իչէրի գափանտըլար. տըշարը կէլտիքլէրինտէ հէր պիրինին հիւզիւ տալըմըշ վէ ղայէթ թէմքինլի պիր հալ քէսպ էթմիշ՞ իտիլէր, Պօլըն թէպլիգաթը քէնտիլէրինի չաշըրմըշ վէ փէրիշան էթմիշ կէօրիւնիւյօր իտի։

ՖԱՍԼ 13

ՎԻԼՎԻՆԻ

Պիր կիւն Իզապէլ Ուիլհէմին օտասընտա օթուրուր իքէն Պարպարա իչէրի կէլիպ «Մատամ, սաաթ 3տէ հազըր օլունըզ, Ուիլհէմի տօգթօրա կէօթիւրէճէքսինիզ» տէտի։

«Լաքին կէչէն կիւն սիզ կէօթիւրէճէյինիզի սէօյլէյօր իտինիզ» փէփէլէտի Իզապէլ։

«Էվվէթ, էօյլէ նիյէթ էթմիշ իտիմ լաքին պու կիւն իրագտան պազը տօսթլար կէլէճէք իմիշ կիտէմէյէճէյիմ» ճէվապ վէրտի Պարպարա։

Իզապէլ տըշարը չըգմագ իսթէմէզ իտի իսէտէ իթիրազ էտէմէզ իտի։ Օլ կիւնիւ էօյլէնտէն սօնրա Ուիլհէմ քիւչիւք աթընա պինիպ խըզմէթճի տիզկինինտէն թութարագ, Մատամ տախի հիւրիւյէրէք հազըխանէյէ վասըլ օլտուլար, վէ տօղրը Գարլայլըն խուսուսի օտասընա կիրտիլէր։ Մր. Տիլ իչէրի կէլիպ «Թալիմաթ վէրմէյէ՞ մի կէլտինիզ, քիւչիւք էֆէնտի» տէտիյի սըրատա Մատամա տէօնիւպ «Պույուրըն

օթուրընըզ» տէտի վէ տըգգաթլը եիւզիւնէ պագըպ տըշարը չըգտը։ Պաշընտա պէօյիւք հասըր շափգա, կէօզլիւնտէ մահուտ մաւի կէօզլիւք, եիւզիւնտէ վէլօ, էլպիսէսի սիյահ իփէքտէն մամուլ ղայէթ պօլ, հէմ տախի պիչիմսիզ իտի։ Պիր գաչ տագիգէ սօնրա Գարլայլ իչէրի կիրիպ Մատամը կէօրտիւկիւնտէ «Հա՛ պուրայա՞ մը կէլտինիզ Մատամ, տօգթօր հէմշիրէմին խանէսինէ կէլէճէք օլտուղընտան օրայա կիտէսինիզ տէյիւ թէնպիհ էթմիշ իտիմ. տէյի՞լ մի» տէտի պէրապէրինճէ կիրէն իխթիյարա խիթապէն։

«Պանա պիր շէյ տէմէտինիզ էֆէնտի» ճէվապ վէրտի իխթիյար։

«Էօյլէ իսէ ունութմըշըմ, աֆվ էտէրսինիզ Մատամ, օրա կիտինիզ, վագթ կէչմէմիշ տիր, պունտան տահա էրքէն կէլէմէզ» տէտի։

Իզապէլ Ուիլեէմին էլինտէն թութըպ Գօրնէլիանըն խանէսինէ կիթտիլէր վէ մէրգումէ օրտա օլմատըղընտան սալօնտա օթուրըպ պէքլէմէյէ մէճպուր օլտուլար։ Ուիլեէմ սօֆանըն իւզէրինէ եաթըպ ույգույա վարտը, Իզապէլ եանը պաշընտա օթուրըպ չօճուղըն սարարմըշ եիւզիւնէ պագմագտա վէ տագիգէլէր հաֆթալար կիպի կէչմէքտէ իտիլէր։ Սաաթ պէշ պուչուգտա վարտը, տըշ գափու աչըլըպ սալօնա պիր այագ սէսի իշիտիլտի։ Իզապէլ կէլէն Տօգթօր տըր զաննը իլէ գափույա պագմագտա իքէն Մր. Գարլայլ իչէրի կիրիպ «Տօգթօր հալա կէ՞լմէտի մի, գօրգարըմ սապըրսըզ տիւքէնտի Մատամ» տէտի։

Իզապէլին եիւրէյի չարփմագտա օլտուղը հալտէ «Պէխ եօգ» տէյիւ մըրըլտատը։

Գարլայլ չօճուղա պագըպ «Նէ՞ գատար սարարմըշ, հէմ պէօյլէ չօգ ույումասը աճապա է՞յի մի տիր» տէտի։

Իզապէլ նէ՛ տէյէճէյինի շաշըրըպ պիր շէյ մըրըլտատը։ Օ էսնատէ Գարլայլ փէնճէրէտէն Տօգթօրըն կէլտիյինի կէօրէրէք «Հա՛ իշթէ՛ կէլիյօր» տէյիւ սըչրայըպ գօշըլատը, վէ իքիսի պիրտէն իչէրի կիրտիքլէրինտէ չօճուգ ույանտը։ Տօգթօր գըսա պօյլը, թազ պաշլը պիր քիմսէ իտի։ Իզապէլէ տէօնիւպ «Պօնժուր Մատամ, նա՞սըլ պագալըմ պիզիմ քիւչիւք խասթա, պալըգ եաղընը իչի՞յօր մը, շիմտի էվվէլքինտէն էյի տիր, տէյի՞լ մի» տէյէրէք, էլինի չօճուղա ուզատտը։

«Խա՛յըր, էվվէլքինտէն ֆէնա իմ» տէտի Ուիլեէմ։

Տօգթօր չօճուղըն նապզընը թութըպ կէօքսիւնիւ տինլէտիքտէն սօնրա «Շիմտի օթուրըպ րահաթ էտէպիլիրսին» տէտի։

Ուիլեէմ «Սուսատըմ պիրազ սու իսթէրիմ» տէտիյինտէ փէտէրի «Կիթ օղլում խըզմէթճիտէն իսթէ սանա վէրսին» տէտի, վէ Ուիլեէմ տըշարը չըգտը։ Եալընըզ գալտըգլարընտա իւչիւ պիրլիքտէ էլլէրինի գավուշտուրմըշ օթուրըրքէն Գարլայլ սիւքիւթի իպթալ իլէ «Նա՞սըլ պուլտունըզ Տօգթօր, ֆիքրինիզ նէ՞ տիր» տէտի։

«Զօճուգ պիլա չիւպհէ նազիք տիր։»

«Լաքին տուրընըզ Տօգթօր, րիճա էտէրիմ աչըգ սէօյլէյինիզ, թամամ հագիգաթը պիլմէք իսթէրիմ» տէտի Գարլայլ սէօզիւնիւ գաթ էտէրէք։

«Հագիգաթ տախմա խօշ տէյիլ տիր Մր. Գարլայլ։»

«Էօյլէ տիր, լաքին թամամ պիլմէք իսթէրիմ, չօճուղըն վալիտէսի եօգ տըր քի ֆէնա թէէսիր էթսին րիճա էտէրիմ սէօյլէյինիզ։»

«Գօրգարըմ էն ֆէնասընը սէօյլէյէճէյիմ։»

«Էօլի՞ւմ միւ։»

«Էվվէթ, չօճուգ իլլէթի թէվէրրիւտ էթմիշ օլմալը տըր, վէ շիմտի զահիր օլույօր։»

Մր. Գարլայլ պիր գաչ տագիգէ կէօզլէրինի գափայըպ սիւքիւթ էյլէտի, տէրունի հիսսիյաթընը անլամագ միւշքիլ իտի, չօճուգլարընա օլան մուհապպէթինէ շիւպհէ եօգ իտի, անտէն էնկին պիր սէտա իլէ «Վէրէմ նէ՞րէտէն կէլմիշ օլապիլիր, նէ՛ պէնիմ թարաֆըմտա վար իտի, նէ՛ վալիտէսինին» տէտի։

«Աֆվ էտէրսինիզ Մր. Գարլայլ. չօճուղըն պէօյիւք վալիտէսի Գօնթէս Մաունթ Սէվըրն վէրէմտէն վէֆաթ էյլէտի։»

«Օլ վագթ վէրէմ տէյիլ իտի տէտիլէր։»

«Նէ՛ տէրլէր իսէ տէսինլէր, վէրէմ իտի, կէրչի աղըր իլէրիլէյէն նէվի իտի։»

«Շիմտի չօճուգ իչիւն ասլա իւմիտ վա՞ր մը։»

«Պանա ասըլ հազիգաթը սէօյլէմէքլիյիմի թէքլիֆ էյլէտինիզ, մաաթթէէսսիւֆ «Խա՛յր» տէյիւ ճէվապ վէրմէլիյիմ, ագճիյէրլէրինին պէօյլէ գըսմը միւթէհէսսիր օլմուշ տըր» տէտի Տօգթօր։

«Նէ՞ գատար սիւրէր։»

«Օրասընը պիլմէմ, լաքին հէր վագթ իչիւն թէհլիքէ հազըր տըր, պէլքի պիր գաչ այ սիւրէր. նիհայէթ չօղ չօգ պիր սէնէ, անա տէրս ֆիլան վէրմէյինիզ Մատամ, լազըմ օլմայաճագ» տէտի Իզապէլէ պագարագ, լաքին պիրտէն պիրէ յէրինտէն սըչրայըպ Իզապէլին յանընա գօշտը, չիւնքի վէլօնըն ալթընտա պէնզինին նէ՛ հալ քէսպ էթմիշ իտիյինի կէօրմիւշ իտի։ Տօգթ. Մարթէն նէ՛ յափաճաղընը շաշըրըպ կէօզլինտէն կէօզլիւկիւնիւ չէքէրէք «Մա՛տամ, Մա՛տամ ֆէնալաշտընը՞զ մը, նէ՞ օլույօրսընըզ, բրուվ մալաս» տէմէքտէ իտի։ Պիչարէ վալիտէ սէօյլէմէյէ տուտագլարընը աչտը իսէ տէ; պիր շէյ տէյէմէտի, յինէ օ հալինտէ պիր էլիյլէ կէօզլիւկիւնիւ ալմաղա. պիր էլիյլէ տէ յիւզիւնիւ կիզլէմէյէ չալըշըյօր իտի. Մր. Գարլայլ տախի յանընա գօշուպ «Նէ՞ վար տըր Մատամ, րահաթսը՞զ մըսընըզ» տէմէքտէ իտի։ Իզապէլ պիրազ քէնտինի թօփլայըպ կէօզլիւկիւնիւ թագմայա չալըշարագ «Րիճա էտէրիմ, րահաթ էտինիզ, սէօզլէրինիզէ տէվամ էտինիզ, պազէն պէօյլէ պաշըմ տէօնէր, շիմտի կէչէր» տէտի։ Տօգթ. յէրինէ օթուրտուղընտա Գարլայլ «Նէ՞ յօլտա թէտավի էտէլիմ» տէյիւ սօրտու։

«Պիր շէյ իսթէմէզ, իսթէտիյինի վէրինիզ յէսին, իչսին, գօշսուն, օյնասըն հիչ ֆարգ էթմէզ» տէտի։

«Պիր սըճագ իգլիմէ կէօթիւրսէք նա՞սըլ օլուր։»

«Պէլքի պիր գաչ հաֆթա զիյատէ յաշար, հէմ քի՞մ կէօթիւրէճէք. սէն կիտէմէզսին, վալիտէսի տէ յօգ, խայր, հիչ լիւզումը յօգ տըր» տէյիպ այաղա գալգտը, վէ պօն-

ժուր Մատամ տէյէրէք միւֆարագաթ էյլէտի։ Գարլայլ թէշյի իչիւն տըշարը չըգտըղընտա, Տօքթօր Գարլայլա «Սէնին Ֆրանսըզ միւրէպպիյէ չօճուղա նէ՛ գատար միւշթագ տըր, կէչէն կիւն կէլտիյինտէ ֆարգընա վարմըշ իտիմ, պու կիւնքի պայըլտըղը չօճուղըն հազգընտա ալտըղը ֆէնա խապէրին նէթիճէսի իտի» տէտի։ Գարլայլ պէթէքրար Տօգթօրըն էլինի թութարագ «Տօգթօր, չօճուղըմը գուրթարա՞մազ մըսըն» տէտի։

Տօգթօր «Ա՛հ Գարլայլ, պիզ օլ պէօյլէ Տօգթօրըն չաղըրմագ խաթէրինի ալը գօյամայըզ, լաքին տէրխաթր էտինիզ քի, էն գարա պուլութ արգասընտա մէրհամէթ վար տըր, ատիյօ տօսթում» տէյիպ յօլընա տէվամ էյլէտի։ Մր. Գարլայլ իչէրի կիրիպ Իզապէլէ յագըն կիթտի, վէ յիւզինէ պագարագ «Ֆիլվագի պու չօգ աճըլը պիր խապէր տիր, լաքին սիզին պունա էվվէլճէ հազըրլանմըշ օլմանըզ կէրէք իտի» տէտի։

Իզապէլ զաթէն ալթ իւսթ օլմուշ օլտուղը հալտէ շիմտի սապըգ զէվճի իլէ յալընըզ գալմըշ չօճուղը հագգընտա օնուն իլէ գօնուշմագ մէվգիինտէ պուլունտուղընը կէօրիւպ հէյէճանընը զապթ էտէմէյէրէք փէնճէրէնին էօնիւնէ կիթտի վէ տըշարը պագմաղա պաշլատը, իւրէյի չարփմագտա, պօղազը գուրույուպ թըգանմագտա, վէ նէֆէսինի չափուգ չափուգ ալըպ վէրմէքտէ իտի, Գարլայլա պիր պէհանէ պուլմալը իտի, էլտիվէնինի չըգարըպ ալընընտան ագան սողուգ թէրլէրի սիլէրէք «Չօճուղը չօգ սէվէրիմ, վէ Տօգթօրըն պու գատար աչըգ սէօյլէմէսի իւզէրիմէ պայղընլըգ կէթիրտի» տէտի։

«Պու խապէրի Մատամա սէօյլէմէյինիզ, պիրտէն պիրէ միւքէտտէր օլմասընը իսթէմէմ» տէտի Գարլայլ։

Իզապէլ ղաֆիլէն տիւշիւնմէյէրէք «Նի՞չիւն միւքէտտէր օլսուն, վալիտէսի պիլէ տէյիլ» տէտի, վէ սէօզ աղզընտան չըգար չըգմազ փէշիման օլտու։ Գարլայլ վագար իլէ պագըպ «Աճէլէ սէօյլէյօրսընըզ Մատամ» տէյէրէք այրըլմագ իւզրէ իքէն Իզապէլ էօնիւնիւ քէստիրիպ «Չօճուղը պիր

սըճագ լըգլըմէ կէօթիւրմէք իչիւն քիմսէ օլմատըղընտան պահս էտիյօր իտինիզ, իսթէրսէնիզ պէն կիտէյիմ, պանա էմնիյէթինիզ եօ՞գ մը» տէտի։

«Խա՛յր, կի՛թմէյէճէք, Տօգթ. Մարթինին սէօյլէտիկինի իշ՝ թմէտինիզ մի, անճագ պիր գաչ հաֆթա փարգ էտէճէք։»

«Լաքին օլ պիր գաչ հաֆթա տա գըյմէթլի տէյի՞լ մի։»

«Էվվէթ էօյլէ, լաքին օլ պիր գաչ հաֆթայը գազանմագ իչիւն չօճուղըմ այլար իլէ պէնտէն այրը գալաճագ, խայր Մատամ, էօմրիւնիւն պագիյէսինտէ չօճուղըմ եանըմտա օլմալը տըր» տէտի։ Ուիլեէմ պու արա պաշընը գափուտան ուզատըպ «Տօգթօր կիթտի՞ մի, պալըգ եաղը վէրիր գօրգուսը իլէ իչէրի կէլմէյօր իտիմ» տէտի։

«Լաքին օղլում պալըգ եաղը սէնի գուվվէթլէնտիրմէք իչիւն տիր։»

«Պէնի գուվվէթլէնտիրմէյօր տահա զայիֆ էտիյօր, նէ՛ տէտի Տօգթօր, էօլէճէ՞ք միյիմ։»

«Ուիլեէմ, սանա քի՛մ էօլէճէքսին տէտի, պիզ սէնի սաղալթմագա չալըշըյօրըզ, լաքին օղլում՝ եաշասագ տա, էօլսէք տէ Ալլահըն էլինտէյիզ, տէյի՞լ մի։»

«Էվվէթ, պիլիրիմ պապա։»

Գարլայլ չօճուղըն էլինտէն թութտու, վէ իւչիւ պիրլիքտէ տըշարը չըգըպ էվէ տօղրու եիւրիւմէյէ պաշլատըլար, եօլտա փօսթախանէնին էօնիւնտէն կէչէր իքէն պիրտէն պիրէ գարշըլարընտա պիր գալապալըգ չըգտը քի, Ֆըրանսիս Լէվիսըն էօնլէրինտէ օլարագ վէլվէլէ իլէ կէլմէքտէ իտիլէր։ Գարլայլ նէ՛ եափաճաղընը շաշըրարագ տուրագալտը, չօճուգ եիւզիւնէ պագըպ «Պէն պունըն կիպի փէնա պիր ատէմ օլմագ իսթէմէմ, սէն իսթէ՞ր միսին պապա» տէտի։

Գարլայլ ճէվապ վէրմէյիպ եօլլարընա տէվամ էյլէտիլէր։

ՖԱՍԼ 14

ԳՕՐՆԷԼԻԱ ԹԱՄՄ ԹՈՒԱԼԷԹՏԷ, ԷՑԱՑ ՏԱՆԻ

Փէնճշէնպիհ սապահը պէլլի պիր կիւն իտի։ Օլ կիւնիւ սաաթ օնտա ինթիխապաթ իշի խիթամ պուլուպ՝ նէթիճէսի անլաշըլաճագ օլտուղունտան՝ գասապա հէր թարաֆտան կէլէն էհալի իլէ խընճախընճ տօլու իտի։ Քէօյլիւլէր վէ չիֆթճիլէր, էսնաֆլար վէ թիւճճարլար, կէնճլէր վէ ֆագիրլէր վէլհասըլ հէր սընըֆտան օլանլար՝ օլ կիւնիւ իշլէրինի պըրագըպ շէյիրէ կէլմիշլէր իտի։ Զաթէն հէր ինթիխապաթտա պէօյլէ փաթըրտըլար օլտուղը կիպի պու տէֆա գանտիտալարընըն պիրինին Գարլայլ տիկէրինին Լէվիսըն օլմասը՝ հէր քէսէ գըյատէ մէրագ վէրմիշ վէ ինթիխապա հագգը օլանտա օլմայանտա րասթ կէլէն օրթայա տիւշմիւշ իտի։ Պարպարա Իդապէլ վէ չօճուգլար տախի օրապայա պինիպ Ուէսթլինէ Գօրնէլլիանըն խանէսինէ կէլմիշլէր իտի։ Իդապէլ էվտէ գալմագա չօգ ճէհտ էթտի իսէ տէ մուվաֆֆագ օլամատը, չօճուգլարը պագմագ իչիւն՝ օրապայա Պարպարանըն գարշըսընտա օթուրուպ կիթմէյէ մէճպուր օլմուշ իտի։ Գօրնէլլիանըն խանէսի օրթա պիր եէրտէ օլուպ վուգուաթը սէյր էթմէյէ միւնասիպ օլտուղունտան Մատամ Տօպէտ, Մատամ Հէրպէրթ, Մատամ Հէր վէ սաիրլէր տախի օրայա թէճէմմիւ էթմիշլէր իտի։ Գօրնէլլիա քէնտինէ միւքէմմէլ պիր թուալէթ վէրմիշ վէ գըրմըզը շէրիտլէր վէ տանթէլլար իլէ միւզէյյէն պիր էլպիսէ կիյմիշ օլուպ, պէլքի էօմրիւնտէ իլք տէֆա օլարագ պէօյլէ սիւսլիւ վէ գըյմէթլի թարզտա մէլպուս պուլունըյօր իտի։ Պարպարա իսէ սատէ կիյինմիշ, լաքին էլինտէ պիր գըրմըզը պուքէթ թութըյօր իտի։ Գարլայլ պէլէտիյէ սալօնընա կիթմէք իւզրէ կէչէր իքէն՝ փէնճէրէտէ գատընլարը կէօրիւպ իչէրի կիրէրէք, պիրազ կիւլիւպ սէօյլէտիքտէն սօնրա տըշարը չըգտը։ Պարպարա տը-

գասընտան գօշուպ «Ալլահ մուվաֆֆագըյէթ վէրսին սէվկիւ-լիւմ» տէտի։

Սաաթ 10 տա իշէ միւպաշերէթ էտիլտի։ Ճիւմլէ միւթէպէրան պէլէտիյէ սալօնընտա թէճէմմիւ էյլէմիշ օլուպ, Լօրտ Սէվըրն տախի արալարընտա հազըր իտի, Սըր Ճօն Գարլայլը Թագտիմ էյլէտիւքտէ՝ Մր. Հէրպէրթ Թաստըգ էյլէտի։ Պաշգա պիր զաթ տախի Լէվիսընը Թագտիմ էտիպ տիկէրի Թաստըգ էթտի վէ էլ գալտըրըլարագ րէյ սիւալ էտիլտիյինտէ Գարլայլ Թարաֆը պիրէ 20 նիսպէթինտէ չօգ օլտուղը կէօրիւլտիւյինտէն, Լէվիսըն Թարաֆտարանը էհալինին րէյլինէ միւրաճաաթ օլունմասընը Թալէպ էյլէտիլէր, վէ պիր գարըշըգլըգ տըր պաշլատը հէր քէս ինթիխապ մահալինէ գօշմագտա իտի։ Սըր Ճօն վէ Լօրտ Մաութ Սէվըրն Գարլայլըն գօլունա կիրմիշ օլարագ Գօրնէլիանըն խանէսի էօնիւնտէն կէչմէքտէ իտիլէր, քիւչիւք Լօրտ տախի հիչ արալըգսըզ չըգմայըպ «Եաշասըն Գարլայլ, եաշասըն չէրէֆ» տէյիւ նիտա էյլէմէքտէ վէ գասընլար կիւլէրէք պաշլարընը էյիւպ գըրմըզը մէնտիլլէր սալլամագտա, պինլէրճէ էֆրատ հէքտիլ հէքզէպան «Եաշասըն Գարլայլ, եաշասըն չէրէֆ» տէյու պաղըրըշմագտա իտիլէր։ Պարպարա հէմ Թէպէսսիւմ էյլէմէքտէ, հէմտէ կէօզլէրինտէն մէսէրրէթ եաշլարը տէօքմէքտէ իտի։

Օ վագըթտա Լէվիսըն տախի կէչմէքտէ օլուպ, Մր. Տրէյք գուլաղընա էյիլէրէք «Հիւքիւմէթտէ, սէնտէ՝պէօյլիւք համագաթ էյլէտինիզ վագթըյըլա չէքիլսէն էյի օլուր իտի» տէտի։ Լէվիսըն տէօնիւպ «Նի՛չին գօրգագ կիպի գաչայըմ, սօնընա գատար չապալարըմ » տէտի ։ Օ սըրատա Մր. Տրէյք Պարպարայա պիր աթֆ ը նիկեահ էտիպ՝ «Նէ՛ կիւզէլ գարըը վար, պագսանա Լէվիսըն էվվէլքիտէ պէօյլէ կիւզէ՞լ մի իտի» տէտի։

Սըր Ֆրանսիսին պու սիւալ խօշընա կիթմէյիպ ղազապլանտը վէ պիր ճէվապ վէրմէյէ վագթ օլմագսըն, պիր փօլիս գալապալըղը եիթէլէյէրէք եանլարընա կէլիպ, էլինի Լէվիսընըն եագէրինէ գօյսու վէ «Սըր Ֆրանսիս Լեվիսըն սէնի

տէրտէսր էտիյօրըմ» տէտի։ Լէվիսընըն խաթըրընա օլ սանիյէ պօրճ մէսէլէսի կէլիպ ղազապընտան մօսմօր քէսիլէրէք «Էլինի չէք ալչագ հայվան, նէ՛ ճէսարէթլէ էլինի պանա ուզատըյօրսըն» տէտի։ Ուֆագ պիր հարաքէթ վէ պիրազ չապալայըշ մուգու պուլտու պիր չըթըրթը իշիտիլտի, Լէվիսընըն փարմագլարընա տէմիր քըլէպճէ կէչմիշ իտի։ Մր. Տրէյք վէ էթրաֆընտաքիլէր տօնա գալտըլար։ Փօլիս Լէվիսընա խիթապէն«Պէօյլէ ալէնի պիր սուրէթտէ պու վազիֆէյի իֆայա մէճպուր օլտուղըմա թէէսսիւֆ էյլէրիմ, լաքին նէ՛ չարէ պաշգա Թիւրլիւ եափամազ իտիմ։ Սըր Ֆրանսիս Լէվիսըն, սիզի Հօլիճօնըն գաթլը ֆիիլինտէ մազնուն հալինտէ տէրտէսթ էտիյօրըմ » տէտի։ Էհալի Թէհայյիւրտէ գալարագ կէրի չէքիլտիլէր, փօլիսին սէօյլէտիյի աղըզտան աղըզա կէչմէքտէ իտի։ Գասընլար փէնճէրէտէն մուգուլի հալի կէօրիւպ սէպէպինի անլամայարագ քըլիպճէյի կէօրտիւքլէրինտէ՝պէնզլէրինի աթըպ իքիսի պայըլտը։ Լէվիսընըն հէյէթի, օ սըրատա պագըլամագ տէրլճէտէ միւտհիշ իտի, էօլիւ կիպի սարարըպ, լէհճէսի Թանըլմազ տէրէճէտէ Թէպտիլ օլմուշ պիր հալտէ, չապալայարագ էթրաֆընա պագմագ իսթէտի վէ օ արա կէօզիւնէ Օթվէյ Պէթհէլ իլիշիպ ղայր ի իխթիյարի օլարագ «Քէօփէք պու սէնին իշին տիր» տէտի։ Պէթհէլ «Խա՛յր»... տէյիպ տահա պաշգասը սէօյլէմէյէ հազըրլանըր իքէն, ախէր պիր փօլիս Պէթհէլէ եագլաշըպ, էլինտէքի տէմիր քըլէպճէյի հէման փարմագլարընա Թագարագ, «Օթվէյ Պէթհէլ՝ Ճօն Հօլիճօնըն գաթլընտա շէրիք ի ճինայէթ հալինտէ սիզի տէրտէսթ էտիյօրըմ» տէտի։ Ջանն էտէրսին պիւթիւն գալապալըգտա պիրլիքտէ տէրտէսթ օլունմըշ իտի, հէրքէսին աղզը աչըգ գալտը։ Գօլօնէլ Պէթհէլ՝ եէկէնինին գօլընտա քըլէպճէյի կէօրէրէք, կէրչի ույղունսըզ պիրի օլտուղընը պիլիր իտի իսէտէ իչէրի աթըլայըպ՝ «Նէ տիր պու, նէ՛ եափըյօրսըն՝ տէյիւ սօրտու։

«Պիզէ վէրիլմիշ օլան էմրէ իթաաթ էտիյօրըզ էֆէնտի։ տիւն կէճէ պու իքի էֆէնտիլէրի Հօլիճօնըն գաթլը մէսէլէ-

սինտէն տօլայը տէրտէսթ՝ էթմէքլիկէ մահքէմէ թարաֆընտան էմր օլունտը» տէտի փօլիսլէրտէն պիրի։

«Րիչարտ Հէր իւէ պէրապէր մի» տէտի Գօլօնէլ։

«Տէնիլիյօր քի Րիչարտ քենտիլէն պիտուշ տըր, տօղրուսը պունլար պիզիմ պիլէճէյիմիզ շէյլէր տէյիլ տիրլէր։»

«Նէմին էտէրիմ քի պէն սուչսըզ իմ» տէյիւ պաղըրտը Պէթհէլ։

«Փէքի ալա իշթէ օնու իսպաթ էթմէնիզ լազըմ էֆէնտի» տէտի փօլիսլէր նէզարէթլէ։

Գօլօնէլիա վէ մատամ Տօպէտ պաշլարընը փէնճէրէտէն ուզատըպ, «Նէ տիր պու, նէ օլույօր» տէյիւ գալապալըգտան սօրտուլար, Րիչարտըն վալիտէսի տախի հանկարընտա տուրույօր իտի։ Գալապալըգտան «Պիզիմ փարլամէնթ ազասը էֆէնտիսի Հալիճօնըն գաթիլը տէյիւ տէրտէսթ էթտիլէր, Րիչարտ տէյիլ իմիշ, պունլար իմիշ» տէյիւ սէսա կէլտի։ Մատամ Հէրին աղզընտան պիր նիտա զուհուր էտիպ տիւշմէք իւզրէ իքէն, Պարպարա հանըմա սըչրայըպ «Վալիտէճիյի՛մ, վալիտէճիյի՛մ ճէսարէթլէն գօրգմա Րիչարտըն պիտուշ օլտուղը մէյտանա չըգըյօր իւէլաս օլաճագ տըր» տէյերէք հէման պիր գանափէ իւզէրինէ ուզաթտը։ Պիչարէ իխթիյարէ պիրազ քէնտի քէնտինի թօփլայըպ կէօզլէրինտէն սէլ կիպի եաշլար ագըտարագ, «Աման սէօյլէյինիզ, սահիհմիտիր օղլումըն խէլասը զէմանը կէլմիշ միտիր, Րիչարտըմը կէօրէճէքմիյիմ» տէյիւ ֆիղան էթմէքտէ իտի։ Իզապէլ տախի շու մէնզարէյի կէօրմիւշ՝ վէ Լէվիսընըն գաթիլ տէյիւ տէրտէսթ օլունուպ փարմագլարընա տէմիր քէլէպճէ կէչմիշ իտիյնի սէյր էթմիշ օլուպ պէնզի քիւլ քէսիլմիշ արթըգ տուրմագա թագէթի գալմամըշ օլտուղը հալտէ ախէր պիր օտայա աթըլըպ պիր գօլթուգ իւզէրինէ տիւշէ գալմըշ իտի։ Փօլիսլէր գալապալըգըն չամաթասը, հայգըրըշմալարը, եուհա վէ ըսլըգլարը արասընտա իքի մահպուսլարընը փօլիս մէրքէզինէ կէօթիւրտիլէր։

Լէվիսըն թարաֆը զաթէն իւմիտսիզ իքէն, արթըգ ըէ-

զալէթէ մէյտան վէրմէմէք իւզրէ իտինի ինթիխապտան գալտըրըպ մէյտանը Գարլայլա թէրք էթտիլէր։

Պու էսնատէ պաշգա պիր մէնզարէ տախի տըգգաթա շայան իտի։ Միս Գօրնի իփէք էլպիսէլէր, ըէնկհարէնք չէրիտլէր վէ սիւսլէրէ շարգ օլմուշ օլարագ պիրատէրինին մուվաֆֆագիյէթի վէ մազհար օլտուղը թէվէճճիւհտէն թավուզ գուշը կիպի գապարմըշ վէ ղուրուրընըն սէմթ իւլըասընա եէթիշմիշ իտի։ Էֆայ Հօլիճօն տախի քէնտինէ պիր չէքէ տիւզէն թուալէթ վէրիպ, ալլար եէշիլլէր իչինտէ ղարգ օլմուշ, պաշընըն թա ուգասընա ղայէթ սիւսլիւ պիր շապգա գօյուպ կէլմիշ վէ այնի սօգագ իւզէրինտէ պաշգա պիր փէնճէրէտէ օթուրմուշ իտի, Իզապէլ կիպի օ տախի շու վէլվէլէնին սէպէպինի վէ Լէվիսընըն՝ փէտէրինին գաթիլի հալընտա տէրտէսթ օլտուղունու անլար անլամազ պայըլըպ տիւշտիւ։ Պէրէքէթ վիրսին Գօրնէլիանըն կէօզլիւնէ իլիշմէտի։

ՖԱՍԼ 15

ՄՐ. ՃԻՖՖԻՆ

Էֆայ Հօլիճօն պայգընլըգընտան այըլըր այըլմազ, իչէրի կէլտիյի կիպի կիւզէլճէ տախի չըգըպ կիթտի։ Մէրգումէ լաաթիֆլի պիր թապիաթա մալիք իտի։ Տըշարը չըգար չըգմազ էօքի թավըրընը էլէ ալտը, պիր էլինտէ իշլէմէլի մէնտիլ օլտուղը հալտէ, օլ պիր էլի իլէ ֆիսթանընըգ ալտըրըպ միւսօսընըն սիւսլէրինի վէ պիր գաչ փարմագ հիւքուէք էօքճէսի օլան պօթլարընը կէօսթէրմէքտէ իտի։ Եօլտա պիր պագգալ տիւքեանը վար իտի քի Մր. Ճիֆֆին իսմինտէ կէնճ, աստէտիլ վէ նամուսլը պիր քիմսէ իշլէտիյօր իտի վէ հէրքէսին էմնիյէթինի ճէլպ էյլէմիշ իտի։ Էֆայ տիւքքեան էօնիւնտէ պիր ազ էյլէշմէսի իւզէրինէ, Ճիֆֆին պիր էլլէ պէյազ փրօսթէլասընը թօփլայարագ, օլ պիր էլինի «Վագթլար խայր օլսուն Միսս Հօլիճօն» տէյիւ մէրգումէյէ ուզաթտը, Էֆայ կէօյա օնու կէօրմէյօր իմիշ կիպի «Օ պու կիւն

իշլէյօրսընըզ Մր. Ճիֆֆին պէն զաննը էթտիմ քի հէր քէս կիպի սիզտէ պու կիւն Թաթիլ էտիյօրսընըզ» տէտի։

«Ինսան իշինին իւզէրինտէ օլմաք կէրէք տիր էկէր սիզին Թաթիլ էթտիյինիզի պիլսէ իտիմ սիզէ րասթ կէլմէք իւմիտի իլէ իշիմի պրագըր իտիմ, պէնիմ էն պէօյիւք սաատէթիմ սիզի կէօրմէք տիր, փէնճէրէնին էօնիւնտէն կէչտիյինիզտէ զաննը էտէրսին չէմս կէչիյօր տէյիւ հիսս էթտիմ» տէտի Ճիֆֆին։

Էֆայ հիւլէրէք, «Պիր սաաթ էվվէլ պուրտա օլսա իտինիզ կէչտիյիմի կէօրիւր իտինիզ» տէյէրէք մէնտիլի իլէ սէլամ վէրիպ սավուշտը վէ հօլտա քէնտի քէնտինէ տիւշիւնէրէք «Նիհայէթ ֆէնա պիր ատ տէյիլ շու Ճիֆֆին. էփէյի գազանըյօր, տիւքքեանըն արգասընտա պիր էվի վար, էփէյի մէֆրուշաթ գօյմուշ տէյօրլար, կիւզէլ պիր սալօն տիւզէրիմ, պիրտէ փիանօ ալտըրըրըմ, չալմագ պիլմէզսէմտէ մօտա տըր. Ճիֆֆին էօքիւզ կիպի սատէտիլ օլտըղընտան իշիմէ կէլիր, նէ տէրսէմ օնու եափար, գօճա տէտիյին պէօյլէ օլմալը. տիւքքեան քէնտինինին օլսուն, օրայա գարըշմամ էվին այրը գափուսը վար, աճա՛պա հաթտա օտասը վա՞ր մը։ Օտայա կիւզէլ այնէ, լավման վէ փէրտէլէր գօյուր, քէնտինէ քէօշէտէ պիր գարեօլա հէրլէշտիրիրիմ։ շիմտի այրը հաթմաք մօտա տըր.» տէյէրէք կիթմէքտէ իտի։ Օ արատա Էֆայըն հավատա սէրայլար պինասը իսլալ օլունտը, գիրա Էպէնէզէր արգասընտան կէլիպ գօլունա տօգանտը վէ «Նասըլսըն Էֆայ» տէտի։

«Էֆայ հիտտէթլէնիպ Օֆ «Էպէնէզէր, սէնին Էֆայընը ֆիլանընը իսթէմէմ, տահա կէչէն կիւն սանա տէտիմ քի պանա եագըն օլմա, պօշպօղազլըգ էթմէ, իսթէմէմ» տէտի։

«Հաչա Էֆայ, սանա գըյան վէրմէք իսթէսէմ պիլէ էլիմտէն կէլմէզ, սանա գըյա՞ր մըյըմ։»

«Էյ ուզաթմա, չէքի՛լ կիթ եանըմտան, սէնին իլէ սօգագտա եան եանա կիթմէք փէք չէրէֆ կէթիրմէզ։»

«Փէք ալա վազիֆէմի իֆա էթտիյիմ կիպի, սիզի րէֆագաթըմտան խէլաս էտէրիմ, չէրէֆ կէթիրմէյէ կէլին-

տիքտէ պիրպիրիմիզտէն կէրի գալմայըզ զաննը էտէրիմ։ Պու կիւն սաաթ իւչտէ սէնի մահքէմէտէ իսթիյօրլար, կէլմէմէզլիք էթմէյէսին հա՛։»

«Մահքէմէտէ՞ մի իսթէյօրլար, պէնի՞ մի, նի՞չիւն։»

«Էվվէթ սէնի, վէ մութլագա կէլմէլիսին, Լէվիսընըն եագալանտըղընը կէօրտի՛ւն եա, սէնին գատիմ մուհիպպ։»

Էֆայ հիտտէթ իլէ այագընը եէրէ վուրարագ «Սէօզլէրինէ տիգգաթ էյլէ Էպէնէզէր ճէյմս, հօգտա սանա նամուս տավասը աչարըմ» տէտի։

«Էֆայ ուզուն էթմէ, գազըղըն սըրասը տէյիլ, պանա եուլթուրամազսըն, պէն սէնին վէ օնուն նէրտէ օլտուղընըզը կէօրտիւմ, հէր քէս սէնի Րիչարտըն եանընտա զաննը էթտի, լաքին պէն ալասընը պիլիր իտիմ. նէյիմէ լազըմ սիւքիւթ էթտիմ. շիմտիտէ եինէ պէնիմ վազիֆէմ տէյիլ, Լէվիսըն եախսատ Թօրն փէտէրիյին գաթիլի տէյիւ տէրտէսթ օլունտը, սէնի չէհատէթ իչիւն ճէլպ էտիյօրլար։»

Էֆայըն հէյէթ ու աթվարը թէպտիլ օլտու, էվվէլքի ղուրուր եէրինէ գօրգու վէ միւլայիմէթ գայիմ օլտու վէ «Պէն գաթլ հագգընտա պիր շէյ պիլմէմ վէ կէլմէյէճէյիմ» տէտի։

«Կէլէճէքսինիզ Էֆայ, պույուրըն իշթէ՛ ճէլպնամէնիզ» տէյիւ Էպէնէզէր էլինէ պիր քեաղըտ վէրտի։

Էֆայ քեաղըտը փարէ փարչա էտիպ սօգագա աթարագ «Պէն Լէվիսըն ալէյհինէ չէհատէթ էթմէմ գաթիլ Րիչարտ օլտուղը հալտէ սուչսըզ պիր ատէմի ասըլըրըմ մը, հիզ միլ իրագա գաչար կիզլէնիրիմ վէ պու մէսէլէնին խիթամընա գատար կէօրիւնմէմ, պանա էթտիյին պու մուամէլէյի ալա ունութմայաճաղըմ Էպէնէզէր» տէյիպ գօշուպ կիթմէյէ պաշլատը։

Էպէնէզէր արգասընտան պագա գալըպ «Պու փէք աթէշլի պիր գըզ տըր, գօրգարըմ սավուշըպ ղայպ օլուր վէ Թօրն իլէ արալարընտաքի միւնասէպէթ անլաշըլմազ գալըր, էլէ կէչէր իսէ պուտալա տը՞ր ագզընտան գաչըրըր, իշթէ՛ Մր. Պօլլ կէլիյօր օնա խապէր վէրէյիմ» տէտի։

Էֆայ իսէ Միսիս Լէթիմըրըն խանէսինէ կիտիպ տէրհալ էլպիսէսինի թէպտիլ իլէ ուֆագ պիր չանթա իչինէ պագը ուֆագ թէփէք վէ օլան փարասընը հէրլէչտիրիպ Միսիս Լէթիմըրըն եանընա էնտի, վէ «Ա՛հ Մատամ, դայէթ էսէֆէնկիզ պիր խապէր ալտըմ, ագրապամտան պիրի էօլմէք իւզրէ իմիշ, պէնի կէօրմէք իսթէմիշ, իլք թրէյն իլէ հարէքէթ էթմէլիյիմ» տէյու եալանլար սէօյլէյիպ սօզադա ֆըրլատը։ Լաքին սօզադըն օլ պիր թարաֆընտա պիր փօլիս կէզինմէքտէ իտի, քի էվվէլճէ Էֆայ իլէ թանըշըլըգը վար իտի։ Փօլիս հէման եանընա կէլիպ «Վագթլար խայր օլսուն Մատմուազէլ, կիւզէլ պիր կիւն տէյի՞լ մի» տէտի։

«Էվվէթ կիւզէլ, լաքին իչիմ վար, չիմտի սէնին իլէ գօնուշմագա վագթըմ եօգ» տէտի Էֆայ աճէլէ խուրխուլէրէք։

«Լաքին նի՞չիւն աճէլէ էտիյօրսընըզ։»

«Սանա նէ, պու կիւն րէֆագաթընը իսթէմէմ, պաշգա պիր կիւն գօնուշըր պօշ պօղազլըգ էտէրիզ։»

«Ջանըն էտէրսին քի թրէյնէ եէթիշէճէքսինիզ։»

«Էվվէթ, թրէյնէ եէթիշէճէյիմ պիրազ թաթիլ իչիւն սէյյահաթ էտէճէյիմ, մէրագընըզ իգնա օլտու՞ մը սիւալճը էֆէնտի։»

«Էվվէթ, լաքին լութֆէն օրատան կիթմէյինիզ։»

«Աճապա, նի՞չիւն, սթասյօնա էն քէսէ եօլ պուրատան կիտէր։»

Փօլիս էլինի Էֆայըն գօլունա գօյտու, Էֆայ հինէ չագա էտիյօր զաննէտէրէք «Պօշ պօղազլըգը պըրագ, սանա հէր չէյին պիր վագթը վար տէտիմ, էլինի չէք» տէտի իսէտէ փօլիսին էլի տահա էյի գավրամագտա իտի, վէ «Պիր գատընըն խուսուսա սիզին հիսապըմընըզա տօգունտըղըմա թէէսսուֆ էյլէրիմ լաքին էլիմի չէքէմէմ վէ րէֆագաթընըզտան այրըլամամ, պանա էմր օլունտը քի սիզի մահքէմէյէ կէօթիւրէյիմ» տէտի։

Օլ էսնատէ Էֆայըն պէնզինի վէ հէյէթինի խայալ էթմէք միւմքինսիզ տիր, ատէթա մէզարտան չըգմըշ կիպի իտի։ Ղայր ի իխթիյարի պիր նիտա էտիպ, պիրազ չապալատը, լաքին սօզադ օրթասընտա օլտուղընը տիւշիւնիւպ թէսլիմ օլտու վէ «Պէնիմ չէհատէթ էտէճէք պիր չէյիմ եօգ, պիր չէյտէն խապէրիմ եօգ» տէտի։

«Օրասընը պիլմէմ, հաթթա սէնի նէ՞ իչիւն իսթէտիքլէրինի պիլէ պիլմէմ, պիզ վէրիլէն էմրէ իթաաթ էտէրիզ վէ էլիմտէն կէլտիյի գատար նէզաքէթլէ իֆայի չալըշըրըմ» տէտի փօլիս։

«Պիւթիւն սօզլարըմտան էլին իւզէրիմտէ օլարա՞գ մը կիտէճէյիզ» տէտի Էֆայ։

«Խայր, էկէր գաչմամայա վատ էտէրսէն էլիմի չէքէրիմ, հէմ պիլիրսին քի ֆալտէսիզ տիր, իւչ ատըմ աթմագտան սէնի թութարըմ» տէտի փօլիս։

Էֆայ «Փէք էյի իսթէտիյինիզ կիպի կիտէրիմ» տէյիպ պէօյլէճէ իքիսի եան եանա կէզմէյէ չըգմըշլար կիպի կիթմէքտէ իտիլէր, հաթթա փօլիս չանթասընը էլինտէն ալըպ կէօթիւրմէքտէ իտի։ Պունլար Գօրնէլիանըն էվինին էօնիւնտէն կէչէրքէն մէրգումէ փէնճէրէտէն պունլարը կէօրիւպ «Շու փօլիսին միւֆէթթիշի աճապա նէրէտէ տիր, կէօզլէրի կէօրսէ» տէյիւ մըրըլտանտը։ Էֆայ չէհատէթ օտասը տէնիլէն ուֆագ պիր օտայա հապս էտիլտի, օրատա օթուրուպ քէնտի քէնտինէ Միսիս Լէթիմըրա սէօյլէյէճէյի հիքեայէյի վէ մահքէմէ հուզուրընտա քէնտի այարընը մէյտանա գօմայարագ նա՛սըլ սէօյլէյէճէյինի տիւշիւնմէքլէ վագթ կէչիրտի։ Տիւշիւնտիւյիւ գաթլ մատտէսի հագգընտա տէյիլ իտի, զիրա օ պապատէ պէնիմ եա սէնին կիպի պիխապէր օլարագ Լէվիսըն սուչըլու տըր տէյիւ իգնա օլմուշ իտի, անճագ օլ վագթքի էօմրիւնիւն վագաալարը կիւնտիւզ գըյասընա չըգարըլաճագ չէյլէր տէյիլ իտի։

ՖԱՍԼ 16

ԻՍԹԻՆՑԹԱԳ

Օլ կիւնիւ ագալարըն քեաֆֆէսի տէ մէվճուտ իտի, Հաքիմ Հէր րիյասէթտէ օլուպ, Լօրտ Սէվըրնա տախի եօ-

դարըստա ազալար պէյնինտէ պիր խէր վէրիլմիշ իտի։ Մահքէմէ խընճախընճ տօլմուշ օլուպ ինսան օ՛ գալապալըղը կէօրսէ սօնրա նիճէ Թախլիյէ օլունտըղընա Թէաճճիւպ էյլէր իտի։ Լէվիսընին տօսթլարը տախի պիթթապի մէվճուտ իտիլէր, զիրա օնլար մէսէլէյէ ասլա ինանմայըպ Գարլայլ Թարաֆտարանընըն ույտուրտըղը պիր մասալ վէ իֆթիրա նազարը իլէ պագմագտա իտիլէր։ Պուրասը ուֆագ պիր մահքէմէ օլուպ ճիւնհա վէ գապահաթ սընըֆընտան պաղը տավալար Թէսվիյէ օլունուր իտի. Պէօյլէ տավալար Լինպօրօտա պագըլըր իտի։ Մր. Հէր ըխյաթէթ էտիյօր տէտիք, միւմաիլէյհ քիմսէյէ միւսաատէ էթմէտիյի կիպի էվլատընը տար աղաճընտան խէլաս էթմէք իչիւն օլսա Լէվիսըն ալէյհինէ վիճտանընա գարշը պիր էֆքեար պէյան էթմէյէճէյինի հէր քէս պիլիր իտի։

Մր. Պօլլ տավայը պասթ էտիպ ալըրշ օլտուղը մալիւմաթլարը պիրէր պիրէր պէյան վէ իզահ էյլէտի։ Մր. Րուպէն Լէվիսըն Թարաֆընտան միւտաֆաա էթմէքտէ օլուպ, պու մալիւմաթլարը նէ՞րէտէն ախզ էթմիշ իտիյինի սիւալ էյլէտի իսէտէ, չիմտիլիք պու խուսուստա պիր շէյ պէյան էտէմէյէճէյինի զիքր իլէ իմթինա էյլէտի։ Էպէնէզէր Ճէյմս շէհատէթ իչիւն չաղըրըլըպ, Մր. Հէրպէրթ շու վէճհիլէ իսթիճվապ էյլէտի։

«Մազնուն Ֆրանսիս Լէվիսըն հագգընտա նէ՞ պիլիրսին։»

«Չօգ պիր շէյ պիլմէմ, վագթըյլէ անը Գափթան Թօրն տէյիւ պիլիր իտիմ։ Օնուն հագգընտա էֆայտան պաշգասը պիլմէզ իտի։»

«Օնու նէ՞րտէ կէօրիւր իտին, նի՞ճէ Թանըրսըն։»

«Ապպէյ օրմանընտա վէ Հօլլիճօնըն խանէսինտէ։»

«Բէնտի իլէ հի՞չ գօնուշտը՞ն մը։»

«Էվվէթ, պիր գաչ տէֆա անա Թօրն տէյիւ խիթապ էթտիմ վէ ճէվապ վէրտի։ Շիւպհէմ եօգ քի, Օթվէյ Պէթհէլ վէ Լօգսլի տախի անը Թանըրլար, վէ Թօրն տէյիւ Թանըրլար, չօգ տէֆա կէօրիւրլէր իտի։»

«Պաշգա Թանըյան վա՞ր մը։»

«Ջավալլը Մր. Հօլլիճօն տախի Թանըր իտի, հաթթա պիր կիւն պէնիմ եանըմտա գըզընա, օլ ուղուրսըզ շիք հէրիֆին, Թօրնըն պուրա կէլտիյինէ րազի տէյիլիմ տէտի։ Էֆայ իսէ, հէր քէս կիպի Թօրն տախի կէլմէյէ հիւրր տիր վէ քէնտի քէնտիմէ մուգայյէտ օլամազ իմիշիմ կիպի նի՞չիւն էնտիշէ էտիյօրսըն տէյիւ ճէվապ վէրտի։»

«Օրասը լազըմ տէյիլ, պաշգա Թանըյան վա՞ր մը իտի։»

«Պէլքի Էֆայըն հէմշիրէսի Ճօյստա Թանըր իտի. լաքին է՛ն էյի Թանըյան Րիչարտ Հէր իտի։»

Հաքիմ Հէր գաշլարընը չաթտը։

«Լէվիսըն օրայա նի՞չիւն կէլիր իտի։»

«Էֆայ իչիւն կէլիր իտի։»

«Էֆայ իլէ Թէէհհիւլ էթմէք մագսատիյլէ տէյի՞լ մի։»

«Ջանըմ էթմէմ» տէտի Էպէնէզէր տուտագլարընը գըվըրարագ «Ջանըն էթմէմ քի էօյլէ պիր մագսատի օլսուն, Սուէնսօնտան պիր կիւզէլ աթ իւզէրինտէ գարանլըգտա կէլիր կիտէր իտի. կէօրիւնմէք վէ Թանըլմագ իսթէմէզ իտի։»

«Հօլլիճօնըն գաթլ օլունտըղը կէճէ քէնտինի կէօրտի՞ւն միւ։»

«Խա՛յր կէօրմէտիմ, չիւնքի օրատա տէյիլ իտիմ։»

«Մազնունէն միւճրիմիյէթինէ տաիր հիչ պիր շիւպհէ օլ վագթտան պէրու ֆիքրինէ վարիտ օլտո՞ւ մը։»

«Խայր, Րիչարտ մահքիւմ օլտու վէ սուչսըզ օլապիլիր տէյիւ ֆիքրիմտէն պիլէ կէչիրմէտիմ։»

Մր. Րուպէն էօթէտէն «Պունա գաչ սէնէ օլտու» տէտի։

«Փէք Թէմամը Թէմամընա տէյէմէմ, ամմա 12 սէնէ գատար օլտու» տէտի տիւշիւնէրէք։

«Իմտի նէ՞ տէմէք իսթէյօրսըն, պու գատար սէնէ սօնրա Սըրլէվիսընըն օ ատէմ օլտըղընա եէմին էտէճէ՞քմիսինիզ» տէտի Րուպէն։

«Էլպէթթէ քէնտի քէնտիմի նա՞սըլ պիլիր իսէմ, Լէվիսընըն օ ատէմ օլտուղընը պիլիրիմ, նի՞չիւն եէմին էթմէյէյիմ։»

«Պու գատար սէնէ ասլա կէօրմէմիշ օլարագ եինէ Թանըյօրսընըզ հը՞, պու փէք սաչմա շէյ։»

«Դու գատար սէնէ տիր անը կէօրմէտիմ տէյիւ քի՞մ տէտի:»

Ազալարտան պիրի «Դու վագթ զարֆընտա անը հիչ կէօրտիւնի՞ւզ միւ» տէյիւ սիւալ էթտի:

«Էվվէթ, պիր տէֆա:»

«Նա՞սըլ կէօրտիւնիւզ, նէ՞րէտէ:»

«Դու վագատտան իքի սէնէ սօնրա պիթթէսատիւֆ Լօնտրատա կէօրտիւմ, լաքին գօնուշմատըմ:»

«Քի՞մ զանն էթտին, Թօ՞րն մը Լիվի՞սըն մը:»

«Էլպէթտէ Թօրն զանն էթտիմ, Լէվիսըն օլտուղընը պու տէֆա կէլտիյինտէ էօյրէնտիմ:»

«Լօնտրատա կէօրտիւյիւն, պուրտա կէօրտիւյիւն Թօրն իլէ այնի շախս օլտուղընա վէ հէփ սէօյլէտիւքլէրինէ ֆիւքրինտէ սալա շիւպհէ վա՞ր մը:»

«Ասլա շիւպհէմ եօգ տըր, եէմին էյլէմիշիմ» տէտի Ճպէնէզէր վագար-իլէ:

Աֆրօտիթ Հօլիճօն իչէրի կէթիրիլտի: Մր. Պօլ Էվվէլքի շահիտին տըշարը չըգարըլմասընը թալէպ էյլէտի: Ազատան պիրի «Իսմին նէ՞ տիր» տէյիւ իսթիճվապա պաշլատը: «Էֆայ» ճէվապ վէրտիյինտէ «Թէմամ իսմինի սէօյլէ» տէտի:

«Աֆրօտիթ Հօլիճօն տըր, սիզ քեաֆֆէնիզ տէ իսմիմի պիլիրսինիզ, պէօյլէ ֆատէսիզ սիւալլարտան նէ՞ չըգար:»

Րէյիս իւք տէֆա օլարագ աղզընը աչըպ «Շահիտի թահ-լիֆ էտինիզ» տէտի: Էֆայ «Եէմին էթմէյէճէյիմ» տէտի:

Հէրպէրթ, իմթինա էյլէտիյի հալտէ մահպուս էտիլէ-ճէյինի խապէր վէրտիյինտէ Էֆայ պէնզինի աթտը վէ Սըր Ճօն միւտախէլէ էտիպ, «Փէտէրիյին գաթլինտէ պիր մէտ-խէլին վա՞ր մը հանըմ» տէտի լէթաֆէթլէ:

«Պէ՞ն մի, աճապ, պէօյլէ ղայր ի թապիի սուալլար էթմէյէ նիճէ ճիւրէթ էտիյօրսունուզ, փէտէրիմ էն էյի փէտէր իտի, անը խէյլի էթմէք իչիւն հայաթըմը վէրիր իտիմ» տէտի Էֆայ Թահրիք օլունմըշ պիր հալտէ:

«Էօյլէ իսէ նի՞չիւն անըն գաթիլինին տալէթէ թէսլիմ օլունմասը իչիւն չէհատէթտէն իմթինա էտիյօրսըն:»

«Օնուն իչիւն իմթինա էթմէյօրըմ, փէտէրիմին գաթի-լինին տըլտըղընը կէօրմէք, սէյր էթմէք իսթէրիմ, լաքին քիմպիլիր նէ՛ սիզէ նէ՛ պաշգասընա ալագասը օլմայան տա-հա նէ՛ սիւալլէր սորաճագսընըզ:»

«Պիզ անճագ գաթլ մատտէսինէ ալագասը օլան սիւալ-լարը սորարըզ, պաշգասը պիզէ լազըմ տէյիլ տիր:»

Էֆայ պիր տագիգէ տիւշիւնիւպ իսթէր իսթէմէզ րազը օլտու, չիւնքի՝ եիւզ խալանը պիր փարայա սէօյլէյէն Էֆայ եէմինտէն գօրգար իտի վէ թահլիֆ օլունտու, Մր. Հէր-պէրթ իսթինթագա տէվամ էտիպ «Օլ կիւնլէրտէ չօգճա կէօ-րիւշմէքտէ օլտըղըն Գափթան Թօրն իլէ նիճէ մուարէֆէ փէյտա էյլէտին» տէտի:

«Իշթէ՛ պույուրըն, տէրհալ կէրէքսիզ սիւալլարա պաշ-լատընըզ, օնուն խապէրի եօգ տըր, օ էօլտիւրմէտի:»

«Գափթան Թօրնը նէ՞րէտէ թանըտընըզ. ճէվապ վէրինիզ:»

«Սուէնսօնտա կէօրտիւմ. պիր կիւն օրայա կէզմէյէ կիթմիշ իտիմ, չէքէրճի տիւքեանընտա րասթ կէլտիմ:»

Ավօգաթ Պօլ իսթիճվապա պաշլայարագ «Վէ տիլպէր-սիմանըզլա կէօնիւլիւնիւ գափտընըզ տէյի՞լ մի» տէտի:

«Էվվէթ» տէտի Էֆայ պիրազ գապարարագ:

«Վէ թապիի էվլինիզին նէրտէ օլտըղընը էօյրէնիպ հէր ագշամ սիզի կէօրմէյէ կէլիր իտի տէյի՞լ մի:»

«Էվվէթ, պունըն քիմէ՞ նէ՞ զիյանը վար:»

«Պիլաքիս փէք տէ ալա պիր շէյ տիր, քեաշքի պէնտէ էօյլէ պիր պախթա նաիլ օլա իտիմ» տէտի Պօլ կիւլէրէք: Օլ վագթ իսմինին Լէվիսըն օլտըղընը պիլի՞յօր մը իտինիզ:»

«Խայր, իսմիմ Գափթան Թօրն տէտի պէն տէ ինանտըմ:»

«Նէ՞րէտէ սաքին օլտըղընը պիլի՞յօր մը իտինիզ:»

«Խայր, մուվագգաթէն Սուէնսօնտա տուրույօր զանն էթտիմ:»

«Անը իւք թանըտըղընըզտան նէ՞ գատար սօնրա սըզլ իսմինին Լէվիսըն օլտուղընը անլատընըզ:»

«Պիր գաչ այ սօնրա անլատըմ:»

«Փէտէրինիզին գաթլընտան էվվէլ տէյի՞լ մի:»

«Էվվէթ։»

«Օլ կիճէ օրմանտա պաշգա քիմլէ՞ր վար իտի։»

«Օթվէյ Պէթհէլ վէ Լօգուլի տախի օրտա իտիլէր, սօնրա գալապալըգ կէլտի։»

«Պէթհէլ վէ Լօգուլի տախի հիւսն ի ճէմալինիզին շէհիտլէրի՞ մի իտիլէր։»

«Խա՛յր, խա՛յր» տէտի Էֆայ հիտտէթլէ պաշըլը սալլայարագ «Էօյլէ իքի սէրսէրիյէ քի՞մ պագար, հատյէրի վար իսէ քէնտիլէրինի սընայա իտիլէր։»

«Օլ ագշամ գուլիպէտէ հա՞նկիսի եանընտա իտի Թօ՞րն մը, Րիչարտ մը։»

Էֆայ ճէվապ վէրմէտի, պու սուալլէրին սօնու նէ՞րէ վարաճագ տէյիւ տիւշիւնիւյօր իտի։

Րէյիս Հէր, իլք տէֆա օլարագ «Եէմին էյլէտինիզ շահիտ ճէվապ վէրինիզ, եանընտաքի Րիչարտ Հէր իտի իսէ ճէվապ վէրինիզ, պուրատա հիչ պիր շէյ իխֆա օլունմամալը» տէյիւ կիւրլէտի։

Էֆայ գօրգուպ «Թօրն իտի» տէյիւ ճէվապ վէրտի։

«Րիչարտ Հէր նէ՞րէտէ իտի։»

«Պիլմէմ, եանըմա կէլտի, լաքին գապուլ էթմէյիպ կէրի յօլլատըմ, պէլքի օրմանտա իտի։»

«Եանընտա պիր Թիւֆէնք պրագտըմը։»

«Էվվէթ փէտէրիմէ վատ էյլէմիշ իտիյի Թիւֆէնք իտի, գափու արասընտա պրագտըմ, տօլու տըր տէյօր իտի։»

«Պունտան նէ՛ գատար սօնրա փէտէրին կէլիպ սիզի կէօրտիւ։»

«Պէն փէտէրիմի կէօրմէտիմ, իլք կէօրտիւյիւմ էօլմիւշ ճէսէտի իտի։»

«Պիւթիւն վագթ գուլպէ իչինտէ իտինիզ։»

«Խայր պաղչէյէ կէզմէյէ չըգմըշ իտիք, գափտան Թօրն օրատա կէօրիւշիւպ այրըլտը պէն պաղչէտէ գալտըմ։»

«Սիլահըն փաթլատըղընը իշիթտինիզ մի։»

«Էվվէթ պիր աղաճ քէօքիւ իւզէրինտէ օթուրըրքէն իշիթտիմ լաքին գուլիպէտէն օլտուղը խաթըրըմտան կէչմէտի։»

«Գափտան Թօրն սիզտէն այրըլտըգտան սօնրա գուլիպէյէ նի՞չիւն կէթտի, օրատա նէ՛ ունութմըշ իտի։»

Մր. Պօլ վագայը նիճէ մութէլլա էտիպ քէնտինճէ չօգ տագիգ նէթիճէլէրէ վասըլ օլմուշ իտի, վէ պու սուալը սօրարագ քէշֆիյաթընը իսպաթ էթմէք իսթէյօր իտի։ Էֆայ Մր. Պօլըն էլլէրինտէ իտի, իմտի նէթիճէսինի տիւշիւնմէյէրէք «Շափգասընը իչէրիտէ պրագմըշ իտի օնա ալմագա կիթտի» տէտի։

«Պիթթապի Րիչարտըն ճանի օլտուղունա սիզի իգնա իչիւն լազըմ օլան սէօյլէտի տէյիլ մի։»

«Սէօյլէմէյէ հաճէթ եօգ իտի, պէնտէ պիլիյօր իտիմ, հէր քէս տէ։»

«Էլպէթ օնա շիւպհէ եօգ, լաքին Գափթան Թօրն կէօրմիւշ իտի տէյի՞լ մի, սիզէ էօյլէ սէօյլէ՞մէտի մի։»

«Շափգասընը ալըպ կիտէր իքէն իքի քիմսէնին մունազաա էթտիքլէրինի իշիթմիշ, պիրինի Թանըմըշ փէտէրիմին սէսի իմիշ, պունըն ագապինտէ սիլահ փաթլամըշ, նէ՛ օլտուղունը Թախմին էտէմէմիշ։»

«Պունը սիզէ քէնտիսի՞ մի նագլ էթտի, նէ՞ զէման։»

«Օլ կիճէ չօգ կէճ վագթ։»

«Նա՞սըլ կէօրիւշտիւնիւզ։»

Էֆայ սուքիւթ էտիպ Թէրէտտիւտ էթմէսի իւզէրինէ, խօգարըտան Հաքիմին գապա սէսի «Ճէվապ վէրինիզ» պաղըրտը։

«Պիր չօճուգ կէլիպ օրմանտա պիր էճնէպի էֆէնտի սէնի իսթէյօր, պանա ալթըն փէննի վէրիպ յօլլատը տէտի կիթտիմ պագտըմ քի, Գափթան Թօրն իմիշ։ Նէ՞ տիր պու վուգուաթ տէյիւ սօրտու, Րիչարտ փէտէրիմի վուրմուշ տըր տէտիմ։ Հա՛ շիմտի խաթըրըմա կէլտի, օլ պիր սէս Րիչարտըն իտի» տէտի։

«Սիզի չաղըրան չօճուգ քի՞մ իտի։»

«Հուայթմէնին քիւչիւք օղլու իտի։»

«Տէմէք Թօրն սէնի պէօյլէ ինանտըրտը։»

«Հագիգաթ տա պէօյլէ իտի, փէտէրիմի Րիչարտտան

մասա քի՞մ եօլուրէճէք իտի, պունը Թօրնըն պօյնընա եիւքլէթմէյէ չալըշմանըզ այըպ տըր։»

«Շու մահպուսա պագընըզ պու Թօրն՝ տէյիւ օլ վագթ պի՛լտիյինիզ քիմսէ՞ միտիր։»

«Էվվէթ, լաքին պունըն իլէ գաթիլ օլամազ հա։»

«Խա՛յր, խայր» տէտի Մր. Պօլ սօղուգ գան իլէ։

«Սէօյլէյինիզ Գափթան Թօրն իլէ Լօնտրատա նէ՞ գատար գալտընըզ, հանի շու միւսաֆիր կիթտիյինիզտէ» պու տախի Մր. Պօլըն քէշֆ էթտիյի թէֆէրրուաթտան իտի, չիւնքի հէր քէս Էֆայ Րիչարտըն եանընտա իտի տէյիւ իգնա օլմուշ իտիլէր։

«Քի՞մ տէյօր քի պէն օնուն իլէ իտիմ, քի՞մ տէյօր քի պէն օրայա կիթտիմ» տէտի Էֆայ եանագլարը աթէշ քէսիլէրէք։

«Պէն սէօյլէյօրըմ, պէն պիլիյօրըմ, օլմուշ կէչմիշ շէյլէր, շիմտի ինքեար էթմէքտէ մանա եօգ, պիզ ճիւմլէմիզ տէ տօսթլարըմըզըն եանընա վիզիթայա կիտէրիզ» տէտի ավօգաթ Պօլ։

«Պէն պէօյլէ շէյ եօմրիւմտէ կէօրմէտիմ, տահա նէլէր սէօյլէյէճէքսինիզ, տահա նէ՞րէյէ կիթտիմ տէյէճէքսինիզ։»

Հաքիմ Հէր թէքրար կիւրլէյէրէք վէ սէսի թիթրէյէրէք «Գա՛տըն, եէմին էթտին, ճէվապ վէր, Լէվի՞սըն իլէ մի իտին, Րիչա՞րտ իլէ մի, սէօյլէ՛» տէտի։

«Րիչարտ Հէ՞ր իլէ մի» տէյիւ պաղըրտը Էֆայ հիտտէթ իլէ, պու գալըմ եալանը թէքրար նա՞սըլ սէօյլէյէպիլիյօրսըն, եէմին էտէրիմ քի օլ կէճէտէն պէրու Րիչարտը պիր տահա կէօրմէտիմ, օնուն եանընա կիտէճէյիմէ ճէլլատըն եանընա կիտէր իտիմ։»

Էֆայըն սէօզլէրինտէ ճիտտիյէթ մէվճուտ իտի, Հաքիմ Հէրր պագա գալըպ գօլլարը աշաղը տուշտու քէնտի քէնտինի հիւքմ էթմէյէ պաշլամըշ իտի, զիրա հէր քէս, խուսուսա քէնտիսի Րիչարտը պու պապտէ պի ղայրի հագգըն հիւքմ էթմիշլէր իտի, աճապա գաթլ մատտէսինտէ տախի պէօյլէ պիր խաթա օլմատըմը տէյիւ տուշիւնտիւ, Մր. Պօլլ

թէքրարէն թալթիֆի էլէ ալարագ «Հիտտէթլէնէճէք պիր շէյ եօգ, կիւզէլ կիւզէլ գօնուշալըմ, պիլա շիւպհէ Րիչարտ իլէ տէյիլ իտինիզ, Ուէսթլին էհալիսի տախմա ֆէնա վէ թէվաթուրճը տըրլար, սիզ անճագ գափթան Թօրնա պիր վիզիթա իչիւն կիթմիշ իտինիզ, հէր հանկի պիր գատընըն եափաճաղը պիր շէյ տիր, տէյի՞լ մի» տէտի։

Էֆայ եինէ ճէվապ վէրմէյիպ պաշընը էյտի։

«Ճէվապ վէրինիզ Թօ՞րն իլէ մի իտինիզ» տէյիւ պաղըրտը Րէիս գապա սէտասը իլէ։

«Էվվէթ» տէտի Էֆայ կիւճ պէլա իշիտիլիր պիր սէս իլէ, Մր. Պօլ խաֆիֆճէ պիր եօքսուրուպ «Իքի իւչ սէնէ պէրապէր իտինիզ տէյիլ մի» տէտի։

«Իքի իւչ սէնէ տէյիլ, իքիտէն պիրազ զիյատէ պէլքի, պունտա նէ՛ զիյան վար, պէն Լօնտրատա տաքին օլմագ իսթէտիմ իտէ, օ տա պաղը սապահլարը գատըմ տօսթ հալինտէ վիզիթա էտիյօր իտէ՛ սէօյլէյինիզ նէ զիյանը վար» տէտի Էֆայ։

«Էյպէթտէ քի՛մ սիզէ զիյանը վար տէյօր, պիզ օնուն իչիւն գօնուշմայօրուզ, լաքին պէօյլէ տօսթանէ կէօրիւշտիւյիւնիզ զէման Լէվիսըն օլտուղընը պիլիյօր իտինիզ տէյիլ մի։»

«Էվվէթ օլ զէման Գափթան Լէվիսըն օլտուղընը պիլիյօր իտիմ։»

«Նի՞չիւն իսմինի տէյիշտիրմիշ, սիզէ հիչ սէօյլէտի՞մի։

«Պիր տէֆա սէօյլէտի, հիչ պիր մագսէտի եօգ իմիշ, իւք կէօրիւշտիւյիւմիւզ կիւն նա՞սըլ իսէ խաթըրընա եօյլէ կէլմիշ, սօնրատա տէյիշտիրմէք տուշիւնմէմիշ։»

«Փէք ալա շիմտիլիք պու գատարը քեաֆի տիր» տէտի Պօլլ։

Էֆայ տըշարը չըգարըլըպ ավօգաթըն թալէպի իւզէրինէ Էպէնէզէր Ճէյմսի թէքրար իչէրի կէթիրտիլէր, վէ Մր. Պօլլ թէքրար իսթինծվապա պաշլայըպ «Պիրազ էվվէլ վագաատան 18 այ սօնրա Լօնտրատա Թօրնա թէսատիւֆ էթտիյինիզի սէօյլէմիշ իտինիզ, պու Էֆայըն օրտա պու-

լունտըղը զէման օլմալը, օնա տախի թէստամէնթ էթտինի՞զ-մի» տէտի,

Էպէնէզէր թէաճճիւպլիտէն պագա գալտը, նիճէ իգրար էթտիյինտէն պիլմայէր իտի, նէ՛ տէյէճէյինի շաշըրըպ «Էֆա՞յը մը» տէյիւ մըրըլտանտը:

«Էվվէթ Էֆայը, էֆէնտիլէր պիլիյորլար քի Էֆայ պուրատան կիթտիյինտէ Թօրնըն խանընա կիթտի. Հէր նէ գատար պու շէրէֆ Ռիչարտա աթֆ օլունտու իսէ տէ, էօյլէ տէյիլ իմիշ, իմտի սիւալ էտիյորըմ, մէրգումէյի կէօրտիւնիւզ միւ.»

«Էվվէթ կէօրտիւմ, հագիգաթը հալտէ իւչ թէսատիւֆ էթտիյիմ Էֆայ իտի.»

«Նասըլ օլտու նագլ էյլէ.»

«Փէտինկթօն ճատտէսինտէն կէչէր իքէն Էֆայա թէսատիւֆ էթտիմ, էվի օրատա իմիշ, պէնի չայ իչմէյէ տավէթ էյլէտի վէ Ուէսթլինտէն պիր չօգ սիւալլար սորտու, պէն տախի քէնտի իլէ պէրապէր չըգմըշ օլտուղըմտան չօգ մալիւմաթ վէրէմէտիմ, անտէն սաաթ 8 տէ պաշգա պիր տօսթ կէլէճէյինի սէօյլէյիպ պէնի խօշ գօտու, գափուտան չըգարը չըգըպ պիր գաչ ատըմ ալըր ալմազ, գափու էօնիւնտէ պիր արապա տուրուպ իչինտէն Թօրն չըգտը, վէ ճէպինտէն չըգարթտըղը անախթար իլէ գափույը աչըպ իչէրի կիրտի.»

«Պունը պիլիյոր իտին իսէ նի՞չիւն Ուէսթլինէ կէլտիյին զէ՞ման սէօյլէյիպ Ռիչարտը օլ թէվաթթուր վէ րէզալէթտէն պէրաէթ էթտիրմէտին.»

«Լօնտրատա օլտուղըմը քիմսէյէ սէօյլէմէմէքլիյի Էֆայա վատ էյլէմիշ իտիմ, Ռիչարտա կէլինճէ իւզէրինտէ գաթիլլիք լէքէսի օլտուգճա պու գատարճըգ ֆազլա պիր լէքէնին էհէմմիյէթի եօգ տէյիւ տիւշիւնտիւմ»:

Իւչիւնճիւ շահիտ՝ սապըգ Սըր Փիթըր Լէվիսընին սէյիսի իտի. Միւմայիլէհ Հօլիճօնըն գաթլ օլունտուղու սէնէ Լէվիսընին էֆէնտիսի խանէսինտէ պիր գաչ այ միսաֆիր օլտուղունը, ագշամ իւզէրի աթա պինիպ պիր եէրէ կիտէր վէ կէճ վագթ աթ թէրլէմիշ օլարագ կէլիր իտիյինի, պիր գաչ

տէֆա Գափթան Թօրն ատրէսիյլէ եէրտէ մէքթուպ պուլըպ քէնտիսինէ վէրմիշ իտիյինի վէ Հօլիճօնըն գաթլը իւզէրինէ պըրագըպ Լօնտրայա կիթմիշ իտիյինի նագլ էյլէտի, Մր. Պուպէն, «Աման գուվվէ ի հաֆըզէ» տէտի իսթիհզա իլէ: Շահիտ քէնտիսի նամուսլը պիր քիմսէ օլուպ պազը խուսուսի հալ ու քէյֆիյէթլէր տըգգաթընը ճէլպ էթմիշ օլտուղը սէպէպտէն ֆիքրինտէ գալմըշ իտիյինի, օլ կիւնիւ էֆէնտիսի՝ Լէվիսընա պիրագ տահա գալմասը իչիւն իսրար էթտիյինի, Լէվիսըն եինէ աճէլէ պիր իշի չըգմըշ օլտուղունտան կիթմէյէ մէճպուրիյէթինի պէյան էթտիյինի, պունլար գօնուշըր իքէն պիր արապաճը կէլիպ Հօլիճօնըն Ռիչարտ թարաֆընտան գաթլ օլունմուշ իտիյինի խապէր վէրմէսի իւզէրինէ, Լէվիսըն թէլաշլը պիր հալտէ ամուճասընտան պէշ օն լիրա իսթէտիյինի, Սըր Փիթըր ղազապլանըպ տահա պիր կիւն էվվէլ վէրմիշ իտիյի 50 լիրայը նէ եափտըղընը սորտուղունտա, արգատաշլարընտան պիր զապիթէ պօրճը օլուպ, օնա եօլլամըշ իտիյինի սէօյլէմէսինի, ամուճասընըն ինանմատըղընը էլ հասըլ օլ սապահ Լէվիսընըն պիւթիւն անվալը թէլաշլը վէ ղայր ի թապիի իտիյինի զիքր էյլէտի:

Սօն շահիտ Մր. Տիլ իտի: Մր. Տիլ տախի կէթիրիլիպ թահլիֆ էտիլտի, վէ շու վէճհլէ շէհատէթէ պաշլատը, «Կէչէն սալը ագշամը, Մր. Պօշամպա վիլլիթայա կիթմիշ օլուպ էվէ ավտէթ էտէր իքէն Մր. Հէրին էվինէ եագըն թարլատա իքի քիշինին գօնուշտուղունը իշիթտիմ, վէ պիր աղաճ արգասընա կիզլէնիպ տինլէտիմ քի, Սըր Ֆրանսիս իլէ Օթվէյ Պէթհէմին սէտասը իտիլէր, Պէթհէմ Սըր Ֆրանսիսին քէնտինի թանըմազ իմթէմէտիյինի սէօյլէյօր իտի: Լէվիսըն իսէ նիչիւն թանըյամատըղընը վէ նէ էհէմմիյէթի օլտուղունը սէօյլէյօր իտի, պունըն իւզէրինէ Պէթհէմ՝ Հօլիճօնըն գաթլը կէճէսի պէնի թանըմազ իմթէ յօր իտին տէյի՞լ մի, տէրխաթըր էթ քի սէնի ատըրա պիլիրիմ, ազըլմատան պիր սէօզ գաչըրսամ, Ռիչարտըն եէրինէ սէն գաթիլ օլուր իտին տէտի: Լէվիսըն իսէ պուտալա հէրիֆ սէն քէնտի պաշընը

իլլին իչինէ՞ գօմագտան պէնի ատըրամագ իտին, հագգը սիւքիւթինիւ ալմատըն մը, տահա մը խաթէրլին՞ տէտի: Պունըն իւզէրինէ Պէթհէլ Լանէթ օլա իտի օլ 50 լիրայա, քէշքէ փարմագլարըմ գըրըլա տա օլ մէլուն փարայա տօգունմայա իտիմ, օլ վագթտան պէրու պին տէֆա փիշիման օլտում, նա՞սըլ մէլուն պիր սաաթ իտի, Միսիս Հէրին իւզինէ պագամատըմ, էվլատընը խէլաս էտէճէք սըրրա մալիք օլտուղըմը պիլիյօր իտիմ տէտի: Լէվիսըն իսէ Քէնտինի օնուն եէրինէ գօյաճագ սըրրը, տէյի՞լ մի, սէն պիլիրսին քի պէն տար ազաճընա չըգար իսէմ, սէն տէ պէրապէր օլաճագըն տէյօր իտի, վէ պիր չօգ տահա գօնուշտըլար, Լաքին մէալը պու իտի» տէյի Մր. Տիլլ տախի սէօզինէ խիթամ վէրտի: Լէվիսընըն վէքիլի իթիրազ էտիպ պէօյլէ մէմնուաթ իլէ օլան չէհատէթին մագպուլ օլմատըղընը պէյան էթտի իսէտէ, մահքէմէ հէյալէ ի սէմի իթիպար էթմէտի: Ֆրանսիս Լէվիսըն իլքինտէն պէրու օթուրմըշ օլուպ, շահիտլէրի դուրուր վէ ֆիթուրսըզլըգ իլէ տինլէմէքտէ իտի: Հաթթա արա սըրա իսթիհզաքեարի պիր թէպէսսիւմ տախի էյլէմէքտէ իտի, կէօյա նէ՛ սէօյլէրսէնիզ սէօյլէյին, լաքին ասըլ ճինայէթի իսպաթ էտէճէք պիր չէյ պուլամազսընըզ տէմէքտէ իտի, լաքին Մր. Տիլլին չէհատէթինէ կէլինտիքտէ իշ պաշգալաշըպ քէնտինի պիր տէհշէթ իհաթէ էյլէտի: Մր. Ռուպէն Լէվիսընըն քէֆալէթ իլէ թախլիյէսինի թալէպ էյլէտի, ազալար պիր պիրինին եիւզիւնէ պագըպ պէօյլէ պիր իթհամա գարշը ատլիյէ նազըրը պիլէ կէլսէ քէֆալէթ գապուլ էթմէյէճէքլէրինի պէյան էյլէտիլէր: Պէօյլէճէ Լէվիսըն վէ Պէթհէլ Հօլլիճօնըն գաթիլլէրի հալինտէ իթհամ օլունուպ էվրագլարըյլա պէրապէր Լինպօրօյա եօլլանըլմագ իւզրէ տըշարը չըգարըլտըլար: Իզտիհամ օլ տէրէճէ չօղալտը վէ էհալի Լէվիսըն ալէյհինէ օլ տէրէճէ թահրիք օլունմըշ պիր հալտէ իտի քի, անը մուհաֆազա էթմէյէ կիւճլիւք չէքտիլէր, մահպուսլար սօգագլարտան կէչէր իքէն էհալի պաղըրըշմագտա, ըսլըգլամագտա վէ հիւճում էթմէքտէ իտի, Լէվիսըն իսէ թիր թիր տիթրէյէրէք սարարմըշ եիւզլէրինի իսֆա էթմէյէ չալըշըյօր իտի:

ՖԱՍԼ 17

ԽԱՆԿԸՆ

Լիւսի օլ կիւնիւ պիր գապահաթ էթմիշ օլուպ, Պարպարա թարաֆընտան պիր օտայա հապս էտիլմիշ իտի: Օլ ագշամ Իսթլինտէ տավէթլիլէր պուլընաճագ օլուպ, Պարպարա դայէթ եագըշըգլը կիյինմիշ, պաշընա վէ կէօքսիւնէ գըրմըզը մէնէքշէ չիչէքլէր թագմըշ օլարագ դայէթ տիլպէր կէօրիւնիւյօր իտի: Մատամ Վին գափույը վուրըպ իչէրի կէլտի, Լիւսի իչին ռճա էթմէյէ կէլմիշ իտի, վէ պիր չօգ իլթիմաս իլէ «Ռէճա էտէրիմ աֆվ էտինիզ, միւսաֆիրլէր կէլմէզտէն կիյինսին» տէտի:

Պարպարա իսէ «Մատամ, օլ չօճուղա չօգ եիւզ վէրիյօրսընըզ, հիչ թէքտիր էթմէյօրսընըզ, գապահաթընըն ճէզասընը չէքմէլի տիր» տէյիւ իսրար էթտի իսէտէ, էնճամ Իզապէլին ռիճալարընա տայանամայարագ «Փէք էյի, Լիւսիյէ աֆվ էտէրիմ ամմա սիզ տէ պունը եափըշտըրընըզ» տէյու պիր գըրըլմըշ ալթուն պրոշ ուզաթտը, Մատամ Վին էլինէ ալըր ալմազ պիւթիւն վիճուտի տիթրէտի, զիրա Մր. Գարլայլըն քէնտինէ վէրտիյի պրոշ իտի: Պու էսնատէ Մր. Գարլայլ վէ միւսաֆիրլէր սալօնա կիրտիլէր, Լօրտ Մաունթ Սէվըրնըն սէտասը էվի տօլտուրըյօր իտի: Գարլայլ քէնտի օտասընա չըգտըղընը Պարպարա իշիտիպ օրայա գօշտու վէ պիր գաչ տագիգէ սօնրա կէօզլէրի եաշարմըշ օլմուշ օլարագ ավտէթ էթտի: Մատամ Վինին փարգընա վարտըղընը կէօրէրէք «Պիրատէրիմ Ռիչարտըն պէրաէթ էտէճէյի աշիքեար կէօրիւլիւյօր, Լէվիսընըն ճանի օլտուղընա չիւպհէ գալմամըշ տըր, լաքին Պէթհէլին նէ՛ տէրէճէ մէտխալի օլտուղը հալա անլաշըլմամըշ: Ա՜հ օլ տէհշէթլի ատէմին կիւնահլարը նա՞սըլ մէյտանա չըգըյօր, նէ՛ աճապ Մատամ, պիւթիւն էհալի իլէ պիզ տէ ինանտըգ քի օլ էտէպսիզ Էֆֆի Ռիչարտ իլէ գաչտը, հալպու քի պիւթիւն վագթ Լէվիսըն

իլէ պէրապէր իմիշ, Մր. Պօլ պու կիւն իգրար էթմիրմիշ, ֆէնալըգ ֆէնալըգ արգասընտան զուհուր էտիյօր. Մր. Գարլայլըն պունլարը սալա իշիթմէսինի իսթէմէզ իտիմ, լաքին նէ՛ չարէ, աճապա քէնտիսի վէ Լօրտ Սէվըրն նէ՞ հիսս էտիյօրլար գարըսը իչին, պիլմի՞յօր մըսըն Մր. Գարլայլ կիպի նամուսլը վէ ալիճէնապ ինսան չօգ ազ պուլունըր, վէ գարըսընըն օլ մուամէլէսի սալա միննատէպէթ ալաճագ եէրի եօգ տըր» տէտի։

Գափու էօնիւնտէ արապա սէտալարը իշիտիլիպ տավէթլիլէր փէյտէրփէյ կէլմէքտէ իտիլէր։ Տավէթլիլէրին Միսիս Հէր վէ Մր. Հէրտէն մատա քիւֆֆէսի կէլմիշ իտիլէր, միւմաիլէյհ րահաթըզ օլուպ իթիզար էթմէք իւզրէ պիր թէզքէրէ եօլլամըշ իտի։ Էլպէթտէ րահաթսըզ իտի, Լէյտի Իզապէլ կիպի օ տախի նէտամէթ իւքէնճէսի իլէ միւպթէլա իտի։ Էֆքայա եւրէյինի վէրմէք զաիֆլիյէտէն պաշգա հիչ պիր գապահաթը օլմայան պիրինճիք էվլատընա պու գատար զուլմանէ մուամէլէ էթմիշ իտի, պունը ունուտամազ իտի։ Օղլունա տօղրու օլան մուհապպէթինի պաստըրմազա վէ տահա ֆէնասը անը նէֆրէթէ թահվիլ էյլէմէյէ չալըշմըշ իտի, չիւնքի օլ հիսսիյաթլար 100 գաթ գուվվէթ իլէ ավտէթ էյլէմէքտէ, վէ տէրունի քէնտինի մուազզէպ էթմէքտէ օլտուղը հալտէ, սանտալիյէ իւզէրինտէ օթուրմուշ ալնընտան ագան սօղուգ թէրլէրի սիլէրէք «Ա՛հ, աննա նէ՛ տէհշէթլի հալ, էլիմէ կէչսէ իտի էլիմ իլէ էօլիւմէ թէսլիմ էտէր իտիմ։ Խայալ էյլէ, մութլագա եափար իտիմ. պուրատա պիր կէօրիւնսէ պիտաւ էվլատըմը գաթլ էթտիրիր իտիմ» տէտի։

«Քէտէր էթմէնիզ ֆախտէսի եօգ սէվկիլի՛մ, կէչէն կէչմիշ ինշաալլահ եագընտա պունլարըն հէփի պէտէլինի չըգարըրըզ։»

«Լաքին օնու նա՞սըլ պուլաճաղըզ, նէ՞րտէ պուլաճաղըզ, քի՞մ պիլիր, պէլքի տէ էօլմիւշ տիր» տէտի Հաքիմ, պէլքի էօմրիւնտէ իլք տէֆա պու գատար թէէսսիւր ալամէթի կէօսթէրէրէք։

«Էօլմիւշ տէյիլ տիր, հայաթտա տըր, վագթը կէլտիյինտէ քէնտինի պուլուրըզ, Մր. Գարլայլ նէ՞րէտէ օլտուղընը պիլիր. վէ արա սըրա կէօրիւր իմիշ, նէ՛ գատար էյի պիր տօսթ տըր։»

«Էվվէթ, Պարպարա չօգ պախթիյար տըր. պէլքի Պարպարա տա պիլիր, էյի պիր գըզ տըր, էյի պիր գըզ… լաքին Աննա հալա ինանմայօրըմ, ճիտտէն ինանմայօրըմ. էկէր պիտուչ իսէ։ Ա՛հ պու գատար սէնէ տիր նի՞չին մէյտանա չըգմատը, նէ՞ զաննէտէրսին, հագիգաթէն սուչսըզ մը տըր։»

Միսիս Հէր թէպէսսիւմ իլէ «Պիլիրիմ, սուչսըզ տըր սէվկիլիմ, հէմ չօգտան պիլիրիմ, Գարլայլ տախի պիլիր։»

«Գարլայլըն հիւքմիւնէ իթիմատըմ վար, օնա կիւվէնիրիմ, տասընը հազըրլատընը՞զ մը, թէմիզլէտինի՞զ մի։»

«Քիմին տասընը։»

«Օղլումըզ Րիչարտըն տասընը։»

«Ազիզիմ, ունուտը՞յօրսըն քի, օ հալա էվէ կէլէմէզ, տիկէրլէր հիւքմ օլունմալը քի կէլէպիլսին։»

«Էվվէթ, սահիհ տիր։»

Պունլար միւքեալէմէյէ տէվամ էտէր իքէն, պիզ Իսթլինն Նագլը քէլամ էտէլիմ. միւսաֆիրլէր եարը կէճէյէ գատար օթուրուպ չօգ չէն վէ մէսուտ վագթ կէչիրտիքտէն սօնրա, եարը կէճէտէ հէր քէս խանէլէրինէ կիթտիլէր։ Արատան պիր իքի սաաթ կէչմիշ օլուպ, հէր քէս ույգույա տալմըշ վէ հէր թարաֆտա սիւքիւնէթ հիւքմ էյլէմէքտէ իքէն, գափունըն չանը չիտտէթլէ չալընտը, Ուիլսըն հէր քէստէն էվվէլ ույանըպ պաշընը փէնճէրէտէն ուզատարագ «Նէ՞ տիր, եանկը՞ն մը վար» տէյիւ պաղըրտը, Ուիլսըն եանղընտան խուսուսի պիր գօրգուսը օլուպ չօգ տէֆա եանղըն գօգուսը ալըյօրըմ տէյիւ խանէտէքիլէրի ույանտըրտըղը վուգու պուլմըշ իտի, գափունըն ամուտլարը արասընտան պիր սէս «Էվվէթ» ճէվապ վէրտի։ Ուիլսըն պունը իշիտիր իշիթմէզ, վիյատէ պէքլէմէյէրէք 12 այըգ պէպէյի գափըպ «եանղը՛ն, եանղը՛ն» տէյիւ սէսի եէթիշտիքճէ պաղըրարագ տըշարը սալըյա գօշտու, անտէն Ուիլեէմին, Լիւ-

սինին օտալարընա գօշուպ անլէրի տախի հաթագատան չէքիպ տըշարը աթտը, վէ Մատամ Վինին օտասը գափուսընը տախի չիւրէթլէ աչըպ պուղըրալըգտան սօնրա չօճուգլարը սիւրիւքլէյէ խանըմ տէյիւ պուղըրա պաղըրա Գարլայլըն օտասընա տօղրու սէյիրթտի, չօճուգլար տախի գօրգուպ պաղրըշմագտա իտիլէր, Մատամ Վին աճէլէ իլէ հէման օմուզընա պիր շալ աթըպ տըշարը չըգտը, Ծօյս անըն արգասընտան, Մր. վէ Միսիս Գարլայլ վէ հէր քէս կէճէլիք էլպիսէսի իլէ գօշուշուպ պաղըրըշմագտա իտիլէր, Մր. Գարլայլ մէրտիվէնլէրտէ աթէշ օլմատըղընը կէօրիւպ փէք թէհլիքէ օլմատըղընը տէրք իլէ, «Հա՞նի, նէ՞րէտէ խանըմ, քի՞մ խապէր վէրտի» տէտի։ Պու արա պիրազ սէս քէսիլիպ գափունըն չանը հալա չիւրէթլէ չալընմագտա իտիյսէ իշիտիլէրէք Գարլայլ փէնճէրէտէն աշաղը պագըպ «Քի՞մ տիր» տէյիւ սիւալ էթտի։

«Պէն իմ էֆէնտի, աչընըզ, պիզիմ էֆէնտիյէ պիրտէն պիրէ պիր ֆէնալըգ կէլտի, սիզի չաղըրմաղա կէլտիմ» տէտի, վէ սէտա հաքիմ Հէրին խըզմէթճիսինին սէտասը իտի «Աճէլէ էտին էֆէնտի, գօրգարըմ նէթիճէմէզսինիզ, Միս Պարպարայը տախի վալիտէսի խաթէյօր» իլավէ էթտի։

«Սէ՞ն միսին Ճասփէր, խանըմ վա՞ր մը, պիր եէր խանը՞յօր մը» տէտի Գարլայլ։

«Պիլմէմ էֆէնտի, խանըմ ֆիլան կէօրտիւյիւմ եօգ, լաքին իչէրիտէն պիր չօգ չամաթա կէլիյօր» տէտի։

Գարլայլ մէսէլէյի անլայըպ հէր քէսի թէսքին իլէ փէտէրինին հալինի նազիքճէ Պարպարայա անլաթտը, վէ հազըրլանմասընը իխթար էթտի։

Պիչարէ Ուիլեմ օլ վագթա գատար կէճէլիք իլէ խալըն այագ օրթասը տուրույօր վէ կէճէյի տախի թէրտէն սու կիպի ըսլանմըշ իտի։ Ուիլըմ իսէ հալա Ճասփէր իլէ նիզա էտիյօր իտի, Ճասփէր«սանա քի՞մ խանըմ վար տէտի» տէմէքտէ, Ուիլըմ իսէ ,«Սանա սօրտըմ էվվէթ տէտին» տէմէքտէ իտի, հալպու քի Ճասփէր նէ՛ սօրտըղընը անլամայարագ ճէվապ վէրմիշ իտի։

Մատամ Վին իսէ էն քիւչիւք չօճուղը գուճագլամըշ օլարագ տիթրէյիպ տուրույօր իքէն, Գարլայլ էթրաֆա պագըպ «Ուիլըմ չապուգ չօճուգլարը խաթաղա կէօթիւր։ Ծօն սէն տէ արապայը հազըրլա, վա՛յ Մատամ օլ աղըր չօճուղը կէօթիւրիւպ տուրմա՞յօրմըսընըզ, Ծօ՛յս, կէլ Արգըյի ալ» տէյիպ իչէրի կիրտի։ Պարպարա Ուիլեմի սէտիր իւզէրինէ խաթըրմըշ, քէնտի կէճէլիյինի իւզէրինէ չօրթմիւշ օլուպ, էլպիսէսինի կիյինմէյէ հազըրլանըր իքէն տըշարըտան պիր տէհշէթլի նիտա սէտասը տահա զուհուր էթմիյինտէն հէփիսի պիրտէն տըշարը գօշտուլար։ Ծօյս Մատամ Վինին գուճաղընտան պէպէյի ալըր իքէն խուզուրիւ կէօրիւպ տէհշէթլէ չաղըրարագ էլինտէն չօճուղը տուշիւրմիւշ, պէնզի չօլիւ կիպի վէ աղզը աչըգ օլարագ օտասընա տօղրը աճէլէ կիթմէքտէ օլան Մատամ Վինէ տօղրու պագմագտա, վէ տիթրէմէքտէ իտի։ «Նէ՞ օլույօրսըն Ծօյս, պիր խայալ մը կէօրտիւն, նէ՞ տիր սէօյլէ» տէտի Գարլայլ։ Ծօյս իսէ տիզ իւզէրինէ կէլմիշ, գօլլարընը գավուշտուրմըշ օլարագ խաֆիֆ իլէ Իզապէլին կիթտիյի ճիհէթէ պագմագտա իտի, զիրա Իզապէլի թանըմըշ վէ րուհու զանն էթմիշ իտի, «Ծօյս նէ՞ տիր պու սէօյլէ» տէտի Գարլայլ էյիլէրէք։

Ծօյս «Աման էֆէնտի, Ալլահ պիզէ մէրհամէթ էյլէսին» տէմէքտէն պաշգա պիր շէյ տէյէմէյիպ, ուսուլճա գալգտը վէ տիթրէյէրէք չօճուղըն էլինտէն թութուպ խօգարը օտայա կիթտի։ Պարպարա իսէ պագա գալըպ, «Ուիլըմ էվի ալթ իւսթ էթտի, գալիպա պիր ճին հիքեայէսի օգույօր իմիշ, չապուգ կիյինիպ կիտէլիմ» տէմէքտէ իտի։

ՖԱՍԼ 18

ԻՒՉ ԱՅ ՍՕՆՐԱ

Պահար միրուր էտիպ եազ կէլմիշ, Յուլիս այընըն սըճագ կիւնլէրի պաշլամըշ իտի, Գարլայլըն ինթիխապընտան պէրու իւչ այ միրուր էթմիշ օլուպ պու զէմանտա տախի

վուգուաթ էքսիք օլմամըշ իտի։ Հաքիմ Հէրէ Նիւզուլ իսապէթ էթմիշ, եավաշ եավաշ տիւզէլմէքտէ իտի իսէտէ, էվվէլքի հալինի ասլա պուլամամագտա իտի, գիրա պիլա սէպէպ էվլատընըն պու գատար զուլմ էթմիշ իտիյինի քէշֆ էթմէքլիք գոլայ մէսէլէ տէյիլ իտի։ Իսթլինտէ սէհվէն եանըլըն գօրգուսը՝ Ուիլեէմ իլէ Ճօյսա չօղա մալ օլմուշ իտի։ Ուիլեէմ սօղուգ ալըպ կէօքսիւնին խասթալըղը շիտտէթ քէսպ էյլէմիշ, Ճօյս իսէ ատէթա պիր րուհա վէ խայալ իչինտէ եաշայօր կիպի եաշար վէ չօգ տէֆա սէօյլէնիլէնի անլամազ իտի։ Զիրա իզապէլի թանըմըշ իտի։ Մր. Գարլայլ վէ Պարպարա Լօնտրայա կիթմիշ օլուպ, Ուիլեէմի վէ խըզմէթքեարլարտան Ճօյսը վէ պիր աշխէրինի պէրապէր ալմըշլար իտի։

Լօնտրատա Լէվիսըն վագասը շույու պուլմուշ օլուպ, հէր քէս պիր կէօնէ թէֆսիր վէրմէքտէ իտի։ Լօնտրայա վասըլ օլտըգլարը կիւնիւն ագշամը պիր կէնճ կիւզէլ գատըն կէլիպ Գարլայլ իլէ կէօրիւշմէք իսթէտիյինի պէյան էյլէտի. Գարլայլ իսէ շափգասը էլինտէ պիր եէրէ կիթմէք իւզրէ օլուպ, մէրգումէյի կէօրտիւյիւնտէ վագթըյլա կէօրմիւշ իտիյինի տէր խաթըր էտէրէք, Պլանշ Շալօնէր զանն էթտի, հալ պու քի քիւչիւք հէմշիրէսի իտի։ Մէրգումէ քէլամա իպթիտար էտիպ «Աֆ էտէրսինիզ, սիզտէն էն պէօյիւք իսթիրհամա կէլէն պիրի կիպի կէլիյօրըմ, պէն Լէյտի Լէվիսընըմ» տէտի։ Գարլայլ մէրգումէյէ պիր սանտալիա կէօսթէրէրէք «Պույուրըն օթուրընըզ» տէտի իսէտէ մէրգումէ օլ գատար թահրիք օլունմըշ պիր հալտէ իտի քի, սանտալեատա օթուրամայըպ սէօզլէնէ տէվամ էյլէտի, «Էվվէթ Լէյտի Լէվիսընըմ, օնու զէվճիմ թէսմիյէ էթմէք պէտպախթլըղընա տիւչար օլմուշըմ, նէ տէրէճէ ֆէնա օլտուղընը պիլիր իտիմ, լաքին շիմտի պիր ճանի օլտըղընը տախի խապէր ալտըմ, Լօրտ Մաունթ Սէվըրնա կիթտիմ, էյի պիր մալումաթ վէրմէտի, սիզտէն անլամայա կէլտիմ» տէտի։

Մր. Գարլայլ սիւքիւթ էյլէտի։

Մէրգումէ տէվամ էտիպ «Օլ ալչագ հէմ սիզին հէմ պէնիմ

հէր իքիմիզին էօմրիւնիւ խարապ էյլէտի, լաքին պէն քէնտի էլիմ իլէ եափտըմ, հէմշիրէմ Պլանշ պանա մուգատտէմա սէօյլէտի էհէմմիյէթ վէրմէտիմ, պիզզաթ քէնտինին պէօյիւք վալիտէսի Միսիս Լէվիսըն տախի չօգ սէօյլէտի, անըն իլէ թէէհհիւլ էտէճէք օլուրսամ, պիւթիւն էօմրիւմտէ փէշիման օլաճաղըմը խապէր վէրտիլէր, հաթթա նիքեահըմըզտան պիր կիւն էվվէլ րիճա էթմէք իչիւն հալա ֆուրսաթ վար իտիյինի խապէր վէրտիլէր, լաքին ճէհալէթ, համագաթ, վէ տահա ֆէնասը՝ քէնտի հէմշիրէմ իւզէրինէ զալէպէ էթմէքլիք քէօր սէվտասըյլա հիչ պիրինի տինլէմէտիմ։ Պիրտէ չօճուղըմ վար Մր. Գարլայլ, փէտէրինին իսմինի թէվէրրիւս էտէճէք. աճ քեաշքի օլմասա իտի, անը հիւքմ էտէճէքլէ՛ր մի» տէտի։

«Հալա պիր չէյ իպաթ օլունմըշ տէյիլ» տէտի Գարլայլ։

Մէրգումէ քէնտինի զապթ իտէմէյէրէք «Քեաշքի պիր թալագնամէ ալապիլսէյիմ» տէյիւ պաղըրտը։ «Գաչ տէֆա եէտիմտէ թաթլիգ օլունաճագ սէպէպլէրիմ վար իտի, լաքին ալէմ հուզուրընտա ֆաշ օլմասընը իսթէմէտիմ, քեաշքի շու չօճուղըմըն իսմինի տէյիշտիրմէքլիյին պիր չարէսի օլսա, սէօյլէյինիզ նէ՛ եափայըմ» տէտի։

Գարլայլ «Շիմտի կիթմէյէ մէճպուրըմ սէօզ վէրմիշիմ, էօյլէ օլմասա պիլէ օնուն հագգընտա սէօյլէմէքտէն պէնիմ վէ սիզին խաթըրընըզ իչիւն մազուր թութընըզ, պէնի նէզաքէթսիզ զանն էթմէյինիզ, լաքին օնուն իսմի իլէ տուտագլարըմը թէլվիս էտէմէմ» տէտի։

«Անը թահգիր իչիւն սէօյլէտիյինիզ հէր պիր սէօզիւ թաստըգ էտէրիմ, հէր պիր նէֆրէթինիզէ պէնիմ գալպիմ եանգօ վէրի՛ր, ալչագլարըն ալչաղը տըր, պաշգա կիւնահլարը չէօյլէ տուրսըն, վիճտանը ճինայէթ լէքէսի իլէ սիյահ իքէն պէնի նի՞չիւն եալանլար իլէ ճէլպ էթտի, պէնի խարապ էթտի, վէ չօճուղընա էօյլէ պիր իսմ թէվրիս էթտի քի էպէտէն թազմին օլունմազ։ Օ հիլէ վէ եալան իլէ պէնի քէնտինէ զէվճէ տէյիւ ալտը, պէնտէ քէնտինի տիւնեանըն հուզուրընտա ալթաճաղըմ, պէնի մէն էտէճէք հիչ պիր ախլագի րապըթա եօգ տըր, պէնի մահվ վէ չօճուղըմը խա-

րապ վէ պէրպատ էյլէտի։ Ուէսթլինէ կէլիպ սանա րէգապէթ էթմէք իսթէտիյինտէ, Նասըլ օլտու քէնտի քէնտինի վէ էլլէրինի զապթ էտէպիլտին» տէտի Գարլայլ խիթապէն։

Գարլայլ «Պէնտէ պիլմէմ պանա պիր սըրր տըր» տէյերէք նէզաքէթլէ աֆվ տիլէյիպ տըշարը չըգտը։

Լէյտի Լէվիսըն Պարպարայա տէօնիւպ «Գարլայլըն իւք գարըշը մէճնունէ՞ մի իտի, պիր գարը Ֆրանսըզ Լէվիսընը պրագըպ Գարլայլ իլէ գաչարտա անլարըմ, լաքին չիմտի զէվճինիզի կէօրտիւքտէն սօնրա աքլըմի հիչ անլայամըյօրըմ» տէտի վէ աղլայարագ պրագըպ կիթտի։

Պարպարա Լօնտրատա 3 հաֆթա գալտըգտան սօնրա ավտէթ էթտի չիւնքի արթըգ էվլինտէ պուլունմասը լազըմ իտի։ Գարլայլ օրատա գալտը իսէտէ սըգ սըգ էվէ կէլիպ կիտէր իտի, Պահարտա իսէ քեամիլէն ավտէթ էյլէտի։ Պու վագթտա Պարպարանըն պիր այըգ պիր գըզ պէպէյի վար իտի։

Ուիլնէմ չափուգ չափուգ սօլմագտա օլուպ ,իգտապէլ տախի պիյանիհի կիպի պէկլիպ սարարըպ սօլմագտա իտի, զիրա հէկիմլէրինի միւթէադըպ էլէմ վէ էնտիշէլէր ալթընտա չէօքմէյէ պաշլամըշ իտի։ Աճա՞պ մը տըր։ Էկէր էվվէլճէ գարար էյլէտիյի կիպի սիւքիւթճէ թէհամմիւլ էտէպիլսէ իտի, պէլքի տայանապիլիր իտի, լաքին էօյլէ էթմէտի, կիճէ կիւնտիւզ ֆիքրի խաստա էտիպ տախմի պիր հէյէճան իչինտէ եաշայօր իտի։ Իսթլինէ ավտէթ էտիպ քէնտի քէնտինի պու սախթէ մէվգիյէ վազ էյլէտիյինտէն պէրու հէր կիւն պիր զուհուրաթ իլէ րէնճիտէ օլունուր իտի։ Պու հալ պիր էյամ տէվամ էտիպ կէչտիքտէն սօնրա, անըն հէրինէ մէյուսիյէթ վէ մէֆթուրիյէք գալըմ օլմագա պաշլատը քի տահա թէհլիքէլի պիր հալ իտի։ Մէրգումէնին խուսուսի պիր իլլէթի եօգ իտի, լաքին վալիտէսի կիպի կիւն պէ կիւն սարարըպ սօլմագտա վէ քիմսէ ֆարգընա վարմամագտա իտի։ Պիչարէնին գալպի միւնքէսիր օլմուշ իտի։

Էֆայա կէլինտիքտէ օլ մուհաքէմէտէն սօնրա ,Ուէսթլինին տիլլինէ տիւշիւպ պիր տահա խիզմէն տիւշտիւ, անճագ պիր թարաֆտարը գալմըշ իտի քի օ տա Ճիֆֆին իտի։ Միւմաիլէյհ Էֆայըն սէօզլէրինի տինլէր, օնուն թէպրիյէ եօլլու խտտալարընը թաստըգ էյլէր իտի, էնճամ խիւրէյինի վէ պագգալ տիւքեանընը ճիւմլէ միւշթէմիլաթը իլէ պէրապէր Էֆայըն էլլէրինէ թէսլիմ էյլէտի, արթըգ օլ պիր տիւնեատան Ագիլլէր կէլիպտէ Էֆայ ալէյհինէ պիր շէյ տէսէլէր ինանմազ իտ,։

Պիր Ցուլիս սապահը Էֆայ սօն մօտա թուալէթ իլէ սօգագտա ուչուպ կիթմէքտէ իքէն, պագգալ տիւքեանընըն էօնիւնէ եէթիշտիյինտէ, Ճիֆֆինին էվինէ տօղրու պագտը, զիրա թամիրաթ քէմալը կէրմ իլէ տէվամ օլունմագտա վէ հէր թրէյն իլէ եէնի մէֆրուշաթ կէլմէքտէ իտի։ Ճիֆֆին մէրգումէյի կէօրիւպ փրօսթէլասընը թութարագ տըշարը գօշտու. վէ «Էվիմիզ չօգ կիւզէլ օլույօր Էֆայ, պու հաֆթա իթմամ օլուր, տիվարլար քեադըտլանտը, իչէրի պույուր պէրապէր կէօրէլիմ» տէտի,

Էֆայ կէօյա սըգըլըյօր կիպի հարաքէթլէր եափարագ «Ա՛հ ազիզիմ, սէնին իլէ իչէրի նա՞սըլ կէլէյիմ, Ուէսթլինին լիսանընը պիլմէ՞զմիսին» տէյիպ էրթէսի կիւնիւ Լինպօրօտա օլաճագ մուհաքէմէ վէ Ուէսթլին էհալիսինին օրա ագըշըղը հագգընտա գօնուշուպ ուչարագ կիթտի, Ճիֆֆին իսէ էլլէրինի օվալայարագ տուրուպ պագմագտա ,վէ քէնտի քէնտինէ «Մէլէք կիպի պիր գըզ տըր, զէվզէք էհալի նէլէր սէօյլէտիլէր» տէմէքտէ իտի։

ՖԱՍԼ 19

ՄՈՒՀԱՃԷՄԷ

Լինպօրօ մահքէմէսի վասի օլուպ չօգ ատմիյուն աէրճ էտէպիլիր իտի, պէօյլէ օլտըղը հալտէ հինէ չօգլար հէր պուլամայըպ մէյուս օլտուլար, հագգընտան իրագտան չօգ ատմիյուն կէյմիշ իտի։ Լէվիսընըն մէվգի վէ իւնվանը, սէ-

վապըգ ը ահվալը, խուսուսա Իզապէլ իլէ օլան վագաասը, Րիչարտըն էլան մահքիւմիյէթի, Իֆայըն մինասէպէթի, վէ Պէթհէլին մէսէլէսի րօլու, հէր քէսին մէրագընը ույանտըր մըշ օլուպ, Թարաֆէյնէ ալագասը օլան վէ օլմայանլար հազըր իտիլէր, մահաքէմէ պէտ էյլէմէզտէն պիր թէվաթուր շույու պուլտը քի Պէթհէլ մուխպիր սըֆաթընը իհրազ էտիպ շահիտ հալինտէ իսթիմա օլունաճագ տըր, պու տահա զիյատէ հէր քէսին տըգգաթընը ճէլպ էյլէտի: Մահքէմէ սաաթ 9տա թէշքիլ օլունտու, Լէվիսըն կէթիրիլտի, մէրգում սիյահլար կիյինմիշ օլուպ, չիմտի զիյատէ պէյազ օլան էլլէրինտէ էլմաս եիւզիւք տահա փարլամագտա, սիմասը զաիֆ վէ սարարմըշ օլուպ, գօրգու վէ տէհշէթ միւշահատէ օլունմագտա իտի, Թարաֆէյն միւտաֆաա իչիւն էն միւգթէտիր ավօգաթլարը ինթիխապ էթմիշլէր իտի: Էվվէլքի շահիտլէր պիրէր պիրէր ճէլպ օլունուպ իսթիմա օլունտըլար՝ Լէվիսընըն Թօրն օտասընը իսպաթ օլունտը: Օլ ագշամ օրատա օտուզը վէ չափգասընը ալմագ իչիւն կէրի կիթմիշ իտիյի թէքրար Իֆայ Թարաֆընտան թագրիր օլունտը: Մր. Տիլլին շէհատէթինէ իթիպար օլունմատը: Պէօյլէճէ հէր քէս քիաֆի տէրէճէտէ իսպաթ մէվճուտ տէյիլ տէյիւ տիւշիւնտիւլէր:

Րէիս «Րիչարտ Հէրրի չագըրընըզ» տէտի: Հաքիմ Րիչարտ Հէրր՝ եիւզլէրի մօրարմըշ օլուպ ագալար ալաըընտա օթուրմագտա օլտըղընտան հէր քէս օնու զանն էտիպ եիւզինէ պագմագա պաշլատըլար: Պու արա գալապալըղըն արասընտան մավի կէօզլիւ, գումրալ սաչլը, կիւզէլ չէհրէլի պիր կէնճ իլէրի կէլիպ, շահիտ մէվգիինտէ տուրտու, պու կէլէն մահքիւմ Րիչարտ Հէր իտի: Մէրգում ամէլէ էլպիսէսինի աթըպ կիւզէլճէ կիյինմիշ վէ թէքրարէն պիր էֆէնտի հալինտէ հէյէթ ի ալիյէսինի իհրազ էյլէմիշ իտի: Տէր ագապ իքի փօլիս կէլիպ, արգասընտա հէր պիրի պիր թարաֆտա տուրտուլար, Րիչարտ մէվգուֆ իտի, լաքին խապէրի եօգ իտի: Էհալի գայնաշմագա պաշլայըպ, հէր քէս փարմագլարը ուճունա պասարագ պիր պիրինի եիթէրէք

պու իշնի կէլէնէ պագմագտա իտիլէր: Մահքի՛ւմ, ֆիգարի վէ եօլմի՛ւշ զանն օլունան Րիչարտ: Պու էսնատէ Հաքիմ Հէրին տըհանընտան տէրին ահ սէտասը զուհուր էթտի իսէտէ, քիմսէ ֆարգընտա օլմատը, մահաքէմէյէ իպթիտար օլունտը:

«Իսմին նէ՞ տիր:»

«Րիչարտ:»

«Փէտէրիյի՞ն իսմի:»

«Ուէսթլինտէ մահքէմէ րէյիսի, Մր. Րիչարտ Հէր:»

«Գաթլ մատտէսինտէն տոլայը մահքիւմ օլան սէ՞նմիսին:»

«Էվվէթ էֆէնտիմ» տէտի սէրպէսթ վէ ճէսարէթլէ:

«Իմտի էյ շահիտ, խապէրին օլսուն քի, սէնի իթհամ էտէճէք հիչ պիր սուալա ճէվապ վէրմէյէ մէճպուր տէյիլսին:»

«Մի Լօրտ, պէնտէնիզ սօրուլան հէր պիր սուալա ճէվապ վէրմէյէ հազըրըմ, իւմիտ էտէրիմ պու կիւն օլ տէհշէթլի կէճէնին վուգուաթը մէյտանա չըգաճագ տըր:»

«Պագ շու մահպուսա, անը թանը՞րմըսըն:»

«Էվվէթ, չիմտի անը Ֆրանսիս Լէվիսըն տէյիւ թանըրըմ, կէչէն Ապրիլէ գատար իսմինի Թօրն զանն էտէր իտիմ:»

«Գաթլ կէճէսինին վուգուաթընը թէմամըյլա նագլ էյլէ:»

«Օլ ագշամ Իֆայ Հօլլիճօն իլէ րանտէվու էյլէմիշ իտիք, պու սէպէպտէն գուլիպէսինէ կիթտիմ:»

«Պու վիզիթա մուխֆի՞ մի իտի:»

«Էվվէթ, փէտէրիմ վէ վալիտէմ Իֆայ իլէ ալագամ օլտուղընա րազը տէյիլլէր իտի, հաթթա հիճապ իլէ իգրար էտէրիմ քի օլ ագշամ քէնտիլէրինէ եալան սէօյլէտիմ, զիրա փէտէրիմ սօֆրատան գալգըպ կիթտիյիմի կէօրտիւ, վէ նէ՞րէյէ կիտտիյօրսըն տէյիւ սորտուղունտա, Պօշամպըն եանընա կիտիյօրըմ տէյիւ ճէվապ վէրտիմ:»

«Հալպու քի օրայա կիթմէտինիզ:»

«Խա՛յր, Թիւֆէնկիմի ալըպ տօղրու գուլիպէյէ կիթտիմ, չիւնքի Հօլլիճօն քէնտինինքինի թամիր իչիւն եօլլամըշ օլուպ պէնիմքինի իսթէմիշ իտի, գուլիպէյէ եէթիշ-

տիլիմտէ. Էֆայ մազուրըմ տէյէրէք պէնտէնիզի գապուլ էթմէտի։ Մութլագա Թօմ կէլմիշ իտիյինի անլատըմ, չիւն պիր գաչ տէֆա պէօյլէճէ պէնտէնիզի րէտտ էթտի, վէ հէր տ[illegible]ասընտա Թօմըն օրտա օլմասընըն մանի իտիյինի կէօրմիւշ իտիմ։»

«Զանն էտէրիմ Թօմ իլէ սէն պիր պիրինիզի գըսգանըր իտինիզ։»

«Պէն օնու գըսգանըր իտիմ, օնուն գըսգանըպ գըսգանմատըղընը պիլմէմ։»

«Էֆայ իլէ ալագանըզ նէ՞ սուրէթլէ իտի, սօրապիլի՞րմիյիմ։»

«Մէրգումէյի էն նամուսլը պիր մուհապպէթլէ սէվէր իտիմ, օլ վագթ փէտէր ու վալիտէմէ րաղմէն քէնտի իլէ թէէհհիւլ էտէճէք իտիմ, լաքին քէնտինէ վատ էյլէտիյիմ կիպի պիրազ պէքլէյիպ՝ քէնտիմէ սահիպ օլտըղըմա թէէհհիւլ էտէճէք իտիմ։»

«Ֆարգլը պիր մագսէտինիզ եօ՞գ մը իտի։»

«Ասլա, մէրգումէյի չօգ եիւքսէք պիր մուհապպէթլէ սէվէր իտիմ, փէտէրինէ հիւրմէթիմ վար իտի։ Վալիտէսի վագթըյլա ասըլէ պիր գատըն իտի, Էֆայա տօղրու հիչ պիր ֆէնա նիյէթ թաշըմատըմ։»

«Փէք ալա նագլիյէթինէ տէվամ էյլէ։»

Անտէն Ռիչարտ նագլիյէթինէ տէվամ էտիպ, օրմանտա կիզլէնտիյինի, օ սըրատա Լօգսլէյին քէնտինի կէօրտիւյիւնիւ, պիրազտան պիր սիլահ սէսի իշիտիպ Թօմըն նի՛ճէ տէհշէթ իչինտէ գաչտըղընը, վէ քէնտինին գուլիպայա կիտիպ Հօլլինծօնը մագթուլ պուլտուղունու վէ նիճէ ֆիրար էյլէտիյինի նագլ էյլէտի, պուրատա Հաքիմ սէօզինի քէսէրէք «Նի՞չին ֆիրար էյլէտին» տէտի։

«Օլ վագթտա եուգէրիմէ էօյլէ պիր տէհշէթ կէլտի քի, իրատէթ վէ պասիրէթիմի ղայպ էյլէտիմ, պէօյլէ սըրատա մութէլասըլար ղայէթ սիւրաթլա կէլիպ կէչիյօրլար, մագթուլըն եանընտան թիւֆէնկի ալտըմ քի, ալէյհիմէ սուի զանն օլմասըն, սօնրա Լօգսլէյի կէօրտիւյիւմտէ իսէ օլ

գօրգու իլէ ատըմ, էօյլէ պիր գօրգու քի, ագլ ու ֆիրասէթիմ արթըգ ղայպ օլմուշ իտի։ Պու հարաքէթըմ պէնի մահքիւմ էթտիրտի։»

«Տէվամ էյլէյինիզ։»

«Ֆիրար էտէր իքէն Պէթհէլէ թէսատիւֆ էթտիմ, սիլահ փաթլատըգտան սօնրա գուլիպէյէ տօղրու գօշտուղընտան մութլագա Թօմա թէսատիւֆ էթտի տէյի իմանըր իտիմ, լաքին սիւալ էթտիմ իսէ ինքեար էյլէտի վէ կէրի օրմանա ալտէթ էթտիյինի սէօյլէտի, պէն տախի իմանըպ ֆիրարըմա տէվամ էյլէտիմ, էվվէթ, էթտիյիմ համագաթ իտի, եանըլըշ իտի, լաքին մէվգիիմի խայալ էտիպ մութլագա իթհամ օլունաճաղըմը տիւշիւնտիւմ, վէ պիր գաչ կիւն ղայպ օլմաղա գարար վէրտիմ. ագապինտէ մուհաքէմէ օլուպ մահքիւմ օլտում վէ արթըգ կէլէմէտիմ։»

«Սէօյլէտիքլէրինիզին հագիգաթ օլտուղընը թէէքիտ էտէ՞րմիսինիզ։»

«Թէքրար եէմին էտէրիմ քի, սէօյլէտիքլէրիմ հագիգաթ վէ անճագ հագիգաթ տըրլար, Ալլահըն հուզուրընտա կիպի պուրատա տախի հագիգաթը սէօյլէյօրըմ։»

Ռիչարտ ղայէթ սըգը պիր իսթինթագտան կէչիրիլտի, վէ չօգ սիւալլէր սօրուլտը իսէ, հիչ պիր իխթիլաֆ կէօրիւնմէտի, հուզըրուն սէօյլէտիքլէրինին ճիտտի օլտըղընա գանաաթ կէթիրտիլէր։

Անտէն Էֆայ շահատէթէ չաղըրըլըպ, օլ ագշամը Ռիչարտը նի՞չին գապուլ էթմէտիյի, իչէրտէ քիմի՞ն օլտըղը վէ թիւֆէնկի նի՞չին կէթիրմիշ իտիյի սօրուլըպ կիւճ պէլա ալընան ճէվապլար Ռիչարտըն թագրիրլէրինէ միւթապըգ կէլտիլէր։ Պունտան սօնրա Օթվէյ Պէթհէլ չաղըրըլըպ թահլիֆ էտիլէրէք շու հալտէ իֆատէյէ պաշլատը։»

«Հօլլինծօնըն գաթլ օլունտուղը Ապպէյ Օրմանընտա իտիմ, վէ Ռիչարտը էլինտէ պիր թիւֆէնք օլտըղը հալտէ էվլէրինտէն պէրու կէլիպ գուլիպէնին գափուսընա կիթտիյինի կէօրտիւմ, Էֆայ տէրհալ տըշարը չըգըպ գափույը արգասընտան գափատը, վէ էլի իլէ թութմագտա իտի, պիրազ գօնուշ-

տըգտան սօնրա Էփայ Թիւֆէնկլի ալըպ, իչէրի կիրտի վէ գափույը գափատը, Ռիչարտ իսէ ավտէթ էտիփ օրմանտա օլտուղըմ հէրտէն էօթէտէ պիր աղաճըն եանընտա տուրտու։ Աճապա պուրատա նիչին կէզինիյօր տէյիւ՝ պագըպ տուրուր իքէն գուլիպէ Թարաֆընտան պիր սըլահ փաթլատը վէ...

«Պիրազ տուրընըզ չահիտ, օլ սըլահը Ռիչարտ աթէշ էթ-միշ օլապիլիր մի իտի» սօրտու Բէխ։

«Խայր, մումքին տէյիլ, Ռիչարտ պուպ միլ գատար իրագտա իտի, վէ պէն տահա եագըն իտիմ։»

«Պու սըլահ նի՞չին աթըլտըղընը անլայամատըմ, վէ խաթըրըմա հիչ պիր չիւպհէ կէլմէտի, նէ՛ տիր տէյիւ ան-լամագ իսթէրէ պիրազ իլէրի կիթտիյիմտէ Գափթան Թօրնըն գուլիպէնին գափուսընտան տըշարը ֆըրլայըպ պանա տօղ-րու գօշմագտա օլտըղընը կէօրտիւմ եանըմա կէլինճէ պագ-տըմ քի պէնզի պէմ պէյազ օլմուշ, նէֆէսի քէսիլմիշ վէ տէհշէթ իչինտէ իտի, պութիւն էօմրիւմտէ պու գատար թէլաշ իչինտէ քիմսէյի կէօրմէմիշ իտիմ, հէման գօլունտան թութըպ, նէ՛ տիր, նէ՛ եափտըն, սըլահը փաթլատան սէ՞ն մի իտին տէյիւ սօրտըմ։»

«Նի՞չին չիւպհէ էթտին։»

«Թէլաշընը վէ լէհճէսինտէքի տէհշէթի սիզտէ կէօրսէ իտինիզ չիւպհէ էտէր իտինիզ, քէնտիսինի թանըմագլըղըմ տահա զիյատէ գօրգութտը, վէ պիրազ չապալատը իսէտէ գօլումըն գուվվէթինի անլայըպ, իշի թաթլըյա պաղլամագ իսթէտի վէ «Պէթհէ՞լ, լիսանընը գապթ էյլէ, քիմսէյէ պիր շէյ սէօյլէմէ, սէնի մէմնուն էտէրիմ, Թամամ օլունմուշ պիր շէյ տէյիլ իտի, հիտտէթ արասընտա էլիմտէն չըգտը, պա-նա նի՞չին հագարէթ էթմէլի իտի, գըզգա պիր զիյան էթ-մէտիմ» տէյէրէք պօշտա օլան էլինի ճէպինէ սօգտու վէ պիր ճըզտան չըգարըպ, իչինտէն պիր պանգնօթ ալարագ պանա վէրտի, 50 լիրալըգ պիր պանգնօթ իտի վէ իլա-վէթէն «Պէթհէլ՝ օլան օլտու, սէնին չիմտի պէնի կէօրտիւ-յիւնիւ սէօյլէմէքլիյին պիր ֆայտէ էթմէզ, սուքութ էտէ-ճէքսին տէյի՞լ մի» տէտի։ Պանգնօթը ալտըմ վէ սուքութ

էտէճէյիմի վատ էթտիմ, լաքին պիր ատէմ էօլմիւշ տէյիւ խաթըրըմտան կէչմէտի։ Պէօյլէճէ Թօրն սավուշուպ կիթ-տի, ագապինտէ այագ սէսլէրի կէլտի, կէլէն Ռիչարտ իտի, պու տա գուլիպէյէ կիթտի. լաքին պու տախի գօրգու վէ թէլաշ իչինտէ ավտէթ էյլէտի։ Օլ վագթ աղաճլարըն արա-սընտան տըշարը չըգմըշ իտիմ, Ռիչարտ եանըմա կէլիպ Շօլ քէօփէյին գուլիպէտէն չըգըպ գաչտըղընը կէօրտի՞ւն մի տէտի։ Նա՞սըլ քէօփէյի, տէյիւ սօրտըմ։ Շօլ Նագիք հէրիֆ, Թօրն, հանի Էֆայըն եանընա կէլէն տէտի։ Խայր քիմսէյի կէօրմէտիմ տէյիւ ինքեար էյլէտիմ։ Ռիչարտ տա-խի սավուշուպ կիթտի։ Սօնրա անլատըմ քի Ճօն Հօլիճօն գաթլ օլունմըշըմ տըր։»

«Պէօյլէճէ էն ալչագ պիր ճինայէթի իխֆա էթմէք իչիւն րիշվէթ գապուլ էթտին Պէթհէլ, տէյիլ մի։»

«Հիճտա իլէ իգրար էտէրիմ քի ագչէյի ալտըմ, լաքին նէ՛ իչիւն ալտըղըմը պիլմէյէրէք ալտըմ, պիլմէմ օնա տօ-գունմագ իտիմ, չօգ մուզայագա իչինտէ իտիմ, վէ պէնիմ իչիւն ազ պիր փարա տէյիլ իտի, պատէհու վագայը ան-լայըպ Ռիչարտըն իթհամ օլունաղըղընը կէօրտիւքտէն սօն-րա, եիւզլէրճէ տէֆա լանէթ օգուտըմ վէ Ռիչարտըն հալի վիճտանըմ իւզէրինտէ տայիմի պիր աղըրլըգ իտի։»

«Նի՞չին իգրար էտիպ վիճտանընը թէմիզլէմէտին։»

«Նէ՛ մագսէտէ մէպնի իխպար էտէ իտիմ, նէ ֆայտէ հասըլ օլաճագ իտի։ Թօրն նապէտիտ օլտու վէ պիր տահա իշիթմէմէտիմ, Ռիչարտ տախի ղայպ օլտու վէ վէֆաթ էթ-միշ տէյիւ իշիթտիք, խապէր վէրմէքլիյիմ իլէ պիր ֆայտէ օլմայըպ պէլքի քէնտիմի թէհլիքէյէ իլգա իտէճէք իտիմ։»

Օթվէյ Պէթհէլ Ռիչարտտան տահա զիյատէ իսթիճվապ էտիլտի վէ թահգիգաթ խիթամ պուլտու։ Լէվիսընըն վէքիլի ուզուն վէ պէլիղ պիր նութգ իրատ էյլէյիպ, նութգընտա Լէվիսընըն ճինայէթին ֆայիլի օլտըղընա քեաֆի իսպաթ օլ-մատըղընը իտտիա վէ վագաընըն սալթ պիր գազա նէ-թիճէսի օլապիլիր իտիյինի իխթար էյլէտի։ Պէօյլէճէ Լի-

տավասընըն հիւքմ օլունմայըպ մէշքիւք պրագըլմասընը թալէպ էյլէտի։ Սըր Ֆրանսիս Լէվիսընըն թէքլիֆլէրինի տախի թալէպ էթմէտի, զիրա օլ ճիհէթլէ պիր խուսուս եօգ իտի։

Պէօյլէճէ սաաթ տէօրտէ վարըլ օլմուշ օլուպ, Րէիս վէ ազալար ճիւմլէսի միւզաքէրէ օտասընա չէքիլտիլէր, վէ եարըմ սաաթ միւզաքէրէտէն սօնրա ավտէթ էյլէտիլէր, Լէվիսըն թէքրար միւճրիմ քիւրսիւսիւնէ օթուրթուլըլտը, րէնկի պէյազ մէրմէր կիպի օլուպ հէյէճանընտան էլի իլէ սաչլարընը պէր տէվամ արգայա սըյըրմագտա իտի։ Րէիս քէնտի մէվգիինի իհրազ էտիպ, տէրին պիր սիւքիւնէթ հիւքմ էյլէտիքտէն սօնրա քէլամա աղազ իլէ «Նէ տէրսինիզ Ժիւրի էֆէնտիլէր, միւճրիմ մի, տէյի՞լ մի» տէտի։ «Միւճրիմ տիր» տէյիւ ճէվապ վէրտի մահքէմէ պիր աղըզտան։ Րէիս ճէպինտէն սիյահ պիր չէյ չըգարըպ, Է՛յ մահպուս, սանա իտամ ճէզասը վէրիլմէսինէ գարշը պիր տէյէճէյին վար իսէ սէօյլէ» տէտի։

«Մի Լօրտ անճագ մէրհամէթինիզէ միւրաճաաթ էյլէրիմ, Հօլիճօնըն գաթիլի օլտուղումը ինքեար էթմէք ֆաիտէսիզ տիր, լաքին պիր թաամիմ վէ մագսատ իլէ էյլէմէտիմ, Իֆայը պրագըպ չափգամը ալմագ իւզրէ իչէրի կիթտիմ, կիթտիյիմտէ քիմսէյէ պիր զիյան վէրմէք մագսատընտէ տէյիլտիմ, օրատա փէտէրինէ թէսատիւֆ էտիպ, պէյնիմիզտէ միւնազէշէ զուհուր էյլէտի, վէ պու գազա զուհուր էթտի, Մի՛ Լօրտ թաամիմ վէ թասավվուր իլէ օլան պիր գաթլ տէյիլ իտի» տէտի Լէվիսըն։

Րէիս սիյահ գալփագը պաշընա գօյուպ, էլլէրինի պիր պիրի իւզէրինէ կէչիրէրէք չօգ վէճհլէ հիւքմիւ թէպլիղ էյլէտի։

«Էյ մահպուս, գատտէն գաթիլ օլտուղըն չիւպհէսիզ վէ սէրիհ իսպաթլար իլէ թէպէյյիւն էյլէտի, մահքէմէ սէնի միւճրիմ իլան էյլէտի վէ պէն տախի միւթապըգըմ, օլ պիպախթ պիչարէ ատէմին գանընը տէօքտիւյիւնէ չիւպհէ եօգ տըր, հաֆտայըն գայէթլէ տէնիլի, վահշիյանէ վէ զալիմանէ պիր ամէլ տիր, հալ ու քէյֆիյէթլէր նէ օլուր իսէ օլսունլար, սիլահը չէքիպ անը գաթլ էթմէյէ հիչ պիր հագգըն եօգ իտի։ Սէնի միւտաֆաա էտէն էֆէնտի, սէնին տուըզատէկեան սընըֆընա մէնսուպ օլտուղունը վէ պու սէպէպտէն միւսաատէյէ շայան իտիյինի իտտիա էյլէտի։ Տօղրուսը օ էֆէնտինին տուտագլարընտան պէօյլէ պիր իպարէնին թէլէֆֆիւզ էտիլտիյինէ թէաճճիւպ էթտիմ, պէնճէ սէնին մէվգիին ճինայէթինի տահա միւտհիշ գըլար։ Զօք տէֆա տուշիւնիւրիւմ քի եօմրիւն նիճէ րուճհանիյէթլէրինէ մալիք օլան քիմսէլէրին կիւնահա տիւշմէսի՝ ֆագիր, սատէտիլ վէ թալիմ ու թէրպիյէ կէօրմէմիշլէրին տիւշմէսինտէն ազ աֆվ օլունաճագ մէսէլէ տիր։ Վէրիլէն չէհատէթլէր պէյինիտէ պէւ ճինայէթտէն մատա պաշգա խուսուսլար պիլէ սէնի իթհամ էտիյօրլար։ Պու ատէմին քէրիմէսինի նամուսլը պիր մագսատ իլէ թագիպ էթմէյօր իտին, պու թագիպին էսնասընտա փէտէրինի գաթլ էյլէտին, վէ պունա տա գանաաթ էթմէյիպ խապասաթընա տէվամ իլէ, գըզըն տախի եօմրիւնիւ խարապ էյլէտին, վէ անը իղֆալ էտիպ ճինայէթի ախէր պիրաւշըն իւզէրինէ թահմիլ էյլէտին։ Պու խուսուսա հագգընտա զիյատէ սէօյլէմէյէ լիւզում կէօրմէմէյօրըմ, հէմ լիւզումը տա եօգ, օլ պապտէ ճէվապ վէրմէք իչին գարշըմտա տուրմայօրսըն, պիլա մէրհամէթ օլ ատէմին հայաթընը պաղթէթէն գաթ էտիպ ախրէթէ եօլլատըն, քէնտի եօմրիւն իլէ ճէվապ վէրմէլիսին։ Ժիւրի էֆէնտիլէր սանա մէրհամէթ օլունմասընը թավսիյէ էթտիլէր, վէ մէրճիինէ պու պապտէ եազըլաճագ տըր, լաքին տէրխաթր էյլէ քի, պու միւրաճաաթ չօգ տէֆա րէտտ օլունըյօր։ Սանա անճագ իխթար վէ թավսիյէ էյլէրիմ քի, ինթիմալէն պու տիւնեատա գալան գըսա եօմրիւնիւ թէվպէ վէ իսթիղֆարա սարֆ էյլէ։ Սէն մազիտէ եօմրիւյիւն նիճէ միւրուր էյլէտիյինի պիլիրսին, տիւնեա տախի պիլիր, լաքին ճիհէտէն թալէպ օլունտուգտա սէմատա էն միւճրիմ իչին պիլէ աֆվըզ վար տըր։ Շիմտի անճագ գանունէն տէհչէթլի հիւքմիւնիւ սանա թէպլիղ էթմէքլիյիմ գալտը։»

«Սէնի է՛յ Ֆրանսըզ Լէվիսըն, դուրադան կէլտիկին եէրէ կէօմիւլսիւնլէր վէ անտէն ժամիկէտա կէօմիւլիւրէ օրատա սէնի դօյնըտան ասընլար Թա կի էօլէսին։ Ցէնապը Հագգ էօլիւմիւզ ռահմի մէրհամէթ էյլէսին ամին։»

Մուհաքէմէ խիթամ պուլմըշ օլմադըա հէր քէս տաղըլմադտա իտի, լաքին իքինճի պիր մուհաքէմէ տահա վար իտի, Ռիչարտ Հէրին մուհաքէմէսի վէ պէրաէթի։ Պու անճագ ըէսմի պիր մուալէմէ օլուպ, պիր գաչ տագիգէ տէ մահքէմէ պէրաէթինէ գարար վէրտի, վէ ըէիս Թախլիյէսինի էմր էթտի։ Ռիչա՛րտ, պիպախիթ, մազլում վէ ըէնճիտէ չէքմիշ Ռիչարտ, Թէքրարէն տունիայա հէնուզ կէլմիշ պիր ատէմ կիպի օլտու։ Շու մէնզարէ ոէյր էթմէյէ տէյէր իտի։ Ռիչարտ չօգլար Թարաֆընտան ալքճէնապ, էյի Թապիաթլը, նազիք պիր կէնճ տէյիլ Թանըլմըշ իտի իսէտէ, սոնրատան անա Թաչ ախմայանտա գալմամըշ իտի։ Շիմտի իսէ հէր քէս հէմ փէշիման հէմ մէսրուր իտիլէր, զիրա պիւթիւն պու վագթ միւրուրընտա Ռիչարտ պիկինահ քէնտիլէրի իսէ գապահաթլը օլտուգլարընը կէօրտիւլէր, Ռիչարտ տըշարը չըգար չըգմազ էհալի էթրաֆընա ճէմ օլտու, Ինկիլիզլէր հիսսիյաթտա իթիտալ պիլմէզլէր, կէրէք Թահսին օլսուն կէրէք Թագպիհ, տէրէճէյի նիհայէտէ իզհար ը հիս էթմէքտէ պուլունըրլար, էհէր Ռիչարտըն 100 Թանէ գօլու օլսա քիաֆֆէսինի տէ չէքիպ գօփարաճագլար իտի։ Հէր քէս Թէպրիք էթմէքտէ, հէր քէս նէտամէթ էթմէքտէ, վէ հէր լիսան հուրրա՛ տէյիւ պաղըրըշմագտա իտի։ Ռիչարտ կիւճ պէլա քէնտինի գուրթարըպ փէտէրինին գուճաղընա աթըլտը, սահիպի Թէմքին օլան իխթիյար Հաքիմ քէնտի զուրուր վէ վագարընը ունուտըպ օղլընը տէրագուշ էտէրէք չօճուգ կիպի աղլամագտա վէ «Օղլում աֆվ էյլէ» տէմէքտէ իտի։ Ռիչարտըն տախի կէօզլէրինտէն եաշլար ագմագտա օլտըղը հալտէ «Սէվկիւլիւ փէտէրիմ աֆվ օլունմուշ վէ ունուտըլմըշ տըր, պունտան պէօյլէ պիրիքտէ նէ՛ գատար մէսուտ օլաճաղըզ» տէմէքտէ իքէն, փէտէրինին քէնտի պօյնընտա օլան էլլէրի կէվշէյիպ պիւքիւլմէյէ, ոիւզլիւնիւն

ազալէթլէրի չէքիլմէյէ պաշլատը, վէ Ռիչարտըն գօլլարը իչինէ տիւշտիւ։ Հաքիմ Հէրէ իքինճի տէֆա օլարագ նիզուլ իսապէթ էյլէմիշ իտի։

ՖԱՍԼ 20

ԷՕԼԻՒՄ ԵԱԹԱՂԸ

Իզապէլ Ուիլեէմին եաթաղը եանընտա տիզ չէօքմիւշ իտի. չօճուղըն սօն սաաթլարը եագլաշմըշ իտի, Իզապէլին հէր կիւնքի սէօզլէրի իւզէրինէ չօճուգ օլ նամալիւմ սէյահաթընա գօրգու իլէ տէյիլ պիր նէվի մէսէրրէթլէ հազըրլանմըշ իտի, ոիւզլէրինտէն հէրարէթ գըզարթըլարը մահվ օլմուշ պէմ պէյազ քէսիլմիշ, զայիֆլիյինտէն ոիւզլիւնիւն քէմիքլէրի օրթայա չըգմըշ վէ իրի կէօզլէրի փարլամագտա՝ գումրալ նազիք սաչլարը եանաղընտան արգայա տօղըը աըըլմըշ օլուպ իքի գօլլարը տըշարը աթըլմըշ իտի, չօճուգ կէզլէրինի Իզապէլէ չէվիրիպ «Զօգ սիւրմէյէճէք տէյի՞լ մի Մաման վլին» տէտի։ «Նէ չօգ սիւրմէյէճէք սէվկիւլիւմ,» «Պապա, մամա, Լիւսի հէփ օրայա կէլէճէքլէր։» Իզապէլին գալպինտէ պիր հիսսի հասէտ ուեանարագ «Պէնիմ կէլտիյիմի արզու էթմէ՞զմիսին» տէտի։ «Էվվէթ արզու էտէրիմ, լաքին օրատա հէր քէսի Թանըյաճագմըյըզ, եօգսա եալընըզ ագրապամըզը Թանըյաճաղըզ»։ «Չօճուգ, օրատա զանն էթտիյին կիպի ագրապալար օլմայաճագ, ճու Ալլահա Թէրք էյին կիպի ագրապալար...

Ուիլեէմին եաթաղը փէնճէրէյէ եագըն օլտըղընտան մավի կէօզլէրինի տըշարը սէմայա տօղըը գալտըրըպ «Աճապա օլ կիւզէլ մահալ նասըլ օլաճագ, գըյմէթլի Թաշլարտան եափըլմըշ օլուպ, գափուլարը ինճու, սօգագլարը ալթուն օլաճագ, օլ պէրրագ ըրմաղըն իքի Թարաֆընտա աղաճլար, մէյվէ վէ չիչէքլէր, սանթուր վէ չալղըլար վէ Թէրէննիւմլէր օլաճագ, տահա նէլէր օլաճագ։»

«Հէր պիր արզուլանաճագ վէ կիւզէլ չէյլէր օլաճագ։»

«Ուխլեէմ պիր աղ տիւշիւնէրէք, «Մատամ պէնիմ իչիւն Յիսուս քէնտիսի՞ մի կէլէճէք։ պիր մէլէ՞ք մի հօլլայաճագ» տէտի։

«Յիսուս քէնտինի սէվէնլէր վէ պէքլէյէնլէր իչիւն քէնտիսի կէլմէյէ վատ էյլէտի։»

«Էվվէթ, էվվէթ. վէ նէ՛ գատար մէսուտ օլաճագըմ արթըգ եօրուլմայաճագըմ վէ խասթա օլմայաճագըմ։»

«Էվվէթ Ուխլեէմ օրատա արթըգ տէրտ, աղլայըշ, եօլիւմ վէ աճը օլմայաճագ։»

«Մատամ Վին, նէ՞ զամըն կէտէրսին, մամամ օրատա օլաճա՞գ մը... օլ պիր մամայը տէմէք խաթէյօրըմ։»

«Էվվէթ չօգտան օրատա տըր։»

«Քէնտինի նասըլ թանըյաճագըմ պիլիրսինքի սիմասընը ունութըմ վէ խաթըրըմա կէլմէյօր։»

Իզապէլ ալնընը չօճուղըն գօլու իւզէրինէ գօյուպ, կէօզլէրինտէն սէլլէր ագարագ «Ուխլեէմ գօրգմա օ սէնի թանըյաճագ. վալլահէն սէնի ունութմամըշ տըր» տէտի.

«Լաքին աճապա օրատա օլաճագ մը. պիլիրսին չօգ էյի տէյիլ իտի, փէտէրիմէ վէ պիզէ էյի տէյիլ իտի, պապը խաթըրըմա կէլիյօր քի պէլքի էյի օլմատը վէ Ալլահտան աֆվըըգ խաթէմէտի» տէտի Ուխլեէմ էնկին պիր սէտա իլէ։

«Ահ Ուխլեէմ» տէտի Իզապէլ ընչկըրարագ «սիզի թէրք էթտիքտէն սօնրա անըն պիւթիւն էօմրիւ թէվպէ վէ ալֆըըգ տիլէյէրէք կէչտի, նէտամէթ վէ էլէմլէրի օլ գատար չօգ իտի քի տայանամատը, վէ սիզին վէ փէտէրինիզին հաարէթիյլէ խիւրէյի էզիլտի։»

«Նէտէն պիլիյօրսըն, պունու սանա մամամ սէօյլէմէտէ իտի պիլմէզմիտին, քէնտինի կէօրտի՞ւն մի օրալարտա, քէնտինէ րասթ կէլտի՞ն մի։»

Լէյտի Իզապէլին ագլը տաղըլմըշ վէ սէօզլէրինին նէթիճէսինի կէօրէմէզ օլտըղընտան «Էվվէթ կէօրտիւմ» տէյիւ ճէվապ վէրտի։

«Ահ Մատամ շիմտիյէ գատար նի՞չիւն պիզէ սէօյլէմէտինիզ. նէ գօնուշտընըզ, նէ՛ տէտի։»

«Տէտի քի չօճուգլարընտան այրըլմըշ տըր վէ սէմատա օնլար իլէ պիրլէշիպ արթըգ այրըլմայաճագ։ Ուխլեէմ օղլո՜ւմ, ճիյէրփարէ՛մ, պու տիւնեանըն ճիւմլէ տէրտ, քէտէր վէ կիւնահլարը հըյգանաճագ, Ալլահ օնլարը սիլիպ մահվ էտէճէք։»

«Եիւզիւ նա՞սըլ իտի, քիմէ՛ պէնզէր իտի։»

«Սանա վէ տահա զիյատէ Լիւսիյէ պէնզէր իտի։»

«Կիւզէ՞լ մի իտի...։»

«Էվվէթ...։»

Պու արա Ուխլեէմին պաշը աշաղը տիւշիւպ, «Ամա՛ն ֆէնալաշըյօրըմ, պէնի թութընըզ,» տէմէսի իւզէրինէ, Լէյտի Իզապէլ շիտտէթլէ չանը չալտը, չօճուղըն աննընտան թէր՝ագմագտա օլուպ վագթ վագթ իւզէրինէ կէլէն պայղընլըգ զանըն էտէրսին եինէ կէլտի։ Օլ ագշամ մուհաքէմէնին կէճէսի օլուպ Մր. Հէրր Նիգուլ խապէթ էթմիշ օլարագ արապա իլէ էվինէ կէօթիւրիւլմիւշ. Րիչարտ փէտէրի խանէսինէ ավտէթ էթմիշ օլտուղընտան հէր քէս հէմ թազէյէ, հէմ թէպրիք իչիւն, տօլուպ պօշալմագտա վէ փէք չօգ գալըթլար կէլմէքտէ իտի։ Պիթթապի Պարպարա տախի օրայա կէլմիշ օլուպ Լիւսի վէ Արքիյի Գօրնէլիանըն եանընա պըրագմըշ վէ ծօյսը պէրապէր ալըշ խանէյինտէն Ուխլեէմին հալինտէն պիխապէր իտի, պու սէպէպտէն Ուխլըն չանըն սէսինէ իճապէթ էտիպ իչէրի գօշարագ «Նէ՛ օլտու Մատամ, թէքրարէն իւզէրինէ պայղընլըգ մը կէլտի» տէտի։ «Էվվէթ էօյլէ զանն էտէրիմ, պիրազ եարտըմ էտինիզ տէ գալտըրալըմ,» տէտի Իզապէլ, լաքին պու տէֆա Ուխլեէմէ կէլէն պայղընլըգ տէյիլ իտի, միւմկիւնէյսին ագլը պաշընտա օլուպ իքի էլլէրիյլէ Իզապէլին վէ Ուխլըընըն էլլէրինի թութմըշ օլարագ, «Պէնի պըրագմայըն տիւշէճէյիմ, պէնի թութընըզ» տէյիւ պաղըրմագտա վէ Լէյտի Իզապէլ հէր նէ գատար «Գօրգմա սէվկիլիւմ» տէմէքտէ իտի իսէ տէ, չօճուգ «Պէնի պըրագմայըն տիւշէճէյիմ» տէմէքտէ իտի, էն-

ճամ նէօվպէթ պասը, ալնընտան ագան սօղուգ թէրլէրի սիլիպ, աղզընա պիր գաշըգ թաթլը վէրմէք իսթէտիլէր իսէտէ պաշընը սալլայարագ իմթինա էյլէտի. տուտագլարը չէքիլէրէք կէօզլէրինի գափայըպ ույգույա կիթտի, «Աճապա նի՞չին պէօյլէ օլտը» տէտի Իզապէլ: «Պէն պիլիյօրըմ Մատամ, պաշգա պիրինտէ տէ պու հալի կէօրտիւմ, պունլար էօլիւմ իշարէթլէրի տիրլէր» տէտի Ուիլսըն: «Ահ Ուիլսըն նէ՛ սէօյլէյօրսըն, հալա օլ տէրէճէ ֆէնա տէյիլ տիր, Տօքթ. Ուէնրայթպու սապահ տահա պիր գաչ հաֆթա եաշար տէյօր իտի» ճէվապ վէրտի Իզապէլ: Ուիլսըն պիր սանտալյա իւզէրինէ օթուրըպ լագըրտըյա պաշլատը, մէրգումէնին պաշլամասը ղայէթ գօլայ օլտըղը կիպի, տուրմասընտա օլ գատար կիւճ իտի, «Տօքթ. Ուէնրայթ պիր չէյտէն չագմազ, խասթայը սօն նէֆէստէ կէօրսէ տահա իւչ կիւն եաշար տէյիւ եէմին էտէր. պէն նէրէտէ պուլընտըմ իսէ պու օլ խանէնին Տօգթօրը իտի էյի թանըրըմ. Լէյտի Իզապէլ պունը պէօյլէ պիր չէյ զաննն էտէր իտի... Պիզիմ պուտալա Սարա պու կիւն տէյօր քի. աճապա հա՞նկի տէտէսինին եանընա տէֆն էտէրլէր, Լօրտը՞ն մը, Գարլայլը՞ն մը. ահմագլըղըն լիւզումը եօգ տըր տէտիմ, Լէյտի Իզապէլ էվինտէ վէֆաթ էթսէ իտի, օնու փէտէրինին եանընա տէֆն էտէրլէր, չօճուգլընըտա չիմտի եանընա վէրիրլէր իտի. չիմտի էլպէթ Գարլայլ աիլէսինին եանընտա տէֆն էտէրլէր: (Իզապէլ սիւքիւթ էյլէտի...) «Աճապա օլ չիչէք նէ՛ եափըյօր, հասթախանէտէ նա՞սըլ վագթ կէչիրիյօր, տիւնտէն պէրու քէյֆի եէրինտէ օլմալը. սըրլաճագը կիւն Ուէսթլինէ նէ՛ գալապալըգ տէօքիւլէճէք:»

Իզապէլին եիւզլէրի գըզարտը, մուհաքէմէ նիճէ իթհամ պուլունտըղընը իշիթմէմիշ վէ քիմսէյէ սօրմագատա ճէսարէթ էթմէմիշ իտի, կէօզլէրինի գալտըրըպ «Մահքիւմ օլտո՞ւ մը» տէյիւ սորտու:

«Էլպէթ մահքիւմ օլտու, Օթվէյ Պէթհէլ վէ Րիչարտըն չէհատէթի քէնտինի հիւքմ էթտիրմիշ, պուրատան կիտէն օլմասը. լաքին հէր քէս կէլիպ սէօյլէտի, Րիչարտ ազատ սալը վէրիլտիյի կիպի. էհալի օլ գատար ալգըշլամըշլար

քի մահքէմէյի ինլէթմիշլէր: Էվվէլքինտէն տահա կիւզէլ պիր կէնճ օլմուշ: Տիւն ագշամ Մր. Գարլայլ էվէ կէլիպ սէօյլէտիյինտէ Մատամ Գարլայլ սէվինճինտէն աղլատը, լաքին զաննն էտէրիմ փէտէրինէ նիզուլ իսապէթ էթտիյինի սէօյլէմէտի» տէտի:

«Նիզո՞ւլ մը իսապէթ էթտի.»

«Աճախիպ իշիթմէտինիզ մի. պու էվին քէօշէսինէ գափանըպ՝ տիւնեատան պիխապէր եաշայօրսընըզ, մատէն օճագլարը իչինտէ եաշասանըզ տահա էյի օլուր, Մր. Հէրէ տիւն Լինպօրօ մահքէմէսինտէ իքինճի տէֆա օլարագ նիզուլ իսապէթ էթտի: Պու սէպէպտէն պիզիմ հանըմ էվէ կէլմէտի օրատա տըր:»

Վագթ ագշամ օլմուշ օլուպ էթրաֆը գարանլըգ պասմագտա ՛վէ ղուրուպ էթմէքտէ օլան չէմսին սօն փէրթէվլէրի փէնճէրէտէն իչէրի տիւշիւպ չօճուղըն սիմասընը այտընլաթմագտա իտիլէր: Գարլայլ պու արա էվէ կէլմիշ օլուպ տօղրու չօճուղըն օտասընա կիտէրէք անըն սիմասընտա էօլիւմ կէօլկէլէրինի միւշահէտէ էյլէտիքտէ «Նա՞սըլ տըր ֆէնալաշտը՞ մը» տէյիւ սորտը:

«Էվվէթ պու կիւն ֆէնա կէօրիւնիւյօր.» տէտի Իզապէլ:

Ջօճուգ փէտէրինին սէսինի ալըպ՝ կէօզլէրինի աչարագ «Պապա մուհաքէմէ պիթտի՞ մի» տէյիւ սորտը:

«Նէ՛ մուհաքէմէսի օղլում.»

«Ֆրանսիզ Լէվիսընըն մուհաքէմէսի:»

«Տիւն պիթտի օղլում, լաքին օնուն իլէ ֆիքրինի եօրմա տիւշիւնտիւյիւնիւ տէյմէզ:»

«Լաքին պիլմէք իսթէրիմ օնու ասաճագլա՞ր մը:»

«Էօյլէ հիւքմ էթտիլէր:»

«Հօլիճօնը էօլտիւրմի՞շ միւ:»

«Էվվէթ» տէտի Գարլայլ վէ Մատամ Վինէ տէօնիւպ «Քիմ պէօյլէ չէյլէրի պունա սէօյլէմիշ» տէտի:

«Ուիլսըն սէօյլէտի էֆէնտի» տէտի Իզապէլ էնկին սէսլէ:

«Լաքին պապա, Ցիտուս օնա աճէպա աֆվ էտէճէ՛ք մի,»

«Իւմիտ էթմէլիյիզ քի էտէճէք, պէն, արզու էտէրիմ քի հէր քէս կիւնահը նէ՛ օլուրսա օլսուն աֆվ օլունսընլար, լաքին օղլում նէ՛ ռահաթսըզ կէօրիւնիւյօրտըն։»

«Եվէթ հաթըրտան հօրուլույօրըմ, պէնի հօշարը չէք Մատամ» տէտի։

Գարլայլ քէնտիսի նէզաքէթլէ գալտըրըպ կէրի չէքիլէրէք տուրուպ պագար իքէն չօճուգ «Պապա Լիւսի էվտէ՞ մի տիր, կէօրմէք իսթէրիմ, Ճօյը կէօրմէք իսթէրիմ» տէտի։

«Փէք էյի հօլլայայըմ, մամանը կէթիրմէյէ կիտէճէյիմ» տէտի Գարլայլ։

«Մամայը՞ մը... հա խաթըրըմա կէլտի կէօքտէ մամամը նա՞սըլ թանըյաճաղըմ... պու մամայը տէյիլ...

Գարլայլ ճէվապ պուլամայըպ սուքութ էթտի։

Ջօճուգ տէվամ էտիպ «Պիլիրսին կէօքտէ օլաճագ տըր, Մատամ Վին էվլէ տէյօր, քէնտինի կէօրմիւշ մէ... նէ՞ սէօյլէտի իտի Մատամ» տէտի Իզապէլէ պագարագ։

Մատամ Վին գօրգունընտան տիթրէմէյէ պաշլատը, օրատա զարպ օլմագ միւմքին օլսա՝ օլուր իտի. Գարլայլ տէօնիւպ սըգը սըգը հիւզիւնէ պագմագտա իքէն Ուիլեէմ հինէ տէվամ էտիպ «Մամա չօգ փէշիւման իմիշ, սէնի իսթէմիշ, պիզի տէ իսթէմիշ, հիւրէյի գըրըլմըշ» տէտի։

Մր. Գարլայլըն սիմասը գըզարըպ թէքրարէն Մատամ Վինին հիւզիւնէ պագտըզընտան «Աֆվ էտէրսինիզ էֆէնտի պէօյլէ չէյլէրի սէօյլէմէմէլի իտիմ, ֆամիլեա մէսէլէլէրինիզէ միւտախալէ էթմէմէլի իտիմ, անճագ օլ պապատէ զանըմը պէյան էթտիմ, չիւնքի վալիտէսի իչիւն չօգ էնտիշէտէ իտի» տէտի։

«Լաքին սէօյլէտիյի տօղրու՞ մը. վալիտէսինէ թէսատիւֆ էթտինի՞զ մի» սօրտու Գարլայլ։

«Խայր էֆէնտիմ,» տէտի Իզապէլ, լաքին չօճուղըն

էօլիւմ հաթտըը պաշընտա հալան սէօյլէտիյինի տիւշիւնիւպ էլլէրինի հիւզիւնէ գափատը, Գարլայլ Իզապէլէ հագըն կիտիպ ուսուլճա. «Սիմտիընտաքի թէպտիլաթը կէօրի՞ւյորմըսընըզ» տէտի։

«Եվվէթ էֆէնտիմ. իւզէրինէ պիր նէօվպէթ կէլէլի հէյէթի թէպտիլ օլտու, գօրգարըմ հարընա գատար հէր չէյ թէմամ օլաճագ տըր։»

Գարլայլ էլինի ալ՝ընա վէ տիրսէյինի փէնճէրէյէ տայամըշ օլարագ «Անը գ՚այպ էթմէք նէ՛ միւշքիլ տիր» մըրըլտատը։

«Լաքին ռահաթ էտէճէք տիր, պու տիւնեատա էն փէնա այրըլըգ էօլիւմ տէյիլ տիր, պու գալպ տիւնեանըն էլինտէն գուրթուլուպ սէմատա հըֆզ օլունաճագ, քեաշքի ճիւմլէմիզ օրատա օլսա իտիք,» տէտի Իզապէլ աղլամասընը զապթ էտէրէք։

Արթըգ օտատա թէքմիլ գարանլըգ պասմըշ օլտըղընտան Գարլայլ պիր մօմ հագըպ չօճուղըն հիւզիւնէ թութտը վէ չօճուգ «Պապա ըշըղը կէթիրմէ իսթէմէմ» տէտիյինտէ պիր տագիգէ էօլիւմ հագլաշմագտա օլան սիմասընա պագըպ կէրի չէքիլտի։ Պու էսնատէ Լիւսի իլէ Արչիպօլտ էվէ ավտէթ էթմիշ օլուպ իչէրի կիրտիլէր, չօճուգ սօղուգ վէ նէմնաք էլինի ուզատըպ «Խօշճա գալ Լիւսի» տէտի։

«Պիզ պիր հէրէ կիթմէյօրըզ, սէն տախի կիթմէյօրսըն» տէտի Լիւսի։

«Ալլահա ըսմարլատըգ թէքրարլատը Ուիլեէմ,» Լիւսի էլինի թութուպ էյիլտի վէ հիւզիւնիւ էօփտիւ։

«Լիւսի պէն սէմայա կիտիյօրըմ, Արգի նէ՞րէտէ։» Գարլայլ չօճուղը թութուպ հաթտըըն հանըընա գալտըրտը։ «Վէ Ուիլեէմ չօճուղու էօփէրէք «Խօշճա գալ Արգի՛, գա՛րտաշըմ, սէմայա կիտիյօրըմ, չօլ մավի փարլագ սէմայա, օրատա մամայը կէօրէճէյիմ, վէ տէյէճէյիմ քի սէն վէ Լիւսի տէ թէզ կէլէճէքսինիզ» տէտի։

Ջօճուգլար հիւքըէք սէտա պիր ֆիղան տըը գօփարտըլար։ Գարլայլ պունլարը տըշարը չըգարըպ սապահլայըն

թէքրար կէօրէճէքլէրինի վառ էյլէտի։ Լէյտի Իզապէլ իսէ քէօշէտէ տիզ իւզէրինէ կէլմիշ մէնտիլինի եիւզիւնէ գափամըշ պիր քէօշէսինի տախի աղըրնա թըգայըփ հըչգըրըգլարընը զապթ էթմէյէ չալըշմագտա իտի։ Պիչարէ վալիտէ ճիյէրփարէսինին՝ պէօյլէ օղլունըն էօլիւմ եաթագը պաշընտա պուլունմագտա իքէնտէ մուհապպէթինի պէյան իչիւն պիր սէօզ սէօյլէյէմէմէքտէ վէ քէնտինի թէսէլլի իչիւն հիչ պիր թարաֆտան պիր սէօզ պուլամամագտա իտի։ Գարլայլ իսէ կէօզլէրինտէն եաշլար տամլայարագ չօճուղըն իւզէրինէ էյիլմիշ տուրույօր իտի։

«Աղլամա պապա աղլամա, պէն կիթմէյէ գօրգմամ, Յիսուս պէնիմ իչիւն կէլիյօր» տէտի Ուիլիէմ։

Գարլայլ, «Նի՞չիւն գօրգաճագսըն օղլո՜ւմ, նասըլ օլմա՜սըն, սէն Ալլահա կիտիյօրսըն, մէսուտ օլմաղա կիտիյօրսըն. պիրազտան պիզ տախի կէլէճիյիզ» տէտի։

«Էվվէթ մութլագա կէլէճէքսինիզ, պիլիյօրըմ, մամամա խապէր վէրէճէյիմ. պէլքի նէհրին գըյըսընտա տուրմուշ գայըգլարա պագարագ պիզի պէքլէմէքտէ տիր։»

Գարլայլ մասա իւզէրինտէ տուրան թազէ չիչէքտէն ալըփ ուսլըճա ուզատարագ չօճուղըն տուտագլարընը ըսլաթտը։ Չօճուգ սէօզլիւնէ տէվամ էտէրէք «Պապա՛ Յիսուս հէր գայըգտա նա՞սըլ օլապիլիր։ Պէլքի հէփսի պիրտէն կիթմէզլէր» տէտի։

«Սէնին գայըղընտա օլաճագտըր ճիյէր փարէմ։»

«Էվվէթ պէնի ալըփ Ալլահա կէօթիւրէճէք վէ Օնա, իշթէ պիր քիւչիւք օղլան, պունա աֆվ էյլէ վէ ճէննէթէ գապուլ էյլէ, չիւնքի պէն օնուն իչիւն էօլտիւմ տէյէճէք... փէտէ՛ր. պիլիյօրմուսըն քի մամամըն եիւրէյի գըրըլմըշ տըր» տէտի։

Գարլայլ ճէվապէն ալնընը օգշատը։

«Փէտէր պիլիյօրըսըն քի մամամըն եիւրէյի գըրըլտը» թէքրարլատը չօճուգ։

«Ուիլիէմ Ինանըրըմ քի զավալլը վալիտէնէ էօլիւմ կէլմէզտէն եիւրէյի էզիլտի, լաքին օղլում շիմտի օնուն իչիւն

գօնուշմայալըմ. սէնին պիր եէրին աղրըյօր մը։»

«Էվվէ՛թ, նէֆէս ալամայօրըմ, եուտամայօրըմ. Ծօյսը կէօրմէք իսթէրիմ նէ՛րէտէ գալտը։»

«Շիմտի կէլիր ճիյէրփարէմ։»

Չօճուգ փէտէրինին գօլլարը իչինտէ ուզանըփ կէօզլէրինի գափատը, Գարլայլ ույույօր զաննէտիփ ուսուլճա եաթաղա գօյարագ այրըլմագ իւզրէ իքէն չօճուգ կէօզլէրինի աչըփ «Պապա՛. պապա՛ ... պանա վէտա էթմէզտէն կիթմէ» տէյիւ էլլէրինի ուզաթտը, Գարլայլ ավտէթ էտիփ չօճուղը գուճագլայարագ «Օղլում կիթմէյօրըմ, սէնի պըրագմայաճաղըմ. վալիտէնի կէթիրմէյէ կիտիյօր իտիմ» տէտի աղլայարագ։

«Քիւչիւք պէպէյիտէ պէրապէր կէթիր։»

«Օնուտա կէթիրիրիմ օղլում վէ արթըգ եանընտան այրըլմամ։»

«Էօյլէ իսէ պէնի եէրիմէ գօյ տա կիթ.., խօշճա՛ գալ, պապաճըղըմ։»

Գարլայլ՝ կէօզլէրինին եաշլարը չօճուղըն եիւզիւնէ տամլայարագ պիր պուսէ տահա ալտըգտան սօնրա օտատան տըշարը չըգտը... արթըգ պու տիւնեատա պիրլէշմէմէք իւզրէ այրըլմըշ իտի։

Իզապէլ տէրհալ եէրինտէն սըչրայըփ չօճուղը պաղըրնա պաստը, վէ եիւրէյի փաթլարճասընա աղլայարագ «Ուիլեէմ, սէվկիւլիւմ, ճիյէրփարէմ, շու սաաթտա սանա վալիտէ օլայըմ» տէտի։

Չօճուգ կիւճ պէլա կէօզ գափագլարընը աչըփ «Պապամ չաղըրմայա կիթտի» տէտի։

«Օ տէյիլ Ուիլիէմ։ Պէն... պէն...» լաքին լիսանընը զապթ էտիփ եիւզիւ իւսթիւնէ տիւշէրէք աղլամաղա տէվամ էյլէտի, օլ սօն տագիգէլէրտէ պիլէ «Պէն իմ, վալիտէն՝» տէյէմէտի։ Պիչարէ եիւզիւ եաթագտա կէօմիւլիւ օլարագ պիր միւտտէթ գալտը, Իսթլինէ իլք կէլտիյի կիւնտէն շիմտիյէ գատար ճիւմլէ վագաալար կէօզիւ էօնիւնտէն կէլիփ կէչմէյէ պաշլատըլար, օլ իլք խասթալըղը խաթըրընա

կէլտի, օլ զէման Ուիլըընըն պիր թագըմ սէօզլէրինտէն մութէէսսիր օլուպ քէնտի քէնտինի էօլմիւշ վէ Պարպարա օրայա կէլին կէլմիշ խոլյինի խայալ էթմիշ, վէ զէվճինէ՝ «Պարպարա իլէ թէէհհիւլ էթմէ» տէյիւ րիճա էթմիշ խոլյինի լէ օնուն տախի կիւլէրէք. «Պարպարա քի՛մ տիր, Պարպարա իլէ նա՞սըլ թէէհհիւլ էտէպիլիրիմ, սէն զէվճիմ տէյի՞լմիսին» տէտիկինի տէրխաթըր էտիպ, տէրհալ խայալաթա տալտը, չիւ տալղընլըգ արասընտա պիրտէ գափու աչըլըպ իչէրիյէ պիրինին կիրտիյինի հիս էտէրէք ղաֆլէթինտէն ույանտը, իչէրի կէլէն Ծօյս իտի... Մէրգումէ եագլաշարագ «Ջօճուգ պէնի իսթէմիշ» տէյիւ եօրղանըն ուճունը գալտըրմասը իլէ նիտա էթմէսի պիր օլտու: Իզապէլ եէրինտէն սըչրայըպ ֆէրեատ էտէրէք չօճուղա սարըլտը, լաքին օլ նազիք վիճուտ քեամիլէն սօղումըշ վէ օլ քիւչիւք եիւրէք նէպզան էթմէքտէն ֆէրաղաթ էթմիշ, օլ քիւչիւճէք ճանը Յիսուս ալըպ կէօթիւրմիւշ իտի: Պիչարէ վալիտէ իրատէթ վէ պասիրէթի ղայպ իլէ չօճուղը պաղրընա պասըպ, եիւզինի օլ սօղուգ եիւզիւ իւզէրինէ գօյարագ աղլայըպ ֆիղան էթմէյէ, գօյուն կիպի մէլէմէյէ պաշլատը: Ջօճուղըն պու գատար չափուգ թէրքի տիւնեա էտէճէյինի տիւշիւնմէմիշ վէ պիր սօն վէտա պիլէ էթմէմիշ իտի: Մէրգումէ կէօզլիւյիւնիւ պիր թարաֆա աթըպ օլարագ «Ա՛հ էվլատը՛մ, ճիյէրփարէ՛մ... ճանը՛մ... տէօն՝ կէրի կէլ... պիր տագիգէ օլսուն պարի սօն պիր վէտա էտէյիմ. Ուիլեէմի՛մ, օղլու՛մ» տէյիւ սըզլանըպ ֆէրեատ ու ֆիղան էթմէքտէ իտի: Ծօյս պու հալին նէթիճէսինտէն գօրգարագ վէ պիւթիւն գուվվէթիլէ չէքիպ մէրգումէյի չօճուղընտան այըրմագա չալըշարագ «Քէնտինէ կէլ. Մի Լէյտի, խաթունըմ, էթմէ քէնտինէ կէլ, տիւշիւն նէ՛ եափըյօրսըն» տէյու մըրըլտանտը: Իզապէլին գուլաղընա պու սէօզլէր կէլինճէ ույգուտան այըլըր կիպի այըլըպ Ծօյսըն եիւզիւնէ պագարագ խայալաթ կէօրմիւշ կիպի կէրի կէրի չէքիլտի: Ծօյս իսէ «Խաթունըմ, Գարլայլ կէլտի, շիմտի գարըսընը պուրայա կէթիրէճէք, տիւշիւն օնլարըն եանընտա տախի պէօյլէ

եափարսան նէթիճէսի նէ օլուր, կէլ սէնի օտանա կէօթիւրէյիմ» տէմէքտէ իտի:

Իզապէլ քէնտինի թօփլայըպ «Պէնի նէ՞ զէման վէ նա՞սըլ թանըտըն Ծօյս» տէտի պօղունուգ պիր սէտա իլէ:

«Պուրատա եանըղըն վար զանն օլունտուղը կիճէ գուճաղընտան չօճուղը ալմազա եանընա եագլաշտըղըմտա եիւզիւնտէ հիչ պիր շէյ եօգ իտի, վէ մահիթապըն ըշըղը եիւզիւնէ վուրմըշ օլարագ, զանն էթտիմ քի էօլմիւշ օլան խաթունըմըն րուհընը կէօրիւյօրըմ, պիր տագիգէ քէնտիմի ունուտուպ պաղըրտըմ, սօնրա իգնա օլտում քի, սէն հայաթտա սըն, խաթունըմ չափուգ կիտէլիմ, շիմտի Մր. Գարլայլ կէլիր» տէտի:

Ջավվալը գատըն, գօրգու վէ հիճապընտան հէման տիզ իւզէրինէ կէլիպ «Ծօյս, Ծօյս, պանա մէրհամէթ էյլէ, պէնի էլէ վէրմէ, պուրատան չըգըպ կիտէրիմ պէնի էլէ վէրմէ» տէյիւ րիճա էթմէյէ պաշլատը:

«Պու ճինհէթլէ գօրգուն օլմասըն խաթունըմ, պէն սէնի էլէ վէրմէմ, պու սըրրը կէչէն Ապրիլտէն պէրու պիլիյօրըմ, վէ քիմսէյէ անլաթմատըմ, վէ սիզէ պիլէ սէզտիրմէտիմ, կէճէ կիւնտիւզ րահաթըմ եօգ տըր, րույատա կիպի եաշայօրըմ, տիւշիւն պիր տէֆա Մր. վէ Միսիս Գարլայլ անլայաճագ օլուրլար իսէ, նէթիճէսի նէ՛ վէխիմ օլուր, նիճէ պիր գարըշըգլըգ օլաճագ տըր, ա՛հ խաթունըմ նի՞չին կէլտին» տէտի Ծօյս:

«Ծօյս... Ծօյս... տայանամատըմ, պիպախթ չօճուգլարըմըն հասրէթինէ տայանամատըմ, տիւշիւն պիր տէֆա նէ ճէֆա իչինտէյիմ. օնու պիր պաշգասընըն զէվճի կէօրմէք պէօյլէ պիր թէքտիր տէյի՞լ մի...

«Կիտէլիմ խաթունըմ կիտէլիմ... սէսինի իշիտիյօրըմ էֆէնտի կէլիյօր:»

Ծօյս միւրիւքլէյէրէք մէրգումէյի օտասընա կէօթիւրտիւքտէն սօնրա ավտէթ էյլէտի, Մր. Գարլայլ օտանըն գափուսընտա եագլաշմըշ իտի. միւմաիլէյհին սիմասընտա-

քի հէյէճան վէ պէնզինին աթմըշ հալինի կէօրիւպ, Ճօյս... նէ՛ վար՝ տէյիւ սօրտը։

«Էֆէնտի... հազըր օլ... Ուիլեէմ... Ուիլեէմ»...

«Ճօյս չապուգ սէօյլէ վէֆա՞թ մը էթտի։

«Էյ վա՜հ, էֆէնտի, էյվա՜հ» տէյէպիլտի Ճօյս։

Գարլայլ իչէրի գօշտու, եաթաղա եագլաշտը, պէյազ զարիֆ վիճուտ րահաթ րահաթ ուզանմագտա օլուպ հէր չէյ թէմամ օլմուշ իտի։

«Օղլո՜ւմ, օղլո՜ւմ, ճիյէրփարէմ, Յիսուս սէնի էպէտի րահաթընա գավուշ էյլէտի, ինանըրըմ քի պիպախթ վալիտէնի տախի գավուշ էթմիշ տիր։»

ՖԱՍԼ 21

ԼՕՐՏ ՎԷՅՆԻՆ ԹԷՔԼԻՖԻ

Ուիլեէմ Գարլայլըն ճէնազէ ալայը իճրա օլունտը, Լօրտ Մաունթ Սէվըրն, քիւչիւք Լօրտ Վէյն հազըր իտիլէր։ Իզտիհամ արասընտա կէնճ Րիչարտ Հէըր տախի մուշահատէ օլունմագտա իտի։ Ուիլսընըն գըյաս էթտիյի կիպի Գարլայլ ֆամիլիասընա մախսուս մէզարա տէֆն էտիլիպ, իւզէրինէ «Ուիլեէմ Վէյն Գարլայլ» սէօզլէ հէքք օլունմըշ պիր մէրմէր վազ էտիլտի։ Իզապէլ տախի խասթա իտի, ֆիքրէն վէ ճէսէտէն խասթա իտի, պինա էն ալէյհ օտասընտան չըգամայըպ, Ճօյս օնա խըզմէթ էտիյօր իտի։ Մէրհումէնին խասաթալըղը վէխիմ պիր չէյ տէյիլ թէլագգը օլունմայըպ չօճուղըն խօրզունըըղընտան իլէրի կէլտի տէյիւ զանն օլունըր իտի, խուսուսա քէնտիսի տախի պիր Տօգթօր կէթիրիլմէսինէ իթիրազ էթմէքտէ իտի։ Շիմտի հէփ մութէլաաը Իսթլինտէն միւֆարագաթ էթմէք իտի, զիրա էյի պիլիյօր իտի քի, էօլիւմ եագլաշմագտա օլուպ, հիչ պիր գուվվէթ քէնտիսինի խէլաս էթմէյէ մուգթէտիր տէյիլ իտի, արթըգ Թանըրըմագ գօրգուսը տախի քէնտիսինի օլ տէրէճէ միւզտարիպ էթմէյօր իտի, զիրա մէզարըն գըյըսընտա օլտուղընը պիլ-

տիյինտէն, պու տիւնեանըն գօրգու, իւմիտ, հիճապ; էզիյէթ վէ մէսէրրէթի քէնտիսի իչին հիչ մէսապէսինտէ օլուպ օլ պիր էօմրիւ եալընըզ տիւշիւնիւյօր իտի։ Իսթլինէ կէլմէսի իլէ ղայէթ քիւսթախ պիր թէշէպպիւսէ միւպաշէրէթ էյլէմիշ իտի, վէ պու թէճրի,պէ անլատը քի ինսանի հիսսիյաթ վէ գուվվէթին մուգավէմէթ էտէմէյէճէյի պիր իշէ թէշէպպիւս էյլէմիշ իտի։ Հէյէթինին թէպտիլ օլմասը վէ իսթիմալ էյլէտիյի սէնա ի վէսաիթ թանըլմայաճաղընա գանաաթ հասըլ էյլէմիշ օլուպ, կէօզլէրինի գարարթտը, վէ պու ֆիքրինին նէթիճէլէրինի կէօրէյի կիպի հիսսըպա ալամաթը, հիսապ էթմէտի քի հէր քէս թանըրսա, թանըմասա հէր նէ՛ սէօյլէսէ, տույղուլարընը հէր նէ՛ գատար տա զապթ էթմէյէ մուգթէտիր օլսա, անլէրի քէօքլիւնտէն սէօքիւպ, մահվ էթմէյէ մուգթէտիր օլամազ իտի։ Պու տիւնեատա էն էյի քիմսէ պիլէ գուսուրսըզլըղըն սոն տէրէճէսինէ վասըլ օլսա եինէ տէ հիչ տէյիլ էֆքեար վէ միւթէլաաթընը զապթ էյլէմէք իչին հէր կիւն սապահ, էօյլէն, ագշամ տուա էթմէլի լազըմ տըր։ Եինէ տէ կիւճ պիր մէսէլէ տիր, տարըմըզըն էն պէօյիւք րուհանիյէթինտէն պիրի էօմրիւնիւն ագշամընտա տաշլարը պէյազլանմըշ վէ չէօհրէթինին սէմթ խըրրասընտա իքէն Վօրթէսթըր քիլիսէսինտէ էյլէտիյի վաազընտա ինսան էօմրիւ տախմի կիւնահ վէ թէվպէնին թէքէրրիւրիւնտէն իպարէթ տիր տէյիւ սէօյլէտի, վէ հագիգաթ ը հալ տախի պէօյլէ տիր։ Ինսանի թապիաթ վէ արզուլար պիզիմ իլէ պէրապէր պու տիւնեայա կէլմիշ օլուպ անլէրտէն պու էօմրիւ թէրք էթմէտիքճէ ազատ օլամըզ տույի գապիլ տիր։ Լէյտի Իզապէլ Գարլայլըն զէվճէսի իքէն գալպինի քեամիլէն անա վէրմէմիշ իտի, անա ուպուտիյէթ վէ հիւրմէթ էյլէր, իթաաթ էտիպ սէվէր իտի իսէտէ, օլ էսրար նէզիֆինտէն օլան (վէ գապուլ էտէրիմ քի, պիզտէն չօգլարընըն նամալիւմ օլան) մուհապպէթ տէնիլէն չէյի քեամիլէն անա վէրմէմիշ իտի։ Շիմտի իսէ հալ պէօյլէ տէյիլ՝ քիւլլիյէն ֆարգլը իտի։ Էվվէլճէ զիքրը էյլէտիյիմ կիպի տիւնեա աքիս գալըպէսի իլէ իսապէ օլունըյօր, պիզ մալիք օլտու-

ղըմըզ չէյի թահգիր էտէր վէ էլէ կէչիրէմէտիյիմիզ չէյլէրէ հասրէթ էտէրիզ։ Իսթիլնէ վասըլ օլտըղը կիւնտէն իթիպարէն Գարլայլա տօղրու էօմրիւնտէ հիս էթմէտիյի պիր աճըպ հալ վէ չիտտէթ իլէ մուհապպէթ հիսս էթմէյէ պաշլատը իտի։

Գօրգարըմ մէրգումէյի միւտաֆաա էթմէյէ չալըշսամ պէնի թայիպ էտէճէքսինիզ։ Լաքին տիւշիւնիւնիւզ քի պուրատա հալ ու քէյֆիյէթ քիւլլիյէն ֆարգլը տըր, էկէր մէրգումէ պիր ախէրինին զէվճինէ մուհապպէթ վէրսէ իտի, անը միւտաֆաա էթմէք գատար խաթա օլմազ իտի։ Ձիրա հալա Մօրմօնլըղը գապուլ էթմէտիք, վէ տիւնեա պաշը իւզէրինտէ եիւրիւմէյօր։ Լէյտի Իզապէլ, մէսէլա, Մր. Գրօսպիյէ գալպինի վէրմէտի քի. Միսիս Գրօսպի իլէ պիզ տախի անը հիւքմ էտէ իտիք, զէվալլը գարը, Գարլայլը քէնտի գօճասը տէյիւ ֆարզ էտիյօր վէ գալպինի պու հիսսիյաթտան մէն էտէմէյօր իտի։ Ա՛հ օլ ֆարիտ գալպ։ Տէֆա տէֆա ղաֆլէթինտէն այըլըպ գալպինի վէ միւթէլաաթընը պու եանլըշ ճիհէթտէն ըսլահ էթտիրմէք իսթէտի, լաքին պիր գաչ տագիգէ սօնրա թէքրարէն պէյնինի էվվէլքի խայալաթ իչինտէ պուլուր իտի, քէնտի քէնտինէ կէլտիյինտէ տիւշիւնիւր իտի քի Գարլայլ քէնտինին տէյիլ պաշգասընըն տըր։ Մուհապպէթի քէնտինին տէյիլ՝ գարըսընըն տըր, քէնտիսինին զէվճի օլմատըղը չէօյլէ տուրսուն, Պարպարանըն զէվճի տիր, իմտի պույուրըն պէօյլէ պիր թէճրիպէյէ վագըֆ օլմագ չէրէֆինէ նաիլ օլանընըզ վար իսէ՝ մէրգումէնին տախի էօմրիւնիւն նէ՛ հալտէ օլտուղընը խայալ էթմէյէ չալըշընըզ։ Մէյտանտա Պարպարա օլմասա պարի պէլքի թէհամմիւլ էտիպ եաշայապիլիր իտի, լաքին անըն մէվճուտիյէթի վէ տէրունինտէքի հիսս էյլէտիյի թէվպիխ մէրգումէյի էօլտիւրմէքտէ իտի։ Եալընըզ պու գատար տա տէյիլ, Ֆրանսիս Լէվիսընըն օրայա կէլմէսի՝ գալպինէ տէհչէթ վէրմիշ վէ ագապինտէ էօյլէ պիր սիյահ՝ ճինայէթ իլէ լէքէլի պիր ճանի օլտուղը տախի զահիր օլունճա, նէտամէթի պիհատտ ու փայան օլմուշ իտի։ Տահա ֆէնասը արա սըրա պիխապէր օլարագ քէնտինէ եանի Լէյտի Իզապէլ Նա-

մընա սէօյլէնիլէն թահգիրամիզ սէօզլէր եիւրէյինէ օգ կիպի իշլէմէքտէ իտի։ Պիր թարաֆտան թանըլմագ գօրգուսը, տիկէր թարաֆտան չօճուգլարընըն մուհապպէթի քէնտինի էրիթմէքտէ իտիլէր։ Աճա՞պ մը տըր քի էօմրիւնիւն թէլլէրի պիրէր պիրէր գըրըլմագտա վէ մէզարա եագլաշմագտա իտի, պէօյլէ օլմասա՝ աճապ օլուր իտի։

Պէլքի տէյէճէքսինիզ քի, քէնտի էլիյլէ եափտը քի՞մէ նէ, իսթէլնէ կէլմէյի տէյիլ իտի, էվվէթ հագգընըզ վար պէնտէ թաստըգ էտէրիմ, կէլմէմէլի իտի, վէ գալպինի Գարլայլա տօղրը էօյլէճէ ճէզպ օլունմագա միւսաատէ էթմէմէլի իտի, կիւզէլ, լաքին պիզ հէր պիրիմիզ՝ եափմամալը իտիյիմիզ չէյլէրի եափմասա իտիք պու տիւնեա եաշամաղը տէյէր պիր եէր օլուր իտի։ Սիզին իլէ գապուլ էտէրիմ քի, իսթէլնէ ավտէթի տէլիլիքտէն պաշգա պիր չէյ տէյիլ իտի, լաքին տօսթում սէն օ սըրատա, օ հալ ու քէյֆիյէթլէր թահթընտա, օլ թէճրիպէլէրէ տիւչար օլսան, եափմայաճաղընա էմի՞ն միսին, էկէր ֆիքրինտէ պիր գանաաթ վար իսէ ալէյհիմէ իսթէտիյինի սէօյլէ։ Իզապէլէ էօլիւմ խայալ էթտիյինտէն զիյատէ թէգարրուպ էթմիշ իտի, գուվվէթինին կիւնպէկիւն թէնագուս էթմէսինտէն վէ տէրունի հիսսիյաթընտան պիլիյօր իտի քի, պիրազտան թէրքի տիւնեա էտէճէք. պիլիյօր իտի քի էօլիւմ տամղասընը ալընա պասմըշ տըր, լաքին թանըլմագտան գօրգտըղը կիպի, էօլիւմտէն գօրգմայօր իտի։ Իմտի թանըլմայարագ սէլիմէն իսթէլինտէն չըգըպ կիթմէքտէն պաշգա տիւշիւնճէսի եօգ իտի։ Նէրէյէ կիտէճէյինին էհէմմիյէթի եօգ, նէթէր քի, չըգսըն Ճօյս տախի պու էֆքեարտա օլուպ հէր կիւն իպրամ էտիյօր իտի, իմտի իլք իշի Միսիս Գարլայլ իլէ իշինի սըրալամագ օլտուղունտան, Ուիլեէմին վէֆաթընըն էրթէսի կիւնիւ Միսիս Գարլայլըն օտասընա կիրիպ միւֆարէգաթ էտէճէյինի խապէր վէրտի։ Միսիս Գարլայլ, թէաճճիւպ իլէ. «Մատամ սիզի ղայպ էթմէք իսթէմէյիզ» տէյէրէք պիր գաչ հաֆթա րահաթ էթմէսինի եախօտ տէնիզ գըյըսընա՞ եօլլամաղը թէքլիֆ էտիպ փէք չօգ իպրամ էյ-

լէտի իսէտէ Իզապէլ խարար էտիպ մութլագա կիտէճէյինի սէօյլէտիյինտէ Պարպարա «Շօյլէ իսէ տինլէյինիզ, պէն ավտէթ էտէնէ գատար պուրատա գալընըզ, օն պէշ կիւնտէն կէլիրիմ, Մր. Գարլայլըն իշլէրի չօգ օլտուղընտան պէրապէր կէլմէյօր, պու սէպէպտէն չափուգ տօնաճաղըմ, սէն տախի 15 կիւն թաթիլ էյլէ վէ հիչ պիր տէրտ վէրմէ, էկէր ավտէթիմտէ հալա կիթմէյէ խարար էտէր իսէնիզ, օլ վագթ սիզ պիլիրսինիզ հէման կիտինիզ. նէ՛ տէրսինիզ Մատամ...:»

Մատամ Վին «Փէք էյի գապուլ էտէրիմ» տէտի, չօճուգլարը իլէ օն պէշ կիւն տահա կէչիրմէք սաատէթի հէր պիր գարարընա ղալիպ կէլտի, Էօլիւմիւն եագլաշտըղընը պիլիյօր իտի, լաքին օլ գատար չափուգ զանն էթմէյօր իտի, խասթալը կէրիյէ կիտիպ. վագթըյլա քէնտիսինին տախի գալիփլէնիպ, գէվճինին քէնտինի տէնիզ գըյըսընա կէօթիւրտիւյիւնիւ, օրատա րահաթը իչիւն հէր լազըմ օլանը թէտարիք վէ թէրթիպ էյլէտիյինի վէ այրըլըր իքէն Պարպարայա մուհապպէթ էյլէմէ տէմիշ իտիյինի տէրխաթըր էյլէտի, շիմտի օլ տըգգաթ օլ ինթիմամ Պարպարա իչիւն իտի։ Պարպարա տախի հէր նէ գատար Մատամ Վինին գալմասընը իսթարտը՝ արզու էտիյօր իտի իսէտէ, պիւթիւն գալպինտէն տէյիլ իտի։ Պարպարա մէրգումէնին աթի պիր միւրէպպիյէտէն չօգ զիյատէ խիւքիւք պիր գատըն օլտուղընըն ֆարգընա վարմըշ վէ Լիւսի իչիւն պէօյլէ պիրինին թալիմի արզու օլունաճագ պիր շէյ օլտուղընը պիլէրէք, անըն գալմասը իչիւն նէ մաաշ թէքլիֆ էթսէգա պուլա հազըր իտի իսէտէ, գալպինին տէրինլիյինտէն անա տօղրու պիր նախօշնուտի մէվճուտ իտիյինի հիս էտիյօր իտի, պու հալին սէպէպինի պիր վէճհլէ անլայամայօր վէ կէօրէմէյօր իտի, պէլքի պիր հիս ի թապիի իտի, պէլքիտէ Լէյտի Իզապէլէ չօգ պէնզէր օլտուղը իտի, զիրա Պարպարա թարիֆ էտէմէյէճէյի պիր միւշքիւլաթ հիս էտիպ սիմասընտա մը, աթվարընտա մը, սէտասընտա մը, օլտուղընը սէօյլէյէմէզ վէ ագլ էրտիրէմէզ իտի։ Հագիգաթը հալէ ասլա

շիւպհէ էթմէտի, նիճէ շիւպհէ էթսին, էյէր պաշգա պիր քիմսէյէ միւշապիհ օլսա աչըգտան սէօյլէր իտի... ամմա Լէյտի Իզապէ՛լ... միւմքին մի։ Պունտան մաատա Պարպարա միւրէպպիյէնին աթվարընտա պիր նէվ ղուրուր վէ ազամէթ միւշահէտէ էտիյօր իտի քի, ասլա խօշընա կիթմէյօր իտի։ Էյհասըլ միւրէպպիյէ կիթսէ Պարպարա աղլայաճագ տէյիլ իտի, ամմա Լիւսինին խաթըրը իչինտէ գալմասընը իսթէր իտի։

Իզապէլին օրատա իշի գալմամըշ օլտուղընտան գալգըպ տըշարը չըգտը։

Լօրտ Վէյն սալատա օրա պուրա կէզէրէք, «Լիւսի, Լիւսի, Լիւսի նէ՛րէտէ տիր տէյիւ պաղըրմագտա իտի։

«Նէ՛ եափաճագսընըզ» տէյիւ սօրտու Մատամ Վին, քիւչիւք Լօրտ ֆրանսըզճա ճէվապ վէրէրէք «Աշաղա իլէ կէզմէյէ կէօթիւրէճէյիմ, քէնտիսի կէլմէյէ վատ էթտի անլատընը՞զ մը» տէտի։

«Շօյլէ իսէ միւսաատէ էտէմէմ, արապայը տէվիրիրսին վէ պիր գազա օլապիլիր» տէտի Իզապէլ։

«Տիւշիւնտիւյիւն չէյէ պագ. պէն Լիւսիյի տիւշիւրիւրմիւյիւմ, օնու նէ՛ գատար սէվէրիմ, պէնիմ նիշանլըմ տըր պի՞լմէյօրմըսընըզ, սէվկիւլիւ Մատամ։»

Պու սէօզլէր իւզէրինէ քիւթիւպխանէնին գափուսընտան Լօրտ Մաունթ Սէվըրն իլէ Գարլայլ կէօրիւնիւպ, «Նէ՛ օ նիշանլը ֆիլան լագըրտըսը» տէտի Լօրտ։ Չօճուգ սըգըլլարագ պիր տագիգէ թէրէտտիւտ էյլէտի իսէտէ, ինկիլիզ օղլանլարընա մախսուս պիր սէրպէսթի իլէ «Լիւսի Գարլայլ պէնիմ նիշանլըմ օլմասընը իսթէյօրըմ» փէտէր, իքիմիզտէ պէօյիւտիւյիւմիւզտէ թէէհհիւլ էտէճէյիզ, էյէր րազը օլուր իսէնիզ վէ Մր. Գարլայլ պանա վէրիր իսէ.» Լօրտ Սէվըրն Գարլայլըն խիւզիւնէ պագըպ, չօճուղա խիթապէն «Պու մէսէլէնին միւզաքէրէսինի օն սէնէ սօնրա պու կիւնքի կիւնէ թէէխիր էթսէք նա՞սըլ օլուր, Լիւսի փէք ուֆագ օլմասա պիր թէքրիրէ միւսթէհագգ իտին էֆէնտի» տէտի։

«Լաքին ճիտտի սէօյլէյօրըմ պապա, սօնրա հէփ կէօրէ-

ճէքինիզ, պէն տահա էյի պիր ատէմ օլուպ, հիչ պիր խաթա էթմէյէճէյիմ քի, Մր. Գարլայլ պիր պէհանէ պուլամասըն, քէնտիսի կիպի չէրէֆլի օլաճաղըմ, մէսրուրըմ քի իշիթտինիզ փէտէր, վալիտէմէ տահի սէօյլէյէճէյիմ» տէտի:

Լօրտ Թէպէսսիւմ իլէ «Վալիտէնէ սէօյլէրսէն պըչագ գավղասը չըգար» տէյիպ չէքիլտի:

Մատամ Վին Լօրտ Վէյն իլէ խալընըզ գալտըղընտա չօճուղը գօլունտան չէքիպ փէնճէրէյէ տօղրը կէօթիւրէրէք «Լիւսի հագգընտա պէօյլէ սէօյլէր իքէն վալիտէսինին հարէքէթընը վէ պու սէպէպտէն մէրգումէնին իսգէրինտէքի լէքէյի հիսապա ալը՞յօրմըսըն» տէտի:

«Վալիտէսի Լիւսի տէյիլ տիր: Փէտէրիմին էօյլէ տիւշիւնմէտիյինի պիլիրիմ, վալիտէմ կէլինտիքտէ. օնուն իլէտէ ուղրաշաճաղըմ, վէ իգնա էտէճէյիմ» տէտի Լօրտ:

Մատամ Վին հէյաճան իչինտէ մէնտիլինի տիթրէյէն էլլէրի իլէ աղզընա թութմուշ օլարագ չու խօլտա սէօզիւնէ տէվամ էյլէտի.

«Պէն Լիւսիյի չօգ սէվէրիմ, վէ չու պիր գաչ այ միւտտէթ զարֆընտա անա վալիտէ մագամընտա պուլընտըմ Ուիլեէմ Վէյն, պէն պիրաղտան էօյլէ պիր մահալա կիտէճէյիմ քի, օրատա տիւհէվլի թէֆրիգաթ խօգ տըր, վէ կիւնահ վէ քէտէր օրայա կիրէմէզ: Էկէր միւսթագպէլտէ Լիւսի սէնին զէվճէն օլուր իսէ, Լէյտի Իզապէլին կիւնահը իչիւն ճիզիւ օլսուն պիր թայիփ վէ թէվպիխ քէլիմէսի ասլա սէօլէմէյէսին: Լիւսիյէ զայէթ զալիմանէ պիր հագարէթ օլուր օլ պիպախթ խաթունըն ճիւմլէ կիւնահլարը քէնտինին տիր, քէնտի իլէ պէրապէր տէֆն օլսունլար, Լիւսիյէ ասլա վալիտէսի հագգընտա պիր շէյ սէօյլէմէյինիզ:» Ջօճուգ էլինի տօլմագտա օլան կէօզլէրինէ սիւրիւպ «Խայր սէօյլէյէճէյիմ, վալիտէսի հագգընտա հէր կիւն սէօյլէյէճէյիմ, տիւնեատա Լիւսիտէն մատա քիմսէյի Լէյտի Իզապէլ գատար սէվմէտիմ, վալիտէսի իչիւն Լիւսիյի թագպիհ էթմէ՞ք մի, պէն Լիւսիյի վալիտէսի սէպէպինտէն սէվտիմ...

սէն պիլմէզսին Մատամ» տէտի:

«Անը սէվ, անը էպէտէն թալթիֆ էյլէ, լաքին չու թալէպիմիտէ էօլիւմ խաթաղընտա օլան պիր ըէճա տէյիւ գապուլ էյլէ» տէտի, վէ սավուշուպ կիթտի, օլ ագշամ օտասընտա չալ օմուզընտա օլտուղը հալտէ, խալընըզճա տիթրէյիփ օթուրըր իքէն գափու վուրուլուպ Մր. Գարլայլ իչէրի կիրտի, թէլաշ իլէ այաղա գալգմագա չալըշըր իքէն Մր. Գարլայլ «Գըմըլտանմայընըզ Մատամ, րահաթընըզա պագըն, Միսիս Գարլայլ րահաթսըզ օլտուղընըզը վէ պուրատան կիթմէք իսթէտիյինիզի խապէր վէրտի» տէտի:

«Էվվէթ էֆէնտիմ» ճէվապ վէրտի Իզապէլ:

«Նէ՞ տիր րահաթսըզլըղընըզ Մատամ, նէ՞ օլույօրսընըզ:»

«Ջանըն էտէրիմ պաշըմճա զաաֆիյէթ տիր:»

Մէրգումէնին սիմասը սարարմըշ, սօլմուշ, կէօզլէրի չուգուրլանմըշ, վէ սէտասը տահի Ուիլեէմին սէտասը՝ կիպի պիր հալ քէսպ էթմիշ իտի. Գարլայլ ֆարգընա վարարագ «Մատամ օլմայաքի Ուիլեէմէ խըզմէթ էտէր իքէն օնուն խասթալըղընտան սիզէ տէ սիրայէթ էթմիշ օլսուն, պէօյլէ շէյլէր վուգուընը չօգ իշիթմիշիմ» տէտի:

Իզապէլ պիրտէն պիրէ պասիրէթինի զայպ էտէրէք «Օնտան պանա՞ մը սիրայէթ էթմիշ, խայր պէլքի պէն.... պուրատա տուրտու, ագ գալտը քի պէլքի պէնտէն օնա կէչմիշ տիր տէյէճէք իտի, լաքին սէօզիւնիւ իթմամ էտիպ, «Պէն պիզիմ ֆամիլեատան ալմըշ օլմալըյըմ» տէտի:

«Հէր նէ իսէ չու մալիւմ քի, Իսթլինտէ չօճուգլարըմա պագար իքէն խասթա օլտընըզ, միւսաատէ էտինիզ քի Իսթլինտէ չիֆա պուլանա գատար պուրատա գալմանըզը խըրար էտէյիմ, պիր Տօգթօր չաղըրմագլըղըմըզա իթիրազըն նէ՛ տիր» տէտի,

«Տօգթօր պանա պիր ֆաիտէ էտէմէզ, հաթթա էօմրիւմիւ ուզատամազ:»

«Մատամ պուրատա կէլտիյիմին մագսէտի պու պապտէ խըրար էյլէմէք իչիւն իտի, խալըն Ուէսթլինէ կիտէճէյիմ

տօգթօրը խօլլարըմ, սըհհէթինիզին լաաէսի խօլունա հիչ պիր չէյի էսիրկէմէյինիզ, խըզմէթձիլէր էմրինիզ թահթընտա տըր, Միսիս Գարլայլ տէյօր քի, մուֆարէգաթընըզ քէնտինին ավտէթինէ գատար թէէխիր օլունաձագ, իւմիտ էտէրիմ քի օլ վագթա գատար օլ տէրէձէ րահաթ էտէճէքսինիզ քի գարարընըզը թէպտիլէ րազը օլաձագսընըզ, գըզըմըն խաթըրը իչին օլսուն Մատամ, տիւշիւնիւնիւզ» տէյիպ այաղա գալգտը վէ էլինի ուզաթտը: Նէ՛ խաքըն պիչարէ, քէնտիսի տախի գալգըպ էլինի էլինէ գօտուղընտա Գարլայլ սըգարագ «Մատամ չօձուղըմա կէօսթէրտիյինիզ ինսանիյէթ վէ մուհապպէթտէն տօլայը սիզէ նիձէ թէշէքքիւր էտէյիմ» տէտի: Գարլայլըն նազիք վէ նէձիպ կէօզլէրի իւզէրինէ տիքիլմիշ վէ վագթըյլա քէնտինին օլան փաք վէ թաթլը տուտագլարընտա պիր թէպէսսիւմ վար իտի: Իզապէլին սիմասընա խաֆիֆ պիր գըզարթը կէլիպ տէրունինտէն պիր ֆէրահ սէտասը սատըր էյլէտի վէ հէման իքի էլլէրինի նիւզինէ գափատը: Գարլայլ պու ֆէրհատը պիթթապի հանըշ թէֆսիր էտիպ «Անըն իչիւն քէտէր էյլէմէ Մատամ, օ րահաթընա կիթտի, իշթիրաքը հիսսինիզտէն տօլայը թէշէքքիւր էտէրիմ» տէյիպ օտատան տըշարը չըգտը: Պիչարէ պաշընը մասա իւզէրինէ գօյուպ, աղլայարագ «Ահ էօլիւմ, թաթլը էօլիւմ նէ՛րէտէսին» տէյիւ ֆէրեատ էյլէտի:

ՖԱՍԼ 22

ԱՐԹԸԳ ՍԻՕՔՄԻՇ ԻՏԱՑ

Մր. Ճիֆֆին վէ խանըմը, Մատամ Ճիֆֆին իչիւն թազէ չիչէք կիպի տօնանմըշ միւհէյյա իտիլէր: Մր. Ճիֆֆին պիր զէմանտան պէրու էֆայը կէօրմէմիշ իտի, գավալը հէր ագշամ էվինէ կիտէր, գափույը չալար, սիւրիւնիւր, վէ էվտէ խօգ ճէվապընը ալըր իտի, վէ թէէհհիւլ կիւնլէրի խագըն օլտուղընտան խավուգլուսընըն սըգըլտըզը սէպէպ-

տէն կէօրիւշմէք իսթէմէյօր տէյիւ թէֆսիր էտէր իտի. վէ հէր քէս էֆայ հագգընտա ֆէնա սէօյլէտիքլէրի իչիւն հիտատէթլէնիր իտի:

Պիր էօյլէն սօնը տիւքեանտա մէշղուլ իքէն կէօզլիւնիւ գալտըրըպ՝ էֆայըն սօն մօտա կիյինմիշ տիւքեանըն էօնիւնտէն խէլքէնլէյիպ կիթմէքտէ օլտուղընը կէօրտիւ... Մէր գումէ 18 գըվրըմլը վէ 1800 տիւյմէլի իփէք պիր էլպիսէ իւզէրինէ սըրմա չէրիտլի պիր գուափ ճաքէթ կիյինմիշ, իւզէրի չիչէքլէր խօրօզ վէ տէվէ գուշու թիւյլէրի իլէ տօլու պիր շափգա գօնմուշ քէլէպէք կիպի ուչարագ կէլիյօր իտի: Հէմաճ Ճիֆֆին՝ էօնլիւյիւնիւ էլինէ թօփլայըպ տըշարը գօշտու, էֆայ պունու կէօրտիւյիւնտէ. «Օ՜ սի՞զմիսինիզ Մր. Ճիֆֆին, պէօյլէ պիչիմսիզ պիր թարզտա հէր նէրտէ գարշըմա չըգմաանըզ մէմնուն օլուրում» տէտի:

Մր. Ճիֆֆին տօնա գալտը. . «Գարշըմա չըգմամագ մը. իւմիւտ էտէրիմ, սէնի կիւճէնտիրմէք պախթըզլըղընտա պուլունմատըմ էֆայ» տէտի:

«Պէն չօգ տիւշիւնտիւմ. վէ իգնա օլտումքի թէէհհիւլլիւմիւզ ույմայաձագ պէնիմ վէ պիզիմ սաատէթիմիզ իչիւն օլմայաձագ, սիզէ հազաձագ իտիմ լաքին էյի օլտու քի թէսատիւֆ էթտինիզ», տէտի էֆայ:

Մր. Ճիֆֆինին ալնընտան սօղուգ թէրլէր էնմէյէ պաշլայըպ հիւրէյի գալգարագ «Պէնի թէ՞րք մի էտիյօրսըն խօգսա էֆայ, ճանընը վէ մէվճուտիյէթինի սիզէ թէսլիմ էթմիշ օլան պիրինի պէօյլէ էզիպ մահվ էթմէք իսթէմէզսինիզ տէյի՞լ մի» տէտի:

«Էլպէթ իսթէմէզտիմ, լաքին օլտու պիթտի, նէ խափըլըմ պէօյլէ պագգալ տիւքեանը ֆիլան խօշլանըզըմ չէյլէր տէյիլ տիր. խուսուսա շու փրօսթէլանըզ խօգ մը. կէօզլիւմիւ ալըշտըրամայօրըմ:»

«Էօնլիւյիւ չըգարըրըմ էֆա՛յ. իքինճի պիր գալֆա տուհա կէթիրիրիմ, պիրտէ արապա ալըր հիչ պիր իշէ պագմամ սէնի կէզտիրիրիմ, նէ՛ իսթէրսէն խափարըմ, իւզիւքլէր տախի հազըր տըր» տէտի Ճիֆֆին եալվարարագ:

«Թէշէքքիւր էտէրիմ, լաքին գարար էթմիշիմ, խօշճա գալըն, ինշաալլահ իքինճի ինթիխապըմըզտա մուվաֆֆագ օլուրուզ» տէյիպ ֆիսթանընը թութարագ Էֆայ սօգագ գափուսընա կիթմէյէ պաշլատը, վէ քէնտի քէնտինէ, «Շիւքր օլսուն շու հէրիֆտէն գուրթուլտում, Րիչարտ Հէյրին մահ-քէմէտէ սէօյլէտիյինի իշիթտիքտէն սօնրա պէօյլէսինին խիւզիւնէ պագարմըյըմ։ Օլ գատար էհալինին վէ փէտէրինին հուզուրընտա թէհհիւլ էթմէք մագսէտիյլէ սէվտիյինի սէօյլէտի, մութլագա Րիչարտը խագարըրըմ։ Ջէնկին տօղ-մագտան պախթիյար տօղմագ տահա էյի տիր։ Ուէսթլին նէ՛ գատար պէնի գըզղանտըրաճագ, Մատամ Րիչարտ Հէր... խիթթիյար Հէր սօն այագլարը իւզէրինտէ տուրույօր. Միսիս Հէր իշիւնտէ պաշգա պիր էվ պուլունապիլիր, Մատամ Պարպարա նէ՛ տէյէճէք աճապա, հէլէ չօլ միւպարէք Գօր-նիյի հիչ սէօյլէմէ... աճապա նէ գատար թէվէրրիւ էտէճէք... սէնէվի 3—1000 օլմալը։ Ազ գալտը քէնտի քէնտիմի շու մայմուն Ճիֆֆինէ րապթ էտէրէք պու ֆուրսաթլարը գա-չըրաճագ իտիմ» տէյիւ սէօյլէնմէքտէ իտի։ Պու միւթէլաաթ իլէ Ուէսթլինէ եէթիշիպ Մր. Հէյրին գափուսը էօնիւնտէն կէչմէք իւզրէ իքէն պախթը եավէր օլուպ Րիչարտ գափու-տան տըշարը չըգմագ իւզրէ իտի, մէրգումը կէօրտիւյին-ճէ «Վագթլար խայր օլսուն Մր. Րիչարտ, էսքի պիր տօսթը՝ գօնուշմայարագ սավուշուպ կիթմէյէճէք իտինիզ տէյի՞լ մի» տէտի։

«Պէնիմ չօգ տօսթլարըմ վար հէր պիրինէ այրը վագըթ վէրէմէմ» ճէվապ վէրտի Րիչարտ։

«Լաքին պանա վագթ վէրիրսինիզ, էսքի կիւնլէրի ու-նութտընըզ մը։»

«Խայր ունութմատըմ, վէ ունութմագլըղըմ տա միւհ-թէմէլ տէյիլ։»

«Էյվէթ, օնա շիւպհէ էթմէյօր իտիմ, խիւրէյիմ չէհա-տէթ էտիյօր իտի, օլ ագշամ պէնի էնտիշէ վէ իզտիրապ իչինտէ պըրագըպ կիթտիյինտէ զաննէտտիմ քի էօլէճէյիմ, օլ կիւնտէն պու տագիգէյէ գատար մէսուտ պիր վագթ կէ-չիրմէտիմ։»

«Պուտալալըղըն լիւզումը եօգ Էֆայ, վագթըյլա կէնճ վէ ահմագ իտիմ լաքին էօյլէ գալտը՞մ մը զաննէտիյօրսըն։ Կէչմիշի պըրագալըմ, նա՞սըլ տըր Մր. Ճիֆֆին։»

«Պրագ օ սէրսէմի, Ուէսթլինին թէվաթթուրլարընա սի՞զ տէ մի ինանըրսընըզ. էօյլէ հէրիֆէ թէնէզզիւլ էտէրմիյիմ, մէյնիր եաղ սաթան պիր պագգալա մը գալտըմ, սիզին ի-նանտըղընըզա թէաճճիւպ էտէրիմ Մր. Րիչարտ։»

«Պիլաքիս պէն սէնին պախթընա թէաճճիւպ էյլէտիմ, լաքին նէ՞յիմէ լազըմ օ սէնին իշին տիր։»

«Օնա թէնէզզիւլ էթտիյիմի կէօրմէյէ սէն թէհամմիւլ էտէճէքմի իտին» տէտի Էֆայ էնկին պիր սէտա իլէ։

«Պանա պագ Էֆայ խինէ ֆիքրինտէն նէ՛ համագաթ կէ-չիյօր թախմին էթմէք պիլէ վագիֆէմ տէյիլ, լաքին նէ գատար թէզ օնու ագլընտան չըգարըր իսէն էյի օլուր, սա-նա խապէր վէրէյիմ քի. պիզ արթըգ պիրպիրիմիզէ էճնէպի օլաճագըզ, նէ սօգագտա նէ պիր եէրտէ ալագամըզ օլմա-յաճագ տըր, պունա սէն սէպէպիյէթ վէրտին տիւն պանա սէօյլէտիլէր քի Էֆայ գարնավալ կիպի կիյինմիշ եինէ ար-գամտան տօլաշըյօր, արբըգ սեօվմեզ Էֆայ։»

Րիչարտ սօն սէօզլէրի թէլէֆֆիւզ էթմէսի իլէ իչէրի կիրիպ ղայպ օլմասը պիր օլտու, Էֆայ իսէ էօմրիւնտէ թէ-սատիւֆ էթտիյի էն չէտին տարպէյի ալմըշ օլարագ, պիր գաչ տագիգէ թէրէտտիւտտէն սօնրա ավտէթ էտիպ Մր. Ճիֆֆինին տիւքեանընա եէթիշիր եէթիշմէզ կէօյա պայըլ-մըշ կիպի քէնտի քէնտինի տիւքեանըն իչէրիսինէ աթտը։ Մր. Ճիֆֆին հէման սըչրայըպ նէ՛ օլտունըզ, սիզէ նէ եա-փապիլիրիմ տէյիւ էթրաֆընտա տէօնմէյէ պաշլատը։ Էֆայ «Սըճագտան չափուգ եիւրիւտիւմ վէ պայըլտըմ, պէշ տա-գիգէ րահաթ էթմէք իսթէրիմ» տէյինճէ Ճիֆֆին գօլուն-տան թութուպ իչէրի սալօնա կէօթիւրտիւ, Էֆայ մէֆրու-շաթը վէ թէզեինաթը կէօրիւպ պայըղըլըղը արթըրտը վէ կէօյա նէֆէսի քէսիլիյօր կիպի հալլէր եափմագտա իտի, զավալլը Ճիֆֆին տիքէն իւզէրինտէ տուրույօր կիպի օտա-նըն օլ պիր պաշընա չէքիլիպ «Րահաթ էտինիզ իշթէ պէն

իրագտա տուրուրըմ... նէ գըյանը վար պուրատա օթուրը-նըզ, նէ՛ խաթէրսինիզ պիրազ չալապ կէթիրէյի՞մ մի», տէ-մէքտէ իտի... Էֆայ պու գօմէտիայը պիրազ տահա իլէրի կէօթիւրիւպ կէօյա պայըղընլըղը կէչիմիշ կիպի պիր հալ քէսպ իլէ կիւլէրէք «Էյի խաթըրը՞մ մը, պու կիւն սանա պիր չա-գա խափմագ խաթէտիմ, ամմատա ինանտըն հա՞» տէտի:

Ծիֆֆին տիշլէրի աչըգ գալըպ էլլէրինի օվալայարագ կէօքտէ մի, հէրտէ մի օլտուղընը պիլմէյօր իտի, վէ «Տօղրու սէօյլէ շագա՞ մը իտի, հալա պէնի՞մ միսին» տէտի:

«Էլպէթտէ շագա իտի նէ գատար սէֆիլին հէման ի-նանտըն տէյի՞լ մի» ճէվապ վէրտի Էֆայ:

Պիչարէ պագգալըն կէօզլէրինտէն մէսէրրէթ կէօզ եաշ-լարը կէլէրէք, «Ա՜հ Միս Էֆայ» տէյիւ էլինի թութուպ էօփտիւ:

Ամմա պուտալա ավանագ հա... տիւշիւնմէքտէ իտի Էֆայ քէնտի քէնտինէ թէպէսսիւմ էտէրէք: Պու տիւնեատա ավանագ, եալընըզ Մր. Ծիֆֆին տէյիլ տիր, պաշգա չօգ պուլունուր:

Այնի վագթտա Րիչարտ իչէրի կիրիպ՝ փէտէրինին վէ վալիտէսինին օտասընա գօշտու, Հաքիմ Հէր իքինճի նի-գուլտան սօնրա պիրազ սէօյլէմէյէ վէ հարէքէթէ պաշլատը իսէտէ ազը պիր չօճուղընքի կիպի իտի. Րիչարտ, «Պարպարա տէնիզ գըյըսընա կիտիյօր իմիշ 15 կիւն գալաճագ իմիշ» տէ-տիյինտէ վալիտէսի «Չօգ մէմնունըմ քի կիտիյօր, քէնտինէ չօգ էյի օլաճագ» տէմէքտէ իքէն Մր. Հէր «Տէնիզ... էյի... Պարպարա... կիտէլիմ... քէլիմէլէրինի պուտալա կիպի թէքէ-լիւմ էտիյօր իտի, «Էվվէթ փէտէր պիր գաչ կիւն րահաթ էյլէ տէ պէրապէր կիտէլիմ, սէնին իչին չօգ էյի օլուր սիզի արապա իլէ կէօթիւրիւրիւմ պէնտէ արապաճը օլու-րում» տէտի Րիչարտ. Հաքիմ հա՜ հա՜ հա՜ տէյէրէք կիւլ-մէյէ պաշլատը, լաքին նի՞չին կիւլտիւյինի պիլմէզ իտի:

Պունլարը պըրագըպ Լօնտօրօ հասթախանէսինտէքի ճա-նիյէ աթֆը նազար էտէլիմ, իտամ ճէզասը էպէտի քիւրէյէ

թէպտիլ օլունմըշ իտի, լաքին պու թէպտիլաթտան նէ Ֆրանսիս Լէվիսըն նէ տէ գարըսը մէմնուն օլմատըլար: Լէ-վիսըն գըճըրըէր պօյնընտա էօմրիւնիւն սօնընա գատար թաշ գըրմագ վէ չալըշմագտան իսէ իտամ օլունմաղը թէր-ճիհ էտէր իտի: Լէյտի Լէվիսըն իսէ, զէվճի նապէտիտ օլ-տըղընտա էվլատընը ալըպ պիր իրագ մահալլէ չէքիլմէք տիւշիւնիւյօր իտի, քի զէման միրուրը իլէ ունուտուլաճաղը-վէ պէօյլէճէ քէնտինին վէ օղլունըն օլ մէլուն իսմ պէնտլէ-րինտէն ազատ օլաճաղընը իւմիտ էտիյօր իտի. աճապա՞ մը տիր քի օլ շէն վէ հէր քէյֆէ սալտըրան Լէվիսըն կէօզլէ-րինի գալտըրըպ գընտանըն ազ ըշըղընա գափատըղը սըրատա միւսաթգապէլէ ֆիքրինի գափայամայօր վէ ախրէթէ եօլլա-տըղը Հօլիճօնա հասէր էտիյօր իտի:

ՔԱՍԼ 25

ԷԼՎԷՏԱ

Պարպարա տէնիզ գըյըսընտա, Իզապէլ իսէ էօլիւմ եա-թաղը իչինտէ իտի: Մէրգումէ Իսթլինտէ գալմաղա րազը օլտու քի չօճուգլարընը 15 կիւն տահա կէօնէնսին, լաքին Գարլայլ միւրէպպիյէ թէքմիլ րահաթ էյլէսին վէ ասլա պիր մէշղուլիյէթի օլմասըն տէյիւ իքի չօճուգլարը եանի Լիւսի վէ Արչիպօլտը, հէմշիրէսի Գօրնիլին եանընա եօլլամըշ իտի վէ Իզապէլ «Եօլլամայըն, եանըմտա գալսընլար» տէյէմէմիշ իտի: Պիչարէ էօլմէզտէն էվվէլ Իսթլինտէն միւֆարագաթ էյլէմէյէ ճահտ էյլէմիշ իսէտէ մուվաֆֆագ օլամամըշ վէ եաթաղա տիւշմիւշ օլտըղընտան արթըգ վագթը կէչմիշ իտի: Ուիլըն խաթունը իլէ պէրապէր կիթմիշ օլուպ, Ծօյս քէն-տինէ խըզմէթ էտիյօր իտի: Պարպարա անճագ 30 միլ ու-զագտա օլուպ, Գարլայլ չօգճա ագշամլարը օրատա կէչիրիր իտի իսէտէ՝ Ջարշամպըհ կիւնիւ էվէ կէլիպ Իսթլինտէ գա-լաճագ իտի: Ծօյս տէհշէթլի պիր ֆիքր իզտիրապը իչինտէ

իտի. Լէյտի Իզապէլ վէֆաթ էթմէք իւզրէ օլտըղընտան անըն վէֆաթընըն սըրրըն մէյտանա չըգաճաղընը մէմուլ էտիպ վագթըյլա խապէր վէրմէտիյի իչիւն քէնտինի իթթիհամ էտէրլէր տէյիւ գօրգույօր իտի ։ Զօգ տէֆա նիյէթ էթտի քի վագըա ի հալը Գօրնէլիայա պիլտիրսին, լաքին պիր վէճհլէ ճէսարէթ էտէմէտի ։ Օլ կիւնիւ ագշամ թէգարրիւպ էյլէմէքտէ վէ Լէյտի Իզապէլին էօմրիւ տախի նիհայէթէ էրմէքտէ իտի ։ Պիւթիւն կիւն պայըլըն հալտէ օլուպ, ագշամ իւզէրի պիրազ կէօզլիւնիւ աչմըշ, իւզէրինտէ պիր շալ էօրթիւլիւ օլտուղը հալտէ, պաշը աչըգ վէ հավա ալըըն իչիւն փէնճէրէյի տախի աչտըրմըշ իտի ։ Տըշարըտա չագըլ եօլ իւզէրինտէ եազ սիւքիւնէթի արասընտան պիր այագ սէսի իշիտիլիփ Իզապէլին գուլաղընա գատար եէթիշտի. Ճօյս փէնճէրէյէ կիտիփ պագտը, Մր. Գարլայլ կէլիյօր տէյիւ խապէր վէրտի ։

«Ճօ՛յս» տէյիւ նիտա էյլէտի Իզապէլ եաթագտան ։

«Պույուրըն մի Լէյտի ։»

«Անը պիր տէֆա կէօրէպիլսէմ մէսուտ օլարագ էօլիւրիւմ ։»

«Անը կէօրմէ՞ք մի, խաթունըմ, Մր. Գարլայլը՞ մը ։»

«Նէ՞ ֆարգ էտէր Ճօյս, պէն էօլմիւշիւմ տէմէք, պու հասրէթ գաչ կիւնտէն պէրու գալպիմտէ տիր, վէ էօլիւմիւ կէճիքտիրիյօր ։»

«Օլամազ Մի Լէյտի, օլմամալը, միւմքին տէյիլ ։»

Լէյտի Իզապէլ աղլամայա պաշլայըպ «Պու ճէֆա իլէ վէֆաթ էտէմէյօրըմ, չօճուգլարըմը պէնտէն ալտընըզ կէօսթէրմէյօրսընըզ, շիմտի տէ զէվճիմի կէօրմէյէ միւսաատէ էթմէյօրսընըզ, Ճօ՛յս, Ճօ՛յս, անը պիր տէֆա կէօրէյիմ» տէտի ։

Զէվճիմ ... զէվճըմ ... հալա լիսանընտայօր իտի քի զէվճի տէյիլ տիր, Ճօյս ճան իգտիրապը իչինտէ իտի, խաթունընըն րիճալարընա տայանամայըպ կէօզլէրինտէն եաշլար ագմագտա, եինէ տէ Մր. Գարլայլը էվվէլքի գարըսընըն հուզուրընա կէթիրմէքտէ պիր թագըմ գարըշըգլըգտան մա-

տա պիր շէյ օլմատըղը կիպի, շիմտիքի խաթունընա խըյանէթ էթմիշ օլաճաղընը տիւշիւնիւյօր իտի ։ Պու էսնատէ գափու վուրուլըպ Սարա պաշընը ուզատարագ «Ճօ՛յս, էֆէնտի սէնի իսթէյօր, թամ օտասընտա պէքլէյօր» տէտի, վէ Ճօյս տէրհալ գօշուպ Գարլայլըն հուզուրընա կիթտի ։

«Նա՞սըլ տըր Մատամ Վին՝ Ճօյս» տէտի Գարլայլ ։

«Փէք ֆէնա հալտէ տիր էֆէնտի ։»

«Փէ՞ք ֆէնա մը ։»

«Էվվէթ, գօրգարըմ էօլմէք իւզրէ տիր, զաննըմ էթմէզ քի սապահա գատար եաշասըն ։»

«Աճապա նէ՞ օլտու պու գատընա, Տօգթ. Մարթինի չաղըրտընը՞զ մը ։»

«Խայըր, պիհուտէ տիր էֆէնտիմ ։»

«Նէ՞ տէմէք, էօլմէք իւզրէ օլան պիր քիմսէյէ պէօյլէ՞ մի մուամէլէ օլունըր, պըրագըլը՞ր մը քի թէտավիսիզ էօլսիւն, էյէր էօյլէ ագըր իսէ շիմտի պիր թէլէկրաֆ վէրէյիմ ։ Պիր տէֆա քէնտինի պէն կէօրէյիմ» տէյէրէք Գարլայլ գափույա տօղրը ատըմ ալըր իքէն, Ճօյս պիւս պիւթիւն շաշըրըպ արգասընը գափույա տայաթտը, վէ «Րիճա էտէրիմ էֆէնտի, լաքին ... լաքին ... տօղրը օլամազ, կիթմէյին րէճա էտէրիմ, օտասընա կիթմէյինիզ» տէտի ։

Մր. Գարլայլ ագլընը զայ էթմիշ զաննէտէրէք «Նի՞չիւն կիթմէյէյիմ» տէտի ։

«Միսիս Գարլայլ կիթտիյինիզի իսթէմէզ» տէյիւ փէփէլէտի Ճօյս ։

Գարլայլ հայրէթլէ պագըպ, «Պու արալըգ թուաֆ շէյլէր իճատ էտիյօրսըն, Միսիս Գարլայլ պուրատա օլմատըղըճա քի՞մ անը կէօրէճէք, էվվէլտէ պիր գատըն վէֆաթ էթսին վէ խապէրիմ օլմասըն, Ճօյս ագլընը զայըպ էթմիշսին, հայտէ Մատամը հագըրլա եէմէքտէն սօնրա կէլիպ կէօրէճէյիմ» տէտի ։

Ճօյս շաշգըն պիր հալտէ տըշարը չըգըպ էլլէրինի օվալայարագ «Եա՜ Րապպիմ, նէ՞ եափայըմ» տէմէքտէ իտի ։ Օ էսնատէ Գարլայլ թաամ էթմէքտէ իքէն, հէմշիրէսի իչէրի կիրիպ վիւր աթէշ պիր հալտէ, էմլաքընըն պիրինտէքի

միւսթեձիր իլէ պէյնլէրինտէքի վուգը օլան միւնազաայը նագլ էթմէյէ պաշլատը իսէտէ Գարլայլ սէօզիւնիւ քէսիպ, Ճօյըն սէօյլէտիւքլէրինի գիւքր իլէ չըգըպ Մատամ Վինի կէօրմէսինի ըճա էյլէտի։

Գօրնէլիա, «Հօլի՞ւյօր մը. Ճօ՞յս մը սէօյլէյօր, օնա պու կիւնլէրտէ պիր հալ օլտու, պիրազ ագլընը տա գաչըրտը» տէյերէք չափգաընը, մանթօըընը պիր թարաֆա աթըպ թէխգարը գօշտու վէ գափույը վուրտը, Ճօյս՝ «Պո՛ւյուր» տէյիպ իչէրի կիրէնինին քիմ օլտըղընը կէօրիւր կէօրմէզ պէնզի սափ սարը քէսիլիպ հէման գափույա գօշտու, վէ «Ամա՜ն Մատամ, իչէրի կիրմէյինիզ» տէյիւ էօնիւնէ տուրտը, Գօրնէլիա Ճօյսը պիր թարաֆա իթէլէյիպ «Բիմի՞ կիրմէտէն մէն էտիյօրսըն, Ճօյս, սէնին պէյնին եուվշամըշ օլմալը, չէքիլ օրատան, տահա նէլէր եափաճագսըն» տէյինճէ, Ճօյս պունա գարշը նէ՛ գուվվէթի նէ տէ հագգը օլմատըղընը պիլտիյի կիպի, Միսս Գարլայլըն տախի իթթէտիյինի իճրա էտէճէյինէ էմին իտի, իմտի պիր թարաֆա չէքիլտի վէ տիթրէյերէք տըշարը չըգըպ գափույը գափատը։ Արթըգ իսթիֆա էթմէնին չարէսի եօգ իտի, սիմաըընը սէթր էթմէք իչիւն գուլլանտըղը հիչ պիր շէյ իւզէրինտէ տէյիլտի, պաշը աչըգ, պէյազլանմըշ սաչլար եաստըղը իւզէրինտէ տէօքիւլմիւշ, կէօզլիւքլէր եօգ, վէ օլ թաթլը մէլիւլ կէօզլէր մէյտանտա չըգմըշ, եիւզիւնիւ իհաթէ էտէն չէրիտ գալտըրըլմըշ վէ զայիֆ տարը ամմա Լէյտի Իզապէլին սիմասը կէօզ էօնիւնտէ եաթըյօր իտի։ Գօրնէլիա չու մէնզարէյի կէօրիւր կէօրմէզ «Եա րապպ սէ՛ն մէրհամէթ էյլէ» տէյիւ նիտա էյլէտի, պիր իքի տագիգէ հէքտիկէրինէ պաշգա գալտըլար, հաթթա Գօրնէլիա պիլէ չու սըրատա սօն տէրէճէ հէյէճան իչինտէ գալըգ օլտու։ Մէրգումէ վագթըյլա չիւպհէ էթմիշ, լաքին Լօրտ Սէվըրնըն թէէմինաթը վէ վագաանըն իմքեանսըզլըղը տիւշիւնէրէք աճապ պիր պէնզէյիշ տէյիւ չիւպհէսինի թէֆսիր վէ թէսքին էթմիշ իտի, էնճամ գայէթ մէլիւլ վէ նազիք պիր սէտա իլէ «Պուրայա կէլմէյէ նա՞սըլ ճէսարէթ էտէպիլտին» տէյիւ սօրտու։

Իզապէլ էլլէրինի կէօքսիւ իւզէրինէ գօյուպ էնկին վէ պօզուգ պիր սէտա իլէ «Ջօճուգլարըմ... չօճուգլարըմ... օնլարըն հասրէթինէ տայանամատըմ... պանա մէրհամէթ էյլէ... պէնի թագիր էյլէմէ... իշթէ Ալլահա կիտիյօրըմ, ճիւմլէ կիւնահ վէ գէտէրլէրիմ իչիւն զաթէն օնա ճէվապ վէրէճէյիմ» տէտի։

«Սէնի թագիր էթմէյօրըմ» ճէվապ վէրտի Գօրնէլիա։

«Շու ճինէթտէն մէսրուրըմ քի, Ցիսուս սէնին կիպի էյիլէրի խէլաս էթմէք իչիւն տէյիլ, պէնիմ կիպի պիչարէ կիւնահքեարլար իչիւն կէլտի. պէն օնուն էմր էթտիյի իւզրէ խաչըմը ալըպ թաշըմագ իսթէտիմ, ամմա չօգ աղըր իտի, թէհամմիւլ էտէմէտիմ չէօքտիւմ,» մըրըլտանտը Իզապէլ կէօզլէրինտէ եաշլար ագարագ։

«Սէնին կիպի էյիլէր» քէլիմէսի՝ Միսս Գարլայլըն գալպինէ օգ կիպի իշլէտի, կէրչի Իզապէլ քէմալը սըտգ ու թէվազու իլէ թէլէֆֆիւզ էյլէմիշ իտի իսէ տէ, Միսս Գարլայլըն ճիւմլէ սէրթ մուամէլէլէրինի կէօզլէրի էօնիւնտէ կէթիրտիյինտէն Իզապէլին իւզէրինէ տօղրու էյիլիպ «Իզապէլ կիթմէքլիյինէ պէն սէպէպիյէթ վէրտի՞մ մի» տէտի։

«Խայր, վագտա սիզին իլէ մէսուտ տէյիլ իտիմ, ամմա կիթմէքլիյիմէ սէպէպ օլմատընըզ, պանա աֆվ էյլէ... պանա աֆվ էյլէ»... տէյիւ մըրըլտանտը։

Գօրնէլիա համտ օլսուն տէյիւ տէրունտէն պիր ա՜հ չէքիպ «Սէն պանա աֆվ էյլէ, պէն էօմրիւնիւ տահա մէսուտ էտէպիլիր իտիմ, քեաշքի էտէ իտիմ օլ վագթտան պէրու փէշիմանըմ» տէտի։

Իզապէլ էլինտէն թութըպ չէքերէք «Արչիպօլտը կէօրմէք իսթէրիմ» տէտի իսմինի էվվէլտէն էթտիյի կիպի թէլէֆֆիւզ էտէրէք... «Ճօյսա ըճա էյլէտիմ չագըրմատը, անճագ պիր տագիգէ կէօրէյիմ քի, աֆվըգ տիլէյէյիմ. պէն իշթէ էօլմիւշիւմ տէմէք, նէ պիլյանը օլապիլիր, րահաթ վէ մէսուտ էօլէյիմ» տէյիւ իլավէ էթտի։

Միսս Գարլայլ նէ՛ միւլահազայա մէպնի պու թալէպի մինասիպ կէօրտիւ պիլմէմ, պէլքի էօլիւմ հաթաղընտա օ-

լան Թալէպի րէտտ էթմէմէք խաթրը իչին, պէլքիտէ Իզապէլ կիպի քէնտիսի տախի նէ՛ պէիս օլապիլիր, տէյիւ տիւշիւնիւպ գափույա տօղրու կիթտի. վէ աչըլըշընտա Ծօյսը ճօնկիւլիւնիւ հիւզիւնէ գափըլմըշ տուրմագտա կէօրիւպ «Ծօյս նէ վագթտան պէրու սէն պունը պիլիյօր իտին, տէտիկինտէ Ծօյս «կէչէն հաֆթէն չօլ հանըմըն փաթըրտըլընտան պէրու օլ կիւնիւ հիւզնիւնիւ աչըգ կէօրտիւմ էվվէլա բունը տըր զաննէթտիմ, աճ մաատամ օլ կիւնտէն պէրրու քէնտիմ պիր բուհ կիպի կէզիյօրըմ» տէտի:

«Կիթ էֆէնտինի պուլայըմ չաղըր» էմր էթտի Գօրնէլիա:

«Ամման օնա սէօյլէմէք օլու՞ր մը, մէրգումէյի կէօրմէմի նա՞սըլ օլուր,» տէտի Ծօյս շաշըրարագ:

Միսս Գարլայլ ամիրանէ պիր թաւր իլէ «Ծօյս կիթ էֆէնտինի պուլ տա չաղըր տէյօրըմ, պուրատա խաթըուն սէ՞ն միսին, պէ՞ն մի իմ» տէտի:

Ծօյս աչաղը գօշուպ Գարլայլա սէօյլէտի, մէրգում խօզարը կէլիպ «Նա՞սըլ տըր Մատամ Վին՝ Գօրնէլիա, չօգ ֆէնա մը» տէմէքտէ իտի. Միսս Գարլայլ գափույը աչարագ «Իչէրի կիր, սէնի կէօրմէք իսթէյօր» տէտիյինտէ Գարլայլ կիրմէք իւզրէ իքէն Ծօյս ճօնիւնէ աթըլըպ... «Էֆէնտի... էֆէնտի... հազըր օլունըզ, Մատա՛մ, նի՞չին էվվէլճէ սէօյլէմէյօրսընըզ» տէյիւ նիտա էյլէտի:

Գարլայլ իքիսինինտէ հիւզիւնէ պագըպ սիմալարընտա միւշահատէ օլունան հէյէճանը պիր վէճհլէ անլայամատը, խուսուսա հէմշիրէսինի պու հալտէ աղլա կէօրմէմիշ իտի, էնճամ գաշլարընը չաթըպ իչէրի կիրտի, վէ գափու արգասընտան գափանտը:

Գարլայլ նէզաքէթլէ հիւրիւյէրէք հաթաղըն հանըմա հագլաշտը. վէ «Թէէսսիւֆ էտէրիմ քի Մատամ Վին...» տէր իքէն սէօզ աղզընտա գալտը սիմասը վէ տուտագլարը ճօլիւ կիպի օլուպ, տէրունի հէյէճանընը աղլա կէօսթէրմէյէն մէրտ Գարլայլ կէրի կէրի չէքիլմէյէ պաշլատը, պէլքի Ծօյս կիպի պու տախի խայալ կէօրիւյօր զաննէթտի: Իզապէլ

էլինի հէթիշտիրիպ փալթօսընը կիւճ պէլա թութմագտա մուվաֆֆագ օլարագ, «Արչիպօլտ... սէնտէն աֆվըըզ ըլմաղտան կիտէմէյօրըմ... պէնտէն գաչմա պիր տագիգէ օլսուն տահա թէհամմիւլ էյլէ, անճագ ախ էթտիմ տէ վէ սաատէթի հալ իլէ վէֆաթ էտէյիմ» տէյիւ փէփելէտի:

«Իզապէ՛լ... սէ՞ն միսին... Մատամ Վին, սէ՞ն մի իտին» նիտա էթտի Գարլայլ:

«Ա՛հ... Աֆվ էյլէ... պէն վէֆաթ էթմէտիմ... օլ գազատան խէլաս օլտում, լաքին ճօյլէ թէպտիլ օլմուշ իտիմ քի, թանըլմազ պիր հալէ կէլտիմ, վէ Մատամ Վին հալինտէ պուրայա կէլտիմ, սիզի կէօրմէյէրէք հաշայամատըմ, Արչիպօլտ պանա աֆվ էյլէ»...

Գարլայլ նէյէ օղրատըղընը պիլմէտի, պիր տագիգէ իչիւն շու աճայիպ մէվգիի վէ իքի գարըըը օլտուղընը խայալ էտէրէք շաշգըն շաշգըն պիչարէնին հիւզիւնէ պագըպ սիւքիւթ էթտի: Իզապէլ պու սիւքիւթիւն մանասընը տէրք էտիպ, սէօզիւնէ տէվամ իլէ «Սէնին վէ չօճուգլարըմըն հասրէթինէ տայանամատըմ, պու հասրէթ պէնի թէլէֆ էտիյօր իտի: Սիզի թէրք էթմէք տէլիլիյինի յափտըղըմ կիւնտէն պէրու պիր տագիգէ օլսուն սէլամէթ իգպալ կէօրմէտիմ, միւֆարէգաթըմտան պիր սաաթ կէչմէզտէն փէշիման օլտում, ավտէթ էթմէք իսթէտիմ, լաքին նիճէ կէլէպիլիր իտիմ, (սաչլարընը վէ գօլունը կէօսթէրէրէք): Պագ պագ նէ՛ հալլէրէ տիւչար օլտում, նէլէր չէքտիմ... կիւնահըմ պէօյիւք տիր, հէփ կիւնլէրիմ ճէֆա վէ իշկէնճէ իլէ կէչտիլէր: Ա՛հ... պանա աֆվ էյլէ... պանա աֆվ էյլէ» տէյիւ ֆիղան էյլէտի:

«Նի՞չին կիթտին» տէտի Գարլայլ:

«Պի՞լմէյօրմուսըն:»

«Խայր, պու պէնիմ իչիւն պիր մուամմա օլմուշ տըր:»

«Սէնին մուհապպէթին սէպէպինտէն կիթտիմ:»

Գարլայլըն սիմասընտա խաֆիֆ պիր իսթիհզա ալամէթի միւշահէտէ օլունտը, էօլիւմ սաաթընտա պիլէ սախթէքեարլըգ էտիյօր կիպի տիւշիւնտիւ, Իզապէլ օլ պագըշըն

մանասընը անլայըպ «Պանա եօյլէ պագմա, կէօրիւյօրսըն քի թագաթըմ գալմատը պիթիյօրըմ, քէնտիմի անլաթմագտան աճիզիմ, սէնի չօգ սէվէր իտիմ... հագգընտա շիւպհէյէ գաիլ օլտում... զաննէ էյլէտիմ քի պէնի ալտաթմագտասըն, վէ գալպինի քեամիլէն պաշգա պիրիսինէ վէրմիշսին, վէ շու գըզգանճլըգ հալինտէ օլ ալչագ ատէմին իֆատաթընա գափըլտըմ վէ իղֆալ օլունտըմ... Պու զաննըմ եանլըշ իտի տէյի՞լ մի» տէտի։

Գարլայլ հիչ տէյիլ խարիճէն ֆիթուրսըզլըղընը էլէ ալմըշ, գօլլարընը կէօքսիւ իւզէրինէ գավուշտուրմըշ, նէճիպ գամէթինի տօղրուլթմուշ, աշաղը տօղրու եիւզիւնէ պագմագտա իտի։ «Եօյլէ տէյիլ իտի, տէյի՞լ մի» թէքրարլատը Իզապէլ։

«Նա՞սըլ սիւալ էտիյօրսըն... պէնի օլ զէմին թանըը իտին, օլ վագթտան պէրու թանըըմըշ օլմալըսըն, հալա սիւա՛լ մը էտիյօրսըն... Պէն էօմրիւմ իչինտէ սանա էն ֆիքրէն էն գավլէն, էն գալպէն էն՛ ամալէն սատագաթսըզ օլմատըմ։»

«Ահ Արչիպոլտ պէն տէլի իտիմ, չըլտըրըմըշ իտիմ, ագլըմ իւզէրիմտէ օլսա պու չէյի խաթըրլամազ իտիմ, շիւպհէսիզ ունուտաճագսըն վէ աֆվ էտէճէքսին տէյի՞լ մի։»

«Զաթէն աֆ էյլէմիշիմ, յաքին ասլա ունութմայաճաղըմ։»

«Օլ տէհշէթլի կէճէտէն պէրու կէչէն միւտհիշ զէմանը ունութմագա չալըշ, պուրատա մէսուտ պիր գըզ հալինտէ իքէն պէնի իլք տէֆա թանըտըղըն վէ սօնրա գալպինի պանա վէրմիշ օլուպ սէօյլէմէյէրէք կէչիրտիյին կիւնլէրի տէրխաթըր էյլէ, պազէն պիր տագիգէ քէնտիմի ունուտուպ օլ սաատէթ իչինտէ պուլունըրըմ, տէրխաթըր էյլէ քի փէտէրիմին վէֆաթը կիւնիւ պանա նէ՛ լութֆ, նէ՛ ինսանիյէթ կէօսթէրտին. պանա 100 լիրալըգ պիր պանգնօթ վէրտին, Մարթինկ սէրայընա կէլիպ օրատա պանա մուհապպէթինի սէօյլէտիյին, վէ պէնիմ սանա զէվճէ օլմագա վատ էթտիյիմ խաթըրընա կէլի՞յօր մը, օրատա տուտագլարըմտան իլք պուսէյի ալտըն տէյի՞լ մի, ա՜հ Արչիպոլտ թէէհհիւլիւմիւզտէն սօնրա կէչիրտիյիմիզ մէսուտ զէմանլարը տիւշիւն. չօճուգ-

լարըմըզ տիւնեայա կէլտիյինտէ հիսս էթտիյիմիզ սաատէթ վէ մէսէրրէթլէր խաթըրընտա տէյի՞լ մի։»

Գարլայլ քէնտինէ տօղրու ուզանմագտա օլան զաիֆ էլի քէնտի էլի իչինէ ալըպ պաշըը պիրազ էյէրէք, լէթաֆէթլէ «Պէնի իթհամ էտէճէք պիր չէյին վա՞ր մը» տէտի։

«Սէնի իթհամ էթմէ՞ք մի, սէմավաթ պիլէ սէնի իթհամ էտէմէզ, սէնին մուհապպէթինի տըգգաթընը նէճապէթ վէ փաքլըղընը տիւշիւնիւպտէ սէնի թէրք էթտիյիմ խաթըրըմա կէլտիքճէ հիճապըմտան եէրէ պաթմագ իսթէյօրըմ, պիլա շիւպհէ քէնտի կիւնահլարըմըն ճէզա վէ րէզալէթինի ալտըմ, լաքին սէնին վէ չօճուգլարըմըն իւզէրինէ կէթիրտիյիմ խէճալէթի նիճէ թազմին էտէ պիլիրիմ։» Իզապէլին սէսի իշիտիլմէզ պիր հալէ կէլմէքտէ իտի, «Տիւշիւն պիր տէֆա պուրատա նիճէ եաշատըմ, ա՜հ, նէլէր չէքտիմ, սէնի պիր ախէրինին զէվճի կէօրմէ՛ք... վագթըյլա պէնիմ օլան մուհապպէթ վէ նիվազիշլէրին ախէրինէ սարֆ օլունտըղընը սէյր էյլէմէ՛ք... պէնի հէյիպ թէլէֆ էյլէտի, սէնի զայի էթտիյիմ կիւնտէն պէրու սէվտիյիմ կիպի ասլա սէվմէմիշ իտիմ, Տիւշիւն պիր տէֆա Ուիլիէմին մէզարը խաքլաշտըղընը կէօրիւպ, էնճամ էօլիւմ սաաթընտա իքիմիզ եալընըզ օլարագ պաշընտա տուրուր իքէն պէնիմտէ էվլատըմ, ճիյէրփարէմ տիր տէյէմէտիմ.. չօճուղըմ վէֆաթ էթտիյինտէ ախէրինին պօշ էսէֆինի թէսէլլի էյլէտիյին սըրատա, պէ՛ն, վալիտէսի քիմսէտէն պիր թէսէլլի սէօզիւ օլսուն գապուլ էթմէտիմ, պունլարա ճան տայանը՞ր մը, Ա՜հ չէքտիքլէրիմի անճագ պիր Ալլահ պիլիր, իշթէ էօլիւմիւմիւն սէպէպի։»

«Նի՞չին կէլտին» տէտի Գարլայլ խավաշճա։

«Սանա սէօյլէտիմ յա. սէնին վէ չօճուգլարըմըն հասրէթինէ տայանամատըմ։»

«Եանլըշ, հէր ճիհէթլէ եանլըշ» տէտի Գարլայլ։

«Էվվէթ եանլըշ վէ ֆէնա, սէնտէն էյի պիլիրիմ, լաքին թանըլմամադըգճա ճէզասընը եալընըզ չէքտիմ. պուրատա էօլմէյէ նիյէթիմ եօգ իտի, լաքին էօլիւմ սիւրաթլա կէլտի վէ կիտէմէտիմ»։ Գարլայլ տէրին պիր նէֆէս ալտը... «Էվ-

վէթ եանըլըշ տըր» տէվամ էթտի Իզապէլ, «Պու միւլահազա տախի եանըլըշ տըր, լաքին պէն պու տիւնեա իչին էօլմիւշ վէ ախրէթին գըյըսընտա տուրույոր օլտուղճա հէնի ալագա վէ իրթիպաթընը նիճէ՞ խըլալ էտէպիլիրիմ, չու սահիհ տէյի՞լ մի քի պէնիմ զէվճիմ իտին վէ չու պիր գաչ կիւնտէն պէրու աֆվընա իշթիյագ էտիյոր իտիմ: Ա՜հ քեա՛շքի մազինին սահիֆէլէրի սիլինէպիլսէ՜... քեա՛շքի ույանըպ կէօրսէմ քի, քեաֆֆէսի պիր տէհշէթլի րույա իմիշ, քեա՛շթի թէքրարէն սըհհէթ ու սաատէթ իլէ, պուրատա սէնին սէվկիւլիւ միւշէրրէֆ զէվճէն օլսամ, արզու էտէրմիսի՞ն Արչիպոլտ արզու էտէրմի՞սին քի մազի սիլինիպ մահվ օլսուն:»

Գարլայլ չու սուալըն նէ՛ աշգ ու խահիշ իլէ սէօյլէնտիյինի պիլիպ պիրազ թէրէտտիւտտէն սօնրա «Սէնին խաթըրըն իչին արզու էտէրիմ» տէտի:

«Պէն Ուիլհէմին եանընա կիտիյորըմ, Լիւսի վէ Արչիպոլտ պուրատա գալաճագլար, օնլարա մուգայյէտ օլ... վալիտէլէրինին կիւնահընը անլէրէ աթֆ էթմէ... սօնրաքի չօճուգլարընըն մուհապպէթի իչինտէ պունլարա մուհապպէթինի գայպ էթմէ:»

«Հարաքէթիմտէ պու շիւպհէյի վէրէճէք պիր հալ կէօրտիւն միւ, վագթըյլա սէն պանա նա՛սըլ սէվկիւլիւ իտին իսէն, չօճուգլարըմ էօյլէ սէվկիւլիւ տիրլէր:»

«Ա՜հ վագթըյլա... սէվկիւլիւ... շիմտի տախի օլապիլիր իտիմ:»

«Էլպէթ օլաճագ իտին» տէտի Գարլայլ միւթէէսսիֆէն:

«Արչիպոլտ պէն իշթէ ախրէթին գափուսընտա տուրույորըմ, պանա պէրէքէթ օգումազմըսըն, պանա պիր թէք օլսուն մուհապպէթ քէլիմէսի սէօյլէմէ՞զմիսին, պիր տագիգէ իչիւն օլսուն պէնիմ հալը հազըրըմը թիզքեարընտան սիլիպ պէնի օլ սէվիպ զէվճէ տէյիւ ալտըղըն պիտաչ վէ սատէտիլ գըզ տէյիւ խայալ էյլէ․ պիր թէք լուղէթ սէօյլէ․ եիւրէյիմ հէման պունըն իշթիյագըյլա էզիլիյոր:»

Գարլայլ եիւզիւնէ տօղրու էյիլիպ, կէօզլէրինտէն եաշլար մէրգումէնին սիմասը իւզէրինէ տէօքիւլէրէք եավաշ

պիր սէտա իլէ «Սէն պըրագըպ կիթտիյինտէ պէնիմ գալպիմի էօլտիւրիւյոր իտին, Իզապէ՛լ. Ալլահ սէնի միւպարէքլէյիպ սէմավի րահաթընա ալսըն, վէ սանա քեամիլէն աֆվ էյլէտիյիմ կիպի պանատա էօյլէ էյլէսին» տէտի:

Պունլարը սէօյլէր իքէն էլի իլէ ալնընըն սաչլարընը օղշայըպ նէֆէսի նէֆէսինէ գարըշաճագ գատար էյիլմիշ իտի, լաքին տէրհալ եիւզիւնէ պիր գըզարթը հիւճում էտիպ տօղրուլտու, քիմ պիլիր․ անտէ Լինպօրօ գընտանընտա եաթան ճանինի՞ն մի․ եօգսա ղայպտա վէ խապէրսիզ օլան գարըսընըն սիմասը մը գարշըսընա կէլտի:

Իզապէլ կիթտիքճէ պայըլըն վէ զաիֆ պիր սէտա իլէ «Էվվէթ սէմավի րահաթընա ալաճագ... ինանըրըմ քի պանա քեամիլէն աֆվ էյլէտի․ ա՜հ պուրայա կէլտիքտէն սօնրա նէ էզիյէթ վէ չապալայըշլա էօմր սիւրտիւմ․ իսեան, ֆէնա տույղուլար, հասէտ, նէտամէթ պէնի իհաթէ էյլէտիլէր․ լաքին Յիսուս պէնիմ իչիւն րէճա էյլէտի․ պանա եարտըմ էյլէտի, օ եօրղունլար վէ ադըր եիւքլէնմիշլէր իչիւն նէ՛ րահիմ տիր, Արչիպոլտ թէքրար կէօրիշէճէյիզ վէ էպէտէն մէսուտ օլաճաղըզ, պու պէօյիւք իւմիտ օլմասա էօլէմէզ իտիմ, վալիտէմ վէ Ուիլհէմ նէհրին գըյըսընտա պէնի պէքլէյօրլար» տէտի:

Գարլայլ մէրգումէնին էլլէրի իչինտէն պիր էլինի գուրթարըպ մէնտիլի իլէ ալնընտան ագան էօլիւմ թէրլէրինի սիլմէքտէ իքէն Իզապէլ տէվամ էտիպ «Պունը մէմուլ էթմէքլիյիմ կիւնահ տէյիլ տիր, Արչիպոլտ, Յիսուս սէօյլէտի քի, օրատա էվլէնմէք վէ էվլէնտիրմէք եօգ տըր, կիւնահլարըմ օրտա գիւքր օլունմույաճագ, վէ չօճուգլարըմըզ իլէ էպէտէն եաշայաճաղըզ, գալպիյին պիր քէօշէսինտէ զայպ օլմուշ Իզապէլին իչիւնտէ պիր եէր սագլա» տէտի:

«Էվվէթ, էվվէթ» տէտի Գարլայլ:

«Պէնի թէ՞րք մի էտիյօրսըն:»

«Փէք եօրուլտըն գօրգարըմ պայըլաճագսըն, պիրինի չաղըրայըմ...»

«Խօճա գալ... խօճա գալ... պայըլըլըգ տէյիլ էօլիւմ

տըր... ա՜հ... այրըլմագ նէ՛ միւշքիլ շէյ տըր... սէվկիլիւ-լիւ զէվճիմ... խօշճա գալ:»

Մէրգումէ չապալայըպ իքի գօլլարը իլէ Գարլայլը սա-րըլմաղա չալըշտը, Գարլայլ նէզաքէթլէ թութուպ խաստըղը իւզէրինէ գօյարագ, տուտագլարընը տուտագլարը իւզէրինէ վազ էյլէտի.... «Խօշճա գալ:»

Գարլայլ տըշարը չըգտը, Լէյտի Իզապէլին րուհը իսէ թէյյարէ էտիպ Խալիգինէ կիթմիշ իտի:

ՖԱՍԼ 24

Ի. Մ. Վ.

Լօրտ Մաունթ Սէվըրն Մր. Գարլայլըն թէլէկրաֆը իւզէրինէ էրթէսի սապահ Իսթլինէ ազիմէթ էյլէտի, Սթա-սիօնտա Գարլայլ իսթիգպալ էտիպ վուգուը հալի քէնտիսինէ նագլ էյլէտի իսէ տէ, կիւճպէլա անլայըպ միւթէհայյիր օլա-րագ «Աճաիպ... նէ տէյիլիք... սիզին էվէ կէլմէ՛ք... Մա-տամ Վի՛ն... նա՞սըլ թանըրմատընըզ» տէմէքտէ իտի:

«Իզապէլէ միւշապէհէթի տըգգաթըմը ճէլպ էյլէտի. Լաքին հագիգաթը հալ Փիքրիտէն կէչմէտի, խիւզիւն հէր պիր գըյմը թէպտիլ օլմուշ օլուպ յալընըզ կէօզլէրի վար իտի ձնուստա կէօզլիւքսիւզ պիր տէֆա պիլէ կէօրմէտիմ» տէտի Գար-լայլ: Լօրտ ալթ իւսթ օլմուշ վէ ատէթա հիտտէթ հիսս է-տիպ, «Շիւքր օլսուն քի Մատամ Գարլայլ էվտէ տէյիլ» տէյիւ ալէտտէվամ անընըն թէրինի սիլէրէք խօգարը չըգտը վէ Գարլայլ իլէ ճէնազէնին օլտուղը օտայա տախիլ էյլէ-տիլէր: Լօրտ տըգգաթլա պագըպ Իզապէլ օլտուղընը կէօր-տիւ վէ «Վէֆաթընըն սէպէպի նէ՞ իտի» տէյիւ սօրտու:

«Ինքիտարը գալպտէն տէյօր իտի» տէտի Գարլայլ:

«Իլպէթտէ» տէտի Լօրտ «Աճաիպ քի պու գատար խա-չայապիլտի զէվալլը գըզ, ա՜հ զէվալլը Իզապէլ քէնտի է-լիյլէ սաատէթինի մահվ էթտի.,. գանըն էտէրիմ չու սէնին նիքեահ խիւզիւյիւն տըր Գարլայլ:»

«Փէք իհթիմալէն օ տըր:»

«Աճաիպ քի շիմտիյէ գատար չըգարմամըշ: Լաքին քհաֆֆէսի պիր հիքեայէ կիպի կէլիյօր» տէյիպ տըշարը չըգտը: Գարլայլ պիր գաչ տագիգէ տահա ճէնազէյէ պագա գալըպ վէ քիմ պիլիր նէլէ՛ր տիւշիւնիւպ չըգտը վէ թամօ-տաալընա կիթտիլէր: Գօրնէլիա սօֆրատա օթուրմուշ խըզ-մէթ էտիյօր իտի, պիրազ գօնուշտըգտան սօնրա Լօրտ «Հէփ կէօզլէրինիզ նէ՛րէտէ իտի» տէտի:

«Սիզինքի նէրէտէ իսէ պիզիմքիտէ օրատա իտի» տէ-տի Գօրնէլիա: Մատամ Վինի սիզտէ կէօրտիւնիւզ:»

«Պէն սիզին կիպի ալէտտէվամ կէօրմէտիմ, հէմ պաշըն-տա օլ աճաիպ շափգա վէ կէօզլիւնտէ կէօզլիւքլէր վար իտի. Գարլայլըն թանըրմամասը չօգ աճաիպ տըր» տէտի Լօրտ:

«Սէօզ իլէ փէք գօլայ կէօրիւնիւյօր, Լաքին տիւշիւ-նիւնիւզ քի Իզապէլ պուրատան կիթտիյինտէ կէնճ, կիւզէլ, անը աչըգ, սիյահ ուզուն սաչլը, ուզուն պօյլու տիլպէր պիր գատըն իտի, Մատամ Վի՛ն գըսա, պէլի պիւքիւլմիւշ, սաչը աղարմըշ, Թօփալ, խիւզիւնիւն պիր գըյմը չէրիտլէրլէ մէս-թուր, կէօզլիւնտէ չիփթէ մաի կէօզլիւք, պու իքինին պիր պիրինէ միւշապէհէթի պէնիմ իլէ հազրէթի ատէմին միւ-շապէհէթինէ պէնզէր» տէտի Գօրնէլիա:

«Միւշապէհէթինտէն տէյիլ ամմա թէպտիլի գըյաֆէ-թինտէն չիւպհէ էթմէլի իտիք» տէտի Մր. Գարլայլ:

«Օլ պապտէ տախի չիւպհէյէ մահալ պըրագմատը, կէօ-զլիւնիւն զաիֆլիյինտէն, խիւզիւնտէն, սասալի աղըրըլարտան պահս էյլէր իտի, չուրասըտա վար իտի քի նէ գատար տա չիւպհէ օլունսա պուրատա քիմսէ Լէյտի Իզապէլին իսմինի սէօյլէմէյէ ճէսարէթ էթմէզ իտի» տէտի Գօրնէլիա:

Ճէնազէ տէֆնի Ճումաա էրթէսինէ գարար վէրիլտի վէ Պարպարայա Գարլայլ չու թէլէկրաֆը քէշիտէ էթտի.

«Սէվկիլիւմ,

«Վատ էթտիյիմ իւզրէ փազար կիւնիւ էօյլէ կէլէմէ-յէճէյիմ, կիճէ թրէնի իլէ կէլիրիմ, Լօրտ Մաունթ Սէվըրն պիզտէ միւսաֆիր տըր, պիր գաչ կիւն գալաճագ. սանա

մուճիպի Թէէսսիւֆ պիր խապէր վէրէճէյիմ. սէրին գալպ իլէ Թէլագգի էտինիզ. Մատամ Վին վէֆաթ էթտի, պիզ կիԹտիքտէն սօնրա ֆէնալաշմըշ, չարշանպիհ կիւնիւ վէֆաթ էթտի: Արգի վէ Լիւսի, Գօրնէլիա խանէսինտէ տիրլէր, քիւչիւք Արթուր Սարայը ագշամա գատար եօրույօր:

«Ճիւմլէմիզտէն մուհապպէթլէ գալըրըմգէվճէին,

Ա· ԳԱՐԼԱՅԼ»

Ճէնազէ արապայը գօնուլուպ, պաշլըճա մաթէմլիլէր Լօրտ Մաունթ Սէվըրն վէ Գարլայլ իտիլէր, էհալի էլպէթ Գարլայլ իչիւն վաճիպ ատտ էտիպ, Լօրտ տախի միւսաֆիր օլտուղընտան հասպ էլ նէզաքէ հազըր պուլունտուղըն Թախմին էյլէտիլէր, նասըլ իսէ Լօրտ Մաունթ Սէվըրնըն մէզարը եանընտա, պիր պօշ մահալ պուլունտուղընտան օրայա տէֆն օլունտու տէյիւ տիւշիւնիւլտիւ վէ միւրէպպէյէ պախթիյար ատտ օլունտու, մէզարտան միւֆարագաթ էտէր իքէն Լօրտ «Անճագ պիր մէրմէր գօնուլուպ իւզէրինէ Ի. Վ. եազըլսըն» տէտի իսէ, Գարլայլ Ի. Մ. Վ. տէյիւ Թէքլիֆ էյլէտի:

Թամամ պու էսնատէ քիլիսէնին չանլարը իշթիհա իլէ չալընմագտա օլուպ, Էֆայ Հօլիճօն, Մատամ Ճօ Ճիֆֆինէ Թէհավվիւլ էթմէք իւզրէ նիքեահ օլույօր իտի, պէօյլէճէ էնճամ Մր. Ճիֆֆին սաատէթինէ նաիլ օլտու:

Օլ կիւնիւ էօյլէտէն սօնրա Պարպարա ավտէթ էյլէտի: Գարլալ Թէաճճիւպ էտիպ նի՞չիւն աճէլէ էթտինիզ տէտիյինտէ, «Խապէրի ալըր ալմազ սապր էտէմէտիմ... զավալլը աճապա նէտէն վէֆաթ էթտի» տէտի:

Գարլայլ պէլլի պէլլիսիզ պիր ճէվապ վէրտի զիրա Ֆիքրինտէ պիր մէսէլէ քէնտինի մէշղուլ էտիյօր իտի. աճապա վուգուի հալի գարըսընա սէօյլէսէ՞ մի, սէօյլէմէսէ մի իտի, էկէր սըրրը եալընըզ քէնտի պիլիյօր օլսա, սէօյլէմէմէյի Թէրճիհ էտէր իտի, լաքին ախէր պիր գաչ շախըսլար տահա պիլտիքճէ կիւնիւն պիրինտէ անլաշըլմագ Թէհլիքէսի օլապիլիր իտի. իմտի էն էյիսի Պարպարանըն քէնտի աղզըն-

տան իշիթմէսի օլտուղընա գարար վէրտի: Պարպարա զէվճինին եօրուլմուշ վէ սարարմըշ հալինին ֆարգընա վարըպ «Արչիպօլտ քէյֆսիզմիսին» տէյիւ սուալ էթտի:

«Պարպարա սանա պիր սէօյլէյէճէյիմ վար ալը» տէտի, էլինտէն Թութարագ «Չարշանպիհ ագշամը էվէ կէլտիյիմտէ Մատամ Վին սուրէթտէ խասթա օլուպ էօլմէք իւզրէ պուլունտուղընը խապէր վէրտիլէր վէ տիւշիւնտիւմ քի կիտիպ պիր տէֆա կէօրմէլիյիմ:»

«Պիլա շիւպհէ» տէտի Պարպարա:

«Իչէրի կիրտիյիմտէ մէրգումէյի էօլմէք իւզրէ պուլտում, լաքին պաշգա պիր շէյ տահա պուլտում, մէրգումէ Մատամ Վին տէյիլ իտի:»

«Մատամ Վին տէյի՞լ մի իտի նէ՛ սէօյլէյօրսըն:»

«Էվվէլքի զէվճէմ Իզապէլ Վէյն իտի:»

Պարպարանըն սիմասը էվվէլա գըզարտը, սօնրա մէրմէր կիպի պէյազլանտը, վէ էլինի Գարլայլըն էլինտէն չէքիպ տուրտու, Գարլայլ պու Թէպտիլաթըն ֆարգընա վարմայօր կէօրիւնէրէք սէօզլինէ տէվամ էթտի, «Վէ չօճուգլարընա տայանամատըղը իչիւն կէլմիշ, վէ օլ գաղատան սօնրա եիւզիւնտէ օլան Թէպտիլաթ վէ Թագընտըղը չէյլէր սայէսինտէ Թանըլմայարագ գալապիլմիշ, պանա պիր հիքեայէ տէյիւ նագլ էթսէլէր ինանմազ իտիմ» տէտի:

Պարպարա ատէթա իւզէրինէ պայըլըրճ կէլիյօր կիպի հիսս էտիպ եիւզինիւ պաշգա Թարաֆա չէվիրտի, Գարլայլ կիպի մէրգումէնին իլք հիսսիյաթը, ախէր պիր գարը իլէ պիրլիքտէ եաշամըշ օլմասը իտի, վէ էնկին պիր սէտտ իլէ, «Էվվէլճէ շիւպհէ էթմի՞շմի իտին» տէտի:

«Պարպարա, շիւպհէ էթսէմ միւսաատէ էտէ՞ր մի իտիմ, ճիւմլէ եափըլարըյլա պէրապէր պուրայա կէլտիյի իչիւն պէնտէն աֆվըրգ տիլէտի, պէնտէ աֆվ էթտիմ, պէն Թէլէկրաֆ վէրմէյէ կիտիպ կէլէնէ գատար վէֆաթ էթմիշ իտի: Եիւրէյի էզիլմիշ իտիյինի սէօյլէյօր իտի, աճա՞պ մը տըր:»

Պարպարա սիւքիւթ էտիպ եիւզինիւ էօթէյէ չէվիրմիշ տուրույօր իտի, Գարլայլ իլէրի կէլիպ էլինի օմուզընա գօյարագ «Սէվկիւլիւմ նէ՞ օլույօրսըն» տէտի:

Պարպարա՝ կէօզլէրինտէն եաշլար տէօքիւլէրէք «Ա՜հ Արչիպօլտ, պու պանա մուհապպէթինի էքսիլթտի՞ մի» տէտի։

Գարլայլ պիր էլիյլէ մէրգումէնին էլինի թութուպ՝ տիկէրինի վիւճուտընա սարարագ, նէճիպ կէօզլէրի իլէ հիւզիւնէ պագա գալտը. վէ «Պէն զանն էտէր իտիմ քի զէվճիմին պանա քեամիլ իթիմատը վար իտի» տէտի։

«Ա՜հ, էվվէթ, էվվէթ, սէն պիլիրսին քի վար տըր, աֆվ էյլէ Արչիպօլտ աֆվ էյլէ։»

«Պու վագայը սանա սէօյլէմէքլիյի մինասիպ սայտըմ վէ սանա օլան մուհապպէթիմ սէպէպինտէն սէօյլէտիմ, շիմտի վէ էպէտէն պէնիմ սէվկիւլիւ զէվճէմ սէն սին» տէտի։

Նէ անմագճա պիր հիսսիյաթ իտի քի գալպիմէ կէլտի. լաքին կէչիպ կիթտի» տէտի Պարպարա։

«Պրագմա քի պիր տահա կէլսին, արթըգ մէրգումէնին իսմի տախի զիքր օլունմասըն» տէտի Գարլայլ։

«Վատ էտէրիմ քի պիր տահա պէօյլէ պիր խաթայա տիւշմէյէճէյիմ, պիւթիւն արզում վէ էօմրիւմ սէնին հիւրմէթ վէ մուհապպէթինէ լայըգ պիր զէվճէ օլմագ տըր, սէնին չօճուգլարընա տօղրը գալպիմտէ պիր հասէտ հիսս էտիյօր իտիմ, չօգ չալըշըմըշ իսէմ տէ անը տէֆ էթմէյէ մուվաֆֆագ օլամամըշ իտիմ, տուամ վէ ճէհտիմ պու տըր քի պու հիսսի քէնտիմտէն տէֆ էտէյիմ վէ անլէրի քէնտի էվլատըմ կիպի սէվիպ գայըրայըմ» տէտի։

«Հէր էյի չէյ ճիտտէն արզուլանըպ թալէպ օլունուր իսէ էլտէ էտիլիր» տէտի Գարլայլ։ «Պարպարա գաթիէն ունութմա քի պու տիւնեատա անճագ սէլամէթ վէ սաատէթ, տաիմա հագգը իճրա էթմէք վէ անա սայ էթմէքտէ տիր, պու իսէ անճագ Ալլահըն մուավէնէթիյլէ օլուր։»

ԽԻԹԱՄ

Гос. Библиотека
им. А. Мясникяна

ՀՀ Ազգային գրադարան
NL0853823